

The Ohio State University

3 2435 028713444

Gunes.
AP95T8G85

THE OHIO STATE UNIVERSITY BOOK DEPOSITORY

D	AISLE	SECT	SHLF	SIDE	POS	ITEM
8	08	37	14	7	07	006

OHIO STATE
UNIVERSITY
LIBRARIES

AP95

T8685

v. 1

1885-1886

گوشش

مسائل سیاسیدن ماعدا هر شیدن بحث ایدر، اون بش
کونده بر نشر اولنور رساله در .

نومرو ۱] صاحب امتیاز : بشیر فواد [جلد ۱

مقدمه

شمدی یه قدر «خاور» اسمنی آلمش اولان مجموعه مزه بوکره
«گوشش» نامنی ویردک .
بو تبدیل عنوان کوردیکمز لزومه مبنیدر . یوقسه خاور .
دن گوشش چیقارش شاعرانه اوله جنجی، سرلوحه مزدها پارلاق
کورینه جکی ایچون دکدر .
آلت طرفنده کی سطرلر آردلرندن رنک سما کوچ سچیه بیایر
افقی بولوتلر کی ظلمات متسلسله تشکیل ایتمکن بشقه برشیئه
یارامدقن صکره سرلوحه نك سطحی پارلاقغندن نه چیقار ؟
بونکله برابر تحویل عنوانده «خاور» ی مثلاً «باختر»
یایق کی بر مناسبتسزلك ایتدیکمز جهتله کونشمزك خاوری
مظهر نظر اعتبار ایدن ارباب مطالعه یه چرکین کورنیه جکندن
امینز .

نصل امید وار اولیه لم ؟ قارئینمزی طانیمیزی ؟ محب

نور اولدقلرینی بیلمیزی ؟

حکم ایدرزکه کونشی سومیه جک بر صاحب نظر یوقدر .
چونکه کونشی سومامک یاراصه خلقتلی اولغه متوقدر .
مسلکمز ینه اولکی مسلکمز درکه اساساً افرادندن بولنمغه
مفتخر اولدیغمز عثمانلی کنجلیرینک فواید فنون حاضرهدن
خیر اولمیرینه خدمت ایدر .

« هیچ اقتدارمز اولمدینی حالدده مجرد وطنه بر خدمت
ناچیزانده بولنمق ایچون شویله بر رساله نشر ایتمهک هوسلندک »
طرزنده معناسز سوز سویلمکه لزوم کوره جک قدر اقتدارسز
دکلر . اقتدارمز محدود اولمقله برابر نورسیدکامزنی مستفید
ایده بیله جک درجه ددر . اللهم ویردیکی اقتداری انکار
ایتمکی نیچون ظرافت صایمیلیدر ؟

بزهم مستفید، هم مفیدز . بزدن چوق بیلنلردن اوکر .
نیرز . بزدن آز بیلنلره اوکر دیرز .

« سوز سویلمک کبی یازی یازمقدن ده مقصد اصلی معنی
اکلا تمقدر » اعتقادنده بولندیغمز جهتله شیوه افاده جه ساده لکی
ترجیح ایلرز . بومدعاضره شو مقدمه بر برهاندر .

طمطراقلی، مسجع یازمق لازم کلیرسه آکاده کیرشمکدن
چکنه جک بر حالدده دکل ایسه کده لزوم تحمق ایتدکجه قلممزی
یولندن چویرمیز . زیرا بز، بر زمانک محررلرندن بولنیورزکه
ترقیات معنی پرستانه سی ترکسیلری بحق کوزدن دوشورمشدر .
بزم کبی ارباب مطالعه دخی حر اولدقلرندن کونشمزک
بعض مندرجاتنه اعتراض ایتک حقی محافظه بیوررلرسه کو .
جنمیز . بالعکس جریان ایده جک مباحثه سایه سنده اعتراض

اولنان ماده نك ظهور حقیقته خدمت ایتش اوله جقلری جهته
 ممنون اولورز . فقط بو اعتراضلرده حق کوزدلمک، قطعاً
 صددن خارجه چیقلماق شرطدر . بویله یاپلمیه جق
 اولورسه بزجه هر اعتراض هیچ حکمنده قالیر . طوغری
 سوز ایسترز . سفسطیه کله میز .

شوفاده مز پک مستغیانه کورلمسون . بزارباب معلوماتدن
 اعتراضدن زیاده معاونت بکلرز . مساکمزده دوامز ایچون
 حقیقه تأیید وتشویق اولنور ایسه ک مجموعهمزه حقیقه «عالم مطبو
 عاتک کونشی» دیدیره جکمز دن امیدوار اوله بیلیرز .

هیئت تحریریه (*)

ادبیات

« ای شهسوار! ... طور! »

پک دیزکین ایتمه خلق ایدیور انکسار، طور!
 کاکلرک امان اولیور پر غبار، طور!
 عاشقندن او یله هیچ ایدیلمی فرار؟ طور!
 افتاده بر پیاده می، ای شهسوار! ... طور!

پامال خیت ایلمه امید وارکی،
 چکمک قولایمیدر الم انتظارکی؟

(*) هیئت تحریریه بو جزوده اثرلی بولنان محررلردن عبارتدر .

دوندربوسمته رخس براق افتخار کی!
یولسزمی یوقسه بکایشم رهگذار کی؟

افتاده بر پیاده‌یم، ای شهسوار!... طور!

دوشدم سقوط برك خزان یوللو راهکه،
بر کره باق شو منتظر نظره خواهکه!
دکزمی یم بو حالم ایله بر نگاهکه؟
باقق کنهمی روی ملاحه پناهکه؟

افتاده بر پیاده‌یم، ای شهسوار!... طور!

بیلمز میسین که جالب تعظیم اولور کرم؟
افعال ظالمانه‌یی تعقیب ایدر ندیم؟
رخشکله شم‌دیلک اوله مزسه‌مده هم‌مقدم
بر کون کلیر سوار اولورم، اول زمان دیم:

افتاده بر پیاده‌یم، ای شهسوار!... طور!

معلم ناجی

مقاله آیه خاورک ایکنجی نسخه‌سند درج اونفق اوزره اوزمان یازلمش
ایسده هر نصلسه شم‌دی‌یه قدر درج اولنه‌میدرق کونشک برنجی نسخه‌سند
قالشدر .

اکرم بک افندی حضرتلرینه مدیون اولدیغ وجیه تعظیم وتبریگی بوزمانه
قدر تأخیر ایتدیگدن طولایی لازم کلانلره قارشیی استغفای قصور ایدرم .

زمزمه

استاد محترم سعادتلو اکرم بك افندی حضرتلرینک اثار بدیعه پرورانہ لرندن اولان زمزمه نك ایکنجی قسمی ده کچنلرده پیرایه بخش عالم مطبوعات اولدی؛ او قودم. بنده کزک میدانده اولان عجز اقتدارمله برابر عالم ادبیاتمزک بو کبی اثار نادره سی حقنده بیان مطالعه یه کیریشمک پک بیوک برحد ناشناسلق اولورسه ده کزک استاد مشارالیه ک وکزک سائر اعظم ادبامزک عقولرینی استرحام ایدرک سویلرم که زمزمه نك بو قسمنی یالکز قسم اولنه دکل مشارالیه حضرتلرینک اثار سائر سه سنه ده مرجح بولدم حتی شونی ده دیه بیلیرم که بو قسمده بولنان مقبر کبی تاؤه کبی نغمه کبی مغروقه کبی توحید کبی خولیا ده برتماشا کبی بدایع اثار ادبیات جدیده مز ایچنده براییکی نظیری انحق بولنه بیلان وصاحبنک اعلائی قدر ادیبی ایچون بشقه اثار تحریرینه احتیاج بر اقیان نوادر ادب ومعرفتدندر اکرم بك افندی حضرتلری شمدی یه قدر هیچ بر شی سویلمسه لرده یالکز «مقبری» ویا خود «تاؤه» دن شو

«فکرینی کیمدر ایلین مشغول
نه یاپار شمدی سودیکم عجا
شویله مشهود اولور خیالی بکا
که ایدوب جامه خواب نازه دخول
یاتمیش اما که او یقوسی قاجمش
دعوت نوم ایچون کتاب اچمش»

قطعه مصورانه‌سنى سويلمش اولسه لر ايدى ينه عالم ادبياتمى
بر بهار ترقى ايله خندان ايدن اعظم ادبامزك اك بيوكلرندن
اولدقلىرىنى حقيقت شناس ادب اولان هر كسه تسليم ايتديرر.
لردى .

زمانمى كى ادبياتمى كى قارىشيق و بىنا عليه طريق ترقىسندى
اك زياده دوچار مشكلات اولدىنى و بو حاليله كوكلرى داغدار
تأسف ايتدىكى بر زماندى بويله جداما على حقيقت فوق العاده
اثرلك ظهورىنى كورمك قطبلردى بولنوب ده اره صره خور.
شيد جهانتابك طلوعى سىر ايتمك قدر بختيارى بخش وجدان
اولور .

حقيقت ادبىدن بهره دار معلومات اولان اصحاب عرفان
زمزمه كى اثار عاليه لىنى كوردكجه البته او استاد محترمه قارشى
عرض تعظيمات و تشكرات ايتمكدن كندىلىرىنى اله مزلىر .
نصل اله بىلسونلر كه هر حسن طبيعتى تسليم لطافتندى
مضطرب براقان اثار بليغانه لىيله خزىنه ادب و عرفانمى بحق
سرمايه دار فخر و مباهاات ايتدىلر .

نصل اله بىلسونلر كه هر برى علو حىياتك بر منبع پرفىضى
اولان اشعار اعجاز پرورانلرى افكار ادبىه نك عالم حقيقتى
اعتلاسىچون شمدى اچنده بولنديغمز شو ظلام تحير ارهسندى
مشعل كش دلالت اولمقده در .

هله مقبر سرلوحه سياه بر مزار طاشنه يازلىق اوزره قلمه
الدقلىرى منظومه او قوندىنى زمان رقت قلب نه اولدىغندن ازىحق
خبردار اولانلرى بلا اختيار اشكرىز تاثر ايتامك قابل دكلدر .

بر وقت ینه اکرم بك افندی حضرتلرینک قلم ادیبانه لریله
ترجمه اولنه رق « بهار » مجموعه سنده نشر اولنان « بر اعمی چو-
جوغک تحسری » عنوانلی مقاله یی کوردیکم زمان صاحبک قدرت
ادیبانه سنه حیران اولمشیدم بو منظومه ایسه او حیرتمی کاملاً
اکرم بك افندی حضرتلرینک اقتدار طبع شاعرانه لریله حصر
ایتدی .

غایت طبیعی غایت سلیس برادای شاعرانه ایله مزارک
حزن لطیفی تعریف اولنوب طور رکن

هپسندن انک کوزلدی ایواه

التنده یاتان زواللی دختر

بیتیه بردنبره ایچنده یاتان قز جغزک حالنه انتقالده کی لطافت ادبیه
بر عالم لطیفک تماشاسیله متلذذ اولورکن کوزینی اچدینی زمان
قارشیسنده حزین حزین نظر لریله کندیسنه باقمده اولان سو-
دیکنی کورمک قدر وجدانه لذت ویریور .

بدایع سحری سیره طالمش بر قلبک بردنبره حزین برنای
صداسیله طالینی خواب تأثر دن بیدار اولسی قدر قلبه رقت
ویریور .

خولیاده بر تماشا سرلوحه سیاه کوریلان منظومه ایچنده شو
بیتلر شفق بلوطلری ارسنده طوغمش پارلاق پارلاق ییلدیزلری
اندیریور :

« عاریدی ابرغمدن روی سمای انور

بر نوع عروس حسنک وجه منیری اسا

اولوجه باصفاده دردانه سرشکه
بکزردی اسمانده بعضاً نجوم زهرا»

«خولیا نصل تصور ایلرسه اولیه علوی
صنعت نه درلو تصویر ایلرسه اولیه زیبا»

«وجهنده عکس مهتاب تترده کوسترردی
نورک ضیایه قارشی عجزین صریح وورعنا»

«دیردم که عودت ایتمش ظاهر دم اساطیر
ایتمش بویرده آرام ناهید عشوه پیرا
یاخودکه نقل اولمش فردوسدن جهانه
بر قصر ایله ایچنده بر حور نور سیما»

بویله بر اثرک مدحنده سوزی اوزاتمق نهایتده اظهار
ایدیله جک عجزی تأخیر ایتمکن بشقه بر نتیجه ویرمیه جکی
ایچون (چونکه حقیقه مدح ایدیله مز) بنده کز عجزمی بوراده اظهار
ایدرك زمزمه دن بر نمونه اولمق اوزره مقبر سرلوحه لی شو
منظومه بی نقل ایله ختم کلام ایلرم .

مقبر

«ای زائر اعتبار پرور
سیرایت نه کوزل طورر شو مقبر

یالکزنی خوشنا دکلی
 یا ساده لکی دکلی دلبر
 غایتله حزین ایکن او طوپراق
 اوستنده یاقشمامشی مرمر
 نلفنده بیتن نهال کلینز
 باق باق نه قدر لطیف منظر
 اولمز می نظر ریای وجدان
 نزدنده او موج اوران چمنلر
 ویرمش اکا بشقه بر لطافت
 پیشنده کی سر و سایه کستر
 دوشسه بو قدر دوشر موافق
 بر ظله ضیای مهر انور
 سیر ایت بونی کورمدکسه شاید
 محزونلق ایچنده شاد بریر
 سویاه هله پک کوزل دکلی
 شو سرو ونهال وقبر یکسر
 هپسندن انک کوزلدی ایواہ
 التنده یاتان زواللی دختر»

صره سی کلشیکن بر پارچه دها نقل ایدرک هم رساله مزی
 هم انظار قاریئی تزیین ایدیم:

«نه کوزل منظره نه خوش الحان
 اکا دلسته می بوکا حیران

لفظ پر خنده معنی کریان

وارسه بونلر دیمک بدیع و بیان»

هم کلی هم هزاری پک سورم

منمنلی زاده

طاهر

سعی و عمل

دنیا ده اک بیوک نعمت راحت او طور مق، اک بیوک مسرت
ایشسز بولنمق کبی ظن و اعتقاد ایلمک حقیقه بر فکر باطلدر.
بوفکر باطل اسکی زمان و قرون وسطادن بری دوام ایتمکدهدر
که، ازمنه مذکوردهده ایش اسرایه مخصوص اولوب، حر اولاب.
نلرک صفت میزه سی ایشلمیه رک ایش کوردیرمک ایدی.
حقیقت ایسه تامیله عکسنه در: سعی و عمل اسارتک علامتی
دکل، حریتک بر نشان حقیقیسی، انسانیتک بر منبع صحیحیدر.
ایشسز آدملر فائدهسز اوتلره بکزر. اوتلرکبی، دنیا یه کله رک
کندی کندیلرینه چوریرلر، محو اولوب کیدرلر. سعی و غیرت
عاقلمک مفتاح موفقیتدر، قوای ذهنیه و وجودیه سنک تزیدینی
باعثدر. چالیشمق شرط حیاتدر: بر قوش اوچمق، بر بالق
یوزمک ایچون یارادلدیغی کبی، انسان ده آنجق چالیشمق، حر.
کت ایتمک ایچون خلق اولنمشدر.

سعی و کوشش افکارک صورت منتظمه ده تشکلنه باعثدر؛
قوه مفکره نک بر جیمناستیقیدر. دوام، ایشکدارلق، اوصانامق

راحت قلب، شدت افکار و حتی صحت و عافیت بیله هپ سعی و غیرت ثمره سیدر .

سعی و غیرت اداره نك، عائله نك، ثروتك مدار استنادیدر .
 سعی و غیرت هر نزهه داخل اولورسه، اوراسنی معمور
 و مسعود ایلر . برهادرکه زیر سایه شهبانله کیرنلر نائل اقبال
 اولور . هما معدومدر، فقط های غیرت موجوددر . بالعکس
 سعی و همت مبدل کسل و بطائت اولنجه، سعادت قاچار،
 محصولات طورر، ثروت بیتر، مملکت فقیر اولور . بوده بر
 بلای آسمانیدرکه، زیر صدمه قهرنده قالانلر محو و برباد اولور .
 مقدما ثمره سعی ایله معمور و آبادان اولان نیجه یرلرک الیوم
 محضا غیرتسزک سیئه سیله خراب و برباد اولدیغنی و بونک عکسنی
 کوسترمک کوچ برایش دکلدر . ساعیلر آره سنده مجرم
 و سرسری پک آذرر، حالبوکه تنبللر میخانه کبی محال ذلیله دن
 هیچ چیقماز .

انسان حیاتی یالکز سعی ایله محافظه ایده بیله جکنی
 وسیعک اوامر الهیه دن اولدیغنی بیلیمک لازمدر . اوت، سعی
 و کوشش اوامر جلیله الهیه دندر :

« دنیاك ایچون ابدیاً یاشایه جق ایمشک کبی چالیش . »

« انسان ایچون ثمره سعیدن بشقه برشی یوقدر . »

« کاسب اللهک محبوبیدر . »

« الله اتقا ایله چالیشانلره الله حسابسز ویرر . »

بونلر ودها سائر احکام جلیله هپ سعی امر و عکسی اولان

بطائتی ناهی دکلیدر ؟

«مرامک الندن برشی قور تلمز .»، «چیکنمه دن یو طلمز .»،
 «کیمه لازم ایسه امک آکا لازم امک .» ودها سائر ضروب
 امثالز چالیشمغه سوق و تشویق ایدن سوزلر دکلیدر ؟
 ساعی اولیان انسانک اشاعی درجه ده بولنان حیوانا تندن ده
 سفیلدر . سعی ایله انسان طبیعتک پادشاهیدر . ایشسزلک
 بتون قبایحک منبع و منشأیدر . ایشی اولیانلر دائماً فنالق یامغی
 دوشونورلر، چونکه بشقه برایش کوره مزلر . بتون فنا لقلردن
 تحفظک اک کوزل چاره سی آنجق مشغولیت وسعیدر . سعی
 و مشغولیت انسانی هر نوع صقتیلردن تجرید ایدر . اوصانج
 ایشسزلکک نتیجه سیدر . سعی و کوشش انسانی هر وقت بختیار
 و مسعود ایلر . عکسی اولان ایشسزلک، تنبلک ایسه بی بخت
 و مایوس ایدر .

انسان چالیشمازسه نه اوله بیلور ؟...

سعی قوای انسانیه نك یاشامق و وار اولمق ایچون صرفی
 دیمکدر . بویله اولنجه، انسان اوله رق یاشامغی آرزو ایدنلر
 هر حالده چالیشمغه بورجلیدر . انسان هیچ بر وقتده یالکز
 اوله رق کافه احتیاجاتی استحصال ایده مز . بلکه دیکر
 انسانلرک ده محصولات مساعیسنه محتاجدر . بناءً علیه یالکز
 اوته کینک بریکینک ثمره سعیه یاشایانلرک هیئت اجتماعی بشریه
 هیچ بر لزوم و منفعتی یوقدر . بعضیلر واردرکه، نیچون
 چالیشمورسک، دیندکجه، چالیشه جق وسائطه مالک اولدقلر .
 ندن بحث ایدرلر . حالبوکه :

«... هیچ بر ثروتی متصرف اولی کتم عدمدن

برابر کتیر مامشدر . دنیاده مال اطلاق اولنور نه وار ایسه
 اقدام ایله طوپلانیر، سعی ایله وجوده کلیر . بو خالدن طولایی
 مضایقه یه ثمره عطالت، ضرورته محصول سفاهت دیمک
 روادری .» (*)

سعی وعمل اولسه ایدی، سن دیه خطاب ایده جک،
 بن دیه تکلم ایده جک، او دیه غیابنده سویلیه جک دنیاده کیمی
 بولوردق ؟ چونکه دنیاده چالیشمقسزین انسان اوله رق
 یاشامق ممکن دکلدر .

یاشامق ایستینلر چالیشملی، چالیشامق ایستینلر ایسه ابدیا
 اویوملیدر ...

« . (*) . ابدال مساعیده قصور ایتمه که اولمش »

« وابسته بو عالمده سکونک حرکاته »

« موتا یاقیشیر وار ایسه راحت دوشکنده »

« اقدام و تحمل کک ارباب حیاته . »

مصطفی عزمی

فنون

کونش - حکمدار عوالم (*)

ضیانک، حرارتک، حرکتک، حیاتک، حسن و آنک متبع

(*) کال بک افندی .

(**) ماخذمن قامیل فلما ریونک (Astronomie populaire) نام اثریدر .

حیرت‌فزاسی اولان « کونش »، هر عصرده فانیلرک تحمیدات و عبودیت متلاشیانه‌لرینه مظهر اولمشدر. جاهل، کونشی سور؛ چونکه قیمت و اقتدارینک تأثیراتی حس ایدر. عالم، کونشی تقدیر و تحسین ایلر؛ زیراکه، منظومه شمسیده‌کی اهمیت یکانه. سنی طانیمشدر. هنرور، شمسی استقبال ایدر، سلاملار؛ چونکه رونق و عظمتی داخنده بالجمله آهنگ عالمک اسباب حیا. تیه‌سنی مشاهده ایدوب طورویور. ایشه شو کوکب عظیم سیاراتک تشکیلات عضویه‌سنک قلب صحیحی در.

بوقلبک خاجان شعله انکیزی، مسافات بعیده‌یه، اوتوز یدی ملیون فرسخ بعدنده سباحث ایدن کره‌مزه، بر میلیار یوز ملیون فرسخ مسافده یووارلانوب طوران (نپتون)ه، برشتای ابدی ایله محکوم کوکب ذوی‌الاذنابه، نیچه میلیارلرله فرسخ مسا. فده‌بولنان کوکب ثابتیه‌قدر واصل اوله‌رق اورالرده بلافاصله قوه زنده‌یی نشر ایدرکه: بو سایه‌ده بتون عوالم اوزرینه سعادت و حیات یاغمش اولور. شدت شمسیده‌دن ترشح ایدن شو قوه زنده، کونشک هر بر طرفدن فضایه آتیله‌رق، ایشیدلماش بر سرعت خارق‌العاده ایله انتظار اولنان یرلره واصل اولور. بزی کوکب مرکزیدن تفریق ایدن شوفضای عمیقی گذران ایچون سکر دقیقه کفایت ایدر. فکریله، هر ثانیه‌ده یتش بش بیک فرسخدن عبارت اولان حرکت ضیائی‌یی لایقیله تصور دن عاجزدر. محرق عالمک شو شدت و قوتی نه قدر محیر عقولدر! کونشک قطری، ارضک قطرندن یوز سکر کره اعظمدر. حجمی کره مرکزکندن بر ملیون ایکی یوز یتش طقوز بیک دفعه

بیوکدر. ترازینک بر کوزینه کونش قونسه، دیکرینه اوچپوز یکر می دورت بیک دانه ارض وضع ایدلملیدرکه: موازنت حصوله کلسین! شو جسامت فوق العاده بی نصل تصور ایدلم!

کونشک اقتداری، منظومه سنی تشکیل ایدن بتون عالم لری، اطرافنده فیر لداق کبی چو یروب طور بیور. هم ده بر سرعت جسمیه ایله تدویر ایدیور. کره ارضمز، کونده آلتیوز قرق اوچ بیک فرسخ و عطارد یومیه بر ملیون اون ایکی بیک فرسخ مسافه قطع ایدیور لر. بوسرعت او قدر شایان تعجب درکه: اگر شو ایکی سیاره، اثنای سیر و حرکت لرنده یکدیگرینه تصادف ایتسه لر، تصویری ذهنلره صیغماز بر مصادمه حاصل اولور. بوسیاره لردن هر ایکسی ده یالکز طوز کبی طاغیله رق پاره پاره می اولور صانیر. سیکز؟ خیر؛ بونلر هم پارچه لانیر؛ هم ده حرکت لری، حرارته منقلب اوله رق، او قدر شدید بر درجه حرارت کسب ایدر لر که: طوپراق لری، طاش لری، صولری، نبات لری، انسان لری، حیوان لری، حاصلی بو ایکی سیاره دن هر بری اولور یله بخار حاله انقلاب ایدر کیدر!

یک اعلی! یا بو محذورات و مخاطراتی منع ایدرک، منظومه شمسیه مزی حال انتظامنده اداره ایدن قوانین طبیعیه نه در؟ ایشته بجمز بو قوانین خارقه نک بیاننه ککشد ر:

برنجی قانون. — سیارات، اطراف شمسه برر قطع ناقص رسم ایدرک دور ایدر لر که: اشبو قطع ناقص لرک نقطه احتراق لری نک برنده «کونش» بولنور.

ایکنجی قانون . — محرك سیاراتك خطوط شعاعیه لریله
رسم اولتان سطحلر، زمانلرله متناسبدر .

اوچنجی قانون . — هر هانکی ایکی سیاره اولورسه
اولسون، حرکت دوریه سنویه لرنده، یعنی اطراف شمسه کی
حرکتلرنده، زمان مربعلری قطع ایتدکلی مسافه لرك ویا
محركلرك محور کبیرلرینك مکعبلری ایله متناسب اولورلر .

« کپلر قانونلری » نامنی آلان شو قوانین ثلثیه بردرنجی
دها علاوه اولورکه، بونك کاشفی : « نیوتون » در . او قانون ده
شودر :

هر ایکی ماده یکدیگرینی جوهرلریله مبسوطاً، وینلرنده
واقع مسافه نك مربعی ایله متکافیه متناسب اولمق اوزره جذب
ایدر .

بو قانوندن شو آکلاشیلورکه : ایکی جسم، کویا بربرلرینه
مفتون ایمش کبی، التصاق ایدرک یکوجود اولمق ایچون
بکدیگرینه میل ایدرلر .

بو قانون، اشیانك کافه سنده موجود « جاذبه عمومیه »
قانونیدر . ایشته بو قانوندرکه : کره ارض اوزرنده بالجه
اشیایی مرکز ارضه طوغری جذب ایدرک « سقوط اجسام »
دینیلن حادثیه سبب اولیور . اجسامك وزنلری ده بو جاذبه دن
بشقه برشی دکلدریا . فقط، اگر یالکز بو جاذبه عمومیه موجود
اولیدی، عجبانه کبی حادثه ظهوره کله جکدی ؟ باقیکز نه
اوله جقدی : قمر، ارضه دوشه جك، وایکیسی برلکده اوله رق،
کونشك سینئه پدران سنه آتیله جق ایدی . لکن، نه شفقتلی پدر!

طبیعتده شفقت آراماملیدر. هر شیئی تولید ایدر. ینه هر شیئی
ظالمانه بر صورتده کندینه جذب ایلر. طبیعت، بزم بیادیکمز
ضعیف قلبی پدرلره اصلا قیاس اولنه ماز.

جاذبهٔ عمومیهدنبشقه، هر سیارهٔنک اساساً مالک اولدیغی
دیگر بر ایکنجی قوت موجوددرکه: اشبو ایکی قوت ترکیب
اولنهرق، سیاراتک حرکات دوریه لرینی حصوله کتوررلر.

ایشته حرکات عوالمی اداره ایدن قوانین، بودرت قانوندن
عبارتدر. بقوانین طبیعیهی تفهیم ایتک ایچون دقت جدیه
لازمدر. یالکز شونی بیلیمک ایجاب ایدرکه: احکام طبیعیه
معلومهده مظالم. وضععت ایهام وجناس کی آکلاشلمسی مشکل
هیچ برشی یوقدر. اکثریا دیرلرکه: محررات فنیه بلاغت
وفصاحتدن عاریدر. عجباً بر معادلهده اولان حقیقت. جدیت،
بلاغت، فصاحت، هانکی آثار ادبیهده کوریه بیلیر؟ علوم ریا-
ضیهده اصلا وقوعی تجویز ایدلمین، معمالر آثار ادبیهده هرآن
موجوددر. مثلاً (قورنه‌ی) نام فرانسز شاعر مشهورینک
دهاسنی هیچ کیمسه انکار ایده مز. بونکله برابر. شاعر
مشارالیهک پک چوق ابیات واشعاری واردرکه: آکلاشلمسی
قابل اولامیور. حتی، فرانسهٔنک پک شهرتشار آقتورلرندن
اولان (بارون). (قورنه‌ی) ک بعض اشعارینی آکلامق دکل،
بالاصول او قویه بیلیمکدن بیه عاجز قاهره، (مولیه) ه مراجعت
ایدر. بو یچاره شاعر، شو مسئلهٔ مشکلتی حل وفصل ایچون
برخیلی زمان اتعاب افکار ایتدکدنصکره، (بارون) ی، بالذات
(قورنه‌ی) ه کوندرر. بوشاعر، کندی اثرینی او قور:

— نصل! بونی، بنم یازدیغمه امین میسکر؟» سؤال غریبنی
(بارون) ه صورمازمی؟

نهایت، (قورنه‌ی)، کندیسندن مآلی صوریلان شعرك درت
مصراعنی اویردی چویردی؛ بردرلو برمعنی بولوب استخراج
ایدهمدی. صوکنده دیدی که: خدا عالم نه دیمک ایستدیکمی
بیلمیورم. « بز بچمزه کلهلم:

کونش اطرافنده دوران ایدن باشلیجه طقوزسیاره ایله آنلرك
پیکارندن ماعدا، قوانین مشروحه‌نك احکامنه تبعیتله اطراف
شمسده دور ایدن قویروقلی یلزلری ده نظر اعتباردن دو-
شورمه‌میدر. بونلرك محرکری غایت اوزوندر. مثلا، (هاله‌ی) نام
هیئتشناسك کشف ایتمش اولدیغی قویروقلی یلزلرك، شمسدن
اولان بعدی، (نقطه‌ اوجده ایکن) کره‌ ارضك بعدندن اوتوزبش
دفعه اعظم، یعنی، برمیلیار اوج یوز میلیون فرسخدر. (۱۶۸۰)
سنه‌سنده کشف ایدیلن قویروقلی یلزلر، نقطه‌ اوجده، یعنی،
محرکنك شمسدن اك اوزاق مسافه‌سنده، اوتوز ایکی میلیار
فرسخلق بر بعد عظیمده مدفون قالیرده ینه شو مسافه‌ مدهشده دن
— که صدا بونی اون ایکی بیك سنه ظرفنده آنجق قطع
ایده‌بیلیر — آوازه‌ آفتابی ایشیتمکدن برآن خالی قالماز! برفضای
منجمدك لیالیء مظلومه‌ ابدیه‌سنده، حکمدار عالمك تأثیرات
ونفوذینه کردنداده اطاعت اوله‌رق، سکسان سکر عصرلق
بر زمان طویل ظرفنده محرکنی بردفعه قطع ایتمکه نائل اولیور!
عجبا، کونشك تأثیرات جذبیه‌سی بوراده نهایت بولیورمی؟
خیر! فضای نامتاهیده جاذبه‌ شمسیه، اصلا تحقر وتذلل ایتمز!

مکرکه: ترلیونلرله فرسخ بعد و مسافه ده دیگر برشمسک
جاذبه سنه تصادف ایتمش اوله .

ایشته شو مساحه غیر محدودده، هر کوکب ثابت، هر
شمس تابناک، نیچه کره لری، نیچه عوالم مختلفه بی، اقدار
وعظمت لریله اطراف لرنده تدویر، ونعم حرارت و ضیالریله مستفید
وتنویر ایدیورلر .

عوالمک بونه وسعتلی، نه خشمتملی آهنک اعجاز کاریسیدر! بر
حرکت عمومیه، فضای نامتناهینک جواهر فردیه سندن عبارت
اولان اجرام و کواکبی سورویوب کوتوریور! قمر، اطراف
ارضده؛ ارض، اطراف شمسده دوتمکده. وشمس ایسه، تکمیل
سیاراتی، و بونلرک پیکلرینی برلکده آله رق، (هر کول- الجائی)
صورتنه طوغری کیتمکده در. بو آهنک عمومی هر یرده، هر
شیده موجوددر. روحمزی، سهیلانه بر صورتده، خیالک اقطار
اثریه سنه اصعاد ایده رک، بزى حالت استغراقه کتورن موسیقی
عجبانهدر؟ ارغنونک صدای خلاوتجشاسی، یایک، کمان اوزرنده کی
لطیف لطیف اهترازی، حیاتک حالت وجد آورانه سنی، آهنکک
الوان کرما کر میسی ایله تمزیج ایده رک، انسانی مفتون واسیر
قیلان آوازه بشر عجبانهدر؟ عمق دماغدن روح انسانی بی
تهییج ایچون، هوای نسیمینک بر حرکت تموجیه سی نه اولیور؟
اثنای حربده، جنکاورانی بلا پروا آتسه صالدیران ملی شرقیلر.
ده کی او اقدار و قدرت نه در؟ بونلرک جمله سی اهترازدن
تولد ایدرکه: بواهتراز بزه واصل، وسمعیمزه برلسان محرمانه

ایله متکلم اولور. امدی، طبیعتده هرشی: حرکت، اهتزاز،
وآهنکدن عبارتدر.

اثيرك جواهر فردیه سی، ضیا وحرارتك تحت تأثیرنده؛
هوای نسیمك جواهر فردیه سی، صدانك تحت نفوذنده تموج،
وسیارات ایله پیکلر ایسه، جاذبه عمومیه قانونك ید ضبط
وحاکمیتده دورایلر. ایشته، آهنك وحرکت هرشیده موجوددر.

*
* *

فناً « کونش » ك ضیا وحرارتی .

« صباح لطافتی مژده له مک ایچون، نجم زهره جهره عرض
دیداره کندینی حاضرلار؛ کموش رنگلی آتشلرینی افق اوزرینه
صاچدینی آنده، اطراف معبدده برر عشه حزین حس اولنور.
درعقب، سمانك لون لاجوردیسی شرقه طوغری صولمغه،
وآلتون صاریسی ایله برلون ارغوانیدن ترکیب ایدن طالغه لراه،
صحاریء سماویه مستغرق اولمغه یوز طوتار. هندیلرک نظر
دقی شو درجات الوانی مشاهده ایدر، وهر لون جدید،
خلجان قلبلرینك تزیدینی موجب اولور. برده درحال
افقدن ضیا، کثرتله اورتالغه هجوم کوسترر. ضیایی نشر ایدن
کوکب، سماده ترفعه باشلار. بونی متعاقب، دنیانك هر طرفدن
بیکلرله صدالر، طاغدن طاغه منعکس اولور. »

ایشته (مارمونتل) نام شاعر، ام قدیمه نك معبودی اولان
مهر منیری بو وجهله استقبال ایدیور. معبود نهار، حکمدار
ضیا، قدیمه هرملتك نظر تعبدانه سنی جلب ایتشیدی. انظاری

قماشديران شو نجم منورك، ازمنه قديمه ده هنوز اهميت فوق العاده سي، وجسامت حقيقيه سي طانمديغي حالده، طبيعت ارضيه نك پدري اولديغي بيلنمش ایدی. ام سالفه نزدنده ده مسلم ایدی که: حرارت شمس ادامه حیاتك سبب مستقلى ایدی. آنلرده بیلرلردی که: اورمانلرده آغاچلرك نشوونماسنه، وادیلرده صولرك جریانه، چایرلرده چیچکلرك کاله ایرمسنه، باغ و باغچهلرده قوشلرك اوتمه سنه، سبزه لرك، اوزملرك اولماسنه هب «کونش» واسطه یکانه ایدی. ایشته بونلری بیلدکلرندن طولای، آفتاب عالمه: پدزلری، دوست صادقلری، حامیء حقیقلری نظریاه عرض تعظیمات و تکریمات ایلرلردی.

فنون جدیده، کونش حقیقده کی افکار و ظنیات قديمه یی تصدیق دکل، اون مثلی، یوز مثلی تزید ایلمشدر. هم ده کونشك بوکون اقتدار و قیمتی بحق بیلنهرك شایان حرمت اولديغي، هرکس طرفدن برصورت صحیحه وجدیه ده تصدیق ایلمشدر. ضیاسی، حرارتی، قدرت و قوتی، افکار قديمه نك اوقدر مافوقنده طانمشدرکه: طبیعتك بحق مدیحه خوانی اوله جق بوکون، هیچ بر فرد، هیچ بر شاعر تصور اولنه ماز. کیمیا واسطه سیله حصوله کتوریلن هیچ بر ضیا، کونشك ضیاسنه مقیس دکلدر. قرص شمسه قارشى، الکتریک اوپارلاق ضیاسی طوتیلمش اولسه، سیم سیاه کورونور. آلتونی، کوشی، پلاتینایی اذابهیه اقتضا ایدن فرونلرمنك حرارتی، حرارت آفتاب یاننده بوزدنبشقه برشی دکلدر. (فیثاغور) مکتبنك هیئتشناسانی. شمسك. کره ارضدن بعد و مسافه سنی اون سکر

بيك فرسخ، وقطرينى يوز التمش يدى فرسخ تقدير و تخمين
 ايدەرك بو واسطه ايله برفكر علوى يه مظهر اولدقلىرىنى ظن
 ايدرلردى كه: بو ظن وغرورلرى، طبقى بر قارنجه نك كندىنى
 جسامتجه برفيل قدر ظن ايتمنه بگزىر. محمد نادر
 (مابعدى كلدجك جزوده)

برلقمه اكمك تاريخى

منافع عموميه اىك زياده خدمت ايدن اثرلر نتايج و مباحث
 فيه يى غايت آچيق بر صورتده بيان ايدن وهر كسجه اكلاشلمسى
 قولاي اولان اثرلردىر. بويولده يازيلان كتابلر مياننده (ژان
 ماسه) نك، ترجمه سنه شروع ايتديكمز، « برلقمه اكمك تاريخى »
 عنوانلى اثرى، بر اوفق قيز چوجغنه، علم و وظائف الاعضانك
 اىك نافع بىخبرى حقنده، يازمش اولديغى مکتوبلردن عبارتدر كه
 مؤلف مشاراليه بونلرى مخاطبىك درجه ادراك و معلوماتى
 نظر اعتنايه آلهرق قلمه آلدیغندن اكلاشلمسندى كو جلك چكلمز.
 بو اثرك فوائدى حقنده سوز سويلمكدن ايسه: فرانسى
 مكاتبى توزيع مكافات قوميسيونى طرفندن قبول اولنديغى
 والمزدهكى نسخه قرق سكرنجى طبعى اولديغى بيان ايتمكه
 اکتفا ايدرز.

بىخ ايتديكى علمك اساساً لزومى ايسه اودرجه بدهته دركه
 يكرمى بش عصر اول كلن حكماى يونانيه دن (تالس) بيله
 بو لزومى حس ايدرك « كندىكى بيل! » ديمشدر.
 بشير فؤاد

(برنجی مکتوب)

مدخل

اولاد جغم. سزه بر چوق شیئلر او کرتمکی اوزریمه آلیورم که اکثریا بونلر غایت کوچ اکلاشیلیر ظن اولنور. بیوک قیزلره بیاہ دائما تعلیم اولتماز. ایکیمز ال برلکیه چالشه رق بوشیئلری ذهنکزه قویه بیلور ایسهک، بن، نفسمجه زیاده سیاه مفتخر اولورم، سزده، هر نه قدر عالم افندیلر عکسنی ادعا ایدرلر ایسهده. اولنرک علملرینک حتی کوچک قیزلر ایچون بیاہ اکلنجه لی اولدیغنی اکلارسکنر .

بر لقمه اکمکک تاریخی! سزه نقل ایتک ایستدیکم شیء بوندن عبارت ایسه بیهوده زحمت چکیورم دیرسکنر؛ چونکه بونی سزده بنم قدر بیایرسکنر، تره یاغنی سورلمش بر اکمکک نصل یینه جکنه دائر سزه فضاه معلومات ویره م .

بوفکرده بولنیور ایسه کز یا کلسکنر وار! چونکه اوکله جکک آلتده نه قدر حسابسر شیئلر بولندیغنی تصور ایده مزسکنر؛ بن بونک تفصیلاتنه کیرشمک ایسته سم نه قدر ایری جلدلر یازده بیلورم! نیچون ییمک یندیکنی هیچ کندیکزه صور دیکزمی؟

شمدی سز کوله رک دیرسکنر که :

« نیچون یینه جک؟ شکرلر، پاسته لر، شکرله لر، میودلر، خلاصه یینمه سنده لذت دوییه جق هر نوع شیئلر بولندیغنی ایچون . » واقعا بو اولدقچه ایی بر سبیدر : بشقه بر سبب سؤالنه حاجت یوقدر . لکن دنیا ده چوربادن بشقه بر شی

اولسه ایدی بلکه اوزمان : نچون؟ دیه سوریه بیلیر ایدی .
 فرض ایدلم که دنیاده چوربادن بشقه بر شی اولسون .
 کندیلری اچون دنیاده چوربادن بشقه بر شی بولنمیان فقیر
 چوجقلری یوق دکل آ! ایشته اونلرده ییورلر، همده پک
 اشتها ایله ییورلر، امین اولکیز : او چوجوقلرک آنا و بابالری
 اکثریا بو خصوصی پک چوق تجربه ایتشلردر .
 چوربادن بشقه برشیء اولمدینی وقت بیه نچون یمک
 ینور؟

اگر بیلمیور ایسه کز سزه اکلادیم .
 هائی سزک شطرنجلی برفستانکز وار ایدی که زیاده سیله
 سور ایدیکز، کچن کون والده کز، او فستان قصادی، یکسینی
 یامه لی دیدی . بو نه دن اولدی؟
 — اوده سوزمی ! بیودمده اوندن .

— اویله ایسه نصل بیودیکز، شوراسنی لطفاً بکا بیلدیرر .
 میسکز؟ ایشته یاقه ندیکز . کیجه سز او یورایکن کیمسه کلوبده
 بچاقلریکزی چکوب اوزا تمدیغنه امینسکز، قوللریکزک یکلریکزدن
 اوزایوب چیقمه سی ده . بر چوق کشیلر ایله یمک یندیکی وقت
 سفرده علاوه اولنان تحته لر کبی، دیرسکیکزه بر پارچه ضم او .
 لمسندن ایلری کلمه مشدر . بونک ایله برابر هیچ برشیء کندی
 کندینه بیومز، هیچ برشینه کندیلکندن کوچولمز، بر کره
 بوراسنی ایجه ذهنکزه قویکیز . اگر خارجدن برشیء علاوه
 اولندی ایسه، قولکزده، بچاغکزده وسائز یرلریکزده اولان
 فضله لری مطلقا برقورناز پری ایچ طرفدن علاوه ایتش اولمق

لازم کلیر . او قورناز پرینک کیم اولدیغنی بیلورمیسکز؟
 اوپری سزسکز .

سزک او کوزل تره یاغلی اکسکلریکز، شکرلریکز، پاسته لریکز،
 چورباده - صره سی کلش ایکن سویله لم، چوربا هپسندن ده
 ای - معلومکز اولان او کوچک قویویه کیروب نابدید اولدیمی،
 سزدن مساعده المقسزین، تحوله وسز دیر مکسزین وجودیکزک
 هر برکوشه وبوجاغنه ایلریلمکه باشلارلر، بورالرده بربرلریله
 یاریش ایدرجه سنه میک، ات الخ. حالنه کیررلر . هر طرفکزی
 یوقله ییکز: هر یرده تصادف ایتدیکیکز اولردر. فقط طانیه.
 میه جغکز آشکاردر . هر کون اوزانمقده اولان او کوچک کل
 طرناقلریکزی؛ یردن بیتن اوت کبی ویرا اوزایان او صر مه
 صاحبلیکزک او جلرینی؛ هنوز یوز کوسترمکه باشلایان ودها
 سود آنده ایکن چیقان دیشلریکزک، یواش یواش، یرینی طوتان
 بیوک قیز دیشلریکزی: بونلرک هپسنی ییدیکز، هم بونلری ییه لی
 پک چوق اولدی .

شوراسنه دقت ایتلیسکزکه بو حال یالکز سزده اولیور .
 برقاق آی اول مینی مینی اولان ویواش یواش بویون کدی کزده ده
 بو حال واردر؛ هر کون کندیسنه ویردیکیکز پاسته تدریجاً
 ایچریسنده کدی اولیور . باق شو ایری او کوزه، سز اولندن
 پک قورقارسکز، چونکه اونک نه ای بر حیوان اولدیغنی،
 کندینه ایلشمین چوجقلره فنالق ایتک الندن کلمدیکنی بیلمز.
 سکز: ایشته او ایری او کوز اولی براو فاجق طوسون ایدی .
 بونک یش اولدیغنی اوتلر مرور زمان ایله او قوجه ات حالنه

کیردی که بونی انسانر ییه جک، اوندن انسان اتی یاپه جقلم.
دها ایسی وار. اورمانلرمزده کوردیکیز آغاجلر که ایکی
آدم قوجاقلیه مز، بونلر اولی سزک کوچک پارمغزدن دها
ایری دکل ایدیلر، بو کوردیکیز شیئرک کافه سنی اونلر
ییدیلر.

— نصل! آغاجلرده یمک یرمی؟

— البت، هم اکولک خصوصده سائرلرندن آشاغی
نلانلردن ده دکدرلر، چونکه اونلر هیچ دورماز، کیجه،
کوندوز یرلر. یالکز اونلرک شکر یمه دکلرینی ویمک خصوصی
آنلرده طبقی سزده اولدیغی کبی اولدیغی تعریفه حاجت یوقدر؛
بونکله برابر شمیدن سزه اخطار ایدرم که بوبابده سزک ایله
اونلرک بیننده اولان مشابهلری ایلریده کورنجه تعجب ایده.
جکسکز، لکن بوندن ایلریده بحث ایده جکز.
اعتراف ایدیکز که بر کوچک قیز اولان تره یاغلی اکمکک،
کدی اولان پاسته نک، اوکوز اولان اوتک تاریخی کبی عقللره
حیرت ویرر بر پری حکایه سی یوقدر.

تاریخ دیورم، چونکه حقیقتاً بو اوزون اوزادی یه بر تاریخدر.
بویله بر تاریخک بر آنده سویلنه میه جکنی تصور ایده بیلیرسکز.
احتمال که ایشتمشسکز درکه انکلترده استعمال اولنور. شایان
حیرت بر طاقم ما کنه لر واردر که براوجندن عادتاً بیلدیکیز
آتیلش پاموغی پاکت اوله رق آیر، او بر اوجندن قاتلمش،
طوپ ایدلمش، تجارانه تسلیم ایدلمک ایچون تهیه اولنش بر حالده،
غایت کوزل ایجه بز اوله رق ویرر. ایشته سزک ده ایچیکزده

اونلردن دها زياده شايان حيرت بر ما کنه کز واردرکه سزدن تره ياغلي اکمی آير، طيرناغه، صاحه، کميکه، اته، دها برچوق شيلره تحويل ايدرك اعاده ايدر؛ زيرا وجود کزده بيک شیء واردرکه بر برلرينه اصلا بکزه مزلروسز بونلری، فرقنه وارميه رق، اعمال ایدیورسکز. بوکا متشکر اولميدر، چونکه، آنالرك دائما اوده ياپيله جق شيلر ايله ذهنلرينی مشغول ايتديکی کبی، کوچك قيزلرده صباحدن آقشامه قدر وجودلرنده ياپيله جق شيئلری دوشونسه لر حاللری نه اولور؟ امينم که والده لرده اوطه لری سوپورر، يمک پيشيرر، بولاشقلى بيقار، سوکوکلى ديگر، هر شينه نظارت ايدر، ماکنه کز کبی کورولتی ایتمز، بر ماکنه يه نائل اولمق ايسترلر؛ هم سزك ماکنه کز اويله بر ماکنه درکه دنيايه کلديکز کله لی حرکت ایتکده در واحتمال که شمدي يه قدر سزی اصلا مشغول ایتهمشدر.

او طلسمی ماکنه يالکز سزده وار ظن ایتميکز. کديکزده ده، او کوزده ده، سائر حيوانلرك کافه سنده او ماکنه دن برر دانه واردر. او ماکنه سزك هانکی ايشلريکزه يارايور ايسه اونلرك ده او ايشلرينه يارار وایکسی ده بر اصولده در. ماکنه لرك هپسی بر نمونه يه توفيقاً ياپلمشدر، آنجق حيوان دکشدکجه ماکنه ده ده بعض تبدلات وقوعبولور. ايلريده کورده جکسکز که بو تبدلات حيوانده کوريله جک ايشك نوعيله تماميله متناسبدر. مثلاً، او کوز ايشه مک اچون ماکنه يه اوت، کدی ايسه ات ويرديکندن بونلرك ماکنه سی بر برينک تماميله عینی دکلدر. نصل که فابريقه لرمزده بولنان دو قومه ماکنه لرینک کافه سی عینی بر فکر اوزرينه

ياپلمشاردر، لکن پاموق ايشلين ايچون آیری، کتن ايچون آیری
برترتيب واردر، سائرلرینی قیاس ایت .

هم بشقه برشی دها وار .

احتمال که، سزه سویلمکه حاجت قالمیهرق؛ کندیلکیکردن
دقت ایتمشکزدرکه حیوانلرک هپسی بردکرده دکلدر، یعنی
سوزک دوغریسی، هپسی عینی محسناته نائل اوله مامشاردر .
مثلا کوپک، که غایت ذکی وایی بر حیواندر، ذهنکزده دو-
شوندیکیز شیء کوزکردن آکلار و بعضاً چوجقلرک ابویانی
او قدر سومی ارزو اولنه جق درجه ده افندیسی سور، شبهه
یوقدرکه کوپک ایله دیشاری فرلامش احمق کوزلی، بریسی اوزرینه
کلدیکی وقت صوده صاقلدینی ایصلاق ویاشقان وجودلی قور-
باغیه مرجدر . ایستدیکی کبی کیدن، کلن قورباغهنک
استردیه دن اوستون اولدینی ثابتدر، چونکه استردیه نک نه باشی
ونه الی ایاغی واردر، کویا مؤبدأ بر محبسه ایمش کبی، قبوغنه
یایشیق اولدینی حالدیه یالکز باشنه یاشار .

امدی، بحث ایتدیکیمز ماکنه کوپکده نصل بولنور ایسه
استردیه وقورباغهدده او یله بولنیور . لکن استردیه نک کی قوربا-
غهنک کی قدر، قورباغهنک کی ده کوپکک ماکنه سی قدر مکمل
دکلدر . عالیدن سفلییه دوغری حیواندن حیوانه تدریجاً
اینلکجه بوماکنه نک اقسامندن بوراده برینک، اوتده دیکرینک
اکسیدیکی کوریلیر . ماکنه دائماً بردر؛ لکن اشاغی اینجه،
یوقارودن بری بوماکنه بی تعقیب ایتمه مش، یولده وقوعه کلن

ضایعاتی عادتاً سیر ایلمه مش اولسه ایدک بوما کنه بی طانیقده
پک چوق کوچلک چکر ایدک .

سزه بر تشبیه کتیره جکم که دها تمامیه اکلامیور ایسه کز،
بوراسنی سزه دها ایی اکلاته جقدر .

والده کزک آقشاملری یاقدیغی کوزل لامبه بی بیایرسکز، هانی
ایش ایشله مک ایچون اولنک اطرافنه طوپلانیرلر . اولاً، ضیایی
دیکش لک اوزرینه عکس ایتدیرن لامبه نك اوزرنده کی مقوا
فانوسی چیقار کز، صکره لامبه نك تومه سنه ممانعت ایدن شیشه بی ده
آلکز، اندن صکره علوی دها زیاده پارلاتمق ایچون هوایی کترین
وفتیل طاقیلی اولان کوچک باجه بی، فتیلی ایندیروب چیقاران
بورغی بی قالدیری کز، بوندن صکره لامبه نك اک ساده پارچه لری،
یعنی زیتون یاغ نك بولندیغی خزینه ایله یالکز باشنه یاغده
یانمقده اولان فتیل، قالدیجه یه قدر اوته کی پارچه لرینی برر برر
چیقاری کز .

بوارالق بری کیرو بده، سزک: «باقیکز لامبه مه!» دیدیکیزی
ایشتسه، سزه: «هانکی لامبه؟ سزک بکا کوستردیکیکز شیء ایله
برلامبه اراسنده هیچ برمناسبت یوقدر .» دیر .

لکن لامبه نك پارچه لرینک برر برر چیقدیغی کوردیکیکز
ایچون بو باده نه فکرده بوانه جغکزی بیایرسکز، او ایستدیکی
قدر باشنی صاللاسک، زیتون یاغنده یوزن او فتیل، هر نه قدر
مکمایتنه سببیت ویرن شیئرک کافه سنی غائب ایتمش و بناءً علیه
ایشیغی اسکیسندن پک آزالمش ایسه ده، ینه سزک کوز کزده لامبه در .
ایشته ماکنه مزی حیوانلرک هپسندده تدقیق ایدجک

اولور ايسهك حاصل اولان نتیجه بودر. بوتبدلاتی برر برر
کوزدن کچیرمین جاهل، صوك حالنده کوستریلن ماکنه پی
طانیقندن امتناع ایدر. لکن تحصیل ایدن دایما اوماکنه اولدیغنی
بیایر .

ایشته برلکده کوره جکمز شیء بودر، سوکیلی قیزم . اول
اومرده سزده بولسان، یالکز تحماندن زیاده ایش ویرمه مک
شرطیله، برچوق خدمتکزی ایضا ایدن اوکوزل ماکنه نک هر
پارچه سنی آری آری اوکر نه جکز . کویا بتون یاپیله جق ایش
لقمه پی آغزیکزه کوتورمکدن عبارت ایش کبی راحت راحت
آغزیکزه آدیغکز لقمه نک، بو پارچه لردن کچر ایکن نه اولدیغنی
کوره جکز، ابتدا سندن نهایتنه قدر حرکتی سیر ایده جکز .
دیمک که حتی بشقه شیردن بحث ایدیور کبی کورونسهم بیله یینه
سزه سویلیه جکم شیء عاداتا «برلقمه امکک تاریخی» در . چونکه
شمیدن خبرکز اولسون که، بونی اکلاویه بیلمک ایچون پک
چوق ایضاحاته محتاج اوله جقسکز . برکره ییدیککز شیئک
تاریخی ایجه بلله دکدن صکره، سزه اک زیاده مشابتهی اولان لردن
باشلایوب اک صوکلرینه قدر تدریجاً کیده رک، بتون حیوانلرک
ییدکلرینک تاریخی کوره جکز . حاضر بو بحثده ایکن نباتاتکده
نصل ییدکلری حقدده بر ایکی سوز سویلیه جکز، چونکه
بونلرک ییمک ییدیکنه اتفاق حاصل ایش ایدک .

ظن ایدر میسکز که بو بحثلر استفاده کزی موجب اوله جق
شیئلری جامع بولسون، بر پارچه وقتکزی حصر ایده جک قدر
اهمیتی حاز اولسون ؟

احتمال که سز شمدي بکا دیرسکزرکه: بوپک اوزون اولور.
 بر چوق وقتدنبری اتمک لقمه لری بیورم. نه اولدقلرینی
 هیچ مراق ایتمدم، بیومکدن ده کری قالمدم، نته کم کوچک
 کدی ده بویله شیئر طاسه سنده اولمقسزین بیویور.
 اوت، اولادجغم؛ لکن کوچک کدی بر کوچک کدیدر،
 حالبوکه سز بر کوچک قیزسکر. شمدي یه قدر بو بحث حقنده
 ایکیکزک ده معلوماتی بر ایدی، بو جهتدن دولایی اوکا تفوق
 ایتمیوردیکز. او بویله شیئرله هیچ بر وقتده مراق ایتمیه جک،
 دائما بر کوچک کدی قاله حق. سز انسان اوله جقسکر، آنجق
 او کوچک کدینک بیلمدیکی شیئرلی او کر نهرک اوکا تفوق
 ایده جکسکر. او کر نمک وظائف انسانیه دندر، چونکه کوزل
 خوی، ترقی بوسایه ده در.

بعض بیوک آدلاره: او کر نمک ایچون هیچ بروقت کج
 دکلدر، دیر لر. چوجقلاره ده: او کر نمک ایچون هیچ بروقت ارکن
 دکلدر دینه بیایر. بنم سزه او کر نمک ایستدیکم شیئر هم استفا.
 ده کزی موجب اولمق وهم سزی اکلندیرمک کبی محسناتی
 جامعدر. امینم که سز اونلری او کر نجه محظوظ اولورسکر؛
 او کر ندیکیز شیئر دن ممنون اوله جفکزی والده کزه وعد
 ایدرم.

بشیر فؤاد

مواسمک تاثیراتی

۱

« ايلك بهار »

شهور وقصباتده اشتغالی نه اولور ایسه اولسون ايلك بهارده هیچ اولمز ایسه برکون قیره چیقوب سیر و تماشایه خواهشکر، اووهیه کیدوب تنزه آرزودار اولیه جق هیچ کیمسه یوقدر .

ربعهده آفتاب عالمتابك اشعه حیاتبخشاسی هر طرفده، هر جهتده عکس انداز اولغه باشلار . ربیع حیاتك بر تمثال مجسمیدر . چیمنلر لون زمردینی، یاپراقلر منظره خوبترینی ایله فکر مزه وسعت، وجود مزه قوت، روح مزه نشاط، کولمزه انبساط ویرر . آچیقلاق اولان بر محله وجوده اك زیاده تاثیرات نافعده بولنان هوادر زیرا تازه وصافدر . اساس احتراق و غدای حیات اولان «مولد الحموضه» بی و نباتاتك رواج طبیه سنی حاوی اولان هواء صافیدن آق جگرلر (رئین) بالاستفاده وظائفنی صورت مکملهده اجرا و ایفا ایتمکله بدن آب حیات حقیقی اولان قانك بو یولده برانتفاعندن احیا اولور . هوانك اشبو تاثیر کثیرالفوائدینه ضیانك تاثیرات نافعده سی منضم اولور . ضیا هر نقدر جلدی سیاهه تلوین ایدرسده دیکر جهتدن سقفلر آلتنده ودوائر راطبهده سایه بان اطفال و نسانك میوشاق ورنکسز قالان اتلرینی صقیشدیرر والوان طبیعه سنی اعاده ایدر . عدم ضیادن انسان چیچك کبی صراروب

صولار . (محبوسین کوز اوکنه کتورلسون) . ضیا (کریوات
دمویه) نی تزید ایدر . ضیاسزلق کوزلری پک فنا اتعاب ایلر .
قیرده . اووده . کویده انسان دها بر صورت احرارانده
امرار اوقات ایدر . کویلولر دائماً مصر چپالامق . اوراق
بچمک . لخنه دیکمک کبی اعمال شاقه بی مساعی نازکة بلدییه
ترجیح ایدرلر .

مساعی عقلیه ایله یورولمش قالمش اولانلره اووه لرده تنزه
کویلرده اقامت غایت نافعدر .

پیاسه لرده توز و دوومان ایچنیده کزیمک . قراءتخانه لرده
لقتیات ایله بر ایکی ساعت وقت کچورمکدن ایسه بش دقیقه
قیرده بولنه رق مناظر دلکشا وهواء رعنا وضیاء حیاتخشان
استفاده دها اولادر . چونکه سوقاقلرده روزکارله ساورولان
توزلر . دروننده بر طاقم سموم غباری اولسه بیله . (مجرای
تنفس) دن اثنای مرورده (خنچره) (قصبات) وحتی بالذات
(رئه) نی تخریش ایتمسیله (التهاب خنچره) (التهاب قصبات)
(نزله صدریه) ناملرنده کی امراضی بالذات ویاخود سائر امراض
وخیمه بی بالاستعداد تولید ایدر .

برقیرکه واسع چایرلری . سایه دار اغاجلری . براق و جاری
صولری حاویدر قولاقلری آرابه کورولتیلرندن کوزلری یقین
شیلری کورمکدن خلاص ایدر و فکر وذهنه استراحت کامله
کتورر .

وجودلری غایت نازک و بنیه لری نحیف اولان اطفاله
آچیق یرلر ، ضیادار محالر پک زیاده فائده لیدر . اطفالی قیرلره

کتورمیلدر : تاکه، نفس آسونلر، اویناسونلر، قوشسونلر، کولسونلر، صیچراسونلر . بیوکلر ایسه کندیلرینی بر درجه یه قدر دوشونور واکندیررلر .

لکن شوراسنی برآن نظر امعاندن آیرمامق کرکدر که انسان دائماً بر طاقم مؤثراتک تحت فاعلیت و تأثیرنده بولنمقدهدر . وجودمزه بالتأثیر حیات بشری تنقیص ایدن امراضک اکثری یا هواء نسیمیده منتشر بر طاقم بزور مضره دن ویاخود حفظ صحتیه عدم رعایتیه بر حیات بالجمله مخلوقاتیه بلاتفریق تأثیر ایدن قواء مختلفه خارجه دن حصوله کلور . کوك ایله یر بعضاً بدن انسانه بالتأثیر امراض مختلفه یی تولید ایدر .

انسانی، تبدیل موقع ایتمکسزین، تحویل اقلیم ایله حصوله کلن مهالك و مخاطرته دائمی صورتده دوچار ایدن تجدد مواسم، ویک چوق احوالده ملجامز اولان خانه، معیشتمزى تأمین ایدن صنعت، مسکن و مرضعه مز اولان ارض وجودی امراض کثیریه مبتلا و بعضاً پنجه امراضه تسلیم ایدر .

بر صورت تندرستیده ادامه حیات ایشته بوکبی تأثیرات مضره یی فهم وادرا که وآنلردن احتراز واجتنابه صرف مقدرت وقواعد حفظ صحتیه رعایت ایله اولور . علم و صنعت شهره تر قیده خطوه انداز اولدقچه، ثروت و سامان بشر تکثر و دشمنان لایتحصایه مقابل اسلحه تعدد ایلمکدهدر .

کره ارضک طفیلانی اولان انسان هوایه تابع بولنور :
کوکده آز برانقلاب اعضاء وجودنده عکس انداز اولور .
هوا صغودیمی ؟ صدر بر حال تهلهکهدهدر . صیجاق حکمنی

اجرا ای دیورمی؟ قانک باشه هجوم ایلمسی محتملدر. هواء فورطنه لمی؛ اعصاب بوزمان قسوتدن حصه داردر. یا غمور لمی؛ روماتیزم (رثیه) دن قورقلیدر.

وجود مزده ولو جزئی تأثیراتی کور لمکسزین بر موسمدن دیگرینه انتقال همان عدیم الامکاندر.

بو زمان انقلابده اسباب کثیره علم حیات و فن حفظ صحته مخالف حرکته بولنانلری در حال یقلامق و ضابطه امراضه تسلیم ایتمک ایچون دائمی صورتده تجسیس و تفتیش ایدر لر.

بر چوق ادبا و شعرانک بحق مدحیه لرینه کیره بیان فصل ربیع غایت مهمدر: هواء نسیمیده بر چوق مواد مضره پیدا اوله رق انسانی در حال موسم شتا حدودنده توقیف ایدر. بیوک ایستایستیقلردن معدود اولان (کته) نک فرانسه ده

۱۸۳۱ دن ۱۸۴۱ سنه سنه قدر طومش اولدیغی ایستایستیقلردن آکلاشیلدیغنه کوره فصل ربیعه ده. مارتده عدد و فیات فصول سائر دن زیاده در. ورمه (سل الرئه) مبتلا اشخاص ایچون فصل ربیع اعتقادات عمومیه خلافنده اوله رق زیاده و خیمدر. حالبوکه فصل خریفده علت مده شه مذکوره ایچون شعرانک دیدکاری کبی وخامت یوقدر.

امراض مستولیه اکثریا فصل ربیعه ده ظهور ایلمکده و شدتی بو زمانده کوسترمکده در.

صیجاقدن صغوغه انتقال — ربیعه ده درجه دو چارته بلکه اولدیغمزی کوزدن کچوریرسه ک اشبو فصلک بدن اوزرینه اولان درجه تأثیری بالسهوله میدانه چیقار.

بر کون آفتاب عالمتاب عرض اندام ایلر اشعه حیاتیخاشی
هر جهتی ایصمغه و بناء علیه هوا دخی صیجاقلنمغه باشلار .
اولخالده هر طرفده ممنونیت و مسرت علاماتی کوریلور . قیش
زماندنبری آغر البسه آلتنده ازیلوب قالمش وجود انسان
اوزرنده بولنان روبه لر تخفیف ایدیور .

ایرتسی کون یاخود اوچ درت ساعت صکره هوا بردن بره
تبدل ایدر صغوق شدتله حکمنی اجرا ایلر که تدیرسزلك
سیئه سیله هوانک موقت حرارتنه آدانانلرده خفیف ویا شدید
بعض عارضات و حادثات میدانه کلیر . اک اول متأثر اوله جق
اعضاء فعل تنفسه خادم اولانلردر : نوازل چوغالیر لکن
(ذات الخنجره) (خناق) و (حاد) صورتده (التهاب قصبات)
نادر دکلدر . (نزلهء مستولیه) بعضاً اشخاص کثیره یی ازعاج ایدر .
(نزلهء صدریه) چوق کره چوجوق واختیارلری افنا وکنجلیری
تداوی اولنمدیغی واستعدادلری بولندینی حالده ورم (سل الرئه) ه
مبتلا ایلر .

تأثیر برودت ایله ظهور ایدن وهان اکثریا قابل تحمل
اولان اوکسوروکه کیمسه آدیرمز . لکن شوراسی معلوم
اولمیدر که بینه سی شبهه یی داعی اولانلره (نزلهء غیر متقیده)
و (سل متبدی) تعمیرات طبیه سی تحتنده بولنان امراض
مستولی اولور . بناء علیه غایت نازک و حساس اولان اعضا
تنفسیه یی صغوقدن محافظه ایتلیدر . باخصوص موسم شتاده
خسته لقا و وقتی کچورمش اولانلرده (نزلهء رئویه) نک (بلسمیات)
وسائر ادویه ایله اوکنی المق الزمدر .

صغوقدن صیجاغه انتقال — شدید صغوقلری متعاقب هوا. نك بردن بره صیجاغه دوئمی حکم سورمکده اولان خسته لقلری تحویل و تعدیل ایدرسده صحت عمومیه یی بر اضطراب جدیده القا ایدر . تأثیر برودتله حصوله کله رنک اسکیشمش (مزمن) امراضده درحال بر اعتدال کورینورسده بعض اشخاص نازکه ده چات پات موسم حارده مرئی امراض اولیه ظهور ایلر :

(فساد معده) ، (فساد معا) ، (تخمه) ، باش سرسملکی و باش دوئمی ایله مترافق رأسه طوغری (احتقانات) و برون قانامسی (نرف انفی) و (قوله رین) و (سکتئه رتتان) و (سکتئه دماغ) کوریلور . اشبو امراض ظهوره کلدیکنده بیه حرار . تک بو درجه تأثیرینه شاشوب قالیرز .

حرارت هوا ایله غیر متناسب اولان البسه شتایه سنی حالا طاشیمقده و اطعمه یومیه سینه مقدار کافی اثار ملطفه و سبزوات ملینه علاوه ایتمامکده اولان ذوات حرارت خارجیه ایله موازنتده بولنه مز . بر حرکت غیر معقوله و مخالف حفظ الصحه پک چوق دفعه بر صورت ناکه ناییده امراض صیفیه نك ظهورینه بر سبب مؤثردر .

امراض مستولیه — فصل ربیعه حرارتک اشبو تأثیرات اولیه مبرمه سیله برابر اکثریا قزاموق (حصبه) ، چیچک (جدری) ، بوغمه جه اوکسوروك (سعال دیکی) ، ديفتريا و (ذانجه خانقه) کبی امراض مستولیه نك ظهور و تکرار نکسی کورلمکده در .

حرارت راطبه نك تحت تأثیرنده اوله رق خصوصی بر طاقم

(مخمراتک) صورت سریعہ دہ تکثرندن ایلو وکلمسی محتمل اولان امراض مختلفہ مذکورہ قارشو احتیاطاً بعض تدابیر مخصوصہ دہ بولنق الزمدر .

مثلاً آشینمق (تلقیح جدری) وسائط سائردن زیادہ چیچکدن وجودی حفظ ووقایہ ایدر؛ بوغمه جه اوکسور وکنه قارشو تجدد هوایه غایت اعتنائتمک تدابیر تحفظیہ دندر. امراض مستولیه زماننده وبالخاصه قولرا وقتنده (مضاد تعففات) قوللانمق غایت فائده لیدر .

ایلك بهاره متعلق تدابیر صحیہ — ربیعهده امطار کثیره وریاح باردهدن حصوله کلن تبدلات هواییه مقاومت ایچون کییله جک البسه نك مطلقاً یوکن اولسی شرطدر .

مواسمک تأثیرات مضره سنه ایلك موضوع اولان فقرا طاقیدر که مذلت ومسکنت ایچنده امرار اوقات ایدرک شتا وصیفده بهار وخریفده عین البسه ایله بولنورلر .

درجه حرارته کوره البسه طاشیمق حفظ صحتک مقصد اصلسی وغایه حقیقیه سیدر .

اختیارلر وچو جو قلر سهولتله تبرده و تبدلات هواییه میال و آماده اولدقلرندن انلرک دها قالین البسه کیملری شرائط لازمہ دندر . صراجهلر ولفاوی مزاجلی اولانلر کوزل محافظه اولنمیلدر. انک ایچونده سیرک منسوج ویوکن معمول البسه کیمکه غیرت ایدلمیلدر . دموی مزاجده بولنانلرک فانیلا کبی یوکلوشیلر استعمال ایتملری دها خیرلیدر ، خلاصه ایلك بهارده نه قاسم اورته سنده کیلدیکی قدر چوق ونه اغستوسده کی

قدر آز و خفیف البسه کیلیدر . تبدلات هواییه نی نظر
اعتنادن ایرماملیدر .

اطعمه یه کلنجه : ایلت بهارک یتشدیردیکی سبزواتدن
انکنارک هضمی قولایدر . کرده ویزک هضمیده سهدر .
صلاطه لر سوء هضمه مبتلا اولانلره مضردر لکن معدده سی
قوی اولانلره مفیددر چونکه اغدیة حیوانیه نك هضمی
تسهیل ایدر . یاغله دقت ایتلیدر . اویله چرویش وقویروق
یاغلینی اصلا قوللانماملیدر . استانبولده اکثریا (فساد معدده) نك
سبب حقیقیسی یاغله اولدیغنه بر چوق حذاق اطبا متفقدر .
بومملکتده اتدن زیاده یاغ اکل و صرف اولنیور . اتدن زیاده
یاغک فائده لی اولدیغنه اعتقاد ایدیلیور . بو اعتقاد باطل سببیه درکه
قصابلردن اتک یاغلی طرفلرینی آلیورلر .

پورتقال کبی طاتلی وصولی میودلر عطش و حرارتی تسکین
ایتدیکندن اثنای حرارتده یمیلیدر . لکن خام اولمالرینه
و کثرتله اکل ایدلمالرینه دقت ایتلیدر زیرا سوء هضم واسهاله
بادی اولور .

مساعی عقلیه بو زمانده انسانی زیاده اتعاب ایلدیکندن
ممکن مرتبه صیق صیق قیرلره چیقهرق تنزه ایلمک و حرکات
بدنیه ده بولنمق وال ایشلریله اوغراشمق فائده لیدر .

چیچکه قارشو بوزمانده آشیلنمق زیاده نافعدر . فصل
ربیعهده خمرات و میاسماته قارشو (حامض فنیق) . (تنکار) .
(تحت قلو ریت کلس) و سائر (مضاد تعفونات) . و لنفاوی
بر مزاجی و صراجهلی بر بنیه یی اصلاح ایچون اییود . وامراض

جلديه ي تشفيه اچون آرسنيق وکوکرد، وروماتيزم (رثيه)
و (داء الملوك) و (التهابات مفاصله) قارشو اساسی سوودن
عبارت قلوبات استعمال ايتمک وانک اچون ده بر طيب حاذقه
مراجعت ايتمک لازمدر .

خلاصه تدبير و احتياطي برآن نظر امعاندن آيرما ملیدر!

بسیم عمر

تَرْجُمَانُ الْحَوَالِكِ

برناردن دوسن پیر

انسانک ایشلیدیکی فنالق کندندنصرکه بر حیات اولور
وایتدیکی خیرایسه اکثریا کککریله برلکده دفن اولنور

شکسپیر

طبیعتیه محبت بالجمله آثار خلقتی درین بر صورتده نظر
تقدیره سوق ایدن بر حس قویء روحانیدر . اشبو فیض
لطیفک، بر درجهیه قدر ترتیبات بدنیه نک خصوصی بر حالده
مرتب بولمسندن ایلروکلدیکی قبول اولندیغی صورتده، ابتدای
آفرینشدنبرو افراد بشریه نک بعضلرنده جلوه نمای حقیقت
بولمسی تسلیم کرده جهاندر . شعرای قدیمه ایله حکما،

حکایه محررلری. حتی میدان شاعرلری بیه طبیعتی تقدیر
 وتحسین کوزلری به بتون نظر تدقیقندن کچیرمشلردر. بونلرک
 اکثریسی ایلك بهاری، غروب شمسی، بر محل مخصوص ویا
 کوزل چیچکلری سحرآمیز برطاقم کلاملر ایله ترسیم وتوصیف
 ایلمشلردر. هرهانکی مملکت ویا عصرک اولور ایسه اولسون
 پک آز شهرتشار محرری بولنورکه اثرلرندن طبیعتیه محبت
 ابراز ایدیجی برپارچه استنساخ اولنه مسون.

اشبو تلمیحات شاعرلره اولدیغی قدر ادیانیه وفلسفیه دائر
 اثر یازان محررلرده راجعدر — یعنی افلاطون ایله «سن
 فرانسوا دوسایله» باقونه، وفلونیه، عائد اولدیغی قدر شکسپیر
 ایله راسینه، قالدیرونیه، یاخود بارنه، ده عائددر. چونکه کرک
 دینه ویافلسفیه دائر جدأ بحث ایدن بر اثر اوله مزکه آثار طبیعتیه
 محبت قیدینی خارج طوته بیلسون. لکن ژان ژاق روسو، ایله
 بوفون، وبرناردن دوسن پیر، وقتلرندن مقدم طبیعتیه اولان شو
 محبت کمالی درجه سنده افاده اولنه مدیغی کبی زمان حیاتلرینه
 کلنجیه قدر مستقل بر اثرده یازلامش ایدی.

طبیعت محبلری اول وقته قدر، زمانزده عد اولنه بیه جکی
 وجهله، بر فرقه مخصوصه دن دخی معدود دکلر ایدی. کرچه
 اشبو عاشقلرک ستایش وپرستش لرنده صداقت وصفوتلری درکار
 ایدیه ده کندیلری اول قدر کامل اول قدر عاقل اولمانغله
 برابر افکار ومسلكلرنده پکده ثباتلری اکلاشلمز ایدی.

«برناردن دوسن پیر» ایچون اک بیوک اسباب ستایش همان
 روسو، وبوفون، دنصکره کلدیکی ومساوی مکتبک دخی اک

کزیده محرر لرندن بری اولدیغی حالده، قوللانیدیغی لسان ادبک، اصلا بونلرک تقلیدی اولمیهرق، اساسی ونوزمین اولمسیدر . کشفی نیتنده بولندیغی موادک درجه کثرتی درعقب اکلادیغی وجمع آثار ایچون غایت قیمتدار بحشر طوپلامدن عمرندن بر کونینک کچمدیکنی بزه کندیسسی سویلیور .

طبیعتک آثار مقدسه سندن قانون طبیعتی ذکیجه کشفنه اوغراشدی . مشاهداتی بترمدکجه یازمه یه باشلامه مق نیت ابتدائیه سی ایدیسه ده لکن مشاهداتی نهایتسز وکندیسنی دخی «بحر محیط صولرینی آلمق ایچون بر مدیه قبوغیله قوم اوزرنده دلیک آچان بر چوجق کبی» بولدی . وینه اثرلرینک برنده توضعه «یالکز طبیعتک تاریخ عمومیسسی دکل حتی اک کوچک بر نباتک حالی بیله اقتدارمک فوقنده در» دیمشدر . مشارالیهی دها بر محرر کبی توصیف ایتمزدن مقدم حیاتنک وقایع مهمه . سنی ذکر ایتمه من اقتضا ایدر . «هانری ژاق برناردن دوسن پیر» ۱۷۳۷ سنه میلادیه سنده «هاور» شهرنده تولد ایلمشدر . مشارالیهک کنج بر محرر اوله جغنی کوسترن آوان صباوتی حقنده بر طاقم فقره لر روایت ایدر لر — علی الخصوص طبیعته اولان شدت محبتنه و حیوانات حقنده کوستردیکی شفقتنه دائر چوق سویلر لر . والحاصل «چوجق آدمک پدردر» کلام حکمت انجامی اک قوتلی اوله رق «سن پیر» حقنده موقع اثباته قومشدر . بر کدی یه دائر اولان فقره بی وقوعندن بر خیلی سنه صکره (روسویه) نقل ایلدیکی صروده صورت افاده سی حکیم مذکوره کوز یاشی دو کدرمشدر . سنی سکره بالغ اولدیغی

اثنالرده منتظم صورتده بغچه سنك زرع و اعمازندن پك متلذذ اولور ایدی . «فرده زیر» نام رساله سنده کوریلان افکارک بعضلرینی احتمالکه دهها او وقتلرده پیدا ایلمش اولمیدر . بالجهه زیروحه اولان شفقت قابیه سی حد غایه یه واصل اولمش ایدی . «پول ایله ویرژینی» سنده ظاهری بر منونیتسه انلرک میورطه ایله سوتدن عبارت اولان طعاملرینی تقدیر ایلمسی بو طعاملرک هیچ بر حیوانک اتلافنه سببیت ویرمدیکی ایچوندر . طبیعت محبتیه آوده اولان هر بر حساس قلبک حالی بر درجه یه قدر (برهنی) اولدیغنه بعضا اطمئنان حاصل اولور . هله «سن پیرکلی» عادتا برهنی ایدی . حتی بر دفعه آوان طفو- لیتنده بیه حیواننه فنا معامله ایدن بر عربه جینک اوزرینه یومروغنی طوغرلتهرق یورومشدر . ایلك دفعه اولهرق «روان» شهرینه پدری طرفندن کوتوریلور ایکن شهرک کلیسا قه لری کوسترلکده «آمان یاربی ! نقدر یوکسک او- چپورلر» دیه حایقرمشدر . بو حاله یاننده موجود بولنانلر طبیعی کولمشر ایدی . حالبوکه «برناردن» اورایه یووه یاپان قرلانقچ قوشلرینک یالکز اوچه لرینی نظر دقدن کچیریور ایمش . مشارالیه مؤخرأ طریق حیاته رهبر اولان سوق طبیعی بو وجهه اظهار ایلمشدر . احتمالکه آثار صنایعی تفتیش و تدقیقه اول قدر مراق ویردیرمین اشبو فیضک قوتی ایدی . کذلک چالشمه یه وانزوایه محبتی چوجقلغنده کی صفت مخصوصه لرندن بری ایدی . طبیعتی ایچون دخی ترس ، حدید ، و عنود دیرلر . لکن بو قصورلی طبعک اطرافک سوء معاله سندن حصوله کلوب

کلدیکی ویاخود بونکله دها فناالشدیغی زمانمزده تحقیق اولمز
بر کیفیتدر . والحاصل بو حال اسف اشتمالی «سن پیر» ایچون
بدبخت و دردناک اولیه سببیت ویردی . سیاحته دائر کتاب
مطالعہسی حتی چوجقلغنده بیله نظرندہ برسودا ایدی .
اون ایکی یاشنده ایکن بتون روحی «روبنسون قروسو» وآنک
اطہسیله مشغول ایدی . سرگذشته اولان غریب بر درجہده
میل وانہماکی ابویتنہ حالنک دکرہ مساعد اولسنی ایما ایلدیکندن
عموجہلرندن برینہ ترفیقاً مارتینیک اطہسنہ کوندردیلمز . لکن
«سن پیر» برکیمده اقتضا ایدن نظامہ انقیاد کوسترمک ایچون
اطاعت فضیلتنه کافی درجہده تعلیم ایتمامشیدی . صکرہدن
«قاین» شہرندہ ژزویتلر یانہ ویرلدی، وانلرک یانندہ اولان
تحصیلندن دخی بیوک بر ترقی کوستردی .

فقط خوف اولنہ جق برشی وارایدیسه اوده مکتبک نظا .
ماتنہ توفیقاً حرکت ایتمامسی ایدی، زیرا او وقتدن اعتبارا
عمومی اولان تحصیل محالرندن زیادہسیله تنفر ایتدیکی اکلا .
شلمشدر . بو نفرتنی یازمش اولدیغی اثرلری دخی اثباتہ
کافیدر . مشارالیه بر طرفدن سیاحتنامہ لریله مشغول ایکن دیگر
طرفدن دخی برژزویت، برمسیونر، برشہید اولہ جغنی امید
ایدر ایدی . لکن عاقبت فاملیاسی طرفندن «روآن» ده اسکان
ایتمسنہ موفق اولدقلرندن ۱۷۵۷ سنہسنده اوراده تحصیلنی کمال
موفقیتلہ اتمام ایلدی . اراسی چوق کچمدن (۱۰۰) لوئی
معاشلہ بر مهندسک مأموریتی استحصال ایلدی . وبوصفتلہ
۱۸۶۰ سنہ میلادیہسنده «سن ژرمن» ک معیتندہ اولہرق

«دوسلدورف (°)» د کوندرلدى. اشبو خدمت هم شهرت هم ثروت قزانه بيه جك بر خدمت ايدى. لکن حياتك لازم ومقتضى اولان شورسوم معاملاتنى دكرمز بر فائق عد ايلمسى «سن پير» ايجون زياده سياه بدبختق اولدى. زمانك معاملات جاريه سنه اوميق يرينه بالعكس انلرى چكلمك يولنى ازار ايدى. برده بو حال يرينه ضميمه اوله رق قوماندانه قارشو عصيان طورى كوستر مكه برابر اقرانلر يله ده پك ايو چكنا مشيدى. بونكچون موجوديتنك بدبخت دورلرنده كنديسنه چوق دشمن پيدا ايلمسى تعجب اولنور بر كيفيت دكلدر. ذكاوت فوق العاده سنه ويا تهلكه زمانلرنده كوستر مش اولديغى خشونت و برودته قارشو بتكرار فرانسويه كوندريله. چكى دركار ايدى. وطنه بو صورته عودت ايامسى بالجه فاملياسى افرادى طرفلرندن حسن صورته قبول اولنماسنى موجب اولمش ايدى. مع ذلك خطايا ايله آفته اولنلره ذكانك بر طبيعت مخصوصه و يرمدىكى تعليمه شايان بر درسدن — بونكله برابر ينه بر حقيقت دها خاطر لرده اولميدنر. اوده: بر صاحب ذكانك دنيا ده عدم موفقيتنه انسانلردن يالكر بر قسم جزئينك نظر ملايمت و تاثرله باقلىرى كيفيتيدنر. چونكه بو بدبختلرك اوزرلرندن سو حركتلىرينك نتيجه و خيمه سى بروجهله دفع اولنه من. اذهانك اك سهولته قبول ايديه بيله چكى اقناعاته كمال اسفله بر علاوه دها اولنه بيلور، اوده: فنون ويا ادبياتك هيچ بر درجه سى يوقدر كه حتى ابدى بر نام آلانلرى بيله اخلاق

(*) پروسياده واقع بيوك بر شهردر.

حمیده قوانیننه اطاعتدن معاف طوته بیلسون یعنی مالکنه سعادت دنیویه ویره بیلسون، مکرکه اقوال و افعال یومیه لرینی اعتدال مهریله تمهیره موفق اولسونلر . بو وجهه «سن پیر» ک حیا- تی دخی کندی حرکتلریله تسمیم اولندی . «دوسلدورف» دن عودتندن صکره در بدرجه سوردیکی حیات ایله برابر کندینی دیکرلرینه نامساعد صورتده کوسترن بعض حالاتک عجیب بر مغمومتیله تصوراتی تلوینه باعث اولدیغی اکثریتله اثرلرندن استدلال اولنیور . پک قلیل اولان واسطه معیشتی برپیانقو مکافاتیه تضعیف اولدیغی اثنالرده جغرافیا مهندسی نامیله بر مأموریت استحصال ایدرک مالطیه اعزام اولنمشیدی . بو اثناده مالطه «شوالیرلی» دخی عثمانلور طرفندن جزیره بر هجومه مترقب ایدیلر . بوندن مقدم دخی دیگر خدمتلرده استخدام اولدیغی حالد «سن پیر» ک اصوله رعایت کوستر مکسزین بیوردیسنی آلمدن کمی ره راکب اولسی طوغریسی غریب صو- رتده بر بصیرتسزک ایدی . مشارالیه بویوزدن کندیسنی بیوک مشکلاته اوغراتدی . چونکه ضابطان سائر بونکده کندیلرندن اولدیغی اصلا طانمیدیلر . شو عدم التفاتلرینک ایسه ذهنه اولان سوؤ تأثیری پک شدید ایدی . زیرا کور- دیکی یأس و کدرک تأثیراتی بر زمان عادتاً قوای ذهنیه سی مضطرب قالمشیدی . مصارفات سفریه سیچون جزئی بر تضمینات الدقدنصکره بر طاقم بلالره دها گرفتار اولمق اوزره بتکرار فرانسه ره عودت ایلدی . وکلا ویافاملیاسی افرادندن هیچ بر معاونت استحصالنه موفق اوله مدیغندن عاقبت ریاضیات اوزرینه

درس ویرمکه قرار ویردی . فقط « سن پیر » ک حالی ظاهراً
سهیل اولوبده حقیقته کوچ و نازک اولان تدریس صنعتنده
چوقلرینه نظراً موفق اولمق ایچون اول قدر الویرشلی دکل
ایدی . صورت تدریس و تربیه نك ندن عبارت اولدیغی
کالیله اکلاشدیغی خالدہ عمومیته اعتراف و تصدیق اولنور که :
بر معلم تعلیم و تدریسده موفق اولمق ایچون بر علم ویا صنعتک
هر هانکی شعبه سنده مهارت عمیقہ مالک اولمقدن زیاده ذکاوت
طبیعیه صاحبی اولمیدر . اثنای تدریسده بالجمله اذهانک . حتی
اک کنج لر ککینه وارنجیه قدر ، نظر مطالعه و ملاحظیه التمی
اقتضا ایدر . قلوب بشرک حالته اطلاع تام کسب ایتمک مزیتی
صبر ایتمک آلمق صفت مدوحه سیله برلشدیرلمدکجه اشبو
خاصه ممتاز نك میدان فعله حیتمسی اصلاً ممکن اوله من .
« سن پیر » ایسه حیاتنک بو دور لر نده حقیقه بو صفتلری حائر
دکل ایدی . « روسو » دخی کنجلمکنده موزیقه یه دائر درس
ویرمکه قالمشدیغی وقتده درجه اقتداری « سن پیرک » بهره
ریاضیه سنه نسبتاً دون ایدی ایسه ده معلملکده کی اقتداری پکده
اندن کیرو دکل ایدی . عاقبت سدت ضرورت کندیسنی
فلمنکه سوروکلدی . آمستردام شهر نده « موستل » اسمنده
بر فرانسز مهاجری طرفندن حسن صورتله قبول اولندی .
مومی الیه رغبت عامه یه مظهر اولمش بر غزته نشر ایلمکده
اولدیغندن « سن پیر » ایچون طولغون معاشله بر مأموریت
بولمشیدی . هر نصلسه « سن پیر » بو سکونتلی حیات ایچنده
اقامتی ارزو ایلمدی . او اثناده ایکنجی قاترینانک اجنبیلری

تشویق آمیز بر صورتده قبول ایلمسی « سن پیری » پترسبورغه
سوق ایلدی . اوراده « مارشال دومنیح » ك دوستلغنی
قزآنجهیه قدر بتکرار فقر و ضرورتله عربدهیه باشلدی .

(مابعدی کلهجک) حسین عونى

میتوسکرا

سیاه یاغمور

(نیچر) نام انگلیز فن غزته سننده کوریلان بر مکتوبدن
مستخر جدر . نیسانک یکر می ساکنزنجی کونی بعد الزوال
« چرچ ستره تون » ایله « مارچ ونلوق » بیننده رعد و برقله
قاریشق شدید بر فرطونه وقوعیله برابر باردقدن بوشانرجه سنه
برده یغمور یاغدی . رنگی عادتاً مساوی نسبتده صو ایله
قاریشمش سیاه مرکب هیئتنده کورونیور ایدی . بن عمرمده
بویله بر یغمور کورمدیکم کبی بورالی بر اختیار دخی کورمدیکنی
سویلیور؛ تحلیل ایتمک نیتیله بر شیشه ایدندم .

حتی بو کون که بعد الزوالده بیله جوارده کی دره لر ایله
یوللرده کی عربه تکرلیکی چقورلری کویا ایچرولرینه مرکبله
قاریشق صو بوشالتلمش کبی کورینور ایدی . یوم مذکورده
اشبویغموردن « ستونی هرست » طرفلرینه دخی دوشمش و محل
مذکور رصدخانه سننده یاپیلان تحلیلندن عدم نظافتک کاملاً
قار بوندن نشأت ایلدیکی اکلاشلمشدر .

حسین عونى

گولشترم

مسائل سياهيدهن ماعدا هر شيدين بحث ايدر، اون بش
كونده بر شر اونور رساله در .

نومرو ۲ [صاحب امتياز : بشير فواد] جلد ۱

اربابيات

شيخ وصفي افندي حضرتلري شواثرلريله كوشمزي
تزيين بيوردقلرندن طولاي عرض تشكرات ايدر واثرلريني
كمال منونيتله زيرده درج صحيفه افتخار ايلرز .

« غزل »

وامقك عشق جكر سوزيني عذرايه صورك

جنت اربابنك احوالني ليلايه صورك

عاشقك كارى اسير غم عشق اولمقدر

صورميك بندهيه حريتني مولايه صورك

بياه من قدريني شيريني جهديك خسرو

همت كوهكني سعي شناسايه صورك

ام دنيا نه بياير قيمتني مردانك

تاب عشق مه كنعاني زليخايه صورك

مبحث عشقی سؤال ایتیکز زهاده
 نازی معشوقه نیازی دل شیدایه صورت
 مست شوق اولدیغنک حکمتی وصفینک
 اکلامز اهل ریاساقی رعنایه صورت
 شیخ وصفی

« ارشاد »

هانکی عاقل دیرکه آنجق راه کلشندن کچک
 برده غافلر ! شونالشکاه شیوندن کچک
 ای فقیران! قیش کچر، کچمز عذاب امتنان
 براتکسر کورک ایچون تقیل دامندن کچک
 قالمیک محبوس بروادیده ای عشاق نور
 یوقی اللهک یری وادیء اینندن کچک
 خصمکز برقوؤ فکریه در فکر ایسترم
 ای ظفر جویان! خیال تیغ و جوشندن کچک
 کچمیک ایسترسه کز دعوای دانشدن ینه
 برکون آدمیر ! مائر خانه فندن کچک

معلم ناجی

« برلوحه »

برحزین طور دلقریب آلمش .
 آیق اوستنده ناز ایله طورمش :
 زلفنی دوش نازینه صالمش .
 یوزینه پرتو خدا اورمش :
 حسنی خندان چه ره سی غمناک :
 طوری محزون کوزلری نمناک :
 ساده لکله مزین اثوابی ،
 سوسی برغنجده دن عبارتدر .
 که او ده صاحب لرنده زینتدر :
 کل بترمش باشنده کی سودا .
 نردن ایتمش عجب خدا پیدا
 بوملک صورتنده مهتابی ؟

۲

طوته رق برالیله غبغبنی .
 نه قدر دلربا حزین طورییور :
 طوری غایتله دلنشین طورییور :
 بکزه درسه م خطامیدر لبنی .
 بر مجسم تبسم حسنه ؟
 اولیرم بن بویولده برحزنه :
 خنده کل بو حزنه قرباندر .

هله زلفنده کی پریشانی،
ایدر انسانه بخش حیرانی؛
نشوه جان بولسه ده همال اولمز،
بوملك رویه برمثال اولمز؛
بوکوزلك بونوره چسباندر.

منمنلی زاده
طاهر

فُنُون

(کونشدن مابعد)

بونکله برابر، اوزمان کونش حقنده اهلینک اعتقادی
خارجنده سوز سویلمک، «کونش» ک جسامتی تقدیره
قالقشقمق، فنی محافظه کارلرک، هیئت تدریسیه نك نظرنده
اوقدر برجسارت کستاخانه عد اولنوردی که : فیلسوف مشهور
(آناقساغور)، بو حقیقتک مبدئی تصدیق ایتدیکندنطولایی
رزیلانه بر صورتله تعذیب ایدلمکله برابر اعدام جزاسنه محکوم
اولدی !

مؤخرأ (په ریقلس) ک رجاسی اوزرینه بیچاره حکیمک
اعدام جزاسی نفی جزاسنه تحویل ایله تعدیل و تخفیف
ایدلدی ! بوندن برچوق زمان صکره لری حکیم مشهور «غالیله»
حقنده ویریلن حکم و اعلام . (آناقساغور) ک تکرار حیات
بولمش حکم و جزاسی ایدی .

طبايع بشریه نه قدر تخفدر ! اعتقاد ایدهدکلدکری خرا .
 فاتک حقیقته مبدل اوله جغنی حس ایتدککری کبی اللردن
 کلن هر درلو فالغی اجرایه عجلولانه قیام ایدرلر ! حقیقتدن
 بحث ایدنی، اعدامه، نفيه، واکر بوکبی آغر جزالرك اجراسی
 ید اقتدارلرنده دکلسه. لساناً تذیف و تحقیره تثبت ایدرلر .
 بوکون بیله اک جدی، حتی هر بر دعواسی علوم ریاضیه ایله
 مثبت فنونک احکام وقواعدنی بیله تذیفه قدر واران جسور
 غرضکارلر پک چوق کوریلیور . لکن ارباب حقیقت بوکیلره
 اهمیت ویرمک دکل . حاللرینه مرحمت ایدهرک تذیفلرینه
 برنیم تبسمله مقابله ایدیور . ایچنده یاشامغله مفتخر اولدیغمز
 شو اون طقوزنجی عصر مقدس، فن نقطه نظرنده او قدر
 نازکدرکه : قوانین فیه ایله درجه ثبوته وارماش بوکونکی
 بر فکرک یارین عکسنی تجارب فیه اثبات ایدهرک فسانه اولدیغنی
 میدان بداهته قویه جغه معتقد اولانلر انسانجه حرکت ایتمش
 اولورلر . تعند هر کسک الندن کلیر .

هرنه ایسه، بز صده، یعنی، «شمس حقیقت» ه کله لم :
 کره ارضمک شمسدن آدیغنی حرارتک - اگر هوای نسیمی
 اولسه ایدی ضعفنی اخذ ایده جک ایدی . اگر، کره ارضک بر
 سنه ظرفنده کونشدن آدیغنی حرارتک مقداری، منتظماً سطح
 ارضه توزیع ایدلمش اولسه، اوتوز متره ٹخننده بتون کره ارضی
 محیط بوزدن بر کره بی مایع حالته قویمغه کفایت ایدر .
 کونش، بر منبع عظیم درکه : کره ارضی و آنک حیاتی
 حال حرکتیه وضع ایدن کافه قوا، او منبعدن آقوب کلیر .

حرارت شمس درکه : روزکاری حاصل ایدر: بولوتلری ترفیع
 واصعاد ایلر؛ اورمانلرده بولنان آغا جلری بیوتور. یغمور خزینه.
 سنی حد معینی اولان ارتفاع نسیمی یه اعداد ایتمک. نباتاتده حامض
 قاربونی ابذال ایلمک، حیات ارضیه یه قوت ولطافتی ویرمک
 ایچون. برصورت ساکتانه وثباتکارانده ده صرف ایدیلن قوت،
 فن میخانیکی نقطه نظرندن حساب ایدیله بیایر: ایشته بوقوت،
 ایکی یوز اون یدی تریون، اوچ یوز اون آلتی میلیار « بارکیر
 قوتنده» در (*) . بهری درت یوز بارکیر قوتنده اولمق، کیجه
 کوندز بلا فاصله چالیشمق اوزرده، بش یوز قرق اوچ میلیار
 بخار ماکنه سی اقتضا ایدرکه : کونشک ارض اوزرینه متمادیاً
 بذل ایتمکده اولدیغی ایشی کوره بیلسین !

پک درین دوشونمیه لم . لکن نیچون دوشونمیه لم؟ بولندیغمز
 سیاره اوزرنده حرکت ایدن، دوران وجولان ایلین، یاشایان
 هرشی «کونش» ک ولد اصلسی دکلی؟ بلورلر ایچنده ایچدیکمز
 او براق قره قولاق صولوی، یدیکمز اونفیس چیلکله، کیرازلر
 ادخار اولمش ضیای شمسدنبشقه برشیمیدر؟

لذبخش دماغمز اولان بونجه اطعمه لذیده، بزده،
 «کونش» دن نازل اولور. اثنای شتاده وجودمزی ایصیدان
 اودون، کونشک برپارچه سیدر. اودونک هر دسیمتره مکعبی.

(*) فن ماکنده، بربارکیر قوتی، برکیلوگرامتره لک ایشد تسمیده اولنور .
 برکیلوگرامتره، برکیلوگراملق ثقلتی برئانید ظرفنده برمتره ارتفاعه قالدیرمق
 ایچون ایجاب ایدن قوته دیرلر .

هر کیلوغرامی دست شمسله اعمال ایدیلیر. روزکارک ویاصویک تحت تضییقنده دونن دکرنلر. «کونش» طرفندن تدویر اولنور. مظلّم برکیجهده. یغمور ویاقار آلتنده. کوی آزلرندن بیلان کبی چکن. وادیلر اوزرنندن آشان. زیر جبالدن برسرعت سریعه ایله مرور ایدن لوقوموتیفده «کونش» ک برچو. جغیدرکه: صورتا دست بشرله ابداع وایجاد ایدلمشدر. بعض ارضده بولنان معدن کموری. اعمالات شمسیه دندرکه: میاونلرله سنه لر. کرده مزک طبقات ارضیه سنده ادخار وجمع اولنمشدر. حاصلی. کره ارضمزک بتون قدرت واقتداری. «کونش» دن آقوب کلیر. حرارت شمسیه سایه سنده دکمیدرکه: اجسامده کوریلان. صلب. مایع. غاز. حالات ثلثه سی محافظه ایدیلیور؛ اگر حرارت شمسیه. درجه مطلوبه ده ارض اوزرینه کندینی ابدالدن استنکاف ایلسه. جسملرک مایع وغاز حاللری. صلب حالنه مبدل اوله رق. صولر. بالذات هوای نسیمسز بیله. طاش کبی قاتی جسملردن بشقه برشی اولمازلر!

هواده وزان. صوده جریان ایدن. فورطنه ده ایکلین. بلبلک یورولمق بیلمز بوغازنده نغمه ساز اولان «کونش» در. رعد و برق. قصرعه. خورطوم. بورا حاصلی ایشیدوب کوردیکمز حادثات ارضیه نک کافه سی «کونش» ک دست قدرت واقتداریله حصوله کلیور!

مع مافیه بو حادثاتک جمله سی. «کونش» ک قدرت حقیقه سنه نسبة هیچدن صایایلر! بحر محیطک حالت سیالیه سی. هوای نسیمنک حالت غازیه سی. دکزک آقیندیلری، بولوتلرک

ترفعی، یغمورلر، بورالر، نهرلر، ایرماقلر، کره ارضده موجود بتون اورمانلرک، بتون معدن کمورلرینک قیمت حروریه سی، کافه مخلوقات زنده نک حرکاتی، بالمله حرارت بشریه، کافه عضلات بشریه ده تجمع ایدن قوت واققدار، بتون فابریقه لر، طوپلر . . . بونلرک هپسی، «کونش» ک یاغنه مقتدر اولدیغی مواد یاننده هیچ قالیر !

کره ارض اوزرنده حاصل ایتدیگی تأثیراتی تعداد ایتمله، «کونش» ک قدرت واققدارینی تقدیره موفق می اولدق صانیرسکز؟ نه قدر خطا! نه قدر خطای عظیم! کره ارض، ضیا و حرارت جهتیله «کونش» ک انعام واحساننک $\frac{۲,۱۳۸,۰۰۰,۰۰۰}{۲,۱۳۸,۰۰۰,۰۰۰}$ جزئندن متنع اولیور. یعنی، «کونش»، ک اطرافنده کی ساحه وسیعیه صاحبدیغی ضیا و حرارتک مقرداری خصه ارضه اصابت ایدن مققداردن، ایکی میلیار، یوز اوتوز سکز میلیون کره زیاده در !

«کونش» ک احوال آتیه سی . — نجم نهاری برکوبدن بشقه برشی دکدر .

بوآنه قدر جسامت شمسیه بی نظر وله وحیرتمزدن کچیره رک، شو محرق وسیع داخلنده اجرای حکم ونفوذ ایدن قوای معجز نمایی بردرجهیه قدر تقدیر و تخمین ایلدک «کونش» ی پدر و حکمدار عوالم بلله یه رک تعظیم وتکریم ایتدک . سیارات سارهنک حیاتی کبی، بزم حیاتمزک ده «کونش» ک خطوط

شعاعیه برکتزاسنه بر رابطه قویه مطلقه ایله مربوط اولدیغی
طایندق. لکن، کائناتده «کونش» نهدر؟

فضای نامتناهیده هانکی محلی اشغال اییدیور؟ هیئت
مجموعه نقطه نظرندن باقیدیغی حالده. «کونش» ک قیمت
حقیقیه سی نهدر؟ ازمنه واعصارک تعاقب وتوالیسندء دوام
وبقای شمس نه اوله جق؟

«کونش» ک — حتماً کرده مزدن بر میلیون کره بیوک.
وزناً اوچ یوز بیك مثلی ثقیل اولدیغی او کرندکن صکره —
کائناتده بر نقطه دن بشقه برشی اولدیغی تصدیق ایتمک. بزم
ایچون نه قدر مشکلتدر؟ نه قدر حیرتبخش عقولدر!

قبه سما، زرات منوره ایله ملو کورندیکی بر زمانده.
انظارمزی کواکب ایله مزین سماواته کزدرکن. اعماق سما.
واتده خموشانه پارلایان نقاط منوره دن برنده توقیف ایلیهلم:
ایشته بو نقطه بزم «کونش» مز قدر جسم، کائناتده آنک قدر
اهمیتی خائدر.

شمدی، فکراً شوکوکب ثابته طوغری عازم اولهلم.
تصورمز، بزى البته شومسافه بعیدهیه ایصال ایدر. شمدی،
شو کوکبدن، کره ارضمزه طوغری متوجه اولالم: منظومه
شمسیه مزی آرایهلم. عجباً نه کورمکه موفق اوله جغز؟ هیچ.
نه ارضمزدن بر اثر، نه ده سائر سیاراتمزدن بر نشانه وار!
اورادن «کونش» میز آنجق بر نقطه کبی خیال میال سچیه بیایر.
اوت، شمسیمز، بر کوکب ثابته نبشقه برشی دکلدر! شو
کواکب یغینتیبی میاننده «کونش» ی تحری ایدیکز: اگر

فکریکز سزی پک اوزاق بر مسافیه کوتور مامش ایسه. کونش.
 کواکب ثابتہ نك جسیملری آراسنده، واکر تصور یکز، سزی اعماق
 اثریه نك بر مسافه بعیده سنه سورویوب کوتور مش ایسه. شمسی.
 ثوابتک اصغر لری میاننده کوررسیکز. هله، فکریکز فضای
 نامتاهی انکینلر نده بالاپرواز اولورسه، آرتق شوقوجه کونشیمز
 کوزیکزدن نهان وسزک ایچون شو کواکب ثابتک احوال
 وحرکاتی مجهول اولمش اولور.

بو قدر بالاپرواز لقدن واز کچلمده، ارضمزه عودت ایلیلم.
 شمسک احوالی برآز دها نظر مطالعیه آلام:

کرده ارضمزه حرکاتی تحلیل ایدلدیکی حالده. اکلاشیلور که
 منظومه مزک مرکزی اولان «کونش» بعد مجردده حرکت
 وبزی (هرکول) صورتنه طوغری ایصال ایدیور. شمسک
 بعد مجردده کی شو محرکی. عجبا بر منحنی مسدود میدر؟
 «کونش» ده بر مرکز اطرافنده می دوران ایدیور؟ وشو
 مرکز مجهول. عجبا ثابتیدر! یوقسه، اوده، عصرأ بعد عصر
 تبدیل محل ایدیور می؟ عجبا کائناتده بر شمس مرکزی
 وار میدر؟ نامتاهیلاکک شوعوالی عجب بر محرق عالی اطرافنده می
 دور ایدیور؟... زمان جدید (اورانی) سنک (*) پرواز
 پروبالی هنوز دها شو ارتفاعات عالییه واصل اوله مامشدر.
 لکن، محقق درکه: شمس، کندی مشی وحرکتنده، تأثیرات
 نجومیه، اختلالات حقیقیه - که حرکتی متموج وتشویش

(*) (اورانی). اساطیرده علوم وصنایع نفیسه حامیملری فرض وتصور

اولنان طقوز پریدن علم نجوم حامیه سیدر.

ایدر - بالجمله سیاراتی ایله برابکرده گرفتار اوله جقدر . برکون .
(هرکول) صورتی شمسک ضیائی ایچنده سباحه و دوران
ایلین سیارات اهالیسی . برکوکب صغیرک . آسمانلرینه وصولنی
ترصد و مشاهده ایده جکلردر .

ایشته بوکوکب صغیر . بزم « کونش » مز اوله جقدر که :
بزی ده ضیائی داخانده سورویوب کوتورمش بولنه جقدر .
احتمال که بوآنده بز . ناظم عواقبمز اولان بر کهکشان داخانده
زراته ارجاء اولنمش بولنه جغز .

کوکب ثابتیه مخصوص حرکاتدن آکلاشیایور که :
شمسک کافهسی ، سرعت سریعیه ایله بعد مجردک هرجهته
طوغری سیر و حرکت ایدیورلر . ضیائی شمس حقیقده
اجرا ایدیلن تحلیلاتدن منضم اولیور که : بعد مجردک مسافات
بعیده سنده بولنان کونشردده . بزمکی کبی حار . مضمی و بردومانی
هوای نسیمی ایله محیط درلر که : بو هوای نسیمیده . اجزای
فردیه عناصر حال احتراقده اوله رق یوزوب طورییور .
کثافات و حرکات شمسک مطالعهسی شونی انتاج ایدیور که :
شو پارلاق محرقلر . بزمکی کبی . برچوق منظومه سیاراته مرکز
اولمش و آنلرکده احوالی آز چوق بزمکینه مشابهدن قورتیلا .
مامشدر . بولنرکده ضیائی برکت افزالری سایه سنده . مخلوقات
زنده یتشدیریجی ارضلر ، عوالم مسکونه ، سیارات . برخیلی
پیکلر و قویروقلی یلدزلر بولنیور . بوشمسدن برطاقمی
واردر که : بزم کونشیمزدن دها جسم . دها زیاده خائز اهمیت ،
دها چوق قدرت و اقتداره مالک درلر . برطاقمی ده . بزمکندن

شعله، لون و طبیعت جهتلیله تخلف ایدر. بوشمسار دن بعضیلری
 ترنجی بررنک ایله شعله فشان اولور. بعضیلری ده شقایق کبی
 قیرمزی رنک ویره رک، حوصلهء تلسقوبه داخل اولدقلری
 زمان، سیاه قطفه رنکنده کورینن آسمان اوزرینه منور برقان
 طاملهسی دوشمش ظن اولنور.

بر طاقی، زمرد کبی یشیل، بر طاقی ده صفر کبی مائی
 بر ضیا ایله شعله دار اولور. شمسدن بر خیلیسی، ایکیزلی،
 اوچوزلی، ... اولوب بونلرک اطرافنده دوران ایدن سیارات،
 اولان مختلفه ده بولنان متعدد شمسلرله تنویر اولنورلر. بر طاق
 شمسلرده سونمش، وساده کوزدن نهان اولوب کیتمشلردر.
 کائناتده آفتابمز، شمس سائردهن مستنا اوله رق هیچ
 بر امتیازه مالک دکدر. شمس سائره کبی بزمنی ده منطقی
 اوله جقدر.

کره ارض، صفونک شدتدن طوکهرق انسان و حیوا.
 ندن تجرد ایده جک و ابنای بشرک صوک فامیلیسی یاتوب
 قالا جقدر. اطرافنده، بر قشر صلب شکل ایتمکله قراران
 کونش، بونجه ازمنه واعصار دنبری حیاتجش اوله کلدیکی
 سیاراتی آرتق ضیا و حرارتدن کاملاً محروم بیراقه جق و کند.
 یسی ایسه، سیم سیاه جسم بریووارلق صورتنده، مظلم، خالی
 اولان سیاراتی یعنی، بر طاق قبور متحرکه کی، طاشیوب کوتوره.
 جکدر. بو حالده، بو عوالم نه اوله جق؟ ماده وقوت غیر قابل
 محو و فنا اولدقلری جهته، سیارات مزبوره شو حال قدیده
 بر دوران ابدی ایله حرکتلینه دوام ایده جکرمی؟ بومسئله یی

حل ایتمک ایچون . فن محضك دائره شمولندن چیتمهغه . وفر-
ضیات حدودینه کیرمکه مجبورز . لکن . بوراددهده . نتایج
واستدلالات فیهنک قواعد جدیده سنی خاطر دن حیقار مامغه
غیرت ایدلم .

اگر . عوالمک عواقب قطعیه سی . مارالذکر تعریف ایتد-
یکمز حاله منجر اولسه واکر عوالم . بر صورت ابدیه ده فوت
اولوب . بردفعه منطقی اولان شمس آرتق بردها تشعل ایتسه ،
محملمدرکه : ساده کواکب ثابتدن آرتق اثر قالماز .
ایچون ؟

زیرا . خلقت او قدر قدیمدرکه : ماضیه طوغری ابدی
تصور اولسه بیایر . بعد مجردده . شمس متعدددنک تاریخ
تشکلندن بوآنه قدر منطقی اوله سنه زمان بول بول کفایت
ایدر . ابدیت ماضیه نسبتاً حال حاضرده شعله نثار اولان
شموس . شمس جدیددن عبارتدر . شمس قدیمه سوئمشدر .
ممكن دکلمدرکه : خلقت یالکز بردفعه اوله رق وقوعه کلسون .
طوغریدن طوغرییه طبیعتی نظر امتحانندن کیردم .
وطبیعتک بزده ویردجکی جوانی دقتله استماع ایدلم .

برکرده اطرافمزده نه کبی حادثات ووقوعاتک ظهوره کلد-
یکنی دوشونهلم ؟ ماددنک عین اجزای فردیه سی . اجسام مختلفه نك
ترکیاتنه متعاقباً داخل اولمقددر . امدی . اجسامک شکلی
متبدلدر ، ماده ایسه ، غیرقابل تحول وباقیدر . برای ظرفنده
وجود اصلیمز . همان بسبتون تجدد ایتمکده وهوای نسیمی ،
صو . معدنیات ، نباتات ، حیوانات وبالذات انسانلر بیننده

برتبدل دائمی اجرای احکام ایلمکده در . شمیدیکی حالده، آق
 جکرلرمزده اشتعال ایتمکده بولنان جواهر فردیه فحمیه دن
 بری احتمال که : (نیوتون)ك، فن بصر حقهده اجرا ایتمش
 اولدیغی تجارب فیه ایچون یاقدینی مومدهده اشتعال ایتمشدر .
 احتمال که شمدی الکزده، وقتیه، (قله اوپاتره) نك انسانی مفتون
 ایدن اوبیاض، اوناك قولنده موجود اولان جواهر فردیه
 بولنیور . صویك اجزای فردیه سی ده — كرك بر معشوقه نك
 انظار عاشقانه سنده پارلا سین . كرك بر سحاب ایچنده ضیایی تحلیل
 واسطه اولسون و كرك بر بورانك شدتیه کره ارض اوزرینه
 آتیل سین — طبقی تعریف ایتمدی کمز جواهر فردیه فحمیه کیدر .
 وقتیه احتمال که ارشیمید کبی برداهی یکانه نك بوغازندن کچن
 صویك اجزای فردیه سی . بوکون بر حمالک — تضییق ائقالدن —
 آندن تر صورتنده ترشخ ایدیور !

ائهای حیاتده مبادله، بلا فاصله وقوعه کلیور . عضویت
 بعد الفوت، ینه مبادله عین سرعتله حصوله کلیر . ائهای حرب
 وجدالده . بیکرله فدائیلر یرلره سرلیدیکی زمان، کویا که حیات،
 بوش قالان محللری طولدیرمق ایچون، امواج جدیده کبی
 هجوم کوستریور ظن اولنور، طبیعت، حقوقی دائماً استرداد
 ایدر . ماده موجودات هیچ بر زمانده، غیر متحرک، معطل
 طور ماز . دوران حیاته داخل اولور . شمدی، یدی کمز، ایچدی کمز .
 تنفس ایتمدی کمز مواد، وقتیه احتمال که بیکرله دفعه لر، ینمش
 ایچیلمش . تنفس اولنمش شیلردر . بز . اجداد عظاممزك
 زراتندن تشکل و ترکیب ایتمشدر .

ایشته اطرافزده . بر صورت دائمی‌دهده . ظهوردهکن حادثات!
امدی . طبیعتده اصغریت . اعظمت تصور ی واهیدر . کواکب .
نامتناهی‌لکک جواهر فردیه‌سیدر . جواهر فردیه‌نی اداره‌ایدن
قوانین . عوالمی‌ده اداره‌ایدیور .

ماده‌نک عین مقداری هر زمان موجوددر . ماده . سحاب
مضیاری . کونشاری . سیاره‌لری و مخلوقاتی تشکیل ایتمک اوزره
استعمال اواندقدنصکرده . فعالیتدن عاری و معطل قالمشدر .
بردوران جدیده گیرمشدر . عکس تقدیرنده . کافه عوالم .
کرفتار موت و فنا ولیالی مظالمه ایچنده مدفون اوله‌رق بعد
مجردک صحرای سیاهی داخنده بلا مقصد یووارل‌انوب طوزر ؛
هیچ برخط شعاع ضیا پاش اولماز ؛ اورتانغی برسکوت و سکون
ابدی قاپلار . بو برمنظره موهومه‌درکه : بونی منطقت هیچ
برقاعده اساسیه‌سی تصدیق ایده‌مز .

لکن . هانکی دعوی طبیعی ایله ادعا ایدیلیرکه : کرفتار
موت اولان عوالم . تکرار حیات بوله‌بیله‌جکدر ؛
مستقبلده سونه‌جکی ، فن نظرنده بلا شبهه معلوم اولان
« کونش » منطقی اولدینی زمان . حیات عمومیه‌نک دائره
دوراننه بتکرار نصل داخل اوله‌جقدر ؛

تشکل کائنات مطالعه‌سی . بوسئواله شوپله جواب ویرمه
مساعددر . واحتمال‌که . اسرار و خفایاسنی کمال عسرتله ترک
واظهار ایدن طبیعت . اعصار مستقبله فنونی ایچونده برطاقم
اسرار عالیه حفظ ایدیور . بز . فنون حاضرده نقطه نظرندن
ویریه‌جک جوابه‌کله‌لم :

سونش، حیاتدن مجرد ایتمش ایکی کره، بتکرار احیا اولنور و « ثقلت — جاذبه » قوانین بسیطه سی موجبنجه اشبو کره لر اوزرنده برعصر جدید تکرار بدأ ایلر . (*)

(*) فکرمزده ثبات وقناعت حصولی ایچون، ارض ویا کونش جسامتنده برمظلم کره نك بعد مجرد داخلنه آتیش اولدینی فرض ایدهلم . بوکره قوه زنده سنی برلکده طاشیر؛ اگر، مزبور کره، بعد مجردده یالکز ایسه، حرکت اصلیدسی ابطال وتبدیل ایده جك هیچ برمانعیده تصادفی ایتیه جکندن، مقتضای قوانین فن میخانیکیه، مذکور کره — دائماً عین سرعتله، یعنی، سرعتی نه کسب بطاقت، نه ده کسب ترقی ایده رک و محرك اصلیسندن اصلاً انحراف ایتیدرک — الی الابد حرکتته دوام ایلر . کره یی تحریک ایدن قوت، کره مزبوره یی، هر ساعتده عین متره مسافدی قطع ایتدیرمک ایچون استعمال اولنور .

لکن، شمسی فرض ایدهلم که : بوکره نك تعقیب ایتیکده اولدینی جهتک قطرأ مقابلنده، عین جوهرده وعین سرعتله دیگر براینکجی کره بعد مجرد آتیش بولنسون؛ بوایکی کره یکدیگری اوزرینه کلدرک، برموجب قاعده فیه، مصادمه ایده جکلر ودرعقب توقف ایلیدجکلردر . مادام که « طبیعتده هیچ برشی محو وافنا اولماز » عجباً بوایکی کره یی اولجه تحریک ایدن قوت نه اولجهتدر؛ تبدل ایده جك؛ بوآنه قدر مرتی اولان حرکت، شمسی غیر مرتی بر حرکتت تحوّل ایلیدجکلر؛ فی الحقیقه، مارالذکر ایکی جوهرک اجزای فردیه مترکبده سنی حال اهترازه وضع ایدن برنجی قوت، عین شدق محافظه ایده رک، اجزای فردیه مزبوره یی یکدیگرندن بالتفریق، شوایکی کره بارده ومطابده درحال برشمس محرق وتابناک حصوله کتوره جکلردر . « هیچ برشی محو وافنا اولماز؛ هیچدن هیچ برشی چیقماز » .

فرضیات سابقده، یعنی ایکی کره یی بعد مجرد داخلنده یکدیگری اوزرینه آنغده مجبور اولمنسزین، فقط مزبور کره لری بعد مجردده، کیف مالتفق برمسافدیه وضع ایتمش اولسدق ینه فرضیاتمز مبدل حقیقت اولور . قوانین جازبه و امید مقتضاسنجد، بوایکی کره یکدیگرینه طوغری، اولجه کمال بطاقتله مشی و حرکت، ونهایت برمصادمه شدیده ایله برلشدرک برکونشه ویا برسحاب

امدی شمسز، سونديکي و برکړه مظلمه اوله رق بعد مجرد داخلنده يو وار لانونب طور ديني زمان، ديگر بر شمس

مضيه به تبدل ايدرلر . فرض ايدلم که : فضاي نامته رده، موجودات نامنه يالکز بزم شمسزله « شعراي يانی » دينيلن کونش بونسون . شعراي يانينک شمسزله نسبتاً اختلاف منطري نصف ثانيه و بوايکي کونشک جوهر . لری مساوی اوله رق بعد مجردده بونلر غير متحرک تصور ايدلسون . يته جاذبه عموميه قوانيني موجبجهد، بوايکي کونش يکديکړدن متحسس اوله جق، و برب لرينده قاووشق ايجون بر جهد طبعي کوستره جکلر در . بونلر بعد مجردده وضع اولور اونماز، اصغر نامتناهي بر سقوط اياه، يعني، برنجی کونی بر ميليمتره نك اصغر نامتناهي بر جزوی قدر يکديکړی اوزرينده سقوط ايدرلر . بوسقوط غير محسوسدر . لکن بو حرکت، ترقی ايدهرک حصوله کلديکندن، بر سنه ظرفنده اولدجده حس اونمغه باشلار .

نهایت، اوتوز اوچ ميلون سننده، بوايکي کونش - ايکي کلد کی - بلافاصله بر سقوطک تيجهسي اولدرق، يکديکړينک آغوش مشتاقانه و متحسرانه لرينده - اوقدر بر سرعت مريده اياه - آيليرلر که : در حال ياريله رق، واسع وشعله دار بر سخاب مضی حالتد پکړلر !

(ترموديناميق) قواعدی بزه کوستر يور که، سماواتک اعماق نامتناهيدسندن، کوشم اوزرينده آتياق اوزره کلن بر (آترووليت - حجر سماوی)، سقوطک ثانيه اخيره سنده آتی يوز سکزيک متره کی بر سرعت سريده کسب ايدهرک کونش اوزرينده سقوط ايدر ايمز، حرکتک تبدلی اودرجه بر حرارت حاصل ايدر که : اشبو حرارت، مذکور حجر سماوينک جوهرينه مساوی جوهرده بر معدن کورينک باقبيله سندن ظهوره کلن حرارتدن طقوز بيک کره زياده وشديددر . اگر کره ارض « کونش » اوزرينده سقوط ايدهرک اولسد، مأموريت شمسيدي، دهها طوغريسي، حیات شمسيدي فضله اولدرق طقسان بش سنه امتداد ايتديره جک درجده حرارت شمسيه حاصل وييدا ايتش اولور !

مشتزينک مصادمه سي، اوتوز ايکي بيک سنه امتداد شمسه باعث اولدجق بر حرارت حصوله کتورر . سيارات موجوده مزک کونش اوزرينده سقوطی، قرق بش بيک سنه امتداد حیات شمسه سببیت ويرر !

منطقیه تصادف و تصادم ایدرک، سیارات جدیده ایچون بر مشعلهء حیات تشعل ایدر که : سیارات مزبورہ پی، جاذبہ عمومیہ قانونی، مارالذکر تصادمین حصوله کلہ جک اولان سحاب مضیدن قویاروب آیر؛ نصل کہ : متعلق اولدیغمز سحاب مضیدن، کمرہ مزنی و همشیره لری اولان سیارات سائرہ پی جاذبہ عمومیہ چکوب آلمشدر . بو اثناده شمس، بر سرعت سریعه ایله، (هر کول) صورتنک کواکب ثابتہ سنہ طوغری یوزوب کیدر . هر کوبک ثابتہ مخصوص بر حرکت انتقالیه واردر که : اشبو حرکت، سیاراتی ایله برلکده، کوبک ثابتی، بعد مجرد نامتناهیده سورویوب کتورر . حرکات مزبورہ دن اکثریسی خط مستقیم اوزرینه وقوعه کلیر . امدی بعد مجرد داخلنده، ایکی کوبک تصادف و تصادمه هیچ بر امکانشلق تصور اولنه ماز . ایشته عواملک تکرار احیا اولنسی سری، احتمال کہ : شو تصادف و تصادم کیفیتیدر .

محمد نادر

انتهی

علم ثروت

- حقنده -

معلومات مجمله

مدخل

مدخلک مندرجاتی : تعریف ثروت — ثروت قابل مبادلدر —

ثروت محدوددر — ثروت فائده ليدر . — احتياجاتمز متنوع
و متحولدر — اشيا نه وقت فائده ليدر ؟ —

١ — علم ثروت . — (اقونومی پوليتيق) تعبير اولئان
بو علم ثروت ملدن بحث ايدر . برملتي ديگرندن زنکين ومسعود
ايدن اسبابي تحري ايلر . غايي فقرانك عدديني ممکن اولديغي
قدر آزالمق و هرکسه محصول مساعيسني تأمين ايتمک ايجون
نه ياپلمق اقتضا ايده جگني تعليم ايلمکدر .

علوم سائر دنك ده غايي بودر : مقانيق قوتی نصل حاصل
ايده جگمزی و آندن ماکينه لرده نه يولده استفاده ايله جگمزی
کوسترر . کيميا اجسامی نصل تحليل، ترکیب و تصفيه
ايده جگمزی وقواعد وقوانيني صنايعه نه يولده تطبيق ايله .
جگمزی بزه تفهيم ايلر . هيئت ابحار محيطه ده سير سفائن
ايجون الزمدر . علم الارض معدن کوموري و معادن سائر دنك
تحريسنده بزه دلالت ايلر . فلسفه سياسيه اشکال حکو .
ماتدن وبونلرک منافعندن بحث ايدر . طبابت اسباب
امراضی و صور تداويسني تحري ايلر . ايستاتستيق دولتلره
وعلى العموم کوچک بيوک هيئات اجتماعيه عائد وقايعی جمع
وتوحيد ايدر

والحاصل بتون بو علملر بزه دها صاغلام، دها زنکين، دها
مدر، دها مسعود اولمق يوللريني اوگردير .

اقونومی پوليتيق بو علملر میاننده بر موقع مخصوص احراز
ايدوب، محض ثروتدن، آنک نه دن عبارت اولديغندن، استحصال

اولندقدن صکره نصل صرف ایتک اقتضا ایده جکندن واکتساب
ثروت ایچون علوم سائرهدن نه کونه استفاده ایدیله جکندن
بخت ایدر .

علم ثروته یالکز ثروتدن بحث ایتدیکی ایچون اعتراض
ایدنلر اکسیک دکلدرد . از جمله بومعتضلر دیرلرکه : فضیلت
کبی، محبت کبی، سخاوت کبی ثروتدن دها ای شیلر واردرد .
برآدم چوق زنکین اوله بیلیر؛ دیگر طرفدن فوق الحد پنتی
اولور . بویله لر اقربا و تعلقاتی، احبسانی و عمومی اصلا دوشو.
نیه رک جمع مال و مناله غیرت ایدر لر .

اشبو اعتراضات و مؤاخذات شایان رد و مدافعه بیه
کوریله مز . چونکه معتضلر بیلمیورلرکه، برآنده و برکتابده
بتون علوم بشریه او کر دیله مز .

کیمسه یالکز نجومدن بحث ایتدیکیچون هیئته ویالکز اعداد
و مقادیردن بحث ایتدیکیچون ریاضیاته برشی دیه مز . هیئتدن،
علم الارضدن، کیمیادن، فیزیقندن، وظائف الاعضا والی آخره
کبی علومک کافه سندن بردن بحث ایدن کتاب غریب بر مجموعه
اولور .

علم ثروت خصائل ممدوحه نك علمینده بولنه مز . بالعکس
اخلاق مرغوبه نك علم ثروتجه بر بیوک اهمیتی اولدیغنی تقدیر
ایلر؛ لکن بونلرک هپسندن بحث ایده جک قدر دائره شمولی
واسع کوره مز .

بناءً علیه علوم طبیعیه نك بر چوق اقسام و شعباتی اولدیغنی
کبی، علوم سیاسییه بر چوق قسملره منقسمدرکه، بونلرک

هر بزی علی العموم معلومات بشریه دن دکل، یالکز بر علمدن بحث ایدر .

۲ — تعریف ثروت . — اقونومی پولیتیق علم ثروتدر، دیمکله، اگر علمک و ثروتک نه اولدیغنی بیلمز ایسهک. فضاہ برشی اوکرنمش اولمز .

علم علی الاطلاق بیلمکدر، برشی حقتده استحصال اولنان مجموع معلوماتدر . ثروته کلنجه. واقعا صاحب ثروت اولمق کوچدر، یوقسه ثروتک نه اولدیغنی بیلمیهجک یوقدر. دینلرده بولنور .

لکن، مملکتمزده بولنان اصحاب ثروتدن صوریه جق اولسه. ثروت کله سنک معناسنی بحق تعریف ایدهجک یا کیمسه یوقدر ویا پک نادردر .

افکار عادییه کوره ثروت آلتون وکوموشدن عبارت اولوب، کیمده چوق آلتون وکوموش بولنورسه اوزنکیندر . حالبوکه، زنکینلرک اکثرینک بالعکس آلتون وکوموشی آذر؛ چونکه، آنلر طوربه لرله آلتون وکوموشی بیهوده یرد صاقلاد. مزلر .

کذا چوق اراضی یه مالک اولانلرده زنکین دینلیور . مع مافیہ بو ثروت آنجق اراضینک بولندیغنی موقع ایله و محصور. لدار اولوب اولمامسیله حکم اولنه بیلیر . انکاترده برقونتلوق اراضی یه مالک اولان برآدم زنکیندر. لکن. ینه اوقدر اراضی یه اوستریالیده متصرف اولان برآدمه زنکین بیله دینه مز. انکلیرلر اوستریالیه کیتمزدن مقدم، اوراده بولنان یرلیلر غایت واسع

اراضی یہ مالک ایدیلر . مع مافیہ، فقر و ضرورتک صوک درجہ۔
 سندہ بولنورلر ایدی . بناءً علیہ اراضیدہ ثروت دکدر . صو،
 هوا کبی برطاقم وسائط طبیعیہ واردرکہ، انلرده استحصال
 ثروتده بر بیوک اہمیتی خاژدر .

(ثروت) لفظندن محدود المقدار وقابل مداولہ اولوب،
 کرک طوغریدن طوغری یہ و کرک بالواسطہ داعیء محظوظیت
 ویا دافع محزونیت اولان شیر آکلاشیلور . بو تعریف شو
 یولدهده سویلنہ بیلیر :

اولا قابل مداولہ، ثانیاً محدود المقدار وثالثاً مفید اولان
 ہر شیئہ ثروت دینہ بیلیر .

۳ — ثروت قابل مداولہ در . — مداولہ بر شیئک الدن
 الہ کچمسیدر . ساعت و کتاب کبی . خدمات دخی قابل مبادلہ در .
 بر خدمتچینک بر افندیکن معیتندہ بولنمی کبی . كذلك بر نغمہ
 پردازک تغنیاتی و بر معلمک تدریساتی دخی قابل مبادلہ در .
 لکن بعض فائدہلی شیر واردرکہ، قابل مبادلہ دکدر، مثلاً:
 برزنکین آدم ہیچ بروقت خدمتچینسک صحت وعافیتی ساتون
 آلہ مز . بر طیب حاذقک معاونات و خدماتنی دخی خستہ کندینہ
 حصر ایتدیرہ بیلور . لکن طیبک غیرت واقدامی مریضک
 صحتی اعادہ یہ کافی اولہ مز ایسہ امید منقطع اولور . اقربانک
 محبتنی، احبانک دوستلغنی، مسعودلرک سعادتنی ہیچ کیمسہ
 نہ صاتہ بیلور، نہدہ ساتون آلہ بیلور . ثروت پک چوق شی
 یاپہ بیلور؛ لکن، آلتون و کوموشدن چوق زیادہ قیمتدار اولان
 خصائل مدوحہ و اخلاق حسنہنی کیمسہ یہ تأمین ایدہ مز .

اقونومی پولیتیق ثروت معنویه دینیلن وصاتیلوب آلمسی قابل اولیان شیرك كافهسندن بحث ایتمز . صحتی . سعادتی . اجباسی . وجدانی مکمل اولان برفقیر بونلردن محروم اولان برزنکیندن البتده دهها مسعوددر .

بناءً علیه سعادت ثروتدن عبارت اولیوب بلکه ثروت حصول سعادتده بادی اوله بیلور .

۴ — ثروت محدوددر . — ایکنجی درجهده ثروت محدود دکلسه ثروت دکلدر . اگر برشیئه ایستدیکمز قدر مالک ونائل اوله بیایرسهك، آنك انسانلر نزدنده برقیمتی خائز اولما . مسی لازم کلیر . مثلاً بزى محیط اولان هوا احوال عادیهده ثروت دکلدر؛ چونکه ایستدیکمی قدر هوا آله بيلمك ایچون یالکز آغزی آچق کفایت ایدر . تنفس ایتمدیکمز هوا واقعا محافظه حیات ایتمدیکمی ایچون فوق العاده مفیددر؛ لکن . جناب حق هوایی بتون عالم ایچون غایت مبذول یاراتمشددر . مع مافیه برطالغیج وبر معدنجی ایچون هوا محدود واووقت ثروتدن معدود اوله بیلیر .

غایت قیمتدار اولان الماسك زینت مقامنده طاشیمق ویاجام کسمك کبی قوللانیلدیغی یرلر پك آزددر . الماسك غلای فیئاتی بالخاصه ندرتندن نشأ ایدر . مع مافیه هر وقت قیمتی اعطا ایدن ده ندرت دکلدر .

بعض معدنلر وارددرکه غایت نادر اولدقلری حالده قوللا . نیلدیغی یرلر آز اولدیغندن فیئاتی ده دوندر .

۵ — ثروت فائده لیدر . — ثالثاً ثروت فائده لی ده اولمیلیدر .

یعنی کیف ماتفق بر شیئہ یارامسی، اوشیئک بزہ خوش کورونمسی
ویا آرزو ایدلمسی اقتضا ایلر . فاندہلی اولان شیلر کرک
طوغریدن طوغری یه و کرک بالواسطہ داعیء محظوظیت ودافع
حزن و احتیاج اولانلردر . مصطفیٰ عزمی
(مابعدی کله جک جزؤدہ)

کوز برفوطوغرافی ایمش ؟

بصر نویس . Optographe

رؤیت ، وساطت ضیا ایله اجسامک لون و بعد و محمنی
تعیین ایدن برحسدر .

حس مذکور، بزى محیط اولان اجسامک قعر عینه (طبقة
شبکیه) نقش خیالی و احتساس خیالک دماغه انتقالی ایله
حصول یافته در .

طبقة شبکیه اوزرینه نقش اولنه کلن تابلولر قوانین ریاضیه یه
تطبیقا بر مهندس ماهرک ید جاودانه سیاه مرسم آثار نقشیه
ربانیه دندر .

رؤیت ایچون اشعه مضیه نك مطلقا طبقة شبکیه یه چارمسی
لازمدر . عجا طبقة شبکیه نك هرجهتی ضیایی حس ایدہ .
بیلورمی ؟ طبقة مذکورہ نك بوبایدہ کی احتساسی غایت مختلفدر .
احتساسک درجه کالی کره عینک (قطب خلفیسنده) بولنان
و « شائبه اصفر » دنیلان محلدر .

« عصب بصری » نك طبقة شبکیه اوزرنده کی نقطه انتهایی

اصلاً حساس دکلدر؛ حتی بوسبیدن بونقطه یه فیسئولو جیون «نقطه عورا» دیشلردر .

(شائبه) یاخود (شلل اصفر) فعل رؤیتک برنقطه اساسیه . سیدرکه انک وساطتیه بزاشیای فرق وتمیز ایده بیلورز . کرد عینک حرکات دائمه سندن مقصد معاینه اولنان اشیانک خیالی غایت حساس اولان نقطه مذکوره اوزرینه کتورمکدر .

طبقه شبکه نك سطح داخلی اون بش سانتیمتر و مربعده اولدینی حالد شلل اصفرک سطحی برمیلمترو اولدیغندن برصورت واضحده رؤیت اشیا ایچون سطح طبقه شبکه نك انجق بیک بشیوزده برقسمنی استعمال ایدیورز .

اوقورکن یکنظرده انجق ایکی یاخود اوچ کله یی صورت واضحده کوره بیلورز . خیال کلماتک تماماً شلل اصفر اوزرنده بولنمی و برسطرک کاملاً اوقونمی ایچون کوز متعاقباً هرکمه اوزرنندن کزدیریلور — یعنی هرکله نك خیالی نقطه حساسه اوزرینه کتوریلور .

طبقه شبکه اوزرنده صورت صریحه ده منقوش اوله بیلان عدد حروفی — یعنی طول وسطی تماماً تعیین ایچون کوزلر ظلمتده کتابک برصحیفه سنه دیکیلور، بعده لمعه برقیه یاخود شراره الکتریقیه به اماله نظر اولنورسه معلوم المقدار حروف پک اعلا کوریلور . حروف مذکورده نك استیعاب ایده جکی محلدن شلل اصفرک وسعتی بالحساب میدانه چیقار .

طبقه شبکه یی تشکیل ایدن اون قدر طبقات رقیقه دن ضیا ایله متأثر اولان عجبا هانکیسیدر؟ بوبابده فیسئولو جیون تجربه .

لرده بولنمشلر وشبکه نك حساس اولان طبقه سی « محروطات وعصات » دن متشكل اولان طبقه اولدیغنی کوسترمشلردر .
 لکن شولچ (Schultze) نامنده برذات معارفسماتک تجاربنه کوره (محروطات وعصات) ک قطعۀ خارجیه سی یکدیگری اوزرینه موضوع صفایح صغیره دن مرکب اولغله برابر کرک بنیه سی وکرک خصائص سائره سی عناصر حساسه یه مشابه دکلدر . اعضاء مذکوره انجق تحول ضیا یه خادمدر .
 بوکون همان هر طرفده قبول اولنق اوزره درکه ضیا طبقه شبکیه یی، حین مرورده، علامات فیزیقیه و آثار فیسئولوجیه آره سننده، خصوصی برتحوله (استحاله یه) اوغرار . محل مذکورده، وقوعه کلن احوالک حقیقتی جستجودن صرف نظر، بر (استحاله قوت) وقوعه کلدیکی ظن اولنیور . تعبیر آخرله حرکات ضیائییه (اهتزازات اثیرییه) حرکات عصبیه (اهتزازات عصبیه) یه بوراده تحول ایدر .

بول (Bolle) وکونه (Kühne) نامنده ایکی هنرور حرکت ضیائییه نك حرکت عصبیه یه صورت تبدل واستحاله سنی ویاخود استحاله مذکوره یه مناسب ومتعلق بر فعل کیمیونک صورت وقوعنی اولدقچه ایضاح ایده بیلدیله : یعنی ارغوان شبکیه (Pourpre rétinien) نك صورکشف وشرائط حصولیه وخرابیه سندن بحث ایده بیلدیله .

فعل اغتدا حسیله « محروطات » ک اقسام خارجیه سننده ظلمتده احمر بر ماده (ارغوان شبکیه) حصوله کلورکه حیوان ضیا یه حین خروجنده ماده مذکوره اشعه مضیه نك چارپدیغنی

محلرده محو اولور. ارغوان شبکيه نك خرابيتي بالاده بحث ايديلن « استحالہ » يه متعلق برفعل کيميويدر .

بوماده نك كشفي مذکور هنروراني دها زياده شايان ذکر وبيان تجاربه سوق ايلمشدر : برشاب محلولنه غطس اولندقدده ارغوان شبکيه نك ضياده لايتغير يعنى ثابت قالد يعنى اساس طوته رق، اشبو ايکي آرقداش برحيواني (قوربغه يا خود طوشان) غايت ضيادار بر پنجره اوکنده بر مدت طوتدقدنصکره در عقب اتلاف ايدهرک، کرء عيني چيقاروب، شاب محلولنه صوقشدر وطبقه شبکيه دن معمول پنجره نك خيالي کوسترر بر فوطوغرافه نائل اولمشدر واسمنده بصرنويس (Optographe) ديمشدر .
سعی وغیرت ایسته بوکي اسراری میدانہ چيقارر !

بسیم عمر

(برلقمه امکان مابعد)

برنجی قسم

آدم

ایکنجی مکتوب

ال

اولادجغم، سزه بومکتوبمی یازدیغم ووزر داغلرینک اتکنده براجنبي يه مملکتی کوسترمک ایستدکلری وقت اول امرده اجنبي بي برداغك تپه سنه چيقاریرلر، اورادن برباقیشده اووه نك اوته سنده بروسنده بولنان اورمانلری، کویلری، حتی

افقده غائب اولان رین نهرینک تشکیل ایتمکده اولدیغی مائی
خطی بيله کوره بیلیر . اوزمان مملکتک اشکال عمومیه سنه قوللا .
بلقله واقف اولور .

ایشته بنده سزی کچنکی مکتوبمده داغک زروه سنه
کوتوردم . بنم ایله برابر داغک تپه سنه طرمانق ایچون برآز
امک صرف ایتمه محتاج اولدیکز؛ برلکده قطع ایده جکمز یولی
نهایتنه قدر کوره بیلیمک ایچون کوزلر کزی تامیله آچق ایجاب
ایتدی . شمدی یوقاریدن آشاغی دوغری اینه جکز ، مملکتک
تفرعاتی کوره جکز . بوده پک قولایلقه حاصل اوله جقدر .
اول امرده مبداندن بدأ ایدلم .

بحث ایدرم که آغز دن باشلايه جنم ظن ایدرسکز .
برآز صبر ایدیکز ! اوندن اول بشقه برشی وار ، هم اونی
استعمال ایتمه او قدر آلمشسکز درکه هیچ خاطر و خیالکزه
کتیرمدیککز دن امینم .

انسانک برآغزی اولمق کفایت ایتمز ، آغزک ایچنه قونلمسی
مراد اولنان شیئی اورایه کوتورمک لازمدر . الکز اولسه
سفرده نه یاپارسکز ؟

دیمک که ال اک اول نظر اعتنايه آله جق برشیدر .
بن سزه اونی تعریف ایتیه جکم : الک نصل اولدیغی
بیلیرسکز . لکن ، تأمل ایتدیکز جهتله ، بیلمدیککز برشی وار
ایسه اوده : مثلاً فاره لری طومتغنه یارادیغی ایچون کدینک میک
ماکنه سنده داخل اولان اوک ایاقلرندن الک دها قوللانیشلی
وبناءً علیه دها مکمل برآلت اولدیغنک سببی در .

باش پارمغکز میاننده اک ایری اولان و باش پارمق تعبیر اولسان برپارمق واردرکه دیگر لرندن بوسبتون آیرلش ویان طرفه آتلمشدر . سز اوکا نظر حرمتله باقلیسکز : ایکی پارچه میک ایله بونلری قاپلایان برپارچه ات سایه سنده درکه انسانلر حیوانات اوزرینه جسماً تفوق ایتشلردر . اوپارمق اک اعلا خادم لردن و فطرتک انسانلره بخش ایتدیکی اک کوزل هدیه . لردن بریدر . باش پارمق اولیه ایدی صنایع بشریه نك (مبالغه سز اوله رق) درتده اوچی هنوز ایجاد اولنماش اوله حق ایدی . صنعتلرک اک برنجیسی واک مهمی - که طباقده اولانی آغزینه کوتورمک اولیوب طباعک ایچنده کنی تهیه ایدرک اکه صالح برحاله کتیرمکدر - خاطر و خیالکزه کلین پک چوق مشکلاته تصادف ایدر ایدی .

برشیٹی . مادامکه یمکدن بحث ایدیوروز . مثلاً برلقمه امکی طوتمق ایستدیککز وقت دائماً باش پارمغک ایلریده بولندیغنه و اونک یالکز اوله رق برطرفده بولنوب دیگر دردینک مقابل طرفده بولندیغنه دقت ایتدیکز می ؟ اگر باش پارمق ایشه قارشمسه الکزده هیچ برشی دورماز ، الکز برایشه یاراماز . تجربه ایدیکز ، باش پارمغکزی دو قندير مقسزین برپارچه حق چوربا ایچه جک اولسه کز ، باقیکز نه قدر چوق زمان صرف ایتک لازم کلیر . باش پارمق دیگر پارمق لرک ، آرزو اولندیغنه کوره هر بررترینک و یاه پسنگ بردن . قارشوسنه کله جک وجهله موضوع اولدیغندن ، کوچک و بیوک شیلری عادتاً برماشه کبی صقیجه طوتمغه مساعدر . المزک مکملیتی بو وضعیت سایه سنده درکه

بو حال الك يقين قومشومز اولان ميموندن بشقه برحيوانه
ويرلمه مشدر .

حاضر بحث بوراده ايكن سزه شوراسنيده سويليه يم كه:
آياق ايله ال بيننده كي فرق ده بوندن عبارتدر . اما طوپلامق
وياچتال طومتق وظيفه سي اولميان اياغمزك ده بش پارمغي واردر;
لكن باش پارمغي ديكر لر ينك قارشوسنه كله مز : اياغك باش
پارمغي الك كنه مشابه اولديغي اچون اياغمز ال دكلدر . ميمونك
ال و اياق لر ينك باش پارمغي ال باش پارمغي كيدر؛ اونك اچون
ميمونك قول لر ينك نهايتنده اللري اولديغي كبي بجاق لر ينك
اوجنده ده اللري واردر . مستريح اولكز، ميمونك دورت الى
اولمغله بز دن ده ا مكمل دكلدر . بوراسنى ايلريده سزه
اكلا ته جنم .

كله لم بچمزه؛ كور يورسكز كه آغزه صره كلدن و كيلخر جي
اولان الدن بحث ايمك ايجاب ايد يور . آشجي اوجانغى
ياقمه دن خدمتچينك بازاره كيتمسى لازمدر، دكلى ؟ ايسته المز
غايه قيمتلى بر خدمتچيدر، او اولسه حاملز نه اولور ايدى ؟
انسان دائما هر برشيئى دوشونه جك اولسه سايه سنده هر برشيئك
اوسته سندن كلديكمز باش پارمغي بزه احسان ايدن خالقه تشكر
ايمكسز ين بر جويز آيقلاماز .

هر نه قدر برخيلى سوز سويلدم ايسه ده يمك يمك اچون ده االه
اولان احتياج اتمزك كافه سنى وبو يازمقده اولديغمز تاريخك
باشنده بولمق شرفى ندن اله عائد اولديغنى سزه تماميله اثبات
ايمكلكه موفق اولديغمه امين دكم .

حالا اللريكنز اولسه بيله سزه ينه آجلقدن اولمزسكز كبي
كلديكنى تسليم ايديكنز .

لكن بو خصوصده بر دقيقه وار كه اكا دقت ايتيورسكز .
دينانك براوجندن او بر او جنه قدر بر چوق اللرك سزك اچون
چالشيغنى دوشونميورسكز كه بوراسى دوشونيه جك بر نقطه در .
اوزاغه كيميه لم ، صباحلين سودلى قهوه كزى اچمه بيلمكلكز
اچون نه قدر اللرك حركت ايتديرلديكنى ايني بيليورميسكز ؟
بركونده ييه جككز شيلرك بر جزوى على الحسابى اولان اوفجان
قهوه نك اطرافنده ، قهوه يني اچر ايكن زنجينك الندن بدأ ايله
قهوه پيشيرن خدمتچيك انه وارنجيه قدر نه قدر اللر دولاشير .
قهوه يني مملكتمزده كاتيرن كيچينك اليده سزه جبا ! بغدادى اكن
چفتچينك ، اونى او كودن دكر منچينك الندن طوتده اكمكى
پيشيرن اكمكچينك انه وارنجيه قدر ؛ ياسودى صاغان سود .
جينك الى ! شكرى اعمال ايدن شكر جينك النى اونوتيمه لم ،
بو كا معاونت ايدن بر طاقم اللرده فضله ! بونك ايله ده بيتمدى !

شكر جينك فابريقه سنى ،

سود جينك كارخانه سنى ،

اكمكچينك فروتنى ،

دكر منچينك دكر مننى ،

چفتچينك صپاننى .

كيجينك كيسنى ميدانه كاتيرمك اچون نه قدر ال لازم

اولديغنى تعداد ايتسم نه اوله جق ؟

هيچ بر شىء اونوتيمورمىز ؟ آى ! ياللرك اك مهمى ،

سائرلرینک ثمره محصولنی سزک ایچون جمع وتدارک ایدن سوکیلی والده کزک عالی الی که دائماً فعالدر، سزی کوزدیر؛ سزک الکزدها بجرکسز ویاتنبل اولدیغی وقت عادتاً سزککینک یرینه قائم اولور !

هرنه قدر باش پارمغی وار ایسه دهه دهها برشی یامپسنی بیلمین اوکوچک اللرکز اولمسه بیله بوندن دولایی معده کزک پک چوق متأثر اوله میه جغنی شمدی اکلا یور میسکز ؟

اوکوچک آغزیکزک لوازمی تدارک ایتک ایچون هرجهتدن حرکت ایدن بر آلی ال بولندجه سزککندن واز کچمک برمهات دکلدر .

لکن کدیکزک اوک ایاقلرینی کسکیز . — آی ! نه دیورم ؟ — فرض ایدیکزکه اوک ایاقلری اولسون، باقک بردها فاره طوته بیلمی . کدی یه ویردیکز جکر حسابده داخل اوله میه جغنی بدهیدر . اوسزک سودلی قهوه کزه بکزر : کدی اونی حاضر بولور .

بکا اعتماد ایدیکز . غایت خوش برصورتده فندق قیرن اوکوزل سنجابلر کبی یالکز باشکزه براورمانه آیلمش اولسه ایدیکز چارچابوق کندی کندی کزه باشکزه چاره سنه باقغه مجبور اولوردیکز، میک یمک ایچون آغزک کفایت ایتدیکنی واحتیا . جاتنی تدارک ایتک ایچون ال کبی برخادمه محتاج اولدیغنی اکلاردیکز .

برکت ویرسون که بز اوحالده دکلز . قهوه یه باتیردیغمز اکمکی کمال نزا کته باش پارمق ایله شهادت پارمغک اراسنه آیرز،

ایشته لقمه یوله چیتدی، یاپیله جق اوزون برشی قالمدی .

— آغز آچیل ! دیرز، اولور بتر .

برشی ییزدن اول برپارچه تامل ایدلم .

آغز ما کولاتک کیردیکی قاپودر. کوزل محافظه اوانان قاپو.

لرک هپسندده برقاپوجی بولنور. وظیفه سنی ییلن برقاپوجی نه یاپار؟
کلن آدملره : کیم اولدقلرینی، نه یایمق ایچون کلدکلرینی صورار.
طور وچهره لرینی فنا بولور ایسه ایچری کیرملرینه مساعده
ایتمز. دیمک بزمده بویله آغز مزده برقاپوجینک بولنسنه اجتیاجمز
واردر؛ واقعا بویله برقاپوجیمزده واردر ! اوقاپوجینی
طانیور میسکز ؟

آی ! تعجب ایدیورسکز ! سنی کوچک نانکور سنی !
اک عزیز دوستنی بیلمیورسک ! مجازات اولمق اوزره اوقاپو.
جینک کیم اولدیغنی بوکون سزه سویلمیه جکم . کله جک سفره
قدر اینی دوشونکز .

شم دیلک، دها برآز میدانم وار ایکن، برلکده کورمش
اولدیغمز شیلر اوزرینه سزه برقاچ لاقیردی دها سویلیه جکم .
آرالقدده حصه قایمیه جق اولسه ق باشلا دیغمز بوکوزل تاریخی
سزه نقل ایتمک کلفتنه پک احتیاج مس ایتمز ایدی . بوکونکی
نقل ایتمکمز حکایه دن آله جق حصه نه در ؟

برچوق !

اگر بیلمیور ایسه کز، اول امرده بتون انسانلره، بلکه
اک زیاده خور کورمک ایستدکلر کزه، تشکره بورجلو اولدیغکزی
اوکرندیکز. قولایلقله ترزیل ایتمک ایستدی ککر او، قالین بزدن

کوملک کین، ایاغی چارقلی، کویلینک سرت اللری او یدیگکز
لذید شیلری یتشدیردی .

قوللری صیوانمش ایشجینک دوقونمغه قورقدیغکز سیاه
وکیلرلی اللری اکثریا سزک خدمتکزده کیرلندی. سوزمه ایی
دقت ایدک، او آدملرک هپسنه سز رعایتیه بورجلوسکز، چونکه
اونلرک هپسی سزک ایچون چالیشیورلر . سز اونلره قارشى
کندیگزی بریبوک آدم یرینه قویمایک، چونکه هنوز برایشه
یارامیورسکز، سز هرکسه محتاجسکز، دها کیمسه سزه محتاج
دکلدر .

بونک ایله برابر بوبابده سزه قصورده بولمام . دها سزک
صره کز کمدی، هرکس سزک کبی باشلادی . شمدی هرکسه
قارشو عقد ایتدیگکز دینی ایلروده اودهیه بیلمک ایچون
بیودیگکز وقت دیکرلرینه فائده کز اولمسنه شمدیدن حاضرلنمه کز
لازمکه جکنی بیلدیرمک ایچون سزه بوسوزلری سویلیورم .
هرنه وقت او کوچک اللریکزه باقار ایسه کز، آنلری تربیه
ایتمکه مجبور اولدیغکز، ادا اولنه جق بربورجکز اولدیغنی
دوشونکز، سزه: برایشه یرامیور، دینه مسی ایچون برآن اقدم
او اللردن فائده کورولمسنه عجله ایدیگکز.

هم، اولادجغم، دوشونکزکه، برکون اوله جق، شمدی
چوجقلغکزده سزه باقان وکندی اللرکزک یرینه قائم اولان
والده کزک حرمتلی اللری، سن ایلرولدجکه، قوتدن قاله جق،
مهارتنی غائب ایده جک . اوزمان سز قوی اوله جقسکز،
شمدی سزه ایدیلن خدمتلری ینه اویولده، یعنی اللریکز ایله

سزكده اونلره ايتمكلكتكز ايجاب ايدجك كوچك قيزك اطرا .
 فنده بلا آرام طولاشان والدينك اللرى ايدى . اختيار والدينك
 اطرافنده قيزينك الى دولاشمليدر ، بشقه اله محتاج اولماملى .
 اولادم ، تكرار ايدر مكه ال اولدقجه اغز برشى دكلدر .
 اغز سورم دير ، ال اثبات ايدر .

بشير فواد

تراجم احوال

برناردن دوسن پير (مابعد)

مؤخركى ذات ، عاليجنابانه كيسه سنى آچقده قصور ايلمديكى
 كجى مارشال طرفندن دخى طوپخاننه ناظرى « موسيو ويه
 بووا » يه تقديم اولندى ، ومشار اليه وساطتيهده قراليچه يه
 تقديم اولندى .

« سن پيرك » درجه غايهده اولان حسن وائى اجاسندن
 بعضارنى قترينانك نظر كرده سى اولان « اورلوفك » موقعى
 طوته بيلمسى فرضياتنه سوق ايلدى ؛ حتى قسم كليسى انتظارده
 بيله بولنمشلر ايدى . لكن « سن پير » ك ذهننى اشغال ايدن ،
 كچه خيالات نوعندن ايديسهده ، دها ناموسكارانه دها
 عفيفانه برحال ايدى . مشار اليه ، قراليچه يه دلفريب ايلمه يي
 نه تصور ايلدى نهده آرزو ايتدى . انجق ككاده اولان آرزوسى

آرال کولی سواحلنده بر حکومت جمهوریه تشکیل ایلمک و و واضع قوانینی ایسه افلاطون و یاروسویه تقلیداً کندیسى اولمق ایدی . اولدنبرو ذهنی حکومت مستبدنک اصلاحیه مشغول بولند . یغندن درجه کفایه ده کندی حرکات و افعالنه نظر ایلدی ؛ یاخود دها یقینلرده دوستلرینی دشمنه تحویل ایدن عینی خطایانک - که حیاتنده موفقیتنه مخوف بر مانع ایدی - تکررینی منع ایلمنک طریقئی منع ایلمدی . عادتاً فکرینه سکتہ کلهرک هر کس کندینی اکلامیور دیو تصور ایلمکده ایکن کندینک هر کسی اکلامدیغنی اونومش ایدی . قرالیچه مومی الیهه بر یوزباشی رتبه سی توجیهیله برابر ۱۵۰۰ فرانق احسان ایلدی . لکن جنرال « ده بوسکی » فنلاندیانک مواقع عسکریه سنی تفتیشه مأمور اولدیغنی وقتده « سن پیرک » دخی بر لکده بولمسی تکلیفی مومی الیهک بتکرار فرانسه یه عودتی اندیشه لرینی دعوته باشلادی . بونکله برابر ینه فنلاندیایه عزیمت ایلدی . بوسفر اوزرینه کندینک استخدام اولندیغنی مواقع ایله تجارب ذاتیه . سنه دائر یازدیغنی خصوصی نوطه لری بتون قوای ذهنیه سنی مهاجمه و مدافعه خصوصلرینه حصر ایلدیکنی اثبات ایدر . بودرجه لره قدر طبیعته محبتی اولان ذاتک شمالک بویله واسع و محتشم اورمانلری ایچنده یالکر بردار حرب دن ماعدا برشی کورمدیکی اکلاشیلور ، یعنی بوموقعده بتون تقدیر و تحسین حسیاتی بونعرق بر عسکری مهندس صفتیه شهر و قصبه لری نظر نده یکسان طوتدیغنی درک اولنیور . پترسبورغه عودتنده حامیسی بولنان « ویله بووا » نک حقارتله موقع اقتداردن

دوشديکني کورنجه بوسفرده لهلولرک دعواسني التزامه قرار ویردی . حکومت مستبده دن کوردیکی لطفی حریت اوغرینه فدا ایلمسندنناشی بریوک شهرت ایله لهستانه حرکت ایلدی . لهستانده اقامتی اثناده متأثر اولان وظائف عمومیه سی دکل بلکه حیات خصوصیه سی ایدی یعنی لهستان قرالنک کریمه سی « پرنسس ماری » مومی ایله برناردنه شدیداً علاقه ایلدی . وبرلکده اسکان ایلمک اوزره بتون درجه اهمیتتی فراموش ایدرک فامیلیاسی افرادینی ترک ایلدی . هر نضاسه عاقبت والده . سنک رجا ونیازینه تسلیم اوله رق بتکرار خانه سنه عودت ایلدی . « سن پیر » بوایشدن غایت متأسف بولندیغندن لهستانی ترک ایله « ویانه » یه عزیمت ایلدی . لکن کنديسنی استیلا ایدن کدره تحمله کندنده اقتدار کورده مدیکندن وبوآلامه پرنسسی دخی اشتراک ایدر تصورنده بولندیغندن سریعاً یینه لهستانه عودت ایلدی . لکن عودتی عزیمتندن ده غمناک اولدی؛ زیرا بودفعه . وقتیه کندينی تقدیس ایدن طرفندن ، فضولی برمسافر کبی نظر اولندی . مکتوبلرینک برنده غایت متأثرانه برتلمیچی بورابطه یه دأردر : « الوداع ! هند خزانندن ده قیمتدار اولان دوستلر ! الوداع ! بردها کورده . میه جکم شمال اورمانلری ! - نازک دوستاق واکا تفوق ایدن قیمتدار افکار ! - مستلک وسعادت کونلری الوداع ! بزآنجق برکون ایچون یشارز . وبتون حیاتمز ایچنده ده اولمک ایچون ! » اشبو مکتوب « سن پیر » ک زیاده سیله طرفداری بولنان برترجه حال مقیدینه کویا کوز یاشلریله آلوده کورنمشدر .

مقید، مشار الیهک لهستانده غریبانه و بد بختانه اولان سرگذشتنی بر شاعرك تصورات شاعرانه سنك وقوعه كلسی نوعندن كبی اولدیغنی سویلیور .

موسیو «سن بووه» دخی شویله دیور : - «شان و شرف دوشومندن شاعر اولمق وسولمك ! کندینی یالکز بر عاشق ظن ایتدیکی حالدده ذکاوتدن عبارت اطرافه بر روح رایحه سی نشر ایلمك ! كاملا و فقط اسرار ایچنده اوله رق برنجی دفعه کندینی کشف ایلمك !» موسیو «سن بووه» ستایشنده دوام ایدر ایکن «سن پیرك» فیکرنده یر طومسی محقق اولان غمناك خاطر هیه اصلا اماله نظر ایلمیور لر . انك حالات عاشقانه سندن طولایی بودرجه لرده متأثر اولسی احتمالکه «ویرژینی» روماننی دخی بو قدر ایو بو قدر طوغری و بو قدر انسانه اضطراب و ملالت ویریجی بر حالدده یازمغه تشویق ایلمشدر . ۱۷۶۶ سنه میلادیه سنده (هاور) شهرینه عودت ایلدی . لکن بو ائالرده بتون تعلقاتی فوت اولمش ویا طاغامش اولدیغنی حالدده عاقبت کندی کندیسنی، آلتی سنه بر نفی دن صکره، وطننده ایشمز وپاره مراجعتکاهندن بری بولدی . بر مدت فقر ایله مجاهده دن صکره «بارون دو برتویل» موریشوز اطه سنده بر مهندسلك مأموریتی استحصال ایدی ویردی . اشبو مأموریتدن عودتی دخی ۱۷۷۱ سالنده ایدی .

شبهه سز ابدی بر نامه مظهر اولمش اولان «پول و ویرژینی» نام اثری فیلز لرینك خیالنده یر طومسی شو کوستریلان فاصله تاریخیه آراسنده اولدیغنده اصلا تردد اولنمز . «ایل دو فرانسه

سیاحت « نام اثرنده کی وقایعک اکثریسی « پول وویرژینی » ده
 وقوعات متصوره ایله تعدیل اولدینی کلاشیلور. پارسه عودتند
 کیسه سی تهی ایدسه ده مشاهدات و ثروت ذهنیه جهتیله قفاسی
 طولو اولدیغدن کاملاً کندی ادبیاته حصر ایلدی . « بارون
 دو براتوویل » واسطه سیله « دالامبر » د توصیه اولدقدن حکره
 مشار الیه دخی سیاحتنامه سیچون بر ناشر بولو ویرمکه برابر
 « مادموازل دو اسپینوزه » تقدیم ایلدی . لکن درجه حسننه
 رغما مجلس معاشرته « سن پیر » قدر ضیاسز سومسز کیسه
 تصور اولنه مزدی . اطواری غایت قورقاق و محجوب اولدینی
 کبی کندیسنی تکلیفسزجه طانیمانلرده عادتاً ذکی کورومنز
 ایدی . بین الناس حکم سقیمک اکثریتله حکمفرما اولسنی
 و معاملات بشریه ده قلوب انسانیه نک یکدیگرینه نادرأ ناطق
 حقیقت اولدینی و چوق رحیملرک ظالم و شفیعلرک لاقید
 کوروندکلرینی تصور غمناک برتصوردر .

حسین عونی

متوعه

صودن علاج

بعض پایاسلر اسافل ناسی باشنه طویلا یوب صودن علاج
 ایله هر بر مرضی ایی ایتدکلرینه جاهلرری قاندریورلر: بوسایه ده
 پارده قازانیورلر .

اوروپاده بویولده پاپاسلرک ایتدیکی تجارت تر قوس کولندن
 بکلینلن تجارتی فرسخ فرسخ کچر.
 بوتجارتہ نمونہ اولق اوزره فرانسه ده کی «نوتردام دوسالت»
 و «نوتردام دولورد» نام تجارتکاهلرک نه یولده تأسس ایتدیکنه
 دائر قارئلر مزه بعض معلومات ویرمکی مناسب کوردک :

{سالت} معجزه سی

۱۸۴۶ سنه میلادیه سی ایلونک ۱۹ نجی کونی اقشام اوستی
 آفرانغه ساعت اوچ راده لرنده (ماقسیمن ژیرو) نامنده اون
 بریاشنده برارکک و (مه لانی ماتیو) نامنده اون درت یاشنده
 برقیز چوبان چوجنی، (سالت) طاغنک یماجنده، اوزری حاج،
 چیوی، کوچک میزراق، و برقاچ چکیچ ایشلمش صاری رنکده
 بر روبه کینمش و باشنده شکر جی کلاهی کبی سیوری بر شاپقه
 بولنان، برقادینک کندیلرینه دوغری کلکده اولدیغنی کوردیلر.
 قادین چوجقلره یاقلاشنجه شولقردیلری سویلیدی : «او غلمک
 الی آغردر و آلی توقیفه طاقم قالمدی؛ الی اها لیمک اوزرینه
 اینه جک... خلق پرهیزه رعایت ایتیمور. کویک کبی قصاب
 دکانلرینه قوشوشیور. وعظ دینله مکه کیتدکلی وقت ارکک
 چوجقلری جیلرینه فیسکه طاشی قویوب کلیساده قیز چو.
 جقلرینه آتیورلر... کوچک قیزلر رقص محالرینه میکلرینی
 کتیردیورلر... بر بیوک قتلوق اوله جق ودها قتلوق کله دن
 چوجقلری برر عشه طوتوب اوله جکلر. پاتاسلر چورویه جک،
 اکنی قوردلر بیه جک.»

ارکک چوبان چو جغی بوغریب سوزلری ایشدنجبه برقهتیبه
قوپارمق ایسته مش ایسه ده (مه لانی) دورته رک اوکنی آمشدر .
قادین سوزینی بتیرد کدنصکره برقیانک آرقه سنه دولاشوب
نابدید اولور .

(سالت) کلیسانک پاپاسی وقوعاتدن خبردار اولنجه آمرلری
ایله استشاره ایدر . بونار وقعه دن حصواه کله جک نفی
بیلدکلرندن اول امرده (ماقسیمن) ایله (مه لانی) بی لزو مسز
کوده زده لکده بولنسونلر، دیه برقیز مناسترینه قبادیرلر.
آراسی اون آی کچر؛ حضرت مریم قیافته کیرن قادینک
علینه شهادت ایدر جک اورالرده کیمسه قالمدیغی امید اولنغه
باشلادیغی و چوبان چو جقلمی ایسه او قشانه او قشانه اوینانه جق
قوم دیاده کندیلرینه تعلیم اولنان وظیفه لرینی لایقیه ایفایده بیه جک
برحاله کلدیگی وقت، یعنی ۱۸۴۷ سنه میلادیه بی تموزنده،
بوایش حقنده تحقیقاته کیریشیلور .

بووقعه پاپا طقوزنجی (پی) یه نقل اولندیغی وقت اول امرده:
« بو برسور و هزیان » (E un mundo di stupidita) دیه باغر-
دی ایسه ده صکره (سالت) د کیدن زیارتیلرک چوغالمنه باشلادیغی
وبویوزدن برچوق پاره قزانلمقده اولدیغی کورنجه تبدیل فکر
ایتمکی مناسب کوردی .

او جوارده بولنان رهابین ایکی یه بولندی : برقسمی
دسیسه نک قتولیکلکه فاندوسی اوله جغی درمیان ایدرک فرصتدن
استفاده بی مناسب کورمش و دیگر قسمی ایسه مسئله بی، پک
معناسز و صاحجه اولدیغی بیان ایدرک، رد ایتمک ایسته مش ایدی .

حضرت مریم قیاقته کیرن (قونستانس سن فرءاول
 دولامرلیهر) نامنده برقیز اولوب اسکیدن (پروویدانس)
 مناسترنده بولنمش ایدی .

مومی الیهانک بویله برساخته کارلقده بولندیغنی میدانه
 قویان ایکی پاپاس اولوب بری (سن ژوزف) کلیسای پاپاسی
 راهب (قارتلیه) ،دیگری (ویلوربون) کلیسای پاپاسی راهب
 (دهله اون) ایدی .

مادموازل (دولامرلیهر) کندینه اسناد اولنان ساخته .
 کارلغک افترا اولدیغندن بحثله راهب (دهله اون) علیهنه اقامه
 دعوا ایتدی .

بودعوایه (غرونوبل) محکمه سننده باقلدی . وقعهنک
 مادموازل (دولامرلیهر) طرفندن تصنیع اولنمش بر دسیسه
 اولدیغنی اثباته کافی اولان شو دلائل و بینات محکمه یه مدعی علیه
 راهب (دهله اون) طرفندن عرض اولندی .

اولاً — (والانس) دن (غرونوبل) ه کیدن پوسته ارا به سنک
 قوندو قتوری (فورتن) وقعهنک ظهور ایتدیکی تاریخده او جوارده
 اطوار واحوال غریبه سی هر کسک معروفی اولان مادموازل
 (دولامرلیهر) ی داغک اتکنه ایندیردیکنی ومومی الیهانک یوم
 مذکورده غایت هیجانلی بر حالده بولنوب: «برایش یاپه جغم که
 نام الی الابد دیلرده داستان اوله حق» دیدیکنی علناً بیان
 ایتدی .

ثانیاً — بر قاق کون صکره اوزرنده صبره علامت اولان
 التلر ایشلنمش صاری بر روبه کینمش وباشنده سیوری بر کلاه

بولنديغى حالده، يعنى معهود معجزه نك وقوعى آنده ساخته
مريمك آرقه سنده كى قيافته مادموازل (دولامرليه ر)ى (لا اوس)
مناسترنده كورمشلردر .

ثالثاً — (شواليه) نامنده بر خاتون حضور محكمه ده
بعد التخليف مادموازل (دولامرليه ر)ى معهود اليسه ايله
كورديكنه شهادت ايتمشدر .

رابعاً — (غرونوبل) ده بر قاچ كون اوتورديغى (قارا) نامنده
بر خاتون طرفدن اداره اولمقده بولنان «هوتل دولامبار قادر»
نام مسافر خانه ده دخى مادموازل (دولامرليه ر) معهود روبه
ايله كورلمشدر .

خامساً — (سن مارسلن) محكمه سى سابق ضبط كاتبلرندن
موسيو (ويال) «حضرت مريم قياقتنده» چوبان چوچقارينه
كورينديكنى بالذات مادموازل (دولامرليه ر)ك كندينه اعتراف
واقرار ايلديكنه حضور محكمه ده شهادت ايلمشدر .

سادساً — معجزه نك وقوعى مشعر ضرب ايتديريان
مداليه لردن برى موسيو (فورتن) ده ارئه اولنديغى وقت:
«مادموازل دولامرليه رك بر صنيه سى اولملى» ديمكدن موسى ايله
كندينى منع ايدمه امشدر؛ بو صرده مادموازل (دولامرليه ر)
كلوب موسيو (فورتن)ى بر طرفه چكهر ك: «موسيو فورتن» سز
ايتديككز شيئه اينامقلقده مختار سكز؛ لكن ديكر لر ينك
اعتقادينه خالل كتر ميكر . بو وقعه دن قتوليك مذهبي استفاده
ايدور» ديمشدر .

سابعاً — قاردينال (بونال) بو وقعه ده رزيلا نه بردوزندن

بشقه برشی اولدیغنه او درجده قناعت تامه وجدانیه حاصل ایتمش ایدی که بومعجزه علیهنده مخصوص برامرنامه یازمشدر .
 ثامناً — بالاده بیان اولندیغنی وجهله (غرو نوبل) پاپاسلری ایکی قسمه منقسم اولوب بر قسمی بودسیسه نك قتولیکلکه فائدهسی اوله جغنی در میان ایدرک فرصتدن استفاده نی مناسب کورمش و دیگر قسمی ایسه وقعنه نك پك معاسز و صاحجه اولدیغنی بیان ایدرک ردی جهتنه کیتمک ایسته مش ایدی .

بونک اوزرینه محکمه راهب (دله اون) ک اسنادات واقعیهسی غرض و عوضدن منبعث اولمیوب اسباب و دلائل حقیقیه و متینهیه مستند اولدیغندن راهب (دله اون) ک برائتنه و مادموازل (مرلیه ر) ک ساخته کار اولدیغنه حکم ایتمش و بو حکم محکمه تمیز طرفندن دخی تصدیق اولنمشدر .
 دیمک که پاپاسلرک ساخته کارلغنی محکمه حضورنده ثابت اولمش و قانوناً تحت حکمه آلمشدر !

بوندن دولانی زوارک مقدارینه خال کلدیمی ظن ایدرسکز؟
 اصلاً! Credo quia absurdum یعنی: «نا معقول اولدیغنی ایچون ایمان ایدرم» دین صوفی قتولیکلرک عمداً قپادقلری کوزلرینی آچغه هیچ برشی قادر اوله مدیغندن، پاپاسلر اوینا .
 دقلری او یونک پارسه سنی، اکسه بیوته رک، طوپلامغه دوام ایتدیله .

پاپاسلر (مه لانی ماتیو) نی ایستدکلری کبی ایمانه کتیره مه مش اولمیدرلر که مرقومه موقوف اولدیغنی قیز مناسترنده تجنن ایدرک اولدی .

(ماقسیمن ژیرو) یه کلنجه بر وقت شو یافته بی :

سالت مشروباتی
 نوتردام دولاسات چوبانی
 ماقسیمن ژیرو طرفندن
 جبل مقدسک اوتلری ایله اعمال
 اولمشدر

حامل شیشه لرده مشروبات صادقندن صکره پاییه محافظ
 اولدی ونهایت عشرتدن تجنن ایدرک اولدی .

{ نوتردام دولورد } مجزوسی

۱۸۵۸ سنه میلادیه سی شهر شباطنک ۱۱ نجی کونی
 (برنادت صویپرو) نام بر اوفق چوبان قیزی . (لورد) ده . (ماسابیل)
 مغارده سنه کیرمک اوزره ایکن قارشوسنه بیاضلر کینمش . بلینه
 برمائی قوشاق قوشانمش برکنج قادین چیقوب : « بن حضرت
 مریم . پاپاسلره سویله ، بورایه بر معبد بنا ایتسونلر » دیر .
 پاپاسلر ، (سالت) ده کی تجارتک نه قدر ایلرولمکده اولدیغنی
 کوردکلرندن ، ظهور ایدن قادینک حضرت مریم اولدیغنه شک
 وشبهه یوقدر دیرلر .

(لورد) اهالیسنک قسم اعظمی ، پاپاسلرک فکرینه مخالف
 اوله رق : « شهرجه پک معروف اولان برخانم برسواری یوز-
 باشیسی ایله بومغارده مرجمکی فرونه ویرمش ایدی ؛ چوبان

قیزینی ایچری کیروبده اسرارلرینه واقف اولمقدن منع ایتمک
ایچون بردسیسه قورمغه مزبورده مجبور اولور، بووارالق (سالت)
قومدیاسی خاطرینه کله رک کندینی حضرت مریم ظن ایتدیرر
وبوصورتله رزالتدن یقاسنی قورتاریر « دیدی .

وقعه نك بوایکنجی صورتله تفسیری زوارک رغبتنه زره
قدر خلل ایراث ایتدی . (لورد) ده برمعبد و صکره برکلیسا
بنا اولندی . اوستنده انسانی قوصدیره جق شو :

کل ایچ وایچنده ییقان

عباره سی محکوک برحوضده ییقانمق اوزره هر سنه خسته لر
کلیکه باشلادی .

خسته لرک پک چوغی ، علی الخصوص ورم لر ، بویولده
تداوینک نتیجه سی اوله رق اولور لر ؛ لکن بووفیات ده پاپاس لر
ایچون آیروجه بروارداتدر ؛ چونکه حالت نزعده بولنانلر ،
دنیا ایله علاقه لرینی کسمک اوزره اولدقلرندن ، سهولتله سخاوت
کوستردکلری کبی اورایه کلان صوفیلرک دفنی دخی طبیعی
پاپاس لر واسطه سیله اجرا اولنمقده در .

تأسف !

بر (قوپرنیق) مسلک شمسی بی کشف ایدر : پاپاس لرک شرنندن ،
جاهل لر بغض و نفرتندن قورتلمق ایچون کشفنی صاقلامغه
مجبور اولور .

بر (کیلر) علم هیئتیی احیا ایدن اوچ قانونی بولور : پنجه
ضرورت وسفالتدن کندینی قورتاره بیله جک درجه ده خدمتی
تقدیر اولماز .

بر (غالبه) کره آرضک حرکت یومیه سنی فنا اثبات ایدر:
 بو خدمتی جنایت عد اولنور؛ آق صقالنه، اختیار لغنه رعایت
 اولندن زندانلرده چور و دیلور؛ بر چوق حقارتله دیز چو کد.
 یریلوب جبراً کشف ایتدیکی حقیقتی انکاره دائر النندن امضا
 آلدقلمری صروده: E pur si muove (لکن حرکت ایدیور)
 دیمکه مجبور اولور.

بر (نیوتون) کلیر: جاذبه عمومی قانونی کشف ایدر. عاداتا
 اسرار کائناتی اخفا ایدن پرده بی قالدیرر. احوال عوالمه انسا.
 نلری مطع قیلار؛ بونکله برابر اک متمدن قوملرده بیله نیوتون
 کیمدر؛ کشف ایتدیکی او جاذبه عمومی قانونی نه در؛ نه یه یارار؛
 بورالری بیلن بیکده بر در.

خلاصه ارباب حمیت، سودای حقیقت سائقه سیله، مالی.
 اوقاتی، افکارینی بر حقیقتک کشفنه حصر ایدر، بیکده بردانه سی
 انجق املنه نائل اوله بیلور؛ دیکر لرینک نامی، نیشانی قالماز.
 املنه نائل اولانک خدمتی تقدیر می اولنور ظن ایدر سکر؛
 اصلاً! بونلر علوم و فنونک ترقیسنه خدمت ایدرک انسانلری
 نعمت تمدن مستفید، یعنی انسان ایدرلر؛ انسانلر ایسه بونلری
 تحقیر و تجهیل ایدرک نانکورلک ایله مقابله ایدرلر. بو قدر
 فداکارلق ایله اله ایدیلن بر حقیقت - اکثریت شوراده
 دورسون - اقلیت طرفندن قبول اولنه بیلمک ایچون بر قاج
 عصرک کچمه سنه محتاجدر!

پاپاسلر شارلاتانلق سایه سنده هر کسی آلدایر، پاره سنی

دولانديرر؛ مليونلرجه كشيلىك امنيت وحرمتنه مظهر اولور،
ساده دلانى اغفال ايدرك قوپاردقلى پارهلر ايله كسب ثروت
ايدرلر، ايتدكلرى كچي يشارلر!

بونلر ك شارلاتانلقلىنى ميدانه قومىق اىستين ارباب ناموسى،
منفعتلىنه دو قندقلىرى ايجون، دىنى، تعصبى آلت ايدرك
جندرهيه، اشكنجهيه قوشارلر، آتشد ياقارلر!

بومثللو جانيلر زندانده بولمق لازمكه جك ايكن بونلره
اوروپاده اداب حاميسى، اخلاق محافظى نظريه باقيلور!!!..
ايسته ازمنه سالفه حالى بوندن عبارت ايدى .

فقط زمان ايلرولدىكه بوكچي حالات اسف اشتمالدىن كركى
كچي تباعد اولمقده وعصر مزده علوم و فنون ايسه همان زمانك
مربعيله مبسوطاً متناسب بر صورتده ترقى ايدرك، ابي ايله
كوتوي بر بندن تميزده انسانلرى عاجز براقان، ظلمت جهالتى
انوار حقيقتله طرد ايلمكده اولديغندن معارفه رغبت چوغالمقده
وطبىعى نوتردام دوسالت ولورد كچي صنيعه لره قاپيلان ساده
دلانىك مقدارى كوندن كونه آزالمقده در .

بشير فواد

گوشنم

مسائل سیاسیدن ماعدا هر شیدن بحث ایدر، اون بش
کونده بر نشر اولنور رسالهدر .

نومرو ۳] صاحب امتیاز : بشیر فواد | جلد ۱

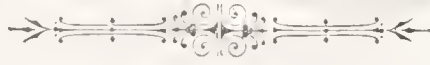
تشکر و افتخار

کونشمزک برنجی و ایکنجی جزؤلرینک انتشاری اوزرینه
غزتهلر طرفدن حقمزده ابراز بیوریلان آثار حسن توجهه
قارشو عرض شکران ایدر و بویله منبع معارف اولان یرلردن
مظهر تشویق اولدجه غیرتمز اونسبتده تزايد ایدرک رساله‌نک
انتظام و ترتیب مندرجاتنه برقات ده‌ها اهتمام ایدر جکمز
وعد ایلرز .

بونلردن بشقه برطاقم تبریکنامه‌لر ده‌ها آیلورزکه اونلره
قارشوده مدیون اولدیغمز وجیهه تشکری ایفا ایدرز .
عالم مطبوعاتدن کوردیکمز رغبت بو یولده دوام ایتدجه
وباخصوص بو جزؤده اثرلرینی نشر ایتمکه مفتخر اولدیغمز
اکرم و حامد بک افندیلر حضراتی کبی هر بری عالم ادبیاتمزک
یکانه مدار افتخاری اولان ذوات طرفدن رساله‌مزه اثر
اهداسنه تنزل بیوریله‌جق قدر رغبت ایدلجه دوامزى بشقه
یولده تأمینه احتیاج کورمیز ؛ یالکز قارئلر مزه قارشو : « بو قدر

لطفه مظهر اولان برساله دوام ایتمیزی؟» سوزینی ایراد ایله
اکتفا ایدرز .

هیئت تحریریه

اکیات

اکرم بک افندی حضرتلری طرفندن احسان بیورلمشدر
یقه جقده ایشامدن صکره برمرار عالمی که حسیات محبتک
افکار حکمتله امتزاجنی تجربه مقصدیله سویلنمشدر

برشبدی کویده عازم کشت وگذار ایدم
احبابه دور کشته وامواته جار ایدم
یعنی مزار لقدی محل توقم
یاالکزجه انده خاک نشین مزار ایدم
طوپراقدی هر مزار فقیرانه بی رخام
فقرمله بنده زائر ذی ابتصار ایدم
جسممله چون علامت مقبر سکون نما
فقرمله لیک مضطرب و بیقرار ایدم
وحشته حاضر و نظر انداز ایدی بکا
زیرا که اچلرنده غریب الدیار ایدم
اطراف پردی ناله غوک و هزار ایله
لکن سکوت موقعه بن کوشکدار ایدم

کریان ایدم فقط کوزم ازاده دموع
 یوقدی لبدنه ناله فقط ناله کار ایدم
 چوکمشدی اولقدر دله بارکران درد
 کیم آه چکمه بیه بی اقتدار ایدم
 اکدم اویوفانی غریبانه اغلادم
 کلدی خیالی دیده کریانه اغلادم

ج

عاریدی کونک نمایش رنک سخا بدن
 انوار اقاردی هر طرفه ماهتابدن
 بکزردی گاه اوسس که کلیردی بعیددن
 اول صوته کیم تحصل ایدر اسیا بدن
 صمت وسکون او مرتبه حا کمدی موقعه
 کیم مضطربدی بنده اولان اضطرار بدن
 لیلک رطوبتی کچهرک تا زمینهدک
 بر بوی اخروی طوییلور دی ترابدن
 دهشت بولوردی دل متحرک ظالاندن
 اموات قالدیرردی سرین سانکه خوابدن
 عطف ایلدم درونه نگاه تحسری
 طویدم شو کیزلی ناله بی قلب خرابدن
 وارمیدی کیمسه بنده اولان درده اوغرامش
 شونده حضور ایچنده یاتان شیخ وشا بدن
 اما ینه بودرد ایله در ذوق ولذتم
 قورتارمه ای خدا بی بواکترابدن !

آکدم اوبیوفایی غریبانه اغلادم
کلدی خیالی دیده کریانه اغلادم

‡

برعجه سس کلیردی دریندن شبیه آه
وحدت تنفس ایلر ایدی سانکه گاه گاه
اشجاردن زمینه دوشن سایه کثیف
چکمشدی پیشکاهمه برپرده سیاه
اول ظلمت عمیقہ هیچی نموده
پرواز ایدردی دهشت ایله طائر نگاه
تعمیق ایده ایده اوظلام شدیدہ بی
فکرمدہ حاصل اولدی براز نور انتباه
برخیرک اولدن - دیدم - ایواہ مصدری
کیتدی هوا یولنده حیاتم یازق! .. کناه! ..
قسریت فعالی سویلردی لیک هپ
فریاد ایدوب ایاقلم آلتندہ هرکیاه
قاندیم بو حکمتہ - دیدم - اولمش دیمک ازل
دیدار عشق ایله متجلی بکا اله
عمرم که یاندی آتش عشقه بو آنه دک
سودا یولنده ایسترم اولسون بتون تباه

آکدم اوبیوفایی غریبانه اغلادم
کلدی خیالی دیده کریانه اغلادم

‡

سمتک سکون وظلمتی آرتاردی دمبدم

گویا چکردی قهرینه طوغری بزى عدم
 دهشته طولدی خانه قلبم فقط ینه
 اصلا خیال و خاطر مه کلدی ندم
 تا که تجسم ایلدی قارشمده بوجود
 بر قهرمان عشوه مهابتلی برصنم
 امواج نور واری وجود لطیفنی
 اورتردی نیم ستره بیضاسی خم بجم
 مدهشدی کوزلری دهنی لرزه دار خشم
 کیسوسی تارومار ایدی ابرولری بهم
 نورنگاهی برق بلادن نشان ایدی
 سیال برعلودی فمندن چیقان ستم
 رفع ایلوب هوایه تهورله برالین
 تقریب ایدرده نزدمه کندین قدم قدم
 ایتدم قیام دوشمک ایچون پای قهرینه
 ایواه اوچدی کیتدی اونور سماحرم
 اکدم اوبیوفای غریبانه اغلادم
 کلدی خیالی دیده کریانه اغلادم

‡

طالدم زمیننه ینه دریای فکرتک
 اولدم دوچار هولی نهنگان محنتک
 یارب! - دیدم - توکندی حیاتم اوبتمدی
 پایانی یوقی رنج وازای محبتک
 ازادیء دلی بکا روزی می قیلمدک

هر دم اسیری اولمدهیم بن بر آفتک
 کوکلده اولسه قره سودای چشم یار
 نهیدی ایشم ایچنده بودریای ظلمتک
 تبدیل عیش نقل مکان هپسی بی اثر
 یوقی خدا جهانده دواسی بوعلتک
 یوق چونکه پنجهسندن امید خلاص دل
 ویرباری رحم قلبنه اول بی مروتک
 بر کره جک دها کورون ای نور چشم و جان
 اولدیردی حسرتک بنی . . . اولدیردی حسرتک
 حیف! . . . دریغ! . . . یوللو براوازه طویدم آه
 حالم طوقندی کوکلنه صحرای وحشتک

اکدم اوبیوفایی غریبانه اغلادم
 کلدی خیالی دیده کریانه اغلادم

زمانه اب

ای بحر محیط محرم بن هر صبح کلن خطابهسندن
 هر صبح بنی سن ایله بیدار
 ویر فکر مه جوش حدتکدن ویر طبعمه رنک صفوتکدن
 کوستر وطن غریبه تکرار

باقدم که دم تفکر کده
 اینمکده نجوم زیر پایه
 همرتبه اولور تهور کده
 امواج ایسه اسخب هوایه
 ساعیلر یکن نه دلربادر دمنزلیکی نوبنو چنندن
 ایصال سلام ایدر وطنندن
 هر موج بنمله آشنادر .
 هر موجه که مثل فکر آدم کیم ظلمت بعد موتی بر دم
 طی ایتمکه اولماش مظفر
 اولدقچه سواحله شتابان دونمکده او حال ایله پریشان
 نالنده واشکرینز ومغبر
 ای بحر که بیک فوج فوجک هر سودن اولور زمینه شامل
 سودم شولباس موج موجک
 افلاکه مقابل ومائل
 هر نغمهک اولور سقوطنه دال
 بوکوده سفید ونیلکونک
 ای مغرب شمس اولان درونک
 مهتاب یوز کده موجه آل
 انجم عددنجه درسپاهک کسوتلری جوشن سمائی
 سودم سنک ای فضای مائی
 افاقه تماس ایدن شفاهک
 سطحکده تعمق ایلر افکار قعر کده علو اولور بیدار

ای بحر ایا زمانهٔ آب
 کیم تا ابد ایلمکده پرتاب

سیلابه لرك قويوب ازلدن
 حاکم سکا شاهق جبلدن
 بو شخص که بونده ناله زندر
 بیل کیم متبحرین دندر
 ایسترسه کآنی بر امتحان ایت

—

ای بحر عنایت ایت عیان ایت
 قالدیر تنق سما نظیرک تهزیزده رنک دلپذیرک
 کوکلده کی عکس بی زوالی
 فوقکده اوچان خیال کیمدر صاندم آئی بر که سودیکمدر
 دوشمش سکا چشمک ظلالی
 عبدالحق حامد

{ اسیر حرب } لسانندن

۱

زور احرارانه مک حیرانی اولمشکن جهان
 طالعک غدریله اولدم بر اسیر ناتوان
 آرقداشلا! بر طابور آتش! مساعدر مکان
 صاغ ایکن دوشسونی دست دشمنه بر قهرمان

اك بيوك خصمم حياتمدر، رفيقان! اولدرك!

۲

زينت خاك شهادت اولسون بر تيغزن
شان عثمانی بی دلخواه اوزره اعلا ایتدن
نجه اعداده جنك ایتكدهیم جانله بن
عاردر مجروح دوشمك خدمت ایستركن وطن

اك بيوك خصمم حياتمدر، رفيقان! اولدرك!

۳

كوردیكزمی بازی چرخ نریمان افکنی
آتدی بر قورشونله خاك عجزه بر آهن تی
حر ایکن تنها یاران بندم صفوف دشمنی
بردم اول قورتارك ننگ اسارتدن بی

اك بيوك خصمم حياتمدر، رفيقان! اولدرك!

معلم ناجی

وقتیله شو یولده بر توحید یازمشدم. کر چه هیئت مجموعه سی
مغایر اصولدر؛ اما مظهر عفو ادبا اولسی مأمولدر. بو بر تجربه
قافیه وزمیندر؛ مقبول ادبا اوله مسده معذور کور یله جکندن
کو کلم امیندر.

یارب نه قدر عظیمسک سن
یارب نه قدر کریمسک سن
عالم طولو حکمتکله یارب

ذاتك ايله قدرتكه يارب
هرشیده کورنمه ده وجودك
« ماهیت واجب السجودك »
هرشی ایدیور سنی هویدا
آینه قدرتكدر اشیا
برشی کورهم که بوجهانده
هیچ ذاتکی کورمیم بن آنده
صنعتلرکی کورنجه انسان
اولزمی باقوب باقوبده حیران
باقدجه ایدرسك ای کر مکار
حیرتله ایچنده عرض دیدار

ای جهل ايله غفلتك پناهی
ای منکر قدرت الهی
بر کره دوشون نه در بو عالم
حیرتده قالیر باقنجه آدم
کیم ویردی جهان بونظامی
اجرامده کی او انتظامی
انسانه کیم ایتدی عقلی احسان
نردن بولدی بوروحی انسان
کیم ویردی ترابه فیض انبات
کیم ایتدی جهانی یوقدن اثبات
ایتدجه بو شیلری تفکر
ایتمزی وجود حق تقرر

بر صاحب فکر اولان نه قابل
 اولسون عدم الهه قائل
 قابلمی؟ اولورمی ایدی. اشیا
 - بر صانع اولسیدی - پیدا
 بالفرض شوسنکی ایتسون ایجاد
 بر خیلی تصادف ایله طوفان
 بالفرض اولنسون او یله ایجاد
 شو کوردیکمز عظیم اکوان
 بالفرض اولنسون او یله ایجاد
 هر شی که اولور بزه نمایان
 اولسون دیهلم بتون بوشیلر
 سنسر سنسر وجود پرور
 ایتسون دیهلم ترکب عالم
 هپ بویله تصادف ایله بر دم
 هپ بریره طوپلانوبده ذرات
 ایتمش دیهلم جهانی اثبات
 کیمدر یا اوزره بی ایدن خلق
 البت دوشنور بوشییءده خلق
 البت اکا بر مؤثر الزم
 تسلیم ایدر بوشیئی آدم
 کیمدر یا اوسنسک ایشه یارب
 خلاق جهانیان اولان رب

قابلمی که هیچ ایدلسون انکار
میدانده اولان اله هر بار

منمنلی زاده
طاهر

ژان ژاق روسونک، ترجمه سی بروجه آتی درج ایدیلان، مقاله سی
برقاچ ذات طرفندن دها ترجمه ایدیلهرک رساله مزه ارسال بیورلمش
ایسه ده هیئت تحریریه مز داخلنده بولنان منمنلی زاده طاهر بک
طرفندن مقاله مذکوره اونلردن مقدم ترجمه ایدلمش اولمغه
ذوات مومی الیهکم عفورلرینی رجا ایدرز .

طلوع شمس

بعض تغییرات ایله ترجمه ایدلمشدر

وقتا که خورشید جهانتابک شعشه نثار عظمت اوله رق
عالی انوارینه غرق ایتدیکی کوریلور. یانغین شکلنده اطرافه
انتشار ایدن انوار شفق کیتدکجه تراید ایدرک شرق جهتی
اتشلا اچنده قالیر؛ برمدت صکره طلوعندن اول شدت انتظار
ایله نقطه ظهورینه معطوف اولان نظر لر اوکنده جلوه کر
ظهور اولمغه باشلار؛ بر صورتده که اولجه بر نقطه مضیه حالنده
اوله رق کورنمکه باشلا دقدن صکره بردنبره فضای سمایی غریق

انوار ایدر؛ چهرهٔ عالمی ستر ایدن پردهٔ سیاه رفع اولنور؛ هر جهت تمامیه چهرهٔ نمای بروز اولمغه و قلبلرده بر نور انبساط انتشار ایلمکه باشلار. اثنای شیده کسب حیات تازه ایدن چنلر اوزرنده کونشک ایلك شعاعی توجه باشلادیغی زمان شبنملردن انعکاس ایدن ضیالرانظاری تزیین ایلر؛ قوشلر يك آهنگ اوله رق چیقاردقلری نعمات ایله خورشید عالمتابی استقبال ایدرلر؛ کویا موجودات اوزرینه اوآنده برضیای حیات نثار اولنمش کبی اولکی سکوت کاملاً اخلال اولنه رق هر شیده بر صدا ایشیدیلور، بر اثر حیات کوریلور؛ بو حالاتک قلبه ویردیگی حس بدیع روحه قدر تأثیر ایدر؛ بر حالده که هیچ کیمسه او تأثیر بدیعك ازادهٔ دست تسخیری اوله مز. بویله بدیع، بویله لطیف، بویله محتشم منظر دلردن متأثر اولمیان هیچ بر قلب تصور ایدیله مز.

منمنلی زاده
طاهر

فنون

افادهٔ مخصوص

کور بیورسکز که : « خاور » ك اسمی ده تبدل ایتدی، جسمی ده. اگر « خاور » ك یالکز اسمنك تبدلیله ایش بیتمش اولیدی،

شبهه یوق ایدی که : « کونش » ه تکراراً « مباحث فن میخا-
نیکیه » نک خاورله نشر اولنمش پارجه لری درج ایدلمزدی .
اوپارچه لرك تکرار درجنه مجبوریت ایسه، جلد تشکیله
کوزهدیلن امکندر .

آرزو ایتمه یزکه : قوانین واحکام طبیعیه یی هرکسک اکلایه
بیله جکی ساده وبسیط بر طرز وافاده ایله یازیلان بر اثر ناقص
اوله رق برجلده بولنسون . ایشته بوسبیه مبنیدرکه : « مباحث
فن میخانیکیه » یی کونشمزه ابتداسندن درجه باشلامغه مجبور
اولدق .

محمد نادر

مباحث فن میخانیکیه

قسم نظری

— برنجی بحث —

جسملر وقوتلر

طبیعتده اشیا واشخاص واردرکه : بونلر، یابالذات کندی
اوزرلرینه، ویایکدیگری اوزرینه اجرای حرکت وتأثیر ایتمه
مقتدردرلر .

موجوداتک اجرا وحاصل ایتدگری افعالک انواع متعدده .
سی واردر : بوتقدیرجه، فکر بر فعلدر؛ آرزو بر فعلدر .
حرکت ده بر فعلدن عبارتدر . ایشته بزم بوراده : موقع بحثه
چکه جگمز؛ شونهایتکی، یعنی حرکتدن حصوله کلن، فعلدر .

قولی قالدیرمغه، ویا ایندیرمکه مقتدرم. کندی اعضامی حرکت ایتدیردیکم کبی، سزککنی ده تحریکه مقتدرم. اشجارک عضولرندن بهرینه، یا صارصه رق، ویا کسه رک. بر حرکت ویره بیلیرم.

لکن. بو حرکاتی حصوله کتورن یالکنز انسان دکدر. حیوانات ده حرکات حاصل ایده بیلیر. نباتات بیه بالذات حرکت وجوده کتورر. طمورجقلری کسب انبساط ایدر: پیراقلری آچیلیر: بونلرک هر بری برر حرکتدر.

کره ارض دخی بو کبی خواصه مالکدر. بالجمه اعضاسی متمادیا حرکت اوزره در. باران. روزکار. بورا. هب برر حرکتدر. زلزله لر، وولقانلر، کره ارضمزنک حال نومده اولدیغنه بردلیدر. فقط. کره ارض. یالکنز کندی اوزرینه اجرای حرکت ایتمز. بزم اوزریمزده تاثیرات وحرکات تطبیق ایلر. هر شیئی کندینه طوغری جذب ایدر. وایشته بوسبیه مبنیدرکه هر جسم اکا طوغری سقوطه مجبور ومیالدر.

کره ارض، الکتریک ومقناطیس واسطه سیله بزم. واوزرنده بولنان بالجمه موجوداتک اوزرینه ده دیگر برصورتله اجرای حکم ونفوذ ایار.

حیواناتک، نباتاتک وکره ارضک حرکت حصوله کتور. دکلرندن بحث ایتدیکمز کبی، اجرام سماویه سائره نک ده حرکات حاصل ایتدکلرینی نظردن اوزاق طوتماممز لازمه دندر. آنلردن بزه ضیا ورود ایدر. ضیا حرکتسز حاصل اوله ماز. ضیا دخی حرکت حاصل ایدر. پنجره لر یکنزده چیچک وارسه،

دقت ایدیگزده باقیگز ؛ کوره جکسگزکه : بونلر، ضیانک کلدیکی طرفه اکیلمش بولنورلر . مدوجذر دیدیکمز دکزک او قوجه حرکتی نهدن حصوله کلیر ؟ شمس وقمرک، دکز صولری اوزرینه اجرای فعل وتأثیر ایلملرندن نشئت ایتمزی ؟
 بو قدر مثال ایله صانیرزکه : اجرامک وبتون کائناتک حال حرکتده بولندیغنه، یعنی کائناتده هیچ برشی معطل اولمیوب هر شیئک فعال اولدیغنه سزده بزمله برابر اعتقاد ایدرسکز .

موجودات، اسباب حرکت تصور اولندقلرینه نظراً «قوت» اسمنی آلیرلر . اگر موجودات، حرکت حاله کچه بیلمکه مستعد اولورسه، بو حالده موجودات مزبورده (اجسام) تسمیه اولنور . بو تقدیرجه، قوتلر، مؤثر کی تصور اولنان بالذات موجوداتدن بشقه برشی اولدقلری کی، جسملرده، بر فعل حاصل ایتمکه تابع موجوداتدن ماعدا برشی دکلردر . سز، وز - برشی اوزرینه تأثیر ایتدیکمز زمان - بر قوتز . دیکرینک، اوزرمزه اجرای حکم وتأثیرینه مساعدده ایدرسهک، بو حالده بز، جسم اولورز .

اوطه کزه کیرمش اولسه کزده، بعض اشیا یی قویدیغکز محاده بوله میوب غیر منتظم بر حالده کورسه کز، کندی کندیکزه شوپله دیه جکگز طبیعیدر :

«اوطه مه مطلق بریسی کیرمش .» کرچکدن مراقکز سزی دها ایلری سوق ایدرسه، اشیانک نه واسطه ایله انتظامنه خلل کلدیکنی بیلمک ارزوسنه دوشرسکز .

بو تقدیر جه، اوطه کزه کیرن عجا بر حیوان، یعنی، کدیگز می. یا خود بر چوجق ویا بر آدم میدر؟ بونی اکلامق ایسترسکز. لکن، مادام که انتظام سز لغه باعث اولان شیئی بیلیمک ایستورسکز: بو حالده، مطلق برینک اوطه یه کیرمش اولسی فکری سزک ایچون کافیدر. پک اعلی! بو حالده هر هانکی برشی ویا بر حیوان واسطه سیاه حصواه کتوریلن اثره حرکت تسمیه ایده بیلیرز.

ایشته، بو (شی) و (حیوان) لفظلرینی استعمال ایده جکمز یرده، فنده، (قوت) کله سنی قوللانه جغز. لکن. دوشونمایسکز که (قوت) برینک ویا بر شینک فعلندن بشقه برشی دکلدرد. شمدی، سزه دیرسکز که: « بو قدر اوزون تفصیلات نهیه یارار، بزایشی آکلادق کیتدی. البته بر قوت، بر ماده نک قوتندن عبارتدر.»

فقط، بزم قورقدیغمز شی، قوتی نظر مطالعه یه آلدقجه - حسیات عامیانه دن بشقه رهبره مالک اولمیانلر ایچون - بر طاقم اوهام و خیالاته کندیلرینی القا ایتمه لیدر.

ایشیمزده سرعت حاصل ایتک، وقیصه عبارات ایله افاده مرام ایلمک ایچون، سزه دائماً قوتدن بحث ایده جکمز. قوت، بالذات می موجوددر، یوقسه موجوداتدن غیری، مستقلاً برشی. میدر؟ بونلرک کافه سنی نظر مطالعه کزه وضع ایده جکمز. سزه دیه جکمز که: « فلان قوت شونی یاپدی.» نصل که: « فلان آدم شونی سویلیدی. فلانجه شویله تغنی ایتدی.» دینیلور. حاصلی، سزه - کندیگری جهالتدن اقبیح برطاقم خیالات و اوهام

واهییه قایل مقدر احتراز ایدہ جک قدر - فکر ویرہ بیلہ جکر .
 قوای طبیعیہ، اشیا نك فعلندن بشقہ برشی اولمدیغنه نظراً
 بدیہیدرکہ : برقوت، ویابرماده ایجاد ایتک قدر تمزك فوقندہ در .
 ہرنہ قدر قوای جدیدہی خالق ایتک اقتدار مزك خارجندہ
 ایسہدہ، بالذات موجود اولان قوتلردن بعضیلرینك شدتی
 آرتدیرمق قدرتی حائزہ؛ لکن شونی ایجہ بیلمك لازمدرکہ :
 ہیچ برشی صرف ایتکسزین شو مقصدہ وصول ممکن دکلدر .
 یعنی برواپور قزغانی درونندہ بولنان صو . قوای طبیعیہدن
 بری ایسہدہ، اگر بو صو آتش صرف ایدہرک بخارجالانہ ارجاع
 ایدلمزسہ واپورک چرخلری دونمز، بناءً علیہ مطلوب اولان
 ایشدہ حصولہ کلہ مز . چونکہ علوم طبیعیہ قوانینی مقتضیا .
 تندندرکہ : ہیچدن ہیچ برشی چیقماز .

یوقارودہ دیمش ایدککہ : قوای موجودہدن بعضیلرینك
 شدتی تزید، اقتدار مز داخلندہ در، ایستہ او قوتلر شونلردن
 عبارتدر : اگر قوای حیوانیہ ایسہ - کہ بونلرہ قوای عضلیہ
 تسمیہ اولنور - غذا واسطہ سیلہ، واکر کرہ ارضہ متعلق قوای
 خصوصیہدن عبارت ایسہ - کہ بونلرہ قوای کیمیویہ تعبیر
 اولنور - بعض مواد مخصوصہ اعانہ سیلہ تزید ایدیلیر .
 شو قوای اخیرہدن برآز ایلریدہ بحث ایدہ جکر .

لکن برطاقم قوتلر دہا موجوددرکہ : آنلری ہیچ برواسطہ
 ایلہ تبدیل، یعنی تزید وتنقیص ایتک ممکن اولہمدیغندن آنلری
 اولوریلہ قبولہ مجبورز . « ثقلت » یعنی « جاذبہ ارض » کبی .
 ظاہردرکہ : برقورشون یووارلغنك ثقلتنی، ثقلت ذاتیہ سندن

زیاده آرتدیرمغه مقتدر دکم . اگر بوقورشونه آلتون معدنی قاریشدیرمش اولسه‌م، بالطبع تزايد ایدر . چونکه قورشونک ثقلته آلتونکی قاریشدیرلمش اوله‌جغندن مخلوطک ثقلتی آرتار ایسه‌ده قورشونکی اصلا آرتمش اولماز . بوقوتلر « قوای طبیعی» نامی آلتده قوللانیلور .

هرنه قدر قوای جدیده ایجاد ایتمک ویا بلاواسطه قوای موجوده‌بی تزیید ایلمک اقتدارینه مالک دکل ایسه‌کده، قوای موجوده‌نک بعضیلرندن استفاده وآنلری کندی ایشمزدده قوللانمق ایچون قوای عضلیه‌مزه ضم وعلالود ایدرز : ایشته فن میخانیکینک بحث ایده‌جکی قوتلرده بونلردن عبارتدر .

کوک قوای عضلیه‌بی . کرکسه قوای کیمیویه وطبیعیه‌بی میدان استفاده‌یه وضع ایچون - قواعد میخانیکیه‌یه اتباعاً - انسانک استعمال ایلدیکی وسائطه « ماکنه ویاآلت » تسمیه اولنور . پک چوق بسیط آلتلر موجود اولدینگی کبی پک چوق‌ده مرکب آلات‌وادوات واردر . لکن بونلرک‌هرایکی‌سی‌ده اولجه موجود قوتلری میدان استفاده‌یه قویق وسائطندن بشقه برشی دکلدر .

هنوز بوراده ده‌ها قوللاندیغمز لسان وتعبیراتک عدم مکملیتی بزى برطاقم غلطات وخطیئاته سوق ایددبیلیر: بوتعبیراته، آنلری هر دقیقه استعمال ایدهرک آلیشه‌جغز .

هرآن برماکنه‌نک قوتندن بحث ایدهرک : « فلان ماکنه شوقوته مالکدر » دیه‌حکم ویره‌جکز، فقط بوسوزدن برماکنه‌یه متعلق قوتلر اولدیغنه ذاهب اولمق لازم کلز .

قوتلرک کافه سی حیواناته متعلق اولوب حالبوکه برماکنه
بر حیوان دکدر . جدی برلسان قوللانهرق دیرزکه : فلان
ماکنه فلان آدمک ویافلان حیوانک قوتندن فلان قسمنی ویا
ارضک قوای طبعیه ویا کیمیویه سندن فلان قسمنی مستفید
ایدیور .

غایت بسیط اولان برماکنه دن، مثلا برال آرابه سندن
بحث اولدینغی زمان شبهه یوق که آلدانیلماز . قوم ویاجاقل طاشنی
نقل ایدن قوتک البته ال آرابه سنه اصلا جهت تعلق یوقدر .
ایوجه حس اولنورکه : ال آرابه سنی تحریک ایدن شی قوای
انسانیه دن بشقه برشی اولمیوب، یالکز ال آرابه سی برطاقم
موادک نقلی ایچون قوتنی استعمال ایتکه وموقع استفاده یه وضع
ایلمکه انسانه مساعد اولیور .

حال بویله ایکن بربخار ماکنه سندن بحث اولدینغی زمان
نیچون بوفکر حاصل اولسون ؟ زیرا بو حالد قوتک هانکی
جهتده موجود اولدینغی وهله اولی ده کوریه مز . البته ماکنه ده
دکدر؛ چونکه او جاقده آتش یاقلمدجه ماکنه حرکت ایتز .
اویله ایسه ماکنه نك قوه محرکه سی آتش واسطه سیله حصوله
کلن حرارتده موجوددر . لکن بو حرارت عجیبا کره ارضه
متعلق بر قوتدن وارضک هوا وقاربون کبی ایکی عنصرینک
وجودندن ظهوره کلن ماده دن بشقه برشیمیدر ؟ لوقوموتیف
دخی بوقوتی - واغونلره حرکت ویره رک - استعمال ایتکدن
بشقه برشی دکدر . بونکه برابر کرک بوماکنه لر وکرک سائر .

لری، بلا استثنا، مذکور قوتك كافه سنی فائده بخش بر صورتده استعمال ایده مزملر .

ایمدی، برلوقوموتیفك قوتندن بحث ایتدیگمز زمان، کره ارضك قوتندن استفاده اولمش قسمی، ودها طوغریسی حرارتك حاوی اولدیغی قوتی اکلامامز لازمدر .

محمد نادر

(مابعدی وار)

برلقمه اکمکک تاریخی (مابعد)

— اوچنجی مکتوب —

دیل

ای باقلم، او قاپوجی کیمدر؟ بوله بیلدیگرمی؟ دورك سزه سویلیهیم : آغزی محافظه ایدن قاپوجی لذت حسیدر . ای مسافرلری کمال نوازشله آغرلیان، دسیسه ایله کیرمک ایستینلری هیچ مرحمت ایتمدن طرد ایدن اودر . تعیر آخرله اونك رأیله، ییمه سی ای اولان شیلری دیلمز و دودا قلمز ایله سوه سوه او قشارز و فنا اولانلری عجله توکوریر، قاپودن طیشارو آتارز، فضله اوله رق برده « پوح ! » دیرز .

ایسته سه م بو قاپوجی حقنده برخیلی فنا شیلر سویلیه بیلیرم، بوراسی بوغازلرینه دوشکون کوچك قیزلرک پک ایشنه کلز؛ لکن ایلریده بوبابده کی فکر می بیان ایده بیلیمک حقمی حفظ ایتمک شرطیله، شمدی محسناتیه باشلامغی ترجیح ایدرم .

اولادجغم، سزه نقل ایتدیکم بو تاریخده برشی واردرکه
 حتی بن سزه آندن بحث ایتسه هم بیه ینه سزاونی خاطر دن
 چیقار ماملیسکز : اوده بو عالمده تصادف ایتدیکمز شیلرک
 کافه سنک، بروالده چوجغنی یاتیرمق ایچون نصل بشیکی حاضر لار
 ایسه، اونلرکده بزم اسکان ایتدیکمز ایچون اویله جه حاضر.
 لائمش اولمیریدر . بو شیلرک کافه سنه عادتا برهدیه نظریله باقوب
 متشکر اولمیز .

بوهدیه لردن هر برینک نفعی، یارارلی حقنده کندیمری
 اقناع ایتک ایچون پک ساده برچاره واردر، اوده : اوهدیه لره
 نائل اولسه ایدک باشمزه نه کله جکنی، دوشونمکدر .

مثلا فرض ایده لم که لذت حسی هیچ اولماسون و آغز کزه
 برپارچه پاسته قویدیغکز وقت حاصل اولان تأثیر اونی الکرده
 طوتدیغکز وقتده کی تأثیره مساوی اولسون .

سزک هیچ بر وقتده بویله فرضیاتده بولنیه جغکزه تامیله
 امینم، چونکه موجوداتک بشقه بر صورتد، اوله بیلمسی بر
 چوجغک عقلنه اصلا کلز .

بو خصوصده چوجقلرک فیاسو فلردن زیاده حقلری واردر .
 لکن مادامکه بویله بر فرضده بولندق، فرضمزه دوام ایده لم ؟
 او حالده نه اولور ایدی ؟

اول امرده تازه لکنه فلان باقه دن بر بیات و کوفلی پاسته یی
 بیر ایدیکز، شمدی فنا بولدیغکز ایچون ییدیکز کوفلی پاسته
 ایسه پک مضردر، زیاده یینیر ایسه عادتا انسانی زهرلیه بیلیر .
 بن بونی سزه مثال اولمق اوزره سویلیورم، دها بوکا

مائل بیکلرجه شیر واردر . یینییه جک شیر میاننده دکانلرده
وپا والده کزک مطبخنده احضار اولنان شیردن بشقه سنی بیلمیور
ایسه کزده بونلرک ایچنده برچوقلری واردرکه معده مزده هیچ
برفانده بی مفید اولیه جقلرندن اونلری ییمکن اجتناب
ایتمکلمز لازم کله جکنی بیلیرسکز، اگر لذت بزده اونلری خبر
ویرمسه بوبابده اکثریا پک کوچاک چکر ایدک . لذتک بزده
ویردیکی خبرلرک دکری اولدیغنی تسلیم ایدیکز .

واقعا شوراسی شایان حیرتدرکه همان دائماً اکله صالح اولیان
شیر اغزه کیرنجه لذتک فالغندن بللی اولور . اگرچه علاجار
اغزه فناکلیر ایسه ده بعضاً اونلری ایچک ایجاب ایدر . لیکن
بز اونلری اوجاقیلره تشبیه ایده بیلیرزکه نه قیافتلری کوزلدر
نده برسالونده بولمغه دعوت اولنورلر، لکن اک کوزل قوناقلرک
قاپوجیلری بیله، هر نه قدر یوزلرینی اکشیدرلر
ایسه ده، ینه انلره اولان احتیاجه منبی ایچری کیرملرینه مساعده
ایدرلر . بوقبیلدن اوله رق، هر نه قدر لذتلی ایی دکل ایسه ده
ینه اونلری ایچمیلدر، چونکه اونلرک باجه مزده کوره جک ایشلری
واردر . لیکن سزی بوبابده الداتماز، زیرا اونلر اکله صالح
دکلدرلر . علاج ایله قهوه آلتی و طعم ایتمک ایستینلر آراسی
چوق کچمه دن بوراسنک فرقنه واریرلر .

هم بن سزه : « همان دائماً » دیدم، بوراسی طبیعی محافظلر-
مزی الداتمق ایچون برطاقم دسیسه لر ایجاد ایدن بزده یعنی
انسانلره تطبیق قبول ایدر؛ بز برطاقم ناموسلی آدملردن مرتب
بر جمعیتک ایچنه خرسزلری صوقیورز : مثلاً اکثریا اومکروه

مائی ویشیل شکرلرده اولدینی کبی شکرک ایچنده بر طاقم زهرلر
 ییورز؛ بن اوشکرلره اسکیدن بری کین باغلام، چونکه بن دها
 کوچک ایکن غایت سودیکم بر آرقداشمی زهرلایلر . بونلر
 بلا اجتناب قاپوجینک اوکندن کچرلر، قاپوجی آنلری طانیهماز؛
 چونکه شکر اوخیثلری آرقهسنده صاقلار .

هم بزده اکثریا قاپوجییه معاینه ایده بیلیمک ایچون وقت
 براقه جق درجهده اوصلی دکلز . هیچ طاقمدهن او بورجهسنه
 المزه کچن شیلرک کافهسنی ییوریز، بونلر سرعتله کچیور،
 قاپوجینک یساغنی دکله میورلر . بو حالده اوه خرسز کیره جک
 اولور ایسه قباحت کیمکدر ؟ .

لکن حیوانلر بزدن دها زیاده عقللیق ایدیورلر .
 کوچک کدیگز طانیمدینی ای برشیئی ویردیگکز وقت
 باقیکز، تفکره وقت بولمق ایچون نه قدر احتیاطله بورنی
 اوزادیر ! صکره بیلمدیکی شیئه دینک او جیاه بر، ایکی
 وبعضاً اوچ دفعه نصل خفیفجه دو قونور ! دینک سیوری
 اوجی (کرک اونک، کرک بزم قاپوجیمزک اک بیوک ترصدکاهی
 بوراسی اولدیغنه دقت ایدیکز) کیدوب ویریلن نسنه نک احوالی
 حقنده معلومات آلدقن صکره آنی ییمکه قرار ویرر . آلدینی
 معلومات ذره قدر مشکوک اوله جق اولسه : « پیسی، پیسی ! »
 لریکز هیچ بر فائده ویرمز؛ نه قدر تلطیف ایله چاغرسه کز
 دکله مز، یوزینی او بر طرفه دونر .

ایشته کوردیکزمی، او حیوانحق هیچ اولماز ایسه کندینه
 موهوب اولان لذت حسنک نه اولدینی بیلور، عاقلانه اوحسی

استعمال ایدیور . بنم بیلدیکم بر طاقم چوجقلمر کبی، طاقم کلفتی اختیار ایتمکسزین، اینه نه کچر ایسه دلیجه سنه آغزینه کوتورمیور .

اگر اوچوجقلمر کدی کبی عاقلانه حرکت ایتسه لر بر خیلی سانجیلردن ودها سائر برطاقم مضر تلردن ازاده اولور لر .
ایشته لذت حسنک حقیقتاً نافع اولان جهتی بوراسیدر ؛
لکن سزجه معروف اولان لذیز جهتی، فائده خصوصنده بیله نظر اعتنادن ساقط اوله حق درجه ده دکلدرد .

بیلور میسکزکه اگر یمک ییر ایکن حس اولنسه انسانک غایت جانی صقیلیر، اگر یمک یالکز چکه لری اوینا تمقدن عبارت اوله حق اولسه یمک یمیلری لازمکله جکنه دائر کوچک قیزلری اقناع ایتمک ایچون والده لرك نه قدر زحمت چکه جکلرینی لایقیله تصور ایده بیلیرسکز . نه قدر غوغالر اولور ! نه قدر کوز یاشلری دوکیلیر ایدی ! اکثریا اطاعته میال اولمیان کوچک قیزلری شوراده براقلم، نه قدر بیوک آدم لر ایشرینی براقوبده، اگر برذوقی اولسه، حد ذاتنده پک او قدر اکنجه لی اولمیان دیشلرینی بربرینه سورتمک کبی بر عملیاتی یارم ساعت قدر اجرا ایتمک کلفتی تامیله اختیار ایدر لر ایدی !
اگر یمکده برمکافات اولیه ایدی، شمدی بیله عمومیت اوزرده، کندینی او قدر ایی بسلمین جمعیت بشریه، اوزمان دهافنا بسلر ایدی ! حالبوکه انسان وظائفنی لایقیله ایفا ایده بیلیمک ایچون مطلقاً یمکه محتاجدر .

مکافاتنی ؟ سزه شمدی یمک بین آدمه مکافات ویرمک

غریب کلیر . اویله بیلکزرکه فطرت سزدن دها زیاده جو مردلک
 کوستردی . انسانه، تحمیل ایتدیکی وظائفه مقابل ، مکافات
 اولمق اوزره برذوق ویردی . سز دها بیوک اولسه کز بوخسو-
 صده بن سزه دها نهلر سویلیه بیایردم !

شمدیلك سزه برتشییه کوسترمکله قناعت ایده جکم .
 او قومق و یازمق او کرئمک ، دیکش دیمک وسائره کبی
 فائده لی والزم اولان شیلرک کوچک قیزینک کندیلکندن لایقیه
 یامدیغی بروالده فرض ایتدیکی وقت برطاقم مکافاتلر ایله اونک
 معاونته کلیر وای چالیشدیغی وقت براویانجق ویرر . ایشته
 طبع بشرک احتیاجاتی کندی باشلرینه ایفا ایتمک وظیفه لرینی
 بو سبتون اوزر لرینه ترک ایده جک درجه ده خالق انسانلرک
 عقلنه اعتماد ایتدی . هر بر حاجتک آرقه سنه براویانجق قویدی ،
 حاجتی دفع ایدنجه انسان او یونجاغی بولور . ایشته لذته بر
 او یانجقدر .

بر کوچک قیز آنانک ویردیکی او یانجغی قیره جق اولور ایسه
 والده سنک ممنون اوله جغنی مأمول ایدرمی ؟ شبهه سز ، ایتمز .
 بویله بر حر کتده بولنه جق اولور ایسه والده سنک آرزوسنه
 مخالفتده بولنمش اوله جغنی بیلیر .

قیز تنفس و قتلرنده او یونجاقله کوزل کوزل اوینار ، اگر
 خوبی کوزل ایسه ، اونک ایله اوینار ایکن او یونجاغی والده
 سنک ویردیکنی دوشونور و بوندن دولای آناسنه منتدار
 و متشکر اولور .

انسان ده بحث ایتدی کمز او یانجق لرحقنده اویله یامیلیدر .

لكن او كوچك قيز (خوينك كوزل اولديغى اكلاتدق) بتون
 كون اويانجقاه اويناماز، بوسبتون فكرينى اوكا حصر
 اتمز؛ هر برشيى اونك اچون اونوماز، والدهسى چاغردىغى
 وقت، هيچ تردد كوسترمدن اويونجاغى براقير. اويونجاغك
 يالكر كنديسنده بولمىنى آرزو اتمز. كوچك آرقداشلىرىنك ده
 كندى اويونجاغلى ايله اوينادىغى كورونجه ممنون اولور،
 چونكه كنديسى اچون ابي اولانك ديكرلى اچونده ابي
 اوله جغنى تفكر ايدر.

ايسته انسانده كندى اويونجاغلى حقنده بويله طاورانق
 لازم كلير ايسهده دائما بويله حركت اولميورلر. ايسته بوسببه
 منى حقنده برطاقم فنا سوزلر سويلميور. شوچركين: « پيس
 بوغاز » تعبيرى بونك اچون چيقارديلر.
 ايسته بونك آراقده مجازاتلر اوليور.

والده كزى كورمك اچون كلن آدملر. دوغريدن دوغرى يه
 ياننه كله جك يرده، قاپوجينك اوده سنده قالوبده ويرا آنك ايله
 قونشسهلر والده كز انلك زيارتندن پك خوشنود اولورمى؟
 ايسته ويرا يمك بين قيزلر، قاپوجى ايله مشغول اولدقلرندن،
 بوقبيلندرلر. بو قاپوجى او قدر نازكدر، او قدر كوزل شيلر
 سويلر كه اصل خانه صاحبي خاطر كز دن چيقار، كويا اصل اوك
 افنديسى او ايمش كبي انسان اونك ايله اوزون اوزادى يه كوهزه.
 لك ايدر.

قاپوجينك خوشنه كيدن شكرلى، پاسته لرى ودها سائر
 شيلرى بربر اوزرينه انسان يير، حالبوكه بونلك خانه صاحبنك

غندنده هیچ بردگری یوقدر . بونکده نتیجهسی نهدر،
 بیلر میسکز؟ آراقده اقدی حدت ایدر . کندیسی ایچون
 اولیان بوزیارتلردن معدہ جنابلرینک جانی صقیلیر . چنغراقلرک
 هپسینی چکر، اوک ایچنده برکورولتی قوپاریر، کندینه کلن
 بتون مسافرلری انحصار ایدن اوهائن قاپوجی بی ریاضت چسنة
 قور . انسان خسته اولور، آغزی فنالشور، هیچ برشیده لذت
 بوله ماز . لزومندن زیاده اوینانان او یونجانی والدہ ایشته کیری
 الدی، کیری ویردیکی وقت بردها بویله حرکتده بولنماغه
 زیاده سیله دقت ایتملی .

میمک تاریخی سزه نقل ایدرکن باشلانغچده اولان بوتفر-
 عات حقنده ویردیکنر اهمیت نسبتده سوز سویلمکی مناسب
 کوردم . کوریورسکزکه پک او قدر حقسنر دکل ایمشسکز؛
 شوراسنیده اونوتاملیدسکزکه حقیقت حالده اک مهم اولان
 قسمی بوراسی دکادر، بر او یونجق نه قدر اولسه ینه او یونجا قدر،
 قاپوجی هیچ بروقتده خانه صاحبی دکادر .

شمدی مادامکه او مرد قاپوجی ایله طانیشدرق، آرتق اونک
 ایله وداع ایدم، قاپوجینک برطاقم تنفس اوطهسی ارقداشلری
 واردرکه کلن آدملری سوسلیوب سالونه چیقہ بیله جک برحاله
 قویق ایچون قاپونک ایکی طرفنه دیزلمشردر . کله جک سفر
 بونلری سزه تقدیم ایده جکم . اوراده برطاقم کوربوز حریفلر،
 کوره جکسکزکه بونلرک زیاده سیله فائدهسی واردر، تاریخلری
 ایسه غرابت جهتیه بوندن اشاغی قالماز. اونلره «دیش» دیرلر!
 بشیر فواد

علم ثروت (مابعد)

۶ — احتیاجات متنوع و متحولدر — بر از دوشونیه جک اولورسه عمومیتله اقسام ثروتک آنجق برر مقدارینی آرزو ایتدی کمز اکلاشیلور . هیچ کیمسه یالکز امک ویا یالکز ات ایله قارنی طویورمق ایستمز . آرزو اولنان شی : بر مقدار امک، بر مقدار ات . بر مقدار سبزه و سائر در . کذاک عینی یچمده و عینی رنگده بر قاق طاقم البسه بولندیران یوقدر . واقعا، برایکی طاقم روبه بولندیریلور؛ لکن، بونارک بری یازلق . بری قیشلق، بری کیجهک . بری یولحیاق و سائر ایچوندر . عینی جنس و جلد کتابلردن بر کتبخانه تشکیل ایتک بتون بتون صاحبه در شومثالردن بداهه آکلاشیلور که احتیاجات انسانیه غیر قابل تحدیددر . بوکون تعیین و تحدید ایتدی کمز بر احتیاج بر مدت صکره متحول اولور . بو حالده تعاقب احتیاجاتده بر نسبت طبیعیه موجوددر . غذا بزه الزمدر . بشئقه برشی بوله میه جق اولورسه ق امکله ده قناعت ایدرز . ات بوله . بیلیرسهک آتی ده یرز . سبزه و میوه و سائر تدارکی ممکن اولورسه آنلری میگردن ده چکنمیز . البسه هر نه قدر غذا قدر لازم دکلسه ده غذا بولان انسان وجودینی اورته بیلیمک اوزره البسه تدارکنده قالشمشدر . آندن صکره دروننده بارنمق ایچون بر خانه دخی لازم اولمشدر . یالکز براوطه برشیئه یاراماز . اوی بولدقن صکره آتی دوشه مه ایله، کتابلرله، لوحه لرله، صندالیه و ماصه لرله و سائر بیک درلو شیلرله تزین ایتک لازم کلیر .

بناءً عليه تعاقب احتياجات خصوصته کی نسبت طبعیه یی
 مأخذ لر مزدن بری اولان انکلیز جه دن مترجم بر فرانسز کتابی
 شو یولده تأسیس ای دیور :

هوا، غذا، البسه، مسکن، علم، ترینات و حظوظاته
 متعلق مواد .

برز نکین آدمک آرزو ایتدیکی شیلرده نه نهایت، نه حدود
 اولدیغنه دقت ایتلیدر . برکوزل اوه مالک اولان بر آدم بریالی
 ویا کوشکی دها آرزو ایدر . بعض ز نکین و بیوک آدم لک اوج،
 درت و بلکه بش اولری بیله واردر . بونلرک هپسی مکمل
 دوشنمشدر

۷ — اشیا نه وقت فائده لیدر ؟ — نظر دفته آله جغمز
 شی اشیا نك نه وقت فائده لی ونه وقت فائده سز اولدیغیدر .
 بوده طبعی اوشیئه احتیاجز اولوب اولماغله تعیین اولنه بیلیر .
 بزى محاط اولان شیلرک اکثری ومثلا هوا، صو، یاغمور،
 طاش، طوپراق وسائره ثروت دکلدر؛ چونکه، مبدولدر، محدود
 دکلدر ویاتعبیر دیکرله آنلره اوقدر آز احتیاجز واردرکه لازم
 اولدیغی قدرینی پک قولایلقه ایدینه بیلورز .

صو اک زیاده فائده لی اولان شیلردن بریدر؛ لکن، پک
 زیاده اولورده طاشه جق اولورسه اوزمان فائده یرینه مضرت
 کوریله بیلور . اگر دیواردن سیزه جق اولورسه برطاق امراضی
 تولید ایدر . برقویو قازیلورده صو بولنورسه اووقت صو
 فائده لیدر . لکن، بر معدن اوجاغنک حین حفرنده ظهور ایدن
 صو فائده سزدر . بعض یرلرده یاغمور غیر منتظم اوله رق یاغمقده

اولوب هله اوسترايلايه بعضاً بر وبلکه ايکي وحتي اوچ سنه بيه ياغمور ياغماز، دره لر قورور؛ اووقت زياده سيه متعفن اولان بطاقلر بيه غايت قيمتدار اولور. قوراقلق يتدکن صکره بردن بره دره لر طاشار. کوپريلر ييقاير. خانه لر خراب. انسانلر، حيوانلر هلاک اولور. بناءً عليه صونک هر وقت فائده لي اوله جغه قائل اوله ميز. بونک ايچون صو محتاج اولد يغمز زمان و احتياجز درجه سنده بولنورسه فائده ليدر.

بورايه قدر و يريلن تفصيلات علم ثروته برمدخل تشکيل ايدوب. بوندن صکره مشغول اوله جغمز مسائل باشليجه بش فصلدن عبارت اوله جقدر، که بونلرک بری استحصال ثروت. ايکنجيسي تقسيم مساعي، اوچنجيسي سرمايه، دردنجيسي توزع ثروت و بشنجيسي استهلاك ثروتدر.

فصل اول

استحصال ثروت

بوفصلاک مندرجاتي : وسائط ثروت — ارض — سعي —
 سرمايه — سعي نصل ممر اولور؟ — وقتنده چانشمق —
 موقعنده چانشمق — حسن صورته چانشمق — معارف .

۸ — وسائط ثروت — انسان او طوردينغي يرده ثروته نائل اولمز. اکر کوکدن زنييل ايله آلتون اينه جکنه انتظار اولنيورسه، دينديکي کبي، او بر حال ايدی که آنک ده زماني کچدی. اليوم ثروتی ايدينه بيلمک ايچون اوچ واسطه نك استعمالی

ایجاب ایدرکه بونارک بری (ارض)، ایکنجیسی (سعی) و اوچنجیسی (سرمایه) در .

۹ — ارض — ثروت حاصل ایده بیلیمک ایچون مطلقا طوپراغه ویا طوپراق آلتنده مکنوز ومدفون ویا سطحنده موجود بولنان ماده عرض احتیاج ایدرز . انسان کندی کندینه هیچ برشی خلق وتکوین ایده مز . آثار ومصنوعات بشریه دن هیچ برشی یوقدرکه موجوداته عرض احتیاج ایتمکسزین وجوده کله بیلسون . انسان بر ماده ارضیه اوزرینه سعینی منضم قیهرق اوماده نك شکل وهیئتتی تحویل ایدر . ایشته تحصیل ثروت ده بوندن عبارتدر . مواد اصلیه یی چیکندیکمز یرده، آیاقلمز یاننده جریان ایدن صوده، اطرافمزده یاشایان حیواناتده بولیورز . اوزرنده ایشلیه جک بر ماده بوله مینجه تحصیل ثروت ممکنسزدر . یالکز بر ایکنه میدانه کتیره بیلیمک ایچون باقر، توتیا وقلای لازمدر .

طوقوندیغمز، قوللاندیغمز، یدیکمز وایچدیکمز هرشی بر ویا بر قاچ ماده ایله حاصل اولمشدر .

ماده دن ماعدا بر شیئه احتیاجمز دها واردر : اوده ماده اصلیه یی ایشلیه بیلیمک ونقل ایتمک اوزره بزہ معین اولان بر قوتدر . انسان طبیعی تعب و مشقتتی تنقیص ایتمک ایستر . بناء علیه حبوباتی اوکومتک اوزره دکرمنلر، اموال تجاریه یی نقل ایتمک اوزره کمیلر وصولن بالاستفاده اعمال شاقه ده قوللانمق اوزره بخار ما کینه لری ایجاد ایلمشدر . ایشته اراضی ودها طوغریسی طبیعت ثروت ایچون لازم اولان

مواد اصلیه بی و مواد مذکورہ بی ثروتہ تحویل ایدہ بیلماک اوزرہ قوای معینہ بی بزہ عرض واحضار ایلر . استحصال ثروتہ وسائط اولیہ یه (قوای طبیعیہ) تعبیر اولنوب بونلرک ایچندہ اک مهم اولان ارضدر . چونکہ ارض حرارت شمسیه ورطوبتہ ہر نوع محصولاتی یتشدیرہ بیلور .

الحاصل (ارض) کلمہ سندن مقصد مواد اصلیه وقوای طبیعیہ اولوب بو ایکی لفظ دخی اوچ کلمہ ایله قابل افادہ در :
طوپراق، مواد اصلیه وقوای طبیعیہ .

۱۰ - سعی - ثروتک مواد اولیہ سنی انسانہ حاصل ایدن خالق کل شیء اولان جناب حقدر . انجق اشبو مواد بزم المزه پک قولایجه حق کچمدیکندن بونلری الده ایدہ بیلماک وآنلردن مستفید اولہ بیلماک سعی وعمل دینیلن واسطہ ایله ممکن اولہ بیلور . واقعا :

« ابرو بادومه وخورشید وفلک درکارند »

« تاتونانی بکف آری و بغفلت نخوری »

فخواسنجه جناب پروردکار اشرف المخلوق اولان انسانہ بتون موجوداتی خادم ایلمشدر . مثلا نباتات، حیوانات ومعدنیات اطرافمزده بزہ عرض خدمت ایدیور . انجق بونباتات زرع اولنق وھیچ اولمزسه محصولاتی طوپلانوب دیوشیرلک اقتضا ایلر . حیوانات وحشیه دن تحفظ ایدہ بیلماک وعمومندن استفادہ ایلماک والحاصل چوق قوشان ویا چوق اوچانلرہ یتیشه بیلماک اوزرہ سلاح اعمال ایلماک لازم کلیر .

كذلك يرآلتنده بولنان معادنى اخراج ايدە بيلمك اچون غايت
اوزون وزحمتلى مساعينك صرفى اقتضا ايلر .

انسان كنديسنى محيط اولان اشپادن استفاده ايتيوب
بوشى بوشنه طورده جق اولسه شهبه يوق كه آچلقدن تلف
اولور . آغاچلردن صارقان ميشلرد نائل اولمق مطلقا آنلرى
طوپلامغه واوكمزده فرار ايدن برآو قوشنى الده ايدە بيلمك
مطلقا آنى اورمغه ويا طومتغه متوقفدر . برملتى زنكين ايدن
آلتون كوموش دكلدر . چاليشمقدر، ايشكذارلقدر .

از جمله آمريقاي شمالى اليوم فوق العاده زنكين اوله رق
نباتاتى متنوع، معادنى كثير والحاصل آرزو اولنان موادى
حاوى برقطعه معموره اولديغى حالده مقدا اوراده ساكن
اولان يرلير فقر و ضرورت وسفالت وسفاهتك صوك مرتبه .
سندە بولنمقدە ايديلر .

مصطفى عزمى

(مابعدى كله جك جزؤده)

مواسمك تأثيرى

۲

ياز

ضيا و حرارت شمسك تأثيرى — شعاع شمس هم حائر
فوائد كثيره وهمده جالب مضرات عديده در .

تأثیر شمس ساعته و شدت حرارته کوره متحول. سنه
ومزاجه کوره متحول وصحت اشخاصه نظراً متبدلدر .

وسط یومده — یعنی وقت زوالده — آفتاب عالمتاب عموداً
رأسمرك فوقنده تابان اولسیه تأثیراتی نوع بشر ایچون فائده
ونفعدن زیاده جالب مضرت اوله بیلور. صبح ومساده شعاعات
منحرف اولمغه حرارت وضیا دها آذرر . مع مافیله ضعیف
ونحیف. نازک ونارین اولان اطفاله باعث نفع جسم وفضل
عمیمدر. وجه وسیمایه رونق بخش اولور وانسجهنی تلوین ایلر .
اختیارلره ومبتلائی سل الرئه اولانلره فقیرالدم ونحیفالجسم
بولنلره غایت نافع اوله رق قوای ضعیفه لرینی تنیه وتقویه
ایدر . کونش قارشوسنده بولنمق خصوصاً موسم ربیعه غایت
فائده بخشدر؛ چونکه اوزمان شعاعات شمس تأثیرات مفیده
وقوای خفیه بی جامعدر. ضیا وحرارت حیات نباتاتی احیا
ومخلوقات ذوالحیاتی ایقاظ وتنیه ایلر . ضیا وحرارتله انسان
کندیسنده برحسن حال حس ایلر . مع مافیله هانکی موسمه
اولورسه اولسون شدت حرارت وضیا مریضی اتعاب ایده جک
قدر طول مدت ممتد اولمالیدر .

ضیا رؤیته برواسطه منفرددر. ضیانک کوزه لزوم ونسبتی
اغدیله نك معذیه مناسبتی کیدر. محافظه حیات وصحت اغدیله
ایله ممکندر؛ لکن آنکده افراط وتفریطی سختی اخلال وحیاتی
تهلکهیه القا ایده بیلیر. مریضلره بعضاً غدای مقوی وبعضاً حمیه
توصیه اولنور . کوز ایچونده بویلهدر .

ضیا فعل رؤیته الزمدر، ضیا زیاده شدید اولورایسه کوزی

قاماشدیرر ویورار . غیر کافی اولور ویاخود هیچ بولنمز ایسه
 کوزی امراضه مستعد قیلر . بعض احوالده فن تداوی ضیایی
 تزئید ویاتقیص ویاخود بسبتون محو ایدر .
 برمدت کونشه باقق کوزده قره صو «کمنه» اینسنه یاخود
 اغشیه عینهده آفات وآلام شدیدۀ سائرهنک وقوعنه کافی عد
 اولنور .

دماغ واسطه جسم ایله تهیج ایده بیلیر . حمیات اندفاعیه
 والتهابیهده خستکانی نصف ظلمتده بولنمیرمق دهها فائدهلی
 دکلیدر ؟

شعاعات ملونهنک خواص مخصوصه سی — شعاع شمسیک
 علائم وآثار ضیائیه وحاره سنی یکدیگرندن تفریق ایتلیدر .
 ضیاء شمسیک بر حزمه سنده شعاعات مسخنه ومنوره موجوددر .
 تنویر ایدن شعاع تسخین ایدندن بسبتون آیریدر . معلو .
 مدرکه ضیاء شمسیک بر منشور ایله الوان سبعة (مور، لاجورد،
 مائی، یشیل، صاری، طورنجی، قرمز) یه تحلیل وتفریقندن
 دهها ساده برشی یوقدر . الوان مذکورهنک بر حزمه ده اتحادی
 (ضیاء ایضی) تشکیل ایدر .

شعاعات ملونه مذکوره دن هر برینک مستقلاً خواص مخصوصه
 صه سی وارددر . برطاقی تسخین، برطاقی تنویر، دیکر لری
 اجسام اوزرینه خصوصی اوله رق تأثیر ایدر . تجارب عدیده
 سایه سنده حکما ضیاء ایضک بر حزمه سنده خالص شعاعات
 کیمیویه کشف وانلری تفریق وتأثیراتی تدقیق ایلمکه موفق
 اولمشلرددر .

« طیف شمس » ه مور و طورنجی رنکی اعطا ایدن شعاع
 اك زياده مؤثر در . فوطوغراف لوحه سی اوزرنده رسممزی
 حك ایدن و پنجره لرمزه آصديغمز ملون پرده لری صولديران
 شعاعات مذکوره در . شعاعات شمسيه قار کبی بياض . کل کبی آل ،
 اولان سیمایی تسويد و قرمزی لکه لری تکثیر ایدر : بو حال
 ملکسیا قادینلرک فوق الحد قورقدقلری شی ایسه ده بالسپوله
 اوکنی آلق و توز حالنده (بلسمیات) وسائر مایعات ایله آنی ازاله
 ایلمک ممکندر .

لکن ضیاء شمسده عجیب و غریب الخواص بر شعاع دهها
 وارددر . اوده مورددر .

کار آز موده حکمتشناسانک تجارب عدیده سنه نظراً مور
 شعاع باشلوجه قوت و شدتی اعطا ایلر .

معلومدرکه یکی بر فایز دن یتیشن آصمه ایکی اوچ سنه دن
 مقدم بر کوچک صالحم اوزوم بیله ویرمز . لکن مور جاملرله
 مستور بر صوبه (لیونلق) ده اکیلمش آصمه دن اون یدنجی آی
 بدایتنده اوزوم طوپلانمغه موفق اولمشدر : آلمان اوزوم پک
 زیاده اولمغه برابر آصمه ده زیاده قوت بولمشدر .

کذا اوستی عین لون ایله ملون جاملرله مستور بر آخوردده
 بسنیلن قیون وسائر حیوانات آتی آی ظرفنده ، بياض جاملرله
 مسقف سائر بر محله تغدیه ایدیلن عین جنس حیواناتدن
 ۲۵ دن ۳۰ لیوریه قدر آغر کلشدردر .

تجارب مذکوره دن بالاستتاج ضعف نومیدی یه مبتلا اولان
 اشخاصک ، پنجره لرینه مور جاملر طاقیلمش یا خود عین رنکده

پردہ لر آصیلش براوطہدہ اقامت لری ایچون بر فکرویریلہ مزمی؟
کونش اورمہ سی — مور رنکدہ اولان شعاع زیادہ
حرارت نشرایدرکہ کونش اورمہ سندہ نزول (طاملہ) وشمسده
تأثیر عظیمی وارد ر .

کونش اورمہ سنک ہیچ بروخامتی یوقدرہ یالکز جلدی
ییلانجق کبی قیزارتیر ووجودہ اولدقجه شدید بریائمقلق (حرقه)
پیدا ایدرسده مرور صوبی یاخود پرنج اونی تسکین وجع
ایده بیلیر .

شمس — علی الخصوص زوالدن ایکی ساعت مقدم
ومؤخر وسط نہارده شمس غایت خطرناکدر . نتایج عادیه سی
باش دوئمہ سنہ (دوار) منحصر ایسده بعضاً «اختقان دماغی»
ونزول علائم وامراضنی اظهار ایدہ بیلیر . جثہ لی ومزاجی
دموی ذواتک شمسہ پک زیادہ استعداد لری وارد ر .

البسنک طارانی، قورسه وقوشاغک بلی و بیون باغک
عنقی زیادہ صیقمسی ، توتونک ومحذراتک سوء استعمالی
ومساعی عقلیہ نک طول مدت صرف ودوامی بوکبی عارضات
وحادثاتک وقوعنی تسهیل ایدر .

اسپرتولی ایچکیلرک سوء استعمالی ایله حاصل اولان تسمم
کئولی (آقولیزم) سنین اخیرده نزولک عددینی کرکی کبی
تزیید وتکثیر ایلدی . (آقولیزمه) عائد اولان «نزف دماغی»
امریقانک بعض شهرلرنده عادتاً برمرض مستولی یه مشابہ
برصورتده حکمفرمادر . خفیف برشمس یوزہ زیادہ برصیجا
قلق کتورر وکوزلری قماشدیرر، شدید اولدیغنده شاشقینلق

وطالغینلق ویرمکه برابر فکر و شعوری دخی اضاعه ایلر .
 بویله برحالدہ اکثریا خسته نك قوللری حال عطالتہ رجوع
 ایدر لکن بواضطراب و هبوط قوا عمومیتہ موققدر .
 نزول، طامله — اختقان دماغی نی متعاقب ظهور ایدرک
 عیون محتاجہ تحت الجفن دور ایلر . آغز بر طرفه اگریلور . دوداقلر .
 خسته پیپا اچیورمش کبی . بردنبره آچیلوب قیانیلر .
 حسیتدن و حرکتدن معطل قالان بوغازدن مشروبات پک
 صعوبتہ مرور ایلر فلج اکثری وجودک تکمیل نصفه استیلا
 ایدر . ییلدیرم ایله اورلمش کبی طامله انسانی برقاج دقیقهده
 اتلاف ایدیبیلر .

فرانقان پانسیلوانیاده شعاعات شمس تحتندہ مدت مدیده
 بولنان اورا قجیلرک فجأة فوت اولدقلری نی اخبار ایدیور . بعضاً
 خسته درین براویوشقغہ طاله رق برقاج کون ادامہ حیات
 ایدیبیلر . خفیف برنزولده خسته یه برقاج کون ایچون کسل
 وقتور و بهیمیت عارض اولور سهده یواش یواش حسیت و حرکت
 وقوای اصلیه سی اعضای مفلوجه سنه رجوع ایلر .

تداویء شمس — ممتلی الدم و بناءً علیه مستعد الاحتمانات
 اولان ذوات نزولدن تحاشی ایچون حفظ صحتہ شدتله توفیق
 حرکت ایلملیدر . تازہ سبزہ و میوه لری صیجاق یمکلرہ ترجیح
 ایتلمیدر . اثنای طعامده شراب و مایعات کئولیه و قهوه
 ایچماملیدر .

هرشیده افراطدن اجتناب و اوزون اوزادی یه اویانیق
 طور مقدن، مدت مدیده اشتغالات فکریه ده بولنمقدن، کونش
 آلتندہ کزنمکدن اختراز ایتلمیدر .

شمسه دوچار اولمش برينك امدادينه يتيشمك اچون
 آنى سرين، واسع وهوادار برمحله سريعاً نقل ايله سرت
 بردوشكده ياتيره رق باشنى يوكسك بريصدغه قومىلى ولباسنى
 كوشتملى، بعده آلتى صغوق صورله تبريد ايدەرك باجاقلىريه
 آياقلىرى و كوكسى اوزرنده خردل كاغدىلى كزديرملى، اچيه
 بيلور ايسه ليوناتا وفرنك اوزومى شرومى ويرميدر .

مابعدى وار

بسيم عمر

تَرْكِ عَمْرِوَالِكْ

برناردن دوسن پير (مابعد)

«مادموازل لاسپى نر» ك يازديغى مکتوبلريه معاصرلرينك
 مشار اليها حقنده اولان شهادتلىرينه كوره حكيم و پرسك هيچ
 بركىمسىنى، على الخصوص «سن پير» كى ذكاوت فوق العاده
 ايله برابر زياده برحسنة مالك اولانلرى دل آزار ايلمسى اصلا
 ممكن كورونمديكى كى «دالامبر» ده، مادموازل ده مشار اليهك
 مزىتنى تقديره هر حالده مقتدر ايدىلر . لىكن مشار اليهما
 بولندقلرى جمعيتلرده «سن پير» محجوبيتنه كولمكدن كرچه
 برآن حالى قالمز ايديسهلرده قوللاندىقلرى لسان استهزا عمومى
 ومألوف اولدىقلرى بر حال ايدى . اشبو معاملهدن بيخبر ظن

اولنان «سن پیر» عاقبت یاردلی بر قلب، غمناک بر حس ایله جمعیتلرندن چکلدیکی درکاردر .

«دالامبر» دن آلمش اولدیغی موضح بر مکتوبه رغمانه مذکور جمعیه عودت ایلمدی . وقتیه قوشلرک طیرانندن اولنان تفالده حیوانلرک هیچ برشیدن خبرلری اولدیغی کبی بواضطرابه باعث اولان ذوات دخی احتمالکه ویردکلری زحمتدن یخبرایدیلر . سن پیر، تحقیر آمیز مجادله لراه مایوسیت کندی جمعیتدن سوردکلن ودها طوغریسی «روسو» کبی کندی کندیسنی اورادن دفع و تبعید ایلدکنصکرده . صحت و حسیاتنک اغلانه جق بر حالده بولندیغی «پره آمبول دولارقادی» نام اثرنده بلیغ وموثر برلسانله ذکر ایدر :

«غایت غریب بر خسته لغه طوتلدم . کوزلرمک اوکنده شمشک کبی آتش آقندیلری پارلادیغی کبی هر بر جسمی چفت ویامتحرک کورمیه باشلادم . حتی «اودیلپس» کبی شمسی بیله ایکی کور یورددم، وقت صیفک اک کوزل برکو . ننده سن نهرندن فوق العاده خایجان حس ایتمکسزین بر فلکه ایله کچه مز ایدم . ملت بغه سنده کوچوک برصو اوزرنده بیله کچر ایکن اسپازموزدن ووهمی بردهشتدن زحمدار اولور ایدم . اهلینک تجمع ایتدیکی بر بغه دن کچه مز ایدم . شاید یوزومه بقاجق اولسه لر حقمده فنا سویلیورلر ظن ایدردم »

مشار الیهک، کسب شاننه باعث اولان، اثرلرینی کمال شوقله جمع و ترتیب ایلمسی چکلدیکی اضطراب و مشقتنک بویله بر شدتلی زمانلرنده ایدی . کندیسنه زیاده سیله مشابهتی اولان «روسو» نک

دوستاغنی قزانمه‌یه موفق اولسی مایوسیت ویریجی و قباحه قبوللری
 اصلاً نظر دقته آلمه‌رق انجق کوستردیکی ثبات سایه‌سنده ایدی .
 (سن‌پیر) « روسو » نک آرمه نویل دن آریلنجه‌یه قدر
 مجلسنه کمال مخالصلته دوامده اصلاً قصور کوسترمدی . بو آدم‌لر-
 دن هر ایکسیده طبیعتک و طبعی اولان هر برشیئک جدأ بر
 تقدیرجیسی اولدقلری حالده فعلاً برفضیاته مالک اولمق یرینه
 لفظاً اولملری و بودنیایه اصلاً اویمز بر عقل صاحبی اولملری
 شایان ذکر بر کیفیتدر . معتادلری و جهله (روسو) ایله بر کون
 کز لرلر ایکن روسویه خطاباً دیدیکه « اثر کده‌کی (سن‌پرو) نک
 حال و شانندن کندیگک حالی می مراد ایدیورسک ؟ دیدکده
 مومی الیه دخی سن‌پیره جواباً « سن‌پرو اولدیغم ذات دکل
 اولمقلغنی آرزو ایلدیگم ذات » دیمشدر . (سن‌پیر) ده پول
 و ویرژینی ده‌کی میرالایدن کندیگی می مراد ایلدک ؟ دیهرک عینی
 برسؤال صوریله‌جق اولسه مشار الیهک دخی عینی بر جواب
 ویره‌جکی درکار ایدی . بوندن « اختیار لر کبی تصوراتی سودیکی
 و صکره‌دن دخی موقع فعله قومیه خواهشکر بولندیغی » اکلا-
 شیلیور الی سنه قدر « اتود » نامنده‌کی اثرلری ایچون چالشد .
 قدنصکره بونلر ایچون برناشر بولمقده بک مشقت چکدی .
 نهایت فن طبعده شهرت کامله‌سی اولان « موسیو دیدو »
 دیکر لرینک قبول ایلمدیکی بر مجموعهی طبعه قرار ویردی
 و مؤخرأ دخی سن‌پیری، قیزینی تزویج ایدرک، کندینه داماد
 ایلدی . مومی الیه طابع درعهده ایلدیگی بوایشن پک ایو
 مکافات کوردی . « اتود دولاناتور » ک قزاندیغی موفقیت اک

قوی امیدلرک، حتی محررینکینک، بیاہ فوقندہ ایدی . بونک انتشارندن درت سنہ صکرہ «سن پیر» نظرکاد عالمہ چوقدنبرو حکمجه سندہ محفوظ اولان «پول ایله ویرژینی» ایچندہ کی اثر مشهورینی قویدی . اشبو اثرینک تأثیرینی مختلف اخلاق و صنعتده بولنان اشخاص اوزرندہ تجربہ ایلمشیدی . قرائت اولنور ایکن سامعین کوز یاشلری دوکمکدن بشقه تقدیره میدان بواہ مزلر ایدی . کاملاً مخیلات طرزندہ یازیلان بویله پک آز اثر بولنورکه بونک کبی دائماً عمومیتله او قونسون ویا بوقدر تقدیر اولنسون . تقدیر و تحسینی اوراق سجاہ قید اولنان بیوک ذوات میانندہ ناپلیون ایله هومبولدک اسملری ده ذکر اولنه یلور .

۱۷۸۹ سنہ میلادیه سندہ *les vœux d'un solitaire* ایله

la suite des vœux نام اثرلرینی نشر ایلدی .

اشبو اثرلر اوزمانده نشر اولنان مونیتورده «موسیو

سی یس» ک *qu'est-ce que le tiers état?* اسمیله مشہر

اولان مجموعہ عالم پسندانہ سیله مقایسه اولمشدر .

۱۷۹۱ سنہ سندہ *La chaumière indienne* کلبہ ہندی نام

اثرینی نشر ایلدی و سنہ آتیہ اغستوسنک مشہور اولان اوننجی

کونندن اون درت کون مقدم اون التنجی لوئی طرفندن

نباتات بغچہ سنہ ناظر تعیین اولندی . آراسی چوق کچمدن

قرال کندیسینی کوردیکی وقتده یازدیغی اثرلرندن طولایی تبریک

ایدرک بوفونہ مقتدر برخلف بولدیغمدن ناشی بختیارم ستایشیله ده

التفات ایلدی . ہرنہ قدر علومک معلومات حقیقیہ سندہ کالی

ناقص ودنیایہ دائر و قوفی قاصر ایدیسه ده (سن پیر) ک حال بسا .

طیاه برابر طبع منزویانه سی او عصرده بولندیغی موقعه پک مناسب ایدی . مادموزل (دیدونی) بی تزویج ایلمسی دخی تقریباً بو وقتلرده والی یدی یاشنده ایدی .

۱۷۹۵ سنه میلادیه سنده فرانسه دارالفنوننه اعضا تعیین اولندی . بوشرفی قبولدنصکره آرتق جمعیات ادبیه علیه یازی یازمقدن دخی فارغ اولدی . مأموریتک لغو اولنسی اوزرینه (آسون) قریه سنه چکلدی . کندیسنی محل مذکوره قدر تعقیب ایدرک اوراده کچیرمش اولدیغی ساکت برحیاتی تصور ایلمه من موجب محظوظیت اولور .

Les harmonies de la nature نام اثرینک تکرار طبعی و دیگر کوچوک اثرلرینک تحریریه مشغول اوله رق اوراده راحت برکون کچیردی . بونوع مشغولیتلردن منع اولندیغنه جعلی بر صورتده اظهار اسف ایدر . منشاء معلمینه معلم تعیین اولنسی اوزرینه « سازی نهرک کنارنده بولنان سکود اغاجلر-ینه آصه رق فاملیامه و وطنه نافع بر خدمتی قبوله مجبور اولدم، وبکا بو قدر سعادت ویرن بر مأموریتی بوآنه قدر مسمار اهماله تعلیق ایلدیکمه دلخونم » دیه رک بسط مقال ایدر .

سن شیخوحتنده بر درجه یه قدر ثروت قزانندی . شان و شرف کسبنه اولان درجه رغبتی ثروته اولان تمایلندن احتمالکه پکده دون دکل ایدی . هرجهتله بویله تصادفات و تحولاته طولو اولان برحیاتک صوک و قتلرنده سن شیخوحتله مرافقتی اقتضا ایدن شیرله محاط بولنسنی دوشونمک عادتاً انسانه شوق و سرور ویرر . فورطنه وصاعقه دن عبارت اولان کوندوزی

استراحت ولطافتدن عبارت براقشام ایله قپاندی . الطاف سائره میاننده ذهنیک درجه انبساطی دخی نهایت ساعتنه قدر باقی ایدی . مشار الیه ۱۸۱۴ سنهسی کانون ثانینسک یکریمی برنده ده « اراک نی سورلو واز » ده ترک حیات ایدی . او ائناده فرانسه یی ودها طوغریسی بتون دنیایی اشغال ایدن وقایع اختلاجویانه وفاتی کیفیتنی همان مکتوم برحاله کبی براقدی . مع مافیہ دارالفنون اعضالری مشار الیه حقنده اقتضا ایدن حرمت مخصوصه ده اصلا تسیب کوسترمدیلر . مون سنیور « پارسه وال » ذکوتنه دائر غایت بلیغ برستایشنامه قرائت ایلدیکی کبی « مون سنیور اغنان » دخی کندیسنه خانف اولمق اوزره موقعنی طوتدقدنصکره بروجه اصول درجه اقتدارینه عرض انقیاد ایدی . مشار الیه آلام واکدارینی دیکر لرینه کشف ایلمک عادتنی عادتا کندینه منحصر ایلدیکی حالده حیات خصوصیه سی مدفننی دخی دوست و دشمناری طرفدن موقع بجه قومق اوزره جباهیه کشاده ایدی . یازدقلمی ترجمه حالده طوغری اوله یی آرزو ایتمکه برابر بدخواهلقاه صاحبه لر یازان ترجمه حال مقیدلری ایتدکلمی خطالردنناشی براز ملاحظه وتفکره دعوت اولنورلر . چکدیکی سفالتلریله احوال خصوصیه سندن اکثرینسک عالمه کندی کلاملریله کشف اولندیغنی شو جمله لرندن استدلال اولنه بیلور : « بن بیگ کلدن آدیغم ذوق وسروره نظراً برخاردن چکدیکم اضطرابی زیاده بولیورم » ینه بر جمله سنده « اکر اک اعلا بر جمعیت داخلنده معجز ، شفقتسز ،

فصال، حسود یا خود خائن بر انسان بوله جق اولور سه م اوجمیت
نفسه بکا اک فنا کلور .

سن پیرک شوذکر اولنان شدتلی جمه لریله حقیقه ایو اولان
بر طاقم انسانلری مراد ایلدیکنی نظر مطالعه یه آلور سه ق کند.
یسنی مسعود ایده بیله جک بر جمعیت بولنه سنک پک مشکل اوله.
جنی اکلاشیلیور . بوسبیدن مشار الیهک دائماً انزوا آرایه رق
یالکر لقدن لذت آلمیه سعی ایلمسی تدابیر صائبانه دن معدود
ایدی . غایت کمالده اولان بر حسک، یکدن فالغی فارق اولان،
وسعت ادراک ایله برلشمسی خطالرینک ظهورینه باعث
اولمشدر . مابعدی کله جک جزؤده

حسین عونى

مُتَوَكَّمًا

علولر ایچنده بر شمندوفر ترنی

شمندوفرک ایجادندن بری وقوعه کلن قضالرك اک مدهشی
واک غریبی یولجیلر ایله مالا مال اوله رق تکمیل بر ترنک آتشلر
وعلولر ایچنده قالمسیدرکه، بو وقعه آشاغیده ذکر اولنه جنی
اوزره بویقینلرده آمریقاده وقوعه کلش وغریب اندر غریب
اوله رق اوچ کشیدن ماعدا یولجیلرک کافه سی جهنم آسا اولان
بویله بر موقع آتشیندن تخلص حیات ایتکه موفق اولمشدر .

فی ۱۵ کانون ثانی سنه ۱۸۸۴ ده صباحین آلافرانغه ساعت آتیده نیویورق حکومتنده (برادفورد) ترنی (ولسویل) استاسیونندن حرکت ایتمش ایدی . برادفورددن ایکی بچق میل مسافهده طغیان ایتمش و بندلری آشهرق اورالری بردریا حالنه قومیش اولان پترول (لامپه لرده یاقیلان غاز) ک ایچندن ترن کچمکده ایدی . پترول ترنک کچه جکی یولده طولاً اوچیوز مترو مسافه نی احاطه ایلمش ایدی .

بردنبره درت جهتی آتیش قاپلادی . اشیا واغونیه یولجی آرابه سندن عبارت بولنان ترن علولرله محاط اولدی . پترولک بحاری لوقوموتیفک او جاغنده آتیشه تماش ایدر ایتمز یول اوزرندده بولنان مایعیده طوتشدیردی . وبو حال ایله اورالری درحال برعلو دریاسی کسایدی . بوضروده تکرلکلرده بولنان یاغده علوریز اشتعال اولدی . شدت حرارت واغونک جاملرینی قرمش وبو وجهه علوک واغون دروننه کیروب چیقمسنه بریول آچیلمش ایدی .

ما کینیست بویله بر موقع خطرنا کده اتخاذا ایتسی لازم کلن تدبیرلری اصلا شاشیرمیهرق ما کینه نی کیرویه طوغری یوروتدی . براز مدت صکره ترن او یله بر موقعده بولنمقده ایدی که اوک طرفده یوز مترولق بر مسافه نی علولر برومش ایدی . هر طرف آتیش کسایلمش و موقع فوق العاده مشکالشمش ایدی .

علولرک اورته سنده بکلیمک مماتی انتظار ایتمک دیمک ایدی . بناءً علیه ما کینیست ما کینه نی ایلرویه طوغری تحریک ایتدی ترن شایان حیرت و تعجب برسرعتله علولرک ایچندن کچمکه باشلادی .

لکن ایش بوقدرله تمامش ایدی .

برمدت سیرسریع ایله بویولده حرکت اولندقدن صکره اوزرنده قار بولنان برتپهیه تصادف اولندی . یوزی، باشی واللری یانمش اولان ماکینیست کندینی قار اوزرینه آتدی؛ اوجاقچی دخی ماکینیستک حرکته امثال ایتدی . و براز صکره ماکینه دخی یولدن چیقهرق بر طرفه دوریلدی؛ یوک آرابه سی ده یولدن چیقدی .

یولچی آرابه سنه کلنجه براز اولی ماکینه ایله اولان رابطه سی کیلمش اولدینی جهتله بر قاق متره کیروده بولنیور ایدی . بناءً علیه اوحیز ایله اوکنده آچیلان یولده بر کیلومتر و قدر مسافه قطع ایلدی . یولچی آرابه سنده بوش یر قالمش و یوک واغوننده ده بعض کیمسه لر اوطور مقده بولنمش ایدی .

اورته لق آتش ایچنده قالیر قالماز هر کسه مستولی اولان خوف و دهشت حسبیه بعضیلر واغونلرک طیشاریسنده بولنان کزینتی یرلرینه چیقدی لر سه ده اورالری ده بتون بتون آتش ایچنده ایدی . کندیلرینی قار اوزرینه آتانلر آرزوق یاندیلر . بوقضای ناکهانیده ترک جامه حیات ایدنلر آنجق اوج قادیندرکه، بونلرک قورتارلمسیچون سائر یولچیلر طرفدن ایدیلن سعی و غیرت فائده سز قالمشدر . بعض آدملرک ده یوزلری واللری فنا حالده یانمشدر .

(لاناتوردن منقول)

مصطفی عزمی

گولشتم

مسائل سياسيددن ماعدا هر شيدن بحث ايدر، اون بش
كونده بر نشر اولنور رسالهدر .

[نومرو ۴] صاحب امتياز : بشير فواد [جلد ۱]

ادبيات

دولتو محمود جلال الدين پاشا حضرتلرينك نديمه نظيره
اوله رق تنظيم بيوردقلى شو غزللى بر طرفدن رساله مزه
هديه اولمغله درجيه صحيفه ادبيات مزه رونق ويررز.

اونازنين كه بت عشوه لر خريده سيدر
فسون و فتنه ده امثالنك فريده سيدر

كوكل اوچشم غزالك شكارى اولمشكن
سنان غمزّه سرتيزينك رميده سيدر

بياض لوح جيننده نقش ابرولر
برات جاذبه حسنك كشيده سيدر

خیال قامت موزونی بیت خاطرده
خرام وعشوهسی اوصافنک نشیدهسیدر

شکرمیدر ندر اول لبلرک دیو صوردم
دیدى اوغنجه دهن تازه کل عقیدهسیدر

لسان بلبل شوریده وقت کلشنده
بهار عشق شؤناتنک جریدهسیدر

زبون پنجه جور همای طنازم
جلال چاک کریبان انک دریدهسیدر

سربالین جانانده

برزماندر اولدی جاسوس الیالی کوزلرک
دشمن خواب ایتدی هر صاحب خیالی کوزلرک

دور چشمانکده کورم جذبهدن خالی بصیر
چوق کورلمز ایتسه مجذوب اهل حالی کوزلرک

اولسون پک اوپله مست لا ابالی کوزلرک
یوقسه بیهوش ایلر ارباب کمالی کوزلرک

صیدنی قیدك اولور عالی کوکلار فوج فوج
انعطاف ایتدجه صیاد الا عالی کوزلرک

صبحه دک حصر نگاه ایتز می یم؟ اولمش ینه
کشفی مشکل حکمت مولی الموالی کوزلرک

در ایله سایه کده تزین ایلدم بالینکی
کوزلرمدن ایتدی تقطیر لائل کوزلرک

انقطاع کریه دن امید کسون مردمان
چونکه قالمز فتنه دن برحظه خالی کوزلرک
معلم ناجی

هواسماک تأثیری (یازدن مابعد)

الکتریکک تأثیری — حرارت خفیه نك وجود انسانی یه
اجرا ایده بیلدیکی تأثیرات وخیمه یه هواده کی الکتریکک. آزمضر
اولیان، تأثیرینی دخی ضم وعلاوه ایتلیدر؛ انسان برالکتریک
هواسی ایچنده یاشامقده در، سطح ارضده وقوعه کلن تحولات
کیمیویه عدیده وطبقات هواییه ده کی حرکات متوالیه وتنت
دائمه الکتریکک منابغندندر .

موسم صیفک فورطنه لی وهواسی غایت صیجاق اولان

برکوننده عصبي المزاج اولان ذوات واطفال وعلی الخصوص
قادینلر وجودلرنده بیوک برقیغینلق حس ایدرلر .

بعضیلرنده « آلامعصبیه » و باش آغریسی ظهور ایلر.
عارضات وحادثات مذکورده باعث الکتریتقدر؛ برطرفدن کره
ارضده منفی دیگر جهتدن هواده مثبت الکتریتق حاصل اولمقده
وانسان ایسه برجهتدن یره، دیگرجهتدن هوایه تماس ایلمکده
اولدیغندن بلا آرام کندیسی برناقل خدمتی کورمکدهدر.

الکتریتقک مدهش و موحش واسطه تأثیری ییلدیرمدر.
ییلدیرم هوا و سحابده و کره ارضده افراط درجهده اولان
الکتریتقک شدتله اتحادیدر.

نتیجه اتحاد عد و برقدر . ییلدیرم یا « سکتة قلب »
یا « اختناق » و یاخود « رجفان دماغی » ایله اوآنده انسانی اتلاف
ایدر یاخود شعورینه خلل کتورر، مفلوج، اصم، اعمی بر
حالده براقیر . بوبابده تداییر صحیه او جاق یاننده طورمامق،
آغاچ آلتنه صیغنامق، معدن اشیا یاننده بولنامق و یوکسک
ابنیه پاراتونر وضع ایلمکدر .

یاز حقنده تداییر صحیه . - راطب و بارد وهواسی غیر
مطرد اولان فصل ربیعدن صکره حرارت باحوریه شدیدهنک
ورودی نادر دکلدر، بو حالده حفظ صحته تطبیق حرکت ایلمک
لازمدر.

بو زمانده کتانندن یاخود پاموقدن منسوج آچیق رنگده
خفیف لباس کیملیدر؛ برده عنقی وسائر محالری اصلا صیقما.
ملیدر، زیرا دوران دمه سکتة کتوره رک باشه طوغری اختقانه

بادی اولور؛ شمسك طوغریدن طوغری به اشعه سی آلتده چارناچار بولندیغی زمان فسی بیاض برکتان مندل ایله صارمق فائده لیدر. صاحبری کسدرمک وغایت طار پوتین یرینه کنیش و اوکچه سی آچق قوندره کیمک کر کدر؛ سوس صاته جغم دیهرک آیاغی اشکجه به سوقق و اوجاع ایله مضطرب قالمق کار عاقل دکدر.

یازین غدای یومی هم خفیف و همده مغدی اولمیدر، اوله اوبور جو بور شیر ییماملیدر. معده ایله شقا اولمز؛ چونکه «المعدة بیت کل داء» بیورلمشدر. نشسته لی شیر یمکن ایسه بالق اتی وعادی ات یملیدر، ترفنده شیر سبزه ومیوه و علی الخصوص قاوون غداء یومی عد اولنمیوب یالکز اشتهایی آچق وقوه زائقه یی تنیه ومدت مدیده استعمال لمدن حصوله کلن حرارتی تعدیل ایچون آرده صرده یینمیلیدر؛ یمک اوزرینه یمکن اجتناب ایتلیدر، پک چوقدنبری «ادخال الطعام فی الطعام» اسباب امراضدن معدوددر؛ قیسونی زاده مرحومک پک چوق سنه مقدم تألیف ایلدیکی منظوم کتاب الطبنده بوخصوصده پک چوق حقایق موجوددر.

یمک یمک ایچون انسان احتیاج طبیعی یی (جوعی) کوزتمیلیدر. سفرده سرین صو ایچملی فقط بوزلی اولماملیدر. بعضیرینک یاپدقلمری کبی بعد الطعام بر بری آردی صره اوج درت قدح صو ایچوبده قرنی طلوم حالنه کتیرماملیدر. بعد الطعام قهوه نك ای جنسندن ایچیله بیلور، لکن قهوه تریاکیسی اولماملیدر. : قدماتک :

« روسیاهی که نام او قهوه »

« مانع النوم وقاطع الشهوه »

بیتی ورد زبانی ایدی.

کوندوز عطش تزايد ایتدیکنده، اویله بیرا وسائر مشروبات ايله آنک تسکینه غیرت ایتیه رک، جناب حَقْک بر احسان عظیمی اولان صوی اچمیلیدر.

زواتی مرحوم « سوانح النوادر فی معرفة العناصر » نام رساله سنده نظاماً پک کوزل اثبات مدعا ایلور. صویک منافع وفوائدی و خصوصات سائره سی وبالخاصه تصفیة سی اچون معلومات کافیہ المَق ایستین قارئین کرامه مقدا برادر عاجزی ايله مشترکاً ترتیب ونشر ایتدی کمز، «صو» کتابی توصیه ایلرم . اسپرتولی شیلرک مضرتی درکار و بر ماده نفسیه ومفیده اولان صویک منافع عدیده سی آشکار ایکن ینه مشروبات کئولیه بی استعمال ایتک بیلیم هانکی عقله خدمت ایلمکدر؟ یازین غایت اهمیتله نظافته دقت ایتیلیدر . وجود دائمی صورتده ترلیه جکندن، هواده سبج ایدن توزلرله لایعد مخمرات مضره جلد اوزرینه کلوب قونارکه صیق صیق استحمام ایدلیه رک بشره بوکبی مواد مضره دن حمایه اولنمز ایسه امراض کثیره ظهور ایده بیلور .

وجود ترلدکن و کوملک ایصلاندقدن صکره چاشور دکیشدیر مامک و فضله اوله رق سرین وسایه وهوادار بر محله او طور مق پک فنادر. موسیو (Bertherand) بر تران «حفظ صحت اسلامیه» نامی تحتند بر طرفی عربجه دیکر جهتی

فرانسزجه اوله رق تالیف ایلمش اولدینی کتابنده دییورکه :
 « وایاکم ثم ایاکم ان تترکوا علی اجسامکم الکسوة المبلولة
 والموسخة المنجوسة لان ذلك یجاب امراض جلد وسائر الاسقام
 التي تعدی کالجرب وغیره »

اقشام اوزری کوزل یرلرده آزیجق کزنمک هم اکلنجه لیدر
 همده حفظ صحته مطابقدر. کیجه لری اوده بولنمق کر کدر .

بسیم عمر

برائتمه اکمکک تاریخی (مابعدی)

— دردنجی مکتوب —

دیشلر

اولادجغم، سزپک کوچک ایکن. دهاممه امدیکیکنز ائناده،
 دوداقلرکزک آرقه سنده یالکنز ایکی پنبه دیوار وار ایدی که
 بونلر برالمایی ایصیرمق خصوصنده هیچ برایشه یارامازلر
 ایدی، چونکه بونلرده دیش یوق ایدی. اوقتلر سز دیشه
 محتاج دکل ایدیکنز؛ زیرا اوزمان سوددن بشقه برشی یمز
 ایدیکنز، هم ایصیرمغه مقتدر اوله بیله ایدیکنز، سوداناکزک کیفنه
 کیتمزدی .

لکن اوکوچک بک یواش یواش بیودی، بر ایری قیز
 اولدی، اوزمان کندیسنه سوددن دهاقوی برشیء ویرلمکه
 احتیاج کورندی . بوینه چکه لرک ایچنده کیزلی اولان
 تخمچقلر او یور ایکن، ایش وقتی کلدیکنی ایشیدن چالشغان

ایشجیلر کبی، بر بری آردی صره او یاندیلر. هر بری اوده. جغنده ایشه باشلادی، بر پارچه فوسفور، بر پارچه ده کیرچ ایله، طاش کبی سرد، کوندن کونه بویور کندیلرینه بر نوع بیاض زره اعماله بدأ ایتدیلر. کیرجی پک اعلا بیلر سکز، هانی یاپیلرک یاننده کوردیکیز بر نوع بیاض بولاماچ که دیوار جیلر اوندن خرج یاپارلر. ایشه سزک کوچک دیوار جیلر کز دیشلر کزی اونک ایله یاپارلر.

فوسفوره کلنجه، قورقارم که اونی سز هیچ کورمه. مشسکز در؛ فقط بلکه آدینی ایشتمشسکز در. او اجزاجیلر ده بولنور، پارمق قالنلغنده، کوچک دکنک کیدر، صارمساق کبی فنا قوقار، اونی صو دولی شیشه ایچنده صاقلارلر، چونکه ذره قدر فرصت بوله جق اولسه در حال آتش آلیر. بر کون اولورده فوسفوری کوره جک اولور ایسه کز، الکز ایله اکا دو قونمکزی توصیه اتمم، زیرا یانارق دری یه یاپیشیر؛ سوندیرمک ایچون دنیالر قدر زحمت چکیلیر، حاصل ایتدیکی یاره لر پک فنادر. بورالینی سزه سویلیورم، چونکه فوسفورک پک غریب بر خاصه سی واردر که آنک ایله اوینامغه کوچک قیزلری هوسلندیره. بیلیر. قرانلقده بر دیواره ویاقاپویه فوسفور سور یله جک اولسه کچدیکی یرده مضی بر اینز براقیر که منظره سی غریبدر؛ بوکا «فوسفور لئمه» دیرلر که بو اسم آکا ایزی حاصل ایدن ماده نك اسمندن کلشدر. بوسایه ده دیوارلره مضی حرفلر ایله یازی یاز یله بیلیر که بوندن طبانسزلر بعضاً فنا حالده قورقارلر. عقلی

داورانہ جفگزی، والدہ کز حاضر اولدقجه تجربه ایتیه جکگری بکا وعد ایدر ایسه کز، اجزاجی یه کیتمه حاجت قالمقسنین، فوسفورلنمه ضیاسنک نه صورتله حاصل ایدیله بیله جکنی سزه اوکر دیرم . کبریتلرده برپارچه فوسفور واردر، کبریتلرده کی صارمساق قوقوسی فوسفورک وجودینه دلالت ایدر . کبریتی قرانلقده یواشجه، مثلا، برپارچه تحتنه ک اوزرینه سورکز، درحال مضی بر چیزکی کورورسکزکه برمدت پارلاق قالیر . لکن سزه تکرار ایدرم که بو او یون ایله یالکز باشکزه اوینامیکز . بو یک فنا براویوندر، کبریتله اوینامق ایستین اطاعتسز چوجقارک باشنه برچوق قضالر کلدیکنی هر کون سویلیورلر . حاضر صره گلش ایکن شوراسنی ده سویلیهیم: صاقک اولوبده کبریتی آغز کزه قویمایکز . فوسفور زهردر، هم او یله زهردرکه امک ایچنه اوندن برپارچه قویهرق برطاقم حبه لر یاپارلر، اونلر ایله فاره لری زهرلرلر .

— آی ! دیشمزده اوزهردن وارمی ؟

— اوت وار، حتی وجودمزده اولان میکلرک کافه سننده بیله وار، حیوانلرده ده وار؛ بو خصوصده سزه کتیره بیله جکم اک کوزل دلیل فوسفورک میکلردن استحصال اولنمسیدر . مراد اولندیغی صورتده، یتیشه جک قدر بولندقدن صکره ، کوچک قیزلرک دیشلرندن بیله فوسفور یاپیلیر .

مراق ایتدی کگری یری بیلیورم، واقعا اوراسی مراق اولنه . جقده بریردر . سز شمدی دیورسکزکه او یله چارچاق آتش آلان و آغزه قونسی جائز اولیان قورقونج فوسفوری کوچک تخملر نردن آلدی؛ او کیرجی نردن آلدیلرکه کیرج اکلہ صالح

دکلدر، بونک ایله برابر یوقاریدن اشاغی یه قدر وجود مزک آهر طرفنده موجوددر .

— تام لزوم کوروندیکی برزمانده بونلرک چکه لرده حاصل اولسی حقیقتاً غریبدر !

— شمدی فرقنه وارمغه باشلادیکزکه تاریخمیزی اتمام ایدمه بیللمک ایچون سزه برخیلی شیئرلر دهها اوکر دلمک لازم کلیور، هر خطوده توقفه احتیاج مس ایدیور .

قیرک اورته سنده اولان بر حصارده، انسان کندی احتیاجنی کندی کورمک ایجاب ایتدیکندن، مدبر اولانلر بنانک تعمیراتی ایچون هر نه لازم ایسه آنلری وقتیه تدارک ایتمیدرلر . کتخدا تعمیر اولنور بریسی واردرکه هر شیئی آناختار آلتنده بولندیرر، چالیشمق ایچون ایستدکلری شیئک کافه سنی عمله لره توزیع ایدر . کتخدا دام آقتار آنلره کیره میت ، مارانغوزلره تحته ، بویاجیلره بویا، دیوار جیلره، بزم دیشلر مزده بولنان کیرجک عینی اولان، کیرجی ویرر . هر نه لازم ایسه اونک انبارلرنده موجوددر، برشیئه لزوم کوروندیکی وقت اوکا مراجعت اولنور .

بزم وجود مزده بر حصاردر، اونک ده بر کتخداسی واردر . اما نه قدر چالشقان بر کتخدا بیلسه کز ! هر طرفه یتیشیر ! کبارلرک کتخدالری بونک یاننده هیچ قالیرلر ! کیدر، کلیر، هر طرفی دولاشیر، بر آنده هر یرده موجوددر . بوتعیر، چالشقان بر آدم حقنده سویلندیکی وقت مبالغه دن کنایه ایسه ده، بوراده محض حقیقتدر . اوهر برشیئی، مغازه سنده بولندیرماز، جیننده طاشیرکه بودها زیاده ترجیح اولنور، هیچ طور مقسزین، اصلا

یا کلمتسزین، کچدیکی یرلرده هرکسه لازم اولان مالزمه نی داغیدر، جیبلرینی بوشالدير، دونر تکرار جیبلرینی دولديرر. هیچ یورولمز، کیجه وکوندوز، ذره قدر دکلمدن حرکتته دوام ایدر. یا اونک معیتنده نه قدر عمله بلا آرام چالشمقده در بیه. سکز! اونلرک هربری بشقه برشی ایستر، هم شقایه ده کلزلر! اونلره «بردقیقه صبر ایدکز» دیمک ممکن اوله ماز. اونلر بکلمک نه در بیلمزلر؛ ویرا ایستدکلرینی ویرملی. اسمنی شمدی یه قدر اکلامدکز ایسه، اوکتخدایه «قان» دیرلرکه. بزم اونک ایله ایلریده تسویه اولنه جق اوزون برحسامبز واردر.

چکه ده دوریه کزر ایکن اویانمش اولان وچالشمق ایستین تخلمر مزه کونک برنده تصادف ایتدی، در حال آنلره ایجاب ایدن شیلری توزیعه باشلادی. اونلره فوسفور ایله کیرج لازم ایدی: جیندن فوسفور ایله کیرج. دوغریسنی ایستر ایسه کز، دها بشقه شیئر چیقاردی؛ لکن اک مهملری اونلر ایدی، بز هپسینی سویلیه میز.

— بوفوسفور ایله کیرجی قان نردن آلمش ایدی؟

— سزک بوسؤالی ایده جککزی بیایوردم. اگر سز هربر شیئک کنهنه وارمق ایستر ایسه کز صکره ایلری کیده میز. سزک بوسؤالکزه جواب ویره جک اولور ایسه سرمی اکلارسکز، بنده عادتاً تاریمخک هنوز اوست باشنده ایکن سزه نتیجه سنی سویله مش اولورم.

نه ضرری وار: نردیه کیده جکمز بیله جک اولور ایسه کز دوام ایتمک ایچون بلکه دها زیاده غیرتکز آرتار.

حصار کتخداسی کیره میدی، تخته لری، بویایی، طوغله پی
 کیرجی ویرر؛ اما بونلرک هپسی کندندن کلز، دکلی؟ اونلری
 افندیسندن آلیر. بزم کتخدامزک توزیع ایتدیکی شیلرک هیچ
 بری ده کندندن دکلدر، اونلری خانه صاحبندن آلیر، خانه صاحبنک
 «معه» اولدیغنی کچن سفر سویلدم. کتخدا بر طرفدن صرف
 ایدر ایکن او بر طرفدن افدینک لوازمی تدارک ایتسی ایجاب
 ایدر، یوقسه ایشلر دوریر. قان جبارنده اولان شیئلری
 اطرافه داغندقجه معده آنلری یکیدن دولدیرمغه، همده اقتضا
 ایدن شیئلردن هیچ بریسی نقصان اولیهرق، دولدیرمغه مجبوردر،
 یوقسه اوی اختلاله ویرر. آغزندن کیرمه مش معده ده هیچ
 برشی اولدیغندن بزده متعدد ایشجیلر مزه اقتضا ایدن شیئلرک
 کافه سنی آغز مزه قویمالیز، ایشته بونک ایچون میک یوروز.
 کوریورم، بوکون برطاقم تفصیلاته کیریشدم که ایچندن
 چیقهمیه جغم، چونکه سنزک بکا دیه جککزی اکلا یورم. هنوز
 دیشلرکز چیقمغه باشلادیغنی وقت، شبهه سنز، دهانه فوسفور نه ده
 کیرج ییمدیکز ایدی، چونکه آغز کزه سوددن بشقه برشی
 کیرمه مشدی.

بوراسی بدیهیدر. نه اوزمان نه ده صکره کیرج فلان ییمد.
 یکز و مأمول ایدرم که بوندن بویله ده ییمز سنز. بونک ایله برابر
 اونلردن ینه آغز کزه کیرمش، بوراسی محققدر. چونکه اونلر
 اولسه ایدی دیشلرکز چیقماز ایدی: بومشکلی نصل حل
 ایتلی؟

بردقیقه لق فرض ایدم، که چکه مزده بولنان کوچک ایشجیلر

دیش یا بمق ایچون قانندن کیرچ و فوسفور یرینه شکر ایسته سونلر .
 برکت ویرسون که بو بر فرضیاتدن عبارتدر؛ یوقسه بیچاره دیشلر،
 قورقارم، چوق سورمز لر ایدی . ینه فرض ایدم که والده کز،
 بردیش تشکیل ایدم جک اولان، بر پارچه شکری برابر داق
 صوده اریتمکدن صکره سزه ویرسون : او حالده سز شکر
 بیدم دیه مزسکز، بونک ایله برابر شکر پارچه سی حقیقت
 حالده معدده کزه کیردی، ارتق بوشکری معدده بولورده قانه ویره جک
 اولور، قانده آتی لزومی اولان محله کوتوره جک اولور ایسه ارتق
 او قدر شاشیله جق برشیء قالماز . شمدی فرض ایدم که
 شکر پارچه سی پک کوچک . بر کوچک دیش قدر . اولسون،
 صو بارداغی ده پک بیوک بولنسون : شکر سزک خبر کز اولمده دن
 کچه بیایر، دیشلرک حقیقه سنه ده خال کز، بونده اوزون
 اوزادی یه استغرابه ده محل قالماز .

ایشته سزده بویله اولدی . ایچدی کز سوده کیرج
 و فوسفور وار ایدی، لکن پک جزوی مقدارده؛ اونلر ایله
 برابرها بر چوق شیلرک، طبیعی قانک ای شجیلرینه ویرمک اوزره
 طلب ایتدیکی شیلرک، کافه سی موجود ایدی، چونکه معدده یه
 سوددن بشقه برشیء کیرمدیکی حالده بیاه ینه ایشلر کورولمکده
 ایدی .

دیمک که، تصادف ایدم جکمز شیلردن بحث ایتدیکم
 صرهدده بنم سزه « ایچنده شووار، بووار » دیدیکی
 ایشیدنجه بیامایسکز که « کوچک جک ایکن سزی بسلین سوده
 آنلر وار ایدی . »

بیانه حاجت یوقدرکه اونلر بو کونکی ییدکلر کز شیلرده ده واردر! یالکز چوزولسی پک کوچ بر صورتده باغلی اوله رق آنلری الیرسکز، بونلری اویدی کز شیلرک ایچندن آیرمق دها زیاده چالشمغه باغلیدر. او کرمک ایستدی کمز او معهود ماکنه نك بتون فعلی ایشته اونلری طوتان دو کوملری چوزمکدن، ایسه یارایه جق شیئلری لزومسزلردن تفریق ایدرک قانه ویرمک ایچون بر طرفه قویمقدن عبارتدر. سز مه امر ایکن ماکنه کز دها پک ضعیف ایدی، بو کونکی ایشی کورمکه مقتدر اوله ماز ایدی. سود قانک محتاج اولدیغی شیئلرک کافه سنی، ایسه قوللانمغه مهیا بر صورتده، جامعدر وعادتا حاضر بر قان دیمکدر، اونک ایچون چوجققلر شایان حیرت بوغدا ایله بسلینیرلر، بیورلر.

باق، اولادم، سزی سودی ایله بسلینه نه قدر تشکره بورجلو سکز! اوسزی کندی قانیله بسلیدی، اونک قانی سزک دامارلر کزه کیردی، سزه اکلاتدیغم وجهله، شاشیله جق بر صورتده بدنکرده چالشدی. بشقه لری سزی او پدیلمر، اوقشا. دیلمر؛ شکرلر، اویونجاقلر ویردیلمر! حالبوکه سودانا شکرى بین دیشلری، اوقشانان یناقلرک، اویونجاقلر ایله اوینایان اللرک اتلرینی ویردی. مدت عمر کزده بوراسنی اونوده جق اولور ایسه کز پک نانکورلک ایتمش اولورسکز.

شمدی سودک ایچنده بو قدر شیئلر اولدیغی نصل اولیورده بیلیورلر؟ دیه صاقل بکاصورمغه قالقشمیک، یوقسه فنا حالده حد تلنیرم. سؤالدن سؤاله انتقال ایده جک اولور ایسه ک بی دنیا نك او بر اوجنه قدر کوتوره بیایرسکز، بزده هیچ بروقتده، کیتمک

ایستدیکمز یره واره میز . بوسفر سزه بن دیشدن بحث ایتمک
ایستیوردم ، حالبوکه باقیکز، بچمزدن نه قدر اوزاقلاشدم .
درسمز بیتمهک باشلادی بن سزه دیش حقتده دها برسوز
سویلیه مدم . برکونده هپسی بردن اوکرنیاه مز . بوبابده سوزمه
اعتماد ایتملیسکز، چونکه بوخصوصده نصل حرکت اولنق
لازم کله جکنی بیان آدم لر طرفندن سزک یانکزده برتکذیبه
دوچار اولمقغمی ایسته م .

بوکونلک، وجودمزده اولان شیئرک نه صورتله اعمال
اولندیغی حقتده بر فکر آلمقه اکتفا ایدیکز . بوراسی دیش
بچنده کلدی ! بوجهت یارین صالحه . او بریسی کون دها بشقه
بربچنده ده کله جک ایدی . شمدی سزه اکلاتدیغم شیئر . صوکنه
قدر، ایشه یارار . بونک ایچون صرف ایستدیکمز زمانه آجیمام .
اگر ایی اکلادیکز ایسه وقتمز غائت ایتمه مش اولورز .

بشیر فواد

علم ثروتدن (مابعد)

۱۱ — سرمایه — ثروت حاصل ایدیبیلیمک ایچون سرمایه
تعبیر اولنان برشیئه دها عرض احتیاج ایلرز . زید مساعی
شخصیه سیله ویاخود متعلقاتنک تعاقب وتوالیسیله صرف وهلاک
ایتمه رک برمباغ جمع وتدارک ایدیبیلدی . اشبو مبلغه سنین آتیه
ظرفنده دخی ضم وعلاودیه موفق اولدی . بومبالغ زید ایچون
سرمایه تسمیه اولنان شیئی تشکیل ایدرکه، برچوق صورتلرله

آنی قوللانہ بیایر : اگر چفتجی اولہ جق ایسہ ادوات زرعیہ، حیوانات، تخم و سائرہ بی تدارک ایتکہ مجبوردر . اگر فابریقہ جی اولہ جق ایسہ مواد واجزای اصلیه یه ، ما کینہ لره واستخدام ایتدیکی مأمورین وعملیه آیلق ویاہفتهک ویرمک اوزره اقتضا ایدن مبالغه محتاجدر . اگر تجارتده بولنه جق ایسہ ینہ پیشین برمبلغ کلی یه محتاج بولنورکه آنکه تجارتی میدانہ کتیره جک اشیایی ومثلا جواهر، دانتلا ، چوخه، آیاق قابلرینی وسائرہ بی اشترا ایدہ بیلسون .

« صوصامدن اول قویوی قازملی » مآئندہ اولان برژاپون ضرب مثانی هر وقت کوز اوکنده طومتلیدر . لکن قویو قاز۔ لدینی حالده بیله آندن استفادہ ایدہ بیلمک ایچون دخی برسرمایه لازمدر . کذلک استحصال ثروت آرزوسنده بولنانلرک کافه سی چالشدقلری وبکلدکاری مدتجه مدار معیشتلری اولہ بیلمک اوزره احتیاط اوله رق برمقدار شی بولندیرملری لازمدرکه بواحتیاط اوله رق بولندیریلان شی هر نه ایسہ آکا سرمایہ دینور . سرمایہ سز انسانلر آچاقلدن اوله جک درجده مهالک وتصعییاته کرفتار اولورلر . الحاصل هر حالده سرمایہ نک اهمیتی ظاهر وعیاندر . زرده که سرمایہ ناقص ویامفقوددر، اوراده هیچ برشینک امکانی یوقدر . کوریلیرورکه سرمایہ استحصال ثروتده سعیک برمعین لازمیدر، بو خصوصده یالکز سعیک کافی اوله بیله جکی ادعا اولنماملیدر . سعیسز سرمایہ هیچ اولدینی کبی، سرمایہ سز سعیک ده همان هیچ بر اهمیتی یوقدر . زرده کی سرمایہ ایله سعی برلشمشدر، عمران، مدنیت وسعادت اوراده در.

استحصال ثروتده سرمایه نك احتمالك ارضدن وسعیدن
دها زیاده اهمیتی واردر . آز چوق سرمایه بولتمقسزین تحصیل
ثروت امکانی مفقود در . سرمایه ثروتك برواسطه معینه سی
نظریاه باقیه بیلوب بناء علیه وسائط ثروت بروجه آتی تقسیم
اولنور :

وسائط ضروریه } قوای طبیعی
سعی و عمل

آلت معینه سرمایه

۱۲ — سعی نصل مثمر اولور ؟ — اك زیاده اهمیته آنه .
حق موادك بری ده سعی ممکن اولدینی قدر مثمر قیلمق یعنی آز
سعی ایله ممکن مرتبه زیاده ثروت قازانه بیلمکدر . بونك
ایچونده :

۱ — وقتنده چالیشمق

۲ — موقعنده چالیشمق

۳ — حسن صورتله چالیشمق — لازمدر

۱۳ — اولا وقتنده چالیشمق . — هر شیئی اك قولای بر
زمانده واك زیاده محصول آله بیله جکمزی مأمول ایتدی کمز بر
وقتده یایمق کر کدر . دکر منجی روزکار اسدیکی ویادده سرعتله
آقدینی زمان حبوباتی او کوتدیکی کی ، قپودانده یل اسدیکی ویا
مدوجزر وقوع بولدینی زمان یلکنلری آچوب یوله روان اولور .
بنا یایمق ایستینلر دولکر لرك و عمله نك مساعی مدیده سندن
استفاده ایتك اوزره ایسه اکثریا ایلك بهارده باشلار لر . یاریندها
ایویا بیله جغه شبهه ایدلمین برایشی ممکن ایسه بوکون یایماق و کذا
بوکوندها قولای یاپه بیله جکمز برایشی یارینه براماق قواعد

مرعیه دندر . الحاصل هر شیء وقتنده یاپه بیلماک اوزره بکلیه جگمز مدت ظرفنده تعیش ایتماک اوزره آز چوق برسر مایه مالک اولقلغمز اقتضا ایلر .

۱۴ — ثانیاً موقعنده چالیشمق . — بوندن بشقه هر نوع ایشی آکا اک زیاده مناسب اولان موقعنده یایمق دخی استحصال ثروتده رعایت اولنه جق خصوصاتدن بریدر . هیچ کیمسه اشجار مثمره بی قوم اوزرنده دیکمکه ویا قیالر اوزرنده تخم آکمه روی رضا کوستره مز . چونکه بومساعی پک بوشنه در . هیچ کیمسه فائده کوره میه جکی بریده چالیشه جق قدر مجنون دکلدر .

مع مافیله بونده دقت اولنه جق دها بر ماده واردر : هر قوم ومات اراضیسناک احوال طبیعیه سینه کوره یتشدیره بیله جکی محصولاتدن داخل مملکتده لزومی اولان مقداردن فضله سنی دیار آخره ایصال وکندی اراضیسناک یتشدیره میه جکی محصولات ایله مبادله ایلر . هر نه وقت که انسانلر و حکومتلر سربستیء مبادلات وحریت تجارتی اعلان وتأمین ایلر وسربستیء مبادلاتک اوکنه سد چکن موانعی برطرف ایدرسه او وقت هر شی موقعنده یعنی آز سعی ایله چوق محصول آنان یرده یاپیلور و بنا علیه بو حالدن عموم دنیا مستفید اولور .

۱۵ — ثالثاً حسن صورتله چالیشمق . — اوزرینه سعیمزی منضم قیله جغمز ماده هر نه اولورسه اولسون، عاملک بر طرز بهین اوزره چالیشمسی یعنی وقت وسعینی ضایع ایتماسی وسهو وخطاده بولنماسی اقتضا ایلر . بر ایشی یاپه بیلماک ایچون

درلو درلو صورتلر موجود اولوب، انجق صور مختلفه دن اڤ
ایسنی انتخاب ایده بیلمک اوزره عاملک عاقل و ماهر اولسی
ویا خود اکا معلومات و مهارتی اولانلر طرفدن ارائه طریق
ایدلسی لازمدر. بوندن ماعدا آتیده کوره جکمز وهله هر کسه
اڤ اڤی یاپه بیله جکی ایشی حواله ایتمک اوزره تقسیم مساعی یه ده
رعایت ایلمک مقتضای امر طبیعیدر .

بنا علیه هر نه نوع ایش اولورسه اولسون بر صورت
حسنه ده میدانه کتیره بیلمک ایچون اول امرده معارف عمومیه یه
وایکنجی درجه ده تقسیم مساعی یه احتیاجمز وارددر .

۱۶ . — معارف . — سعی انسانی ایکی شکلده بولنور :
بری سعی عضلی دیکری سعی عقلیدر . برنجیسنده طوپراغی
اشمک، یوک قالدیرمق، بز طوقومق کبی اڤ زیاده حصه دار
تعب اولان وجود در. ایکنجیسی ایسه تحصیل معرفت و تحریر
حقیقت کبی باشلوجه عقله عانددر .

عقل انسانی اعضای وجوده ایتدیکی معاونت و دلالت
حسیله اول امرده قوای بدنیه یی تنظیم و اداره و بعده تکثیر
و توسیع ایدر .

انسانک برنجی دفعه اوله رق استعمال ایلدیکی ادوات
واسلحه یی آلات جدیده ایله و عصر لرجه وقوعه کلن مساعی
عقلیه نك ثمره سی اولان نازک و یا قوتلی ما کینه لرله مقایسه قابلمیدر؟
ایشته بوترقیات متمادیه عقلک کشف ایتدیکی حقایقک تطبیقات
مستحسنه سندن عبارتدر .

بو عالمده هر بر حقیقت ثمره بخش اولوب، عقب تطبیقده

ویا خود مرور زمانه نتایج مفیده سی کوریلور . الکتریق
 قانونلرینه ایلك دفعه اوله رق کسب وقوف ایدن حکمای
 متقدمه نك عقللرینه کلیر میدی که، کندیلرندن همان بر عصر دن
 آز مدت صکره کله جک اولان خلفلری الکتریق تلغرافی ایجاد
 ایده جکلردر ؟ کذلک (غالوانی) بر معدن پارچه سیاه تمانسندن
 طولای قوربنه نك حاصل ایتدیکی تفلصات عضلیه بی تجربه
 ومعاینه ایتکده اولدیغی صروده بو عادی تجربه نك (وولتا) نك فکرینه
 پیلك اعمالنی القا ایده بیله جکنی وآنک ده صنایع ایچون غالوانوپلاستی
 بی ایجاد ایتک اوزره دلالت ایده جکنی عقلنه کتیر مشمیدی ؟ قوه
 الکتریقیه بی ایلك دفعه اوله رق کشف ایدنلر خلفلرینه قوه
 مذکوره تطبیقاتیله بتون هیئات علمیه بی مشغول ایده جکلرینی
 مأمول ایدر لر میدی ؟ اختراعات مفیده نك قسم اعظمی بدایه
 نظریاتدن عبارت ظن اولنان بر حقیقتک نتیجه سیدر . ایشته علوم
 ومعارفک استحصال ثروتده کی اهمیتی ده بودر . اگر ثروت نتیجه
 سعی وعمل اولوبده استحصالیده بر چوق مساعی عضلیه بی
 ایجاب ایدر سه ، آندن دها زیاده دکل ایسه بیله هیچ اولمز سه
 مساوی صورتده اوله رق مساعی عقلیه ده دخی احتیاجی واردر .
 مشهور باقون دیر که : « بیامک مقتدر اولمقدر . علوم
 بشریه نه راده ده ایسه طبیعت اوزرینه اولان قدرت انسانیده
 اومرتبهده در . »

معارف عمومیه نك ممالکک ثروت زراعیه وصناعیه سنجه
 نه قدر اهمیتی اولدیغی بالاده کی تفصیلاتدن اکلاشیلدی . اهالی
 نه درجه صاحب علم ومعرفت ایسه صنایعده اودرجه ترقی

ایدر . تحصیل ایدہ جگہ کی معلومات ہر طرفک فابریقہ لرنندہ
 اتحاد ایدیلن کوزل اصولاری کنڈیلرینہ تفہیم ایدر . اصحاب
 معلومات مساعی بی تنقیص و محصولات تی تزید ایدن کشفیات
 جدیدہ بی کور کورینہ رد ایتہرک محسنات کثیرہ سنی اکلا یوب
 آنلری قبول و نقصانلرینی اصلاح واکالہ چالیشیرلر . ماہر
 صنعتکارلرک ایشلمکہ ویاخود نظارتہ مأمور اولدیغی فابریقہ لرک
 اسکی اصولارینی ترک ایلہ بالتجربہ محسناتی اکلاشیلان اصول
 جدیدہ بی حسن قبولہ مسارعت کو سترمکدہ اولدقاری کورلما مش
 حالردن دکلدیر . ایشتہ بو ارباب مہارت بو یولده ثروت ملیہ بی
 تزید ایدر . جہلا ایسہ آکلا یہ مدیغی شیلرک دائماً علیہندہ
 بولندیغندن کشفیاتہ اسباب تخریب نظریلہ باقار . فابریقہ لرہ ،
 کارکاہلرہ ما کینہ لرک دخولنی آرزو ایتمز .

فن بعضاً آرزو ایتدی کمز شیلرک بحق غیر ممکن اولدیغی دە
 اثبات ایلر و بو یولده بزى بیہودہ اوغراشمقدن منع ایدر .
 مثلاً دائمی صورتدہ کنڈی کنڈینہ حرکت ایدن برما کینہ اختراعنک
 غیر ممکن اولدیغی فن میخانیککی اثبات ایلمشدر .

(مابعدی وار) مصطفیٰ عزمی

مباحث فن میخانیککی

ایکنجی مبحث

قوتلرک تعریفندن مابعد - قوہ عن المرکزیه - قوہ

عطالت - حرکت دائمنک بطلانی

قوتلرک اسباب حرکت اولدقارینی بیان ایتمش ایدک . فقط

قوتلره یالکز اسباب حرکت دیمک کافی دکدر . زیرا انلر دها بشقه درلوده تصور اولنورلر . طبیعتده حرکت دائماً بر خط مستقیم اوزره حصوله کلیر . حرکته اولان بر جسم، تبدیل استقامت ایتمک اوزره، اولجه تعقیب ایتدیکی بر خط مستقیمی ترک ایدر؛ ویا بر منحنی ترسیم ایدرک ایلرولرسه؛ بو حال، جسم مذکوری اولجه تحریک ایدن قوتک مباینی اولان، دیکریکی بر قوتک جسم مذکوره تأثیر ایتسنندن نشئت ایدر . ایدی، قوتلر یالکز اسباب حرکت اولیوب بونکله برابر حرکتک استقامتی تبدیل ایدن اسباب دخی عد اولنورلر .

بر قوه خصوصیه نك ظهوریله بر مقاومت ایقاع ایتمکسزین هر بر حرکتک خط مستقیم اوزره وقوع بوله جغنی سویلمش ایدک، که بوزره احتمالکه فوق الطبعه بر شی کلیر . خصوصیه ارضک و سیارات سائردهن هر برینک شمس اطرافنده دور ایتدیکنی و بناءً علیه « محرك » اسم مخصوصیه برر منحنی رسم ایلدکلرینی بیلدیکنر حالده یوقاریکی افاده من بسبتون حیرتکزی آرتدیرر .

بر سجمک بر اوجنه بر طاش باغلايکز و دیگر اوجنی بر الکرده طوتیکز؛ بو طاشه، هانکی جهته اولورسه اولسون، بر حرکت حاصل ایدیکنر . اول امرده طاشک آله جغنی حرکت، بر خط مستقیم استقامتمندهر . فقط در عقب، یعنی سجم کریلیر کریلمز، طاش طورر . یا خود اگر حرکتی اولدجه شهید وجهتی مناسب بر جهت اولورسه مذکور طاش، مرکزی الکر اولق اوزره، بر طاقم دائره لر رسم ایتمکه باشلار . فرض ایدیکنرکه

بوصبانك سجمی قوپسون؛ بو حالده نه وقوعه کلیر؟ در حال طاش
 فر لایه رق خط مستقیم اوزره اولان حرکتی اخذ ایدر .
 عجا مذکور طاشی حرکت دورانیه ایله تدویره مجبور
 ایدن شی نه در؟ سجم میدر؟ خیر . سجم بر قوت دکلدر . اونی
 تحریک ایدن الکتر ایدی . سز ایدیکز که : طاشی سجم واسطه سیله
 طو تدیکز و مذکور طاشی . هر حرکت ایچون طبیعی اولان . جهت
 مستقیمه نی تعقیدن منع ایتدیکز . قوه دافعه ابتدائیه دیگر بر قوت
 یعنی بر قوه جاذبه علاوه ایتدیکز که : الکتر کندینه طوغری طاشی
 دایم چکماکه مجبور اولور ، الکتر اولقسزین طاش فرار
 ایدوب کیدر . اشته بو قوه جاذبه در که : هر آن حرکت ابتدائیه نی
 اخلا ایدر . بو قوت اجرای تأثیردن فارغ اولدینی آنده . طاش
 در عقب حرکت مستقیمه سنی آیر .

صپانده ، طاشی بر محیط اوزرنده حرکت دوریه ایله تدویره
 یاردم ایدن قوه جذبیه « قوه الی مرکزیه » نامی ویریلیر .
 لکن عین زمانده ال ، بر قوتله طاشه طوغری جذب ایدیلر
 که : اشته بو قوته « قوه عن مرکزیه » تعبیر اولنور .

کره ارض ده ، الکتر اطرافنده دوران ایدن صپان طاشی
 کبی ، اطراف شمسده دور ایدر . بوراده یالکتر سجم فأنده .
 سزدر . فرارینی منع ایدرک طاشی ضبط ایتک ایچون سجم
 مطلق الزمدر . حالبوکه شمس کره ارضی دیگر واسطه ایله ،
 یعنی جاذبه عمومیه ویا قوه الی مرکزیه ایله ، ضبط ایدیور که :
 شمسی آندن مفصلاً بحث ایده جکز . اگر بو جاذبه عمومیه
 دینیان قوت بر آن غیر منقسم ایچون تأثیرینی اجرادن فراغت

ایتمش اولسه کره ارض در عقب، ساحه نامتناهیده جهت
مستقیمه اوزره حرکت ایتمک ایچون اشغال ایتدیکی محلی ترک
ایدرك فیرلایوب کیدر وشمسدن برصورت مترقیهده تباعد
ایلر .

کره ارض، بروجه معروض بولندیغی نقطه یی ترک ایتدیکی
زمان کیف مالتفق براستقامت المیوب، محرکمه مماس اولان
استقامتی تعقیب ایدر . بوندن مراد نه اولدیغی شمسی سزه
سویلم : بر محیط دائره نك غایت کچوک، اصغر نامتناهی دنیله-
بیله جک درجهده کچوک، تصور ایده بیله جککز درجهده کچوک
خطردن تشکل ایتدیکنی تصور ایتمدن سزی هیچ برشی منع
ایده مز .

اشته شو خطوط صغیره مستقیمه دن بهرینه « خط مماس »
تعبیر اولنور . بوتعرفدن اکلایشیلورکه : بزم صپان طاشی
بران اصغری ظرفنده شو کچوک خطردن، یعنی شو خط مماساردن،
برینی تعقیب ایدر . اگر شو کچوک زمانلردن بری اثناسنده
صپانک سجمی کسلمش ویا الکزدن چیقمش بولنسه طاشی
بولندیغی خط مستقیم صغیر اوزرندن آیرمغه هیچ برسبب
بولندیغندن، بو حالده طاش عین استقامتده یعنی سجمک قوپد .
یعنی زمان تعقیب ایتمکده اولدیغی جهتده دوام ایدر . اشته :
« خط مماس استقامتده فرار و تباعد ایلر » تعبیری اسباب
مشروحه دن نشئت ایلر .

شبهه سز قیشین دقت ایتمشکزدرکه : آرابه تکرار اکلرینک
دورانندن صیچرایان چامورلر یایا کیتمکده اولان بیچاره لرك

اوستلرینی باشلرینی برباد ایدر. اشته بو حادثه قوه عن المرکزیه نك
تأثیرندن ایلری کلیر .

برآت جانبازی بر « سیرق » داخلنده درت نعله قوشمقده
بولان آنک اوزرنده ایاق اوستی طور دینی زمان کندیسنی
« سیرق » ک ایچریسنه طوغری میل ایتدیرمکده اصلا قصور
ایتمز . آتده صاحبی کبی حرکت ایتمه مجبوردر . بونلر .
بووجهله اجرای حرکت ایتدکلرندن طولانی . حقلیدرلر . زیرا
اگر بویله یامامش اولسهلر ، درحال قوه عن المرکزیه تأثیریه
سیرجیلرک قنابه لری اوزرینه آتمش اولورلر .

بومثالده صپانک حرکیته کره ارضک اطراف شمسده
دوری خصوصنده کتوریلن مثاللرده کی سجم وجاذبه عمومیه
کبی اسباب مفقود اولدیغندن طولانی بکا اعتراض ایتمه یکر .
زیرا بوراده جاذبه عمومیه یرینه سوارینک ارزوسی قائم وبو
ارزو ایسه آنک خط مستقیم اوزره حرکتیه مانع اولمشدر .
کک سوارینک وکک آنک المش اولدقلری وضعیت میلانیسه
بونلرک هر ایکسنی « سیرق » داخلنه دوشمکه اجبار ایدر .
قوه عن المرکزیه ایسه بالعکس آتلی « سیرق » خارجنه
دوشورمک ایستر . بو ایکی قوت متقابله یکدیگرینک تأثیرینی
محو ایدهرک آت و آدم ، بو ایکی قوتدن هیچ برینک تحت تأثیرینه
قایلمامش کبی ، سرعتله دونمکه دوام ایدرلر .

عین صورتله اثبات اولنورکه : برشمندوفر بر منحنی رسم
ایدهجکی زمان منحنینک خارجنه قونمش اولان دمیر یولنک
ارتفاعی داخلنه وضع ایدلمش اولان دمیرک ارتفاعندن ده

زیاده اولمق لازمدر، که بتون ارا به لر، بو واسطه ایله، داخه طوغری میل ایتمش اولور لر . اکر بو انتباه اوزره حرکت ایدلامش اولسه آرا به لرک یولدن چیقیمی تهلهکسندن قورتیله. مامق مقرر در .

بو تقدیرجه، سیاحتکنر اثناسنده بولندیغکز واغونده، مثلاً، صاغ طرفه میل ایتمش اولسه کز، طیشاری باقدیغکز حالدده، امین اوله بیلورسکز که، بتون آرا به لر برمنحنی رسم ایدرک صاغکزه طوغری متوجهاً کیتمکده در لر . حتی اکر واغون زیاده جه میل ایتمش بولنورسه آرا به لرک تعقیب ایتمکده اولدقلری منحنینک نصف قطرینک غایت کچوک اولدیغنی سیاحت رفیق لر. یکزه سویله بیلورسکز. لکن قوه عن مرکزیه اوزرینه آچدیغمز شو مناظره فیه مقصد مزدن بزى انحراف ایتدیردی . ظن ایدرسم حرکتده بولنان اجسامک، استقامت لرینی تبدیله هیچ بر سبب بولمقدوجه، خط مستقیم اوزره حرکت ایتمکده مجبور اولدقلری، واکر بو استقامتی ترک ایله دیکرینی اخذ ایتدکلیری زمان دیکر بریکی قوتک تحت تأثیرینه دوشدکلیری بحثده ایدک. بوندن شونتیجه بی استحصال ایتمش ایدک که : قوتلر یالکز اسباب حرکت اولیوب، بونکله برابرده حرکتک جهتی تبدیل ایدن اسبابدن عبارتدر لر. قوتلر بر دیکر خاصیه ده مالکدر لر . بوخاصه ده : ترک حرکت ایچون ایجاب ایدن اسبابدر . زیرا بوآنه قدر احتمال که حرکتک کسب بطاقت ایتدیکی، نهایت کندى کندینه محو اوله رق جسمک توقف ایلدیکی و بناءً علیه

بركسه نك يعنى برقوتك جسمى توقيف ايجون لزومى اولديغى
ظننده بولنمش سكردر .

محمد نادر

(مابعدى وار)

تاریخ

رساله مزك مقدمه سنده، ارباب اقتدارك مظهر معاوتى
اوله جغمزه دائر، بيان ايتديكمز اميدى بعض ذوات كرامك
احسان بيوردقلى اثرلر ميدان فعلاه كتيرديكى كچي، شمدي يه
قدر برچوق جدى اثرلر يله عالم مطبوعاته زينتبخش اولان
ش . سامى بك افندى حضرتلرى دخى زيرده درج صحيفه
افتخار ايتديكمز مدنيتيه دائر ايكي مقاله عاليه يي احسان ايدرك
رساله مزك صحيفه لرني تزيين بيوردقلى رندن طولاي عرض
شكرانه كندمزي مجبور بيليرز .

امم اسلاميه بيننده وقتيله اولدقجه مكمل برمديت بولنمش
اولديغى نه قدر شهبه سز ايسه، اومديتك خيلى زماندن برى
منقرض بولنديغى دخى اوقدر صحيدر . هم بدرجه ده
منقرضدر، كه اومديتك باشليجه مركزلرى بولنمش اولان
بغداد، بخارا، هرات، قيروان كچي بعض محلكلر حال حاضرينه
عطف نظر اولنسه، اومديتدن بوكون برنشان كورنمك شويلاه

طورسون، اورالزده برقاچ عصر اول اوليه برمدنيت بولنش اولديغنه اينانه بيلمك دخی مشكلجه در . حالبوکه تاريخ بزه او مدنيتك موجود بولنش اولديغنی، شبهه براميه جق صورتده، خبر ويرديكندن او مدنيتك تاميله منقرض اولديغنه حكم ايتمكلكمز طبعيدر .

بوانقراضك اسبابي آچيقدن و برصورت مجموععه ده كو- رينميوب، بونلك تشخيص و تعينني آنجق احوال ماضيه و حاضر دنك مقايسه سيله و وقوعات تاريخيه نك نظر تحقيق و مطالعه دن كچير- لمسيه ممكن اوله بيلير . معلومدرکه برسبك تأثيري متأثر ك قوت مدافعه و استعداد قبولنه كوره اولور؛ عالمده، كرك ايلك و كرك فنالق اچون، كرك ايلريلمك و كرك كريلمك اچون، اسباب و وسائل هيچ بروقت اكسيك اولميوب، آنجق بونلر اكثريا قوتلي مدافعه لره تصادف اتمكله، تأثيرلريني انفاذ ايده مزلر. مدنيت اسلاميه نك انقراضنه سبب اولان وقوعاتك بوتأثيري مجرد او مدنيتك قوه مدافعه سنك ضعفيه انقراضه اولان قابليت و استعدادي معاونتيله حاصل اوله بيلمشدر . بونك اچون، اسباب انقراضك تحريسنه كيريشمزدن اول، مدنيت اسلاميه نك اوصاف ذاتيه و احوال حقيقيه سي حقنده برقاچ سوز سويلمكله، بومدنيتك انقراضنه اولان قابليت و استعداديني اكلاتمق ايجاب ايديور. آثوريلر، كلدانيلر، مصريلر، يونانيلر كچي امم قديمه مدنيتلر- ينك و نهايت مدنيت اسلاميه نك انقراضنه باقهرق، بوكونكي اوروپا مدنيتك دخی بركون منقرض اولمسي احتمالي او كنده قورقوب ديترنياير اولديغنی بيليرز؛ آنجق بز بو احتمالي پك بعيد،

و بوقورقوینی نامحل کوریورز . بلکه برکون اولورکه پارس،
 لوندرد، ویانه، نویورق کبی هربری مدنیت حاضر دنک برمر-
 کزی اولان او قوجه قصبه لر آثار عتیقه مراقیلرینک محال
 حفریاتی ویبانی حیوانلر آو جیلرینک سیرکاهی اولور اعتقادنده بولمق،
 و بوقصبه لری نینودیه . بابله، منفیسه قیاس ایتک ایچون . مدنیت
 حاضره ایله او وقتکی مدنیتلر بینده کی فرقدن یخبر اولمق اقتضا
 ایدر . اواسکی مدنیتلر . مدنیت حاضرده نسبة . رحم مادرده
 تشکل ایتکده بولمیش جنینلر حالنده ایدی . او جنینلری اسقاط
 ایچون جزئی بر حال و سبب کافی ایدی : بو کونکی مدنیت ایسه
 تشکل ایدوب طوغمش . بیومش و کندیسه مالک اولمش بر آدم
 حکمنده در . جنین والده سنک جزئی بر قورقو و تالاشندن
 سقوط ایدوبیلیر ؛ طوغمش بیومش اولان بر چوجغه ایسه
 والده سنک وفاتی بیله محوی موجب اوله حق بر تاثیر ایدومز .
 اوله، بو کونکی مدنیتک طباعت، واپور، دمیریولی، تلغراف
 کبی محافظلری واردر، که بونلرک وجودیله اوکا خال کلمک ممکن
 اوله ماز، مکرکه بر طوفان عمومی وقوعیله ریوزی آلت اوست،
 نوع بشر عمومیت اوزره محو اولسون .

ثانیاً، مدنیت حاضره اسکی مدنیتلر کبی یالکز بر قومه،
 بر قصبه یه، اهالینک بر صنفنه مخصوص ویا بر حکمدارک حمایه سنه
 منوط اولمیوب، عمومیدر . ازمنه قدیمه نک متمدن طانمش
 اولان امنک مدنیتی تعدادی ممکن برقاج فردک اذهانیله بر
 قصبه نک سوری وال ایله یازلمش بش اون نسخه کتابک صحیفه-
 لری ایچنده محفوظ ایدی . بونلری حمایه ایدن بر حکمدار ویا

حکومتہ نائل اولنجه، اومدنیت اوسورک ایچنیده پارلامغه، وسورک خارجه دخی بعض شعاعلر نشر ایتمه باشلاردی؛ لکن او حکمدار ویا حکومتک دکشمه سیله، ویا خود بر قوتلی دشمنک هجوم وقصبه یی احراق ایتسیله برابر، اومدنیت دخی سوز، ویا لکز بوکون میدانه چیقوب تاریخی تصدیق ایتمک ایچون، یر آلتنده بعض اثرلر براقیر ایدی . او وقتلرده علم ومعرفتی کندی حوصله لرینه حصر ایتمش اولان برقاچ آدم اولور ویا اولدیریلوردی، برقاچ نسه خدن عبارت اولان کتابلر یانار ویا یاقیلیردی، صنایع ومعموریت آثارینی جامع اولان اوبرقاچ دیوارلر، بنالر، معبدلر ییقیلیر ویا ییقیدیریلیردی، ثروتلر یغما ایدیلیردی، برمدنیت مرکزی اولان برقصبه برکونده خرابه زاره دونردی .

بوکون ایسه، زمانمیزک کوستردیکی بعض غرائب وقوعات ایله برابر، حربک اواسکی شدتلی و دنیانک جهانگیرلر یتشد. یرمک استعدادی قالمقدن بشقه بر ویا برقاچ بیوک قصبه نک اوصورتله تخریبی ممکن اولسه بیله، مدنیت او قدر انتشار ایتشد، که احساسی دکل، تقلیلی وسکته یه اوغرادلمسی دخی ممکن اوله ماز . بوکون پارس ویالوندره نک محویله دکل، مثلاً بتون اوروپانک محویله دخی مدنیت محو اولنه ماز؛ چونکه علوم ومعارفک ترقیات جدیده سنی حاوی اولان کتابلرک نسه خلری ملیونلرجه اولوب، دنیانک هر طرفه نشر اولمشدر . بوکونکی مدنیت، پک چوق اقوام وائمک کافه افراد واهالیسنه وبرچوق ممالیکک هر طرفه منتشر اولوب، کیتدکجه دهها زیاده انتشار ایله

همان کرهٔ ارضك هر طرفی و نوع بشرک کافه سنی احاطه ایتمکده اولدیغندن، حکومتلر و حکمدارلرله مناسبتی و حامی یه احتیاجی یوقدر . بونک ایچون، تبدلات و وقوعات سیاسییه نك مدنیت حاضرده پک آز دخل و تأثیری اولور .

مدنیت حاضرده ایله ازمنهٔ قدیمه مدنیتلری بیننده کی فرق . و بونک انقراضدن سیانتیه اونلرک انقراضه اولان استعدادلری اکلشلاقدن صکرده . اصل موضوع بچمزک اثباتیچون . یالکز برشیثک تعینی قالیور، که اوده مدنیت اسلامییه نك اسکی مدنیتلر قیلندن می یوقسه مدنیت حاضرده شبیه می بولنمش اولدیغی ماده سیدر .

هرنه قدرکه مدنیت اسلامییه کرهٔ ارضك اسکیدن معلوم اولان اوچ قطعه سنک برچوق طرفلرینه یایلمش ، و بوجهتجه مدنیت حاضرده مشابه بولنمش ایسه دهه اونی اسکی زمانلر مدنیتلرینه بکرتن احوال دهها زیاده و متعدددر . مدنیت حاضرده نك بدایعی اولان واپور، دمیریولی، تلغراف و ماکینه لرک انواعی مجهول بولنمش اولدقدن بشقه، طباعتک فقدانی معارف موجوده نك دخی انتشار و تعممنه مانع اولیور، وینه علوم و فنون برصنف قلیله منحصر قالیوردی . اوت، چونکه مدنیت اسلامییه نك اک پارلاق زمانلرنده دخی آفریقها و جزیره العرب عربانی، کویلیلرک جمله سی و سائر خلقک اکثریسی شمدیکی حالده، یعنی هر علم و فندن یخبر بولنیوردی ؛ ابن الرشید و ابن سینا کی فنونک پک دقیق مسائلیله اوغراشان متفننلرک یاننده سحر بازلق و آفسونجیقله اوغراشان، و تعصبه طیانهرق خلقه نیجه

مصالح یوتدیران آدملر وار ایدی، خلقك ایسه بریکلره
 اعتماد ورعایتلری زیاده اولوب؛ چوق دفعه اوته کیلرک تکفیر-
 لرینه قدر واریلیردی. الحاصل مدنیت ام و ممالک اسلامیه
 داخل اولمش، وکندینه برچوق آدملر تابع ایتمش ایسهده،
 تمامیه غالب ومظفر اوله مامش، وحکمی آلتنه کیرمین افراد
 وممالک اکثریته مالک قالمشیدی. بووجهله اقلیتده بولنان ارباب
 علم وهنر و طرفداران ترقی حمایهیه محتاج ایدیلر؛ عادل برحکو-
 مته ومحب معارف بر حکمداره تصادف اولندقجه، بر مأمون ویا
 بر عبدالرحمن دوری ظهور ایدردی؛ لکن بونک عکسی اولان
 بر حکومت ویا حکمدارک ظهوریه برابر اودورک رونق بردن
 حذف اولنوردی.

..... اووقتی فنون ومعارف، بوکون

اولدینگی کبی صنایعله برلشهرک، صاحبی بسلیه جک محصولات
 ویرمدیکندن، واهالینک ارباب معارفه ملجاء ومعاذ اوله جق
 جمعیت وهیئتلری بولندیغندن، اصحاب وعلم هنر، کچینه بیلامک
 ایچون دخی ارباب حکومتک حمایه وتصاحبنه محتاج ایدیلر.
 بوندن ایسه مدنیت اسلامیه زیاده سیله مضر ایکی بیوک نتیجه
 تولد ایتدی: اولاً، ارباب حکومت بیننده محب علم ومعارف
 ذاتلر بولندیغی کبی، بونک عکس حال وصفته شخصلر دخی
 بولندیغندن، معارفک رواجی نوبته سکتیه اوغرار، وبو
 فاصله لر کیتدکجه تدنسنی موجب اولوردی؛ ثانیاً، علما بر
 طرفدن اهالینک توجه وحسن ظننی قزائمق ایچون، بونلرک
 تعصبنی اوخشیایه جق - حقیقته وحسیات وجدانیه لرینه مغایر

وعلوم معارفك ترقیسنه مانع - بعض افکار میدانه قومغه
مجبور اولدقلری کبی، برطرفدن دخی حامیلرینی ممنون ایتمک
ایچون، برمداهنه لسانی قوللانمغه مائل بولنهرق. مدنیت
حاضره نك باشلیجه اساسلری اولان « حریت فکر » و « حریت
قول » ک اوکنه برسد چکمشاردی .

اکثر کتب اسلامیه ده . وخصوصیه ابن خلدونک مقدمه
تاریخنده، اممک انقراضنه سبب اولمق اوزره. باشلیجه سفاهت
ماده سی کوسترلمکده در . بو طوغریدر . لکن بونی طوغری
ایدن یوقاریده کوستریلن حالدر : چونکه بوکونکی کونده
اوروپاده سفاهت پک چوق ایریلمش اولدیغی حالده. مدنیه
خلل کتیردیکی کورلمدیکی کبی، یونان قدیمک دخی سفاهتی مدنیه
متناسب بولنمشیدی؛ آنجق برملکتک علوم و معارفی ارباب
حکومتک اصحاب علمی حمایه ایتلرینه متوقف اولدیغی وقت،
ارباب حکومت سفاهته مبتلا اولوب، کندی ذوق واکلنجه لرندن
بشقه برشیء دوشونمز اولورلر ایسه، البته او سفاهت مدنیتک
محو وانقراضنی موجب اولور . سفاهت بونده سبب اصلی
دکلدر، چونکه ارباب حکومتی اصحاب علم و معارفدن روگردان
ایده جک سفاهتدن بشقه سبیلرده واردر، که مدنیت اسلامیه نك
انقراضنه اونلرک دها زیاده تأثیری اولمشدر . او اسبابک ده
باشلیجه سی ارباب حکومتک دقتلرینی جنکاورلک جهته چویر-
ملری ماده سیدر؛ خصوصیه عربلرک کسب نزاکت ایتسیله او
وقتکی حربک مشاقه تحمیلری قالماسی اوزرینه، خلفا وملوکک
آسیای شمالیدن جلبنه مجبور اولدقلری نیم وحشی کروهلرک

ممالك اسلاميه نك هر طرفه يايلمسيه، بونلرك رؤسانك يواش
 يواش رأس حكومه كچملى، وبونلرك علم ومعارفك قدرنى
 بيله مملرى طبيعى اولمغله، حرمت ورعايتى اونلردن قالدوروب،
 سلاح طاشيانلره توجيه ايتملى علوم ومعارف ومدنيتك بسبتون
 انقراضه يوز طومتنى موجب اولمشدر. ايسته اصل سبب
 بودر، سفاهت دكلدر؛ چونكه سفاهتك اك زياده بولندينى
 زمان هارون الرشيد دوريدر، كه مدنيت اسلاميه نك اك پارلاق
 دورلرندر؛ حالبو كه مدنيت اسلاميه نك دور انقراضى اولان
 ملوك طوائف زماننده سفاهتك نامى بيله بيلنمىوب. حربك
 شدايديله تعصبك كترتى الاله ويرهرك، حكم سوريور. ومدنيت
 بو ايكي آفتك آياقلى آلتنده چيكننهرك، محو اولنيوردى .

بو وجهله موقع اقتداره يتيشن سپاهيلر وانلردن تشكىل
 ايدن ملوك طوائف حكومتلى يالكر علوم دينيه نك محافظه سنه
 لزوم كورمكله، اونلرى، يينه ترقى ايتديرميهرك. بر حالت
 توقفده استقرارله محافظه ايتمشارسهده، علوم دينيه نك، علوم
 عقليه و طبيعى دن ايريلنجه، محض تعصب حالنه كچملى طبيعى
 اولوب، خصوصيه عقائد اسلاميه وتفسير شريعت كافه علومك
 بيلنمسنه احتياج كوسترديكندن، علوم سائر نك فقدانيله اوقونان
 علوم دينيه دن دخى بر استفاده اولنه ميوب، بالعكس تعصب
 زياده سيلاه ايلريلدلمش، وبوتعصب مدنيت اسلاميه نك اوتوده بريده
 قالمش اولان بعض كوكلرينى چيقاره رق، عصر لرجه عالم اسلامى
 ظلمت جهالتده براقمشدر .

مدنیت جدیدنک امم اسلامیہ یہ نقلی

مدنیتک تاریخ و احوالی حقنہدہ بوندن اول یازدیغمز
 مقاله لردن آکلاشلمش اولہ جنی اوزردہ مدنیت۔ اوزوپالیلرک
 الینہ کچنجه یہ قدر، پک چوق اللردن کچمش ایسہدہ۔ او اسکی
 مدنیتلر، ینہ دائماً مؤخری مقدمندن اکمل اولمغله برابرہ
 شمیدیکی اوروپا مدنیتنہ نسبتاً عادتاً رسام مشهور رفائلک برسیمی
 یانندہ برچوجق طرفندن دیوارہ کورلہ چیزلمش رسملر کیدرہ
 بوندن بشقہ۔ او اسکی مدنیتلر ذاتاً محو اولمشدر، اونلرلہ
 اوغراشمق آنجق تاریخہ و آثار عتیقہ علمنہ عائد بر وظیفہدر۔
 اسکی مدنیتلرک اک مؤخری اولان مدنیت اسلامیہ ایلہ اونک
 سانفی اولان مدنیت یونانیہنک بر چوق اٹاری باقیدرہ۔ لکن
 مدنیت حاضرہنک کوندن کونہ آرتقمقدہ اولان آثار وانواری
 طورورکن، او اسکی آثارہ مراجعت ویاخود اونلرلہ اکتفا
 ایتمک عادتاً کونشک انواری اوکنده برقندیلک قینلندن استفادہ
 ایتمکہ چالیشمق کیدرہ۔ مدنیت حاضرہنک علما و حکما سی
 مثلاً ارسطو وابن سینایہ مدنیتک ایکی بیوک رہبری نظریلہ
 باقوب، اسملرینی بر حرمت مخصوصہ ایلہ یاد ایدرلر، لکن بو
 کونکی کوندہ مکتبلردہ ارسطوتک تاریخ طبیعیسنی ویاخود
 ابن سینانک قانوننی او قومازلر۔ اونلر انسانیتہ بیوک خدمتلر
 ایتمشلردر، ظلمت جہل ایلہ مستورقرانلق عصرلردہ برر قندیل
 یاقمشلردر، خلق اونلرک قندیلرلہ یولی کوردہرک، یواش یواش

او ظلمات اقلیمندن چیقدی؛ آرتق کونش طلوع ایتدی، انوار معارف اورته لئی قاپلادی، شمعی او قندیلره اولان بورجز، بزی قرانلقدن چیقارمغه سبب اولدقلرچون، بر خدمت و تعظیمدن عبارتدر؛ یوقسه کونشك انواری اوکنه بر پرده جهل و تعصب چکوب ده او قندیلرک ضعیف ضیاسیه قناعت ایتک حماقدر .

شمعی ام اسلامیه نك جهالتدن قورتاریلوب، یکیدن مدنیه ایصالی ملت و وطنی سون هر بر صاحب حمیتک اک اول واک زیاده دوشونه جکی بر شیئر؛ چونکه استقبالده اسلامک بقا و شرفی آنجق بوکا متوقفدر .

واقعا، غیرت ملیه انسانی اجدادی طرفدن یا قلمش اولدیغنی بیلدیکی او قندیلله قناعت ایتکه سوق ایلیورسه ده، عقل و حکمت بویله برحسه غالب کلمک اقتضا ایدر. بز بوکون ابن سینانک طنبی، ابن رشدک حکمتی، جاحزک کیمیا سنی یکیدن احیا، و بونلرک کتابلرینی کتبخانه لرک توزلری آلتندن چیقاروب، عربیدن السنه سائره اسلامییه ترجمه ایله، میدان انتشاره وضع، و اونلرک تدریسنه مخصوص مکتب و مدرسه لر بنا ایتک ایچون، نه قدر همت و مصارفه محتاج ایسهک، عصر مزک اک مکمل فن کتابلرینی دخی بینمزده تداوله چیقارمق ایچون او قدر همت و مصرفه محتاجز. حالبوکه ابن سینانک طیبه صیمه بی بیله کسمکه مقتدر اوله میه جغمز کبی جاحزک کیمیا سی

وابن رشدك حكمتيلهده نه دمير يولى لوقوموتيفيله واپورى يوروته بيليرز، نه تلغراف قوللانه بيليرز، بونك اچون بز علمای اسلامك آثاريله اوغراشمغى تاریخ و آثار عتیقه علما. سنه براقه رق، تمدن ایتك ایستراسهك. علوم وفنونى اوروپا مدنیت حاضره سندن الملیز .

شوراسی تأسف اولنه جق برتصادفدر، که بوکونکی کونده مدنیت تامیله ام عیسوییه منحصر کبی قالمش اولدیغندن، ملتتمزک عوام وجهلاسی او مدنیتی خرسیتیانلغک علامات ویا ایجاباتندن ظن ایدرک اوندن تبعده واحترازده بولمغی مقتضای دیانت عد ایتکده دیرلر

بز ديه بيليرز که : ام اسلاميه نك تمدنه مانع اولان دين اسلام دکلدر، بلکه ام اسلاميه ايله ام متمدنه بیننده کی دین فرق ومباینتی، وتعبیر آخرله مدنیت حاضره نك ام خرسیتیانیه نك النده بولنمسیدر

بو حالی نظر تأسفله کورن بعض ادبامز خاتمک بوتعصبی دفع ايله اوروپا مدنیتی نظر لرنده ده آاز منفور کوسترمکی، وبو وجهله کنديلیرنی فنون جدیدیه ایصیندیروب، مدنیت حاضره نك ام اسلاميه نه نقلی یولی آچغی وظیفه ایدینه رک، بوکا موفق اولمق اچون دخی، اوروپا مدنیتک ملت اسلامیه دن مستعار اولدیغی، دین اسلامک مدنیت حقیقیه یه مانع اولماسیله، بوکون اوروپالیلرک النده کوردیکمز علوم وفنونک اکثریت اوزره اسلامک کشفیاتندن عبارت بولندیغی اکلاتمق اچون غزته لرله، کتابلرله، رساله لرله، موعظه لرله، هر نوع وسائطله

چالیشمشاردر . بونلرک سعی مقصدی پک مقدس بر سعیدر ؛
 لکن افاده لرنده نه قدر حقیقت وار ایسه، او قدرده مبالغه
 بولندیغندن، بوندن کوریلن فائده نك یاننده بر آزرده مضرت
 حس اولنیور ؛ بوسعیده حد لزومك اوته سنه کچیه رک افراطه
 وارلدیغندن، بر علتك دفعی ایچون ویریلن علاجك کثرتندن
 دیگر بر علت ظهور ایتدیکی کبی، بومبالغه دن دخی، برنجیسی
 قدر مضر دکل ایسه ده، مضرتی انکار اولنه میه جق دیگر بر فکر
 ظهور ایتمشدر . بین الاسلام اوروپا مدنیتنه اسلامه مغایر
 و منافی آثار کفر نظریه باقانلرک عددی، اومدنیت واعظلرینك
 همتی سایه سنده، تنزل ایتمش ایسه ده، ینه او واعظلرده کی مبا.
 لغاتك ثمره سی اولمق اوزره، اوروپا مدنیتنه بزدن چالینمش
 تقلیددن عبارت و ناقص برشی نظریه باقوب، اومدنیتی تحقیر
 ایله، مدنیت حقیقه نك بزده بولندیغنه زاهب اولان، و بو
 وجهله بریکی تعصبه دوشنلرک عددی ده او نسبتده ترقی
 ایتمشدر .

بر غیرتلی طبییک مداواتده کی مبالغه سنندن تولد ایتمش بر علت
 حکمنده اولان بویکی تعصبی قیرمق دخی ام اسلامیه نك تمدننه
 خدمت ایتک ایتینلر ایچون پک بیوک بر وظیفه در . بو وظیفه یه
 بیون اکمکده کی مجبوریتمز الجاسیله، بویکی تعصبه دوشنلره
 دیرزکه : آوروپالیلر بزدن، یعنی سکر اون عصر اول کی
 اجداد مزدن، ودها طوغریسی دینداشلر مزدن، چوق شیلر
 آدیلر، لکن بو کون اللرنده بولنان شیلرک هیچ بری اجداد مزدن
 النمش دکلدر ؛ اوروپا عالم اسلامدن بر مدنیت تخنی آدی،

او تخی اكدی، تخمك ايسه، ثمره ويرمك ايجون، طوپراغك
 ايجنده چورومسی طبيعيدر؛ او تخم چورودی؛ ويرديكي
 محصول دخي دفعاتاه تجديد اولنه رق، جنسی بياہ دكيشمشدر.
 آوروپانك علمای اسلامدن آديغی معلومات او وقته كوره
 پك چوق ایدی. شمديكي حاله كوره هيچدر؛ او وقت بولنديغی
 ظلمت جهلدن چيقمق ايجون، بزدن برقندیل آدی، اوقندیلک
 ايشيغياہ آيدیناق محله واصل اولنجه، اوقنديه لزومی قالمدی،
 لندن آدی. بز بونکه افتخار ایدہ بیایر میز؟ بونده بز
 ايجون افتخار اولنه جق برشی یوقدر. بوندن اوتانمه من اقتضا
 ايدر؛ چونکه بز اوقنديلی المزدن دوشوروب سوندير دکن
 صکره، کوزمرك اوکنده طلوع ایدوب پارلمقده اولان برمدنیت
 کونشدن دخي استفاده ایتک ایستمیورز؛ کیممز: «او کونش
 دکلدر. بر سحر در» و کیممز: «او بز سون قندیلک تقلیددر»
 دیهرک، کوزلرمزی قبايوب قرانلقده قالمغی اختیار ایدیورز!
 اگر — بابلك خرابه لری اوزرینه تأسیس خلافت ایدن —
 جعفر منصور، هارون الرشید و مأمون خلیفه کبی مدنیت
 اسلامیه نك پیشدار لری، یونان مدنیتنه اویله برنظر حقارتله
 باقوب ده، او مدنیت اجدادمز اولان کلدانیارک مدنیتدن
 مأخوذ و اونک تقلیدندن عبارتدر، و یاخود یونان مشرکلرینک
 اثرینه تبعیت منافی اسلامدر دیمش اولسه ایدیلر. بوکون باعث
 افتخارمز اولان مدنیت اسلامیه وجود بولورمی ایدی؟
 یونان مدنیتی او وقت موجود وقائم اولمیوب، زوال بولمش
 برشی ایکن، اصحاب رسول الله (صلی الله علیه وسلم) ک اولادی

اونی تماميله آلوب احيا، و حکمای يونانك ناملريني کمال حرمت
 و تعظيم ايله ياد ايدرك، اونلره مع الافتخار پيرو اولدقلىرى
 حالده، بز نيچون اوروپا مدنيتنى گاه کفر و شرکه و گاه تقلیده
 اتهام ايدرك، اوندن استفاده ايتمک ايستميورز؟ عجب اوروپا
 اهل کتابی يونان قديم مشرکلرندن ديانة اشع میدرلر، يوقسه
 بز صحبت رسول الله شرفه نائل اولمش اولان اصحاب کرامک
 اولادندن ديانته دها قوی ميز؟

آوروپاده دخی تعصب برچوق وقت مدنيتک يولى اوزرنده
 برسد اولوب، علمای اسلامه سحر نظریه باقلمش، و علم و فن
 ايله اوغراشانلر رؤسای روحانیه طرفندن بعد التکفير مجازات
 شديدیه اوغرادلمش ایدی. اوراده دخی ابتدا تعصبی
 اوخشایه رق، اییلکه يولک اوزرنندن دفع ایتمکه، و کتب دینه یی
 فنون ايله بارشديرمغه چالیشمش بعض علما ظهور ایتمدر؛
 لکن تعصب اويله لطف و ملایمتله قانديريلير جانورلردن اولمديغندن
 کنديسنی اوخشایانلری تپه لیوردی. نهایت علما الاله ویردرک،
 تعصبه قارشى بالطه ايله، کولنک ايله، باروت ايله چیقديلر،
 تعصبی هدم ایتديلر، او وقت مدنیت ایلری یه کیتمکه باشلادی.
 بزده دخی، مدنیت ایلری کیتمک، وام اسلامیه - محولرینی
 موجب اولان - جهل و بدویتدن قورتارلمق ایچون تعصبه
 عادتاً اعلان حرب اولنه رق، و تعصب قوه جبریه ايله هدم
 و دفع اولنه رق، مدنیتک يولى اچیق بر اقلمق اقتضا ايدر.
 بوندن ديانته ضرر کلمک شویله طورسون، ديانجه دخی پک چوق
 استفاده اولنه جقدر؛ چونکه تعصب ديانتك پاسيدر، پاس اک

اعلا چلیکی پک آز مدت ظرفنده ییوب محو ایتدیکی کبی،
تعصب دخی اک طوغری دینی لکه دار ایدوب چورومتکه سبب
اولور؛ دینک اوزرندن تعصب پاسبنی کیدیرملی، که دین جلائی
حقیقی و ذاتیسیله پارلیوب، استقبالی تأمین اولنسون . نور ایله
ظلمت، علم ایله جهل آره‌سنده نه قدر فرق وار ایسه. دین ایله
تعصب آره‌سنده دخی او قدر فرق واردر؛ ظلمت جهل و تعصب
رفع اولنمیدر، که نور معرفت دیانت حقیقیه ایله برابر اذهان
و قلوب ناسی تنویر واحیا ایده بیلسین؛ والا، فلا .

ش . سامی

تَرْجُمَہُ الْجَوَالِکِ

برناردن دوسن پیر

بردیکن ایله جریحه‌دار اولدیغنی حس ایتدیکی وقتده او
دیکنک منسوب اولدیغنی کلک رایحه ولطافتی فراموش ایلر
ایدی، احتمالکه اندنده او خار تفریق اولنه‌مز ایدی . اکثریتله
وقوعبولدیغنی اوزره - اصلا قصوریه توافق ایلمیان حالات
مسروده‌یه کندیغنی گرفتار ایدی . ضرردیده اولدیغنی خالد
بویله بر طریق حیاتک سالکان مداومانی طوغریسی پک از بو-
نور . فقط کندیسی قدر حسیاتی اولمیان بر کیسه‌ده‌ده اول
قدر مرارت ذوق طبیعی اوله‌مز ایدی . نظرگاه عمومیده
اعتراف و قبول اولنماش ذکاو تندن خیر اولمق اکدار قلبیه‌سنه

چوق سنه لر تحمل ایلدی . میدانده اصلا عرض دیدار ایلمیان
 برشیئک قیمتی تقدیر اولندیغندن طولایی دنیا بروجه اهه
 اولنه مز . بو ائناده دنیانک عربده و شماته سیله نه درجه لرده متأثر
 اولدیغنی بیلمدیکنز کبی قاچ دفعه کندیسنه اولنان دکر سزجه
 معامله دن خبردار اولدیغنی و یاخود بو معامله لرک دروننه نه
 درجه لرده تأثیری اولدیغنی سویلیه میز . بو طویغو ایله برابر
 افعالتک اسباب مستوره سنی اظهار ایدن برحس طبعینک ممتزج
 بولندیغنی کیم سویلیه بیلور؟ - ملعبه دنیویده سائرلرینی
 شاشرته جق ال شماته لرینی کشف ایلمدیکنی کیم بیله بیلور؟
 بالجه یازدقلری اثرلریله مراسلاتنده حسیات نازکانه سنی اثبات
 ایدر پک کوزل مثالر موجوددر . بوا یسه هر هانکی بر محررک
 صفت فخره سندن عد اولنه بیلور . برشیء ایچون تصویره مالک
 اولمیان اوشیئه واصل اوله مز . کندیسی مواد طبیعیه دن غایت
 بعید یشادینغی حالده تصوراتنک آالشق بولمنسی خارق العاده
 و بعضاً دخی تأثیرلیدر . دوستی و حامیسی بولنان مسیو (هانن) ه
 یازدیغنی مکتوبلرینک بر طرفنده شویله دیور : « پک استفاده
 اولنه جق بچئر ترتیب ایلم، سچل آثاره قید اولملری آنجق
 ضیای آسمانینک اوزر مه لمعه پاش اولمسایله کسب قوت ایتمه مه
 توقف ایدر . بولندیغکز کویده بنم ایچون بر طوشان دلیکی
 استحصال ایلیکزرکه ایام صیفی ایچنده کچیره بیله میم » وینه بر جمله
 سنده : - « ایلك چیقان بنفشه ده سزی کور میه کله جکم » دیر .
 بونک کبی عباره لر دروننده « طبیعت کندینی سون قلبه اصلا
 اخانت ایتمدی » وادیسنده دلائل مقنعه ولطیفه بولمق باعث

نشاط و تسلیت اولور. بر بیوک شهرک کورلدیسی ایچنده کونا کون راحتسز لقلر اراسنده لطافت و سکونتله مؤثر اولان اشبو خیا لات (سن پیر) ک تطیب و تسریری ایچون بتکرار خاطرینه کلدی. «سیاحتنامه»، سندن بر جمله نك اقباسی هم چکدیکی مذلت و همدد وطن اصلیلری حقنده کی طاتلی خاطرده لریخی کشفه کوزل مدار اولور: - «دائما وطن اصلیمی دیکر لرینه ترجیح ایده جکم. زیاده لطیف اولدیغیچون دکل، انجق ایچنده بیودلایکم ایچوندر. اول انسان مسعوددرکه او محللری بتکرار کورور، او یله محلکه اوراده بولنانلرک جمله سی سولن و سولیه شایان در! - اوینادیغی چایرلری. میوه چالدیغی بغچه لری». غیبوتنده او قدر سو دیکی او قدر آرزو لیدیکی وطنه بتکرار مشقت و عسرت چکمک اوزره عودت ایلدی. آندن بعید اولدیغی وقتده کورمک ایچون حسرتکش ایدی - و اولدیغی کبی قاتلایه رق سینه سنه بصرق استر ایدی. کویا وطنی طرفندن ترک اولمش کبی بر حس قوینک سوقیله عودت ایلیدیکی وقتده بتون شوق انکیز اولان حرکاتی زهر و مرارته تحول ایلدی. امیدلرینک او هام و خیالات اولدیغی میدانه حقیقیدیغی کبی انتظارلرینک دخی باعث خنده شیردن عبارت ایدیکی اکلاشادی. آه! درجه نه یایده مایوسیتک نتیجه مؤلمه سی اولان حدت و ترسلکه نظر مرحمت و عاطفت ایله بقان کیمدر؟! و او ائناده تسکین اولنمدق آلام نهدن نشأت ایتمش اولمیدر؟

مشارالیهک افکاری حسیات محزونانه سنک تأثیراتیه ترک ایلمش اولدیغی جزیره ده کی کوزلالکن عبارت اولان محللره

و بتون اوراده کی سعاده کي روسی کي پرويه پرواز ایلدی !
 مسافه بیعده ده بولنان محلمری کوزلندیردیکنه بیوک بر اثبات
 «ایل دو فرانس» جزیره سی حقنده یازدیغی بر سیاحتنامه سیله پول
 ایله ویرژینی سنده یکدیگری نی مبین کوریلان بعض تعریفاتیدر.
 محل مزبوری، آرزوسنه کوره تصور اتنک یر اتدیغی
 مخلوق لره اهلیندیردیکی وقتده «انسانی لطافتیله تسخیر ایدن
 بر جنت کبی» دهرک توصیف ایلمش ای دیسه ده مقدم کی اثرنده
 «قیالقه مستور صرپ بر اراضی - و دیگر بر جمله سننده ده
 «آتشه سیاهنمش زبانی محلی» دهرک ذکر ایلمشدر. صحت
 احتمالکه شو ایکی تعریفک بینده واقعدر. آلام نفی برینی
 قرار تدیغی حالده تصور اتنک پارلاقغی دخی دیگرینی تزین
 ایلمشدر. «سن پیرک» بر مؤلف کبی درجه اقتداری عمومیتله
 تصدیق و اعتراف اولندی. حیاتنک احوال خصوصیه سنی
 نظر تدقیقه آلان بر کیمسه نی، بتون آثار قلمیه سنک کندی
 حیاتندن تولد ایلدیکی، اعتقادینه دوشوریر. زیاده سیله تصوری
 اولان عباره لرنده هر نقدر بلند پرواز اولسه ده محل قیامتک
 ینه بر حقیقتدن نشأت ایلدیکی اکلاشیلور. یازی یازمغه
 باشلادیغی زمان وقایع ماضیه بر لطیف اراضی منظره سی کبی
 عرض دیدار ایدرک کوزلری اوکنه کلور و دیگر لرینک اصلا
 اسیرانه مقلدی اولقسزین اشبو منظره دن بر طاقم مواد ترسیم
 و تصویر ایدر ایدی. برلین ده ایکن «ویرژینی تن بهم» ی
 تزوج ایلمک ید اقتدارنده اولدیغی کبی روسیه ده ایکن جنرال
 دو بوسکه، همشیره زاده سی «مادموازل دولاتور» دخی دست

ازدواجی قبول ایده جک ایدی . لکن مشار الیه هر ایکسندن
 برینی تزوج ایلمک ایچون زیاده سیله فقیر ایدی .
 فقط بر خاطر شکر کدازی مشار الیه مانک اسملرینی
 سومش اولدینی ایجاد کرده سنه ویرمه باعث اولدی . پول
 چو جقلغنده انسیت ایلدیکی وروشنه تقلید ایلمه یی آرزو ایلدیکی
 بر راهبک اسمیدر . اشبو اسم صاحب لری یارم عصر قدر
 ناملرینک « وافتیز » اسمی اوله جق قدر شهرت آله جغنی و بوندن
 بویله ده الی نه یاه دنیا یه طنین انداز اوله جغنی ، کیم بیلور . نقدر
 آرز تصور ایلمش ایدی ! بر منظره یی تعریفده عجز لسانی
 اک اول کشف ایدن « سن پیر » ایدی . ایلمک اثری اولان سیاحت
 نامه سنده « طبیعتی تعریف و توصیف ایده جک دها تعبیرات ایجاد
 اولمندی » دیه رک فقر لساندن شکایت ایدر . « بر طاعنی تعریفه
 چباله که آندن مذکور طاع طاننه بیلسون » دیر « آنک قاعده سیله
 یانلرینی ، ذرود سنی تعریف ایلد کد نصکره هئیت عمومیه سنی ذکر
 ایلمش اولور سکر ! لکن قبارمش اوزالمش باصلمش ویا او بولمش
 اشکالده نقدر تحولات بولنور ، بونلرک کافه سی انجق بر طاقم جمله
 زائده ایله افاده اولنور . عینی عسرت اوودلر . دره لر ایچون
 دخی واقع در . لکن بر سرایی تعریف ایده جک اولسه کز ارتق
 بونکچون هیچ بر کوچلمک مشاهده اولنه مز ، زیرا هر بر طرفی
 بر اسم مناسبی حائر در . افادات زو کور تلکنه غلبه چالمق
 بر درجه یه قدر « سن پیر » ایچون شرف صایلور . تعرفه
 نوعندن یازدقلری اثر لرینه بر طاقم یکی تعبیرات دها علاوه ایدن
 انجق بر قاچ محرر بولنور . بونکله برابر مشار الیه ک تعبیرات

مخترعه‌سی هر طرفدن قوللانمقدده واستعمال واستماعنده ده لذت
 طویل‌مقدده در . صورت افاده‌سی ساده ظرافتیه حقیقه کالده در .
 یکدن متصوت ولذیز اولغله برابر افاده ایده‌جکی فکر ویا موقع
 بحثه قویه‌جنی ماده ایله دائماً او یغون و متناسب بر حالده بولنور
 « آثار مشوره‌لرینی موزون درجه‌لرینه ایصال ایله طبیعتہ مغایر
 برحاله افراع ایدن » جمله‌سنی سویلین شاعر مشهور « شانی‌یه »
 کندیسنی « پول‌ایله ویرژینی » و « قلبه هندی » ایله . اونوع محرر لره
 قارشو تسلیح ایده بیلور .

Etudes de la nature نامنده‌کی اثری بیکارجه مواد
 متنوعه‌یی شامل اولدیغی کبی بر مقدارده افکار جدیده‌یی جامع
 ایدی . بو آنه قدر تحت حجزه آلمش اولان بر طاقم افکار
 مقدسه‌نک هتک و حرقندنصکره بتون آثار خلقت‌ده‌کی سلسله
 مناسبتی کشف ایدن و مؤثر حقیقی‌یی کندی آثار ایله کوسترن
 بویله بر اثری کمال وجد ایله تقدیر و تحسین ایتک طوغریسی
 طبع بشر ایچون بر بیوک شرفدر .

شاعر مشهور (ویرجیل) ک کلام حکمت آمیزندن « فلاکتله
 تربیه کوردیکمدن بدبختلره آجیرم » جمله‌سنی ویرد زبان ایلمسی
 احتمالکه کندیسنه بر خیلی قاره قزاندرمشدر . مشارالیهک
 ایهامات متأثرانه‌سندن بدبختلر تسلیت، و سرم و کرد فلکه تحمل
 ایچون، غیرت بوله‌جقلردر . زیرا بتون آثاری جناب ناظم
 مطلقک ترتیبات حیرت افزاسنی تقدیر ایله برابر تمنیات فضیلت
 ایله ملودر . بر مجموعه معارف طرزنده یازیلان « *Etudes* »
 نام اثرندن شعرای متأخریندن بعضیلرینک بر مقدار افکار

آلدقلىرى ظن اولنور . اشبو مجموعه فن نقطه نظرندن بر خىلى خطايى جامعدر .

بو خطايى ايسه ، على الخصوص مد و جذر اوزرينه اولان اقوالنى ، نهايته قدر محافظه ايلمشدر . بو خصوصده قوللانديغى لسان فصاحت ، اول زمانده : «دلائل جزئيه ايله متانت منطقيه نك اتحادى ممكن دكلدر » حكمنى اطرافه سويلتمشيدى . پول ايله ويرژينى سنده طوتديغى اساس ايچون نهايت درجدهده بختيار ايدى . اشبو كتاب مقدمكيلردن احلا اقتباس فكر ايتديكى حالده آنجق كنديسى بش التى تياترو اويوننه اساس اولمش نوزمين بر اثردر . مشار ايله بر محرر و بر انسان كامل كى بتون نفاست طبيعیه سنى بونده ارائه ايلديكى ائشاده قصور و نقايصنى دخى بالضرور مستثنا طوتمشدر . حساسلغيله اخلاق حميده سى و تعريفات خصوصنده كى خارق العاده ذكاوتى وصف ايدى جكى شينه فوق العاده موافق دوشهرك اكا تزينات اولديغى صورتده هيچ بروجههه پولىتقه ايله فى ياخود اشخاصك سوء ظنلرينى يكدىكريله مزج ايلمه مشدر .

« له مونته ايله سانته بووه » دن هرايكسى بر محررك كاملاً اخلاقنه موافق صورتده انتخاب اولنان حكايه موفقيت دن آيرلر ديرلر . اك اهل كمال محررلر ك دخى بويله بختيارانه بر انتخابه غبطه كس اولدقلىرى ماملدر .

« ناپليون بوناپارت » « سن پيرى » هر نوقت كورورسه « موسيو برناردن بزه نه زمان دهها پوللر ، ويرژينى لر ، كلبه هنديلر ويره جكسك ؟ التى آيده بارى اولسون بزه براز اثر

ویرملیسکز . « دیمه بی معتاد اید نمشیدی « کلبه هندی » هر نقدر استفاده جهتیه « پول ایله ویرژینی » قدر دکلسهده ینه مؤلفنک ذکاو تنه شرف ویرن لطیف بر اثر در که افکار قدیمه و شرق جواهر یله مملو اولدینی کبی بتون صحافی دخی تشبیهات عجیبه و لطیفه ایله مزین در . کلبه هندیده پارپانک آتیده کی جواب لطافتاً بنک سن پیرک تجارب واقعه سندن بولندینی تصور انسانه باعث سرور اولور : - « بد بختک لاهور اراضی خاره سنک نهایتده واقع بمبر نامنده کی سیاه طاغه بکرر، اوزرینه طوغری طرفه اشرا یکن ایلو کزده یالچین قیالر کورورسکز فقط بر کرده ذروه سنه واصل اولدینکز حالدیه باشکزک فوقنده برسا و آیاغکزک آتنده دخی کشمیر حکومتی سیر ایدرسکز . اشبو عباره یازلدینی وقتده مکافات دیده مؤلف اشبو یالچین و محصولسز قیالره طرفه اشبو واصل اولمشیدی، یعنی ذکاو تنک مکافاتنی اقتطاف ایتمکله برابر دیکرینه کوسترمک استدیکی سمایی کندیسو دخی کورمشیدی .

محرر، اشبو ترجمه حال ایچون « سن پیر » ک کندی اثر یله برابر آتیده کی اثر لره ده منتدادر در :

Essai sur la vie et les ouvrages de Bernardin de St. Pierre.

Notices historiques et littéraires.

حسین عونو

گولشتر

مسائل سياسيېدن ماعدا هر شيدن بحث ايدر، اون بش
كونده بر نشر اولنور رسالهدر .

نومرو ۵ [صاحب امتياز : بشير فواد] جلد ۱

اڤريات

دولتو محمود جلالدين پاشا حضرت تارينك برغزل عالياريني
دردنخي نسخه مزده انظار قارئنه عرض ايتمك شرفنه نائل اولمشدق .
بودفعه دخي مشار اليه حضرت تارينك ينه نديمه نظيره
اوله رق تنظيم بيوردقلى برغزل بليغانه لرى المزه كچمكه آنى
دخي رساله مزى مطالعه ايدن ذوات كرامك انظار مطالعه سنه
قوميقله افتخار ايدرز .

مشاراليه حضرت تارينك ولو بالواسطه اولسون نشر اثارينه
وساطت بزم ايچون بيوك برشرفدر .
شب وصلتده كه آغوشمه جانانه كلور
دلن آثار صفا تا حرم جانه كلور

اوقدر صد كره ابروكه آنك وصفنده
چاكيء دامن اندیشه كريبانه كلور

آچیل ای غنجه نوزادم اوتانمه شمدي

می کل رنگ فرحزا طولو پیمانہ کلور

شویله کیتسن کیجه کلزاره سن ای سروروان

تابش حسن جهان سوزیکه پروانه کلور

اوقدر ناز ایله آمیخته درکیم جسمک

یوریسک ناز حرامک ایله یان یانه کلور

نیمجه پوسه دریغ اتمه زخندانکندن

سیدر بر کون اولور اولدخی دندان کلور

چوق الم چکمش ایدم عالم مهجوریده

ایستسن سویلرم اما سکا افسانه کلور

بزم وصلکده ندیم اولسه جلال زارک

شوق شوریده ایله خامه سی جولانه کلور

دهاة ادبامزدن سزایی بک افندی حضرتلرینک

زمزمه یه دائر احسان بیوردقلری مقاله آتیه یی کمال حرمتله

رساله مزه درج ایدرز .

سزایی بک افندی حضرتلرینک اقتدار طبع شاعرانه لری

ذاتاً هرکسجه مسلمدر . بو مقاله لرنده کوستردکلری قدرت

فوق العاده ایسه . حقیقه ادبیات عثمانیه یه مدار افتخار اوله جق

بر درجه ده در : بویله ائاره واسطه نشر اولمقاه رساله مز افتخار

ایدر .

عثمانلیلرک حقیقتپور شاعری اون طقوزنجی عصرک سوکیلی اولادی اکرم بک «زمزمه» نک ایکنجی قسمنی نشر ایتدی؛ بو اثرده کی شعرلرک تشریح لطافتنه کرشمیه جکز. زیرا برتسمده بر باقشده کی حال کبی بو شعرلرده ده تعریف اولانه مز بر لطافت وار .

شو بولندیغمز بیوک عصرده شعر وادب سرائر قلبیه وحقایق فکریه نی تقریر ایچون بر ملک مؤکل اولدینی جهتله اشته او ملک بو اثرده گاه روحه کیزلی کیزلی برشیلر سویلیور. گاه اغبرار ایله سمایه اعتلا ایدوب کیدیور. او قدر یوکسایورکه روح انی تعقیده عاجز قالیور. چکلدیکی سمای لطافتدن متحری اولان انسانه باقدینی زمان کندیسندن شویله بر صدا کلیور :

جان ودل وقف تماشادر شب مهتابده

بار هر سودن هویدادر شب مهتابده

اره صره سمدن نزول ایله یالواره رق انسانک یانه یاقلاشیور فقط ضیای ماه کبی نه طوتیلیور نه قونوشولیور؛ یالکز جمالنده کی نور روحه قدر نفوذ ایدیور؛ او حالک نه اولدینی اکلامق ایسترمیسکز؟ شو بیتلره باقکز .

«بن ماهدر صانردم مهر جمالکزمش

وقتی ایدن ده تنویر لیلی قیلن ده احیا

باعث نه در هبوطه بو خاک غم مداره

جای مسیره کزکن سخن سمای اعلا

اوصاف حالکزده اولمق نه دن نمایان

وضع حزین شیرین حزن لطیف لایلا

بر درد کز می وارد در ناقابل تسلی
 قلب لطیف کز ده سودامی بسنیر یا
 نور وجود کز له خندان ایکن شویر لر
 سز بویله حزن ایچنده اولوق روامی آیا؟»

شعرك زمان ایله مكان ایله بر بیوك مناسبتی وار؛ لطافت
 طبیعه جه جهان ایچنده یکتا اولان استانبول بر شاعره الهام
 معنا ایتمکده هر مملکتک مافوقنده در. مثلا استانبولده بر
 ییلدیزلی کیجه دوشنه لم، هر طرفده کورلتیلرک کسلدیکی،
 هر کسک او یقویه طالذینی کیجه یاریلرنده فضای بی انتهای
 سمواتده بتون ییلدیزلرک ضیاسی تموجه باشلار؛ سمانک رنگی،
 مرمره نك بوغاز ایچنک صولری مائی اولدینی جهتله او کیجه ده
 پارلایان ییلدیزلرک ضیاسی مائی کورینور؛ افقک اوزرنده
 مشهود اولان هلالک خفیف ضیاسی، دکزه عکس ایدن شکلی
 مائی، اوتده بریده اقان صولر، مائی شوراده بوراده او چوشان
 قوشلر بیله مائی .

او مائی کیجه نك ایچنده افقک اوزرنده طوپلانان بر چوق
 ییلدیزلر تترهین ضیالریله بر شاعرك کوزلرندن، یعنی سرای
 سرائر روحک ایکی نورانی پخزلرندن گذار ایتدیکی زمان
 قلبک بر گوشه سننده خوابیده نیجه سودالر او یاندیرر؛ اشته
 او سودالر هپ شعر درر. مثلا بر کنج والده دوشونلسون :
 بر دقیقه قوجاغندن آیرمق ایستمدیکی اولادینی اجل دینلاز
 قوه ظالمه قوللرینک اره سنندن قوپاروبده طوپراغه کومدیکی
 زمان، او والدهیه دنیا ده هیچ بر شی تسلیت ویره مز؛ کره لرک

آتشی طبقه‌لرینی صغودان زمان بیه اولادینی غائب ایتمش بر
والدهنك كوكلندهكى نار هجرانی سوندیره‌مز: اوزمان او والده
آجی آجی اغلامغه باشلار؛ اشته او کوز یاشری هپ شعردر.
محروم حس! اعتماد ایتمورمیسک؟ یا بو بیتلری کوردیکک
زمان نه دیه‌جکسک؟

فاخرهم درت بچق یا شکده سنک
یار اشرمیدی طوپراغه بدنک
کوملکک چاک ایدوب یمان
بچدیله جسمکه کوره کفنک
شمدی ایصلاق طور سرشکمدن
قوقلایوب اوپدیکم او پیر هنک
سویله یالکزمیسک جکر پاره‌م
ایصیدن یوقی خاک ایچنده تنک
بلبل ناطقه‌ک نه‌دن صوصدی
صولدیمی آه غنچه دهنک
خون ایدر قلبی ذکر هر حالک
اغلادر چشمی یاد هر سخنک
کوریور کوزلرم ملکلرله
سیر وارانکی سماده سنک

بو منظومه‌ی او قورکن سامعه ویدائی او ساکن ساکن
اغلیان قلبک صداسنی ایشیدیور، کله‌لرک منقح اولسی سوزلرک
طبیعیکی روح ایچون نه کوزل بر اهنک حاصل ایدیور .
بلبل ناطقه‌ک نه‌دن صوصدی

صولديمي آه غنچه دهنك

اکرم بک بهارستان شرقه غبطه بخش اولان خیالات
 شاعرانه سی ایچنده یتشمش بوبدیعه ادب بزى تقدیر علویتنده
 عاجز براقیور. چوجقلرک همان هپسنک دوداقلری کل رنکنده در،
 هرشیئی صورارلر، هرشیئی اکلامق ایسترلر، تترهین سسلرنده
 کیزلنان براهنک خفیف والدینى ایچون بلبلرک صداسندن دها
 لطیف دکلیدر؟ اوچوجقلردن برینک وفاتنى بوندن دها مؤثر،
 بوندن دها مکمل تصویره هانکی ترک شاعری موفق اولمش .

اطراف غرق انوار انوار غرق الوان

اشباح بی کثافت ارواح پر تجلا

اجرام نور جوال آثار روح ساری

چکمشدی صانکه عرشه اکوانی حق تعالی

متمد اولیدی اویله آه اول شب منور

هیچ دو نیمی دی عالم هیچ کلیدی فردا

استاد کمال بکه حامد بک کیلری مستنا اوله رق هانکی ترک شا.

عریدرکه بویله نورلر، رنکلر، چیچکلر صاحهرق کندیسنه مخصوص

بریولدن کیتمش؟ اگر بوراده کندیلرندن برر کله بختنه مساعده

ایدیلیرده استاد کمال بک طبیعت شاعرانه سنه قوت و قدرت، حامد

بک کنه محض علویت تسمیه ایدر ایسه ک؛ اکرم بک کنه ده لطافت

وروحانیت دیرز، زیرا کمال بک آتشی فکرینک محصولی اولان

سوزلری بروولقاندن فشقران معدنیات کی متین و آتشنا کدر.

کمال بک النده لفظلر، کلهلر، جملهلر براستاتویاپانک یداستادانه.

سنده کی مادیات کی درکه استدیکی کی ازر، استدیکی کی قوللایر،

استدیکی شکه سوقار؛ اوزمان نظر اشتیاق اوکنده باقته طویولمز برتمثال علویت وجوده کلیر؛ افکار شاعرانه سنده برقرانلق طرف، بر نقصان یر براقمز. بو عالی شاعرک اثر لرنده دهشته خطاب ایتدیکی روح ابتدالی ایلرولر، ایلک خطوه سنده قوتنی صکرده جسارتنی غائب ایدرک کیری چکلمکه باشلار. اوجهته. درکه استادک شعرلری ایچون مظفریت محقندر. سوق صده سویلدیکمز شو بر ایکی سوزه بر قاق کله دهها علاوه ایدم: حامد بکک افکار شاعرانه سی دأماً سوده طولاشر. زمینه بک آراینر، اک مادی مباحثه بیه دلیللری سهاویدر. حیات انسانی تشریح ایچون یازیلان تیاترولر نده بیه مرجعی، ماخذی سهاور. اویله دنیاه بیلیرکه بوعلوی شاعرک شعرلرینه غروب لر حزنی، طلوع لر نشته سنی، سهارکنی ویریور. زمینده قالمغه مجبور اولدیغی زمان - محشرده تشریح اولمش قوللرینی کونشک ضیاسنه طوغری قالدیروبده مزارندن قیام ایدن برموتا کبی - سوز و کذار ایله سهایه اعتلا ایدر. هیچ برحالی تعیین ممکن دکلدر: ابعاد مطلقه نی تحدید قابل اولدیغی کبی، حامد بکک مالک اولدیغی دهها شعرلر نده آنی اوله رق ابراز ایتدیکی پرتوزکا ایله کوریلیر. بونلری بشقه جه بررمقاله یه براقه رق صدد بچتمزی غائب ایتیمه لم. اکرم بکک طبیعت شاعرانه سی هر طرفده کورلتیلرک، سسلرک کسلدیکی بر زمانده سکون و سکونت ایچنده علوی برحزن ایله طوغریدن طوغری یه روحی تنویر ایدن آیک ضیاسنه بکزر؛ شعرلری ینه او آیک ضیاسی کبی کیردیکی قلبلرده برسودا، طوقو. ندیغی یرلرده برفریاد او یاندیرر. بوعلوی شاعرک تصویر و ترسیم

طبیعتده قوللانديغی رنکلر هیچ برشاعرده مثل کورلماش
درجده نظر ربادر؛ قلبه او قشایه رق سویلر، روحی ابدیتی
سویلیه رك القشلا ر. زمزمه ده مندرج « نغمه » عنوانی منظو.
مه نك شوییتلرینه باقم :

عرشه اولنور سنکله اعلا
کلبانك تضرعی عبادك
شوقك غلیان ایدردی پیدا
خوننده کتاب جهادك
قدستی کوسترن بوشیلر
علویتکه دلالت ایلر

بوراده فکر، شاعرانه معصوم کوکلردن چیقان فریادکی،
اعتلا ایده ایده نزد الوهیت پیوسته اولیور. اکرم بکی ترقی ادبیات
نامه تبریک ایدرز .

غزل

احتراز طغنه دن قالمقده در آهم نهان
بر حقیقت قالمسون عالمده اللهم نهان (*)
عرض ایدر سیمای رسمم کوکلمک مقصودینی
قالسه ده زیر لب خامه مدده دلخواهم نهان (*)

(*) بودعايه « آمین » ديه جك پك چوق بونمز سانیرم .

(*) رسم ارسالده دائر بر مکتوبه درج اونمش ایدی .

عشقه شهرت حسنه مستوری اولور رونق فزا
 سن اول ای مهرم هویدا سن قال ای ماهم نهان
 یوق تجدد خانه هستیده بر مثلم هنوز
 وار ایسه قالمش عدم کنجنده اشباهم نهان
 بخود ایلردی تماشای جمالك عالمی
 دیده لردن اولسهك ای جان آکاهم نهان

معلم ناجی

برحزین تماشا

کوردم که کونش غروبه مائل
 اطرافده برکوزل تبسم
 ایتمکده حزین حزین ترسم
 کوکلدن اولوب غموم زائل

چشمم آنی سیره طالادی بیهوش
 اطرافنی الدی شادمانی
 برطاتلی سکونت جنانی
 ایتمش ایدی کائناتی خاموش

کیرمشدی کونش حجاب کوهه
 نصفی کورینوردی نصفی مستور
 مغرب جهتنده برحزین نور
 باقدجه صفا ویرردی روچه

ایتدکجه بو عالی تماشا
 کوکلمده صفا اولوردی افزون
 غارب اولان افتاب زرکون
 کوکلمده طلوع ایدردی کویا

ییلدیزلر اولوردی پرتو افشان
 تک توك کورینوردی آسمانده
 کویا بو بدیعیه جهانده
 ناظردی سمانده کی سر و شان

«آهسته وزان نسیم کلیمز»
 یپراقلری ایلدکجه تهزیز
 برصوت لطیف رقت امیز
 ایلردی سماع جانی تلذید

باقدم که دکر جهته مهتاب
 باقمده حزین حزین بو حاله
 اولدکجه کونش یقین زواله
 آرتاردی قرده اولقدر تاب

کیتدکجه نظردن اولدی پنهان
 ترک ایتدی جهانی شمس تابان
 اطرافی اخاطه ایتدی در آن
 بر شکل غریب، رنک هجران

اول رنکی ازاله ایتدی انوار
 مهتاب اولیوردی نور پیا

هر یرده کورندی صانکه سودا
 هر یرده اولوب کوکل بدیدار
 اولدقجه تحولات عالم
 پیش نظرمدده جلوه ریزان
 گلشدی بوسوز لسانه اولدم :
 ای غفلته مبتلا ! ای انسان !
 دنیاده نه دولته نه ماله
 مغرور اوله رق کوکنمه زنهار
 ظن ائمه برنده سن بقا وار
 انجق - وار ایسه - کوکن کاله

مغنی زاده
 طاهر

بر چمچکه

۱
 نه کوزلسک چیچک ! نه دلبرسک
 رنک و بویک شبا بته بکزر
 نور سودا ایله منورسک
 طوتسهک اولزمی دله سن بریر
 یاقیشور اولسهک ای بدیعه حق
 اله عشقه زیور افسر

۲
 منظرهک کوکلی ایدر تزین
 بر تبسم کبی لطیف لطیف

باد خوشبو اسوب خفيف خفيف
 سنی ایتدکجه اهتزازه قرین
 صانیرم که خیالی سودیکمک
 صالنور ناز ایله حزین حزین

۳

یوق دکلسک او مرتبه دلبر
 سکا فائق شوقز جغز البت
 نیلیم ایتیور بکا رغبت
 او کوزل نظره غضب پرور
 هیچ نه ممکن نظیری اوله آنک
 سن چیچکسک! او برملک پیکر

منمنلی زاده

طاهر

فنون

مباحث فن منجانیکی (مابعد)

اگر یرده برکه یو وارلامش اولسه کز، مذکور کله یه هیچ
 برطرفدن ممانعت اولمدیغی حالده، کله نك کندی کندینه توقف
 ایده جکنه امینسکز. مع مافیسه بوکا برطرفدن ممانعت اولیور.
 بو « برطرف » کره ارضدر . جسملر طبیعتلری ایجاباتجه پک
 کریدرلر. چونکه بر جسم دیکر بر جسمه تصادف ایتدیگی زمان،

اكا كندی حرکتدن بر قسمنی اعطا واحسان ایتدجه، ممکن دکل کچه مز . کله دیگر برکلهیه تصادف ایتمش اولسه آنی ده حرکت حالنه وضع ایتکده قصور ایتمز . لکن کله نك سرعت مخصوصه سندن بر مقداری تناقص ایدر . چونکه دیگر کله یی تحریک ایچون ایجابی قدر سرعت صرف ایتشدر . ایدی کله، اگر دیگرینه تصادف ایتماش اولسه ایدی، یولی اوزرنده بیک، اون بیک، یوز بیک قوم دانه لرینه ؛ بر میلیون . ایکی میلیون، یوز میلیون هوای نسیمینک اجزای فردیه سنه تصادف ایده جک که، آنلره حرکتدن بر قسمنی متعاقباً ویرمه که مجبور بولنه جقدر . ایشته حرکتک شوضایعاتندن طولانی کله البته توقفه مجبوردر . کله نك نه سببه مبنی طور دینی شمدی اکلاد . شیلدی یا ؟ لکن سرعتندن شوضایعات وقوعه بولماش اولسه، کله نك الی الابد حرکتنده دوام ایده جکی ده شبهه سزدر .

حال حرکتده بولنان بر جسمه هیچ برشی مخالفت ایتدیکی صورتده، جیم مذکور حرکتدن اصلا فارغ اولماز . کره ارض ایله سیارات سائرده باقسه کز آ : حرکتلرینه خلل ویا بطائت کلکسزین اطراف شمسده دور ایدیورلر . نیچون ؟ زیرا سیارات مزبورده یوللری ویا محرکلری اوزرنده هیچ برشیته، هیچ برمانعهیه تصادف ایتدیورلر، چونکه ابعاد سماویه بوش، ودها طوغریسی مقاومت اصغر نامتناهییه مالک بر طاقم سیالات ایله طولودر که : دیگر جسملرک حرکتندن هیچ برشی آلفه مقتدر دکلردر . ایشته سیارات « حرکت دائمه » مسئله مشهوره سنی حل ایتشدر . لکن باقکزه نه صورتله : هیچ

برجسی حال حرکت و وضع ایتدک کردن سیارات مزبورہ نك حرکتی بر صورت دائمہ دوام ایدیور .

اگر بر دفعہ حال حرکت و وضع اولنوب، اصلاً توقف ایتدکسزین، حرکتہ دوام ایتدک شرطیلہ، بر ماکنہ اعمالنہ موفق اولمش اولسہق زمانز ایله امکیزی بیہودہ یرہ صرف ایتدک اولورز . چونکہ بوماکنہ هیچ بر ایشہ یاراماز . اگر برایش کورمکہ و بوجہتہ بر منفعت کوسترنکہ موفق اولورسہ بر شئی حال حرکت و وضع ایدہ جکندن، بو حالہ مطلق مذکور ماکنہ توقفہ مجبور اولاجقدر .

فرض ایدہلم کہ : اعمال اولنان ماکنہ بر صاپ ایپلکی تحریک ایتسین . بو حالہ ماکنہ کندی حرکتدن بر قسمی متعاقباً ایپلکک اقسام مختلفہ سنہ نقل و ایصال و بوجہتہ حرکتدن بر قسمی ضایع ایدہ جکندن نہایت حرکتدن هیچ بر شئیہ مالک اولامایہ حق و بناءً علیہ توقفہ مجبور اولاجقدر . حرکت دائمہ نك تحریری بر نتیجہ غیر مفیدہ و یردیکندن طولایی یا لکز عبث و بیہودہ دکل، حتی حصولی بیله ممنوع و غیر ممکندر . بو ماکنہ نك موجودی ایله بر آاز مباحثہ ایدہلم : موجد مومی ایله، ماکنہ سنک سما ایله ارض بیندہ - هیچ بر شئیہ استناد ایتدہرک - تعلیق ایدیله جکنی البتہ فرض و تصور بیورمازلریا! هادی قبول ایدہلم کہ : مذکور ماکنہ نك حال حرکتہ بولنان اقسامنک فقط بر نقطہ سی بر مسندہ مستنداً تعلیق ایدلسون . اقسام متحرکہ غایت مجلی چلیکدن، و نقطہ استنادک بولندیغی سہا ایسہ پک قاتی و سرد تونجیدن

اعمال اولنسون . بو حالده دلك واحتمكك بالطبع پك آز اولور .
 لكن دلك واحتمككى بسبتون محو اتمك ممكن دكلدر . ايمدى ،
 دلك واحتمكك نه در ؟ ونه يى نتيجه ويرر ؟ دلك ايدن اقسامك
 استعمالندن يعنى ، اقسام مذكوره دن ، غير محسوس توز حالنده
 بر طاقم اصغر نامتناهى پارچه لرك آزار آزار قوماسندن عبارت
 دكللى ؟ لكن ، بو اصغر وغير مرئى پارچه لر ، مادام كه قوپويور ؛
 حال حر كته كچيور ديمكدر . ايمدى ، بر جسم ، كندى حر كتندن
 بر قسمنى غائب اتمكسزىن ، ديكر بر جسمى حال حر كته
 كتيرد مز .

بناءً عليه ، شو ما كنه هر دقيقه ده حر كاتندن بر مقدارى
 غائب ايدد جكندن ، نهايه الامر توقفه مجبوردر . ديمه يه لم كه :
 بر جسم ذهنى ايله دلك واحتمككى كاملاً محو ايدد بيليرز .
 فى الواقع ، بو حالده ، حال حر كته كچه جك اولان اقسام ،
 چليك وتونجك اجزاي فرديه لرى اولمايوب جسم ذهنينك
 اجزاسى ايسده ، ايوجه دوشونه جك اولور سه ق . بولورز كه :
 نه وقت اولسه يوقاروده سويلديكمز نتيجه حصواه كله جك ،
 يعنى ، قوللانديغمز واسطه ، كچه ما كنه نك حال حر كتنى
 تمديد ايدرسده همه حال توقفه مجبور اولاجقدر .

هنوز ده ها هوانك مقاومتندن بحث اتمك . چونكه . هوانك
 اقسامى ده ما كنه نك حر كاتندن حصه ياب اوله رق بالطبع ما كنه نك
 حر كته ايراث بطائت ايدر . بطلانى اوزرينه ده ا پك چوق
 شيلر سويلنه بيله جك اولان « حر كت دائمه » نك دائره امكان
 داخلنده اولمادىنى حالده الان بونك وجودينك ممكن اولاجنى

زعمیه اوغراشانلرد تصادف اولنیور . لکن تأسف اولنورکه :
 بویابده وقت ونقد صرف ایتمکدن بشقه بر نتیجه یی منتج اولمایان
 بویله برعبث و غیر ممکن شیئله اضاعه وقت ایدوب طور ییورلر .
 اگر ، قفالرینه کیرمش اولان شو اوهام وخیالاتی
 ترك ایددرک، بوکا صرف ایده جکلری اوقات ومبالغی ممکناتدن
 اولان شیلره حصر ایتسه لر، مواد نافعہ حصوله کتوره جکلری،
 وبو واسطه ایله نبی بشری ده مستفید ایده جکلری شبهه سزدر .
 یوقاروده تعریف ایتدی کمز وجهله، حرکت، کندی کندی
 اعطا ایدن ونهایت محو اولان بر شیئدرکه : بو طبقی پاره یه
 مشابه در. انسان پارده یی صرف ایده ایده حال فقره دوچار
 اولور . لکن بومثالی مرامزی بر صورت واضحده بیان ایچون
 کتورمش ایسه کده، حرکت اساساً بوکاده بکزه مز . حرکت،
 اجسامک بر حال مخصوصی درکه : اجسام مزبورده یی بو حال
 خصوصی یه وضع ایدن شی : « قوت » در . آنجق دیگر بر
 قوت جسمده اولان برنجی قوتی محود مقتدر در .

بو « قوت » - که طانیقده اولدیغمز بالجمله مخلوقاتده، ومخلو-
 قات مزبورده نک هر بر قسمنده موجود در - بو « قوت » - که
 حرکتی محو وابطاله واسطه محضه در - ایشته بو قوته « قوه
 عطالت » تسمیه اولنور . حال سکوننده ویا حال حرکتده بولنان
 هر جسم، بولندیغی حال سکوتی محافظه یه یا خود حال حرکتده
 ایسه حرکتده دوامه مجبور در .

جسمک حرکتی تزیید ویا تنقیص، یا خود حرکتک
 جهتی تعدیل ویا خود جسم مزبورک سکوتنی تبدیل ایلمک

ایچون بر مقاومتك وجودی شرط ولازمدر . ایشته بومقاومت بر قوت درکه: اجسامی تحریک ایدن قوته مقابله ایدرک بر قسمی محو وابطال ایلر .

برواغونی - ولو اگ مجلی بر دمیر خطی اوزرنده - حال حرکتی وضع ایتمک ایچون دقت ایدکده باقیکز، نه قدر چوق قوت صرفنه توقف ایدر . بر کرده واغون حال حرکتی کلدیمی؟ آرتق پک جزوی بر قوته حرکتی محافظه ایدرک یولنه دوام ایدر . بوکا سبب نه؟ چونکه، اولجه واغونی تحریک ایچون صرف ایتدیکز قوته، واغونک قوه عطالتی مقاومت ومقابله ایدیوردی . بوقوه عطالت - که تحریک اولنه حق شینک ثقلتیله متناسبدر - پک کلی اولدیغندن بوکا غلبه چالاق ایچون بالطبع زیادهجه قوت صرف ایتمکز لازمدر .

بوندن صکره، واغونی تحریک ایتمش بولنه جغکزدن، غلبه چالغنه چبالیه جغکز قوتلر: هوانک، واغونک کذرکاهنه تصادف ایدرک قوم دانه لرینک وسائر نك عطالت قوتلر نندن عبارتدرکه: واغون، متعاقباً یولی اوزرنده بونلره بالتصادف حرکت ویره . جکندن، حال بوکه اجسام مزبورده غایت خفیف اولدیغندن، بونلره غلبه ایچون صرف ایدیه جک قوت پک جزوی در . بر یوک آرابه سنه قوشولمش اولان آتلا، آرابه بی حال سکونتدن حال حرکتی وضع ایتمک ایچون پک چوق زحمت چکدکاری حالده مؤخرآ آرابه نك حرکتی دوام ایتدیرمک خصوصنده پک آز مشقت چکرلر .

ایشیدیورز که: بعض کیمسه لر، تراموایدن اینرکن

دوشویورلر . بونک سبب سزه آکلاته لم : تراموای حال حرکتده ایکن دروننده بولنان کیمسه لر دخی عین حرکتده متحرک بولنورلر . بو حرکتی محو وابطال ایده جک هیچ بر قوه معکوسه اولمادچه مذکور آدملر تراموایک جهت حرکتده طوغری متحرک اولارق ، تراموای حرکتده ایکن اینمک ایستین بر آدمک بهمه حال جهت حرکتک عکسنه — ایجابی قدر — اکیلهمه سی قوه عطالت مقتضیاتندندر . چونکه ، این آدمک اوزرنده ، تراموایک حرکتی موجود اولوب ، اشبو حرکتی ، عکسی جهتنده ، دیکر بر حرکت محو وابطال ایتدکجه مزبور آدم بهمه حال تراموایک متحرک اولدیغی استقامتده دوشمش اولور .

محمد نادر

(مابعدی وارد)

برلقمه اکمک تاریخی { مابعد }

بشجی مکتوب

دیشلر (مابعد)

اولادجغم ، ایسته مکسزین ینه کچن سفر سزه اکلاتدیغی شیلری دوشونیورم و بوبابده سزه سویلیه جک برچوق شیلر دها بولیورم .

امید ایدرم که میک یمکن مراد یالکز برلذدن عبارن اولیوب ، اینی برایش کورمک مرام ایدر ایسهک ، بو قدر ایشر کورن قانی ده برپارچه دوشونمک لازم کلدیکنی وداأما امداد

اوله رق كنديسنه شكرله. كورك كوندره جك اولور ايسهك قانك فنا حالده صقيه جغنى اكلا ديكر . پك اعلا ذهنك زده بوله بياير. سكره قان يالكر بونلرك اعانه سيلاه كوچك ايشجيلرينك على الدوام ايسدكلرى شيلرى ناموسكارانه بر صورتده تسويه ايدمز، بو صورتده انلرك ياننده محجوب قالمسى ايجاب ايدر .

ضررى كيمه ؟

هر حالده بكا دكل .

چوربا اچمكه نازلنان، او كوز اتى براقوبده ميوه وسلاطه يه قوشان چوجقلىر عاداتا او ياپدير مق ايستيوبده ايشجيلرينه ديرك يرينه قامش دودوك، طوغله يرينه كورك كوندرن آدمه بكررلر. بو صورتله ياپيلان براو نه كوزل اولور !

سفرده والده كرك سزه يي ديديكى شيلر قانه اك الزم وعاداتا قانك آش ارديكى شيلرى جامع اولانلردر، انسا. نلر بونك سببى اكلامازدن برخيلى زمان اول تجربه انلره بوراسنى اوكرتمش ايدى؛ شمدى بو بابه سرك معلوماتكز يوز سنه اولكى اك بيوك عالمردن زياده اولديغندن، ارتق سفرده سرك اچون ناز ايتك جائز اوله ماز، بوندن صكره سرك بويه بر حركتده بولنديغكزى ايشيده جك اولور ايسه سرك اچون پك عيب اولور .

دمندن قلمى المه الديغم وقت ذهنى مشغول ايدن ير بوراسى ايدى . وجود انساننده وقوعبولان شيلره واقف اولمق، بونلرك اسبابى اكلامق كى حقيقتاً اكلنجهلى هيچ برشى

اوله ماز؛ لکن اکلنججه ایکنجی درجه ده قالیر : بوراسنی اوکرنمکه باشلادیکنز، کوندن کونه دها زیاده اوکرنه جکسکز . برلکده ایتدیکنز شو تحصیلده بکا اک زیاده حقیقتاً مهم کورینن شیء هر خطوه ده اک نافع، اک مقنع معلوماتی بولمقلغکز، ابو. ینکزک هر کون تنیه ایتدکری شیرلی، قارشولق ویرمدن، اجرایه مجبور اولدیغکزک اسبابنی اوکرنه کزدر. سببی بیلنمدن ینه اطاعت اولنه بیلور، بوده جای تشکر در! لکن اسبابی بیلنه جک اولور، بر وظیفه نک ایفاسنه نهدن مجبور اولندیغی اکلاشیلور ایسه دها ایی ودها قولای اطاعت اولنور. بو حالده کندیمزی طانیق کبی هانکی شی وظائفمز حقنده بزده دها زیاده معلومات ویره بیلیر؟

بوندن ایکی بیک ایکی یوز کسور سنه اول، دون دکل ! عالم انسانیتک اک بیوک دهیلرندن بری، یعنی سوقرات، بو اسمی ایی بلله ییکز، شاگردلرینه، صورت ظاهرده پک ساده کورینن شو : « کندینی بیل ! » (*) سوزینی برنجی قاعده اساسیه اوله رق تعلیم ایدیوردی . سوقرات بوسوزدن بزم بوراده کی مباحثاتزده چیقاردیغمز معاندن دها عالی بر معنا مراد ایدیور ایدی؛ لکن اوقاعده اودرجه ده موافق حقیقتدر که بدن انسانییه وقوفک اک ساده برکوشه سنه کوچ حال ایله عطف نظر ایلدیککز حالده شمیدین مینی مینی قلبکز، یا کلز ایسم، اسکیندن زیاده اورمغه باشلامشدر . بو کتابک باشنده انسان اوکرنده دها ایی اولور دیدیکمه خطامی ایتشم؟

(*) بو سوزی اک اول سویلین، مقدمه ده سویادیکنز وجهله «تالس» در.

اعتراف ایدیکز که سزه سودی اکلاتدیغمدن بری، سزی سودیله بسلین حقنده دها زیاده محبت حاصل ایتدیکز، الک حکایه سنی در خاطر ایدرک والده کزک النی فرصت بولدقجه اوپشمسکزدر . اگر بویله اولدی ایسه، سزدن ممنون اولمام، دوغریسنی ایستر ایسه کز، نهده کندمدن .

حاضر بورادن قونوشوب دوریر ایکن ال ایله سود انا حقنده خاطر مه کلن فکری سزه سویلیهیم .

اولادم، یکی طوغمقده اولان روحکزک زحمتسزجه هضم ایده بیله جکی برغدایی ویرمک ایچون ذکا وحسیاتنک اک صاف وپاک اولان قسمنی عادتاسود حالنه قویانلرده سود آنایه بکزرلر . وجود کزه کیرن اونلرک روحی، معلوماتیدر؛ بوندن دولایی آنلره مکافات ایتمک موافق عدل وحقانیتدر . هر نه قدر کوچک اولور ایسه کز اولکز، سزک برکوزل مکافاتکز واردرکه آقاده مینک مکافاتلرندن دها کوزلدر واونک ایچون خست کوسترمه ملیسکز، اومکافات برپارچه انلری سومکدر .

هم سزک ایچون چالیشانلر یالکز اللر دکلدر، برطاقم قفالرده واردر؛ اوقفالرک مقداری مأمولکزک فوقنده وآنلره بورجلو اولدیغکز تشکر دیکرلرندن از دکلدر . برنجی مکتوبده عالم افدیله دیکرمله اکلنه جکم ظن ایتمسکزدر . بلکه اونلر کوچک قیزلری لزومی قدر صیق خاطرلرینه کتیرمدکلرینه خطا ایدرلر؛ لکن بو حال آنلری، فرقنه وارمقسزین، کوچک قیزلره بیوک بیوک خدمتلرده بولمندن منع ایتمز . سز اونلرده بورجلوسکز، هم پک چوق، اونلر اولیه ایدی سزه اوکرده .

جگم شیلردن هیچ بر وقتده برشی او کر نه مز ایدیگز . دیشلرده کیرج و فوسفور بولندیغنی بیلیمک پک لطیف، دکلی؟ لکن سزک بویله بش دقیقهده او کر ندیکیکز بر سری طبیعتدن قوپاره بیلیمک ایچون بیکارجه عالمک کلهسی؛ تحریات اوزرینه تحریات، کشفیات اوزرینه کشفیات وقوعبولسی؛ عصرلرجه چالشمق ایجاب ایتدی . ایلریده دها بشقه شیلر او کر ندکجه درخاطر ایدیگز که اونلرک هپسی بوقیلدندر . علمک مظفرياتندن بویله قولای قولای مستفید اولمکله برابر، نیجه مشقتلر ایله، همان دائماً مصارفاتی کندی کیسه لرندن اوده یه رک، بعضاً حیاتلرینی تهلهک یه قویهرق او مظفريتلری قزانانلر حقنده بزحس شکرانیده بولمکزی ده آرزو ایدرم .

ایشته باقیگز، بر آوج آدم که حاللرندن برشیء اکلاشلماز، برلسان سویلرلر که ایشیدن کوچک چوجقلر قاچار . اونلر اجزاجی ترازولرنده برطاقم کوچک کوچک سیاه طوزلر طارتارلر، بر نوع یاقیجی صویه باقیر لوحه لر باتیرلر، بعضاً طوپ کلهسی قدر تهلهکلی اولان هوا حبه لرینک اگری بوگری شیشه . لردن کچیشنی سیر ایدرلر . هیچ برایشه یارامیان کمیکلری قازیرلر، طوپلو ایکنه نک باشی قدر اولان جنینلری درده بولرلر . کوزلرینی ساعتلرجه اوتوز التی جاملی برطاقم دور بینلره دیگر قالیرلر که بودورینلرک او جنه کیدیلوب باقلسه برشیء بولنماز . «دارالاستحضار» تعیر ایتدکلیری یرده چالیشیر ایکن انسان اونلری کورسه دلی دیر . بونلرک هپسی بتدکن صکره برده کونک برنده کورر سکر که آنلر یر یوزینی دکشدیر مشلر،

برطاقم انقلابات وجوده کتير مشار که امپراطور لر بيله آکا تابع اولمغه مجبور اولور لر ؛ ملتاری دفعه یوز میلیونلرجه زنکین ایتشلر ؛ انسانلره مچوللری اولان قوانین کائاتی بیلدیر مشلر ، کوچک قیزلره غایت مراق ایدیله جک بر طاقم شیلری او کر تمک ایجاب ایدن وسائلی تدارک ایتشلر که کوچک قیزلر انلری او کر ندکجه دهها نازک ودها اوصلی اولور لر . بو رفانده در که استغنا کوتورمز . چونکه آنلر بیویوب قادین ووالده اوله جقلر و، اوتهدنبری اوله کلمکده اولدیغی کبی . دنیا به حکم ایده جکلر . شمدی بو سبتون خاطر مزدن چیقارمش اولدیغمز بیچاره دیشلره کله لم . اونلرک یرلرندن او چیه جقلرینی پک اعلا بیایرز . دیشلرک کلنلری سوسلمکه مأمور اولدقلرینی سزه سویلمشدم . بوبرسوسدر که هر کسک ایشنه کلز . بوسوس قیمه کبی قیامقدن عبارتدر . ایشلرینی ای کوره بیلمک ایچون دیشلر خدمتلری بولشدیلر . برطاقی کسر ، برطاقی یرتار ، برطاقی ازر . کسنلر تام برونک آتنده وایکی چکه نک اوکنده بولنان یاصی دیشلردر . پارمغکزک او جیه آنلری یوقله یکز : کوره جکسکز اونلر ، بچاق کبی ، کسکیندر لر . اونلره (قاطع) دیرلر که عربجه در ، کسچی دیمکدر . اول امرده لازم اولان شی کسمکدن عبارت اولدیغی ایچون اکمک والما اونلره ایصیریلیر . مقر اصلرینی آرامغه او شنن تنبل کوچک قیز ایکلرینی ده اونلره کسرلر که بو پک فنا بر عادتدر ، چونکه اونلر بویله بر برینه سورتلدکجه اسکیرلر ؛ ایلریده کوره جکسکز که اسکین دیشلر یکیدن کلز . ایکنجیلری او کوچک و اوجی سیوری دیشلردر که آلت و اوست

چکه نك هرايكي طرفنده كسيجي ديشلردن صكره كليرلر. اونلري سز قولايقله بوله بيلير و آز جق دو قنهرق سيوري اوجني حس ايد بيليرسكز. اولكيلر ديشك بچاغی ايسه لر بونلرده چتاليدرلر. اونلر ييرتلمسی مراد اولنان شيئه باتيرمغه يارار. انلره (كلبي*) ديرلر، بوده كوپك معناسنه اولان كلب كلمه سندن كلير؛ بو اسمك و يرلمسك ده سببي كوپكلرك اتی ييرتمق اچون بو ديشلری زياده سييله قوللانمهيدير. كوپكلر اوک اياقلىرىنى اتك اوستنه قور، كوپك ديشلرىنى اچنه باتيرر، باشنى يان طرفه آتهرق اتی چكر. اوک اوكنده ياتان كوپكك آغز يينه باقيكز: بر آز اكرى اولان سيورى اوچلرندن آنلری طانيرسكز. بونلر اوته كيلرك هپسندن اوزوندر، كوز ديشى ديه بونلره ديرلر. بزم كليلر مزه اسم و يرمك اچون كوپكك انتخاب اولمسنك پك ده سببى بيله ميورم؛ چونكه ات ييين حيوانلرك هپسك كوپك كبي آزيلرى واردر، هم ارسلان، قاپلان و سائر بر طاقم حيوانلرك كيلر كوپكك آزيلرندن دها بيوك و دها سيوريدرلر. كديده اونلر عادتاً اوفق چيويلره بكرر. لکن بويله ديمك عادت اولمش، دكشديرمك المزدن كلز.

آغزك ايج طرفنده بولنان صوك ديشلره (اسنان طاحنه*) اسمنى و يرمشلردر كه عربجه او كوديجي ديشلر ديمكدر. دها چوق عربجه لغتلر كوره جكسكز، بوكا قاتلانمهي كز لازم كلير. بر پارچه عربجه او كرنوبده، مکتبده عربجه او كر نديكى اچون، سزه يوقارودن اشاغى باقان اركك قرنداشكرك

(*) كوپك ديشنه «نابي» واكوديجي ديشلره «ضرس» ده ديرلر.

ایجابی تقدیرنده کبرینی قیرمق ایچون حاضر بو سزه بر وسیله در . اوللری بتون عالم لر عربجه یازار لر ایدی ، بو مسئله لرده آنلرک حکمی جاری اولدیغندن اونلره ایستدکلی اسملری ویردی لر ، خلقک رأینی صورمدیلر ، خلقک ده بویله شیلر پک طاسه سنده دکلدر . شمیدیه بعضاً سائر اجنبی لسانلردن تشکیل ایدیورلر که حقیقتی ارانیله جق اولور ایسه بوده بر ترقی دکلدر ؛ نه زمان مراملرینی خلقه اکلامق ارزوسنه دوشرلر ایسه او زمان اسملری ترجه قورلر که بونک ترقی اوله جغه اشتباه یوقدر .

کله لم بز او کودیجی دیشلر مزه . بونلر دکر منجینک طاشنک کوردیکی ایشی کورورلر ، طبقی اونک کی آلتلرینه کلن شیلری ازولر . بونلرک اوجی بعض اوفق تفک چیقندیلی دوز و مربع بر سطحدر که پارمغکزی قویجه در حال حس ایدرسکز . بونلر دیشلر مزک اک ایری واک قویلریدر . انسان بر طاش بولمقدن ایسه دیشلرینی قیرمغی ترجیح ایتدیکی وقت فندقلری بونلر ایله قیرار .

مثلاً بحث ایدرم که قیرمسی کوچ اولان بر شیئی دائماً او کودیجی دیشلرک آلتنه قویوبده کسیجی دیشلرک آلتنه قویمد . قلرینک سببی سویلیه مزسکز . چوجق اولسون ، بیوک آدم اولسون ، هپسی بویله یاپارلر ، اوبیوکلر بیله دائماً بونک سببی بیلمز لر . بن اوراسنی سزه سویلیه جکمه سز شوراسنی بکا اکلاتیکز باقهلم : چوق مقاومت ایتین بر ایپلک اولدینی وقت مقراضکزک اوجیله کسدیککز حالدیه مقاومت کوسترن — مقراضکزک

آغزینی بوزمغی اکلنجه ایتدیگنیزی فرض ایدرک — مثلاً بر
کبریتی کسمک لازم کلدیکی وقت مقراصک تا ایچ طرفه نیچون
کو توریورسکز؟

اگر سز بیوک بر ارکک چوجغنی اولیدیگز، بنده سزه
حکمت طبعیه او قوده ایدم، مانیوه لا نظریاتی دنیلن شیء سزه
تفسیر و ایضاح ایتمک ایچون بو کوزل بر فرصت ایدی. لکن
مانیوه لا نظریاتی سزی اور کودر ظن ایدرم. بشقه صورتله
بو مشکلی حل ایتمه نك یولنه باقهلم.

آنجق باشلر ایکن سزک ایله او قدر کوزلهک ایتدم که چوق
میدانم قالمدیغنی کوریور؛ و بوندن دولایی زیاده سیاه محجوبم.
حقیقتاً دیش بحثی اشرف ساعته تصادف ایتمه مش. بوندن
اولده بر طاقم آدم لر بکا بر سورو کوزلهک ایله وقت غائب
ایدیورسک دیورلر ایدی؛ پکده حقسز دکلردر. بویله یولمزده
تصادف ایده جکمز هر اوت پارچه سی ایچون دوره جق اولور
ایسهک، هیچ بروقتده منزل مقصود مزه واصل اوله میه جغمزی
ادعا ایدیورلر، بنده تسلیم ایتمه که مجبور اولیورم. فقط کندم
ایچون عذر اوله رق سزه شوراسنی خفياً سویلرم که: دها
بیلدیگمز یرلرده ایکن — که بورالرده هر شیء طبیعی سزک
ایچون دها زیاده موجب استفاده در — بر آز تفرج ایده بیلیرز،
فکر نده بولندم. ال، دیل، دیشلر، بونلرک هپسی سزک
بیادکلرکز اولدیغدن اونلرک تاریخلرینک سزه دها زیاده تعلق
و مناسبتی واردر. لکن یقینده او کوچک قرانلق دلیکه کیره جکز
واو زمان حیزلی کیده جکز.

بشیر فؤاد

علم ثروت (مابعد)

— فصل ثانی —

تقسیم اعمال و مساعی

اشبو فصلك مندرجاتى : تقسیم اعمالك منشأى . — آدم احمیت
 و تقسیم اعمال . — تكثیر اعمال . — تزايد مصنوعات — استعداد
 شخصى . — انتخاب موقع . — امتزاج مساعى . — تقسیم
 اعمالك محذوری . —

۱۷ . — تقسیم اعمالك منشأى . — احتیاجاتمر هر جهته
 نامحدود اولوب، یاشامق ایچون اغدییه. اختلاف مواسمدن
 تحفظ ایچون البسهیه، راحت والتجایتمك اوزره برمسکنه،
 کندمزی مدافعه و محافظه ایچون اساحیه محتاجز . اگر شدتلی
 فورطنه لر بزى غیر مسکون برآطیه آتمش اولسه، احتیاجات
 متعددهیه مقابله ایده بيلمك اوزره (روبنسون) کبی مدبر
 اولمق اقتضا ایلر ایدی !

حال انفرادده تعیشمزی جناب قادر تیسیر بیور مامشدر .
 بزم یانی باشمزرده بزه بکزر دیکر برطاقم انسانلر واردرکه آنلرکده
 بزم کبی متعدد احتیاجاتی اولوب بوکا مقابل سعی و عملرینی
 بزم مساعیمزه ضم و علاوه ایدرک سلامت عمومیهیه اشتراك
 ایدرلر .

برقاچ عمله برایش ایله مشغول اولدقلری زمان بونلردن
 هربری اوایشدن انجق برازینی کوروب دیکرلریده مذکور
 ایشک اکالیچون سعی و عملرینی اکا ضم ایلرلر . اشبو تقسیم

مساعی بر طاقم درجه لوله وقوعه کلیر و متعدد صنعت و معرفتسر
میدانه چیقار .

ایشته بویولده هیئات اجتماعیه تشکل و حرف و صنایع تنوع
و قرناً بعد قرن اقسام و شعباتی تکرر ایتدکجه صنایع دخی ترقی
ایلمشدر . بر بنانک صورت انشاسنی نظر دفته آله م : بر معمار
یایله جق بنانک پلاننی تنظیم و ترسیم ایدر، عملهنک بر طاقمی
اوجاقلردن طاش اخراج ایدر، بعضیسی چیقاریلان طاشلری
کسر، دیکرلری کیرچ یاپار والحاصل بر بنانک یاپلمسیچون
عمله، دولکر، بیچیقی، رنده جی، صیواجی، چلنکیر، مارانغوز،
بویاجی ودها سائر بر چوق ارباب صنعتک مساعی و اعمالی
مجمع اولمق اقتضا ایدر . حالبوکه اوللری بر بنانک انشاسنی
تمامیله بر دولکرک مهارتنه مودوع ایدی .

عادی بر عائله افرادی بیننده ده تقسیم مساعی جاری و موجوددر:
زوج چیفت سورر یاخود اودون کسر؛ زوجه آشچیلق
ایدر، اوی تمیزلر، خانه نک هر طرفه نظارت ایدر، ایپلک
بوکر، چوراب اورر، بز دو قور؛ چوجوقلر چوبانلق ایدر؛
قزلر سوته متعلق خدمتلری کورور ووالده لرینه یاردم ایدر .
الحاصل تقسیم مساعی حکمدار ووکلاسندن سوقاق
سوپرونتیجیسنه وحمالره و عادی بر کویدن بیوک بر شهره قدر
هر کسده، هر شیده، هر یرده موجود و جاریدر .

۱۸ . — آدام اسمیت و تقسیم اعمال . — تقسیم مساعیدن
بر چوق جهتله مستفید اولیورز . (آدام اسمیت) بومسئله دن
او قدر مکمل صورتده بحث ایلمشدر که انک وضع ایلدیکی

قواعدی اول امرده ذکر ایتمک مناسبدر. حکیم مشار الیه تقسیم مساعیدن باشلوجه اوج فائده اظهار واره ایلور :

۱. تقسیم اعمال عملهدن هر برینک آروجه مشغول اوله جفی ایشده مهارتی تزید ایلر .

۲. تقسیم اعمال عمله یی بر ایشدن دیکرینه نقل ایله وقت اضاعه ایتدیرمز .

۳. تقسیم اعمال ایشه سهولتبخش اوله جق ماکینه لرك

ایجاد واختراعنه سبب اوله رق سعی و عملی تسهیل و تقصیر ایدر.

ممارسه نك اقتدار و مهارتی تزید ایده چکنه اصلا شبهه

ایدیله مز . بر چوق مدت تعلم و تدرس ایتمکسزین حقه بازلق

ایدن و یا خود پیانو چالان هیچ کیمسه بولنه ماز . اگر انسان

یابدیغی بر ایشی و یا اثری تکرار ایده جک و یا په جق اولورسه

هم دهها چابوق همده دهها ایی یاپار . آدام اسمیت دیر که بر

دمیرجی آلیشم دینی حالد کونده ۲۰۰ یا خود ۳۰۰ فنا چیوی

یا په بیلدیکی حالد ممارسه ایله ۸۰۰ و ۱۰۰۰ چیوی حاصل

ایده بیلیر . حالبو که بر دمیرجی چراغی بو یولده چیوی

یا یغنه آلیشمش اولدیغندن او قدر مدت ظرفده ۲۳۰۰

چیوی میدانه کتیره بیلور . مثالری تزید ایتمک پک او قدر

فائده بخش اوله ماز . ایی و چابوق اعمال اولسان هر شی

صنعتلرینی او کرمک و آنده کسب ممارسه ایده بیلمک اوزره

هیچ بر شیء دریغ ایتمین انسانلرك ثمرات سعی و غیرت لیدر .

ایکنجی درجه ده کونده بر قاچ دفعه بر نوع ایشدن دیکرینه

کچمش بر انسان دائما وقت ضایع ایدر . بر شیء یا په بیلمدن

اول انسان کندينه لازم و مقتضى اولان آلات و ادواتى و موادى
 طوپلار . مثلاً بر قوطو اعمال و اکمال ایدن بر آدم تکرار
 بر قوطو اعمال ایتدیکی حالدہ تصادف ایدہ جکی مشکلات
 بالطبع اولکندن دها آذرر . لکن بو آدمہ تکرار قوطو اعمال
 ایتدیرلیوبده بر چیفت قوندرہ یامغه و یاخود بر مکتوب یازمغه
 مجبوریت کوستریلیرسه بر چوق شیلری جمع ایتمکه و بو وجهله
 آز چوق بر وقت اضاعه ایتمکه مجبور اولور .

الحاصل آدم اسمیته کوره تقسیم مساعی سعی و عملی تسهیل
 و تقصیر ایدن ما کینه لک کشف و ایجادینه انسانی سوق و تشویق
 ایلر . چونکه انسانلرک انظار دقتی بر مقصد اوزرینه معطوف
 اولدینی حالدہ بو مقصده وصول ایچون اک قولای طریق
 بالسہوله کشف ایدرلر . دائماً بر ایش ایله مشغول اولان
 بر انسان بالطبع دها آز سعی ایله دها کوزل اثرلر میدانہ قومیغه
 و بونک ایچونده بر طاقم وسائط جدیدہ کشفنه میال بولنور .
 هیئات اجتماعه نك حال حاضرندہ یا لکنز بر آدم بتون
 حرف و صنایعی بیله میه جکندن و ایشلیه میه جکندن تقسیم مساعی
 قاعده سی بر لزوم مطلق دیه قبول اولنمشدر . بو اصول سعی
 و عملی تسهیل و اختصار و اصلاح ایلر . زیرا آلشیلان بر شی
 هر حالدہ دها قولای، دها چابوق و دها ای اولور .
 تقسیم مساعینک فوائدی بوندن عبارت دکدر .

۱۹ . — تکثیر اعمال . — اکثریا بر کشی یه خدمت ایدن
 بر آدم بر قاچ کشی یه ده او قدر قولایلق ایله خدمت ایدہ بیلور .
 مثلاً پوسته خانہ یه بر مکتوب کتورن بر آدم ینه او قدر سرعت

وسهولته يکرمی دانه ده کتوره بیلور . یکرمی کشینک پوسته
 خانه یه آیری آیری کیتملری لازم ایکن بر کشی کتوریور
 وآنلری زحمت و مشکلاتدن قورتاریور . بورادن پوسته
 اداره سنک نصل اولوبده یکرمی پاره یه بر مکتوبی ممالک عثمانیه نک
 بر اوچندن دیکرینه کوندردیکی اکلاشیلور .

مثلا بر گروه سیاح ممالک مجهوله دن برینه کیدوبده قرده
 قالملری ایجاب ایتسه مساعی و اعمالی بالطبع تقسیم ایلرلر :
 بری بارکیملری کوزه در، بر دیکری زخیره و ما کولات حاضرلر،
 بر اوچنجی سی آتش یاقوب یمک پیشیرر و ایصیدر . بر دردنجیسی
 صو آزار و الخ ..

بونلردن اون ایکی اون اوچنک بردن اون ایکی اون اوچ
 آتش یاقملری و الخ . هپ منفرداً ایش کورملری پک معناسز
 ویهوده اولور . چونکه اون ایکی آدمک یاقه جنی آتشی بر
 کشی ده یاقه بیلور .

پک چوق شی واردرکه بر دفعه یاپلقدن صکره بیکلرجه وبلکه
 ملیونلرجه کشینک ایشنه یارار . بر کشینک آله جنی مهم معلومات
 و مثلاً بحر سفید جهندن بر فورطنه کلکده اولسی غزته لر
 واسطه سیله در حال هر کسه نشر اولنه بیلور . بو حال قانون
 تر قینک ایجاب ایتدیکی بیوک نعمتلردن معدوددر . عالمده هر کس
 برر وظیفه ایله مکلفدر . اگر وظائف انسانیت انسانلر
 بیننده حسن تقسیم اولنماش اولسه ایدی آچ قالمزده احتمالدن
 بعید دکل ایدی . مثلاً احوال و تبدلات هوائیه و سائره ایله
 مشغول بر رصد خانه مز بولنور، آله جنی معلوماتی و کشف

ایده جکی حالاتی در حال مطبوعات واسطه سیله هر کسه بیلدیرر .
 بناء علیه تکرار اوله رق سویلر زکه انسا نر اوزرینه یوکنمش
 اولان بار ثقیل وظائف و خدمات او قدر چوق کثیر در که آنلر
 بر حسن تقسیمه او غراماز و هر کس وظیفه و خدمتی بیلمز سه
 هیئات اجتماعیه بشریه نك حال حاضر له بقاسی ممکن اوله مز .

مصطفی عزمی

هضمه دائر قواعد صحیه

وجود بشر بخار ایله متحرك بر ما کینه یه بکزه دیلور .
 قابل احتراق بر طاقم موادی اخذ ایله حرکت و قوتی حاصل
 ایدر و بوجهتله عالم خارجی ایله مبادله ده بولنور .
 دمیردن معمول بر ما کینه یی تحریک ایچون کومور لازم
 اولدینی کبی، ات ایله کیکن مصنوع اولان بشر ما کینه سنه ده غذا
 الزمدر .

قانک جولان و دوران ایلدیکی کوچك کوچك قناتلر
 دروننده و انسجده نفس یولندن کیرن هوانک مولد الحموضه .
 سی معائنک مص ایلدیکی موادی احراق ایدر . نتیجه احتراق
 بر جهتدن حرارت و حرکت، سعی و عمل و دیگر طرفدن
 حامض فخم و بخار ماء در . هوا عقب ولادته اعضا مزده
 شعله حیاتی اشعال ایدر . غذا و طعام قنیدله کی زیتون یاغی
 کبی شعله یی ادامه ایلر .

خبایای ذوالحیات اوزرینه تحریات و تدقیقاتده بولنانلر
 نزدنده ما کولات قابل احتراق اولان مواد ایله هم معنادر .
 هضمك غایه مطلوبی اطعمه نی وجودك تعمیر وترمیمنه
 قابل برحاله افراغ واحضاردر .

اثنای هضمده ظهوره کلن احوال ووقایع تماماً معلوم
 اولسه زمانمزرده پك چوق کیمسه لرك يمك یه سنی بیلمدکلری
 تصدیق اولنه جغنده شبهه یوقدر . لقمه چیکنمه دن یوتیلیور .
 اطعمه مص ایدلیه رك محو وهبا اولیور .

معدده خسته لقلری همان هرکسی مضطرب قیلیور . طوتیلان
 ایستاستیقلر احوال مذکورده بی پك کوزل اظهار ایلیور .
 هضمه دائر قواعد عمومیة صحیه نك اك برنجیسی غدایی
 ایو هضم ایلمکدر .

ایو هضم ایتمك ایچونده « خیر الامور اوسطها » کلام
 حکمتیاننه توفیق حرکت ایله افراط و تفریطه کیتیه رك کوزل
 ومنتظم یلیدر . حال صحتده منتظماً کونده ایکی اوچ دفعه یملی .
 بونك ایچونده وجودك احتیاجنی اعلام و اخبار ایدن جوعی
 نظر دفته آلمیدر . زیرا بقینلق ایله ینیلن طعامدن خیر یوقدر .
 وقت معینه يمك يمكه الفت اشتها بی عین زمانده دعوت
 ایدر .

هوادار بر محله سیر و حرکت حس مذکوری تزئید
 ایدر سه ده اتعاب ذهن و فکر بالعکس تنقیص ایلر . (افایوه)
 ومیاه غازیه معتدل بر صورتده استعمال اولندقدده اشتها بی
 تزئید ایدر سه ده « اشتها آچار » دیه بیلین آسنت وسائر اسپرتولی

مشروبات معدیهی اخلاص و نتیجه‌سندہ حس مذکورہ بسبتون
ابطال ایدر .

بربوهمیالی اطباء مشهورہ دن تروسویہ : «آبنت اشتہایی
آچارمی؟» دیہ صورمش . مشارالیہدہ : «یالانجی آناختار ایله
اشتہا کلیدینی آچاملیدر .» دیش .

آچلق ایله اشتہادن ماعدایو هضم ایتک ایچون نظر دقتہ
آلنہ جق دہا ایکی شرط واردر .

۱، اغدیہ ایوجہ چیکنملی ۲، بعدہ قانہ منقلب اولوق
ایچون لازم کلن تحولاتہ اوغرامق اوزرہ عصارات هضمیہ
تصادف ایتلیدر .

دیشلر چیکنمکہ حاضر و آمادہدر . آنک ایچون ایفای
وظیفہ ایتسنہ میدان براتلیدر .

عمومیتہ خلق سریع الاکلدر . لکن ایوجہ پارچہ لئامش
لقمہلر هضمہ بطائت کتیرر .

بطائت هضم ایسہ اعضایی اتعاب ونہایت الامر اخلاص
ایلر . جوز، فندق وسائر میوہ قبوقلری کبی سرت اولان
شیلری چوجوقلرک یایدقلری کبی دیشلر ایله قرماملی وهضملری
دخی کوچ اولدیغندن بوکبی میوہلری یاملیدر :

«اوکوتمہ آغز کہ ہرنہ کلورسہ آسیاب اسا»

ظاہراً اہمیتسز کبی کورینن بو حال بعضاً چوغہ دکہ بیلور .

زمانز حکما و علماء مشهورہ سندن «لوئی فیکئیہ - Louis
Figuier» نک اون سکر یاشندہ بریجک اوغلی «تثقب
امعاء» دن وفات ایلمشدر .

اطعمه واغديه نك تحولاتنى تسهيل ايجون طوز، بوبر، سرکه و خردل کبی (افاویه) قوللانیلور. تجربه موده دن زیاده کبابله ینمک اوزره برصلاطه نك لزومنی حس ایتدیرر .

اشنای طعامده مشروباتک صورت و طرز استعمالنک هضم اوزرینه بریوک تأثیری واردر . یکده آزر آزر اچمی یوقسه بری بری آردی صره ایکی اوچ بارداق صو اچیلورسه سوء هضم کتیرر .

مکمل بر طعام نصل اوله بیلور ؟ - رجل بالغک تعیینی ۳۰۰ گرام قاربونی حاوی اولان ۱,۰۰۰ گرام امکدن و ۲۰ گرام آزوتی محتوی ۳۰۰ گرام اتدن عبارتدر .

مقدار مذکور بر چوق احوال و خصوصاته کوره تحویل ایدر . چونکه اطعمه نك مقداری سعی و عمل واجرای حرکته متناسبدر .

حرکات و مساعی چوغالدقچه مقدار اطعمه ده تراید ایدر . حرارت هوانک ترایدی مقدار معتادی تنقیص ایلدیکی محقق و مصدقدر .

بالاده نوع و مقداری تعیین ایدیلن غدایی مطلقا یمک لازم اولدیغی اکلاشلمسون . امک یرینه بر مقدار سبزه، یرالماسی، پاتاس و سائر « فکول » تعیر اولنان نشاسته لی مواد ینه بیله جکی کبی، اتک یرینه دخی بر مقدار یومورطه، پینر، سوت و سائر ینه بیلور .

ینیه جک اطعمه تازه و ایو اولمیدر . سبزه طور شولرینه

وصلامورده لره تازه موادی ترجیح و خام شیردن ویشیل میوه لردن اجتناب ایتملیدر .

اغدیہ مقوی اولدقجه تغدی مکمل اولمز . تغدی غیر کافیدن اکتساب ضعف ای دیله جکی کبی ، متعاقباً مرض دخی ضعیف تعقیب ایدر .

تغدی غیر کافی . — مخصوصه . — قحط و غلا انسان ایچون او قدر بیوک بر مصیبتدر که تجارت و موارداتدن محروم اولان وقوه انباتیه سی پکده ای اولیان یرلرده اره صره بالظهور دوچار خسار عظیم ایدر . فلاکتزده اولان بویچارکانه (مخصوصه) بالتدریج تأثیر و اعضاء موجوده سنی تشویش ایلر .

وجودک ضعف عظیمندن صکره معده طارلاشیر . ابتدا شدید اولان حس جوع کیتدکجه آزاله رق نهایت بسبتون محو اولور . کوزلر چوقورلاشه رق قورقج بر منظره آیر . صوت کیتدکجه آزاله رق صکره لری ایشیدلمز اولور . قوللر باجاقلر اینجه لشه رک ثقلت بدنه آرتق تحمل ایده مز اولور . حرارت بدن تناقص ایدرک نهایت غایت دلخراش بر حالت نزعی متعاقب ممت بونجه محن و مشاقه نهایت ویرر .

مریض و نقیهرک طعامی . — یالکز صحتده اولانلرک هر کون سعی و عمل ، سیر و حرکت ایله اضاعه ایتدکلری موادی تلافی و تهیه ایچون کافی و مکمل صورتده تغدیه سی لازم دکلدر بلکه مریض و نقیهری دخی کوزلجه بسلملیدر . حمیه مطلقه ، فصد یعنی قان آلق کبی ، دور وزمانتی کچیردی . طیب حاذق طرفسندن تحت انتظامه آلمش یومی بر طعامک

اکثر دفعه تدائی اسپنجیاریه دن دها فائده لی اولدیغی بتون حذاق اطبا عندنده تحقق ایلمشدر .

بوکون ایلک وظیفه طیبه مز وحتی مقدا قان آلمسی ایجاب ایدن (!) احوالده بیله خسته نی اضعا ف و اتعا ب ایتیه رک بالعا کس انفا ق و تقویه در .

تعمیر و ترمیم، تضمین و تقویه : اشته مختصرجه بر افاده طیبه ! هرشیدن مقدم طیبک کوزل بر « معمار بدن » اولسی لازمدر .

کیما خانه طبیعتده مستحضر مواد مغدیه دن کچمکه و انسجه . مزده ثابت قالغه دها مستعد ودها قابلیتی هانکی خلاصه وهانکی عصاره واردر ؟ ضعفا و نحفانک اغدیة مقویه ایله بسلملری الزمدر .

یوزی صاپ صاری و وجودی خسته لقی اولان بر طفل معصومه، صاراروب صولش اولان عصبی بر قیزه، کیتدکجه کسب ضعف ایدرک قانبورلاشان شاب امرده، صرفیاتی وجودنی محو ایدن آدمه، کونشک و آتسک حرارتیله وجودنی ایصتمعه غیر مقتدر اولان شیخ مسنه کمال جسارتله اغدیة مقویه ویریکنز !

آتشی سونن ما کینه لر کبی تبرد ایدن لاغر وضعیف وجودلری مواد محترقه ایله تسخین ایدیکنز ! انلره یاغلی و آزوتلی چوربالر، هر نوع صالحه لر، دکز بالقلریله فوسفوری چوق قشریه لر، یاغسز اتدن کبابلر، یاغلی قره جکر کووچلری یدیریکنز !

يا شراب! شراب ام الفساد اولديغى كىي ام الامراضدرده!
 بناءً عليه استعمالنى برطيب حاذقك حس لزومنه ترك ايتميدر.
 دوكتور رانگار Rengard ديووركه «بركون بر زوج
 زوجهسيله برلكده بكا مراجعت وزوجى زوجهسنگ قانى
 جولان ايتديكنى افادهيه جسارت وحتى اثنای نومده ياتاقده
 اولديغى حالده بيله اياقلىرى ايضنديغى بيانه مسارعت ايلدى!
 مومى اليهايه صره ايله قينه قينه، حديد، صيچان اوتى (آرسنيق)
 ويردم. لكن دائماً بوزكى قالان او كوزل اياقلىرى حالا ايضنديوردى؛
 بعده يمكدن صكره بر منبهه مقامنده كئول توصيه ايلدم
 اپى زمان صكره سوقاقده كورديكم زوجى : مادامك آرتق
 اياقلىرى ايضندى! . . . ديدى» .

لكن مغدى اطعمه نك محسناتى نه اولور ايسه اولسون
 هر خسته يه فائده بخش اولميه جغنى اونو تمامليدر، يعنى بوراده
 نقرسه (داء الملوك)، دولاب علتنه (ديابطيس)، طوزلى بلغميره
 (دارتر) مبتلا اشخاصك بو قدر كوزل بر توصيه يه حتى اولمديغى
 ذكر ايتك ايسترم .

بلا استشنا نه ايجون بر قاعده بولنميور؟ . . .!

طيبك انه كچمش اولان بچاره (ديابطيسلى) هر شيدئه حسرتدر.
 بچاره يه اطعمه مقويه الزمدر . لكن ياغلى اتلر، اويله طرحه
 چورباسى كى قويو چوربالر، لذيد صالحلر، هر نوع نشاسته لى
 ميكلر وحتى اكك بيله شدته يسا قدر . اكا فائده و تسليت بخش
 آنجق كباب ايله كوزل شراب و دكر بالقلىيله غلوتن اككى
 قالير .

وجودی اضعاف ایدن (فقر الدمه). نحیف براقان (لنفاتیزمه)،
 اکریدوب بوکریدن (راخیطزمه)، مزاره قدرکتورن (صراچه)
 و (ورمه) مغدی اطعمه دن بشقه نه ویریلور؟ راخیطز مک
 اولدن اوکی آلمیدر، چونکه: «ومن کان صاحب الاعوجاج
 فلیس له العلاج» .

بسیم عمر

ما بعدی کله جک جزؤده

ترجمہ حوالہ

اسپینوزا

حیات و مسلکی

سرلوحه مزى تشكيل و تاريخ فلسفه يى تزئين ايدن اسپنوزا
 اعظم حکمانک برنجیلرندن و - افکارلر نده صفوت و سلامت اولو -
 بده انجق او فکرلری مقبول عوام اولدیغی وقتلرده - همجنسندن
 رنج و ستم کورنلرک ایلرو کلنلر ندر . بالجمله انسانلر ذهنک
 کاذب دیوقبول ایتدیکی شیئه جعلی اوله رق اعتقاد ایتمه نک
 دنائت اولدیغی اعتراف ایدرلر، بونکه برابرینه انسانلر افکار
 باطله لرینک زدینه سعی ایدنلرک حرکت انسانیتکارانه لرینی دخی
 بر حرکت جنائیه دن عد ایتمه آماده درلر : « سز منافق

اولماملیسکز، شو قدر و ارکه بزهانکی شی ایچون سزه طوغری در
 دیر ایسهک اینانمه مزلق ایتمه ملیسکز، هر خصوصده طوغری
 اولکز، انجق فکر مزه مخالف اوله رق دوشونمیکز، اگر دوشونز
 ایسهکز اخلاق و ایمانکز حقنده شبهه ایتمه مز اقتضایدر. « جمله لری
 طالبین مدققینه موعظه جبریه لریدر .

اسپنوزانک معاملاتنده نه قدر نازک ایسه فلسفه سنده او قدر
 ثابت اولدیغی جمله نك معلومیدر. مشار الیه مستقیم، صاحب وجدان
 و بین الناس لکه سز اوله رق مستقلاً یا شامش بر ذات فضیلتسمات ایدی.
 الك زیاده قابل اصلاح اولمیان بر قصوری موسوی اولان بیوکلرینک
 عقل و حکمتنه عدم اعتمادی ایدی. هله شومسئله تعین ایلدی که
 مومی الیه اگر خالص بر یهودی و یا خریستیان اولیدی اطوار
 و حرکاتی بر نمونه امتثال اتخاذ اولنه جق و اخلاقی بر درس عبرت
 اولق اوزره « دین تقویملرینه » درج اولنه جق ایدی. فقط
 نه چاره که شو حسن حالی نیجه عصر لر لغت عمومیه یه ینه مانع
 اوله مدی؛ اسمنی بر فضاحت و شناعت تمغاسی اولمقدن قورتاره.
 مدی. ملحد لر ایله روحلرینی شیطانه تسلیم ایدن لر ایچون
 اسپنوزلق عزویاتی دیگر بر اسم کریه اولدی. لکن مرور
 زمان ایله فکر لرده بر تبدل حصوله کلمه یه باشلادی. وقتیه
 منفور و ملحد طانیلن شمدی بین الناس برولی کبی تلقی اولنیور.
 مشار الیهک مزیاتی حقنده انسانلر مبالغه ده یکدیگریله
 مسابقه یه دوشه رک ده! شم دیلرده خیر خواه، عقللو، نازک،
 عالیجناب بر ذات اولدیغی تصدیقه باشلادیلر. کندنده ذکر
 اولنان فضائلک موجودیتنی انکار ایدن لر یالکز بحاث متعصبلر

ایله الغاز بیعنا ایله اظهار معلوماته اوغراشان راحتسز مغرور لر
اوله بیلور .

افکار ناسده کوریلان تحولات ایچون باشلیجه (له سینغ) ایله
(مندلسزون) ه تشکر اولمایدیر . زیرا حکمای مشار الیه مک
شدت ذکا و سلامت فکریه لری قوتیاه اسپنوزانک آثار ملعونه .
سندہ فوق الحد بر بیوکلک، عمیق بر سلامت فکر بولدقاری کبی .
صاحب اثرده دخی علو خلق، بالجمله شان و شرفی دعوا ایدہ بیاه .
جک متانت ایله بر سکوت لاقیدی کشف ایلمشدر .

هردر، کوته، نووالیس، شلایرماکر، شه لینغ، هکل کبی
اعاظم حکمادن هربری عوامک صدای صداغنه متأثر مدافعه .
لردن خالی قالمشدر . فرانسه بونلره پیرو اولدی: شمدیله
اسپنوزایی تویج ایتمکلک غالیله نک ملحد لکله اتهام اولنسی قدر
تره نه جک بر بیوک اثر جهالتدن بشقه برشی عد اولمز .
حکیم مشار الیهی اهل تقوا (مالبرانش) برذلیل دیو ذکر
ایتدیکی حالده متقی (شلایرماکر) دخی بر اثرنده « ولی » دیو یاد
ایلمشدر . وینه مومی الیه حقنده گروه رییون دن (بایل) « صاحب
مسلك بر منکر بالله » دیدیکی کبی قتولیک (نوالیس) دخی « مست
الیهی » اسمیله ذکر ایلمشدر . بونکله برابر عصر مزده کرچه
هوالر تبدل ایتدی، روش زمان دکشدیسه ده اسپنوزانک کیم
اولدیغنک ایلروده دخی اکثریت طرفندن یا ککش طاننامسی دها
شبهه دن وارسته دکدر .

بوسبدن مشار الیهک کندی علیه دعوت ایلدیکی عداوت
ونفرتله شمدیله حقه حس اولنان حرمت ایچون بر حکم

محقق، هر حالده حکيمک ترجمهٔ حالیه تدریس ایلدیکی مسلکندن، استخراججه سعی ایلملیز .

صورت ظاهرده هرهانکی دنانتکارانه وکاذب کورینان برشی ایچون استخفاف واستحقار دلائل قاطعهک تحت اجبارنده اولدقجه تقدیر وتحسین بزم ایچون واجبهٔ ذمتدر . تحسین صمیمی اولمق شرطیه مسافری بولندیغی ذهنه تأثیر حیاتیسی اولان برحس عالیدر . حتی کندی امتیازات مخصوصه سنی عدالت وانصافک مقامات عالیه لرنده طاشیمقده ایکن انجق کندی خاطرمن ایچون او حس عالییه مهماننوازلقده بولنمه من اقتضا ایدر . فی الحقیقه کوری کورینه برتقدیرک هیچ بر فائده سی اولدیغی کبی بیهوده استخفافک دخی بر اهمیتی اوله من، فقط اسپنوزانک تقدیره شایان اولدیغی بیلنمیلیدر . حتی لاهی شهری راهبرندن وحکیم مشار الیهی سون ترجمهٔ حال مقیدلرندن «ژان قوله روس» اسپنوزانک او کرتدیکی فلسفهک نتیجه سندن بیهوده برده شتله لرزان اولور ایسه ده عادتاسیرت حسنه سنه دخی مفتون اولدیغندن ملحدک صفوت وحسانته سورکلی بر نشانه اوله جق درجه ده حقنده جمع مواده حصر اوقات ایلمشدر . والحاصل حیاتنک هر برشائبه دن بری، صافی برحیات اولدیغی شبهه سزدر؛ عکس صورتده جزئی بروایت بیه اولسه غضبه کلش یهودیلرله خرسیتیانلرک ایشی اعظام ایدرک کریه برحاله قویه جقلری درکار ایدی . البته شوذکر اولنان دلائل منفییه تفصیلات محقه دن ده ااقوادر . هم مشهور هم مذموم اولوبده نام بد اندیشه ناکه بر سرمایه کفت وکو بر اقامق بوآنه

دکین هر طبع دلپسندہ نصیب اولماش کیدر . باروخ دو اسپنوزا یا خود به نه دیکتوس دو اسپنوزا ۱۶۳۲ سال میلادسی تشرین ثانیسنک ۲۴ دنده امستردام شهرنده یهودی حاوردهسی اتصالده بولنان برخانده تولد ایلدی . ابوینی پورتکیزده مرحمتسزجه اجرای حکم ایدن انگریسیون محکمه لری شرنندن فلمنکه هجرت ایدن یهودیلردن برینک سالله سندندر . ایکی قیز اپله براوغلان چوجغنه مالک اولان پدری ناموسکار فقط اول قدر سرمایه دار اولیمان برتجار ایدی . مذکور فاملیایه عائد بیلدیکمز معلومات انجق بو قدر اولوب اسپنوزانک اوان طفو-لیتنه دائرده برشی بیلیمیز . خانہ سیله تعلقاتی سینهلرندن پک وقتسز دفع اولندیغندن ایام طفولیتنه دائر اکلنجه لی روایاتک هیچ بری الده ایدیله مامشدر . مشار الیه حقنده ایلاک دفعه دسترس اولدیغمز معلومات صحیحه علمای دینیه طریقه سالک اولمسیدر . تحصیلات تلمودیه سی تدریجاً کندینه عالم تورات «سول لهوی مورتیرا» نک دقتی جلب ایده جک درجه ده بر قدرت تدقیقه ویردیکندن مرقوم خاخم، یتیشه جک ذکی بر طلبه ایچون بر معلمک طویه بیله جکی بر حس ایله متحسس اولغنه باشلادی . اکثرا ذکی طلبه لریک راحتسز واضطراب ویریجی اولمسی معلمار ایچون بدبختا قدر . حب تحصیل ایله شدت ذکا کندیلرینی مکتب شریکلرینک ایلروسنه کوتوردکد-نصکره اوراددهه براقیه رق بر سرعت متزایده ایله حدود رسمیه بیله کچیرر . بو وجهه جهد وغیرت تهلکه وجدیت دخی باعث ضلالت اوله جغنی کبی، مدار امید اولان طلبه دخی

امیدسز بر خارجی اولور. کنج (به نهدیکت) ذکیجه صور دینی
 سؤالرک جوابلرینی اوله لذتله دیکله دی، هر خصوصه اول
 قدر قوه مفکره وسرعت انتقال کوستردی، ضیای معرفتله منور
 اولیه اول قدر سعی ایلدی که بو حال عاقبت (شفقت اولنه بیله جک
 بر درجده) خاخم «مورتیرا» نک یاری دهشت یاری افتخار
 ایله قاریشق موجب حیرتی اولیه باشلادی؛ زیرا قوه منطقیه
 ایله مسلح، جوابی مشکل سؤالر یا غمقده و ویریلان جوابلرده
 جزئی عقل و حکمته موافق اولمیانلرینک نقایصی کوسترلمکده ایدی.
 حقیقهٔ ذکلسندن چوق شی امید اولنه جق بر چوجق ایدیسده
 فقط اوامید اولنان شیرده دهشتلی کورونمکده ایدی. سنی
 اون درده واصل اولدقده کتب توراتیه ده کی وسعت و قدرت
 علمیه سی بر خاخمکینه معادل ایدی. اون بشنده صور دینی
 سؤالری - که قناعت حاصل اوله جق درجده جوابلر ویریه.
 مه مشیدی - حورایی شاشرتمشدر.

بو حالدن مورتیرا عاداتا قورقدیغندن چوجغک طبع متجسس
 نه سنی منعه سعی ایلدی؛ لکن بو غیرتک بیهوده اوله جفی طبیعی
 ایدی. بو کورلینک دها نه قدر امتداد ایلدی کی معلوم دکلسده
 شو قدر وارکه اسپنوزانک شو حال سربستیی ایله خیلی دشمن
 قزان دینی معلومدر. بحث خصوصنده لسانی بروجهاه طوما.
 مسی کندینی بر طاقم سفسطه ایله قاریشق تهدیداته راست کتیره.
 جکی کبی اجماع امته مخالفت کیفیتک دخی مباحثات و مجادلات
 ایله ترقی ایده جکی طبیعی ایدی. زیرا شدت مخالفت عاقبت
 کندینک حورا اعضای روحانیه سی صردسنده قالمیه جفی حس

ایتدیردی . بونک اوزرینه مشار الیهک یالکز خاخالمرک مقار-
 نتندن دکل، فاملیا افرادی دائرۀ محبتندن دخی چکلمسنگ نه قدر
 غضب وحدت تحریک ایده جگنی سهولتسه تصور ایده بیلدیگمز
 کبی، یاغره سی اورتالغی طومش بابا ایله کوز یاشرلیه اظهار تأثر
 ایدن والدهی، منفرداً و بعضاً هپ برلکده اوله رق بروجه آتی
 برطاقم دلائل غیر معقوله ایله تهدید واستهزایه و بعضاً رجایه
 قالدیشان همشیره لری دخی تصویر ایده بیلورز : — « ابا واجدا-
 دکزک اینان دینی شیئه سز نیچون اینانمورسکز ؟ اک عاقل خاخا.
 ملردن زیاده عقل وکیاست دعواسنده بولمق نه حمق و بلاهت!
 عاقبتکز نه اوله جق ؟ عجبا حیاتکزده نیه موفق اوله بیلور-
 سکز؟ فاملیا افرادی حسیاتنه عطف نظر اولناملیمیدر؟ کناهکار
 خود پسندلرک عاقبتلرینی دوشونمک مدهش وهیچ برخیره
 یارامیه جقلری محققدر . »

برکره خاخام مورتیرانک دلائل ججودانه سنده بر اثر تأثیر
 کورلمزسه ارتق حسیات مخصوصه لرینه اصلا اهمیت ویرلیان
 فاملیا افرادینک اسپنوزایی یوله کتیرمک ایچون نه تدبیره
 مراجعت ایده جکلری محتاج سؤال دکلدر .

ابتدادن وسائط تهدیدیه تجربه اولندی، برثمره سی کوریه-
 مدی؛ مؤخرأ دخی موقع تجربه یه قونان رشوت ایدی : چونکه
 منطقک ایش کوره مدیکی محالدرده پاره نک تأثیرات افسونکارا-
 نه سی انکار اولنورمی ؟ زحمت انکیز اولان شهباتی قلبنده
 صاقلمق شرطیه اراصره حوراده کورونمک ایچون سنوی

بيك فلورن ويرمه يي وعد ايلديلر كه بووجهه سؤ امثال ايله
وذالته ميدان قالمسون .

كليسا هيئتي ضعف ايماني اولانلري مجازات ايتك ايجون
صاحب قدرت اولميوبده بيعته دعوت ايجونده مباحثات منطقيه
لرنده ضعف كورلديكي وقتلرده انلردن هر نه كه طلب ايتديلر سه
يونلر دخي اسپنوزادن زياده برشي طلبنده بولمديلر .

(مابعدى كلدجك جزؤده) حسين عوني

مئنوسكتر

متنوعه قسمزه زينت ويرن شو ايكي مقاله يي كنجلرمزك ذكيلرندن احمد راسم
افندي رساله مزه هديه بيورديلر .

دكز فنارلري

اك اسكي ومعلوم اولان فنار (سيثره) برونك فناريدر .
مصر ليلردن فنار يامپسني اقتباس ايدن يونانيلر، ساحلرينك
باشلوجه نقاطي اوزرينه متعدد فنارلر و آتنه ليلر (پيره) ليماني
اوزرنده، خارق العاده جسامتده بردانه جك فنار انشا ايتمشلردر .
پتوله مه فيلادلف، تاريخ ميلاددن ۲۸۳ سنه اول (سوسترات)
نام ذاتك تحت نظاتنده اوله رق (فاروس) آطه سننده برفنار ايله
متنوج بر برج جسيم انشا ايتديردي كه عجائبات سبعة عالم
صره سنه كچمشدر .

بياض مر مردن بنا اولنان بو بناي عالي، دائمي صورتده

کیتدکجه طارلشان اون بر قاتدن عبارت ایدی . هر قاتنده خارجی برغاله‌ری (کزتی) وار ایدی؛ بنانک تپه‌سنده‌المرنده . اوتوز میل بحری مسافه‌دن کوریلان غایتله پارلاق و دائماً اشعال اولنان . بر مشعله طوتان کونشک، یعنی آپولونک ستاتوسی رکز ایدلمشدی . بو فنار اصلنده ۱۲۰۰ قدم ارتفاعنده ایدی : ۱۱۸۴ سنه‌سنده آلچق طرفلرندن بریرینه مسجد یاپیلدیغی زمان ۵۰ قدم ارتفاعی واردی . ۱۳۰۳ سنه‌سنده وقوعه کلان حرکت ارض انسانلرک اثر دست مهارتلرینک بر نمونه باکالی اولان بو فناری محو و مضمحل ایلمشدر . انکلتره دولتنک یدنجی عصر میلادیدنبرو فنارلری واردر . هر دولت کندی سواحلی و پای تختی تنویر ایتک لزوم شدیدنی اکلادی : بر بیوک امپرا . طورلغک سواحلیک امنیتی باشلوجه شهرینک امنیتنه مساوی در : بوده مدینتک خاتمیدر .

تحت البحر کمی

موجدی موسیو الکساندرک «تحت البحر کمی» نامنی ویردیکی الت بر پارچه اوزانمش شبه قطع ناقصدر . مجموع طولی ۳۳ قدم واک بیوک ارتفاعی ۸ قدم ۱۰ پوسدر . ۱۸۰۰۰ لیبره آغز-لغندهدر .

بر یچق خط قالینلغنده ساچدن اعمال اولنمشدر .

بونک ایچروسی ، بیوککلری مختلف ، ایکی اوطه‌یه تقسیم اولنمشدر . اک کوچکی طائفه‌نی و کمی‌نی حرکتیه قویه جق کافه‌الاتی

آلغه مخصوصدر: دیکری دخی ایکی قسمه منقسم اولوب:
 (۱) کرک طائفه لک تنفسی ایچون و کرک مانوره ایچون لزوم
 کورینه جک هوایی برطلومبه واسطه سیاه تکائف ایتدیره جک
 بر مخبری؛ (۲) ینه برطلومبه واسطه سیاه صوی کتورتدکه مخصوص
 بوش بر محلی حاویدر .

بر دلیک واسطه سیاه ایچرو سنه کیریلان طائفه او طه سنک قسم
 فوقانیسی، ایچرویه صنیا کیره بیلمک ایچون، جام عدسه لرایله تجهیز
 ایدلمشدر. بو اصول ماریوت قانونی اوزرینه مؤسدر .
 بوقانونک مقتضاسنجه: بر سعه معلومه دروننده محفوظ بولنان
 هوا، تضییقی اشاغیدن یوقارویه طوغری اجرا ایده جک اولان،
 صویک هجومنی منع ایتک ایچون بر مقاومت کافیه بی عرض
 ایده بیلور. بونک ایچون بر مثال ایراد ایدلم: الکره بر قدح
 آلکز، قدحی آغزی اشاغی یه کلمک اوزره چویرکز، غایت عمودی
 اولق اوزره صویه طالدریکز؛ صو اولاً یوکسلیر، بعده،
 قدحی ایو طالدرنجه، قدحک ایچنده کی هوا صویک بر حد
 معلومدن اوتیه چیمسنی منع ایدر .

کمینک ایچنده هوانک تضییقی صویک تضییقی ایله موازنتده
 اوله جق درجدهه یاپلمشدر؛ بو حالده قورقوله جق هیچ برشیء
 یوقدر .

احمد راسم

کونش

مسائل سیاسیدن ماعدا هر شیدن بحث ایدر، اون بش
کونده بر نشر اونور رسالدر .

[نومرو ۶] صاحب امتیاز : بشیر فواد [جلد ۱]

ادبیات

کونش هیئت عالیہ تحریریه سنه

پرتو نثار خاور مطبوعات اولان کونشکونک هر کسبه برابر
بنده مستیری یم .

عالم ادبیاتمزی بحق تنویر ایدن او پارلاق قلماریکونک
محصولات منوره سی اولق اوزره میدانه چیقان بوجموعه بی
اوقدر ضیادار کورییورم که بونی سومامش، و حقیقه نامنه
رقابت ایدر جه سنه پارلاق اولان مندرجاتندن جداً مستفیض
اولمامش بر انسان یوقدر دیه حکم کلیور .

هر نه قدر کونشی سومیانلرک ده بولنه بیله جکی احتمالدن
بعید دکل ایسه ده بونلرک نه حکمی اوله بیلیر؟

شپړه نك دشمن نور اولسندن ضياى آفتابه برنقيصه عارض
اولق احتمالى وارميدر؟

کونش مادام که بو قدر اعتلا ایتمش وعاشق نور اولانلر
ایچون اضاہ ایدلمشدر چالیشقانلغه خلل کتیرلما لیدر که بلیہ
انکسافدن وارسته قالسون .

خورشید عالم مطبوعات دینمکه سزا بویله بر مجموعه نور
افشان نشرینه موفق اولدینیچون هیئت تحریریه یی، و بویله
افکار منوره اصحابندن متشکل بر هیئت مبعلاهیه مالک اولسندن
ناشی کونشی تبریک ایلرم .

کونشه ایشته بنده «اعتلا» سرلوحه لی بر غزلی اهدا
ایدیورم . مظهر قبول اوله جق اولور ایسه قدر اعتلا البته
دها بر او قدر اعتلا ایدر .

حسین موجی

«اعتلا»

بخش ایدر هپ دلارہ علوی روانم اعتلا

ایتمسونمی - فخر ارواح اولدی - جانم اعتلا

اویله بر شمس الشموس عالم عشقم که بن

انکسافم انجلادر، آسمانم اعتلا

یازدیغم کوندبری ایت حسنک، ایلدی

بینات خامه معجز بیانم اعتلا

عصر ممتازم اولورسه چوققی محسود القرون

دمبدم ایلر وجودمله زمانم اعتلا

صاقلامشکن اویله بر شمس منیرک مهرینی
ایلمز می سینۀ قدسی نشانم اعتلا
چوقمیدر موجی علولریاغدی ررسم خامه دن
ایلدی اندیشه آتش فشانم اعتلا

(کونش)

سزک کبی ارباب اعتلانک بویله عالی عالی التفاتلرینه مظهر
اولدقجه درجه شکران وافتخارمزی حقیله تعریفدن عاجز
قالیورز . فقط شوقمز او قدر آرتیورکه آنی ده افاده دن عجزمزی
اعترافه مجبور اولیورز .

آثار مرغوبه لریله انوار ذکایی تنویر ایدن سالانیکلی فضلی
نجیب افندی هدیه بیوردقلری شو اثر نجیبانه لری رساله مزی
منتدار ایتشاردر .

شعر — موسیقی

شعر

اصوات لطیفه یه تقلید یولنده ترتیب اولنان برطاقم پرده لرك
قوتسز و عاجز صدالریله بنم سویلدیکم، وسویلیه بیاه جکم شیرلی
ایضاح ایتمکی امید ایلورمیسکز ؟

موسیقی

ادبیات و صنایع نفیسه من الهه سی (آپولو) نک سزه بخش

ایتدیکی بلاغت وعلویتى بکا احسان ایتدیکی لطافت و محزونیتله
منج ایده رك كوكلرده علوی، حزين برهيجان و سرور حاصل
ایتمکی امید ایلورم .

شعر

اوت، لطیف بروادیده، چشمه کنارنده بنمه برابر مغموم،
مکدر برعاشقه کبی نغمه انداز اولمغاه، (ترسیت) ی اغلتمغه
و(قلیمن) ی لرزان ایتمکه مقتدر سکنز . شو قدرکه بنم الهیاتدن،
طبیعتدن، قهرمانلردن بحث ایتدیکم وقت سزک واهی نغماتکزک
بکا فائده سز بر مقامدن بشقه نه یاردیمی اولور؟
بر شهرت ایچون بو حریصانه اقدام و غیرتی ترک ایدیکز،
همشیره م .

موسیقی

سزک پک نادراً کوریلن حکمیاتکز اولمسه بیله بن ینه
صنایع نفیسه بی تزین ایده بیلورم .

شعر

بنم حکمیاتم اولمسه بیله می؟ ... او حالده سزک سسکزی
ایشتمکی کسه آرزو ایتمز .

موسیقی

بالعکس ! قیالر، اورمانلر بیله بنم اهترازی صدامی ایشتمک
ایچون قوؤ سامعه یه مالک اولمغی آرزو ایدرلر .

شعر

اوف! ... چوق اولدی همشیردم . مادامکه او یله در،
ایریله لم! ایشته بن کیدیورم، باقه لم بن اولمینهجه نه یاپه بیله جکسکز؟

موسیقی

بن عالی اکلندیره جکم، کندیمی بکلندیره جکم ونغماتم،
سزک صداکز قارشیمیه جنی ایچون، دهها آز تضیق کوره جک
ودها زیاده طاتلی وحزین بر صورت کسب ایده جکدر .

شعر

ای، پک اعلا ! همشیردم، ایریلهلم .

موسیقی

آیریلهلم ! .

شعر، موسیقی « برلکده تغنی ایددرک »

باقهلم بنسز نه یاپارسکز ؟

بن هر حالده اعتبارلیم .

قدرمی بیلمز، سز چارسکز !

هیچ منت ایتم پک وقارلیم .

آیریلهلم !

آیریلهلم !

شعر « کندی کندیینه »

آه !... فقط مجهول بر قوت، خصوصیه بر نغمه دهکی جاذبه
آرزومک خلافتنه بنی بوراده الیقویه یور .

موسیقی « کذا کندی کندیینه »

آه، شونغمه !.. نه عالی ! عکسی الان بلوطلرک سینه سنده
طنین انداز اولیور؛ بو بر آهنگ سماویدر، گویا که آسماندن
اینیور ! . . .

شعر « کذا »

آه ! ... نه لطيف امتزاج ؟ ! ... نه خارقه طبيعت ؟ ! ...

موسيقى « کذا »

اوده آيرملق ايستميور . برمسعوديت غير ملحوظه ...

شعر، موسيقى « تغنى ايله »

هايدى، همشيرهم، گلزميسگنز؟

بودعوالرى هب ترك ايدلم .

بز يکوجودز، بيلمزميسگنز ؟

هر جمعته معاً کيدلم .

برلشهلم !

برلشهلم !

شعر

نزاعى اونوتدق دکلى ؟ ..

موسيقى

هاى ! هاى ! .. هريرده حسن قبول کورمکلکمز ايچون

اتحاديمز لابددر .

سلانیکلی

فضلی نجیب

استدعای مرحمت

ای ظلمی شعار ایدن وفاسز!

عشاقنی زار ایدن وفاسز!

بولمز می بو ظلمک اتها هیچ ؟

ایتمز میسک عدله ابتدا هیچ ؟

هیچ واقف عشق اولمدکی ؟

کندکده بو حالی بولمدکی ؟

بیلمزسهک اگر بلای عشقی .

الام اجلنمای عشقی .

ایت چهردهمه عطف چشم امعان ،

درک ایت نه ایمش جفای جانان .

آثار محبتی کوررسک .

اکدار محبتی کوررسک :

منظورک اولور سفالت عشق ،

معلومک اولور حکایت عشق !

بلکه اولورم سزای شفقت ،

احوالم ایدرسه جاب رقت .

احوالمه واقف اولسهک . ایواد !

رحم ایلر ایدک احواله بالله !

کوردم کورده لی ضیای حسنک ،

پروانه سی یم ضیای حسنک .

عالم بکا عشق دن عبارت ،

برسن بو جهانه بر محبت .

پیغوله نشین حسرت اولدم ،

دوچار بلای فرقت اولدم .

عطف نظر ایلسه‌م جهانہ،
دنیایی کورر کوزم فسانہ .

سندن بشقه نہ وارسه معدوم؛
دل ذوق و صفادن اولدی محروم.

بالله براوزکه حالت اولدم،
رحم‌ایت‌که سزای رقت اولدم،

عشقک بکا بشقه حال ویردی
هیچ کورم‌دی کم‌ملال ویردی.

تعریفنه یوق‌که بنده قدرت،
احوالی ایلم حکایت.

بعضاً اولورم غریق فکرت،
ایتمکده ایکن خیال وصلت؛

ظلمت کس‌یلیر کوزمده عالم،
هیچ بریری اول زمانده کورم،

ظلمت، فقط او یله ظلمت اولمز!
تعریفنه دله قدرت اولمز،

بیک شمسه ویرلمز او یله ظلمت،
«کویاکه اودر لیلال وصلت»

یا زلفک ایدر اودمده کویا،
چشمانمه برنق‌اب پیدا.

بردنبره برضیای خندان.
قارشمده اولنججه پرتوافشان،

بیدار اولورم کوروب بو حالی،
قارشمده طورر یوزک خیالی.

چکدرمه بکا بودرد و جوری،
الله ایچون اولسون ایتمه قهری!

با لله تممله توانم

هیچ قالمدی غیری نوجوانم!

آرتق کرم ایت عنایت ایله،
یچارده که رحم و شفقت ایله .

شفقت

[ده لیل] ک بر منظومه سی :

الله

هیئت حیرت زای کائناته باق . نه بدیع برنامتناهیلاک عرض

ایدیور!

خدا هر مظهرده بشقه درلو تجلی ایلمکده اولدینی حالده

هر یرده بردر . مظاهر چوق، بردن غیری ظاهر یوق!

محیط عوالمدر . هیچ برجهتهده انتهای احاطه سی تصور

اولنه مز .

سنای برق ، صدای رعد ، ضیای شمس ، لطافت هوا

حقیقتهده هپ اودر .

یازین حرارت ایجاد ایدر . بهارده کشایش بخش ازهار اولور .

یری یوق اما آندن خالی یرده یوق !
 هر نه ایسترسه وجوده کتیرر ، وجودینه نقصان عارض
 اولر . ایستدیکنی ایشلر ، یورملق نه در بیلمز .
 بذل خزائن ایدر طورر ، غناسنه خلل کلر .
 اجسامه انتظام ویرر . ارواحه الهام ایلر . اک کوچک
 مخلوقنده دخی اک بیوک مصنوعی قدر بیوکلی کورینور . حس
 طفلاننده ادراک عارفانه قدر معجزه لر کویسترر .
 ارباب ابتلائک عقول ضعیفه سنده ، دهات اصفیانک عقول
 عالیه سی قدر حکمت نما اولور .
 روحده اظهار ایلدیکی کمال اعجازی بر موی بار یکده دخی
 کویستره بیلر .
 ضعیف ، قوی ، بیوک ، کوچک حضور عظمتنده هیچ
 قالیر .

هرشیئه وجود و نظام ویرن اودر . بتون موجودات
 مغلوب اقتداریدر . بر بحر بی کراندرکه ماسواسی مستغرقیدر .
 معلم ناجی

برکوزل عالم

۱

نه حزین منظره یدی آه! امان!
 کیتدیکم کونده آریلوب سندن
 دهن پاکنی اوپرکن بن

جسمك اولمشدى بغتة لوزان
 اونى حس ايتديكم زمان دنيا
 بكا فردوس ایدی دیسه ماحرا .

۲

ابر ایدی دوشه الدينك اثواب
 - زلفك افتاده تامیانه قدر -
 دلبر اولمشدى منظرهك نه قدر !
 پاقیشردی سكا او جامه خواب
 صانکه برماه ایدك بلوطده نهان
 اولباس سفید ایله جانان .

۳

ایکی اوچ دامله کرینه سودا
 کوزلر کدن دوشنجه رویکه آه
 پیش چشممده عالم اولدی سیاه
 کورینوردی او ظلمت ایچره بکا
 یالکز - سودیکم - محبتمز
 یالکز کندی عکس صورتمز .

۴

طوتهرق دستمی حزین حزین
 بکا عطف نگاه ایدردک سن
 بوکا قارشى بکا ایدردم بن
 صکره اولمش ایدک کناره نشین

برکوزل نہر صاف و جاری یه
حیرت ایتدکدی صنع باری یه.

۵

اونودوب درد فرقتی بردم
اوکوزل یردن استفاده ایله
که محبتله، گاه باده ایله
شوقه برشوق ایدر ایدک منظم
پوس ایدردم سنک دهانکی بن
صکره کریان اولور ایدم بردن.

۶

برحزین بلبل لطیف صدا
نی سویلردی عالمه یکسر
ماهتاب لطیف و پرزیور
بزه سودا صاچار ایدی کویا
جریان ایلدکجه نہر لطیف
صانکه آغلار ایدی خفیف خفیف .

۷

یاتوب آغوشکه سنک حیران
سیر ایدردم جمال پاککی بن
اوقشادقجه یواش یواش نی سن
نشئه عشق ایله اولوب سکران
یا لکز سن قالیر ایدک موجود
بشقه اشیا نه وار ایسه مفقود .

۸

اونه ایام روحپرور ایدی
 که کچوب بر خیاله اولدی مثل!
 ایلدکجه دهانکی تقبیل
 (که اوده بر صفای دیگر ایدی)
 روح آقاردی وجودمه خندان
 خنده ایلر ایدی تمدهکی جان .

۹

کچدی رؤیا کچی اوبزم صفا
 فرقت الویردی جمله سی بیتدی
 زهره طالعم افول ایتدی
 بر زمان خنده ایلین سودا
 شمدی کو کلمده اولمه ده کریان
 نرده سک؟ نرده سک؟ عجب جانان!

منمنلی زاده
 طاهر

مکتوب یولنده بریسنه خطاباً یازلمش بر مقاله در
 برادر!

مکتوبک و ملفوف شعر لک کلدی، ایکینسی ده مطالعه ایتدم.
 یوز یوز اللی سنه اول کله رک بوشعری سویلمش اولسه ایدک،
 شاعر لکده حقیقه اثبات اقتدار ایتمش اولوردک؛ بوکون ایسه
 اوغزل ایله اسمکه شاعر دیدرته مزسک .

سوزلر مه کو جنمه! طارلمزسك ديه بو قدر سر بست سويليورم.
 بيليرسك يا؟ برابر بولنديغمز زمان بر بر مزه هر شیی سويلردك؛
 سوزلر مز وجدانلر مزی ديكر مزك فكرينه ترسيم ايتك اچون
 ضیای شمس قوتنده ایدی؛ اره مزه برايکی کونلك يول کيرمكله
 بينمزده کی اورابطه نه دن بوزولسون؟ اما سن بورالری دوشونمز.
 مشسك ده سوزلر مه کو جنر مشسك؛ اوراسنی ده هیچ دوشونم.
 شاعر لکه بيوك براستعدادك وار بر کره ويقتور
 هوغونك «له ميزه رابل» اسمنده کی اثرینی مطالعه ایت، شعرك نه
 ديمك اولديغنی اوزمان اكلارسك؛ او کر نرسك كه: شعر، سنك ظن
 ايتديك كبی، مقفا، موزون ایکی سوز سويلیه بيلمك دن عبارت
 دكلش؛ بلکه بر سوزه شعر دینه بيلمك اچون وزندن، قافیه سندن
 زیاده معناسنك بر ملك كبی خفیف خفیف تبسملرله روحی
 اوقشایه جق، نسیم سحرک اغاچ یاقاقلرینه ویردیکی اهترازلر
 کبی وجدانده لطیف لطیف تأثیرلر حاصل ایده جك صورتده
 اولسنه باقیلیرمش .

تصویر ایت که: جهان سکوت اچنده قالدیغی بر کیجه یاریسنده
 بایزید قوله سنده بر الکتریق ضیاسی نشر ایدیلسون؛ مزار اچنده
 آچلمش جنت پنجره سی کبی، علوی، سماوی بر نمایش اولور، که
 باقدقجه نظرلر بر حیرت صرفه اچنه طالار. ایشته «له ميزه رابل»
 اوقوندیغی زمان، اوقوجه شاعرک ذهنی کوز او کنده او ضیا
 قدر علوی بر منظره ایله تجلی ایدیور .

اعاظمك بعض تر بهلری واردر که اچنه کیریلدیکی زمان، بلا
 اختیار، کوکلده حرمته بر مجبوریت حس اولنور؛ منظره سی اوقدر

علوی کوریلورکه سما اوتربه یه طوان اولمش ظن ایدیلیر؛ نظر لر یوقاری یه باقمغه جسارت ایده میورمش کبی کندی کندینه زمینه انعطاف ایدر؛ سمعه علوی علوی برطاقم خطا بلر کلیر؛ ذهن کندی عالمدن چقارق هوا یرینه ارواح ایچنده طیرانه باشلار؛ دوشوندکجه حیرت زیاده لیر حیرت زیاده لندکجه انسان دوشنور. ایشته سفیلار او قوندیغی زمان وجدان کندی بویله بر یرده ظن ایدر، عین حس ایله متأثر اولور بر چوجوغنک حالی تصویر ایدن انسان: دنیاده سویله جک، حرمت ایدیله جک برشی وارسه چوجوقلردر، دیمکدن بشقه دیلنده، ذهننده برشی بوله مز .

براختیارک حالی تعریف ایدر، او قودجقه وجدان اولومک قوسی اولان، اختیارلغه بران اول تقرب اتمکی ارزودن بشقه برشی دوشومنز .

تعریف ایتدیکی، تصویر ایتدیکی صباحلری، مهتابلری انسا. نك ذهننده ظهور و طلوع ایتدیرر .

قراکلق کیجده بر اورمانک حالی سویلر، وجودلری لر زه لر استیلا ایدر .

بر صحیفه او قونورکن کوله کوله بایلمه درجه لرینه کلانلرک بر صحیفه صکره اغلامقدن کوزلری شیشر .

قوة شاعرانه سی طبیعت قدر مقتدردر، هر ایستدیکی شیء تصویر ایدر، هر تصویر ایتدیکی شی نظرلرده بر تمثال اعجاز تشکیل ایدر .

ایشته شاعر بویولده آدلرده، شعر او یولده سوزلره دنیلور .

کمالک جزمیسنی او قو، زواللی چو چوغنی او قو، ابدیتک، کمالک
ذهنه او غرایه رق، دنیا به عکس ایتمش شاعرانه ضیالرینی تماش
ایت، شعر نه اولدیغی اکلارسک .

شعر سویلیه جکسهک؛ کمالک و او ییلاسی، حامدک سلیمیه سی صحرا-
سی، اکرمک زمزمه سی، ناجینک اصول جدیدده کی شعرلری
یولنده سویلمکه چالش . فریاد ایدده جکسهک :

بولسه م بوسوزی که ایتسه ابقا

دنیا ده بولدیغم زمانی

اخلاف کزین ایدردی ایفا

دمبسته سی اولدیغم فغانی

یولنده فریاد ایت، که ایشیدنلرک یورکلری او یانسون . سنک
غزلک، بریرده دها سویلدیکم کبی، کوزل بر رسم لوحه سنک
پارچه لرینه بکزه یور؛ برشی اکلاشلمیور که استفاده ایدلسون .

کوکلمده محنت هجران مکی اولوب قالدی

کوزمده اشک بلالر امین اولوب قالدی

ایدر یقینده بتون جسمی بنم سوزان

درون دلده کی غم آتشین اولوب قالدی

لزومی یوق بکا بر بشقه همنشینک هیچ

بنماه محنت و غم همنشین اولوب قالدی

خیاله دوندی بتون کچدی ذوق ماضیلر

کوزمده خنده لرم هپ اینین اولوب قالدی

..... یوق سکا آرتق رها بو مختندن
کوکلده محنت هجران مکین اولوب قالدی

شمدی بوغزلدن مقصدک نه ایدی؛ محنت هجرانی تصویر
ایتمکی ایستدک؟

«عکسکک مهریدرتنورایدنر

آب چشمده قعر جائده

طاغله عکس ایدن فغانده

- سنی سودم - سوزی تکرارایدنر

ذکر وفکرمان همان اکا راجع

حرکاتم آنک ایچون واقع»

یولنده اوچ بیت سویلیه ایدک؛ البته. سنککندن بیک قات
دها مؤثر اوله رق. هجرانی تصویر ایتمش اولوردک .

«اشک بلالر» تعیرینک سقامتندن قطعاً نظر:

کوزمده اشک بلالر امین اولوب قالدی

مصراعی کوزل بر خیالی حاویدر: اصول صحیحه ایله
سویلنمش اولسه ایدی، البته برقاچ قات دها کوزل اولوردی.

کوزمده خنده لرم هپ اینین اولوب قالدی

مصراعی، حقیله برمعنا چیقارهدم سه دهه. کوزل بر شی
اوله جق! ... حاصلی، قرداشم، سکا شوراسنی اکلاتمق ایسترم:
کوزل شاعر اوله جقسک، کوزل شعر سویلیه جکسک؛ طبیعتکده کی
بو استعدادی، مزارلر اوزرینه دو کیلان کوز یاشی کبی، هبا ایتمه .

بر شعر سويلمك ايستديكك زمان - شمديك - يالكز
 بر يره چكل؛ اچنده بولنديك محل كبي، ذهنگي ده هر درلو
 اشتغالاتدن تخليه ايت؛ يالكز يازه جفك شعرك اساسني دوشون؛
 كوزيكك اوكنه كتير؛ هر طرفني كوزلجه تماشا ايت؛ اوني، بر
 عالم حقيقي فرض ايدرك، كندكي او عالم اچنده قياس ايله؛
 كوكلكده بر طاقم حسياتك تموج ايتديكني طويغنه باشلارسك، آني
 كندى حالنه ترك ايت، سن يالكز تماشا ايله مشغول اول؛ نهايت
 بر زمان كلير، كه بلا اختيار قلمى الكه اليرسك، يازمغه باشلارسك؛
 اوزمان قلمى سن تحريك ايتمزسك، كوكلكده كي حسياتك تموجي
 تحريك ايدر .

بعض كره حسياتك تموج ايتمز؛ اويور؛ طورغوك دكزلر كي
 اويور؛ اونك اوزرينه نور خيالات انعطاف ايدر؛ سر وسيمينلر
 كورينور حسياتك نور اچنده قالير؛ كيتدكجه نور بر درجه
 تزايد ايدر كه او بحر عمانه صيغمز؛ ميداب قلمدن كاغد اوزرينه
 دوكله يه باشلار. ايشته بو حالده شعرك حقيقي شعر اولور؛
 بو حالده شاعر اولورسك . بن بويله ياييق ايتيورم، طبيعتم
 مساعد اولمديغي چون، ياپه ميورم. فقط سنك طبعك مساعددر،
 موفق اولورسك . ينه قونوشورز. باقى....

منمنلى زاده

طاهر

فنون

{ علم ثروت }

(ایکنجی فصاك سوکی)

۲۰ — نمونه لرك تزايدی . — نمونه لرك تزايدی دخی
 محصول مساعی بی تزیید وتكثیر ایده جك وسائطدن بریدر .
 بر شینك اعمالی ایچون اقتضا ایدن آلات و ادواته ونمونه لرینه
 مالك اولدقدن صکره، اوشیئی بلا مشکلات تزیید وتكثیر ایتك
 اکثریا ممکندر . مثلاً بر سکه ویاخود بر مدالیه ضرب ایلمك
 ایچون بر قالب اعمال ایلمك غایت کوچ ومصرفی بر ایشدر؛
 لکن بر کره قالبلر الده ایدلدی می ؟ آرتق بر چوق سکه
 ومدالیه ضرب ایلمك ممکن ومصرفی دخی آز بولنمق طبعیدر .
 بو خصوصده مطبعه لر پك کوزل بر مثال اوله بیلور . مشاهیر
 قدمادن برینك ومثلاً (شکسپیرك) آثاری آنجق ایکی یوز لیرایه
 استنساخ ایتدیر یله بیادیکی وهر نسخه ایچون بو قدر آچه ویرمك
 اقتضا ایتدیکی محقق اولوب طباعتك ایجادندن مقدم کتابلر
 بو یولده استنساخ ایدلمکده وسهو وخطاء ایله مملو اولدیغی
 حالدده بیله پك زیاده بهالی صاتلمقده ایدی .

حالبو که بو کونکی کونده (شکسپیرك) کلیاتی بر شیلینه —
 یعنی تخمیناً بش بچق غروشه — ساتون آله بیلور . بر کتابك
 ترتیب وطبعی یوزلرجه لیرالره دکه بیلور؛ لکن بر دفعه عملیات

ترتیبه اکمال اولندقدن صکره بیکلرجه کتاب طبع ایتک و همدده کاغد بهاسنه صاتمق زما نمزده ممکناتدن اولمشدر .

صندالیه، ماصه، فیاجان، شکر و چایدانلقلر، قاشیقلر، چتالار والی آخره کبی بو کون قوللانديغمز هر شی ماکنه ایله پایلوب فی الاصل هپسی بر نمونه نك عینیدر . ایوم بر کوزل صندالیه یکر می بش اوتوز غروشه آنه بیلور ایسه ده آرزو ایدیلن یکی بیچمده بر صندالیه یه فیئات مذکوره نك بش آتی قاتی و یرمک ایجاب ایلر . نمونه لرك تز ایدی مصنوعات و معمولاتک تهوین فیأتی و او نسبتده ده رغبت عمومیه یی ایجاب ایلر .

۲۱ — استعداد شخصی . — تقسیم اعمال و مساعینک بر فائده سی دخی حرف و صنایعجه و وقوعه کلن تنوع و تعددک هر کسک اک ایو یاپه بیله جکی بر ایشی انتخاب ایتسنه مساعد اولمسیدر : قوتلی و صحتی یرنده اولان بر آدم دمیرجی اولور؛ دها ضعیف اولان بر دیکری قوندره جیلق ایدر؛ ماهر والی یاقیشیر بر آدم ساعتجی اولور؛ جاهل و نااهل طاش قرار ویا سوپرون تیجیلک ایدر... الحاصل هر کس اک زیاده کار و منفعت کوردیکی ایشی ترجیح ایلر . اگر بر صنعتکاره طاش قرمق ویا حاملق ایتک کبی بر تکلیف حق ناشناسانده بولنیله جق اولورسه آنک مهارتسندن هیچ بر جهته استفاده ممکن اوله ماز .

تقسیم اعمال قاعده سی نه قدر انتشار ایلر ایسه فابریقه لر او قدر توسع ایدر و بناء علیه هر کسه استعداد و قابلیتنه کوره ایش بولنق کبی بر منفعت عظیمه تولد ایلر . هر کس مساعی

واقعه سی اک زیاده ثمره بخش و دیکر لرینه اک زیاده فائده لی و حتی کندیس ایچون دخی اک زیاده قابل استفاده اوله جق بر صنعتی ترجیح ایلر .

۲۲ — قابلیت موقعیه . — بونلردن ماعدا تقسیم اعمال و مساعی هر نوع ایشک اک زیاده قابل و مساعد اولان محله یا پلمسندی ده ایجاب ایلر . مثلا آرناودلق و حلبک یاغلی . شامک قماش ، ینک قهوه سی ، آنقره نك کچی تفتیکی . کریدک صابونی . استانبولک مجوهرات و سائرده سی صماقوک دیمیر معمولاتی . سلانیکک شرابلری ، پرزینک مقاصی و سلاحرلی و سائره ممالک عثمانیه نك هر طرفنده مقبول و معتبردر . تجارت تامیاه سربست اولدیغی و تقسیم اعمال قاعده سی ده بحق وضع و تأسیس اید . لدیکی حالده هر مملکتده آز چوق بعض شیلر یتیشر و اوراده رغبت بولنه مسه بیله حسن قبول ایدیلن محله کتوریلور .

تجارت سربست بر اقلدیغی زمان تقسیم اعمال و مساعی اصول و قاعده سی یالکز شهرلر و ولایتلر بیننده دکل بلکه مختلف و یکد . یکرینه بعید ملتلر و مملکتلر بیننده ده جاری اولور . بین الملل وقوعه کله جک تجارب یالکز تزید ثروتی دکل بلکه ملل مختلفه بیننده کی برودت و مخاصاتک تناقص و یابسبتون ازاله سنی داعی بولنور .

۲۳ — امتزاج مساعی — بر آدمک بر صنعت و حرفتی اساسلی اوله رق اوکر نمسندده پک چوق فوائده موجوددر . میدانه قونیه جق اثر هر نه اولور سه اولسون ، بر چوق عملیات مختلفه ایله حصول پزیر اوله جغندن انسانلرک یکدیگرینه معاونتده

بولنمسنی وعینی اشیا نك مجتمعاً و مشترکاً اعمال و تصنیع اولنمسنی
ایجاب ایلر . مثلاً بر کتابك میدان مطبوعاته حیقمسی بر چوق
اصحاب صنعتك توحید اعمالنی موجب اولور :

حروفات دوکمه جیلرینك حرفلری دوکمی ، ما کینه جیلرک
طباعت ما کینه سنی انشا ایتملری ، کاغذك اعمال اولنمسی ، مرکبک
حاضر لانیسی لازم اولدینی کبی طابعلرک دلالت ایلمسی ، محرر-
لرک آثاری احضار ایتمسی ، مرتبلرک حرفلری ترتیب ایلمسی ،
مصححلرک پرووالری تصحیح ایتملری ، بر دیکرینک باصلمش
کاغذلری ما کینه آلتدن آلمسی واخل کبی بر چوق عملیات اقتضا
ایلر . آندن صکره کتابلرک مجلدلرده تجلید و کتابجیلره توزیع
ایدلمسی ده مقتضیدر . بویولده هیئت اجتماعیه بشریه هربری
بلا توقف حرکت وعینی ایشی تکرار ایدن متعدد چرخلری
حاوی بر مکمل ما کینه یه بکزه دیلور .

شوراسی ده شایان ذکر درکه اشبو تقسیمات صنایعه
و حرفیه یی هیچ کیمسه تعیین ایتمیور . بر پیانو میدانه کتیره
بیلمک ایچون هیچ اولمزسه اوتوز آلتی و بر ساعت اعمال ایلمک
اوزره قرق و پاموق ایشنده یوزی متجاوز نوع عملیاتک برلشمسی
اقتضا ایلر . انسانلر برلشدکلری حالده حاصل ایده چکلری
ایشی هیچ بر وقتده یالکز اوله رق او قدر مکملیتاه میدانه کتیره-
مزلر . بناء علیه اعمال و مساعینک هر حالده مشر اولمسی ایچون
اعمال و مساعی یی مزج و توحید ایلمک لازم کلور .

۰۴۲ — تقسیم مساعینک محذورلری . — ایوم ممالک

متمدنده تقسیم اعمال اصولنک اتخا ذندن طولای بی بعض محذورلر

کورلمکده ایسه ده محاذیر مز کوره تقسیم اعمالدن ایدیلن استفاء. ددیه نسبتاه هیچ مثابه سنده قالور .

اول امرده تقسیم اعمال قدرت واستعداد انسانی بی حصر و تحدید ایلر . مثلا دائمی صورتده بر ایکنه نك طوپلوسنی یا پیغله مشغول اولان بر عمله نك الندن بشقه برایش کلز و تکمیل معلو- مات انسانیه دن محروم بولنور .

بویله بر آدم فابریقه دن قالدیریلوب ده آناتولی ایچروسنه کتیریله جك اولسه هیچ برایش بجره میه جکی واحتمالکه آج بیسه قاله جنی طبعیدر . حالبوکه يك نظرده دهها آز عقلی ظن اولنان اناتولیده بر کویلی مسکنتی انشا ایده بیلور . ارضی حراثت ایلر . حیواناتی باقار و کندی اونده لازم اولان اشیای بیتیه نك کافه سنی بالذات کندسی اعمال ایدر . اوللری بورالرده و حالا طشره نك بعض یرلرنده اولدیغی کبی بردولکر تکمیل بر بنایی پایه بیلوردی ؛ حالبوکه شمدی بر بنانك تأسیس و انشایی ایچون دولکر کبی دهها بر چوق اصحاب صنعتك معاوتی اقتضا ایلر .

ارباب علم ثروت تقسیم اعمالده دهها برنوع محذور کور . مشاردرکه اوده بر آدم برنوع صنعتله مشغول اولدیغی و بوسنعتده کسب مهارت ایلدیکی حالده موده نك دکشمسندن و یاخود دیگر برسیدن طولایی اوآدمك حاصل ایتدیکی اموال و اشیایه طلب و رغبت آزالورسه مستحصلك دیگر برنوع صنعت اوکر نتیجه قدر فقیر و آچ قالمسی ایجاب ایلمسیدر . بناء علیه تقسیم و تخصیص اعمال تجربه نك کوستردیکی حدودی تجاوز ایتما لیدر . زیرا یوقارو- دده سویلندیکی اوزره عمایه تقسیم ایدیلن اعمال ساده لکی

حسیله قوهٔ عقلیه نك ترقیسنه مانع اولور . بوندن بشقه احتیاءات درجه سنی تجاوز ایده جك درجه ده محصولاتك كثر و وفرتنه سببیت ویرن بر اصول بعضاً بادیء خرابی اوله بیلور . تقسیم و تشریک مساعی حقیقه دهها زیاده تفصیلات ازرو ایدنارك سعادتلو احمد مدحت افندی حضرتلرینك (تشریک مساعی - تقسیم مساعی) عنوانلی اثرلرینی مطالعه ایلملرینی اصحاب مطالعه یه خاصهٔ اخطار ایله اکتفا ایلم .

مصطفیٰ عزمی

(مابعدی وار)

هضمه دائر قواعده صحیه { مابعد و صوك }

کونده قاچ دفعه يمک ينلملیدر ؟ — اقليم، مملکت، اخلاق و عادات اهلینك طرز و صورت تعیشلرینی بسبتون تبدیل ایلم . مملکت مزده عمومیتله صاحبین خفیف برقهوه التي ایدیلرک زوالده قوشاق يمکی واقشام ساعت اون ایکی ایله برآره سنده اولدقجه مکلف اقشام يمکی نیلور .

کویلولر ایکندی اوزری ده يمک یرلر چو جو قلدرده بو اصوله رعایت ایدرلر . بودرلو بر ترتیب پک مناسبدر چونکه اره لرنده کی زمان وقوع هضمه کافیدر . معده حدندن زیاده اشغال ایله اتعاب اولنمیه رق اکا ایفای وظیفه ایده جك قدر زمان بر اقیلور . اشتغالنه، ترتیب خصوصیسنه، عادت والفتنه کوره بعضیلری بعض طعمی دهها مکلف قیلر . حفظ صحت نقطهٔ نظرنده قوشاق طعمی اقشامکنندن دهها مکلف اولمیلیدر . لکن اکثر

بيوك شهرلرده اقسام ميكنه دهها زياده اهميت ويررلر . چونكه بوزمانده كون تكميل اولوب مصالح و مشاغل ذاتيه دخي فرداسي كونه تعليق اولنديغدن كال استراحتله و كوزلجه ينير . بعضيلري كيجه ساعت ايكي اوچده اقسام يمكي ير و درت درت بچقده ياتمه مجبور قالير . لکن يمكي متعاقب ياتمق موافق صحت دكلدر .

واقعا شمدي لاجل التزده بولنديغم كويده وعلى العموم بو حواليده كويلولر (بو بوته) دينيان مصر اكمكي ايله صار مساقلي سر كدن عبارت اولان قوشاق يمكي ير يميز برايكي ساعت همان اويقويه طالارلر . كويلولرك بو وجهله اويوملري مجبور . يدر ظنندهيم . چونكه اويله وقتي، كولكده، درجه حرارت (سانتيگراد) همان اوتوزسكزه قدر چيقور . بوزمانده (مايسترو) دنيله رك غرب جهتن، تا آدر ياتيق دكزندن كلن وكافه ذواحياتي احيا ايدن روزكار اسر سه نه اعلا ! بعضاً (اوستريه) اسمنده شرق شمالي جهتن كلن روزكار اسيوركه سيرووقو و باد سموم كبي نباتاتي صار اتيور . انسانه برسر سمالك . وجوده بر قيرغلق . باشه براغراق كتيريور؛ حتى بوسنه همان بر هفته قدر اسن بوروزكار پك چوق يرلرده مصرلري صار اتره رق هلاك ايلدي .

ريخ مذكور اسديكنده قوشلر بيله يرلرندن قلدانميور . طاووق و خروسلر آغز لريني آچهرق تحف بر صدا ايله باغريشيورلر . هضمي غايت كوج اولان بويله بر طعامي كيموس و كيلوسه تحويل اچون بينده كي قانك معديه هجوميله حصوله كلن فقر الدم دماغيه خارجه ده كي حرارتك و روزكارك صقنديسي منضم اولورسه اويقو مجبوري صايلمزمي ؟

هانکی طعام مناسبدر؟ — سوپه . — مؤلفیندن بری
 « نه یدیکنی سویله نه اولدیغنی سویلیهیم » دیشیدی .
 واقعا اغدییه (حیوانی) اولورسه انبوب هضمی صورت
 مکملهده ایفای وظیفه ایلر. قانده حیات بالقلری اولان کریوات
 وانسجه نك ایپاکلری مقامنده اولان لیفین تزیاید ایدر. (نباتی)
 اولورسه ومدت مدیده اکنه دوام اولنورسه انبوب هضمی یه
 ضعف کلی عارض اولور هضم غایت کوچاشه رک غازلر پیدا
 اولور کریوات دم وزلال ولیفین تناقص ایدر واستسقالر ظهوره
 کلیر .

استانبولده اکثر اولرده آشجیلق ایدن زنجیه لرك بیلدکلری
 میکلر هب برنوعدن اوله رق یاغسز واتسز اداره لی سبزه لردن
 عبارتدر . عمومیتله هر کون براوقه ات کیرن اولر آزدر. همده
 سبزه یه یاغیده اداره ایتسون ایچون اتک یاغلی طرفلری آنیور
 وبودرلو اتلرک وجوده دها نافع اولدیغنه اعتقاد اولنیور. دها
 تحفی هر کون اغدیة نباتیه ایله تعیش اولندیغندن اکثریا سوء
 هضم کلسیله بیقرار کیریور؛ ایشته بو کیرمکلر میکلک وجوده
 یارادیغنه دلیل ایمش ! فسبحان الله یارامق او یله قرن بیومسیله
 اولمز . عضلات نشوونما بوملی .

میکلرده تکلف وتنوعدن زیاده اعتدال وقناعت حفظ
 ووقایة صحته الزمدر . کونده درت بش دفعه طیقه بوغاز معده یی
 طولدرمنک مضرتی شک وشبهه دن بری برامر جلیدر. انسان
 تمامیه طویمدن — یعنی حس جوعی تمامیه برطرف ایتمدن
 سفره دن قالمیلدر . بعضاً ضیافتلر ویریور، ضیافت میکلری

بر تشریفات اصولی ایله ! بر برینی ولی ایدر یک کتیرن خدمتچی
معاذالله ! برخطا ایتسه کویا بر مسئله ریاضیه زیر وزبر اولمشجه.
سنه بر تلاش ! . بوکبی ضیافتلرده سوء هضمه مبتلا اولمق
انسان ایچون محققدر .

کوزل یک یین و بوکبی ضیافت میکلریله مألوف اولان
واقعا سوء هضمه مبتلا اولمز و وقت مناسبده الی چکرسهده
عادی میکلرله الفت ایدن طبیعی معده لر اکثریا بوکبی میکلرک
قربانی اولور .

اوروپانک و مملکتیزک اورویا مقلدلرندن اولان روم وارمنی
وطنداشلیریمزک الیشلی مسامره لرنده رقص ایدیلور ونهسایت
برسوپه ویریلور .

غیر معقول اولان طعام لیلی یالکز بوراده موافققدر . چونکه
اوچدرت ساعت سورن حرکات شدیدده دن صکره ضایع اولان قوایی
اغدیة مقویه ایله تلافی و تضمین ایتدکسزین او یومق صحتهمغایر درر .
یالکز برکیجه بالوده صرف ایدیلان قوایی حساب ایتمشلر . فرض
ایدلمکه بو عمومی بالوده ۲۰۰۰ کشی رقص ایتسون . هپسی
بردن ۵۰۰ بار کیر بخار قوتنده بر قوت صرف ایدر لرکه ۱,۸۰۰
طونیلاتهلق برکمی بی التمش کیلومتره ایلرویه سوقه یاخود بیک
سیاحی حاوی برترنی هاور ایله پارس آرهسنده تحریکه کافیدر .
بو قدر صرفیاتدن صکره آچلق ظهورده کلدیکنه تعجب ایدلما .
ملیدر . طعامک لزومی نه قدر محقق ایسه ساده و صووق
اولسیده او قدر الزمدر .

اعمار وجود ایچون ایقاع سوء هضم جائز اوله من .

درجہ ہضمیہ لرینہ کورہ اغدیہ نك تقسیم وتصنیفی

— لحوم و مواد حیوانیہ —

صعب الهضم

لحوم . — لحم خنزیر،
دوموز یا وروسی، اوکوز،
اینک .

ٹیورمونسه . — طاوق،
خروس، ہندی، کوکر جین،
قاز، اوردک .

آو . — اطہ طاوشانی،
سولون، ککلیک، قاراجہ،
طاوشان، باغرتلاق، طوی
قوشی، کیک .

بالقر . — ساردلہ، کفال،
تکر، موری، کدی، طورنہ،
طرخوز، قارہ کوز اسقومری،
بیلان، پالامود، مرسین، یابین .

مواد حیوانیہ . — قارہ
جکر، مردار ایلک، شحم،
یورک-قان، ایشکمبہ، قیقرداق،
ژہ لاتین .

سهل الهضم

لحوم . — قوزی، او-
غلاق، بوزاغی، دانہ، قویون .

ٹیورمونسه . — پلیج،
کوکر جین پالازی، بسلی پلیج،
بسلی طاووق، ہندی پالازی .

آو . — اطہ طاوشانی
یا وروسی، ککلیک پالازی،
بیلدیر جین، توینغار، چالی قوشی،
قز قوشی، قارہ طاوق، چو-
للوک، یابانی قاز، یابانی اوردک .

بالقر . — مرلانوس،
پسی، چیروز، قالقان، دیل،
سازان، بیاض کفال، آلا،
کوچک یابین بالعی .

مواد حیوانیہ . — سوت،
یومورطہ، دانہ بزی، دیل،
بین، ایلیک، باش، آباق .

نشاستگی و فکولی مواد

مصر . پاتاتیس ، داری . سیاه	ثعلب فکولی ، آروروت ، تاپیوقا
بوغدای ، چاودار . مرجک .	پرنج ، دقیق یاخود بوغدای ،
فصولیه کستانه . آرپه . یولاف .	نوخود .

سبروات

یابانی هاووج ، یرالماسی .	اسپاناق ، هندبا . پازی ، مارول .
کرهویز . پانجار . صالاته . تره	قوزی قولاغی ، تازه فصولیه .
اوتی ، لخنه ، شالغم . پراصه .	قوش قومناز ، دوده دیکنی . قارنی
صوغان ، طورب .	بهار ، انکنار ، حاووج ، بزلیه .

میوه لر

اینجیر ، حرما . آیوه . اریک ،	اوزوم ، کیرز ، فرنک اوزومی ،
موشموله . قاوون . بال قاباغی .	پورتوقال . ارمود . الما ، شفتالی ،
حلواجی قاباغی ، زیتون ، بادم .	قوش کرازی ، چیلک ، قایسی ،
فندق . جوز .	قوری اریک . بوکورتلن .

سورت طبخ واستحضاره نظراً :

قاینامش ات یعنی حاشلامه .	ازغره کوفته سی ، کباب ، ات
فرونده پیشورمه ، طوزلنمش	خلاصه وعصاره سی ، طاس
وایسده قوروداش ات ، صو .	کبابی ، بقله و بزلیه چورباسی ،
جوقلر ، طاوا ، لخنه طور .	میش قومپوستوسی ، تازه پینر ،
شیشی ، سیمیت ، قیمه . قوقمش	خفیف چوقولالاتا .
پینیر ، پاسته لر .	

بسیم عمر

مباحث فن میخانیک

اوچنجی مبحث

الستیقیت . — قوتلرک ترکیبی .

جهات متقابلهده قوای متساویه، یکدیگرینی محو وابطال ایدر . بو قضیه بدیهیاتدندر . بر یوک آرابه سنی، بری ایلرولتمک، دیگر کریلتمک اوزره مساوی قوتله جهتین متقابلتینده ایکی آت چکمش اولسه، مذکور آرابه نه ایلری ونهده کری کیدر، بولندیغی یرده قالمش اولور .

بو قضیه نك بروجه مشروح هر شیئه تطبیق ممکن کبی کورینیورسهده، بونکه برابر اگر ایکی بلاردویو وارلنی (بیلاسی)، مقابل جهتده مساوی قوتله آتیلمش اولسه لر یکدیگرینه تصادم ایدر ایتمز توقف ایتماری قاعده لازم کلیر ایکن، اشبو یو وارلقلر آن واحده حرکتدن قالمایوب، فقط جهت حرکتلرینی، بعدالمصادمه تبدیل وکیرویه عودت ایدر لر . بو یو وارلقلری تحریک ایدن قوتلر محو وابطال اولندیغی حالده، نصل اولیورده، بونلرینه حرکتلرینی محافظه ایدیورلر؟

اول امرده شونی بیان ایدمکه : اگر مزبور یو وارلقلر، چامور ویا یومشاق بال مومندن یاپیلمش اولسه ایدیلر، بربرلرینه حین تصادف و تصادمده شبهه سز توقف ایدرلردی . مادامکه بونلر یکدیگرندن آریلوب رجعت ایدیورلر؛ بوکاسبب، یو وارلقلرک فیل دیشندن معمول اولالری، وفیل دیشنک الاستیقته مالک اولماسی در . ایمدی، الاستیقیت نه در؟ الاستیقیت،

بعض اجسامده بولنان بر خاصه در که : اجسام مزبور دنک شکلری بعض اسباب ایله تبدیل ایدلسه، مالک اولدقلری قوه الستیقیه واسطه سیله بونلرینه شکل اصلیرینی آماغه وشکل اصلیرینی آلیرکن بوکا ممانعت ایدن هر شیء دفع ایتکه موفوق اولورلر .

الکزه بر دنک آلوب اکیکز: بو دنکی براقدیغکز کبی . مالک اولدیغی قوه الستیقیه اقتضاسنجه، بو دنکک مقدمکی شکل مستقیمنی آدیغنی کوررسیکز .

اخشاب، فیل دیشی، اجسام معدنیه نك همان کافه سی - خصوصیه طاشلر - علی العموم قاتی جسملر الستیقیدرلر . صوده خاصه الستیقیه هیچ یوق، ویا پک جزوی واردر . بوکا مقابل صو بخاری، هوا، وسائر اجسام غازیه خاصه الستیقیه نك درجه علیاسنه مالکدرلر .

بز یووارلقلره کله لم : بونلر، حین مصادمه لرنده، بر برینک شکل اصلیننی تبدیل ایتدیلر؛ یصصیلدیلر . بونلر، مالک اولدقلری خاصه الستیقیه لری مقتضاسنجه، در عقب شکل اصلیرینی آماغه چالیشه جقلر؛ ونقطه تماسلر . یصصیلان نقطه لر، حال اصلیرنده اولدقلری کبی، قباره رق . بو واسطه ایله یکدیگرینی دفع ایده جکلردر . بو حالده، یووارلقلر — آرتق کندیلرنده موجود اولمایان برنجی قوه دافعه نك شدتی ایله دکل، فقط قوه الستیقیه لرینک شدت تأثیریه — بر برلرندن تباعد ایلیه جکلردر . موقع بحثه قومیش اولدیغمز شو یصصیلق، فیل دیشندن معمول یووارلقلرده غیر مرئی ایسه ده . اشبو یووارلقلرک یرینه لاستیقندن

یابیلش یووارلقری آله جق اولسه ق، بدیهیدر که : حصوله
کله جک یصصیانی کورمش اولورز .

خاصه الستیقیه دن حاصل اولان مارالذکر نتیجه . یووارلقرک
بهمه حال حرکته بولنه لرینه وابسته دکلدرد . یووارلقردن
بری، حال سکونته بولنش اولسه، ینه عین اثر حصوله کلیر .
لکن شو شرط ایله که : مصادمه، تبدیل شکه بادی اولاجق
قدر، شدید اولمالیدر . عکسی تقدیرنده، حال حرکته بولنان
یووارلق رجعت ایتیموب — فقط برآز بطائت کسب ایدرک —
ایلرو طوغری حرکت دوام ایدر . چونکه، ذاتاً مالک اولدیغی
حرکتک بر قسمنی، حال سکونته بولنان یووارلغی تحریک
وآنی ده کندی قدر برسرعتله، یعنی همان یکدیگرندن ایرلمایه رق،
ایلری سوق ایتک ایچون صرف ایلدیکندن بالطبع سرعت
اصلیه سی تناقص ایدر . بولر، بلاردو اوینایان ذواته معلوم
اولان مواددندر .

یوقاروده بیان ایتمش ایدک که : مقابل و مختلف ایکی
جهتده بر جسمه تأثیر ایدن ایکی قوت یکدیگرینی محو و ابطال
ایدر لر . شمدی شونی ده علاوهً سویلیه لم که : اگر مذکور
ایکی قوت غیر مساوی اولسه، بو حالده، یالکز ضعیف اولان
قوت محو اولوب آندن قوی اولانی ده — دیگرینی محو ایچون
ایجاب ایدن قوتک شدتی قدر — کسب ضعف ایلر . لکن،
اگر بو ایکی قوت جهتین متقابلیتینده بر جسمه تأثیر ایتیموبده،
استقامتلی بیننده آز چوق آچیقلاقمده بر زاویه موجود اولسه
عجبا نه اثر حصوله کلیر؟

بونی ایوجه اکلاتمق ایچون شو مثالی سزه فرض ایدلم :

اوج جسم طاش پارچه سیاه یوکللی بر آرابهیه، بهری آیری بر ایپه قوشولمش ایکی آت، اگر یان یانه یورومش اولسه لر. مذکور طاشلرک اوچینی ده چکه بیایر لر . لکن اگر بو ایکی آت بر برندن برآز آیرلمش اولسه لر، بو حالدده اوج طاشک یالکز ایکیسنی، ودها زیاده بر برلرندن آیرلدجه یالکز برینی چکمه موفق اولور لر . اگر بر برندن آیریله رق مقابل جهتده و بر استقامتده بولنمش اولسه لر، آرتق هیچ بر شی چکه مز لر . ایشه بو قوتلرک مجموعنه — کرک طاشلرک اوچینی بر دن، وکرک ایکیسنی ویاخود یالکز برینی چکه بیلسونلر — مذکور هر ایکی قوتک « قوهٔ محصاه » سی تعبیر اولندیغی کبی، او ایکی قوتدن بهرینه ده « قوهٔ مترکبه » تسمیه ایدیلر .

عجبا بو آت لرک قوتی، یالکز یکدیگرندن آیرلدقاری ایچوننی تناقص ایتدی؟ ظاهر در که : ایش بویه دکدر . یالکز آتلردن برینک قواسندن بر قسمی، دیگرینککنندن بر قسمی محو وابطال ایتک ایچون استعمال اولندیغندن بونلرک قوتلرندن فقط بر قسمی بر صورت مفیده ده قوللانیمش اولور .

مار الذکر نتایجدن شوکاً قرار ویریلیر که: بر جسمه تأثیر ایدن قوای متعدده نك قوهٔ محصاه سی، قوای مترکبه بینلرنده کی زاویه نك مقدر ترایدیه تناقص ایدر . یعنی قوای مترکبه بینلرنده واقع زاویه نك آچیقانی زیاده لشدجه بونلرک قوهٔ محصاه سی دخی اولسبتده کسب ضعف ایدر. جسم برچاکه یکر می عدد ایپ باغلانسه ده، بوچاکی چالمق ایچون ایپلردن بهرینی بر آدم

چکسه، و بوآدملر یکدیگرینه غایت یقین بولنسهلر، مقصدلرینه سهولتله نائل، یعنی چاکی چالغنه پک قولای موفق اولورلر. لکن، اگر مذکور یکر می آدم، بر بردن براز ایرلسهلر، چاکی صعوبت و مشقتله چالا بیایرلر. حاصلی، یکدیگرندن تباعد، یعنی چکمهکده اولدقلری ایپلرک جهت واستقامتلی بینندهکی زوایانک مقدارلرینی تزید ایتدکجه بر رادهیه واصل اولورلرکه: آرتق چاکی تحریکه موفق اولامازلر.

محمد نادر

(مابعدی وار)

برلقمه اکسک تار نیچی

اشنجی مکتوب

{ مابعد }

فندقلی قیرمق ایچون اتخا اولنان اوکودیچی دیشلرده قالمش و مقراصدن بحث ایتمش ایدک، ظن ایدردم. اکلشلمسی دها قولای اوله بیلیمک ایچون ایشی برآز دها اوزاقدن طوتدیرهلم.

ایشته بر حیوان، بر آغر یوک ارابه سنه قوشولمش، آغر آغر کیدیور. اوکا درت نعل کیتمکی تکلیف ایده جک اولور ایسه کز اوده سزه: باش اوستنه؛ لکن بکا دها خفیف برارابه ویریکنر. « دیر.

ایشته بر حیوان دها که غایت خفیف ایکی تکر لکلی برارابه یه قوشولمش، درت نعل کیدیور. ارابه سنی بر یوک ارابه سیله مبادل

ایتمنی حیوانه تکلیف ایده جک اولور ایسه کز : « آرزو کزه
اتباع ایدرم؛ اما آغر کیدرم . « جوانی حیواندن آیرسکز .
کوریورسکز که برعینی قوتله انتخابده مختارسکز :

یا آغر کیده رک دها زیاده برمقاوته غلبه ایتمکی؛ یا خود دها
سریع کیدوب، فقط دها آز برمقاومتی ینمکی . بنمده سزک ایله
آغر کیتمکلکمک سببی برآزده بوراسیدر، اولادجغم؛ چونکه
دها یکی اولان کوچک باشلرک برشیئه باشلامه سی سائرلرندن
دها کوچدر، هرکسکده قوتی کندی حالنه کورده در .

شمدی یه قدر بونلرک هپسی بدیهی ایدی . شمدی مقراصی
الکز الکز . آشاغیکی خلقه سنی ، دمیری دوغرو و اویناماز
برحالده دوره جق و جهله ، باش پارمق ایله یومولمش الکز اراسنده
صیقیجه طوتکز؛ صاغ الکز ایله یوقاری خلقه یی آشاغی ، یوقاری
حرکت ایتدیرکز . دمیرک صورت حرکتنه دقت ایدیکز . هر طرفی
عینی زمانده حرکت ایدر ، انلری تحریک ایدن قوت ، الکزده
بروعینیدر . لکن مقراصک اوجی بر بیوک مسافه قطع ایدر .
حالبوکه کری طرفک قطع ایتدیکی مسافه جزئی ، همان فرق
اولنیه جق درجه ده در ، ایشته آنلری تحریک ایدن قوتک اوج
ویا عکسی طرفده مقاومته تصادف ایتدیکز کوره تأثیری
بر اولیه جغنی فهم ایدیورسکز . برنجیسی درت نعل کیدیور :
او خفیف ارا به نک بار کیریدر؛ جزوی مقاومتر بونک اچوندر .
دیگری آغر کیدیور : بوده یوک ارا به سنک بار کیریدر؛ بیوک
مقاومترده بوکا مخصوصدر . — امید ایدرم که بوراسنی اکلا .
دیگر ، ایشته بزم فندق مسئله سی ده ، سز فرقنه وارمهدن حل

اولندی . بر کره دها مقراصی حرکت ایتدیریگز . اوککزده قولاقدن بورونه قدر اولان ایکی چکهک نک برنصفی وار، اوست چکهکه حرکت ایتمز، بوراسنی ده، سوز سویلر ایکن ویامک یرکن پارمغیزی اوست دوداغکزک اوزرینه قویوب، تحقیق ایده بیایرسکز، برده آلت چکهکه اینر چیقار . برچفت مقراص اوج اوجه کله جک اولور ایسه تام برچکه تشکیل ایدر. کسیجی دیشلر مقراصلرک اوجنده در : اونلر درت نعل کیدر، مقاومتی زیاده اولانلر ایچون برایشه یارامازلر . اوکودیجی دیشلر ایسه آغر کیدن اوجده در : اگر سرت برشی اوله جق اولور ایسه، حق اونک در، ایشته اونلرله فندق قیرلمه سنک سبی ده بودر .

انسانک هر کون ایشلدیکی شیلرک اسبابنه واقف اولمقده لذت بولدیغنی اعتراف ایدیگز. بر دیوارچینک یکر می آغر لغنده طاشلری دمیر یله قالدیردیغنی کوره جک اولور ایسه کز مانیوله نک نه اولدیغنی پدر کزه صور یگز . بوسزه سویلدیکم شیلر ایله، هپسنی اوله ماز ایسه بیله، مراقزی دفع ایده جک قدرینی اکلایه بیایرسکز .

چکه نک، پک ظاهر اولان یوقاریدن اشاغی حرکتندن بشقه، صاغدن صوله دوغری بر حرکتی دها واردرکه پک اوقدر بللی دکدر . دیشلرینی غجیرداتان یاراماز چوجقلرده چکه او حرکتی اجرادر : بونی سزه سویلمیورم ؛ چونکه بوپک فنا برشیدر، بنم سزک حقکزده حسن توجهم واردر . چکه نک بو حرکتی او یولده سوی استعمال ایدنلر آندن محروم اولسه لر بجادر، اوزمان برلقمه آمکی ییه بیامک ایچون فنا

حالده مشکلاته اوغرارلر . اونلرک کوچک دکرمن طاشلری آرتق پک چوق ایشلرینه یاراماز اولور، زیرا دیشلر آنجق بوصورتله بربرینک اوزرندن کلوب کچهرک اگمکی ازمکه موفق اولورلر .

چکه کزی یالکز اشاغی یوقاری حرکت ایتدیره رک برلقمه اگمکی چکنمکه چبالایکز، ایکی دقیقه کچمه دن . موفق اوله میه . جغکزی اکلار، اوایشدن وازکچرسکز .

دیشلرک وصفنه ختام ویرمک ایچون برایکی سوز دها سویلیه لم .

دیشک چکه نک ایچروسنه دوغری قسمنه « کوک » دیرلر . کسیجی دیشلر، قوشو آتی اولدقلرندن زیاده مقاومت کورمیه . جکلری جهتله ، چوق یورلیسه جقلرندن ، بونلرک کوکلری کوچک، دار وقیصه اولور .

کوپک دیشلری یان طرفه چکمه که مخصوص اولدیغندن، بونلر ایچون یرندن قومق ویرتلمسی مراد اولنان شیئه باتوب ایچنده قالمق تهله که سی واردر : بونلرک کوکلری اوزون وچکه نک ایچروسنه دوغری درینجه کیدر، بناءً علیه دیشجیه کیتمک ایجاب ایتدیکی وقت اک زیاده صقندی ویرن بودیشلردر . کرپتن یاغی سورولمک ایجاب ایتدیکی وقت پک چوق قورقو ویرن اومعهود « کوزدیشلری » اوست چکه نک کوپک دیشلریدر، که واقعا بونلرک موقعی تام کوزک التنده وحادسانده در .

اوکودیجی دیشلر ایچون ، چکنه دیکی شیلری ازر ایکن یان طرفه حرکتلری اثناسنده، صارسلمق تهله که سی وار ایدی .

سزی یان طرفه دوغری ایتسه لر نه یاپار ایسه کز ، اونلرده
 اوپله یاپیورلر . بوایتشه ایی مقاومت ایده بیلیمک ایچون بجاقلر.
 کزی صاغه وصوله آتارسکز . اوکودیچی دیشلرک ایکی کوکی
 واردر، که انلرده کوکلرینی صاغه وصوله دوغری آتارلر،
 بونلرک کوکلری بعضاً اوچوبعضاً درت اولور، که ایفا ایتدکلری
 وظیفه یه نظراً دهآز اولسه الویرمز .

کوکک اوست طرفه تاج دیرلرکه بوده دیشاریده اولان،
 دائماً چالیشان، دلک و تماس ایدن قسمیدر. بونلر نه قدر سرت
 اولور ایسه اولسون، کندیسندن دهآ سرت اولان، زره کبی
 دیشلری احاطه ایدن مینا تعیر اولنور اوزرلرنده بر ماده بولنمسه
 ایدی، قولایلقله دیشلر اسکیر ایدیلر . پورسلن کاسه لرک اوزرنده
 بولنان وکنارلری ینمش برطباغی معاینه ایدرک سهولتله فرق
 مینا بوبابده سزه دوغری بر فکر ویره بیایر .

دیشلری غایت کوزل کوسترن اوچلا وپارلاقانی دیشلره
 ویرن مینادر. بونی کوزل محافظه ایتکه غیرت ایتمیدر ، یالکز
 دیشلر کوزل کورونسون ایچون دکل ، بوده پک آتیله جق بر
 سبب دکلدر، مینانک بالخاصه دیشلرک حامی و محافظی اولدیغی
 ایچون. برکره مینا زائل اولدیغی ، آرتق دیشلره الوداع دینه.
 بیلور . بردامله سیرکه ویا لیمون صویي نصل مرمری یرایسه،
 اکشی اولان شیلرک کافه مینایی یر ؛ دیشک اوکوزل زرهنی
 محافظه ایتمه نک اک اعلا اصوللرندن بری ده ، روزکارک وقتندن
 اول آغاجدن دوشوردیکی یشیل وخام میوه لری اصلا آغزینه
 قویماقدر، حالبوکه بعض عقلسز چوجقلر بومیوه لری دوینجه یه

قدر يرلر . بونلرک اکشى اولان طادى آنلرک اکله صالح اولديغنى درجه کفايه ده سزه اخطار ايدور : اکر بواخطاره قولاق آصماز ايسه کز، ديشلرکزک مينا سنى يهرک انتقام آلرلر: معده . جه حصواه کتيره جکلرى خسارده سزه جيا !

دمندن سز مينا اولسه ديشلرک پک چابق اسکيه جکنى سويلدم، چونکه ديشلر، صاچ و طرناق کي . کسيده که بر طرفدن چيتماز . ديشلره باشلار ايکن احوالندن بحث ايتديکم او کوچک تخملر ايشلرينى بتيردکن صکره صولار، قورورلر : اوى بتيرن ديوار جيلر کي چيقوب کيدرلر . اولنجيه قدر بونلره قناعت اولنه جق .

اولنجيه قدر ديورم . قولاق ويرکز .

هنوز عقللرى باشلرنده اوليان کوچک چوجقلره بويه آغر شرطلر کوسترمک موافق عدل و حقانيت اوله مازدى ، چونکه اونلر هنوز ديشلرينى کوزده بيله جک برحالده دکلدرلر . ايسته اونلر اچون بر مهلت واردر .

هنوز مه امر ايکن چيقان ايلک، سود ديشلرکز عادتا ديشدن صاييلمز ايدى . بونلر سزه بيومکه وقت ويرمک اچون تجربه مقامنده چيتمش کي ايديلر . سن ادراکه کيرديککز وقت مماته سورده جک اولان ، اصل ديشلر بينلرنده فساده شمهغه باشلاديلر :

« هايدى باقلم ، ايسته شو کوچک قيزک عقلى باشنه کلکه باشلادى ، تام صردسيدر ، شمدي ديشلرينى کوزته مز ايسه هيچ بروقت کوزته مز ، چيقلم . » بويه سويلر سويلمز ،

چيغمغه باشلار لر ؛ بشقه ديوار جيار اولكيلرك آلتده كوچك
 او طه لر ده چالشمغه باشلاديلر ، ماته سور هك اولان ديشلر
 بيومكه باشلادجه ، يالكز بونلرك يريني محافظه ايتمك ايجون
 چيغمش اولان اوست طرفده كي سود ديشلريني ديشار ايتديلر .
 شمدي سز تام اونقطه ده سكر ، نه كي برمسؤليت التده
 بولنديغكزي وسزه اعتماد ايدن اومرد ديشلري ابي محافظه
 ايتمك لازمكله جكني ، شايد بوديشلرده كیده جك اولور لر ايسه
 ارتق اولنرك يرينه كليه جكني اكلايور سكر يا ؟

هم فضله اوله رق بوجايشده هيچ برشي غائب ايتيور سكر :
 يكرمي سود ديشكز وار ایدی ؛ شمدي يكرمي سكر اوله جق .
 نه ! يكرمي سكرمي ديدم ! تام اوتوز ايكي ؛ لکن درت صوك
 ديش دها صكره لري چيقه جق . اشاغی ويوقاري چكك نك هرايكي
 طرفنك صوك او كودي جي ديشلري چيغمق ايجون بر بيوك آدم
 اوله كزي بكليه جكلر . اوديشلر مشكل پسند وقور ققدر لر ،
 اويله قولايقله ميدانه آتلمازلر .

بن سزه هپسني سويله مدم ، دها نه قدر اكسيكي وار !
 لکن ، چوجقار ك دائما بحق تقدير ايدمه دكلري وكويا يرلرينه
 كله جك ديشلر جبارنده ايش كي اكثر يا قيدسزلقله حياتلريني
 تهاكويه القا ايتدكلري او كوچك ميكلرك اهميتي حقنده سزي
 اقساع ايتمك ايجون بو قدری كافيدر . اوچ كره ديشلريني
 اوينا تمغله ياري چيكننمش لقمه لري يوتانلر شوراسني بيلميور لر ،
 كه ديشلره وقت براقمان ايشي تماميله معده اجرايه مجبوردر ،
 بو بابد هيج كار اولمديغنه يمين ايدر م . ايلريده حيوان

مختده کوره جکسکز که دیشلر نه قدر کفایتسز اولور ایسه معدنهك قوتی اونسبتده آرتارق انسانی حیرتده براقه جق بر موازنت حاصل اولور، بنا علیه چکه ده نه قدر دیشلر دولو اولور ایسه معدده اونسبتده ضعیفدر . بزم چکه مز ایسه نه قدر ارزو اولنه بیایر ایسه او قدر دیشلرله مزیندر؛ بونکه مسئله نی تمامیه اکلار سکز . دیمک که چکه بی اونسبتده چالشدیر ملیدر ؛ چاقق بتیرمک ایچون دیشلرک ایشنی ال چابوقلغنه کتیرن کوچک قیزده، معیتده بر کوربوز و قوی، دیکری ضعیف و نازک ایکی خدمتکاری اولور . بده ، برنجیسنی باشی بوش براقوب بتون خدمتی ایکنجیسه یوکلتن ادمه بکزر . بوموافق عدالت دکلدر . دکلی ؛ عادل اولمیان دأماً مجازات کوره جکندن . ایشده فنا اولور .

بحث ایتدیکمز ایش ، یدیکمز شیلری برنوع بولاماج حالنه قومقندر، که قان بوندن حصه سنه اصابت ایدنی الیر . حالبو که دیشلر ایتدکلری قدر کسسون . ازسون ، بونلر ایشلر ایکن اک الزم بر معاون طرفندن علی الدوام دیشلره معاونت اولنسه ، طوزدن بشقه برشی یاپاماز ، اصلا بولاماجی حاصل ایده مز . چوجقاره بولاماج، ترید یایمق ایچون اکمکی اوفق اوفق دوغرادقن صکره نه قاتیایر ؛ براوسته آشجی اولمدن قاتیلان شیئک « صو » اولدیغنی بیلیرسکز . قانه ترید یایمقلغمزه معاونت ایتمک ایچون آغز مزک اطرافنده دأماً صو ایله مملو بر نوع کوچک سونکرلر واردر .

اونلره: غده لعابیه (صالیه بزى) دیرلر . بوصو چکه نك جزئی بر حرکتیه کندی کندینه آقار ، چونکه چکه حرکت

ایدر ایکن او کوچک سونکرلری صیقار. اوصویک اسمنی سزه سویلمکه حاجت کوره م ، صالیه اولدیغنی بیلرسکز .

بن سزه صو دیدیکم ایچون صاقک برتشییه ایدیورم ظن ایتمه یکز . صالیه عادتاً صافی برصودرکه ایچنده برپارچه زلال (یمورطه آقی) واردر . برآزده سودا واردرکه بونکله ، هرکون الکزی ییقادینگکز ، صابونی یاپارلر . بز سوز سویلر ایکن دیل ایله آورد اغزمزده صالیه نی دویدکجه کوپوکلشمه سنک سبینی بورادن اکلارسکز . برقاپا یچنده دوکیلن یمورطه آقده وصابونده کوریلن حالده بودر .

لکن او زلال ایله سودا صالیه کوپورتوب اکلنجه مز ایچون اورایه قونماشدر . بو اوکلفته دکمزدی . اونلر ما کولاتی اریدوب خمیر حالنه قومیق ایچون صویک اقتدا . رینی آرتدیرلر و بجرکسزک ایدوب پارمغکزی کسدیککز وقت اوچنده ظهور ایدن قیرمزی قان دامله سی حالنه تدریجاً ما کو لاتی ارجاع ایدن برسوری تحولات آنلر ایله بدأ ایدر .

دیشلر ازدکدن ، صالیه ایصلا تددن وهرهانکی برسیدن دولایی چکنه دیککز شیئی توکور دیککز وقتده مشاهده ایلدیککز حاله کیردکدن صکره ما کولاتک آرتق اغزده هیچ برایشی قالماز . اوزمان ده ایلری کیتمک لازم کلیر . لکن کیری قاپودن چیقماق اوک قاپودن کیرمک قدر ساده دکدر .

بوراسی اوقدر قاریشیق بر عملیاتدرکه برایکی سوزله اکلا . دله ماز و بوکونکی ایتدیکمز کوهزه لکده یتشیر ظن ایدرم .

باری بویتمز توکنمز دیش بخشیه جانگری صیقمه مش اولیدم.
 لکن کله جک سفر یقاسی آچامدق شیره انتظار ایدیکز .
 بشیر فؤاد

تَرْكُ الْحَوْلِ الْكَلْبِيِّ

اسپنوزا (مابعد)

خاخاملر اسپنوزایه شو یولده برتکلیفده بولندیلر :
 « اگر بزلردن اولمز ایسهك هیچ اولمزسه جعلی اوله رق
 سزدنم دی، اگر قلبکی ویرمز ایسهك شکل و سیماکی اولسون ویر. »
 بوتکلیف حساس بروجدان ایچون مدهش برتکلیف ایدی .
 مومی الیه ایچون شو صدای تکلیف برمفسد مشوقك عادتا
 برجنایته تشویقی کبی کلدی، اینانمدیغی شیئه اینانمق طوری کو-
 سترمك شویله طورسون، کندینك رشوتله منافقانه تحویل اولنه-
 بیلور فرضیاتنه بیله متأثر اولدی . مؤخرأ وقوعبولان سؤ
 قصدك انلر طرفدن اولدیغنی ظن ایتدیکنمز حالده دخی
 ارتق بورد اوزرینه خاخاملرده کی شدتك درجه سی
 تصور اولنه بیلور . زیرا اوامر دینهیه توفیقاً مؤخرأ وقوع
 بولان سوء قصدی یایمق ایچون یهودیلرک اخلاق دینهلرنجه
 خرستیانلردن دون اولدیغنه هیچ بر دلیل کوره میورز . هر دینك
 متعصبی خصمی بولندیغنی ادیان سائره تابعینك قانی دوکمك

ایچون اصلا متأثر اولمز ایسهده بونکله برابر وجدانلری
خاطری ایچون حکم ایتدکاری قتله برفتوای مشروع بولورلر.
مساعی دینی اولمقسزین سفک دمایه سبیت ویرنلرک قاتل
اوله جقلمرینی بیلدکلرندن. یکدیکلرندن وجدانلرینک تضیقیله
اوتانهرق، بربرلرینه بویله برتکلیفده بولنه مزلر .

جمعیت عمومییه نك افعال وحرکاتی عمومی اولمی وهیچ
اولمزسه سبب جواز ویا برقانون عالینک سفسطه سیله محافظه
اولمایدلر . بوفکره مبنی (لیوس) اثرنده خاخالمری سوء قصد
مشوقلکلندن تبریه یه سعی ایدرک بلکه برمتعصب یهودی، حوره.
سنک باشنه کلان بلایی بیلدیکلندن بر خدمت اولمق اوزره
کندیکلندن اوبلایی پچاغیله طور دیرمیله جرأت ایلمشدر
دیورسهده بزم ایچون هر ایکی ظنه ذهابده دخی قوت واردلر.
والحاصل اشبو قصدک نه طرفدن اولدیغی بزلرجه بدرجه یه
قدر مشکو کدر، شو قدرکه : برکیجه تیاترودن ویاساغر برمحلدن
حوره اتصالده بولنان خانه سی جهتمه طوغری کلکلده ایکن
برآدم بغته، اولدیرمک قصدیله، اوزرینه طوغری صالدیرمش
ایسهده برکت ویرسون النده کی پچاق یالکز ستریسنی پارچه لیوب
قارننک دریسنی دخی صیردقدن صکره مائلا قایوب کیتمش
وفاعل متعصب ایسه درعقب فرار ایتمشدر . اسپنوزا اشبو
ستری بی لطافت دینییه نك یادکاری اولمق اوزره صاقلامشدر .
حقنده شو وجهله تعصب منفردده اظهار اولندقدن براز صکره
برده غضب عمومی بی عمومی برآفوروز یعنی لغت آیین مدهشه
سیله اظهار ایلدیلر : تابوت سکینه فرض اولنان صندوقه

درونده موضوع کتاب شریعت (موسویه) آچلدیغی وقت حورا درونی متهیج برغلبه لقاہ کاملا طولمش ایدی. خصوصی اوله رق سیاه بالمومیدن معمول متعدد موملرک ضیاسی غضبناک بحودلرک اوزون صقاللریله تسبیح کبی طیشارو فرلامش کوزلرینی تنویر ایلمکده ایدی. بوندن مقدم اسناد مغرور کسیلان (مورتیرا) شمدی متهور برخام صفتیاه اعلام اجرا آتک صدورینی امر ایلمسی اوزرینه خورا منادیسی درعقب قیام ایدرک لغت ومطروودیت کلاملرینی غایت حزین بر مقام ایله بروجه آتی قرائته باشلادی :- مجلس ملائکه دن صادر اولان حکمه امتثالاً وجمعیت اولیاده ویریلان قرار قطعی احکامنه اتباعاً کتاب شریعت ومندرجاتی اولان آلتیوز اون اوچ اوامر دینیه دن بالاستنباط آرزوی الیهی واجماع امته توفیقاً بزله مرقومی رد وطرده ایدر ومطروود وملعون اولدیغنی اعلان ایلرزه « دیه رک زمان قدیمده کلان ذوات مقدسه سنک تفوه ایلدکلری اسناد اولنان برطاقم لغت عامیانه ایله بیچاره اسپوزایی تلغین ایتدکن صکره اون ایکی آی وفضول اربعه یه مأمور اولان ارواح مقدسه ایله سائر ملائکه نک لغتنه دخی غریب برافاده ایله حواله ایلمشله وبوقدرله ده اکتفا ایتیه رک لغت خوان اولمقده بروجه آتی مداوم بولنمشلردر :-

بزله اکبر اولان جناب اللهه بو نوع انسانلری پریشان ایدرک یوم خرابیسنک تعجیلنی نیاز ایلرزه. ای رب الارواح الله! انی تکمیل وجودیله باتیر بتیر، خراب ایت، پریشان ایت، محو ونابدید ایت. ای غضب ربانی! اک شدید علتلری حامل

بولنان ساری فرطونه لر ایله روزکار لر معتقد بالله اولیانلرک
باشندن اکسک اولسون . محو واستیصاله مأمور اولان ملائکه لر
اوزر لرینه هجوم ایتسونلر . نزهیه عطف نگاه ایدر ایسه تلغین
اولسون روحی ذهشته کندندن آیرلسون وفاتی غایت پیس
خسته لقلرله وقوع بولسون . روحی سریعاً دفع اولوب کیتسون،
الله اک شدید واک کسکین فنا لقلردن خالی بر اقسون، برحمای
محررق وورم ایله هلاک اولسون . درونی آتشلرله قورودینی
حاله خارجی جذام وچبان مرضلریله قاپلانسون . کاملاً محو
و پریشان اولنجهیه قدر کندی صدرینی کندی سیفیله پارچه .
لینجهیه قدر قد و قامتی بو کولنجهیه قدر تعقیب الهییه اوغراسون .
روزکار ایله اطرافه صاحبیلان حس وحاشاک کبی اولسون .
اللهک ملائکه لر ی انی مظلم وقاییحی محللرده تعقیب دن خالی
قالسون، زیرا کناهاکارلرک کزدکلری محللر اولیله در . امید
ایلمدیکی بر ساعتده کرفتار پریشانی اولسون . دیکر لری ایچون
قورودینی دامه کندینی طوتلمش بولسون ؛ روی ارضدن
تبعید اولندینی حاله نوردن ظلمته ده دفع اولسون . اضطراب
و کدر هر طرفدن استیلا ایلسون، کندی محکومیتی کندی
کوزلریله کوره جکدر ؛ جناب قادر مطلقک باده غضبنی نوش
ایده جک ولغنه الله کندی البسه سی کبی وجودینی احاطه
ایده جکدر ؛ دریسنده قوت قالمیه جق، ارض وجودینی یوته .
جقدر، الله کاملاً محو واستیصال ایده جک وابدیتله بیتندن
دفع ایلیه جکدر . الله معصیتی عفو ایتسون، حدت وشدتی
اطرافنی احاطه ایتسون ودور غضبی باشنده توتسون کتاب

شریعتده مندرج بولنان بالجمله لعنتلره گرفتار اولسون، تحت اسماندن وجودی ازاله اولنسون، الله کندی مظهر پریشانیسی قلمق ایچون بالجمله اقوام اسرائیله دن تفریق و کتاب شریعتده مندرج لعنتلری نصیبی ایلسون .

ای برحیات بولنان جماعت موسویه ! سزله کلنجه، سزله دخی بنی اسرائیل پیغمبران عظیم الشانندن ابراهیم، اسحق، یعقوب، موسی، هارون، داود، سلیمان علیه السلام ایله بنی اسرائیل آره سنده بولنان عملی صالح انسانلره لطف واحسان ایدن ربکزه خدمت ایدیکز . بولعنته مستحق اولانلردنماعدای مجلس مبارکمزده بولنانلر ایله دیگر مقدس مجلسلرده حاضر اولانلر اوزرینه رحمت ومغفرتلری نی یاغدیرمسنی لطف و کرمدن بکلرز . جناب رب قادر ! مؤمن قوللریکی حمایه قدسیانه کده بولندر . مرحمت عظامک داخلنده محافظه بیور . بالجمله اضطراب ومذلتدن خلاص ایله، الله امت موسویه نك جمله سنه اوزون عمرلر احسان ایلسون : بتون تشبثاتلری مسعدتپزیر اولسون . عاقبتنده بتون امتک انتظار اتمکده اولدیغی نجاتی عن قریب احسان ایلسون وآرزوی صمدانیسی دخی بومرکزده بولنسون؛ آمین ! اشبو لعنتلر بر طرفدن قرائت اولنمقده ایکن قارشو طرفدن دخی آره لقمده نعمه پرداز دهشت اولان بربورینک توکلر اورپرتیجی صدالری ایشیدلمکده ایدی . بو ائناده خصوصی یاپلمش اولان سیاه موملر ترسینه چوریه رک، قان ایله طوایدیرلمش جسم کر دللر ایچنه آققده ایکن، منظره نك طبیعی اولان دهشتی اک جسور معتقدلری بیله تترتمکده ایدی . آیین ختام بولو بده

موملر بردنبره قانه طالديرلديغی اثناده براغزردن چيقان لغت
صدالرينی آمین ندالری تعقيب ایدیور ایدی .

یوم مذکورده امستردام شهری، علی الخصوص یهودی
مجلسی، بووقوعاتک تاثیراتیه کورلتی ایچنده قالمش ایدیسهده
حقنده بالالترام لغت اوقونان مذکور کنج احتمالکه بوندن
سائرلری قدر بیه متأثر اولمامشیدی .

قان ایچنده اریین موملر، بورو ایله برابر حزین حزین
اوقونان مفصل لغتله، معتدلری اللهک خاخمک کندوسنه
عزو ایلدیکی بتون تصوراتی موقع اجرایه قویه جغه مطمئن
قیلهرق اخافه ایده بیلور ایدی .

خاخملمر اخذ تارك حدت وشدت ومرحتسزجه اولان
تأثیراتی بیلدکلرندن وجود ویردکلری کندی افعال ذاتیه لرینی
خالقه عزو ایلمشاردر . فقط حضرت خالق حقنده کی تصو-
راتی غایت عالی اولانلر ، وایولکی ایله ارزوی ربانییه کاملاً
انقیاد ایلملری خصوصنده کی ایمانلری دخی یالکز برروایتیه
اینانمقدن وعادی بر اعترافدن عبارت اولیوب انجق مدت
حیاتلرنجه درین برقناعت وجدانیه حاصل ایدنلر ایچون
بونوع لغتله عادی قوقمش براغز نفسندن بشقه برشی دکلدر .

حسین عونی

گفتار

مسائل سیاسیددن ماعدا هر شیدن بحث ایدر، اون بش
کونده بر نشر اولنور رسالدر .

نومرو ۷] صاحب امتیاز : بشیر فواد [جلد ۱

اَبْرِيَات

(ژان باتیست روسو) نك برقطعه سی :

« قهرمان حقیقی کیمدر ؟ »

تیبه (*) ه قهرمانی دیه جکز ؟
قهرمانلق برچوق خلقی بسته زنجیر قهر ایتمکی اولیور ؟
اوقتاو (**) ه قهرمانی دیه جکز ؟
قهرمانلق هریری آلوده خون انتقام ایتمکی امیش ؟
سه ژان (***) ه قهرمانی دیه جکز ؟

(*) اسکی روما حکمدارلرندن بری .

(**) بونلردن بردیگری .

(***) تیدرک برژنه رالی .

قهرمانلق ولی نعمتنه وارنجیه قدر عالمی قورقوا یچنده تترتمکمیدر ؟
 خیر! بونلرک هیچ بریسی دکلدر! قهرمانلق نیران فروزان
 طبعی اطفا ایله نفسه غلبه ایتمکدر !
 بن آنجق بونی یاپه بیانی (قهرمان حقیقی) صایارم . آنی
 (فی ذاته بیوک آدم) طانیرم .

معلم ناجی

« مطالعه »

روصونک بوقطعه سی عرفای شرقیه دن بریسنک اولوق
 اوزره موقع مطالعه یه وضع ایدیله جک اولسه هر حقیقی ادبای
 غریبه نك آثارنده آرایانلرک تقدیرینی او قدر قزانه مزدی ظن
 ایدرم !

حال بوکه بزده بویله حقیقتلری کشف ایدنلر آز دکلدر .
 مثلا حضرت مولانا بو حقیقی روصودن پک چوق اول
 (میدان کیرودارده صف شکنک عادی بر قهرمانلقدر . شیر
 حقیقی نفسه غلبه ایدن مرد دلیردر .) مألنده اولان :

سهل شیری دانکه صفها بشکند
 شیر آن باشد که خود را بشکند

بیتیه میدانه قومیشدر .

جناب شیخ عطارک (نفس شومنی پنجه قهرنده زده لیوب
 هر امرینه رام ایدن قهرمان جهانده نیک نام ایله بنام اولور .)
 کلامی روصویه اسناد اولنه رق انظار عمومیه یه عرض ایدیله جک
 اولسه مجرد اجنبی اولدیغی ایچون بعض متعصبلرک نفرتلرینی

جلب ایده جکی کبی حضرت مولانا ناک بویتی ده جاهلانه مفتون
آثار غربیه بولنان سبک مغزانک حسن توجهلرینی قزانه مز .
محتویء حقیقت بولنان هر کلام شایان تقدیردر . اولوالباب
نزدنده سوزک موافق حکمت اولسی مطلوبدر . بر اجنینک
اولمقه نظرلرندن دوشمنز .

مطابق حقیقت اولان برسوز هر وقت قیمتی محافظه ایدر .
حقیقت شناسان امت کلمات حکمییه کی مک اولورسه
اولسون قبول ایدرلر .

فقط غربیلرک هر بر سوزلرینی برر حقیقت اولمق اوزره
القشلامزلر .

موافق حکمت بولنانلرینی تقدیره کندیلرینی بورجلی
بیادکلی کبی شایان انتخاب اولیانلرینی رد خصوصنده ترددی
تجویز ایتمزلر .

شیخ وصفی

برسرگذشت

تبدیل هوا ایچون (۰۰۰۰) ه کیدرک، (**) جاده سنه
ناظر براوطومشیدق، باغچه مزه متصل دیگر براو وار ایدی .
شعره میل مخصوص اولمق جهتیله هر صباح ایرکندن قالدقهرق،
بدایع سحری سیرایتمکی پک سورم؛ بونی عادت ایدنمشیدم . ینه
برکون سباعت طقوزده اورتهلق هنوز آغرمغه باشلامشیدی .
برمعتاد، یتاغمدن قالدق، باغچه ینه ایندم؛ کز نمکه باشلادم .

شاعر لرك اك زياده نظر لرينه چارپان شي سمار. سمايي،
 ييلديز لري، آبي سير ايتمكي هر درلو سيره ترجيح ايدر لر؛ بوده
 قلب لر نده كي علويتك سوق ايتديكي برشي اولميدر .
 براز كز ندم، سويلديكم كبي، نظرم دائما سمايه، يوكسكلره
 معطوف ايدى. قمر هنوز غروب اتمام شيدى، فقط اورتالق
 خيليدن خيلي آغارمش اولديغندن ضياسى ازالمشيدى؛ محزون
 برنك المشدى: سوديكنك نائل التفاتى اوله مديغندن صباحه قدر
 اويه مامش ده مخمور اولمش برسودا زده نك كوز لرينه بگزردى .
 اورتالقه كي محزونيت ايسه غايت مؤثر برعلويتته امتزاج
 ايدرك نظر لرده حسن ايله حزنه جلوه گاه اتحاد اولمش چهره
 لرى تصوير ايدر دى .

بو حالك برشاعرك قلبنه نه صورتله تأثير ايده جكي، تعريف
 احتياجندن بريدر. وارلغمدن بيايه بي خبر اوله جق قدر، بو عالم
 لطيفك تماشاسنه طاله رق اوتيه برى يه عطف انظار ايدوب
 طور ركن بردنبره كوزمه برلوحه ايلشدى كه لوحه سحر دن ده
 بديع ايدى .

بنم خبرم يوقمش؛ مكر باغچه يه متصل اولان او ك پنجره سنده
 شفق چهره لى، مهتاب صاحلى برقز او طور مش، بنم حر كاتمه دقت
 ايدر مش .

بوني كورنجه حير تمدن نه حر كته بولنه جغمى شاشردم،
 كوزلرم جمالنه معطوف واللرم او طور ديغم صنداليه نك باش
 طرف لرينه صار قمش اولديغى حالده، برنظر مجسم اوله رق قالدم:
 نه برشي سويلمكه نه بر حر كته بولنغه مقتدر اوله بيلدم .

قز بیاض بر (انتاری) کیمش، صاری صاچلرینی پریشان
بر حالده یوزینه، اوموزینه دوکمش، کوزلری مخمور اولمش، اوپر.
یشانقله جمالنه بر قاتدها رونق کلش، باشنی صاغ الله و دیرسکنی
پجریه طیامش طورمش ایدی .

هوبو ایدن نسیم سحر پریشان صاچلرینه بر صورتده تأثیر بخش
اهتراز اولور و عالمک لطافت فوق العاده سی آره سنده جمالی بر مرتبه
رونق بولوردی که سیر ایدنلر بر نظرده عاشق اولماق محال ایدی.
غریب دکلدر که کوکلم بر طرفدن کوردیکم خورشید جمالک
مظهر التفاتی اولق ایستر و دیکر طرفدن قاجمق ایچون بر فرصت
آراردی؛ ایستردم که بریسی بنی چاغرسونده اووسیه ایله
اورادن صاووشیم، ینه ایستردم که کره ارض ترک دورایتسونده
بر زمان او حال ایله قاهره جمالی سیر ایدیم؛ بوکبی حسیات
او یله موقعلره مخصوص غرائبندر. بش التي دقیقه قدر بو حال
ایله قالدق، نهایت قز خفیف بر تبسم ایدرک پجریه نک او کندن
چکلدی .

آه او تبسم نه قدر علوی، نه قدر لطیف ایدی! بن هیچ
بر سحرده او قدر علویت، هیچ بر شفقده او قدر لطافت کورمدم .
کویاکه بر ملک نوره انقلاب ایتمشده او قزک دوداقلرنده
کورینه رک جمالنه یایلمشدی .

ایرتسی کون ینه اورایه کیدرک بر کون اول کوردیکم افتاب
جمالک ظهورینه انتظار ایتکه باشلام؛ چوق بکلتمدی .
بر چاریک صکره عرض دیدار ایتدی .
بودفعه کی حسیاتم اولکنه هیچ بکزه مزدی. اولکنده

بر سکون حیرانی ایچنه مستغرق اولشدم؛ بونده ایسه وجودمی کاملاً بر عرشه استیلا ایتدی؛ حسیات قلبیه می عرض ایچون بر شی سویلمک ایستردم؛ سویلیه جکم سوز تتره یه رک؛ ذهنمده، دلمده طولاشور و کویا طیشاری یه چیقمنغه جسارت ایده میورمش کبی، ینه ذهنمده قالیردی .

بوند نبشقه سویلمکه لایق بر سوزده بوله مزدم. بولد یغم شیرلی قارشمده کی کوز لاکله بر کره قیاس ایدنجه نظر مده، مهتابک نور لطافت پرورانه سنه قارشی کلمش موم ضیاسی قدر، اهمیتسز قالیردی؛ حرکتله اولسون بر معامله متحسرانده بولمق ایستردم؛ اللرمی، باشمی، کوز لرمی اویناتمغه مقتدر اوله مزدم .

اک غریبی شور اسیدرکه هر شیدن زیاده قزک متحسر جمالی اولان کوز لرم بیله، یوزینه باقمغه جسارت ایده میه رک، یره انعطاف ایدردی؛ کویا که او آفتاب جماله قارشی کندی ماهیتنی کوز لرم ایستردی. نهایت قز الیه غایت نازکانه وغایت عصمت پرستانه بر صورتده سلام ویردی . بیلم نهدن کلدی؛ حاملده او آنده بر تحول عظیم حاصل اولدی. حرکت غیر مقتدر کبی کورینانالم در حال رد سلام ایتدی؛ بر صورتده که او حرکتدن ذهنمک بی خبر اولدیغنی ادعا ایده بیلیرم .

بوندن صکره بیلم نصل بر صورتله بکا میل و محبتی اولدیغنی اعلان ایتدی. نه اشارت ایتدیکنی حالا تصور ایده مم، یالکز شونی بیلیرم که او اشارت اعلان محبت ایچون یاپلیدی؛ بر صورتده یاپلیدی که قزک کوکلی هر درلو سرائر حسیاتی ایله

میدانه چیقمش، بنم کوزمهده بردورین طوتلمش ظن ایتدم؛
ایجه اکلادم که بنی سویور .

اوطیه او آنده بریبانجی کیرمش اوللی که پنجره نك او کندن
قز چکلدی :

جهان برظامت اولدی چشممده

رؤیاده سودیکنک بزم وصالنده حرم نشین سعادت ایکن
کوزینی آچدیغی زمان کندی برظلمت تنهاییده بولانلر
کبی، غایت مؤثر برحزن متأسفانه ایچنده قالدیم. کویا کیدوب
کیتامسی اراده مه تابع ایتمش کبی، قزی نیچون براقدیغمه تأسف
ایدردم .

— ۲ —

انسان برقزسور، یاننده بولندجه برحیرت صرفه ایچنده
قالیر ذهنی نه برشی دوشونمکه نه برشی اکلامغه مقتدر اولور؛ یالکز
سودیکنک یوزینه شاشقین شاشقین باقارطورر، اعلان محبت ایتمک
ایستر، سویلیدیکی سوزلردن قواعد لسانجه برمعنا استخراجی قابل
اولمز. (بونکله برابر اومعناسز کسیک کسیک سوزلر تفهیم مرآمده
اک منتظم افاده لردن زیاده مفید اولور). عاشق واردرکه
سودیکنک یاننه کلدکجه برآن اول آیرلق ایستر. یا بو حال
سودیکندن تنفر ایتدیکی چونمیدر؟ بالعکس چلایرده سی یه سورده
اوارزویی او چلقنلقله ایدر. برکرده یانندن آیرلیمی. ایشته
او زمان محبتک تأثیری اکلاشیلیر، ایشته اوزمان محبتک جنتدن
عالی برعالم اولدیغی کوریلور؛ او آنده برچوق ملکلر انسانک
ساحه فوقانیه سنده طیرانه باشلارلر؛ رفرر جناح لردن برطاقم

صدالر حاصل اولور که قولاغنه سودیکنک اسمنی فسلدار؛
اغزلرندن نظر ربارنکلرالمش تبسم صورتنده محبتلر دوکیلور .
وقتاکه اوکون اقشامدن صکره کندی اوطهمه چکلدم،
یاننده تصوراتمدن بشقه کیمسه قالمدی: هرطرفنده سس، صدا
کسلمش برجهان سکوت ایچنده قالدیم. خیالاتک اک زیاده ذهنی
استیلا ایده جکی زمان بویله سکوت ایچنده قالدیغی وقتلردر.
کویاکه ذهنک تصوراتی پیش نظرده تجسم ایتمش کبی، کورینان
سکوته انعکاس ایتمسندن اوخیالات حاصل اولور؛ کویاکه غایت
کچوک برکورتی ایچندن سیاله، الکتریقیه کچمش صوکبی اوسکوت
مجسمی نظرده غائب ایدر؛ اوستنه عکس ایدن خیالاتده بالطبع
غائب اولور. اوطهم باغچهیه ناظرایدی. اوکیجه مهتاب اولدیغندن
پنجره لردن ایچرییه قمرک لطیف نوری انعکاس ایتمشدی .
بوندن استفاده ایچون مومی سوندرمشدم. کوکلده محزونیت
بولندجه انسانه هرشی محزون کورینور: پنجره دن عکس ایدن
نورماه اون بش یاشنده متورم برقیزک شعلهء حیاتی قدر خزین
کورینوردی .

اثوابی دکشمدن قاریوله مه یاتدم. او یومق ایچون دکل،
دوشونمک ایچون یاتدم. دنیا ده کزیمک ایستلیر ایسه حرکت
ایدیلور؛ عالم خیالده سیاحت ایتمک ایستلیرسه بالعکس سکونت
لازمدر، چونکه اوتده جسد، بریده روح حرکت ایدر: روح
ایله جسد ایکیسی بردن سیر ایده مزلر.

کوزلرمی قیادم. ینه او یومق ایچون دکل، سودیکم قزک خیالی

کورمک ایچون قیادم؛ چونکه اویله نازک خیالار کوزله دکل
روح ایله کوریلور .

روحي الك زياده اشغال ایدن کوزدر؛ کوزقپاندقچه ذهن
عالم خارجي ایله قطع مناسبات ايدر، يالکز کندی محفوظاتی ایله
مشغول اولور. بوزمان روحك راحت ایده جکی زماندر؛ اغلار،
کولر؛ متأثر اولور؛ بوسبيله درکه شاعر لر شعر سويلمک ایچون
بویله زمانی انتخاب ايدر لر .

کوزمی قیادم، برکون اول کوردیکم قزک خیالی کوردیکم
صورتده قارشمه کلدی: صاحپلری پریشان ایدی، یوزنده برنور
تبسم لمعان ایدیوردی، قلبمک ضربانی مشد اولوردی، غریب
برحس ایله متأثر اولوردم .

قوللرمی آچدم، اووجود مخیلی دعوت ایدردم برعاشقك
کوکله کیریه جک قپو آغوشیدر: برعاشق کوکله صووق ایستد.
یکی مخلوقات لطیفه یه قوللرینی آچار.

اوصره ده کوزلرم یاشارمغه، کوکلم آغلمغه باشلادی. تنهالق
حسیات قلبیه یی تزید ايدر: اوکیجه حسیاتم حزن ایله مملو ایدی،
محزونیتیم کیتدکجه تراید ایدردی، اغلاردم. آه! اوزمان کوزلردن
آقان اوکریه لر نه قدر لذتیدر! سحر زماننک لطافتی صویه
انقلاب ایتسه ینه او قدر لطیف اوله مز .

برآرهلق قاریوله مده یاتارکن یوزمده لطیف برشی تموج
ایتدیکنی حس ایتدم. ملکلر بنم حالنی سیر ایدیورلرده نور نظرلری
یوزمه انعکاس ایتمش ظن ایتدم. کوزلرمی آچدم: مکر یوزمه
قمرک نور لطیفی عاکس اولمش .

بیلیم نصل برسببلاہ یتاقدن قالدقم، قاریولہ دن آشاغی یہ
 ایندم؛ قاریولہ نك برقولنی طوتہرق برزمان بلا حرکت قالدق؛
 دوشینور کبی ایدم، فقط دوشنمیوردم؛ کوزم بر نقطہ یہ معطوف
 ایدی، ذہنمدہ برچوق فکر موجود ایدی؛ فقط ہیچ بریسنک
 نہ اولدیغنی بیلیمزدم؛ کویاکہ روحم بنی ترک ایتمش، سمای
 محبتدہ طیرانہ کیتمش ده وجودم اکا انتظاراً طاش کبی
 قالمشدی.

براز صکرہ طوتدیغم دمیری براقدم، برقولتق اوستتہ
 او طوردم؛ برقورشون قلم، برکاغد بولدم؛ شو سوزلری یازمغه
 باشلادم :

« سودیکم کوزل ملک !

« سزی کوردیکم کون حاملدہ کی آثار حیرت حسیاتی

اکلاتمشدر ظن ایدرم »

بو قدر یازدم؛ براقدم، « شمدی اولمز، مناسبتسز اولور. »
 دیدم. قزہ بر مکتوب یازہ جقدم، مناسبتسز اولمسدہ کیمکاه
 کوندریردم؛ فقط بن بورالرینی دوشونمیوردم. دیرسکلرمی
 دیزلرمہ طیادم، بروضعیت مخصوصہ ایله طوردم، صکرہ قالدقم
 اوطنہ نك ایچندہ کزئمکہ باشلادم .

بو حرکتلرک هپسنی برسائتقہ بی شعوری ایله یاپاردم:
 نیچون یاتدم؟ نیچون قالدقم؟ نیچون طولاشیورم؟ سؤالترینہ
 ہیچ بر جواب ویرہ مزدم .

قزی سوییوردم؛ فقط کیمدر؟ کیمک نہ سی در؟ بورالرینی
 بیلیمزدم. طبیعتم برشیئہ ابتلا ایدنجه اندن کیری دونمک احتمالی

اولیان طبیعتلردندر. شاید تزوجنه پدر و والدہنک راضی اولمیه.
جنی بر فاملیادن ایسه؟ یا خود بنی حقیقہٴ سومیورسه؟
. حاصلی بونک کبی بیک درلو افکار ذهنمده طولاً.
شمغه باشلادی .

اوطه مده کچوک بریازی خانه وار ایدی که بعض کیجه لر
اویقوسز قالدقجه اوراده یازی یازاردم. اونک یاننه کیتدم،
دیرسکمی بر طرفنه طیادم، طوردم؛ بورالرنی دوشنمکه باشلادم.
بوتفکرات آره سنده بعضاً. « آه! یارین اولسه ده بردها کوره
بیاسهم!» دیر ایدم .

وقت کچمشدی. قمر غروب ایتمش، اورتالق کاملاً ظلمت
ایچنده قالمش ایدی، مومی یاقغنی اونوتمشدم. اوطه نک ایچی
بر مزاره بکزرردی؛ بن ایسه مزار ایچنده جنتی سرایدنلر کبی
اوظلمت اراسنده جهان سودای تماشایدردم .

قمر سماده غائب اولمشدی، فقط کوکلمده طلوع ایتمشدی؛
برقمرکه نوری تبسم محبتدن، صفاسی حزن سودادن مخلوق .

روح بر قوش کبی بال و پر محبتله پرواز ایدرک سمایه
طوغری اوچوب کیدیوردی؛ فقط پک یوکسکلماش ایدی؛
نریه کیده جگنی بیلمدیکه چون چوق یوکسلمکده ایستیوردی؛
فقط روح ایستمدیکی حالد قنادلر چرینوردی. اونلری
طوردرمق ایچون اصلاقمق لازم ایدی : اغلار ایدم .

الرمی یوزمه قپادم، بر چاریکدن زیاده او حال ایله آغلادم،
کویاکه کوکلمده کی دریای سودا چوشه کلهرک کوزلرمدن اطرافه
درلر نثار ایدردی .

بو حال ایله برچوق زمان دوشوندم، آغلادم، کزندم،
یاتدم، او طوردوم؛ نهایت او یومشم، او یاندیغم زمان کونش هنوز
طلوع ایدیوردی .

— ۳ —

محبت نه در؟

کوکله ظهور ایدر بر علودر . فقط یاقاز، یالکز تنویر
ایدر. محبتک اک مدهش عذابنده بیله بر ذوق، بر نشئه واردرکه
دنیا نیک هیچ بر سعادتیه مبادلده ایدلمز .

ظلمت قورقنچدر، لکن قمرک نوریه امتزاج ایتدیکی زمان
نه قدر لطیف بر مهتاب حاصل اولیور؟

محبته کوریلان عذابلرده بویله در: عشقک نوریه امتزاج
ایتدیکی زمان مهتاب قدر لطیف بر تأثیر حاصل ایدر .

ایچنده محبت بولنمیان قلبلر او یومش انسانلره بکزر: صباحک
خفیف خفیف اسن نسیمی او یومش لری تأثیریه بیدار ایتدیکی
کبی محبت ده او یومش کوکلری یوزلرینه نورلر، تبسملر
صاچهرق بیدار ایدر .

کائناتک ظلمت ایچنه غرق اولدیغی بر طرفده صدا
ایشیدیلدیکی بریر کورلمدیکی کیجه یاریلرنده کوکک، کائناتک
حالنه باقلسون! نه کوریلور؟ هیچ! .. یالکز بر ظلمت کثیف...
بر سکوت عمیق... برده کونش طوغمغه باشلار، بلبلرک حزین
حزین فریادلری، چوبانلرک محرق محرق قواللری ایشیدلمکه؛
کونشک ضیاسی اطرافه یایلمقله، ظلمت آلتنده مستور اولان،
علویت طبیعت تامیله کورنمکه باشلار؛ کونشک طوغمسیله کویا

کائناتہ یکیدن حیات کلیر؛ کویا جهان اوزرینه ضیا یرینه روح سرپیلور .

ایشته محبت او کونشه بکزر: طوغدیغی قلبده ظلمت حسیاتی ازاله ایدرک یرینی انوار مسرت، انبساط حس ایله طولدیرر .
 محبتی انکار ایله بر وهمدن عبارت اولدیغی سویلمکه جسارت ایدرلر؛ حالبوکه اونلر برطاقم حسسز مخلوقاتدر . اونلر برکوزل سسک، برکوزل منظر دنک روحه اولان تأثیرینی ده تسلیم ایتمزلر؛ کوزلرینی قپایه رق کونش یوقدر دیرلر؛ اغزلرینی، بورونلرینی طوته رق بز تنفس ایتمورز، هوا یوقدر ادعاسنده بولورلر .

بر اغاجاغه کیررسکز، اغاجلرک دالیری بربرینه صاریله رق سمایی کوسترمز؛ سما ایله آرد کزه یشیل بر پرده چکیلیر، یالکز بالایی دکل هر طرفی یشیلمکدن عبارت کوررسکز؛ ایچنده درین برسکونت حکم سورر، سوز سویلیه جک اولسه کز اغز کزدن چیقه جق کله لر سکوته انقلاب ایدر ظن ایدرسکز . هر طرفی برتهالق قاپلامش، حتی کندی وجود کزی ده تنهالغه انقلاب ایتمش صانرسکز . قولاغکزه یوقاریدن برطاقم سسلر کلیر کبی اولور، اسمکزی چاغرر، روحکز یوکسلمکه باشلار، روزکارک تأثیر یله اغاجلرک دالرندن برطاقم صدار حاصل اولور؛ کویا که سکون وسکونت سوز سویلر، فقط ایدیلان خطابلر طوغریدن طوغری یه قلبه در؛ جمادات ایله قونشقم ایچون حسیات تکلم ایدر، کوکل ایشیدر؛ اغاج دالترینک آره سنده خفیف بر ضیا عکس ایدر که بر قلبه محبتک تأثیرینه بکزر . نور نظر

بوجهان سکوت ایچنده طولاشر طورر .
 برحیره طالارسکز، دائمادوشنورسکز؛ یره، کوکه، اطرافه باقار،
 تفکره واررسکز؛ هیچ برشی کورمزسکز؛ بونکله برابر هرشیدن
 متأثر اولورسکز .

بعض یرلر واردرکه نرهسنه برشی صوقلسه درحال اورادن
 صونبعان ایدر. اونک کبی نظرکز نرهیه تصادف ایتسه اورادن
 برچوق حسیات ظهور ایدرک قلبکزه هجوم ایلر .
 حیرت کیتدکجه زیاده لیر . . .

مدهوش اولورسکز، تعریف اولنه میه جق برحال حس ایدرسکز،
 هم قورقار هم منبسط اولورسکز، کوکلکز قورقنج تبسملرله
 طولار .

ایشته بو حال محبتک برنوعی دیمکدر .
 بردکز کنارینه کیدرسکز، کونش هنوز طوغمامش، عالم
 برسکوت علوینک تأثیری آلتنده قالمش، پیش نظرده « برصحرکه
 صفا سندن جوش و خروش ایدر ». طالغهرک ساحله چارمسیله
 چیقان شماته ایشیدلکجه، محبت لسانه کلش ده کائنا ته نی سو-
 یلیور ظن ایدیلیر؛ هر طرفده سسلر، کورلتیلر کسلمش؛ کویا
 جه-ان او محبتک نیسنی دکلک، او علویته نکران حیرت اولمق
 ایچون سکوت ایتمش. طالغهرک چرپندیغنی کوردکجه کوکلک بر
 دریای نور ایچنه کیرمشده چرپنیور صانرسک، کوکلرده طیران
 ایتمه باشلارسک؛ او قدر تعالی ایدرسک که - بریرده دها
 سویلیدیکم کبی - اطرافکده کی علویت ذهنکدن عالمه انتشار
 ایدیور ظن ایدرسک. ایشته بوده برنوع محبتدر .

براورمان، بردگزر، برصحرا، برمھتاب انسانی مدهوش
 ایتدیکی کبی برقزك چهره سی ده کولکده عین تأثیری حاصل ایدر.
 برکوزل کوزك جاذبه سی، برغنجه کبی اغزك لطافتی،
 برنورسحر کبی لطیف صاچك اهتزازی، برصباح بلوطندن
 یاپلمش کل کبی نازك چهره نك منظره سی قارشیسندده ده انسان
 غشی اولور. کندینی غائب ایدر؛ بلا اختیار محبته تسلیم وجود
 ایلر .

منمنلی زاده

محمد طاهر

مابعدی کله جك جزؤده

فنون

براقمه اککک تارینچی

یدنجی مکتوب

بوغاز

خانم قیزم، هانی دیلده اوتوران بر قاپوچی وار ایدی که
 اوندن اوزون اوزادی یه بحث ایتمش ایدک، خاطره کزده کلیورمی؟
 براوک حولیسنه کیرنجه. قاپوچی بی نهنسندن بیایرلر ؟
 سپورکه سندن .

اویله ایسه، قاپوچیمزك صورت مخصوصه ده خدمتنده
 بولنان دیل بر امثالسز سپورکه درکه کندی کندینه حرکت

ایدر، اصلا اسکیمز، توزده قالدیرمزکه بو خاصه یی سپورکه لرمزه
ویرمکی هنوز بزدها عقل ایده مدک .

دیشلرک آلتنده آرتق بر ایش قالمینجه چیکنه ن لقمه یی دها
ایلری سوق ایتمک ایجاب ایتمدیکی وقت، ایشته دیل بتون دیش
اتلرینک اطرافنی دولاشیر، صاغه وصوله، ایلری وکیری کیدر،
هر گوشه و بوجاغی آرار، آغزده بر نوع ترید حالنه کیرن
لقمه نك اك اوفق پارچه لرینه وارنجه یه قدر طوبلار، یغین
چوغالمغه باشلینجه سپورکه کورک حالنی کسب ایدر؛ بو صورتله
بزم تصور ایده بیلدیکمز شیلرک کافه سنه فائق اولدیغنی کوسترر.
طوبلادیغنی شیلر تدریجاً بر کوچک یوارلق اولوب نهایت
دیل ایله دماغک آراسنده قالیرکه هیچ بر طرفه قاچه سی ممکن
اوله ماز . بو ائناده دیل اوجنی اوست کسیجی دیشلره دوغری
اگر و بوراسنی نقطه استناد اتخاذا ایدرک، هانی چوجقلر (تحت
روانلی) اوینادقلری وقت بر اوجی خفیف کلنجه اوبر اوجی
آشاغی اینن تخته کبی، یوقاریدن اشاغی دوغری اکیلر، و...
لکن عجله ایتیملم .

مقدما سو بیلدیکمز وجهله تنفس اوده سی اولان قاپونک
کریسنده بر نوع کچید واردرکه دیل کبی چیقمش برات
پارچه سیله آغزدن تفریق اولمشدر؛ بوات پارچه سی بعضاً ایکی
اوده یی بر برندن تفریق ایدن و قالدیریلوب آلتدن کچیلن پرده لره
تمامیله بکزر .

اگر بو کچید یالکز آغزدن معدیه کوتورسه، دنیا ده یوتمقدن
ساده برشی اولمزدی؛ دیل قالدقار، کوچک یوارلق قایوب،

پرده نك آلتدن كچردی، آرتق الله سلامت ویره! نه چاره كه
 اوك معماری بوراده انشأئجه تصرفه رعایت ایتمش کبی کورو.
 نیور. بو کچیدده ایکی مقصد وار. بو کچیددن آغزدن معدیه
 کیدلدیکی کبی بروننده آق جکرلره کیدیلیر. تنفس ایتدی کمز
 هوانك بوراده، بری برونه آچیلیر، دیکری آق جکرلره کیدر،
 کندینه مخصوص ایکی قاپوسی واردر که ما کولاتك بورادن
 کچمسی قطعاً ممنوعدر. بیلیرسکز که ما کولاتك اویله شیلره پك
 عقلی ایرمز، بر قاپودن کچسونلرده هانکیسی اولور ایسه اولسون،
 اونلرجه هوا خوشدر. بر طاقم عاقل چوجقار واردر که مروری
 کندیلرینه منع اولندیغی حالدده ینه قاپودن کچرلر. بر لقمه دن
 چوجقاردن دها زیاده عاقل اولمق بکلنیله مز ایدی. بنا برین بونلرک
 کیده جکی یولی انتخابده مختار اولاملری، کچیده کلنجه کندیلرینه
 مخصوص اولان معدیه کیدن قاپودن بشقه بر قاپو بوله ماملری
 اقتضا ایدر ایدی.

وقوعبولان حالدده تامیله بویولدهدر.

احتمال که اصلا دقت ایتمه مشسکزدر که یوتدیغکز وقت
 بوغاز کرده بر شی یوقاری قالقار وصقیشیر، وعادتا ایچکزده بر
 احتلاج (ایچ تترده مه سی) اولیور مشده ایچروده بولنان شیء صار.
 سیورمش کبی کلیر. انسان میک بیر ایکن بوکا دقت ایتمز؛ چونکه
 بو کندیلکندن اولور وطیعی ذهن بشقه بر شی ایله مشغولدر.
 لکن بوش، یعنی آغز کرده بر شی اولمدیغی حالدده یوتمق ایستیکز،
 او زمان فرقنه واررسکز.

کچیدمزی بر کوچک اوده ایچنده دیوارک ارتفاعنک

یاریسنه قدر برقاپو آچیلمش و بر پرده ایله ستر اولنمش کبی تصور ایدیکز . طوانده بر دلیک واردر که دوشمه سننده ایکی ایری باجه واردر : اوک طرفده کی آق جکرلرک، کریده کی معدنه نکر .

شمدی یوتکز .

پرده قالقار، کلوب طوانه یایشیر . آرتق بورونه کیده جک یول قالماز .

جکرک باجه سی دیوار بویجه چیقار، کیتدکجه دارلاشیر و عادتاً بتون میدانی اوست طرفندن کچه جک اولان لقمه یه براقق ایستورمش کبی بوسبتون کوچیلیر ؛ ودها زیاده امنیت اولق ایچون یوقاری چیقدیغی یرده بر قاپاق واردر که بونک اوزرینه اکیلوب تمامیه دلیکی قاپار . آرتق معدنه نک باجه سنندن بشقه یول قالماز؛ لقمه، یولنی شاشیرمق تهلهکسی اولمقسزین، دوغریدن دوغری یه بورایه دوشر، ایش یولنه کیرر .

باقکز، بونلر نه قدر ماهرانه یاپلمش ترتیباتدر، ایچمزده بولنان و معجزه نوعندن اولان بوقدر خزائن، علی الدوام کندی کندینه حرکت ایدر، شایان حیرت بوقدر آلات - که حیاتمز بونلره وابسته در - کوز اوکنه کتیرلدکجه، برچوق شیلر بللیوب دوررکن بر آدم چیقوبده اکثریابوکلرک بیلمدیکی بوشیلری اوکرتک ایستدیکی وقت بونلره عادتاً چوجق اکلندی رمدن بشقه بر شیئه یاراماز، بر طاقم کیفی شیلردن عبارت نظریله باقوب گوشه نسیانده براققدن اوتانمیدر . اوت، دها ایسی ممکن ایکن، یک حکیمانه تنظیم اولنمش اولان غایت نازک و نارین ماکنه مزی

تخریب ایله تهدید ایدن بیکلرجه احوال دن کوری کورنه قورتیاه
 بیلمک ایچون حیوانلرک سوق طبیعسنه کوونمکن حقیقتا
 اوتانمیدرکه بوسوق طبیعی حسی بیاه حیوانلرده اولدینی قدر
 بزده توسع ایتمه مشدر . یالکز کندی ما کنه مز اولسه ایدی،
 هایدی دیه لم! لکن دهها سائر ما کنه لرواردرکه اونلردن بز مستولز.
 بونلرک توسع وتشکلارینه دقت ونظارت ایتمک مأمورز .
 بونلرک نه شکلده اولدق لرینی، نوجهاه حرکت ایتدکلرینی، مهندس
 اعظمک بونلری انشا ایتدیکی ائنده رعایت ایتدیکی قوانینی
 بیلمز ایسهک، وظیفه مزی نصل ایفا ایده بیاه لم؟

سزک ده صره کز کلوبده والده اولدیغکز وقت، سوزلرمی
 پک ایجه اکلامدیغدن کوزلرینی حیرتله آچان شیطان قیز جغز،
 کوچک قیزکک یشامق ایچون، فرقنه وارمدن، نصل حرکت
 ایتدیکنی کوچکلکزده اوکرندیکزده پک ممنون اوله جقسکز .
 کوره جقسکز که برلکده اوکرندیکمز شیلری آنکله موقع
 استفادیه قومیق ایچون برچوق فرصتار بوله جقسکز، لکن اوصره
 کلنجهیه قدر، شمديک بونلردن بالذات استفاده ایتمکلکزه هیچ
 برشی مانع اولماز .

مثلا امینم که صرف قاعده نراکت اولان شو : « یمک
 یر ایکن لقردی سویلنمز » سوزینی قیزکزه تکرار ایتدیکز
 وقت : « علی الخصوص یوتار ایکن » جمله سنی علاودیهده دقت
 ایدرسکز؛ وبونک سببیه شمديدن ذهنکزه بوله بیایرسکز .
 بیایرسکز که سویلمک ایچون آق جکرلردن آغزه هوا دفع
 ایتمیدر، بو هوانک کچر ایکن حاصل ایتدیکی کورواتی سوزدر .

ایشته بونک ایچون آغر اوقومنی ونقطه لره ویرکوللرده
دینلمکی سزه توصیه ایدر لر؛ یوقسه بردنبره نفسکز کسیایر،
نفس آلهرق تکرار آق جکرلره هوا ویره بیلیمک ایچون ایجاب
وقتی قزانه سیم دیه، باشلدیغکز برجه نك اوزرنده، آلیق کبی دورمغه
مجبور اولورسکز .

اختیاره کوره ایستر معده، ایستر آق جکرلره موآرده یه
خدمت ایدن و آغزک کیریسند بولنان اودرت قاپولی درت
یول آغزی بومقصده منیدر، یوقسه ذاهب اوله بیلدیگکز
وجهله، تصرفه رعایت ایچون یاپلماشدر . معده یه کلن زیارتجیلر
ایچون بوراسی تهلمکلی برکچیدر؛ لکن، دمندن خاطره کلش
اولسی محتمل اولان فکره توفیقاً بونک یرینه آغزدن دوغری
معده یه کیدن بر بوروقوییکز، اوزمان سسکز کسیایر . کوچک قیزلر
ایچون نه بلا ! کوهزه لکی کیم ایتسون ؟ بن حقسنزلق ایدیورم .
تأسف ایده جک یالکز کوچک قیزلر دکلدر، برچوق بیوک آدملر
بیلیرم که بونلرکده تأسفی کوچک قیزلر ککندن آشاغی قالماز .
کله لم بچمزه ؛ بر قضا اولماسون دیه برشی یوتدیغمز وقت
هوا بوروسنک کندی کندینه قپاندیغنی کوردک . لکن تام
بو آرالق آق جکردن هوا کله جک اولور ایسه طبیعی بوکا یول
ویرمک ایجاب ایدر . نفس بوروسنی قاپایان اوفق قاپاق ایستر
ایسته مز آچیلیر، ایشه او وقت طبیعتک اتخاذا ایتش اولدیغنی
تدابیر احتیاطیه نك یرنده یلر اسر ! اینز لقمه کندی دلیکینک
یاننده کی، اوکده بولنان دلیکه دوشر : لقمه کنزه قاجار !
بویله برحاله نه اولدیغنی خاطرلرسکز . انسان اوکسورر،

دامارلرینی پاتلاته جق درجه ده اوکسورر، موس مور کسلییر، نفسی طیقانیر؛ بتون وجودی تیتتر، انسانک کوزلری ایلری فیرلار. بالذات قرال بیله حاضر اولسه پاره ایتمز. جاره بولنمز. هر برشیئی ترک ایتملی، انسان انجق حولی ایله یوزینی اورته بیله. جک قدر میدان بوله بیلیر. هوا ایچون یاپیلان بورو بریبانچینک، تنیهی دکلیه رک، ایچری کیردیکنی کورونجه، بونی طیشاری آتمق ایچون وسی یئدیکی مرتبه چالیشیر، چبالار. آق جکرلر - که شاید یبانچی کندیلرینه قدر کله جک اولور ایسه حاللری یمان اولور - کندیلرینی قور تارمق ایچون بوغوشان صادق خدمتکارک امدادینه قوشارلر. شدتله چارپینیرلر، بورویه، بربرینی متعاقب، قوتلیجه هوالر کوندرلر که بونلر اوکلرنده نه بولورلر ایسه دفع ایدرلر.

اوکسورک بودر؛ ایشته بوسبیه مبنیدر که کنزه قاچان لقمه. نك، روزکارک سپوروب اوچوردیغی توزلر کبی، آغزدن دیشا. ری فرلادیغی کوریورز. آنجق بورو تمیزلندکن صکره فورطنه دکلییر. دشمن زورلو کلوبده آق جکر ایله نفس بوروسی وقتیه بونلری طرد وتنکیله مقتدر اوله مدیغی صورتده، یالکز بو قدر جقله، انسان او آنده اوله بیایر، بونک امثالیده کورلمه مش دکلدر. طبیعت هیچ برشیئی بیهوده یاماز، او کورلتییه پابوج براقان قور. قاقلردن دکلدر. بتون وجود کزک کافه قواسنی تهدید اولنان بونقظه اوزرینه کمال شدتله جمع ایتمدیکنی و صورت ظاهرده پک اهمیتسز کورینن بویله برقضا ایچون پک فنا برتلاش، هیجان حصوله کلدیکنی کورنجه اکلاملیسکز که تهله واردر و همده پک

جدی برتھلکه. که بونک فرقنه ایستر وارلسون ایستر وارلسون
طبیعتک طاسهسندده دکلدر. بویله اولیشی پک اعلادر.

یوتار ایکن لقردی سویلمهسنی کوچک قیزکزه شمدی
ایجه تنیه ایدرسکز، دکلی؟

شوراسنی ده علاوه ایدریم که سویلمک جائز اولدینی کبی
کولمک ده جائز دکلدر، هم سویلمکدن زیاده کولمکدن چکینمه لیدر،
چونکه کولمک آق جکرلرک صچرامهسندن عبارت اولدینی ایچون
سوزدن زیاده هواچیقاریر، حاصل ایتدیکی مصادمه لر طبیعتک،
یوتدیغمز هرلقمه ده حیاتمزی وقایه ایدن، تداییر حکیمانہسنی
دها زیاده اخلال ایدر، بناء علیه کولر ایکن اقمه دها قولای
انسانک کنزینه قاچار.

یوتار ایکن بریسنی کولدیرمک ویا سویلمتمک، صارسمق
ویاقورقوتمقدن والحاصل بردنبره آق جکرلردن هوا چیقاره جق
وبناء علیه یوتدینی شیئه یولنی شاشیرده بیله جک احوال دن انسان،
کندی نفسی کبی، اجتناب ایلمک لازمکه جکنی سویلمکه حاجت
وارمی؟ نزاکت ذاتا بوراسنی سزه سویلمش ایدی: ظن
ایدرم که بوکونکی شودر سبکمز بوراسنی سزه دها زیاده تأثیر
ایده جک بر صورتده اکلاتمشدر. ظاهرده پک ساده کورینن
برلطیفه نک نتیجه سی اوله رق بریسی کوزکزک اوکنده
اولیویرسه نه اولورسکز؟

وداعلشمزدن اول، سزی بومنفور فکرده براقمامق ایچون،
بحث ایتدیکم اوپردیه، کوچک اوددیه وبورولرد ویریلن
اسملری سزه اوکردهیم.

پرده یه : « شرع الحنك » ؛
 كوچك اوده یه : « بلعوم » ؛
 معده بوروسنه : « مری » ؛
 آق جگر لره كیدن بورویه : « حنجره » دیر لر
 بو بورونك دلیكنه « مزمار » تعیر اولنوب، یوتیلور ایكن
 كلوب بودلیکی قاپایان كوچك قاپاغه ده « لسان مزمار » اطلاق
 اولنور .

مساعده كزله بوكله لرك نه ديك اولدیغنی ایضاح ایتیه جكم،
 چونكه صوكنی آله میز . بوكله لرك آلتیسی ده عربجه دن ماخوذ در:
 ایشته سزك ایچون بیانسی لازم كلن شی بوندن عبارتدر . هم
 اسم بر شینك ماهیتی دکشدر مز . بونلرك نه صورتله ایشد-
 كلرینی سزه اوكرتدیكمه بن امین اوله میده، سز اولنره نه اسمی
 ویرر ایسه كز ویرکز .

شمدی کندیکزه چکی دوزن ویرکز . بیوك دائره نك یولی
 اوزرنده یز، خانه صاحبنی کورده جکز، اوله خانه صاحبی که بر
 چوق مراسمی ایفا ایتدکجه کیسه کندیسنه یا قلاشه ماز .
 بشیر فواد

مباحث فن میخانیککی دن (مابعد)

بز، شمدی ینه یوك آرابه سنه نقل کلام ایدلم: یکدیگرندن
 آیرلمش اولان ایکی آت، عجا ارابه نی هانکی جهته ده چکه بیایر لر؛

اگر، بویکی آت مساوی قوته مالک ایسه لر ، آرابه نك جهت حرکتی، ایکی ایپ بیننده کی زاویه بی تنصیف ایدن خط مستقیم اوزرنده وقوعه کلیر؛ واکر مذکور آتلك قوتلری مساوی دکل ایسه بو حلالده آرابه، ایکی ایپ بیننده کی زاویه بی غیر مساوی ایکی پارچه بیه آیران۔ و فقط بوزوایه لردن اصغری دائماً قوتلی آت طرفنده بولنق شرطیله۔ بر خط مستقیم اوزرنده حرکت ایلر . اشبو ایکی زاویه بیننده کی تفاضل، آتلك قوتلری بیننده واقع تفاضل ایله بر نسبت ثابتسه یه مالک اولور لر ، جهتلری بیننده بر زاویه احداث ایدن ایکی قوتك تحت تأثیرنده بولنان جسمك تعقیب ایتدیکی استقامته: «قوة محصله نك جهتی» دیر لر .

شو مقدمات تمثیله دن مقصدی بر آرز صعوبتله اکلا یه بیله . جککزدن ایشی ده ا واضح بر صورتده بیان ایچون نظر مطالعه . کزه شو مثاللری عرض ایدم : آرنأؤد کوینده اکثریا قایقچیلر ك يدك چکدکلرینی البته کورمشسکز در . آرنأؤد کوی اولسونده دیگر بر بوغاز ویابر نه رده بهمه حال برایپ ایله چکدیکنی اولسون کورمشسکز دریا ! نصل اولیورده ، آدم قایغی دائماً ساحله طوغری چکهر ك یوریدیکی حالده ، قایق آقیندینك وسطی ترك ایدوبده ساحله یاناشمایور ؟ بونی هیچ دوشونم دیکزمی ؟ دوشو ندیکر سه بیله سزه بونك سبی سؤال ایدلسه : « زیرا قایغك دروننده دیگر بر آدم وارکه : بوده قایغك دومنی ویادومن مقامنه قائم اولان کورکنی قوللانیور » جوانی ویرر سیکرکه : يك طوغریدر . لکن بر کرد باقهلم که : بو کیفیت نصل نتیجه پذیر اولیور .

اول امرده شونی عرض ایده لمکه : قایغك شكلی منتظم،
واقسامی متناظر بولندیغی جهتله، آقیندی، قایغك صاغ وصول
طرفلرینه تأثیرات متساویه اجرا ایدر، و بناءً علیه جهت
حرکته اصلاً تأثیر ایله مز . اگر قایق، ایپه مربوط اولمیدی،
آقیندی، مزبور قایغی کری یه طوغری — صاغ وصول جهت
انحراف ایتدیر مکسزین — سوق ایده جك ایدی . قایغك شو
شکل متناظری، دومنی برجهته دوندیرمکه خلیپذیر اولور .
چونکه دومن سطحی، مثلاً صاغ جهتله چوریلیمش اولسه،
جهت مذکوره سطحی، صوله نسبتله زیاده ل شیر .

فرض ایده لمکه : بزم قایغك دومنی . ایپ چکمکده اولان
آدمك بولندیغی ساحلك قارشوسنده واقع ساحله طوغری
چوریلیمش اولسون؛ بوندن نه نتیجه حاصل اولور ؟ عجیب،
صاغ قولکزی افقی بر صورتده کروبد، یورومش و بو ائنادده
مذکور قولکزی بر مانعیه و مثلاً بر تلغراف دیرکنه چارمیش
اولسه کز نه وقوعه کلیر ؟ نه وقوعه کله جك . آیا قلیریکزاوزرنده
صاغه طوغری چوریلیمش اولمازمیسکز ؟ ایشته طبقی قایغك
حالی ده سزکی کبی اولور . دومن آدمك بولندیغی ساحلك
مقابلنده کی ساحله چوریلیمش اولدیغندن قایقده او جهتله طو-
غری دونمکه اجبار ایدیلور سه ده، قایق او آنده قایقچی طرفندن
دیگر ساحله طوغری ایپ واسطه سیاه چکیلمش بولنه جغندن
بناءً علیه، قایق آن واحده، بینلرنده بر زاویه تشکیل ایدن
ایکی قوه مائله نك تحت تأثیرنده بولنمش اولور . بو حالده،
قایق هانکی جهت واستقامتی تعقیب ایده جك ؟ بو ایکی قوتك

« قوهٔ محصله » سی استقامتی تعقیب ایلیه جک، یعنی، قایق مذکور ایکی قوت بیننده واقع زاویہ بی ایکی یہ تقسیم ایدن خط مستقیم اوزرنده حرکت ایدہ جکدر . فقط ، مادامکہ آقیندی هر محله بر اولیوب مختلفدر؛ و مادامکہ قایغی چکن آدم هر آن مساوی قوت صرفه مقتدر دکلدر؛ بو حالده، اگر دومنک وضعیتی تبدل ایتمزسه، طول مدت مطلوب اولان جهتک تعقیب اولنه میه جغی بدیداردر . قایغک ایچنده دائماً بر آدم بولنق لازمدرکه : بو آدم، صویک تأثیرینه آز ویا چوق مقابله ایدن دومنک مقاومتی — قایغک ساحله تقرب ویا ساحلدن تباعده میل ایتمه سنه کوره، قایغک محوریله آز ویا چوق بر زاویه احداث ایدهرک — تبدیل و مطلوب اولان جهتی تعقیب ایله سین .

پویراز روزکاری اسرکن ، بریلکن کمینسک وهلهء اولی ده پویراز طرفنده بولنان برلیمانه واصل اولامیه جغی ، یعنی روز-کاره قارشو حرکت ایدهمیه جکی ظن اولنور . حالبوکه بوطن، کمیجیلری یولندن هیچده آلیقوماز . آنلر یلکنلری آچارلر؛ و کمیلرینک دومنی، روزکاره مقابله ایدہ جک بر قوهٔ جدیده حاصل ایلمک اوزره، اداره ایدرلر . ایشته کمی بی، بو قوهٔ جدیده ایله روزکارک قوتی بالترکیب حاصل اولان، قوهٔ محصله استقامتنده سوق و تحریک ایدهرک لیمانه واصل اولمق ایچون وولطه تعیر اولنان اصوله مراجعت ایدرلرکه : بوده کاه صاغه وکاه صوله طوغری ایلروله مکدن عبارتدر . فی الواقع بو اصول ایله محل مقصوده پک چابوق واریله مز ایسه ده، کمی بی برتهلکهء ناکمظهوردن خلاص ایچون برچارهٔ یکانه در .

برواغوننده کچمکده ایکن، طیشاری برباقیر اونلق آتمش اولسه کز، اوکزک پجره سندن آدیغکز اونلق کبی شاقول استقا. متنده یرد دوشمز. مذکور اونلق. بر آزمان. واغونک حرکت افقیه سنی محافظه ایتدکنصکرده. مجبور اولدیغی ثقاتنه، یعنی، جاذبه ارضه تابع اوله رق حرکت شاقولیه سنی اخذ اتمکده میل ایدر. بو اثناده مذکور اونلق، کندیغی تحریک اتمکده بولنان ایکی قوتک تحت تأثیرنده بولنه رق. بونلرک قوه محصله سی استقامتده مائلا یرد دوشر.

ایشته سزده، حرکتده بولنان بر آرابه ویا بر تراموایدن اینرکن، عینی اونلغک حالی کسب ایدرسکز. گرچه بز بونی، بوندن اول ایکنجی مبهمزده، یعنی، عطالت بخشده سزه تعریف اتمش ایسه کده، هنوز قوتلرک ترکیلرینی کورمه مش اولدیغکز دن طبیعی ایوجه آکلایه مامشسکزدر. شمدی، بوماددی دهها واضع، دهها مکمل بر صورتده آکلاته لم: سز، حال حرکتده بولنان بر تراموایدن اینرکن، طبقی اونلق مسئله سنده اولدیغی کبی، تراموایک حرکت افقیه سیاه متحرک بولنه جغکز دن اشبو قوت ایله ثقلتکز بالترکب حاصل اولان قوه محصله استقامتی تعقیبه مجبور اولاجغکز دن شبهه سز، تراموایک جهت استقامتنه طوغری دوشرسکز. بوتهلکه دن یالکز بر واسطه ایله کندیگری تخلیص ایده بیایرسکز که او چاره وواسطه ایسه، کندیگری، تراموایک تعقیب اتمکده بولندیغی جهتک عکسنه شدتله اتمکدر. دهها طوغریسی، آرقه کزی، تراموایک جهت حرکته چویروب کویایوز اوستی دوشمک ایسترمشسکز

کې کنديکزی تراموايدن قاپوب صاليويررسکز . فقط
بوخصوصده تراموايك سرعت حرکته دقت ايدوب اونسبتده
اكيلمک ايجاب ايدر؛ بو حالده مارالذکر ايکي قوتدن حاصل اولان
قوه محصله نك استقامتي تعقيباً يره واصل اولارق کنديکزی
بروضيت مطلوبه ده بولمش اولورسکز .

في الواقع، پک چوق کيمسهر بوقانوني بيامدکري حالده،
ينه بيلنر کي حرکت ايدهرک، تراموايدن دوشمک تهلمکسندن
کنديلرني محافظه ايديوورلرسه ده، بو حيواناتده اولان حس
طبيعي يه تبعيته حرکتدن بشقه برشي دکلدر. گرچه حس طبيعي
حيواناتي پک نادراً آلداتيرسه ده، ايجاد معلومات کي خصائص
انسانيه بي اهدا واعطادن مبرادر . بزکه انسانز، يالکز سوق
طبيعي يه کنديکزی ترک وتسلیمه قائل اولمايوب دانما قوانين
واحكام طبيعيه کي انوار معرفتله افکار واذهانمزی تنويره
چاليشمايز . نه ياپديغمزی بيلمائيز .

محمد نادر

(مابعدی وار)

صحتماي نوزاد

ياخود

والددره نصيحت

کچنلرده دوقتور (بورژوا) نك، يکي طوغمش چوجقارک

صحنه متعلق، بر اثرینی کورمش و کتابک صورت ترتیب
و تنظیمی پک زیاده بکنمش ایدم .

مؤلف کتابنی مجله طرزنده ماده بماده نومرو ایله یازمش
ودروننده مختصر مفید برطاقم معلومات جمع ایلمشدر .

ایشته کونشک بونسخه سندن اعتباراً شو کتابک اصول
ترتیبی طرزنده صحنهای نوزاد یاخود والدلره نصیحت اسمیه
بر کتابجنگک تحریرینه باشلادم .

تکراردن اجتناب ایدرک مهما امکان هر کسک اکلایه جنی
برلسان ایله افاده مرامه جهد ایله جکم ومن الله التوفیق .

بسیم عمر

صحنهای نوزادک لزوم مطالعه سی

۱ — نوزاد هدیه اللهدر. آنی عدم حمایه بیوک بر کفرا-
ندر .

۲ — نوزادک صحت وعافیتنه دقت واعتنا عائله نک، دولتک،
هیئت اجتماعیه نک منافعه عائد مقدس ومعزز بروظیفه در .

۳ — والدلک سعادتنه نائلیت وبووجهله اکتساب سرور
ومفخرت ایچون علی العموم قادینلرک نوزادک صحتنی بیلملری
واستقبالک استقبال واستمداد ایتمکده اولدیغی اولاد وطنی
قواعد صحیه به تطبیقاً تربیه ایتملری عقلاً، حکمة، سیاست الزمدر .

۴ — تربیه اطفالدن مقصد، هنکام ولادتندن بدأ ایله
چو جنگک نشو ونماسنه، حسن تحصیل و تربیه سنه و اخلاقنه

خدمت ایدرک، وطنه مقتدر محافظر، قوتلی و عقالی بکچیلر
یتیشدیرمکدر .

۵ — عقل سلیم بروجود سالمدهدر . سعادت استقبالی
صحت و تندرستی ایله قائمدر .

۶ — صحتنای نوزاد اون غرام نسبتنده بیله اولمیان کوچک
بر تدبیر و احتیاطک بر قاچ کیلو غرام علاجه و بیکلرجه غروشه
فائق و مرجح اولدیغنی افهام و اعلام ایدر .

۷ — صحتنای نوزاد شمدیکی مسرت و شادمانینک بالآ خره
بر فلاکت و مصیبتیه تحولنی منع ایلر .

۸ — صحتنای نوزاد والدهلره و علی العموم قادینلره اعتقاد
دات باطله نیک ترکیله قواعد صحیهیه تطبیق حرکتی نصیحت
و بوجله عمومی طریق نجات و سلامته دعوت ایلر . بناءً
علیه « العادة لا ترک » فکر نامقبولنی دائماً رد ایله صحتیه منافی
عادندن اجتناب ایتلیدر .

وقت حملده مقتضی احتیاط و اعننا .

۹ — حامله قالان قادین کرک نفسنک و کرک قرنندهکی
طفل معصومک فائده و نفعنی آرزو ایدرسه حفظ صحتیه مطلقاً
تطبیق حرکت ایتلیدر .

۱۰ — حامله نیک بعد الطعام کونده بر قاچ کره لر هوادار
بر محله یا یا اوله رق سیر و حرکتی فائده دن خالی دکدر .

قوشمقدن، رقص ایلمکدن، بیکیره وحتی آرابهیه بیه
 بینمکدن احتراز واجتناب اولمایدیر. حمل، قادینی اعتدال اوزره
 اولان مشاغل معتاده سندن منع ایلمز؛ لکن چوق زمان آیاقده
 بولنق و آغر اشیا قالدیرمق تاثیر سز دکلدیر.

۱۱ — حامله حدت و غضبدن، سرور و کدردن، اضطراب
 و حسددن و سائر انفعالات نفسانیه دن محترز بولمایدیر.

۱۲ — حامله نك اثوابی کنیش و بول اوله رق قانك دورانه
 خلل کتوره جك، قرن و مملری صیقیشدیره جق قدر طار
 وصیقی اولماملی. وجودی دائماً صوو قدن حفظ ووقایه ایتمایدیر.

۱۳ — بالینه نك میککرنندن یا پیلمش قاتی قورسه لری اصلا
 قوللانماملی. ممکن اولدیغی قدر فوسته و سائر دینی کنیش آصقیار
 ایله اوموزلردن تعلیق ایتلی. موسم شتاده ایجه، ویوکدن منسوج
 براچ دونی کیملیدیر.

۱۴ — بعضاً بطن پك زیاده بیویه رك اوکه طوغری کسب
 انخا و بین النساء «چوجق قاصقلرینه طاشیور» تعیر مخصوصی
 بو حالی ایما ایلر. بجاقلر طوپوقلرک حداسندن شیشمکه و طمارلر
 بیومکه (دوالی) باشلار. بو حالده قرنی، فرانسزجه Ceinture
 Hypogastrique دنیلان، کنیش بر قوشاق ایله یواشجه یوقاری
 قالدیرمایدیر.

۱۵ — حامله نك بیه جکی قواعد صحیهیه مطابق و موافق
 اوللی. حامله ایکی جان بسلیه جکنی نظر دقتیه آلمایدیر؛ لکن
 افراطه کیده رك سوء هضم کتور ماملیدیر.

۱۶ — کبه لر بعضاً اولدن الفت و اعتیادلری اولیان مناسبتسز

وحتى صحتہ منافی شیلری اکل ایدر لر . بوحاله بین النساء « آش یرمک » تعبیر اولنیورمش . خام میوه لردن، طوزلی شیلردن، بهارلی میکلردن حظ ایدر لر که بوحال معده نك برمرض عصبیسندن عبارتدر .

آجی آغاچ، قینه قینه، جنطیانه منقوعی و بدایت طعامده چلیکلی شیلر، ویشی صوی، مانیه زی، راوند بوحاله پک ایودر.

۱۷ — اکثر حامله لر و باخصوص ایلك حامله قالانلر قی ایدر لر که بوبله لره چای، اوغل اوتی و پاپادیه کی آجی شیلر منقوعنك فائده سی طوقینور . فقط ایلروده قیلر زیاده لشر و حامله یدیکنی چیقاررسه او حالده اهمیت ویریله رک نانه، اوغل اوتی منقوعلریله لیمونلی یاخود فرنك اوزوملی غاز لیموناتالری، بوزلی مشروبات و خفیف مسکرات و بعضاً « مضاد تشنجات » تعیر اولسان ادویه اعطا قانورسده هر حالده برطیب خاذقه مراجعت هپسندن اولیدر .

۱۸ — کبه لر اکثری انقباضه اوغرارلر . بوده رحمک باغر صاقلر اوزرینه تضییقندن ایلری کلیر . بوبابده صووق صو ایله احتقان سائر مسهلته ترجیح اولمیلدر؛ چونکه، بعضاً خفیف برمسهل بیله سقط جنینه بادی اوله بیلیر.

۱۹ — حامله، مقدهما، صیق صیق ییقانغه مألوفه ایسه ینه دوام ایده بیلیر . زیرا اغتسال کوزل برواسطه نظافت اولمغه برابر اعضاء تناسلک قطعات خارجیه سنه بر رخاوت کتوررکه بالآخره ولادتی تسهیل ایلر . لکن زیاده صیچاق صولردن اختراز ایتیلیدر . منقسم مائه (سانتیغراد) میزان حرارتنك

اوتوز درجه سنی تجاوز ایلماملیدر . برده بعض قادینلرک یاپد .
قلری کبی صباحدن اقسامه قدر حامده طور میهرق یکر می
قیقه ده ییقانوب چیقملیدر .

۲۰ — ایقلری صیجاق صویه قویهرق ییقامق کلیاً
کموعدر . ایلیق صو ایله چابوجهجق ییقامق جائدر .

۲۱ — تقارب تناسلینک قناعتکارانه، مدبرانه وحسن
صورتله اجراسنی توصیه دن کیرو طور میورلر : چونکه : محبتک
تأسیس ایلدیکی بر بنایی ینه محبت تخریب وهدم ایده بیایر .

۲۲ — ایلك دفعه حامله قالان بعض قادینلرک مهارینک
باشلری (حامه) غایت کوچک و ایچری یه باطیق اولدیغندن
زمان تولیددن اقدم انلری بیوتوب میدانه چیقارمغه و آنک
ایچونده اثوابک تضییقندن احتراز ایدهرک قاووجوق و سائرده
دن معمول « ممه باشلری » طاقمغه یاخود برینه هر کون ممه
امدیرمکه غیرت ایتملیدر .

۲۳ — ممه باشلرینی سترایدن جلد غایت نازک اولدیغندن
آرده صرده چاتلار . بو حالک اوکنی المق ایچون حملک نهایت
ایکی آینده کونده ایکی اوچ دفعه ممه باشلرینی آتیده کی مخلوط
ایله ییقاملیدر .

قوقولی شراب ۱۰۰ غرام

شاب (توز حالنده) ۴ «

قادینلر آیوا چکر دکى سوبیه سیله ییقیورلر .

۲۴ — وضع حملدن اقدم سودلری یور ییان قادینلر ایو

سود آنالق ایدرلر .

۲۵ — بین الافراد ورم، صراجہ، صرعہ کی امراض مدہشہدن بری موجود برعائلیہ منسوب اولان قادینلر قوتلی و صاغلام بنیہلی اولدقلری و امراض مذکور دنک هیچ بر عرضنی، علامتی اظهار ایتدکلری حالده چوجقلرینی امزیره بیایرلر، لکن بوبابده طیبیک رأیی طلب اولنملیدر .

مسکن نوزاد

۲۶ — نوزاد ایچون کویده اقامت غایت نافیدر . کویک هوای رعناسی نوزادی احیا ایلر .

۲۷ — واسع برسوقاقده یاخود کنیش بر باغچه اورته سنده رطوبتدن عاری و تجدد هوائی تسهیل ایتمک اوزره ترتیب اولنش متعدد پنجره و قیولری حاوی اولان خانه چوجغک سحتنه موافقدر . برده نه درون خانه ده ونه جوارده تعفن ایدر بر محل بولنملیدر .

۲۸ — بیوجک باغچہلی کنیش دیوانخانہلی واسع حولیلی بر خانه البتہ ایودر .

۲۹ — اورته قاتده اقامت ترجیح اولنملیدر . آلت قات رطوبتدن و تحت الارض اولان اوطلر تہلکدن خالی دکلدر .

۳۰ — نوزادک یاتہ جفی اوطنک وسعتنی تعیین قولایدر . بر شخص مکملک تنفسنه (وسطی اوله رق) ساعتده اون سترو مکعبی هوا لازمدر . بوبابده نوزاد ایله کماله ایرمش

شخص آردسندده بر فرق یوقدر . بناءً علیه، هوانك تجددنی
قاله المفسرین، والدهسیله نوزادك برکیجه بی یعنی سکز ساعتی
امرار ایده جکی محل ۱۶۰ مترو مکعبی اولمیدر .

وسعت مذکورده صخته موافقدرد؛ لکن، اوطه لر نادراً
بو وسعتده اولدقلرندن هر جهتی ۵ مترو اولان و بو وجهه
۱۲۵ مترو مکعبی هوایی حاوی بولنان اوطه قبولکرده مؤلفیندر.
۳۱ — براوطه ده اشیا آز اولدجه هوانك زیاده بولنه جغنی
در خاطر ایتمیدر .

۳۲ — کوندز پنجره و قپولری آچهرق اوطه نك هوایی
تجدید اولنمیدر. یتاق طاقملری دخی بو تجدددن حصه دار
اولمیدر؛ لکن بوسره ده نوزادی جریان هوادن حفظ ووقایه
ایتمیدر .

۳۳ — اوطه ده نه رایجلی نه رایجسز هیچ بر چیچک
بولنماملی . کیجه لری براداره قندیلی ایله اوطه بی تنویر ایتملی .

۳۴ — اوطه نك حرارتی سانتیغراد درجه حرارتنك
اون سکزنجی درجه سنی تجاوز ایتماملی . تعیین حرارت ایچون
اوطه ده بر میزان الحرارة بولنملی .

۳۵ — یتاق اوطه سنك صیق صیق تنظیفی خاطره
کتوریلهرک مردار و ملوث چماشیر و بزلك اوطه داخلنده
طوتیلاماسنه غیرت ایتملی .

۳۶ — نوزاد بشیکی دروننده و والده سنك یتاغی کنارنده
بولنمیدر . یاوروجقلرینی یاننه، یتاغنه آلان والده لر پك فنا ایدرلر .

۳۷ — بشیک نه قپو ونه پنجره لره قریب قوملیدر. جریان هوادن و ضیاء شدیددن نوزادی وقایه ایتمک لازمدر. ضیا چوجنگ یاك طرفندن کلاملیدر؛ چونکه بالآخره شاشی اوله بیلیر.

۳۸ — بشیک — بزم قوللانديغمنز بشیکه اوروپالیلرک استعمال ایتدکری بشیک آره سنده فرق وارددر. بشیکلرمنز علی العموم تحتهدن، اوروپالولرک ایسه دمیردن معمول اوله رق بونلرک بر طرفنده یوقاری یه طوغری بر صیرینی واردر که بورادن بشیک اوزرینه بر اورتو صارقیدیلور.

تحتہ بشیکلرک حفظ صحته مقرونیتی آلتک ویا کلرینک دلیکلی بولنمسنه ورطوبتدن لاجل التوقی ایاقلرینک اولدجه یوکسک و بشیکک دوریلمامسی ایچون کنیش و متین اولمسنه متوقفدر. بشیکک صیرینی اولدجه یوکسک اولمیدر.

برده تحتہ بشیکلره یازین زیاده تحتہ قورسی اوشه جکندن صیق صیق قاینار صو ایله حاشلامالیدر.

۱. بشیکک دینه ایچروسی یولاف یاخود بوغدا ی صمانی و مصرطلاشی ایله طولدیرلمش و محتویاتی تحریک و تبدیل ایچون بر طرفی یاریق اوزرینه بر قلیف کچورلمش بر مندر قوملیدر. مندرنه یوکدن، نه قوش تویندن، نه پموقدن اولمیدر.

۲. مندرک اوزرینه برکجه قوملی و بری کیرلنوب دیکری قومق ایچون کچه ایکی اولمیدر. بعضیلری مندری اوچ پارچه یاپسورکه اورته ده کنک تبدیلیله نظافت باقی قالیور.

۳. آنک اوزرینه کوچک بر چوخه یا بر بز قویهرق بعده
چوجق یاتیرلملیدر. غیر قابل نفوذ انسجه بولناملیدر (مشمع،
قاووجق وسائره کبی) .

۴. نوزاد موسمک شدتنه کوره بزدن یاخود یوکدن
بر اورتو ایله ستر اولملی . تجربه دیده اولمیان بعض کنج
والدهلر چوجقلرینی اوشومسون دیه قوش تویندن یوشاق
شیلتهلر اوزرنده یاتیرهرق اوزرلرینی اسکی شال ویاخود یوکدن
قالین بر اورتو ایله ستر ایدرلر . بیچاره نوزاد قان تر ایچنده
قالیر . بوده فنادر .

۵. نوزاد عصبی ایسه باش و او موزلرینی یولاف صاپلریله
و وارک اوتیاه طولدیرلمش بریصدقه قومیلیدر .

۶. بشیکک اوزرینی یازین سیرکجه طوقونمش بر بز ایله
اورتملی . بو بز نه ضیانک نه هوانک دخوانه مانع اولملی ؛ یالکیز
سینکلرک، توزلرک دخولنه ممانعت ایتیلیدر. قیشین دها قالین
برشی ایله اورتیلور؛ لکن چوجغک تنفسنه کافی هوانک دخول
ایده بیله جکی درجه ده بر محل بر اقلیدر .

۳۹ — چوجغک بزلی ویاتاق طاقملری دایماتیز
طوتیهرق قوری ایکن استعمال اولمیلیدر.

بسیم عمر

علم ثروت { مابعد }

فصل ثالث

سرمایه

بوفصلك مندرجاتى : امساک و تصرف . — سرمایه و تمك . —
ثابت و متداول سرمایه لر . —

۲۵ . — امساک و تصرف . — سعی و عمل محصولاتی

ویرنجه یعنی ثمره سعی و عمل اله کیرنجه همان صرف و هلاک
ایتمک جائز میدر ؟ ایشته مشغول اوله جغمز بحث بودر .

انسانه مساعی واقعه سی دروننده راحت ایتمک اوزره
بر او، صوووقدن تحفظ ایچون البسه، تعیش ایچون اغدیه احضار
ایدیور . لکن انسان زحمت و مشقتی ثمره سی اوله رق کسب
ایتدیکی اشیای مفیده بی فردای دوشونمیه رک صرف و هلاک
ایتملی میدر ؟ انسان نه قدر آز عاقبت اندیش ایسه بیله قازاندیغی
شیک بر مقدارینی کناره قومسی لازمدر .

ایشته اک ساده بریولده امساک و تصرف بویله در .

انسان چالشمغه باشلار باشلامز مساعی یومیه سنک
یالکز حال حاضره دکل احتیاجات آتیه سنه ده کافی و وافی اوله .
بیله جکنی ملاحظه ایتدیکی زماندنبرو تصرف موجوددر . هیئات
اجتماعیه نك مناسباتی تکثر ایتدکجه تصرف دخی تحول و تبدل
ایتمشدر . هرکس احتیاجات شخصییه و یابیتیه سنندن فضله قالان
محصول صنعتی کنندیسنده مفقود اولان حاصلات ایله و یا خود

صرف واستهلاك اتمیه جکی بر مبلغ نقدی ایله مبادله ایلر .
 درلو درلو بلا وفلا کتر کندیلرینی تخریب ایدنلر مستثنا اولمق
 اوزره هر نوع اشیای مفیده مرور زمان ایله تصرف ایدیلولر
 یعنی جمع اولنور وتداول ایدر . بابالرك تصرفات متعاقبه سنك
 بر قسم اعظمندن اولادلری مستفید اولمقده در . بوتصرفات
 مال موروث کبی هر عائله نك ، هر شخصك اموال موروثه سنی
 تشکیل ایدر .

امساک وتصرف اشیای احتیاجات آتیه ایچون صاقلامقدر .
 بری النده بولنان بر مقدار اکمکی عیسی ایله آنی بیترمش
 وبو خصوصده امساک وتصرف کوسترماش اولدیغی آکلا .
 شیلور . انجق او آدم اکمکی بالاخره برایش کورمک ومثلا
 چایا چاپالامق ایچون یش ایسه بر نوع سرمایه یی بشقه درلو
 بر سرمایه یه تحویل اتمش دیمکدرکه بوده بر نوع امساکدر .

۲۶ — سرمایه وتملك . — ثروتك وسائط استحصالنك
 اوچنجیسی اولان سرمایه بر ثروت جدیده تشکلنده بزه معین
 اولان بر ثروتدر . هر سرمایه بر ثروت اوله بیلورسه ده هر ثروت
 سرمایه دن معدود دکدر . مثلا انسان النده بولنان بر مقدار
 اچقه ایله ییه جک آلهرق یر فقط صکره دن بشقه برایش کورمز
 ایسه بواچقه ویاییه جک هیچ بروقت سرمایه اوله ماز . چونکه
 اویمکی یمکله کسب ایتدیکی قوتدن بالاستفاده ثروت حاصل
 ایده جک برایشه تثبت ایتیمور . انجق یمک یدکن صکره برایش
 ایشلر ومثلا بریاپوده عمله لك ایدر ایسه بوسعی کندیسنبجه
 مفید ونافع اوله جغندن اکل ایتدیکی شی اوزمان سرمایه دن

عد اولنه بیلور هر نوع تشبثده سرمایه دن استعانه ایلرز. آنسز
برایش کورده میز. اگر قویودن اوینه قدر صو کتورمک ایستین
برآدم پک آز سرمایه مالک ایسه بر قووا صاتون آلهرق قویو.
دن اوه صو طاشر. اگر سرمایه سی بر از زیاده جه ایسه
بر واریل آلهرق آنی قیودن طولدیرر و بر تکر لکلی بر آراهه ایله
واریلی اوه طاشیهرق بر بار ثقیلی تخفیف و تعدیل ایتمش اولور.
اگر دهها بولجه بر سرمایه مالک ایسه اولخالده قویودن اوه
قدر بر اولوق یاپار و یاخود معدن بورولر فرش ایتدیره رک
اوینه صویب آقیدر. واقعا بوایش اول امرده بر از مصرفی
اولور سهده عمری اولدجه راحت ایدر و صویب طاشیمق کبی
بر بیوک و بیهوده زحمت یرینه ثروت استحصالنه یارار سائر
برایش کورر.

برآدم مساعی شخصیه سیاه و یاخود متعلقاتنک تعاقب وتوا.
لیسیاه صرف وهلاک ایتیمه رک بر مبلغ جمع و تدارک ایده بیلدی
واشبو مبلغه سنین آیه ظرفنده دخی ضم و علاو دیه موفق
اولدی. بومبالغ مجتمعه اوآدم ایچون سرمایه تسمیه اولنان شیئی
تشکیل ایدرکه بر چوق صورتلره آنی قوللانه بیلور.

اگر چفتجی اوله جق ایسه ادوات زرعیه، حیوانات، تخم
وسائر هنی تدارک ایتمه مجبوردر. اگر فابریقه جی اوله جق ایسه
مواد واجزای اصلیه، ماکینه لره و استخدا میده جکی مأمورین
و عملیه آیلق و یا هفته لک و یرمک اوزره اقتضا ایدن مبلغه
محتاجدر. اگر تجارتده بولنه جق ایسه ینه پیشین اولهرق بر مبلغ
کللیه عرض احتیاج ایلرکه آنکله تجارتی میدانه کتیره جک

اولان اشيائي ومثلاً جواهر، دانتلا، چوخه، آياق قابلريني وسائرهي اشترا ايدوبياسون .

الحاصل سرمايه نك هر حالده اهميتي زياده در. زرده كه سرمايه ناقص ويا مفقود در. اوراده هيچ برشيئك امكاني يوقدر .

تملك نهدر ؟ حق تملك قوانين ونظامات جاريه به مخالف حر كنده بولميه رق اشيائي قوللانمقدر. اشيا اولاً بيع وهبه ايله، ثانياً ارث ايله وثالثاً مباح اولان برشيئي الهكچورمكاه تحت تملكه آلير .

صاحب اولميان بر قسم ارضي ويا خود كيف ما اتفق برشيئي ايلك اوله رق اشغال ايدن و آكا سعيني منضم قيلن آنك متملكي اولور . كذلك غير منبت بر قسم ارضي بي محصولدار ايدن ويا خود خام اشيائك مساعي عقليه وعضليه ايله شكلي تبديل وتحويل ايدن ظفر فعاليت اثرى اوله رق اوارضه واوشيئه مالك بولنور. اشبو تملك حقي كرك شخص وعائله وكرك دولت وجمعيت ايجون يك نافعدر . انساني سعي وعمله تشويق وبناء اعليه محصولاتي تكثير ايدر . انسان اولاً مساعي واقعه سنك ثمراتي يالكز شخصنه عائد اوله جفته . ثانياً بو ثمراتي جمع ايدوبيله جكنه وثالثاً اشبو اثمار و محصولانه كنديسي مالك اولمغله برابر اولاد واحفادينده توارث ايدو جكنه امين ومطمئن اولمامش اولسه ايدى اراضى خاليه بي ويا خام اشيائي معمور واصلاح ايتك اوزره بوش بوشنه بو قدر زمان صرف ايدو رك چاليشيرميدى ؟

۲۷ — ثابت ومتداول سرمايه لر — ثابت ومتداول

سرمایه‌لری یکدیگرندن تفریق ایتمک لازمدر . ثابت سرمایه‌لر
 اراضینک اله‌کچیرلمسنده ویا ایشلدلمسنده ، براوک انشاسنده ،
 برفابریقه‌یه ماکینه وضع ایتمک ویا برمعدن اوجاغی آچق اوزره
 لازم اولان مصارفده وحتی برچوجغک تربیه‌سنده وقوع بولان
 صرفیاتده غیر منقول قیلانان سرمایه‌لردر . بوسرمایه‌لر ضایع
 اولمامشدر . زیرا اراضی ایشلدیلهرک اصلاح ایدلدی . فابریقه
 ماکینه‌لرله زنکینلندی . چوجق برحسن تحصیل و تربیه کوردی
 وبوجه‌تلرله کندیسندن استفاده اولنه‌جق برحاله کلدی . فقط
 بونوع سرمایه‌لر موضوع لهندن بشقه بریرده استعمال اولنه‌ماز .
 متداول سرمایه‌یه ایسه ظهوراته کوره طورانمق ویا ایلروده
 برایشه تثبیت ایلمک اوزره الدد حفظ ایدیلن سرمایه‌در . بونوع
 سرمایه‌لری ، هر وقت یاپلدیغی کبی ، بعضاً اکلنجه‌مزه ، بعضاً
 اوفق تفک مصارفه دخی صرف ایدرز . کذا بر دین نقدینک
 فائضنی بونکله تأدیه ویاخود عملیه کوندولکالریغی اعطا ایلرز .
 سرمایه‌لرک کافه‌سنی بردن صرف واستهلاک ایتامک وبعض
 خصوصاتدن طولایی تأدیه‌سی الزم اولان وتأخیر قبول ایتین
 مبالغی دفعهٔ تأدیه ایده‌بیلمک اوزره جمله‌سنی ثابت قیلمامق
 بتون اصحاب صنعت و تجارت عاقلانه بر احتیاطدر . هر نه اولورسه
 اولسون برایشه قاریشلدیغی صورتده هر کسده برمقدار
 متداول سرمایه بولمنسی هر حالده لازمدر . امساک و تصرفک
 درجهٔ وجوبی بورادنده اکلاشیلور .

مابعدی صکره مصطفی عزمی

تراجم احوال

اسپینوز (مابعد)

مشار اليهك حيات خارجيه سنه بوقدر كسب وقوف ايده
 يملك ايسه ده حيات خصوصيه سي اچون هيچ بر معلوماته دسترس
 اوله مدق . « كونوفيشر » اسپنوزانك افكار موسويه دن خلاصني
 ده « قارت » ك تاثير نفوذينه عطف ايدرسه ده بزم اچون
 بوماده حقنده بر دليل اولديغي كبي جمعيت موسويه ايله فاملياسي
 اراسندن دفع اولندقدن صكره دخي نه حالده بولنديغني لايقيه
 بيله ميز . بو افتراقدن صكره پك يالكر قالمشيدى . جمعيت موسويه
 دن محروم اولديغي كبي خرستيان جمعيتلرندن دخي التجا ايده جك
 بر جمعيت بوله مامش ايدى . بونكه برابر ابتدالري حقنده
 شفقت قلبه لري اوله بيله جك احباسندن عبارت بر جمعيت
 منتخبه ده يوق ايديكه انلره انسيت ايدرك تخفيف اضطراب
 ايتسون .

لكن بر مدت صكره احبابده بوليه باشلادى . بونلردن
 بريسي دوكتور « واندن اند » ايدى . مومى اليه دوكتوردن
 لاتينجه و (ظن اولنديغنه كوره) فلسفه تحصيل ايتديكي كبي .
 تشرح ايله فيسيولوژي بي دخي اندن اوكرنديكي مامولدر .
 كچه مومى اليهك لاتينجه بي دوكتورك كريمه سي « قلارا » دن
 تحصيل ايلديكي روايت ايدرلر وحقنده محبت مخصوصه سي اولد .

یعنی سویلر لر ایسه ده کندیسی دیگر برخانمک مفتونی بولندیغنی اعتراف ایلیور. مشار الیهک «اصلاحات ذکا» نام اثرنده برقاچ سطر استنساخ ایدرایسهک بایکه فیلسوفک مسلك ومشری بر مقدار اولسون ارئه ایتمش اولورز :

«حیاتک امور عادیه سنک بیهوده ونافله اولدیغنی وخوف واندیشه ایتدیکم شیلرک دخی حد ذاتنده روحی تحریک ایتلری نسبتنده ایو ویافنا اولدقلرینی تجربه بکا اوکرتدیکندن، عاقبه الامر حد ذاتنده خیرک اولوب اولمدیغنی وموجود اولوبده اشیای سائرهدن صرف نظر اولندیغنی حالد دخی، یالکز بو خیرک روحی املا واشغال ایده بیله جکی کیفیتنی تدقیق وتحرریه قرار ویردم .

«اوت، عاقبت قرار ویردم دیورم. چونکه ابتدادا معین اولان برخیری غیر معین اولان دها بیوک برخیر ایچون ترک ایتمه بی کار عاقل کورمدم. ثروت وشهرتدن تحصیل ایده جک فوائد اوزرینه دوشوندم؛ اگر تحریاتی جداً دیگر ماده اوزرینه سوق ایده جک اولسه م ثروت وشهرتی ترک ایتمککم اقتضا ایدر. وتحرری ایلدیکم سعادت دخی شاید ثروت وشهرتدن تحصیل ایده جک فوائده عائد اولورسه بالضروره المدن قاچرمش اولورم. اگر سعادتک دیگر برطاقم مواده تعلق اولوبده ارادیغم مواد داخلنده بوله مدیغم صورتده ینه ضایع ایتمش اوله جغم درکاردر. بوسبیدن ذهنمک قراری بر وجهاتی در :

«برقاعده جدیدیه توفیقا مسلك حیاتی تنظیم ایتمکک عجبامکنمیدر یاخود حیاتمک انتظام حاضره سنی تبدیل ایتدن

هر نه صورتله اولورسه اولسون بویله برقا عددنك موجودیتی تحقیق اولنه بیلورمی؟ - مؤخرًا اکلادمکه شو خصوصک تدقیق ایچون بیوده یزه اوغراشمشم.

«انسانلر دنیاده کثیر الوقوع اولان شیلر ایله اثنای حیاتلرنده کندی حرکتلرینه کوره ویردکلری حکمدن ظن ایدرلرکه سعادت عالیه اوچ شیئه تنزیل اولنه بیلور: ثروت. ناموس. حظوظات نفسانیه؛ ذهن شو اوچ شیء ایله دیکر خیرلری همان دوشونمیه جک قدر مشغول اولور.

« علی الخصوص حظوظات نفسانیه ذهنده اسکان ایده جک درجهده دماغی مشغول ایتدیکندن بو وجهله ذهن بشقه شیاری دوشونمکدن منع اولنور، فقط حصولیء مرآمدنصکره غم کلور. غم دخی هر نقدر ذهنی اشغال ایتمز ایسهده هیچ اولمزسه مضطرب قیلار، عادتا اولدیرر. کذلک ثروت و شان پیشنه دوشمک دخی ذهنی مشغول ایدر. علی الخصوص سعادتی حصوله کیره جکمش کبی اراندینی زمانلر، حظوظات نفسانیهده اولدینی کبی، ثروت و شهرتی غم تعقیب ایتمز، بالعکس بونلره مالک اولدقجه ذوقمز آتر و ذوقمز آردقجه ثروت و شهرتک ترایدی ایچون ارزومزده آتر. ناموس و یا شهرت دخی سعادتیه جدا برمانعدر. چونکه بونی الده ایتمک ایچون عوامک اجتناب ایتدیکی شیلردن اجتناب ایدرک انسانلرک ارادینی شیلری ارایه رق حیاتمزی دیکرلرینک ارزولرینه توفیق ایتمکلمز ایجاب ایدر. بوسبیدن بنی اصول عمومیه نک غیری برخط حرکت طوتمقلقدن منع ایدن برطاقم عوارضی کوردیکم

زمان هرايکي مسلكك بينده کي ضديتك دخي نه قدر بيوک اولديغني کوردیکمدن بوايکي طريقدن هانکيسنک بکا خیرلو اوله جغني تفتیشه کنديمی مجبور بولدم. زیرا بالاده سويلديکم وجهله معيني غير معين اچون ترك ايلدم کي اکلاشيلور. لکن بونک اوزرينه برخيلي دوشوند کدنصره «بن فوائد عاديبي ترك ايدر ايکن حقیقه غيرمعين اولان برخیری معين اوليان ديگر برخیر اچون ترك ايتديکمی» برنجی دفعه اوله رق کشف ايلدم .

«فقط مؤخرکی موفق اولنق احتمال اولان برغير معين در. يورلق بيلمز جهسنه برخيلي زمان دوشوند کدن صکره ينه آکلادم که شرور معينه بي بر معين خیر اچون ترك ايدیورم؛ زیرا کنديمی بيوک برتهلکه اچنده بولدم. برتديبرده بولنلمديغني حالده اوکنده اولومی محقق کورن برکيفسزک نه قدر بيهوده اولورسه اولسون ويريلان برعلاجه صاريله جغني کبی - زیرا تکميل امیدی آنک اچنده در - بنی دخي بو حال حتی غير معين بيله اولسه برچاره تحريسنه مجبور ایلدی .

«فی الحقیقه عوامک تحريسنده بولنديغني شيلردن برچاره اقتباس ايلمک شویله طورسون بالعکس ضرر مقرر در . زیرا آنلرک بولدقلى اکثریتله مالکنک باعث پریشانيسيدر . ثروتندن ناشی ازا کورنلر، اولديريلانلردن ویاخود قزانج امیديله تهاکيه کرفتار اوله رق، ايتديکي احمقغني اچون، جانی ويرنلردن پک چوق مثال بولنه بيلور. شان وشرف پيشنده یاخود آنی محافظه قيدنده بولنهرن حقیر وذليل اولان انسانلردن

دخی آز مثالز یوقدر . بالآخره حظوظات نفسانیه کلور،
بونک دخی کثرتندن موتی تعجیل ایدنلرک عددی لایعد
ولایحصی در .

«بونکچون بختیار ویا بدبخت اولمه مز کبی برطاقم فناالقرک
وقوعی آرزو ایتدی کمز شیئک یالکز نوع وجنسندن منبعث در
ظن ایدردم . زیرا آرزو اولنمیان شیئه موفق اولمز سه بیه
انکچون نه بر مجادله نه بر کدر و دیکر لری مالک اولدیغی وقتده
نده حقلرنده بر حسد، نه خوف . نه غضب . اولور؛ والحاصل
اصلا اضطرابات ذهنیه وقوعبولمز . آنجق شو ذکر اولنان
فناالقر بتون محبتمزک فانی شیره تعلق اولدیغندن بشقه برشی
دکدر . لکن ابدی و تناهیبی اولمیان برشی حقتده محبت ذهنی
الم و کدردن عادی قیاهر ق ذوق و سرور ایله تغدی ایدر .
انسانلره آرامق اقتضا ایدن خیرده انجق بودر . بونکله
برابر بو خصوصی جداً دوشونمهی بلا مقصد سویلمدم .
زیرا هر نه قدر سویلدی کمک ذهناً کالیله فرقه وارمش ایسه مده
ثروت، ناموس، هوای نفسانییه اولان بتون محبتی دخی
دفعه مقتدر اوله مدم .

«لکن ذهنم کاملاً شو فکر لره مشغول و حرص و طمعدن بری
بولنوبده حیات ایچون جداً یکی بر طریق بولمهی دوشوندی کم
وقت بو حالک هیچ اولمز ایسه بکا بیوک بر تسلیت اولدیغنی
کشف ایلمدم .

«بو وجهه شو فناالقرک چاردمز بر فناالقر اولدیغنی دخی درک

ایتم . هر نه قدر وهله اولی ده شو خصوصات جدیه نك
 وقوعی نادر و وقوعی آتی پك قلیل ایسه ده بوندن بویله، خیر
 حقیقی لایقیه تعیین ایدرسه، وقوعی کثیر و سورکلی اوله جنی
 درکاردر . علی الخصوص شان و شرف، ثروت، هوای نفسانی
 بر مقصده واسطه اولمق نیتیله استحصال اولیوبده انجق کندی
 خاطر لری ایچون کسبنه سعی اولندیغی مدتجه مهرباندر .

«مساعده کزله شو محله خیر حقیقی ایله خیر عالی دن مرادم
 نه اولدیغی سویلیهیم: بونلری بحق فهم ایتمک ایچون خیر و شرک
 یکدیگرینه نسبتاً موجودیتته دقت اولمایددر . بو وجهله عینی
 برشیده، مناظر مختلفه سنه نظراً، خیر و یاشر تسمیه اولنور؛ کمال
 و نقایصی دخی بویله در.»

حسین عونى

مابعدی کله جک جزؤده

گولشترام

مسائل سياسيه دن ماعدا هر شیدن بحث ايدر، اون بش
کونده بر نشر اولنور رسالهدر .

نومرو ۸ [صاحب امتياز : بشير فواد] جلد ۱

اڭشايك

(ش . سامی بك افدينكدر)

كج ندامت

كانون اولك بر كيجه سي ایدی، كه یرده بر قاریش قار
اولدینی حالده، شمالدن اسن غایت صوؤق بر روزكار، قار پارچه-
لریله قاریشق اوله رق. انسانك یوزینه طوقندجه، تأثیری ایلکه
قدر ایشلوردی .

بویله بر كيجه ده وحدتك جفالرینی تحمل ایدهمیه رك، ایکی
آرقداشله برابر بك اوغلی قهوه خانه لرندن برنده بر قاچ ساعت
اكلندكدن صكره، صوؤغك تأثیرینی تخفیف ایچون، كولشه رك،
اشاغی یه اینمكده ایکن، روزكارك برایکی دقیقه مساعده سیله دار

برسوقاقدن قولاغمزہ حزین بر ایکلدی کلدی . بزده کی
 انشراح، کولمه لر، اکلنجه اصلا مقاومت ایتمکسزین، درحال
 حزنه تسلیم سلاح ایتدی ؛ اغزلرمنز قپاندی ؛ حتی بر برمرزہ
 برشی سویلمکسزین، بلا اختیار ایکلندینک کلدیکی دار سوقاغک
 ایچنه طالاق . ساعت یدی پی کچمشدی، سوقاقلرده کیمسه لر
 یوق، کیردیکمز سوقاق قرانلق ایدی، نوبتله بر برینه غلبه
 ایدن روزکارک سسیله بوایکلیدن بشقه برشی ایشیدلمیوردی.
 برقاچ آدم آتدقن صکره، برمنزک چیغاره یی پارلاتمسیله، قارک
 ایچنده سیاه برشی کوردک ؛ ایکلدی اورادن کلیوردی .
 اوچمز بردن اوزرینه واردق : « الله عشقنه بنی براقک ! » دیدی.
 « سرخوشدر، یاره لیدر، قالدیره لم » سوزلری آغزلرمزدن
 چیقمغله برابر، قولتوقلرندن طوتدق، اللرمزہ یاش و صوؤق
 برشی طوقندی ؛ ینه چیغاره واسطه سیله یاننده کی قارک قیب
 قرمزی، ویانلرینک پختیانمش قانله ملمع اولدیغنی کوره بیلدک :
 — اجزاجی یه کوتوره لم — جراح کتیره لم — کیم اوردی ؟
 دیدک .

— اوردیغمی نه اجزاجی یه، نه جراحه محتاح براقیرم،
 بنی بن اوردم، دیدی .
 — سن می ؟

— اوت، چونکه کندی قباحتمی کندم بیلدیکم قدر کیمسه
 بیلمز ؛ بندن صادر اولان جنایتی بیله ایدیکز، سزده، بکا آجیه جق
 یرده، بنی اولدیرردیکز ؛ شمدی سویلسهم، بر ایکی ساعتق
 عمرمی ده تجویز ایتمیوب، ییلان از رکبی، قفامی طاشله از رسکز .

بوسوزی قورشون کبی یورکمزہ ایشلادی، وجودلرمزده
بررعهه حاصل اولدی :

— نهدر ؟ سویله، دیدک .

— سزه وسائر همجنسلر مه بر نمونه عبرت اولمق ایچون
سویلیدیم، دیه رک. قوللرمزه طیاشمش اولدیغی حالده، بر قاج
سوزله شو فجیع سرگذشتی آکلاتدی :

«... قلمنده میزم، بیك غروش معاشم واردر؛ اومه
درت چوجغمله زوجهم...».

بولقر دیده ایکن، هیچقریق بوغازینی طیقادی، ایچنی
چکمکه باشلادی، جان چکیشیور ظن ایتدک؛ لکن برآزدن
ینه سوزه دوام ایدهرک :

«ملک کبی بر زوجهم واردر، دیدی؛ چوجقلمک بیوکی
سکز، کوچکی اوچ یاشنده در... یتیم اولادجقارم!...
آدیغم معاشدن اوچیوز غروشی کئدمه صرف، قالان یدی
یوزی، هر معاش آدجه، زوجهمه تسلیم ایدردم. بیچاره قادین
اویدی یوز غروشله اوی اداره ایدیوردی؛ میکی کندی پیشیر
کندیسنک، بنم، چوجقلمک البسه وچاشیرینی کندی الیه
دیگر. کندی چاشیر بیقار، کندی تخته سیلر؛ اومه کلندن
محبوب اولمازدم؛ قیمتی مفروشاتم یوقسهده، تمیزلکه انتظام
مفروشاتک ساده لک واسکیلکنی اورتر؛ چوجقلمک تربیه سنه
ادبته بتون محله خلقی غبطه ایدر... زوالی قوزوجغزلرم!
«هرکون ساعت اون بچقده قلمدن چیقوب، المده چو.
جقارمی سویندیره جک، ویاخود قولتوغمده زوجهمک

ایصارلمش اولدیغی برشی بولندیغی حالده، یورویهرک، ساعت اون برده اومه کیدردم . گاه ایکی بیوک چوجغمک درسلینه باقر و گاه کوچکلرک مسخره لقلریله اکلنیردم، زوجه م اووقت مطبخده بولنوردی ؛ اقشامدن صکره کندی الجکزیه حاضرلیدیغی میکی کتیروب، چوجقلرله برابر سوینه سوینه یردک، میکن صکره گاه بزقونیشور، چوجقلر دیکلر، گاه زوجه م چوجقلر مه - هربری بردرس یرینی طوتار - طاتلی طاتلی وحزین حزین حکایه لر سویلیهرک، اونلری اویوتور، و بی اغلاتیردی . آه !
اونه سعادت، اونه بختیارلق ایدی !

« بویله بر راحت و سعادتله یاشامقده ایکن، بو حیقان رمضانک . . . عبادت و اعمال صالحه یه مخصوص اولان رمضان شریفک برکیجه سی ایدی، که بعض احبانک تشویقیله، عمرمده برنجی دفعه اوله رق، کیجه وقتی بورایه بک اوغانه کلدیم ؛ شو یانمزده کی چالغیلی قهوه خانه لردن برینه کیردک ؛ بی بریره کوتوردیلر، باقدم که قمار اوینانیوردی ؛ قمار نظرمده ییلاندن، عقربدن زیاده منفور اولدیغندن اوراده طوره میوب، - ارقداش اولدیغمه بیک کره نادم اولدیغم - ذاتلری دخی زورله چکه - رک، قهوه خانه یه کیدوب، اوتوردق . اوراده طولاشان قیزلرک بری، آرقداشلردن برینک اشارتیله، کلوب یانمز اوتوردی . بوقیزی بوکون بندن صوره ایدیکز، اوصافیله سزی اوصاندیره جقدم ؛ لکن شمدی برقیز یاخود قاری دیوب، کچه جکم .

« ایرتسی کون بی اورایه کیمکه تشویق ایده جک آدمه

حاجت یوق ایدی، بن آرقداش آرایورم؛ دها بر قاج کون
 صکره آرقداشده حاجت قالمدی، یالکز کیتمه باشلادم، هر کیجه
 ساعت آلتیده، یدیده اوه کیدیوردم؛ بیچاره قادین! او یوماز،
 بنی بکلردی. قیصقانچ دکدر، حقمده سوء ظن ایتزدی؛
 یالکز بعض دفعه «نچون آقشامدن کلیورسک؟ یالکز صیقیلیورز.»
 دیردی؛ بر جواب کاذبله اسکات ایدردم.

«نهایت هر اقشام کیدوب کوریشدیکم قیزک هر کسله
 کوریشدیکنی چکه مه مکه باشلادم؛ کندیسنه بر او طه طومتغی
 تکلیف ایتدم؛ قبول ایتدی. بر او طه طوتوب، دوشتم،
 معاشمک هپسنی بویولده صرف ایتدکن صکره، پدر مانده
 بعض اشیلاری ده صاتمغه مجبور اولدم. اوه هر کیجه کیتمیوردم.
 «بیچاره قادین! کیمسه یه دردینی آچقسزین وبکا دخی
 ایچنی چکمک و آره صره بر کوز یاشی دو مکدن بشقه بروجهه
 شکایت ایتمکسزین، والده سنک یادکاری اولان بعض اوفق تفک
 مجوهراتی صاته رق، اوی اداره ایدیوردی. چوجقلری بر
 صورتله آلداتیوردی، لکن قلبنی بر درلو آلداته میوردی. کوندن
 کونه بکزی بوزیله رق، کوزلری چقوره اینه رک، اولعل دوداقلری
 بیاض بر شریت باغلا یه رق، عاقبت ورم دوشکنه یاتدی.

«او وقت یاننده طوروب، خدمت ایتمه مجبور اولدم،
 لکن عقلم ینه بشقه یرده ایدی. بر کون طیبه صوردم،
 متوکلا نه بر طورله «امید یوق» دیدی!... برایکی کون
 کچدکن صکره، بو کون بریکنی کلوب کورمک آرزوسنه
 دوشدم. آقشام اوستی بر وسیله ایله اودن چیقدم. یولده

کلیرکن ... آه! آچلق، آچلق! ... زوجه مک حیاتنه
 امید قالمدیغدن بریکنی تبشیرایتمک فکری ذهنمدن کچمسین می!
 «کدم، قاپوی چالدم، شو یانمزده کی قاپوی، بوراده یوقدر،
 دیدیلر، یوقاری یه چیقماق ایستدم، برامق ایستمدیلر، زورله
 چیقدم، اوطه نك قاپوسنی ایتدم؛ بر حریفاه اوتوریوردی،
 بونی کورر کورمز، آیاغه قالقهرق :
 » — نه ایستورسکنز، دیدی .

» — نه ایستدیکی بیلیر، دیهرک، قاری بی کوستردم .

» — بن سنی طانیام، دیمسین می !

» قاریدن مأمول ایتدیکم بو جواب باشمی دوندیردی ؛
 قیای چکوب، حریفی بتیرمه قوشدم؛ لکن بویله وفاسز
 برقارینک سببندن طولایی قاتل اولمقدن ایسه، نعم الوسیله
 بوقاریدن واز کچوب، عائله مچه غائب ایتدیکم سعادت اعاذه ایتکم
 بیک کره دها ای اوله جنی خاطر مه کلدی . در حال کیدوب،
 زوجه مک آیاغه قیامق اوزره، آشانی قوشدم ... لکن
 هیهات! ... زوجه مک یالکز دها برقاچ کونلک، وبلکه برقاچ
 ساعتق عمری قالدینی یلیرم کبی ذهنمه دوشدی، المده کی
 قیای یورمه صاپلادم ...»

بوسوزی سویلمکده ایکن نفس توکندی :

«زنهار، زنهار! عائله صاحبی اولان آدم اونندن، ایشدن
 بشقه برشی طانیاملی! اکلنجه سنی عائله سی ایچنده آراملی!»
 دیهرک روحنی تسلیم ایتدی . فی رجب ۱۲۹۳

برسرگذشت { مابعد }

— ۴ —

— طبیعت يك چابوق دكیشور —

ذهنی دائماً مشغول اولانلر ائوابنك انتظامنه لازم اولدیغی قدر دقت ایده مزلر . بوده طبیعیدر؛ چونکه سوسلی کزه بیلمک ایچون لازم کلان تقیداته اسیر اولمق اشتغالات ذهنیه یی سکتهدار ایدر؛ شاعرلر ایسه غوائل عالمدن قورتیله رق، ذهنک اسوده اولدیغی بر زمان اللرینه کچدیکی وقت، یا شعر سویلمکه و یا خود، اشعار الهیه دنیله بیلان، آثار طبیعتی تماشا ایله تلذز اتمکه چالیشورلر . برده هر زمان علویات ایله اشتغاله آلمش بر فکر، قوندره نك اوجی ایجه اولمق، فرنك کوملکنک یاقه سی بر از قیالی یا خود آچیق بولمق کبی، سفلیاتک ده اخسلرندن اولان، بر طاقم قیوده بالطبع اسیر اوله مز . شعره اولان هوسم جهتیله بنده اوزمانه کلنجهیه قدر انتظام ائوابه اهمیت ویرد . مزدم، پیس اولمز سه مده سوسلی ده کز مزدم . هله هر صباح صاحب طرامق ایچون بر ساعتدن زیاده مدت آینه اوکنده طور مق، ایکی کونده بر طراش اوله جغم دیه، یوزمی قازیه قازیه یوزی صیرلمش مخلوقات عدادینه داخل اولمق هیچ یاپدیغم شیلردن دکلدی .

ایکی قات ائوابم وار ایدی . اودن لطف ایتدکری زمان، بریسنی براقه رق دیکرینی کیردم که بوده لا اقل ایده بر کره انجق واقع اولودی .

وقت اولوردی که بر بیون باغی بی علی الدوام قوللانمق اوزره
آلتی آی طاقدیردم؛ یولده خاطریمه کلیرسه بریکسنی آلیر،
کلزسه یرتنجهیه قدر اسکینسی قوللانردم .

هله برعجلاه ایشم اولوبده اودن ارکن چیقدیغم زمان،
حالی کورنلر تعجب ایدرلر ایدی . او قزی کوردکدنصکره
ایسه حاملده، طبیعتمده برتغیر عظیم حاصل اولدی . قزک بنی
جداً سودیکنه امنیت ایده مزدم؛ اوجهته محبتنی جاب ایده جک
وسائلی آرامغه باشلادم، اثوابه انتظامبخشن اولمق اک برنجی
املم اولدی .

قلمدن درت یوز غروش معاشم واردی؛ بونک یوز
غروشنی سائر مصارفه آیره رق، اوچ یوز یاه ستره، پانطلون، فرنک
کوملکی، بیوک باغی کبی، لوازم انتظامی تدارکه باشلادم؛ آلدیغم
یکی شیرلی کیندیکم کون کندمی مطلق بر کره قزه کوستردم .

سنم پک ایلریلما مشدی : اون یدی یاشنده، یعنی، ده
کنج ایدم . شاعر لک بعض وقتلری اولورکه، چوجقجه ایشلر
یا پارلر . بوده طبیعیدر؛ چونکه بر شاعر تمامیه شاعر اوله بیلیمک
ایچون هر درلو حسیاتی قبوله مستعد اولمیدر . لزوم کورنجه
بر چوجغک حالی تصویر ایچون چوجقجه سوزلر سویلر؛
نته کیم ینه لزوم کورنجه، براختیار عالم اولور، سو قراطلری حیران
ایده جک حکمتلر سویلر .

بوسویلدیکم بر شاعر حقیقی ایچوندر؛ فقط مادام که بنده ده
طبیعت شعریه وارایدی، البته بو حسیاتدن، ولو جزئی اولسون،
حصه دار اولمق لغم لازم کلیر .

با خصوص بوحاله کنجلك ده انضمام ایدنجه، بعضاً بك
چو جق اولوردم؛ یکی برشی کیندیکم زمان کندمی قزه کوسترمکه
چالشدیغم، برحس طفلانه دن بشقه برشی دکلدی. اوت چو جقجه
ایدی؛ فقط اونه قدر کوزل برحس، نه قدر لذتلی برحال ایدی.
شوسطرلری یازارکن. اوزمانم خاطر مه کلیورده. کوزلرمی
اشک تأثر بوریور.

بیلیم نه دندر؟ بن دنیاده یاد ماضی قدر لذت بخش
وجدان اوله جق هیچ برشی تصور ایدم؛ کچیردیکم زمانلرک
هردرلو اذواق دلاراسی کوزمک اوکنه کلوبده. فتاده خاک
نهانی اولمش بریارک رسمی کبی. کواکله حزین حزین نورلر
صاحفه باشلا دیغی زمان، اویله ظن ایدرم که:

حسن ازلی تجسم ایتمش،

دنیا به باقوب ترحم ایتمش،

محزون محزون تبسم ایتمش.

منظومه سنده تعریف اولنان تبسم لطیف تجسم ایتمش ده
قارشمه کلمش، طاتلی طاتلی تبسملر ایدیور.

زمان ماضی بی هردرلو الام جهانندن تجرید ایدرک تصور
ایدرم. البته ماضی ده برچوق کدرلر التنده ازلمشمدر،
برچوق بلالر چکمش، برچوق مختلر کورمشمدر؛ فقط انسان
اونلرک هپسنی اونوتیورده، یالکز کوردیکی صفالری دوشنیور.
کویاکه ایام ماضیه خاطرده تصفیه اولنیورده، یالکز صفادن،
راحتدن عبارت برعالم روحانی پیش نظرده تجسم ایدیور.

قر — که، کره ارض کبی، قره طوپراقدن عبارت

برعالمدر — نذر دن اوزاق بولندیغیچون نه قدر لطیف
کورینور .

یکی براهواب کیندیکم زمان، آینه‌یه باقار، ستره‌نک وجودمه
یاقشدیغی کورنجه، افتخار ایدردم؛ کوکلم شفق قدر پارلاق
امیدلر ایله طولار ایدی . فقط اوک اوکندن کچوبده، سودیکم
قزک مظهر التفاتی اولورسه‌م، درحال اوبکندیکم ستره‌نک
قصورلرینی تحری‌یه باشلار ایدم؛ چونکه مظهر اولدیغم
التفاتی کاملاً اوکا عطف ایتک ایستمزدم، برازده التفاتی حسن
ذاتیمک جالب اولدیغی آرزو ایدردم .

— دنباده برجت کیجسی —

برنجی بابده بیان اولنان وقعه‌دن اون بش کون صکره،
برباغچه‌ده شایان تصویر بروقه‌دها جریان ایتمشدی‌که، حکایه.
مزنی ترک ایدرک، برازده اوندن بحث ایده‌جکم؛ اساس حکایه‌یه
تعلق نهایتده اکلاشیلیر. تعجیز ایدیورسه‌م، عفو بیورلسون.
برکیجه ساعت بش راده‌لرنده ایدی؛ قمر، ثلثی مظلم
اوله‌رق، خفیف بر بلوط آلتسندن سمایی تنویر ایدیوردی؛ سما
ایسه سیاهه مائل ماوی بررنکده کورینور واوستنده پارلایان
ییلدیزلریله نظر ربا برلوحه تشکیل ایدردی . بعض جهت‌لرنده
پارچه پارچه بلوط‌لر طولاشر و بعض طر فلری هر درلو حائلدن
بری اوله‌رق منظور اولوردی . علوی برمنظره ایدی . یانمه

برشاعر واردی که آنکه آره مزده شو کچوک محاوره جریان ایتدی:

— شو منظره نی بر تشیه ایله تعریف ایده بیلیر میسکز؟

— اوت!

— نصل؟

— اللهمك جمال عظمتی بزدن ستر ایدن پرده روحانی

سمانك اوزرینه یايلمش .

ایشته بویله بر کیجده ایدی که بر باغچه ده عشق و محبت یان یانه

اوطور مشار قونوشور لر دی .

عشق و محبت ! یعنی بر کنج ارککه بر قز .

کنجلك ! بونه کوزل برسوزدر . کنجلك عمرک خنده سی .

دنیا نك جزئی بر زمان سیر ایدیله بیلنان بر تبسم مسرتی ، حیاتك

آز بروقت ایچون سماندن استعاره ایتدیکی نور سعادت ! روحك

معراجی ! محبتك مسیره سی ! عالمك ، اطرافنده مختلر ، کدرلر باقوب

باقوبده ایچنه داخل اوله مدیغی ، بر کلشن سعادتی .

دنیا ده بر لذت کوریلیرسه اونك زمان رؤیتی کنجلكدر .

دنیا ده بر صفا موجود ایسه کنجلكده کوریلور .

کنجلك حیاتك ماهتابی محبتك خاوریدر .

کنجلكده کی محبت شفق زماننده طوغوبده کیجده ده کی

لطاقتی کیجده ده کی نورینی غائب ایتمیان خیالی بر ماهتابه بکزر که

طوغریدن طوغری یه روحی تنویر ایدر .

ایشته کنجلك زماننك نوشکفته ایکی غنجه سی اولان

او ایکی مخلوق باغچه ده بر دیوارک دیننده ، براغاجك سایه سنده

یواش یواش قونیشیور لر دی ؛ مهتاب اوزر لرینه سودا صاچاردی .

بربرلرینه هوانك دكل، نور محبتك اهترازيله اسماع صدا
ايدرلردى .

قزك صاحپلى پریشان اولديغندن تأثير روزكارايلاه كنجك
يوزينه طوقندجه، كوكلنه سياله برقيه تأثير ايتمش كې، بچاره نك
وجودى لرزان اولوردى .

بعضاً قزك ديزينه ياتهرق محزون محزون سوديكنك جمالنه
نكه انداز حيرت اولوردى؛ يوزلرینه مهتاب عكس ايتمش
ايدى، كوكللىرى كوليورده خندهسى يوزلرینه اورمش ظن
اولنوردى .

آره لقدمه بر كره معصومانه پوسه لرله محبتك اك لذيد حسياء
تندن حصه دار تلذذ اولورلر ايدى؛ كولرلر، بربرلرینه باقيشورلر،
بربرلرندن پوسه لر آلرلر: اكلنيرلر ايدى، هر حر كترلر نده
بر معصوميت كورينوردى .

چهره لرندن سمايه طوغرى بر نور مسرت چيقاردى، كوزلىرى
انوار سعادتله تابان اولوردى؛ بختيارى بر ملك صورتده يانلر نده
كزينه رك يوزلرینه تبسملر صاحپاردى بختيار ايديلر ! . . .
آره لر نده جريان ايدن محاوره محبتلرینه دائر ايدى كه شويولده
جريان ايدردي .

دلرباجغم! مهتابك بويله صفوت ولطافتله عرض ديدار
ايتديكى بر كيجه ده، سنكله همبزم صحبت اولمق، حياتمه يوزسنه لك
بر عمر مسعودانه انضمام ايتمش قدر، بنى بختيار ايدىيور؛ جهاني
استيلا ايدن شو سكون عاشقانه، هر طرفى حزين بر مسرت
ايچنده براقان شو نور لطف، سنك ياننده بولندجه، بر قاتدها

لطاقت پیدا ایدیورده، دنیاده بولندیغمه اینامیه جغم کیور.
 بکا باق! دلرباجغم. بکا باق! یوزکی کوردکجه یکیدن حیات بولیورم.
 — محسنم! اندم محسنم! دلربا سنک بو قدر التفاتکه
 لایقمیدر؟ اوکندیسنه برنگاه رغبتکی دنیایی دکر بر سعادت
 عد ایدرکن، بویله التفاتلره. نوازشلره نائل اولورسه چیلدیرر؛
 بکم! بالله چیلدیرر!

مابعدی صکره

فون

صحنمای نوزاد { مابعد }

— ۴ —

— نوزادك اياك البسهسی —

• ۴ — چوجق دها طوغمه دن کرك قونداق طاقتی وکرك
 سائر مالز مهسی بر حس مسرتله حاضر لنمشدر. بو وجود ضعیفک
 دست قابلهیه حین تسلیمیتنده هرشی حاضر ومهیادر.

۴۱ — قونداغک اقسامنی تعداد و بیاندن اقدم قونداق

اوزرینه بر مطالعه عمومیهده بولنلم :

صهیونک همان کافهسی « بتون قونداق » ک علیهنده بولندیغی

حالده والده ومرضعه لرك همان کافهسی ینه بو اصولی قبول واجرا

ایدیورلر . لکن براز دوشونور ایسهك بزده قوللانیلمی طرفدارلغنده بولنه میز؛ بویله براصولك ترجیحی اسبابنی بولمق حقیقه کوچدر .

قیص جبری (*) کبی قونداق ایچنده صیقلمش واعضاسی مفلوج (**) برحالده قالمش نوزاد پك چابوق او یورمش!! حالبوکه قوللری سربست براغیرسه دائما اوینا تر وبوحالندن کندیسی ده قورقارمش!! نوزاد قونداق حبسخانه سنده اسارتنی آرزو ایتمز؛ حریتنی محافظه یه الندن کلدیکی قدر چالیشیر، چبالار. بوبابده « علم الحیات » ی نظر مطالعه یه آله م : بوفن « حیات حرکتدر » دیور . حالبوکه نوزاد حرکاتدن منع ایدیلیور؛ بو اولدیمی؟ نوزادی لطیف وملایم برهواده سربست براقیکر. درعقب باجاقلرینی، تحریک ایله آب حیات بدن اولان فانك جولاننه الك زیاده مساعد اولان بروضعیته کتیرر: قوللرینی قویورر، کوکسنه گاه تقریب، گاه آندن تبعید ایلر؛ بالجمله وظائف اعضاسی صورت مکمله ده وقوعه کلیر . چوجق صیقی قونداق نورسه آرتق طبیعتك کوستردیکی یولده یشامز؛ اعضاسی حرکت ایتمه رك او یوشر . بزلك تضییقی فانك جولاننه خلل کتیرمسيله قانی آق جکرلره وینه کوندرر . بوده ایومیدر ؟

۴۲ — نوزادك ایلك البسه سنك اهمیتی زیاده در. کیملری

(*) قیص عریجه کوملکدر، (جبری) زور ایله اولان دینکدر: ایکیسی بردن دلیره کیدیر یلور، آرقدن باغلانور، برکوملکدر.

(**) مفلوج فلج دن کلیر که تناقص یا خود عدم حرکت ایله مترافق برعلندر .

یوموشاق و قیقرداق حالده اولدیغندن پک چابوق اکر یلوب بوکر یلیرلر .

۴۳ — انکلیزلر چوجنی قونداقلمزلر، دون نوعندن بول شالوار کی البسه کیدیرلر. یوموشاق ویو کدن ترلیکارله آیاقلرینی سوؤقدن حفظ ایدرلر، باشنه عادی برتاکیه قورلر. براز صاحی کلن چوجنی کیجه کوندز آچیق باش براقیرلر .

نوزاد دردنجی آیه باصمه دن مقدم بو اصولی قبول ایتماملیز.
۴۴ — چوق صیقی اولمدینی حالده بزم « یارم قونداق » اصولی حفظ صحتنه مطابقدر. بو صورتده چوجنک قوللری سربست بولنور .

۴۵ — ایکی آیلق اولنجه یه قدر نوزاد حفظ صحتنه مطابق البسه سی :

۱ — چوجنک کو بکنده کی تیماری طوتمق ایچون قوشاق نوعندن بر صارغی « کوبک باغی » لازمدر، یو کدن اولور سه ده ا یو .
۲ — یقاسی ویکلری آرقه دن ایلیکلنمک وقاصیقلری کچمامک اوزره پاموقدن (یا خود تولدن) یوموشاق کوملک. بزده عادی کوملک کیدیریلور .

۳ — پاموقدن (یا خود تولدن) درت گوشه لی « ایچ بزى » . آنکله وجود نوزادک قسم سفلیسی، بلی و باجاقلرینک ایچ طرفلری صاریلور . لکن اعضاء تناسلیه نوزادک اورسه لئامسنه دقت واعتنا ایتملیدر .

۴ — بدن آشاغیسنی صارمق اوزره درت گوشه لی « پاموقلی آیاق بزى » .

۵ — قوللرینی خارج براقه رق هر طرفنی صارمق اوزره «اتک بزى» . لکن، آتیده مذکور، قونداق بزى یوکدن اولدیغی حالده «اتک بزى» نی هیچ قوللانملى .

۶ — قیشین بیاض یوکدن، یازین پاموقدن طوقونمش یوموشاق «قونداق بزى» .

۷ — پاموقدن برتاکیه . تاکیه لر اولدجه کنیش اولملى، تاکه نوزادک آتیه قدر اینه رک غایت حساس اولان کوزلرینی حفظ ووقایه ایتسون . وطنمزده قادینلر تاکیه نیک اوستندن وچکه نیک التندن کچمک اوزره بر بز باغلیورلرکه ایو دکدر .

۸ — قوللری اوزون، یکلری آرقه دن ایلکلنیر ایکی کوچک مینتان . وطنمزده یوکدن مینتانه مقابل زین وارد . موسم شتاده یوک مرچدر .

۹ — نوزاد او طه سندن طیشاری چیقاریله جق ایسه وجودی برصاقو یا خود اوزون بر حرقه ایله و موسمنه کوره بویونی بر بویون آتقیسیله صارلمغه دقت ایلملیدر .

۴۶ — قونداقلمق ایچون عادى ایکنه لری اصلا استعمال ایتمه . ملیدر . او جلری قپانیر انکلیر ایکنه لری وارد ، آنلری قوللانملى . لکن بونلر دوکمه و باغ یرینه اصلا قائم اولماملیدر .

۴۷ — کوملک و قونداق بزلى ایجه طوقونمش غایت یوموشاق بزىن یاپلملیدر . اقتضاسنده بیقانه رق یوموشادیلیر .

۴۸ — نوزادی نصل کیدیرملى ؟ چوجغک کوملکنی و مینتان یا خود زیننی کیدیرمک ظن اولدیغی قدر قولای دکدر . بونک ایچون والده لر کوملکک و مینتانک قوللرینی برى برى

اچروسنه سوقه رق یاخود حلقه شکلنده طوپلایه رق هرایکسینی
 بردن نوزادك قولنه کچیرمکی اعتیاد ایتشلردر . چوجنگ انه
 ویرلمش بر بوکوم کاغد شوکوکچک عملیاتی تسهیل ایدر .
 البسه سی کیدیرلدکنصکره نوزاد اتک بزى ايله برابر
 حاضرلنن ایچ وقونداق بزلى اوزرینه یاتریلیر . باجقلرینی
 یواشجه اوزاتهرق ایچ بزى ايله صارمق لازمدر؛ بعده قونداق
 واتک بزلىنی، نوزادك قوللری خارجه قالمق و بطن و صدري
 اوزرنده اودرجه تضییق اجرا ایتمامک و بووجهله تنفسه خال
 کتیرمامک اوزره. قاووشدیرملی . بوبابده آرتق تطویل مقال
 زائد کورینور .

تقییدات اولیه

کنج قادین بونجه زحمت و مشقت و هیجان واضطراب ايله
 صورت مردانده وظيفه مقدسه سنی ایفا ایلدی . ارتق والده
 اولدی. نوزادك ایلک سسی والدهسینه بوقدر آیلق محن و مشاقی
 و برچوق ساعتلر اوزایان اوجاعی اونوتدردی .

ایشته نوزاد ! عالله نك مسرتی . وجودی کل رنگنده .
 رحم مادرده حرارت مادرانه سیله اصینمقده اولان نوزاد
 شمدی هوانك تحت تأثیرنده در . اوشور، آغلار . نه یاپمایدیر؟

۴۹ — آتیده مذکور تدابیر هر نه قدر ابه قادینه یاخود لوصه
 نزدنده بولنه جق قادینه عائد ایسه ده ایديله جك اخطاراتی
 والده لرده حسن تلقی ایتمایدیر .

۵۰ — چوجق طوغدینی زمان درت سانتیمترو برمسافه دن کوبکنی باغلیه رق باغدن کذا اوچ سانتیمترو برمحلدن قطع ایدیور. مادهٔ والدۀ مشفقہ سندن افتراق ایتمش اولان نوزاده اول امرده یاپیله جق شی کوزلرینک اطرافنی و کوز قباقلرینی قوری برتولبند ایله سیلمکدر. یوزینی باشنی ییقادقدن صکره تکمیل وجودینی ییقاملیدر. بواصول ایله عمی بی انتاج ایدن کوز آغریلرندن حفظ ووقایه ایدیلیر. وطنمزده قادینلر اره. سنده بوماده یه رعایت ایدن پک نادردر. اکثراً چوجق لک کوزلری چاقلنیور؛ بونی باش او شومسنه عطف ایدیورلر.

۵۱ — نوزادی لاجل التظہیر خفیفجه صابونلی، ایلیق برصو ایله طولی برقابه طالدرملی و غایت یوموشاق برسونکر ایله وجودینی اووملی. بعضاً نوزادک وجودی بیاضمی بر طبقه ایله مستور بولنورکه آنی کیدرمک ایچون برزیت ایله دلک و مفصل یرلرینی کوزلجه تمیزلکه دقت ایلملی وبعده صیجاقجه برزیا خودیوموشاق بر فانیله ایله وجودینی قوروتملیدر.

۵۲ — نوزادک کوبکنی تیمار ایتلی. استانبولده چوجقک کوبکنی قوروتماق ایچون اوزرینه قهوه، استویج اکیورلر. قهوه نکه نه ایسه ضرری یوق. لکن استویج قورشون مرکباتندن اولد. یغدن اصلاً قوللانماملی. چوجینی تسمیم ایده بیلور. قولتق آلترینه وقاصقرده اکیورلر مش. نه فنا شی! باغرساق بشنجی کونی دوشر ایسه ده کوبکنی آلتی یدی کون دها تیمار ایتلیدر. کوبک باغنی الی هفته قدر قالملی. کوبک دوشدکن صکره قوللانیلان و «کلین کوزی» نامی ویریلن مجیدیه بیو. کلکنده کی یوماق پک ایودر.

۵۳ — نوزادی بیان اولندیغی اوزره تطهیرایتد کدن صکره اوکه طوغری براز میل ایتدیره رک برتولند ایله آغزنده کی کوپوک وصالیه لری الملی، بعده ایکی اوچ قهوه قاشیغی شکر یاخود بال ایله طاتلیشمش ایلیق سو ویرملی و بشیکنده صاغ طرفه یاترملی .

۵۴ — نوزادک ثقتنی بیلیمک فائده دن خالی دکدر (ایلروده برتفصیل بحث اولنه جقدر) . آنک ایچون مقدا البسه سنک طارتلمسی لازمدر . نوزاد تماماً کیند کدن صکره طارتلملی . البسه سنک ثقتی، ایکنجی دن طرح اولنورسه ثقت نوزاد میدانه چیقار .

۵۵ — زمان ولادتدن اون اون ایکی ساعت کچدیکی حالده نوزاد تبدل و دفع طبع ایتمز «قوناقلمز» سه طیبیه مراجعت ایتملیدر .

۵۶ — منتظم برشکه افراغ ایتمک فکر سقیمنه خدمت مقصدیه نوزادک باشنی صیقمق و ممه لرنی تخلیه ایتمک فنا برعادتدر .

۵۷ — ۵۰ نومروده بیان اولنان مطالعاتدن بشقه کوزلرک حفظ ووقایه سی ایچون لازم الاجرا تداییر سائرده وارددر :

۱) کوزلری دائماً تمیز طوملی .

۲) اوشوتمکدن غایت اجتناب ایتملی . (صیجاق طوتیجی البسه کیدیره رک او طه دن چیقارلدیغی زمان باشنی کوزلجه اورتملی)

۳) ولادتدن ایکی اوچ کون صکره جه کوز قباقلری قیزاریر و شیشر واولا کوز یاشری کلیر ده صکره لری یشلمسی صاری بر ماده آقارسه وقت کچیر مکسزین همان طیبی جلب ایتملیدر .

۴) طیب کلنجه یه قدر کوز قباقلرنی آیره رق تولبنددن

برزی ایلیق صویه باطیروب کوزلری صیقجه ییقاملیدر .

۵۸ — دنیایه کلن چوجنگ ایکی احتیاجی وارددر: مہ املک،

اویومق؛ بو حالده بو ایکی شرطی سریعاً تحت انتظامه المقاهمدر .

۵۹ — محتق برنوزاده امداد — حال صحتده دنیایه کلن

برنوزاد ایچون لازمکن تقیدات نسبة قولایددر . چوجنگ ایلمک

سی اعضاء تنفسیه سنک صورت مکملهده اجرای افعال ایتدیکنه

دالدر . بعضاً چوجق صحت مکملهده تولد ایلمز: گاه صاپ صاری

رنکسز بر صورتده، گاه وجودی مور لکه لری حاوی، حرکتسز

اولدینی و ظاهراً علائم موتی کوستردیکی حالده طوغر . بویله

بر حالده بو بیچاره معصومه سرعتله یتیشمیلز . صورت معتدلاً

نده ارقه سنه و با جاقلرینه پارمقلرله اورمق قوللرینی سرعتله

ترفیع و تنزیل ایلمک و بوجهته حرکت تنفسیه سنه معاونت

ایتمک بعضا بو بایغینلقدن نوزادی ایقاز ایدر . تدایر اولیه

مذکوره ثمره سز قالیرسه توی قلمیله برون دلیکلرینی غیقلیه رق

نوزادی آقسیرتمغه و بو صورتله ایقاز حیاته چالشملی . کوکسنی

راقی ایله اوومق و اوزرینی صیجاق چاشیر ایله اورتمک

فائده لیدر .

نهایت طوغریدن طوغری یه اغزینه بعده اکری بر بوری

ایله قصباتنه هوا او فلمکده تردد ایتملیدر .

مخاطره دفع اولندقدن صکره وقعۀ دلخراشک بردفعه ده

تکررندن خوف ایتیه رک حال صحتده لازمکن تقیداتده بولنمق

لازمدر .

بسیم عمر

برلقمه اکمکک تارنجی

سکرنجی مکتوب

معدہ

برکره مریه (مری معدیه کیدن بورونک اسمی اولدیغنی درخاطر ایدرسکز) کیردیمی، آرتق لقمه وقوعاته تابع اولمقدن بشقه برشیئه محتاج دکدر . بو بورونک بویجه برطاقم کوچک الاستیقیتی حلقه لر واردرکه لقمه کچدکجه بونلر بوزوله رک لقمه بی ایلری سوق ایدرلر . بونلر لقمه بی صرہ سیله بر برینه دور ایدرک نهایت معدنه ک قاپوسنه قدر کوتوررلر، بوراده صوک حلقه ده بوزولوب لقمه بی معدیه آتار .

بعضاً برقوردک، برسلوکک یوریشنه دقت ایتدی کرمی؟ قورد ایلرولر ایکن، کویا ایچروسنده برشی یوارلنیورمش کبی، بتون وجودینک سطحی قویروقدن باشه قدر، تدریجاً قبارمقده اولدیغنی کوررسکز . اکر حین فعالیتنده کوره بیلمه کز ممکن اولسه، مری دده طبعی بویله برحال مشاهده ایدر دیکر . بو حرکت، برقوردک حرکتنه بکزه دیکی ایچون، حرکت دودیه (قورد حرکتی) دیرلر .

بوراده غایت مهم برشیء اوزرینه نظر دقتکزی جلب ایده جکم، که اوده مذکور حرکتک، لقمه بی طوتدیغکز وقت باش پارمغکزک حرکتنه، دیشلرکزک آلتنده ازدیککز وقت چکه کزک حرکتنه، یوتدیغکز وقت دیل وسائر دنک حرکتنه قطعاً مشابهتی اولماسیدر . بو حرکتلرک کافه سی نوعما کندی الکزده در؛ اونلر سزک

نظارتکز تحتندہ در؛ ایسترسہ کز او حرکتاری اجرا ایدرسکز، ایستہ مز ایسہ کز ایتمزسکز . بونلر ایلہ سزک بینکزدہ ہر آن مناسبات واردر، بونلردن سزہ بحث ایتمدیکم وقت درحال بونلری طانیدیکز . لکن بورادہ بز برعالمہ کیریورزکہ سزک اچون بوسبتون مجھولدر وسزی طانیماز، او عالم، سویدیکم، قرانلق دلیکدر .

مرینک کوچک حلقہلری یالکز باشلرینہ اولہرق حرکت ایدرلر، سزک بونلرہ قطعاً مداخلہ کز یوقدر . سزہ باقمہ دن حرکت ایتمک شورادہ طورسون بونلرک حرکتی تعطیل ایتمکی نیت ایسہ کز بیلہ ینہ موفق اولہ مازسکز . سزک امرکزی طانیماز اوسرکشلردن ایلریدہ بشقہ برتاریخندہ بحث ایده جکز کہ یمہنک تاریخنک صوکنہ قدر اوسرکشلرہ ویرا ایشمز دوشہ جک . وجودکز عادتاً برملک کییدر کہ سز اوونک حاکمی سکز، لکن یالکز حدودینک حاکمی سکز . قوللر، بجاقلر، دوداقلر، کوز قباقلری، خلاصہ اقسام خارجیہنک کافہسی امرکزہ منقاد تبعہ . لرکزددر؛ اوفاجق برامر ویرسہ کز درحال حرکت ایدرلر یاخود دوریرلر؛ بورادہ حکمکز تمامیلہ جاریدر . لکن داخلکز سزک کیم اولدیغکزی بیلمز . ایچکزده بر کوچک ادارہ مستقلہ واردر کہ کندی کندینہ ادارہ اولنور وسزک او امرکزہ محتاج دکلدر، شاید بر امر ویرہ جک اولسہ کز بیلہ ہیچ آدیرماز .

بوادارہ وجودک مطبخیدر . قان، عقللری نصل ایرر ایسہ اویلہجہ، بورادہ اعمال اولنور؛ واقعا سزک اچون قان ہر درلو سالسہ لرایلہ تہیہ ایدیلبور ایسہدہ، بوبادہ سزک رایکزہ مراجعت

اول نماز . سز بر او خانمه بکزر سکز که آدم لری ایستد ک لری کبی
چالشه بیلمک ایچون مطبخک قاپوسندن ایچری کیرمکی خانلرینه
یساغ ایتمشلردر و آرابه جیلر ایله بسلمه لردن بشقه سنه حکمی
جاری دکدر . کندی خانه سنک یالکز بر قسمنه امری جار
اولمق بر آز حیثیه دو قونور ایسه ده، چاره نه ؟ الکز دن کلیر
ایسه تحت حکم کزده بولنانلری ایو قوللانغه چالیشکز . سائر .
لرینه کلنجه، هیچ اولمز ایسه مطبخده نه اولوب نه بیتدیکنی
کوره بیلمک ایچون، پنجره دن باقمغه قناعت ایدیکز، یالکز بو
قدرینه سزک ایچون مساعده واردر .

معهده آشچی باشی، اداره داخلیه نك رئیسیدر : او جا ق لر
بونک النده در، ایشرک مسؤلیتی بو کاعاندر . سلامت عمومیه یه
نظارت ایدن بودر . لافونتن غاستر جنابلری (Messer Gaster)
نام حکایه سننده بوراسنی سزه بیلدیردی . بو غایت کوزل
بر حکایه در، لکن اگر لافونتن کوچکلکنده تاریخ طبیعی او قو .
مش اولسه ایدی دها کوزل اولوردی . مادام که او حکایه دن
بحث ایدیورز خطاسی نرهننده اولدیغنی سزه سویلیهیم، بو باده
سویلیه جکم سوزلر بوشه کیتمز ظن ایدرم، چونکه پک اعلا
خاطر لیورم که سزک یاشکزده ایکن ودها چوق صکره لری بیله
معهده حقنده معلومات ویرن یالکز بو اثر دن بشقه سنی بیلمزدم،
او حکایه یی باشدن آخرینه قدر سزه تکرار نقل ایتمک کلفتندن
نی قور تارمق ایچون، دها ایلر و لدن ایجه اونی او قوییکز .

کور یورسکز که روما اهالیسیله سناتو کبراسی بیننده ظهوره

(*) غاستر (Gaster) روجه معده معناسنه کلیر .

کلن منازعه ده لافونتن تمامیه (مه‌نه‌نیوس) ک فکرنده در،
 حالبوکه، تاریخ نظر اعتنایه آئیر ایسه، معده مز لهنده سویلنه.
 جک شیلر واردر که لافونتن بوندن یخبر کورونیور. روما
 تاریخنه کلنجه اوکر نه جکسکر که روما سناتوسی برایی وسمیز
 معده ایدیکه اطرافه هر نه غذا داغیدیور ایسه ده اک ایلرینی
 کندینه صاقلایوردی. بزم معده مز کبی بتون وجود مزده
 دها ایجه، دها ضعیف، دها نارین برشیء وارمیدر؟ معده:
 «ایچکرده برنجیکر دیکر لرینک خادمی اولسون.» کلام حکمتیانی
 حکمنجه برحاکمدر. اوهر شیئی آئر، لکن هپسینی اعاده ایدر،
 کندیسی ایچون همان هیچ برشیء صاقلاماز. سوز بینمزده،
 سناتونک اوقاتی (مه‌نه‌نیوس) جنابلری کلوبده روما بیچارگاننه
 اموال عمومیه بی چانسپارانه اداره ایدن برماموردن بحث اتمسی
 غایت حقسزلق ایدی. مه‌نه‌نیوس تشیینی قاز، اوردک وسائر
 کبی دیشلری اولیان حیواناتدن اقتباس اتملی ایدی. بونلرک
 معده لری قوی و بسیلیدر، طبقی روما سناتولرینه بکررکه بونلرک
 سمیزلیکی کندیلرینه ویریلن ایش نسبتنده در. لکن انسان معده سنه
 ایشی تمامیه چکنمش اولدیغی حالده کوندر، سوزم چکنه مکی
 عقل ایدلره عائد اولدیغی وارسته قید و ایضاحدر! مه‌نه‌نیوس،
 او قدر مدح ایدیلن تشیینی بوراده آراماملی ایدی که بوتشیه
 هزیاندن بشقه برشیء دکلدر.

اولادم، معده بحثنده روما تاریخندن بر درسه تصادف
 ایده جککزی مأمول اتمز ایدیکر، دکلی؟ لکن آثار طبیعیه نک
 تدقیقی، هیچ بللی اتمه دن. هر برشیئه تعلق ایدر. بویولده

تدقیقاتك، كندیسندن یوز فرسخ اوزاق كورینن. بیکلرجه مسئلهلرك حقیقتی میدانه چیقاردیغنه بویله بر دلیل کتیرمکی آرزو ایدردم. باقیکز، مثلاً (مه نه نیوس) ك معهود تشیبهی! ایکی بیک بو قدر سنه دنبری دلرده داستان اوله لی، اول امرده معده حقنده قوانین طبیعی نی تدقیق ایتمك كلفتی اختیار ایتمکسزین، برسورو مورخلر، شاعر لر، خطیبلر. هر رنگدن محرر لر آغز دن آغزه بوتشیبهی بر بر لرینه نقل ایتدیبلر. ایچلر ندن هیچ برینی بیلمیورم که اساساً پك جدی اولان و بر طبیعیون چرا. غنك بیله کوزینه چارپان شو کو چك مطالعه خاطرینه گلش اولسون. لکن رومالیلردن ایتدی کمز بحث یتیشور. بز کله لم آشچی باشی یه.

بن سزه دمندن او جا قلا بونك النده در دیدم، سز بلکه. بیه عاتم اوزره سزه تشیبلر کتیریورم ظن ایتدی کز، صاقل بویله بر ذهابده بولنمایکز: کر چکدن او میک پیشیرر؛ سویله یکز باقم، آتشی نردن آلیور. یعنی. دها دوغریسنی ایستر ایسه کز آتشی اوکا کیم ویریور؟ ایشته فنا حالده مشکلاته دالیدی کز: دور کز باقم، سزه معاونت ایدیم.

بوندن اول بحث ایتدی کمز حصارده آتسه احتیاجی اولان کیمه مراجعت ایتمك لازم کلیدی؟

— کتخدایه مراجعت ایتمك لازم کله جکنی پك اعلا خاطر لیورم؛ لکن قانك جبرنده اودونده وارمی؟ اودونمی؟ اوت، ایلریده کوره جکمز وجهله، هم حقیقی

اودون ؛ لکن شمدي بوراده بچئمز اودوندن دکل، قانده اودو-
 ندن ایسی وار، اونک جیلرنده حاضر حرارت وار، معده
 چالشمق ایستدیکی وقت قانی چاغرر، قان درحال وجودک
 هر طرفدن قوشار: کلیر، معدیه اودرجهده ایصیدیر، که معده
 ایچنده بولنان شیلری حقیقتا پیشیرر . معدیه چوق ایش
 ویرلدیکی وقت انسانک آرقه سنده برخفیف اوشومک دویمه سی
 بوسببه مبنیدر، چونکه قان استعجال ایله چاغرلدیغندن، کور
 اوله رق کلیر ووجودک سائر جهتلرنده اولان حرارتی کوتورر.
 معده چالشیر ایکن یقانمق ده بونک ایچون پک تهلهک لیدر،
 چونکه صویک صووقلغی او اوفق تجره نك اطرافنه طوپلانان
 قانی بردن بره دفع ایدر، بوده وجودده اودرجهده براختلاله
 سببیت ویررکه انسان اکثریا بوندن اولور .

بوحرارتک نردن کلدیکنی بوکون صورمیکز : برآز صکره
 بوراسنی اوکر نه جکسکز . یالکز شوراسنی شمیدین سزه خبر
 ویره بیلیرم که بزم سوکیلی کتخدامن بوخصوصده سائرلرندن
 زیاده برمهات کوسترمیور، اوده، سائر فانیلر کبی، اودون
 یاقه رت حرارت استحصال ایدیور . نصل اودون یاقیور دیه
 مراق ایتمه یک : اوده بزم کبی و بزم اصولزه اتباعاً یاقار .

والحاصل هر نه صورتله اولورایسه اولسون، آشجی باشینک
 آشی حاضر درر . نه پیشیره جکنی ذاتاً بیلیرسکز . آغزده
 باشلانان بولاماجی قوامنه کتیرمه مأموردر . شمدي سزده
 بر آشینک اوجاغه قویدنی بولاماجی نصل پیشیردیکنی سیر
 ایدیکز .

بولاماجی قاریش دیرر و خمیر اینی قاریشه بیلیمک ایچون اراقده
 نجره بی خفیفجه صارصار : معده ده بوبابده اصلا قصور ایتمز .
 بولاماجنک پیشمه سی نه قدر زمان سوررایسه اومدت ظرفده ،
 مرینک حلقه لری کبی ، متوالیاً بوزولوب آچیلیر وعادتا یوغورمه
 جق صورتده ، بولاماجی برطرفدن او بر طرفه ایتر .
 آشجی اراقده صو علاوه ایدر . معده ده بولاماجنه
 علی الدوام برمایع آقیدرکه بونده ده چوق صو واردر . بومایع
 معده نك اینجه جدارلرنده بولنان برسورو کوچك دلیکلردن
 آقار .

بشقه نه یاپار ؟

آشجی برپارچه طوز قاتار . معده بوراسنی اونوتماز ؛
 اوصنعتی بیلیر برآشجیدر . سزه سویلیدیکم مایع ده هر نه قدر ،
 سفره ده کوردیککز حالده ، طوز یوق ایسه ده طوزك الك فعال
 — یدیکمز شیلرک کافه سنی اریدوب خمیر حالنه ارجاع ایتمک
 خاصه سنی درجه غایه ده حائر اولان — قسمی واردر ؛ طوز سز پيشن
 یمکلری غایت طادسز بولمقلغمزك سببی بو اولدیغنی سزه سویلیه .
 جک اولور ایسم نه دیرسککز ؟ طوزده معده نك چالشمه سنه
 الزم اولدیغندن معده یه طوز ویرمکه بزى تشویق ایتمک ایچون
 برچاره بولمغه احتیاج مس ایتمدی ، اوچاره بی ده یوقاروده کی
 قاپوجی تدارک ایتمدی . برپارچه طوز سزکلنره ، کویا : « آرقداش ،
 سنی آشاغیده مطلوب وجهله نه ایله تهیه ایسونلر ؟ » دیمک
 ایستیورمش کبی ، یوزینی اکشیدر .

ایشته بوصورتله طوزك لزومی، ابتدادن بری انسانلره اخبار

اولمشدر؛ تاریخچه نه قدر ایلری کیدیله بیایر ایسه کیدلسون، لایقیله سببی بیلیمکسزین انسانلرک یمکلرینه طوز قودقلری کوریلیر . حیوانلرده بوراسنی بیلمز لر، لکن، حیوان بسینلرک سزه سویلیه بیله جکلری وجهله، بو حاللری آنلری طوزی سو. مکلن منع ایتمز، چونکه اونلرک آشجیلری ده طبقی بزمنکی کبی یمکه لذت ویرر، بناء علیه اونلرک قاپوجیلرینه ده عینی تعایمات ویرلمشدر .

معدنهک مایغنده بولنان یالکز طوز دکلدر . عالمر ایی اراشدیره رق طوز قدر مؤثر بر ماده بولدیلرکه بوماده بی سود حاویدر . پینرده هم بوماده وهم طوز بولندیغی ایچون یمک اوزرینه ینلمسی پک مناسبدر . پینر معدنه مطبخی ایچون امداد یتشدیرر، بعض آدملرک: «برپارچه پینر هضمه مداردر» دیدکلرینی ایشته کز ایشته بوسببه مبنیدر .

هضم ! ایشته بن بوکله دن باشلامه لی ایدم ، ایشته بتون بو طبخک اسم حقیقیسی بودر . والده کز ایکی ساعت آتشدنه براقدیغی مربعده کوزل المارینی نصل طانیه ماز ایسه، هضمدن صکره سزده یدیککز لذید پاسته لری طانیه مازسکز . کورپور. سکزکه بو ائئاده معدنه پک مشغولدر . سفره دن قالقنجه معدنه بر دنبره صارصامغه دقت ایتمک لازم اولدیغی کبی، سفره ده ایکنده دلجه سنه وسعندن زیاده اکا ایش ویرمه مک الزمدر . معدنه هر نه قدر صاحب خانه ایسه ده، یوقاریده سویلدیکم وجهله، پک ناریندر . بونکله برابر جداً چالیشیر، چونکه وجودک بتون حیاتی کندینه تابع اولدیغنی بیلیر .

حتى بعضيلرينك ادعالرينه نظراً، معده ضعيف اولمقله
برابر هر هضمده ايچ دريسندن كنديني تجريد ايدرك، بوني
ايشنه فدا ايدر وبونك پارچه لري. اعمالى كندينه توديع اولنان
بولاماجى، تعديل ايدرك، آرتدير ايمش. بعضاً سزى اوبورلق
طوته جق اولور ايسه بوراسنى دوشونهرك، بو قدر مستقيم
وفداكار بر مأمورك خاطرينه رعايت ايدلك لازمكه جكنى
در خاطر ايتمايسكنز .

حقسزلق بر طرف، معده ي ايش آلتده ازمكده جداً
تهلكه واردر . آياقلى كز يورولور ايسه، يتاقده قاله بييرسكنز .
قولكنز آغر ايسه، دكلنديره بييرسكنز . لكن معده كز اويچاره لره
بكنز كه هر كون چالشه رق قازاندقلى كونده لكه چولوق چو-
جقلى نى بسامكه مجبوردر لر . اوديكى لر لى اچون چاليشيور؛
دكلنمكه حقى يوقدر، بناءً عليه خسته اولمغده حقى يوقدر .
بر كره معده يه خلل كله جك اولور ايسه، افاقتى اوزون سورر .
.
بشير فؤاد

مباحث فن ميخانيكى دن (مابعد)

دردنجى مبحث

بو اصولك پك قبا بر اصول اولديغنى بنده سزكه برابر
تصديق ايدرم . همده، مركز ثقلتنك تعينى مطلوب اولان
جسمه بورغو ايله دليك آچق دأماً ممكن اولاماز . فقط،

بواصولك یرینه، یعنی جسمه بالفعل دلیك آچق یرینه، فکر قوللانیایر. فکر نصل قوللانیایر؟ نصلمی؟ هیچ برشی تصور اولنورمی که، فکر اورایه کیده مسین؟ هیچ برشی، هیچ بر جسم وارمیدرکه، فکر اوندن نفوذ و مرور ایده مسین؟ فکر و ذهن هریره واصل، هر جسمك دروننه داخل اولا بیلیر. بونك ایچون، مرکز ثقلتنك تعینی مطلوب اولان جسمی، یوقاروده تعریف ایتدی کمز و جهله، ایکی مختلف نقطه دن ایپلك ایله تعلیق اتمه لی، ایپلكلرك استقامت شاقولیه لرینی فکراً کوزلجه تعقیب ایلمه لی، بو وجهله بونلرك تقاطع نقطه لری ده صحته قریب بر صورتده تعین ایدلمش اولور.

تعلیقنده صعوبت کوریلن حجمی جسمجه بر جسمك، ومثلاً بر دیركك، مرکز ثقلتنی تعین اتمك مراد ایدیلیرسه، بو جسمی تعلیق ایده جکمز ده بسیط، ده اقولای بر اصول استعمال ایده بیلیرز. دیرکی، بر منشورك صیرتی، ویا ده اقولای اولق ایچون اسطوانی الشكل بر جسمك اوزرینه وضع ایدیکز؛ دیركك ایکی اوجی بردن آریلوب افقی بروضیت کسب ایدنجهیه قدر دیرکی منشور ویا اسطوانه اوزرنده تحریك ایله ییکز. شوموازنت حالنده ایکن، بر دسترنك سطحی، سطح افقییه عمود اولق شرطیله، دیرك دستره ایله یچلمش اولسه، عیجانه وقوعه کلیر؟ دیركك مرکز ثقلت نقطه سی، بالطبع دسترنك مرور ایتدیکی یرلردن بری اوزرنده بولنور. زیرا، دیرك مادام که مسندی اوزرنده حال موازنتده در، اجزای فردیه سنك قوه محصله سنك استقامتی، نقطه اسناددن

چکن خط شاقول ایله منطبق بولنور . بو تقدیرجه، دیرکک مرکز ثقلت نقطه سنک. دستره سطحی ایله حاصل اولان مقطع (*) اوزرنده واقع اوله جنی شبهه سزدر .

مرکز ثقلت نقطه سی، بو مقطعک عجاها نکی محلنده در ؟ ایش بو راده یه کلدکن صکره، آرتق مرکز ثقتی تعیین پک قولایدرد . چونکه. دیرکک، یونته طاشلر، حاصلی انشا آتده مستعمل موادک اکثریسی اشکال منتظمه دندر . بو سببه مبنی ذهنای تعیین ایتدیکنز مقطع. یا بر مربع ویا بر مستطیل ویا خود که بردائردن عبارتدر . حال بوکه، اشکال منتظمه نک مرکز ثقلت نقطه لری، مرکز هندسیلرندن بشقه بر نقطه اولمدیغی جهته، دیرکک مرکز ثقتی دخی، مزبور مقطعک مرکزی، یعنی هر ایکی قطری نک تقاطع نقطه سی اولمش اولور . بر مربع ویا مستطیلک قطری نه دیمکدر بیلر میسکنز ؟ بر مربعک درت زاویه سندن برینک رأسندن، اشبو زاویه مقابلنده بولنان دیکر زاویه نک رأسنه بر خط مستقیم وصل ایدیلیرسه، ایشته بو خط مستقیم مربعک قطری اولمش اولور . مستطیلک قطری ده عین وجهله تعیین اولنور .

علم هندسه واسطه سیله، اجسامک مرکز ثقتلیری تعیین ایتک ایچون دیکر اصولر واردرد . بو اصولرک اثباتی کرچه فن میخانیکیه عائددر . فقط، بو بایده جبر، هندسه بیلیمک

(*) بر سطحک بر جسمله، ویا هر ایکی جسمک، یکدیگریله تقاطعندن حاصل اولان فصل مشترک «مقطع» دینور . مثلا، بر پورتقالی بر بیچاق ایله کیمش اولسوق، بیچاق سطحی ایله پورتقال دیدیکمز جسمک مقطعی، کسیدکدن صکره کوریلن سطحدر .

لازمدرکه : بز بوراده بوندن صرف نظر ایتکه مجبورز .
 زیرا ، یازدیغمز فن میخانیک کی عوامه مخصوصدر . بز بوراده
 یالکز نتایج فنونی بیان ایده بیلیرز . ایشته جراثقال فننجه
 مثبت درکه : بر کره نك مرکز ثقلتی ، کره نك مرکز هندسیسی در .
 براسطوانه نك مرکز ثقلتی ، محورینك منتصف نقطه سیدر .

بر مثلثك مرکز ثقلتی تعیین ایچون : مثلث مزبورك اوج
 ضلعندن برینی تنصیف ایدك ؛ منتصف نقطه سیله ، مزبور ضلعك
 مقابلنده بولنان زاویه نك رأسنی بر خط مستقیم ایله وصل
 ایله یك ؛ زاویه مزبوره نك رأسندن اعتباراً بوخط واصلك
 ثلثانی آلك ؛ ایشته ، مثلثك مرکز ثقلت نقطه سی خط واصلك
 ثلثاننده در .

تعریفات سابقه دن آکلاشلیورکه : بر جسمك موازننده
 بولنمسی ، جسم مزبورك مرکز ثقلتندن مرور ایدن خط
 شاقولك ، جسمك استناد ایتدیکی مسندندن ده مرورینه وابسته .
 درکه : مسندك مقاومتی ، جسمی هر آن ارضه طوغری جذب
 ایدن قوانك قوهٔ محصله سنی ابطال ایتسوننده جسم مزبور
 حال موازننده قالسین . قوللری طبیعی بر صورتده یانسه
 بیراقیلمش بر آدمك مرکز ثقلتی ، معده سنك محف قسمنده
 واقعدر . معده كرك محف قسمندن مرور ایدن برخط شاقولك
 استقامتی ، آیاقلریكرك اوجندن برآز ایلری دوشمك شرطیه ،
 اوکه طوغری میل ایدیکز ؛ شبهه یوقدرکه ، بو حالده موازننگزی
 غائب ایدر ، واکر بر شیئه استناد ایتمز ایسه كز در حال یره
 دوشرسکز . بر ماصه نك مرکز ثقلتندن مرور ایدن شاقولك

استقامتی، ماصه نك آياقلىرى بينى وصل ايدن خطوط مستقيمه دن متشكل شكل هندسى داخلنده واقع اولورسه، ماصه موازنتده بولنوب، شكل مذکور خارجنه دوشرسه، ماصه نك درحال موازنتى محو اولارق يره دوشر .

اعمالات وانشآتده قاعدهء معروضه نظر اهميتدن اصلا اسقاط ايديله مز . چونكه، شوقاعدهء اساسيه اهميت ويرميه رك وضع اولنان مواد، حالى اوزره براقلىقلىرى آنده، درحال يره دوشر لر .

بعض احوالده مركز ثقلت حقنده ذكر اولنان قواعدده اهميت ويرلمديكى وهلهء اولى ده ظن اولنورسه ده، بو ظن صحيح دكلدر . مثالا، مشهور (پنز) قله سنه باقيلديغى زمان، مذکور قله نك بر متره قدر قاعده دن ميل ايتديكى كوريليور . عجا بوقله نچون ييقيلميور ؟ چونكه، مذکور قله نك — بولنديغى شووضعيتنده — مركز ثقلندن كچن خط شاقولى، آشاغى طوغرى تمديد ايدلسه، قله قاعده سنك اشغال ايتديكى آراضى خارجنه مذکور شاقولك دوشمديكى آكلاشيلور .

افادات مسروده دن منضم اوليوركه، بر بنانك قاعده سى نه قدر واسع اولورسه، بنا دخى اونسبتده متين ومستحکم اولور .

بريمورطه يي تپه سى اوزرنده طوردير مق همان ممكنسز كيدر . نچون ؟ يازيرا، گاه صاغه وكاه صوله ميل ايتديره رك، بو واسطه ايله يمورطه يه ويريله بيله جك بيكلرله وضعيتلرك ايجنده يالكز بروضعيت واردركه، يمورطه نك اشبو وضعيتنده، مركز

ثقلتندن کچن خط شاقول، همان نقطه هندسیه قریب اولان مسندندن دخی کچه بیلیر . ایشته، اگر میورطه نك شو وضعیتی الده ایدیلیرسه میورطه حال موازنتده بولنور آما بو وضعیتده، وضعیت متحواله دن عبارتدر؛ چونکه، جزوی بر نفس بیه مرکز ثقلتندن مرور ایدن استقامت شاقولیه بی مسند خارجه چیقاریر، و بو حالده میورطه نك دور یلمه سنی موجب اولور .

انشا آتده، قاعده یه بر وسعت کافیه ویرمک ممکن اولامدیغی صورتده، مرکز ثقلتندن ممکن مرتبه اشاعیده بولنمه سنه غیرت ودقت ایدلملیدر . حاجی یاتماز دینلن او یونجغه باقسه کز آ؟ بو او یونجق، بر اوفق مخروطدن عبارت اولوب بونک قاعده سنه بر کوچوک قورشون یو وارلنی وضع اولمشدر .

بو مخروطک قاعده سی پک کوچوکدر . زیرا، شمدی تعریف ایده کلدی کمز وجهاه، میورطه کبی بونی ده او کوچوک قاعده سی اوزرنده طور دیر مق شرطیله بر ماصه اوستنه وضع ایتمش اولسه ق، کوریلیر که، بو او یونجغک یالکز بر نقطه سی ماصه یه طوقونمشدر . بونکه برابر، او یونجغک شو بولندیغی حالده وضعیت و وضعیت دائمه در : بو حاجی یاتمازی دویرمش اولسه کز، کندیلکنندن قالقار، ینه قاعده سی اوزرنده طورر .

چونکه، بو حاجینک مرکز ثقتی، قورشون یو وارلغک همان مرکزنده بولنوب بو یو وارلق ایسه مسنده پک قریب بولمشدر . فرض ایدیکز که، مار الذکر (پیز) قله سنک مرکز ثقتی، شمدی بولندیغی موقعک بر آز یوقاریسنده بولنسون ؛ بو حالده، مرکز ثقلتندن مرور ایدن خط شاقولک استقامتی بالطبع قله نك

قاعده سی خارجه دوشمش بولنه جفندن، قاه بهمه حال ییقلوب منهدم اولور .

یوقاروده بیان ایتمش ایدک که، هیچ بر تحولات وقوع بولمادجه اجسامک مرکز ثقلتری تبدل ایتمز . لکن اجسامده شاید بر تبدل وقوعه کتورلسه، مرکز ثقلتنک موقعی، در حال، بوتبدلک طبیعتنه کوره دکشیر . مثلاً، بر اومنیوسک، بوش اولدیغی حالده، مرکز ثقلتنک موقعی بشقه در . بوش اولدیغی وقت مرکز ثقلت یوکسکده، طولو اولدیغی حالده مرکز ثقلت اونسبتده آشاغیده بولنور .

محمد نادر

مابعدی وار

{ ثروت } دن (مابعد)

فصل رابع

توزع ثروت

مندرجاتی : مبادله — تعریف قیمت وقانون عرض وطلب —
سکه — اعتبار — فائض — اجرت —

۲۸ مبادله — محصول سعی وعمل اولان ثروت الدن اله کچر وپارچه لیر . نصل ونیچون ؟ هرکسک احتیاجاتی بر اولمامغله برابر هرکس دخی برنوع صنعتله مشغول دکلدر : زید زراعت ایدر، حیوانات بسار . عمرو ترزیدر . بکر قوندره جیدر . بکرله عمرو زیده قوندره والسه ساتار . زیدده آنلره سوت وبوغدای ویرر . برایکی سنه صکره ایچلرندن بری امساک وتصرفی سنایه سنده برپارچه اراضی اشترا ویاخود محصنات سنویئ سائره تدارک ایده بیلهرک کندینه بر ایراد

حاصل ایدر . ایسته ثروت بویولده تداول ایدر و بوتداول بر سلسلهء مبادلاتدن بشقه برشی دکدر .

۲۹ — تعریف قیمت وقانون عرض وطلب — برقاچ

دفعه لر قیمت لفظنی ذکر ایلمش ایدک . قیمت نهدر ؟

قیمت اشیایی : اولاً شخصمزه قارشو موجب اولدقلری فائده ومنفعت، ثانیاً محصولات و اشیای سائر ایله مبادله ایده . بیلیمکلمزک امکانی نقطه نظرلرندن مطالعه ایلمک کرکدر . کتب و تصاویری جمع ایتمک مراقی اولان برزاندن نادر اولان برکتاب ویا بر لوحه بولنامش اولسه بوذات عنندنه اوکتاب ویا لوحه نک قیمتی پک بیوکدر . حالبوکه هرکسجه بونک قیمتی پک دون وبلکه بعضیلرنجه کلیاً مفقوددر .

بوسنه محصولات برکتیدر . بوسنایه ده بوغدای واوزوم محصولاتی درجه کمالدهدر . چیفتجیلر و باغجیلر محصوللرینی صاتمق اوزره بازارلره قوشارلر؛ بونلر هم صاتمق همده متمتع اوله بیلیمک اوزره کندیلرنجه برها تعیین ایدرلر . لکن بازار اخذ و اعطایه معروض اولان ارزاق مشتریلرک عددیله متناسب اولدیغندن محصوللرینی ده آاز برقیات ایله صاتمغه مجبور اولورلر . ایسته اووقت قیمت آشاغیدر .

عکسنی ده تدقیق ایدهلم : برکتسزک سببیه بوغدای واوزوم احتیاجاتی دفع ایده بیله جک درجه دن دوندر . اشیایی معروضه کوچ ایله مشتریلرک طلبلرینه تقابل ایده بیلور . بالطبع بهالری تزاید ایدرکه او حالده قیمت یوکسکده در .

ارباب علم ثروتک کافه سی طرفندن قبول اولنش اولان

بوقاعده عرض ایله طلب بیننده کی نسبتہ کورہ بتون اشیانک قیمتی تعیین ایدر . آز عرض اولنان فقط بوکا مقابل طالی زیادہ بولنان برشیئک قیمتی او نسبتہ زیادہ در . بالعکس طالی از و عرضی چوق اولان شیئک قیمتی ده او قدر آذر . عرض و طالی تحدید ایدن حالر وسبیلر او قدر چوق قدر که بونلرک کافه سنی تعداد و بیانہ رسالہ مزک جمعی واتخاذ ایلدیکمز اصول اختصار واجمال مساعد دکلدر . قاعده بی تکرار ایدم :
مطالب معروضاتہ غلبہ ایدنجه تزايد قیم و عکسی حالده تناقص قیم وقوعه کلور .

طلب	عرض	فیئات
چوق	آز	یوکسک
آز	چوق	آشاغی

۲۹ سکہ . — اشیا یکدیگریه عیناً مبادله ایلدیکی ومثلاً برطوره بوغدایه براوقه پنیر ویا برتلسقوپه بر کتاب ویریلرک تبدیل ایلدیکی زمان بویله اولان مبادله یه (مقایضه - طرانپه - Troc) تعیر اولنور . ملل غیر متمدنه نزدنده تجارت حالا بونوع مبادله ایله وقوعه کلور .

آفریقانک ایچ طرفلرینه کیدن سیاحلر اورا یریلرینک قبول ورغبت ایده بیله جکی بعض اشیا بی برابر کتورمکه واوراده محتاج اولدینی اغدی بی بو اشیا ایله مبادله ایتمکه مجبوردر . اکر بنده اولان بر کتابی برتلسقوپ ایله مبادله ایتمک ایستر ایسه زیاده لک برتلسقوپ بولنان و بوکا مقابل بنده اولان

کتاب کبی بر کتابه احتیاجی اولان بر کیمسه بولنجیه قدر
بر چوق تحریات و تجسساته مجبور قالورم . بو کوچلکدن فضله
کتابک تلسقوپ قدر قیمتی اولوب اوله مامسی کبی بر طاقم
مشکلات دها واردر . حالبوکه اعانه مسکوکات ایله بومشکلاتک
کافه سی بر طرف اولور .

انسانلر بیننده یالکز محصولاتی مبادله ایتمزلر . بلکه بعضاً
خدمته مقابل خدمت و بعضاً حاصلاته مقابل خدمت دخی
مبادله ایدرلر . کندیسنه بر دوشه مه یایمق و یاخود باغچه سنی
تنظیم ایتمک شرطیه بر آدم بر عمله یه بر مدت معینه ظرفنده
مسکن و غذا ویره بیلور . كذلك اک کوچک اوغلنه کونده
بر درس و یرمک شرطیه ایام تعطیل امتداد ایتدکجه بر معلمی
- سوریه یه ایده جکی سیاحتده - یاننه آله بیلور . مع مافیه
اوله بیلور که - مبادله بختنده سویلدی کمز - چیفتجینک بوغداپی ،
یومورطه سی وسوتی اولغله برابر قوندریه والسه یه احتیاجی
یوقدر . دیگر طرفدن قوندریه جینک و ترزینک دخی نه بوغداپی
احتیاجی واردر . نه سوته ونه ده یومورطه یه . او حالده بونلر نه
یاپه جقلمر و آله جقلمری شیلره مقابل نه ویره جکلردر ؟ آلدقلمری
شینک قیمتی مین بر نشان ، بر علامت و یرمکه مجبور اوله جقلمدر .
ایشته مناسبات بشریه نك هر جهته تسهیلی ایچون بو علامت
هر نوع ارزاق و اشیا یه قابل تطبیق اوله جق بر حاله کتیرلمشدر که
هر کسک طانیدنی بو نشانه (سکه) و تعیر عادی ایله (پاره)
نامی و یرلمشدر .

طبیعت بشریه نك باشلوجه احتیاجاتندن اولان سکه کندی

کندینه همان هیج بر قیمتی حائز دکدر . لکن علی العموم معاملات بشریه ده ارزاق و اشیا بی تدارک ایدیه بیله جک بر واسطه در . سکه بر علامت و بر نشاندن بشقه بر شی اولدیغندن و اشیا دن بر چوغی نشان اتخا ذ اولنه بیله جکندن نوع مسکوکاتک ناقابل تعداد ایدوکی آکلا شیلور . آنجق اکثر دول متمدنه ده سکه کیف ما اتفق بر اشارتی و یا رسمی حاوی بر معدن پارچه . سیدر . بتون عالم مدنیتده و علی الخصوص ممالک عثمانیه ده سکه اعمال اولنان معادن باقر، کوموش، آلتون و بعض حلیطه لر در . بومعادنی اولاً قابل انطراق اولدقلریچون . ثانیاً چوق کوچ بوزلدقلریچون و ثالثاً آلتونله کوموشک ندرتی حسیله کوچک برجمده بیوک بر قیمتی حائز اولدقلریچون انتخاب ایتمشلر در .

۳۰ اعتبار — عرض و طلب قانونی آلتنده وقوعه کلن

مبادلاتک بعضیلری آتیده ذکر اولنان حاللرده بولنور :

طرفین عاقدیندن بری دیگرینه یا عیناً مال و یا خود نقداً بر مبلغ اعطا ایلر . دیگرکی ایسه آز چوق اوزون برمدت ظرفنده اعاده و تأدییه بی تعهد ایدر .

بو حالده آتی آی ظرفنده تأدییه ایده جکنه دائر متعهدک ویردیکی ساده بر وعده قارشو بر فابریقه جی آکا یوز طوپ چوخه ویرر . کذلک بر سرمایه دار برینک کندیسندن آلدیغی آچه ایله تثبث ایده جکی برایشک نهایتنده و یا خود هنکامننده آنی صاحبنه اعاده و تأدییه ایلمک شرطیله آکا بر میلیون غروش پیشین اوله رق ویره بیلور .

ایشته بودرلو مبادلات اعتبار ایله وقوعه کلدی که بوده

طبیعی ویره نك آلان حقنده اولان امنیت و اعتبارینه منیدر .
 علی العموم تجارت و صنعتده اعتبار ایله وقوعه کلن تشبثات
 و عملیاتی کورمین و ایشیتمین یوق کیدر .

یالکز بویله احوال خصوصیه ده دکل بلکه قوتلی شرکتلر
 و بیوک دولتلر دهده بو حال واقعدرکه بونلر آنجق قازاندقلری
 صیت و مالک اولدقلری اعتباردن بشقه قارشولق کوسترمیه رک
 سرمایه دارانه مراجعتله میلیونلر و بلکه میلیارلر دخی طوپلارلر .
 اعتبار اولیه ایدی ایسوم سطح ارضی بسبتون تغیر و تبذیل
 ایدن عملیات جسیمه و تشبثات عظیمه هیچ بروقتده موقع
 حصوله کتیر یله مز ایدی . محاربه اخیرده فرانسه نك دوچار
 اولدینی مصائب عظیمه نك اعتبارسز اوله رق تعمیر و ازاله سی
 واسکی حالنك اعاده سی قابل اوله بیلیر میدی ؟
 الخ

۳۱ فائض یاخود منفعت نقود — محصولاتی و یاخود
 آلتون و کوموش آچقه سنی مبادلله ایدن و فقط النده آووجنده یالکز
 بروعددن بشقه برشی موجود اولیان برکیمسه شبهه سزدرکه
 برطرفدن برتهلکه یه دوچار اولور، دیگر جهتدن — ایسترعادی
 برشخص، ایستر بر شرکت خصوصیه، ایستر بردولت اولسون —
 دیگر طرف عاقده بر خدمت ایتمش اولور . بناءً علیه لایق
 و سزامیدرکه دوچار اولدینی مخاطره دن طولانی تضمین ایدلمش
 اولسون و ایتدیکی خدمتک اجر و مکافاتنی کورمش اولسون ؟
 ایشته مستقرضک و یردیکی بوفضله یه مقرضک اقراض ایتدیکی
 مسکوکات ایسه « فائض و یاگذشته » و سرمایه سائره ایسه (اجاره)
 تسمیه اولنور .

بنده بولنان برآرابه‌نی برمدت موقته ایچون قوللانمق اوزره
 برذاته ویرر و بوخدمتمک مقابلنده برمقدار کرا ایله مستفید
 اولورم. ایشته بو استفاده ایتدیکم مبلغه (کرا) یاخود (اجاره) دینور.
 كذلك بر سرمایه داردن استقراض ایتدیکم بر مبلغ مسکو.
 کدن بن منتفع بولندیغمدن و حالبوکه مقرض بومنفعتدن محروم
 بولندیغمدن بو خدمته مقابل بر مبلغ اعطا ایتمکلم موافق
 (قانوندر). ایشته بویولده زیاده اوله رق مقرضه ویردجکم مبلغه
 (فائض ویا گذشته) دینور
 الخ
 یالکز شونی دیمک ایسترم که فائضک پک زیاده افراطی
 (هر وجهه) مذموم و مضر در .

۳۲ اجرت — انسانلر بیننده وقوعه کلن مبادلاتک یالکز
 محصولاته منحصر اولیبوب بلکه خدماته ده شمولی اوله جغنی
 بالاده سویلمش ایدک . فابریقه‌جی فابریقه‌سنگ معمولاتی
 تأدیه ایدیلن یاخود تأدیه‌سی تعهد ایدیلن بر مبلغ نقدی‌یه مقابل
 مبادله ایدر . استخدام ایتدیگی عمله کندیسنگ کوستره‌جکی
 وتعیین ایده‌جکی یولده خدمت ایدر، ایش کورر و بو خدمته
 مقابل و معادل اوله رق (اجرت) تسمیه اولنان معاشی آیر .
 هیئت اجتماعیه مزده عمله پک چوقدر . عمله دینلیدیگی حالده
 مساعی منتظمه‌سیله آخری مستفید ایدن و بوکا مقابل موقوتاً
 اجرت اخذ ایدنلرک کافه‌سی آنده داخلدر . مأمورین دولت
 دخی علم ثروتجه عموماً عمله دن معدوددر؛ آنجق آدقلری
 اجرتیه — آیدن آیه آندیغی ایچون — آیلق دینور . كذلك

چيفتلك اصحابى طرفندن اشغال ايديلن وتجارت وصنعتك
تقسيمات متعددهسى نسبتنده موجوداولان عمله دخى اجر تليدر.
بوصوك ذكر اولنانلرك حالى علم ثروت اربابنك انظار دقتنى
بحق جلب ايلمشدر. سعى و عمللرى زحمت و مشقتلى اولديغى كى
آلدقلىرى اجرت ده مورد محضلىدر.

عجبا بواجرت نه قدر اولمليدر ؟ عمله يى وفاميلياسنى كچند.
يره جك راده ده اولمليدر، جوابندن بشقه بوسؤال ايچون مختصر
وصحيح بر جواب يوقدر . چونكه عمله نك اجرتنى علم ثروت
اربابى دكل، بلكه حال ومحل وامنيت ومهارت وسائره تعيين
ايدر . بوندىن بشقه اجرتك تعطيل اشغال، خستهلق واختيارلق
كى مشكل زمانلرده مدار معيشت اوله بيلمك اوزره بر كوچك
سرمايه تدارك ايده بيله جك درجه ده اولملى دخى لابددر .

مصطفى عزمى

مابعدى وار

تَرْجُومَةُ الْحَوَالِ

اسپنوزادن { مابعد }

بزلىر كافه اشيانك نظامات خارجيه سنه وطبيعتك بعض قوانين
معينه سنه نظراً موجود اولدقلىرىنى كوروب اكلايه جغمزدن حد

ذاتنده هیچ بر شئیء کامل ویاناقص دیه میز . فقط ضعف بشر بوترباتی کندی فکریه تعقیب ایده میه جکندن وبواثاده کند . ینک زیاده سیله فوقه تعالی ایتک خاصه بشریه ده مرکوز اولوبده اورایه کندینک وصولنه دخی بر مانع بولمندیغی درک ایده جکندن هر حالده بوکاله وصول ایچون اقتضا ایدن هر بر وسائلی تدقیق و تحری به تشویق اولنور . وذاتی اورایه سوق ایدر کورینان هر بر شئیء دخی کندی طرفندن ر خیر حقیقی « تعبیر اولنور . انجق کندی وسائر لری طرفندن « خیر عالی » تسمیه اولنان کیفیت ، ذکر اولنان ماهیت عالیه بی اگر ممکن ایسه اکتساب ایله بهره مند فیض جاودانی اولمقدن عبارتدر .

خیر عالی دیدیکمز ماهیت عالیه ندر ؟ بو حال آتیده ذکر اولنه جنی وجهه ذهنک بالجمله طبایع ایله توحیدی علمیدر . او یله ایسه بنم دخی آرادینغم شی بودر : — بوماهیت عالیه بشریه بی استحصال ایدر ایکن کذلک دیکر لرینک اکتساب ایلمسنه دخی سعی اولمیلیدر ؛ یعنی پک چوقلری دخی بنمله برابر دوشونسونکه ذکا و آرزولری بنمکیله مطابقت ایلسون . زیرا بو خصوص سعادتیم ایچون مقتضی در ، و بونکچون دخی ایکی شی لازمدر : برنجیسی ماهیت عالیه بشریه بی استحصاله قدرتیاب اولمق ایچون طبیعتی اکلامیلیدر . ایکنجیسی بویله بر کمالات انسانیه بی سهولت وسلامتله اکتساب ایده بیله جک صورتله برچوق طالبینی قبوله مساعد بر جمعیت تشکیل ایتیلیدر . بوسیدن بزم وظیفه مز فضائل اخلاقه دائر علم ایله تربیه اطفالدن عبارتدر . صحت مقصد مزک اهمیتسز برواسطه سی اولمدیغندن

هر حالده شو تحصیله تکمیل علوم طیبه دخی ضم اولنمیدر .
 صنایعه کلنجه بودخی بر چوق امور مشکله بی تسهیل ایتدیکندن
 ومعاونتیه هم وقت صرفندن وهمده زحمتدن قورتلدیغمزدن
 فن ماکنه بی دخی اونو تماملیز . ولکن جمله دن مقدم قوه
 مفکره نك اصلاحی ایچون بر اصول دوشونلملی، وخطایایه
 قارشو خیر اوله رق هر بر شئی سالم بر حالده بیلمسی ایچون
 ممکن اوله بیلدیکی قدر ابتداسندن تصحیحنه همت اولنمیدر .
 مشار الیهک اثرندن شورایه قدر درج اولنان قسمنك صوك
 پارچه لری بر خطیک مقدمات نطقیه سی نوعندن اولیوب انجق
 بر قناعت وجدانیه نك افادات جدیه سی کبی تلقی اوله رق قرائت
 اولنمیدر . زیرا کچرمش اولدیغی حیات افاداتنه کی صحت
 و صداقتی اثباته کافیدر . نه که سویلدیسه اجرا ایلدی . آثار
 فلسفیه سنه هر نه که درج ایلدیسه اول صورتله امرار حیاته سعی
 ایلدی . فقیر اولغله برابر چوق کره لرده تشویق اولندی . پاره
 ایله تشویق اولندی، کبر و غرور ایله تشویق اولندی، کندی
 حواسیله تشویق اولندی . لکن بومشوقلر متانت فکریه سنه نظراً
 پک قوتسز ایدی .

چوق کیمسه لر شان و شرف و مال دنیا یه فانی وجیفه در
 دیهرک تمایل ایتماشلر ایسه لرده موفقیتلرینی حس ایتدکلیر آنده
 تبدیل مسلك ایدنلری ده پک چوق کورلمشدر . کذلک
 فانی شیلرک حقیقت ایچون ترکی کمال بلاغته یازانلردن فعلیاتی
 تحریراتیه توفیق ایدنلر دخی پک آز کورولمشدر . اسپنوزا
 ایسه بو آز لردن بریدر . مشار الیه بر اثرنده جناب حق حقنده

اداره افکار ایدر ایکن « اصل تربیه و اخلاق مجازات خوفیه
تأسس ایتمز او قورقوی محبت الهیه یرینه قائم ایلسهك الله دن
دها زیاده بشقه برشیئی سودیکمزی کوسترمش اولورز »
دیشدر . اسپنوزا تعیشنی جام پرداخ ایدرک استحصال ایدر
ایدی .

یهودی عالملی بیننده جاری اولان اصول قوانین دینه.
دن ماعدا فضله اوله رق برده بشقه صنعت او کرمکدر . بر خا خامه
یالکز دین عالمی اولمق کافی اولمیوب مادیاته دخی قومانده ایتمک
ید اقتدارنده بولمیلدر . اسپنوزانک دخی آلات بصریه یه زیاده.
سیله محبتی اولدیغدن آلات بصریه ورصدییه عد ساتی پرداخ
ایلمک صنعتی او کرمش علی الخصوص بو صنعتده کسب ایلدیکی
مهارت وترقی « لاپنیچ » ک بر مکتوبنده دخی کورلمشدر .

۱۶۶۰ سال میلادیسنده فلمنک ده کائن « راینسبرغ »
شهرنده اقامت ایلمش واوچ درت سنه صکره « لاهی » یه
کمشدر . بوراده بولنان اک صادق دوستلری اراسنده مشهور
« جان دوویت » تمیز ایلمشدرنددر . بونلر یکدیگری ناموسلی
انسانلرک سودکلی کبی سورلر ایدی . بوکا دلالت ایدن
انجق اسپنوزانک « دویت » ک تکلیف ایلدیکی سنوی ۳۵ لیرایی
قبول ایلمسیدر . زیرا مشار الیهک بو آنه قدر کیمسه دن
برپاره آلدیغی ایشیدلمامش ، وبومقدار جزئی اچیه کلنجه انجق
کندی مسالک ومشربنده بولنان بر رفیق وشفیقندن اولدیغی
ایچون قبول ایلدیکی ظن اولمشدر .

پدرلرینک وفاتنده « ره بقا » ایله « مریم » اسملرنده کی

ایکی همشیره سی، احتمالکه ملعون بر ملحد بر معتقد و موحدک پاره سنه توارث ایده من فکر یله، برادر لرینی میرا ثدن محروم براقه یه سعی ایلمش ایسه لرده اسپنوزا محکمه یه مراجعت ایدرک دعوایی قزانش و بو وجهله عدالت خصوصنده کی حسیاتی مطمئن قلدقدن صکره حصه سنه اصابت ایدن کافه املاک و اشیایی بتکرار هبه اوله رق همشیره لرینه ویرمکه هم آنلری حیه کار. لقدن خلاص ایلمش وهم دخی کندینی همشیره لری حقلرنده بغض و عداوتدن قورتارمشدر. حیاتنک صوک زمانلرنده سوکیلی طابه لرندن «سیمون دو وریس» «طلبه نک معلمه اولان اک آغر بورچندن یالکز بر تقسیط جزئینک قبولنی نیاز ایدردم دیهرک» ۱۰۰۰ فیلورین تقدیم ایلمش ایسه ده اسپنوزا پاره یه اصلا احتیاجی اولدیغنه دائر تأمینات ویرمش و بو قدر پاره نک دخی باشنی دوندیره جکنی لطیفه مقامنده کوله وک سویلمشدر.

مؤخرأ «سیمونک» کافه املاکنی کندی اوزرینه ترک ایلدیکنه دائر یامش اولدیغی بروصیتی ایشتمسی اوزرینه درعقب امستردامه کله رک برادرینه قارشو ایتمش اولدیغی عدالتسزلکندن ناشی تکدیر ایتمش و برطاقم ایراد دلائل ایله زحمتله فکرینه غلبه چالمشدر. آراسی چوق کچمدن سیمون وفات ایدرک برادری وارث اولمش فقط بوسفرده اسپنوزا ایله وارث بیننده برمنازعه عالیجنابانه ظهوره کلمشدر: وارث اسپنوزایه سنوی بشیوز فلورین قبول ایتدیرمدکجه مال موروثه ال سورمیه جکنی قطعیا بیان ایتمش، نیجه مناقشات و مذاکراتدن صکره اسپنوزا

عاقبت سنوی او چیوز فیلورین قبوله رضا کو سترمشدر ۱۶۷۳ سال میلادیسنده «هایدلبرغ» دارالفنوننه فلسفه معلمکنه دعوت اولمش ایسهده عمومی بر محله درس ویرمه اصلا نیتم یوقدر دیهرك» دعوته اجابت ایتماشدر . بونك عقینده ۱۴ دنجی لوئی دخی «بوندن صکره تألیف ایده جکک کتابی بنم نامه یازار ایسهك سکا تقاعد معاشی ویریرم» دیمی اوزرینه قراله دخی «ذات حشمتا بلری نامه هیچ بر کتاب یازمق فکرنده اولمدیغمی عرض ایدرم» جوابی ویرمشدر . شو ذکر اولنان مثالله توفیقاً «مشار الیهك» دو ویت» دن سنوی بر مقدار آچه قبول ایلمسی دوستك اخلاق و مشوارینه کالیله مطمئن اولدیغندن نشأت ایلمشدر» حکمی ویرمکن بشقه بر شی دیه میز . بر لطفی قبول ایتمکده تکلیف ایتك قدر عالیجنابلق وردی خصوصنده دخی استقلالک فضله غروری کورونور . اسپنو زانك حیاتندن یازلیه شایان اولان وقایع مهمه دن بری دخی ۱۶۷۰ سنه میلادیه سنده «Tractatus Theologico-politicus» نام اثریتك طبع اولنه رق موقع انتشاره وضعی کیفیتی ایدی . زیرا اثر مذکور او آنه قدر یازیلانلرك اك جراتلیسی و یازلدیغی زمان ایسه جراتك اك تهلكلی اولدیغی بر زمان ایدی . اول وقتلرده حکمانك حتی پك جزئی بر افکار سربستی بیان ایتملری ایچون فوق العاده بر لسان متیقضانه قوللانملری اقتضا ایدر ایدی .

کتاب مذکورك افکار او یاندر مقده اوله بیله جک تأثیرینی کندیسی درك ایلدیکندن بر زمان احبابلرینک طبعی ایچون وقوع

بولان اصرار لرینه مقابله ایلمش علی الخصوص ۱۶۶۵ سنه سنده « اولد نبرغ » ک تحریرات مصرانه سنه بیله قارشو کلشدر. بونکله برابر کتاب مذکورک طبع اولنسی اوزرینه مشار الیه بشقه لسان قوللامش وطبعی خصوصنده کی « اسپوزانک » تردینه حق ویرمشدر. والحاصل اشبو کتاب حقنده اوقونمدق لغت، یازمدق ردیه قالمدینی افکار سربستی اصحابی بیله سرسملتد. یکندن ادراک اولنه بیلور. مع مافیه کتاب مذکور بر خیلی تقدیر جیلرده بولدی.

بونلردن بعضلری ساخته اسملر ایله کیمیمی دخی افکاری تحریف ایتمدن اختصار ایدرک لسانلرینه بالترجه، نشر ایلدیلر. انکلترده بر مختصری ۱۷۲۰ سنه سنده وتکمیل ترجمه سی ۱۷۳۷ سنه سنده ظهور ایلدی. اسپوزانک، اثرینه ردیه یازانلر حقنده کی فکری بر مکتوبنک ایکی اوج سطرندن استناط اولنه بیلور: « کچن کون بر طاقم متعلملرک حقمده یازمش اولدقلری کتابی بر کتابچی دکاننک پنجره سی ایچنده موضوع کوردم. قرائتی ایچون بولدیغم بر مقدار وقت ظرفنده شایان قرائت وواجب الجواب شیلردن اولمدینی اکلاشدی. کتاب مذکور ایله مؤلفنی یالکز براقه رق یورودم. وکیدر ایکن فکراً تبسم ایدرک: دائماً اک جاهل اولان انسانلرک هیچ اوتانمیه رق یازی یازمیه نصل حاضر اولدقلرینی تصور ایلدم »

حسین عونلی

گولشتم

مسائل سياسيدن ماعدا هر شيدن بحث ايدر، اون بش
كونده بر شر اولنور رسالهدر .

نومرو ۹ [صاحب امتياز : بشير فواد] جلد ۱

اڤيتات

« كوته » دن ترجمه :

وداع

سكا لسائك ديه مديكي « الوداع » ي براق كوزلرم ديسون .
برانساندن بشقه برشي دكلم . باركران فراقى نصل چكه بيايرم ؟
شمدي بكا هرشي ، حتى اك لطيف نشانه محبت دخى بر
صورت اليمه عرض ايدييور . دوداقلر ني اوپسن صوغوق !
الكي صيقسن پك يتابانه !

وقتيه سندن كورديكم كليشى كوزل برنوازش تبسمي بيله
كوكلا، نوبهارك ايلك كونلرنده قيرده بالتصادف كوريلوب قويا
ريلان دلکشا بنفشه لر قدر انشراح ويرردى .

فقط شمدي سنك ايچون آرتق كل دوشوروب دمت ياپه رق
تقديمه مباهى اوله ميه جغم بر زمانده بولنيورم . بوموسم هر كس

ایچون برفصل بهاردر . لکن آه سوکلیم ! بنم ایچون برفصل
 حزیفدر

معلم ناجی

اعتبار

برزمان موجود اولان شیر مثال اولمش بوکون
 پرتو اقبالر غرق لیل اولمش بوکون
 بریجه اقلیملر کاشانهلر معمور ایمش
 هپسی ویران هپسی پامال زوال اولمش بوکون
 برسعادتخانه اقبال ایمش برزمان
 کوردیکم ویرانهلر کیم پایمال اولمش بوکون
 پرتو شادی ایله مملو ایکن داخلری
 هپسی بتمش مسکن غول وخیال اولمش بوکون
 پر مضامین صفا منظومه اقبالر
 اوغرامش تغیره برمدش مال اولمش بوکون
 هپ تحول کوسترر احوال عالم بویله در
 برکون اول وار اولانلر قیل وقال اولمش بوکون
 برزمان ماضیده استقبال اولان شیر بتون
 ظاهر اولمش — غائب اولمق اوزره — حال اولمش بوکون
 بزده محو اولمق مقرر در کلن اخلافز
 وار ایمش — دیرلر — اوآدملر خیال اولمش بوکون
 منمنلی زاده
 طاهر

افازه

شواثر عاجزی بی دگر سز لکیه برابر منظور نظر رغبت
 ایدن ارباب مطالعه دن بعضیلرینک نقل ایتدیکم سرگذشتی
 کندمک اولمق اوزره یازدیغم ظننده بولندقلرینی ایشیدیورم
 حالبوکه بر دیکرینک ترجمه حالی صاحب ترجمه نیک کنیدی
 لسانندن یازلمش کبی قلمه المق اصولی دخی حکایه نویسلر
 بیننده بر طریق مخصوصدر؛ هر درلو قصورینی معترف اولدیغم
 شو اثر ناچیزی او یولده تصویر ایتمک ایستدم وقوعات محرره
 ومصوره حکایه نیک بو کونکی قسمندن دخی اکلاشیله جنی اوزره
 ایکی شخص مخیلمک سرگذشتندن بشقه برشی دکلدرد.

بر سرگذشت (مابعد)

بیلمزسک که سنی ایلمک کوردیکم زمان نه حالاره کیردم ..
 هر کون اما هر کون شو پنجره دن سنک حالکی سیر ایدردم
 محزون محزون باقارددمه برشی سویلمکه حالی سکا اکلاته رق
 استرحام ایتمکه جسارت ایده مزدم هر کس او یورکن بن قالقار
 پنجره نیک اوکنده بلبلرله برابر اغلاردم حزین حزین کریه لر
 دو کردم آه حیانت ! بر کره باشکی قالدیروبده یاقغه تنزل
 ایتزدک هر صباح باغچه یه چیقاردک شو قهریه نیک اوکنده او طورر
 سایه باقاردک بعضاده بر جزدانه بر شیلر یازاردک بن
 ایسه شو کوردیکم کچوک پنجره نیک اوکنده پرده نیک بر طرفندن

سنى سیر ایدردم غریب دکلی ! .. ایلک کوریشمده سنى
سومشدم هر کون سیر ایتدکجه برقاتدها سوردم ده ینه پرده بی
آچهرق کندمی کوسترمکه بردرلو جسارت ایتک قابل اولمزدی .
نهایت آه نهایت . . . اوکون بنی کوردک . . .

— کورددم کوردیکم زمان کوکلم محبتکله طولدی
کوپیدونک اوقی کوکلمک اک کیزلی طبقه لرینه قدر نفوذ ایتدی
آه بالله اوکوندن بری دنیانک اک بختیارشاعری بن اولدم برشاعر
ایچون هر زمان کوکلنده بر محبت بولمق لازمدر شعرك منبعی
محبترنه بدبختدر او شاعرکه کوکلنده ملک چهره لی بر دلربانک
محبتنی حس ایتمز .

— دیمک . . . دیمک بنی کوزل شعر سویلیه بیلیمک
ایچون سودک او یله می ؟

— او یله دکل . . . کوزل شعر سویلمک ایچون سنى
سومدم سنى سودیکم ایچون کوزل شعرلر سویلیه جکم . . .
ایکی عاشق باغچه نک اک عاشقانه بر جهتنده کیجه نک اک
شاعرانه بر زماننده بویله صفا یاب وصال اولورلردی .

قزک غایت اوزون اولان صاری صاحیلری بکک یوزینه
کوزینه دو کیلوبده اطرافنی اخاطه ایتدیکی زمان کندینی
صبح لیل و صلتک ادواق دلپذیری ایچنه غرق اولمش برعاشق
مخمور قدر بختیار بولوردی .

اواثناده قمرک اوزرینه خفیف بر بلوط پرکش خیلولت
اولمشدی باغچه نک هر جهتی نورانی بر ظلمت ایچنده قالدی
محبت لیل و صلتک رنگنه بورونمشده میدانه اوغرامش ظن
اولنوردی .

اون بش یاشنده محبتزده بر قزك کیجه عالم تنهاییه چکلدیکی
 زمان ذهننده تصور ایتدیکی لطیف لطیف خیالار تجسم ایتسهده
 میدانه چیقسه ینه بوایکی عاشقك تشکیل ایتدیکی لوحه قدر
 برمنظره شاعرانه اظهار ایده مزدی .

سودا ظلمتده انجلا بولور تنهالقدده غلیان ایدر معصومانه
 اولان محبتلر عالم تنهائیده ظلمت ایچنده بر برینه عرض دیدار
 ایتدیکی زمان اوزر لرینه بر نور علوی سایه انداز اولور که
 اللهم نور نظر ترحمیدر .

اوبله سودالره حرمت اویله سودا زده لره مرحمت ایتلیدر .
 دنیاده روحانیات کبی معتقدات کبی نه قدر علوی شیلر
 وار ایسه حسیاتدن ظهور ایدر سودای معصومانه ایسه
 حسیاتك تبسم ایتسی یاخود اغلامسی دیمکدر که بر شاعر نظرنده
 ایکیسی ده بر در روحانیات معتقدات مقدس اولدینی کبی
 اونلرك محفظه ظهوری اولان حسیاتك تبسمی کره سی ده
 تقدیس ایدیلیر محبت سمای علویتك سحریدر سحر زمانی
 مقدسدر .

بوایکی عاشق یوقاریده بر نمونه سنی کوستردیکمز صورتده
 محاوره ایدرک وقت کچیرمکده ایکن باغچه نك بر گوشه سننده
 بر حشرتی ایشیدلدی بك دیدی که :

— طور ! . . . بر کورلتی وار بریسی کلسون .
 دکلدیلر حشرتی اوکنده او طور دقلری قمریه نك آرقه سننده
 بولنان اغاجلرك آره سنندن کلیوردی کیتدکجه تقرب ایتکه
 باشلادی بر انسان کز نمسندن حاصل اولان حشرتی به بکزردی .

بك اياغه قالقدى قمرينهك ايجنده برزردبان آلدی باغچهك
ديوارينه طيادی طوردي ينه دكلکه باشلادی صکره تلاشله
دیدى که .

— کل بریسی کلیور سن کیت . . . چابق اول .
ياننه کیتدی نردیواندن چیقارق دیواری آشدی یواشجه .
— بکم ! یارین ینه بو وقت . . . اونومه . . .
دیدى بك نردیوانی قالدردی قمرينهك ايجنه صاقلادی .
باغچه پک بیوک وحشرتینک کلدیکی یر براز اوزاچجه
اولدیغندن کلان آدم بوحرکتلرک هیچ بریسنی کورهمیه جکدی
بوراسنی دوشونهرک امین اولدی برچن طرحک اوزرینه
اوطوردی هیچ برشی یوقمش ده لطافت هوایی سیر ایچون
باغچه چیقمش کبی، بیقیدانه برطور آلدی؛ کلنه انتظار اتمکه
باشلادی .

براز صکره قمرينهك آرقه سنندن برچویان کوپکی چیقدی
بکک آیاقلرینه یوزینی کوزینی سورمکه باشلادی بونی کورنجه
فوق العاده برحدتله — وای خنزیر سنمیدک !

دیهرک کوپکه برتکمه اوردی بیچاره حیوان باشنی اوکنه
اکدی قاجدی بك ایسه — یازق بنده برآدم صاندم .
دیه سویلنهرک باغچه دن چکلدی یتاغنه یاتدی .

مابعدی کله جک جزؤده

منمنلی زاده

ظاهر

فون

برلومه اکمیک تارینچی

طقوزنجی مکتوب

معدده

معدده دن کچن سفر اوزون اوزادی یه بحث ایتدک، لکن بو معدده نك نه بیچمه اولدیغنی سزه سویلمدیکمک فرقه واریورم. غایدا چالان چوبانلری، هانی قوللرینک آلتلرنده بولنان سیاهمتراق اسمر دریلری نفسله تیشیردکن صکره دیرسکلریله صقیشدیره رق بودریلرک ایچندن دودوکلری واسطه سیله نفس چیقاران حریفلری هیچ کوردیکزمی؟ اگر هیچ کورمدیکز ایسه، یازقدر: اولاً اجداد مزجه بو پک معتبر اولان برسازدر، ثانیاً الت طرفنده قسم اصلیبی اولان او کوردیککزی ایری دری معدده حقتده سزه پک کوزل بر فکر ویره بیایر ایدی، چونکه بو عاداتا بر معدده در، اشکال داخله سی سز ککنه پک زیاده مشابه اولان بر حیوانک معدده سیدر.

سز شمدی ایچریسی بر کوچک قیز ککنه مشابه یاپلمش بو جراتلی حیوان کیمدر؟ دیه مراق ایدرسکز؛ لکن هر یرده مراق ایتک ابی شی دکدر. او حیوانک اسمنی سویلیه جک اولسه خوشکزه کیتیه جکندن بلکه سزی کوجندیریرم. واقعا بوبابده کوجنمکده حقکز اوله ماز. چونکه خالق اونی اوصورتله

مراد ایتمشده یاراتمش . او حیوان می‌کدن بشقه برشی دوشو .
ندیکی ایچون معدده سی بزمنکدن دها وسعتلیدر .

معدده چیقوری دنیلن محله پارمقنرکزک اوچنی قلبکزه
دوغری اوزادهرق الکزک ایچنی قوییکز، الکز معدده نك اشغال
ایلدیکی محلی تقریباً احاطه ایلر ومعدده یی یوارلاق وطولانی،
یوقاریسی آشاغیسندن ایری، قلبدن معدده چیقورینه دوغری
اینهرك ایچ طرفه دوغری غایت بللی برانخنا رسم ایدر برکیسه
کی تصور ایده بیلیرسکز؛ اورتهسندن اکمش وقالین طرفی قلب
جهتده قالمش برایری واوزون برآرموده مشابه برشیدر .

بوکیسه نك صورت صحیحده ده جئه سی بختنه کلنجه ، سزه
بوراسنی سویلیه مم . ایشی بیلیر . او قدر خاطرشناس برجب .
درکه البسه لرکرده او یله جبرک بولمنسنی آرزو ایدردیکز؛ یوق،
اولماز ! صکره جبریکزه پک چوق شیلر دولدیرردیکز . بو بر
لاستیک کیسه کی بریمورطه جسامتمنده ایکن زورلیجه اوفلیه .
جک اولور ایسه کز شیشوب برباش قدر اولان برلاستیک
کیسه کی بوجب دولدیرلدچه آچیلیر وکنیشنیر و بوشالمغه
باشلادچه قاتلانهرق کوچیلوب اسکی حالنه کلیر .

انسان برچوق زمان میک میکسزین قاله جق اولور ایسه
معددهسنده برازکنک، کویا ایچندن برشیء چکوب قوپاریورلر مش
کی برشی حس ایدر . بونک سبی معدده تدریجاً بوسبتون
بوشالوب کیتدکجه بوشاله جغندن جوارنده بولنان ومعدده یه استناد
ایتمکده بولنان قسملرک استنادلری قالمینجه بونلر بتون ثقلترینی
چکمک مجبوریتنده بولنان رابطه لرک اوزرینه آصیلر لر . بوراسنی

دوشونمىن مسيبلره، كىندىنى اونودان براوشاق افديسنىك
اينى چكديكى چنغراق واسطه سياه عقلنى باشنه طوپلادىنى كې،
مىك وقتى كلديكى بوسورتله اخطار اولنور .

اولادجىم، سز بواختاراتى پك چابق يرينه كتيررسىكز،
حتى بويله براختارى بيه بىكه مىسكىز . لىكن برطاقم بىچاره لر
واردركه بونلره نه قدر اخطار اولنسه بوشدر . تعينى ايسىن
افدى يه اطاعت ايدمىز، چونكه اوكا ويره جىك برشىلرى
يوقدر؛ بواطاعتسىزلىك برچوق زمان سورده جىك اولور ايسه
بوندىن اونلر اولورلر . ايشته بوسورتله آجىنه جىق برحالده
اولن فقيرلرده معدنىك ايرىلىكى تقريباً طوپى برپارمق ايرىلىكى
قدر اولدىنى كورلمشدر .

بالعكس تفرجه كىدىلوبده قيرده ايدىلن ودرت التى، سىكز
ساعت قدر سورن وصوكنده نه قدر زمان كچدىكى بيله ميان
برطعامك نتيجه سى اوله رق وفات ايدن آدمى معاينه ايدن
اطبا بوآدمك معدنى سنى او قدر حارق العاده برصورتله بيومش
بولدىلر كه ياللىز معدن قارىنىك نصفندن زياده يرينى طوتيوردى .
ايشته كوربورسىكز كه معدنيه مخصوص برجسامت يوقدر .
بونىك جسامتى اىچنده بولنان شىئه كورده در . برطاقم آدملر واردركه
پاره لرى آرتدقجه اوضاع واطوارلرىنى آرتدیررلر ، اكسىلدىكجه
آزالدرلر، كيسه لرى دولى اولنجه عظمت ساتارلر، جىلرى
دلىك اولنجه آلچقدن كوره شيرلر، معدن ايشته او آدملره بىكزر .
مع مافيه اونلر ايله معدن بىننده شوفرىك واردركه او آدملر
بويله حاللرى ارتكاب ايتدىكلىرى اىچون سرسمدرلر، چونكه بونلر

انساندر، جب دکلدر؛ حالبوکه معدہ جبک وظائفک شرائطی کمال ذکاوتله ایفا ایدر عاقل بر جدر. اشتها مزک کیفنه کوره معدنهک تبدیل جسامت ایلدیکنه زیاده سیله ممنون اولمیز، ودکشجیلر موجدینه پک بیوک صرف ذهن ایتدیرمدیکی آشکار اولان عادی جیلری مکملشدیرمک ایچون معدیه باقوبده عبرت آلسه لر فنا اولماز.

سزاوار حیرت اولان بوجیک نه صورتله بوشالدیغی سائرلرندن آز شایان استغراب دکلدر. هضم دوام ایتدکجه معدہ ایکی اوجندن ده تمامیه قبالودر. یوقاری طرفدن مزمارک صوک خلقه. سیله و آشاغی طرفی ینه بونک کبی فقط بر خلقه ایله قاپانیرکه بو خلقه باغرض اقلره کیدن کچیدک غایت دقتلی بکجیسیدر. بو خلقه نک آدی « بواب » در.

بشری ماکنه مزی اوکرنمک ایچون طوتدیغمز اصوله برنجی دفعه اوله رق موافق براسم بولیورز. (بواب) عربجه ده قاپوجی دیمکدر. بزم خلقه مزده حقیقت حالده بر قاپوجیدر وحقنده برچوق سوز سویلدی کمز و آرقداشک کله جکنی حس ایدرک کچن سفریوقاروکی قاپوجی نامنی ویردی کم شینک عینیدر.

یوقاروکی قاپوجی ادخالته و آشاغیکی اخراجاته نظارت ایدر. آشاغیکی قاپوجی ده عینی اصوله اتباع ایدر: اوده طادار.

شمدی ایچکزده اجرا آتندن سزه اصلا خبر و معلومات ویرمین برچاشنیجی باشک بولنسی و سزجه مجهول اولان وحتی بونی تصور بيله سزک ایچون ممکن اوله میان برطاقم حسلری دویمسی

شمدی سزه غریب کورینور ! اما نه یاپارسک، حال بومر کرده. بواب حقیقت حالده معده ده بولنان خمیری طادار، و خوشنه کیتمدکجه، یعنی فعل هضم آتی درجه کفایه ده تحویل ایتدکجه مرحتسز جه سنه قبالی قالیر .

یوقاروکی قاپوجینک بیک درلو ذوقی واردر . باقلاوا بورکی کمال احترام ایله سلاملار، و پلیج بودلرینه قاپونک اپنی چکر، ازغره، قزارتمه، خشلامه شکرلی، اکشیلی، طوزلی، سرکه لی. زیتون یاغلی، تره یاغلی برسورو دوستلری واردر که بونلرک هپسینی صره سیله استقبال ایدر، بزم ده کیفمزه کیدر، چونکه او کندی محظوظاتندن بزى ده مستفید ایدر .

آشاغیکی قاپوجی مجرد کندیسی ایچون چالشدیغندن بونک یالکز برشی خوشنه کیدر، یالکز بر دوستی واردر، اوده نیم مایع، بوزرنکده و کندیسه مخصوص اکشی بر قوقوسی اولان مایعدر، بوخیر - که بشقه سنک ذره قدر خوشنه کیتمز - کیموس نامیله معروفدر . ما کولاتک کافه سی، کرک لذید اولسون کرک اولماسون، اصلا دیکشمکسزین دایما بو حاله کیرمه. سنک سبینی لایقیله بیله م. اغنیانک یدکلری ایجه یمکلره فقرانک دفع جوع ایتدکلری سیاه اکمکک حصوله کتیردیکی کیموس بردر؛ اغنیانک داماقلری فقرانک کندن دها زیاده متلذذ اولیور ایسه ده ایکسینک ده بوابلری عینی سالیسه بی طادار . کوریورسکز که مساوات چارچاق حاصل اولیور .

دیگ که حق مروره کسب استحقاق ایده بیلمک ایچون معده ده بولنان مواد کیموس حالنه تحویل ایتلیدر، آنجق بو

قاپوجينك التفاتنه نائل اوله بيلير . انواع متعدده سي اولان
ما کولا تمزك بر قسمی ديکرندن اول کيموس حالنه تحول
ايلديکندن حارازه يه کتيرمک قولای اولميان حس مخصوص
سايه سنده بواب بونلرک بر قسمنک مرورينه مساعده ايدر
ديکر لرني کيموس حالنه کيرنجيه قدر رد ايدر . برلکده
يوتيلان برلقمه امک ايله برلقمه اتدن امک خيلي اوزاقلنديغي
حالده ات معدده چارپنير دورير، تاکه کيموس حالنه کيرسنده
بوآبدن مروره رخصت آله بياسون .

ماهيتلری اقتضاسنجه کيموسه تحول ايدمیان وعلى الخصوص
کيراز چکردکی کبي خميرک ايچنه کيزلنوبده قطعاً نفوذ مزه تابع
اولميان بوآبدن کچمه جهك درجه ده بيوك اولان شيلری
دوشونمەدن يومتقده کی تهلكه حقمده بوراسی سزی دوشنديره
بيلير . بواب تکليف وتكلفه باقمسزين بونلری قاپونك
ديشاريسنده براقير . معدده بونلری الى غيرالنهايه حفظ ايتمک
مجبوريتنده بولنوردی، اکر بونك برچوق جهد وغيرت،
رجا ونياز ايله برخيلي زمان مرور ايتدکدن صکره او وحشی
قايوجی قاندرمه يه موفق اولسه ايديلر . بوبکجي نهايت بونلره
آلشیر وکيفلی برکوننده، آرقداشی کويلونك توتون پاکتی
بعضاً کورمه مزلکندن کلن حدود کمرک قولجیلری کبي، بونلرک
قاچاق کبي کچمه لرينه مساعده ايدر . لکن بونلر بربريله کسب
معارفه ايدوبده قولجي قانجه يه قدر معدده نك صاحبي نه آغريلر،
نه صقنديلر چکر !

۱۸۷۱ سنه سنده بر شفتالی چکردکنک فجع بر حکايه سنی

بکا نقل ایتدیلمر، او حکایه حالا خاطرمدن چیقمدی . بن اوزمان ستانیسلاس مکتبنده بجاق قدر برچوجق ایدم . بوسره قوانین طبیعیه نك چوجقاره تعلیمنده کی لزوم و محسنات حس و تقدیر اولمغه باشلامشدی . بنا برین، مکتبلرک تأسیسندن بری برنجی دفعه اوله رق بر تاریخ طبیعی خواجه سی روجه ترجمه لره ولاتینجه اشعاره اجرای رقابته کلشدی . درساری نه قدر جان قولانغیاه دکلدیکمزی ذهنکزده بوله بیایرسکز . او آنه دکین نه بن ونه ارقداشلرم اسمنی ایشتمدیکمز بواب بختنه کلنجه خواجه مز . بنم سزه شمدی کوستردیکم کبی، او بورلقده کی تهلمکینی شرح و ایضاح ایلدیکی صروده یا کلشاقله بر شفتالی، چکردکینی یوتان برقادینی بزده مثال اوله رق کتیردی، دلک و تماسیله تخریش و تحریک ایلدیکی معدده جدارلری طرفدن دائماً چکردک طرفد و دفع اولندقجه بیچاره هر آن کلوب بوابک مدخله چارپار ایدیسده دائماً امکی بوشه کیدردی بونک ایچون کیموسه تحویل ایتک خاطر و خیاله کلزدی، چونکه بونک افراط درجه ده کی سرتلکی آکا مانع ایدی؛ بنا برین دائماً سیر و حرکتنده دوام ایدر و کوز کورده اریمکده اولان خسته نك آغری و صزیلری ده کیتدکجه آرتاردی . نه یاپه جقلرینی شاشیرن و بتون علاجلری تاثیرسز قالان طیبیلر بوقادینک حیاتندن قطع امید ایتک باشلامشاردی . برده کونک برنده قادین سحر کبی بردنبره دردندن قورتلدی .

شفتالی چکردکی ایکی سنه آرقداشلق ایتدیکی قاپوچی نی نهایت قاندرمغه موفق اولمشدی . مدهش کچیدی کچمش

و بیچاره قادین قور تلمشدی، لکن آزدها کجکسه ایدی ایش
فناشه جق ایدی !

قیز جغزم، شفتالی چکردکی یوتمق آرزوسندن بوسبتون
سزی واز کچیره بیلکه غایت صالح اولان بو حکایه نك یکر می
بش سنه اول بکا ایلدیکی عینی تأثیری سزک حقن زده ده
اجرا ایده جکنده شهه لیم . بو حکایه یی سزه نقل ایتک فکری
بکا همان غیر اختیاری اوله رق کلدی . بو حکایه یی، بزده
مرکوز و معجزه نوعندن اولان خفایایه کسب و قوف ایچون،
سزک بو کون یاپدیغکز کبی، صرف ذهن ایتدیکم کونلری بکا
در خاطر ایتدیر یور؛ چیچکک آچلمق دورینه معادل اولان
حیات ذکاو تک بوزمانلری، هنوز سودننه ده بولنان عقلک اولطیف
صباوتی - که وجودک چوجقلغندن بیک قات دهها استفاده یی
موجبدر - در خاطر ایتکده نه قدر ذوق اولدیغنی ایلریدر
او کونیرسکز . آرالقه سزی متلذذ ایتکه موفق اوله بیلد مسه
سزده نی بو باده مواخذه ایتمیکنر .

شوساعتده، بزم معهود چکردک کبی، بزده کچیددن کچدک .
ایشته معدنه نك دیشاریسندیز؛ لکن دهها بیتمدی، ایلر اولدکجه
دهها برچوق شیر کوره جکز .

بشیر فؤاد

{ ثروت } دن (مابعد)

فصل خامس

استهلاك ثروت

بوفصلك مندرجاتى : صرفيات مفيده و صرفيات غير مفيده — سفاهت مسئلهسى — وظائف دولت — خدمات دولت دن كوريلن فوائد — بونك محذورلى — ويركو الزمدر — طوغريدن طوغرى به و بالواسطه آنان تكاليف — آدام اسميتك ويركو حتمندم وضع ايتديكى قواعد اساسيه — اصول حيايه و مسرتلى مبادلله — بودجه — استقراض .

صرفيات مفيده و صرفيات غير مفيده — حق تعالينك كره ارض اوزرنده بذل ايتديكى مواد و اشيا اوزرينه منضم اولان مساعى انسانيه ايله حاصل اولان ثروت بيهوده بريكدير مكه مختص دكلدر . بونك عكسنى التزام ايلينر آتجق آتونه اولان درجه ابتلا و مفتونيتلرني بر درجه جنت و غرابته قدر ايصال ايلين خيسلردر . ايستر مساعى مخصوصه سيله قازانمش اولسون ايستر فاميلياسندن موروث بولسون بر متصرف ثروتى احتياجات مخصوصه حيايه سنه بالتطبيق كلياً و يا قسماً صرف ايدر . بعض انسانلر سرمايه لرينك بر قسمنى جريان مياهى تسهيل ايجون كشاد جداوله حصر و صرف ايدنلر كى ثروتلرني مقاصد خيريه و محال نافعويه حصر و صرف ايدرلر . بعضيلرى ايسه برايكى ساعتك مضر صحت اولان حظ و مسرتلرني آتون آغرغيله صاتين آلان اكلنججه مراقيلارينك ياپدقلى كى ثروتلرني حظوظات واهيه واهواء غالبه لرينك اجراسى يولنده صرف و استهلاك ايدرلر . برنجى حالده ثروت ظاهراً صرف

واستهلاك اولمش اولوب كندی كندینه تکرار پیدا اوله جغی کبی برمدت صکره صاحبی آکا متزاید اوله رق مالک اولور .
ایکنجی حالدده ایسه ثروت تمامیه محو اولمش اولوب برلذت ماضیه خاطره سندن و برندامت حاضره دن بشقه برشی قالماز .
ایشته بو یولده اموال موروثه ایله زنکیناشن ارباب شهاب (میراث یدیلر) برایکی سنه (صفای خاطرله) عمر سوردکن صکره کاملاً محو اولمش بولنور . بناءً علیه صرفیات غیر مفیده بولندیغی کبی صرفیات مفیده ده موجوددر .

اجاره وفائضدن مستفید اولمق اوزره صرف ایدیلن مبالغه دخی صرفیات مفیده دن عد ایدیلور . مفید اولان صرفیاتک انواعی پک چوقدر . برکتاب علمی ویا ادینک اشتراسی دخی صرفیات مفیده دن معدوددر . چونکه آنک مطالعه وقرائی صاحبک افکارینی اصلاح ودائرۀ معلوماتی توسیع ایدر .
برچوجغک تربیه وتعلیمنه حصر ایدیلن مصارف ینه صرفیات مفیده در . ارباب صنعتک اعمال جسیمه ایچون صرف ایتدکری مبالغه ، فابریقه جیلرک انشآتیی ووضع ایتدکری ماکینه لر، اصحاب تجارتک صرف ایتدکری مبالغه کلیه ودنیانک هر طرفنه سوق ایتدکری سفائن اصلاً وضع اولنان سرمایه بی تکثیر ایده جک صرفیاتدندر .

صرفیات غیر مفیده دن بحث ایتک عبثدر . انسانلری بعضاً دائرۀ عقل وکیاستک خارجنه سوق ایدن اهواء نفسانیه واختراصات مجنونانه اوغرنده صرف ایدیلن مبالغه کلیه هپ غیر مفید برصورت مخربه در .

۳۴ — سفاهت مسئله‌سی — صرفیات غیر مفیده میاننه
 سفاهتدن عد ایدیلن شیره وقوع بولان مصارفی دخی ادخال
 ایتلی میدر؟ سفاهت دینیلن شیئک تعریف و تحدیدی ایجه مشکل
 بر مسئله در . سفاهت نرهدن باشلار ونروده نهایت بولور ؟
 ایشته بوراسنک تعینی مشکلدر . اسباب زینتدن اولان برشیئک
 بر مملکتده سفاهت وساطتین معدود اولسی و دیگر بریرده
 اموال عادیه صرده سنه کچمسی محتملدر . سوسی تشکیل ایدر .
 بیه جک اولان برشیئک کوزلک، ندرت، غلای آثمان وفائده .
 سزک صفتلرینی حائر اولسی لازم کله جکی پک چوق کیمسه لر
 طرفدن ظن اولنمش ایسه ده حقیقت حال بویله ده دکلدر .
 حکمادن بری « فضله برشیئی صاتین آلان مؤخرآ لازم
 اولان برشیئی صاتمغه مجبور اولور . » دیمشدر . واقعا بوسوز
 پک طوغریدر؛ آنجق فضله دینیلن شیر نصل تحدید اولنور ؟
 مثلا قواله لی کوملک کیوبده بویون باغی طاقماق پای تختمزده
 پک چوق کیمسه لر طرفدن تعیب اولنان حالردن ایکن
 ولایاتدن بعضیلرنده بویون باغی طاقق شویله طورسون حتی
 قواله لی کوملک کیمک بیه خصوصات معیویه دن عد ایدیلیور .
 شمدی بو حاله نظراً بویون باغی — حال حاضر مزده — فضله
 برشیئی یوقسه لازم می عد ایده لم ؟..... شونی ده علاوه ایتک
 ایسترم که سوسک بر درجه سی مقبول و مرغوب اولسه بیه
 سفاهت ورزالت درجه سنی بولدقن صکره مقبول و مفید هیچ
 برجهتی قالماز . سفاهت نه درجه مذموم ایسه آنک تمامیه ضدی
 اولان رثائت دخی او قدر مقدو حدر . هرشیده خیر اعتداله

اولدینگی کبی بو خصوصده منفعت تصرف و حسن اداره ددر .
 بر مملکتده سفاهته متعلق اشیانک صنعت و تجارتی اولسی
 تجویز ایدیلورمی ؟ اخلاقون جواز کوسترمامکده ایسه ده
 بو فکر ملل متمدنه ده ترقی ایده مامشدر . سفاهت هر زمانه
 و هر مملکتده مخصوصدر . ایوم موزه خانه لرده بولنان آثار مکمله
 دلالتیه یونانستانده و روماده و قرون وسطی ایله (زمانه انتباه) ده
 دخی بر بیوک اهمیتی حائر اولدینگی آکلاشیلور . زمانه سوس
 تعبیر ایدیلن اشیای احتشام اودرجه یا یلمشدرکه بو حال هیچ
 بر عصر و هیچ بر زمانه ایله قیاس قبول ایده من .

(۳۵ ، ۳۶ ، ۳۷ ، ۳۸ ، ۳۹ نجی سرلوحه لار التنده یازیلان یدی
 صحیفه لک محل انجمن طرفندن چیرلمشدر .)

مصطفی عزمی

دماغک نصف کرتینی وظیفه جه مر بو طمیدر ؟ (*)

موسیو (دومونپالیه . Dumontpallier) ، کندی و موسیو
 (بهریلون Bérillon) نامنه (نصف کرتین دماغه نک وظیفه جه
 عدم مربوطیتی، حال تنویمده (Hypnotisme) و جهک هرایکی
 جانبنده بردن مختلف هدیانلر و بونلرک حال تیقظه دوامی)
 سرلوحه سی التنده اعطای معلومات ایدیور .

(*) بوراده دماغدن و نصف کرتیندن طول و دراز بحث همان زاندر؛
 چونکه وقتیه کونشک برنام دیکری اولان « خاور » مجموعه سنک ابکنجینده
 بحث ایدلمشیدی .

بوکون طوغریدن طوغری یه طبقه شبکیه (*) یه بالتأثیر « احتناق رحمی صرعی » نام علت عصییه مبتلا اولانلرده (Hystéro-épileptiques)، برنوع اویقو حالنده، ایکی درلو هذیانک امکان ایقاعی ثبوت بولمشدر .

تجربه لر میدانده. چونکه «العقل یقدم التجرب علی التقرب» در. تجارب واقعتهنک برینی بوراده ذکر ایله اکتفا ایدرز :
هرایکی کوزیله مساوی صورته رؤیت ایدن « احتناق رحم » ه مبتلا برقادرین تجربه یه وضع اولنه رق قه رأس — یعنی تپه سی اوزرینه خفیفجه تضییق ایله دفعه « سومنامبولیزم Somnambulisme » (***) حاله کتوریلیر.

وجه مریضه نك تماماً خط متوسط عمودیسی اوزرینه شو صورته برحجاب، یعنی پرده قومیلی که خسته نك هرکوزی یالکز حجابك اوجهتهنکی اشیا یی کوره بیلسون .
حاضر وندن بری صاغ کوزینک دیگر بریده صول کوزینک میدان رؤیتنده طورر .

صاغ طرفده کی، جعلی اوله رق، یوزینی کولنج برطرزه، صولده کی ایسه غایت مغموم بر صورته افراغ ایلر .
در حال خسته نك یوزی ایکی منظره آیر: صاغ جهتی غایت واضح صورته علامت مسرتی ایما، صولی ایسه یأس و کدری انبا ایلر .
بعده حجاب چکیه رك تپه سنه خفیفجه بر تضییق ایله مریضه

(*) طبقه شبکیه، کونشک ایکنجیسنده کوز بر فطوغرافی ایش ؟ «
سرلوحده سی التنده یازدیغیز کی، آینه عالمدر، کوردیکمز اشیا، طبیعی تابلور
یو طبقه اوزرنده نقش اولور .
(**) حالات نومدن .

ایضا ایدیلیر . او یاندقدنصکره و جهک ایکی نوع منظره سی
باقی قالیر؛ فضله اوله رق، مریضه برجهتدن قهقهه ایله کولر،
دیگر طرفدن هونکور هونکور آغلار؛ و بو حالات او قدر
مختلفدرکه مرقومه نك دماغ نسائیه سنده، موضعی دماغك نصف
کرتینده آیری آیری بولنق اوزره طبیعتی مختلف ایکی نوع
هذیانك وقوعنه اشتباه براقز .

خسته تکرار، قهه رأسه خفیفجه تضیق ایله، سومنامبولیزم
حاله ارجاع ایدیلیرسه حالات سابقه غائب اولور . بوسفر
حجابك صاغ وصول جهتنده طوران ذوات مختلف منظره ده
بولنزلرسه مریضه نك وجهنده او یله تغیرات و مناظر عیبیه
و مختلفه رؤیت اولنمز .

احوال مذکوره نصف کرتینك وظیفه جه عدم مربوطیتنی
اثبات ایتمی ؟

سعی وغیرت، تقدیر همت بوکی اسرار طبیعتی افشایلر .
(Connaissances médicales دن خلاصه ایدلمشدر)

بسیم عمر

مباحث فن میخانیکنی دن (مابعد)

درذنجی بحث [*]

قوای متوازیه نك قوه محصله سی . — مرکز ثقلت .

بو آنه قدر، استقامتلی برجهتده بولنان و بینلرنده برزاویه

[*] بونسخه مزده مندرج مقاله منکن سکرنجی نسخه یه درج اونسی لازم ایدی .

احداث ایدن قوتلرک قوۋ محصله سندن بحث ایتش ایدک .
شمدی بر نقطه یه دکل، بر خط مستقیم اوزرینه تطبیق اولمش
وجهت متحده ده بولمش یکدیگرینه موازی قوتلرک قوۋ محصله
سنی تعیین ایچون بر قاچ سوز سویلیه لم .

قارئلر مزه اخطار ایدر زکه، بیان ایده جکمز قاعده یی
برقیصه دلیل ایله اثباته چالیشه جغز . شکلسز اولارق بوقضیه .
نک اثباتی کر چه مشکل در . آما بونی بر صورت وانخده ده بیان
وافهامه، ممکن اولدیغی قدر، سعی ایده جکر .

شمدی، قطرلری مساوی و فقط برینک طولی یکر می
سانتیمتره، ثقلتی بر کیلوغرام، دیکرینک طولی بر متره، ثقلتی
بش کیلوغرام اولمق اوزره ایکی دمیر چبوق فرض و تصور
ایده لم . تجربه بزه اثبات ایدر که، اگر بو چبوقلری وسطلرندن
برر ایپلک ایله تعلیق ایتسه ک، مز بور چبوقلر موازنت کسب
ایدر لر . یعنی، بروضعیت افقیه ده بولنور لر . طولی بر متره
اولان دمیر چبوغک وسطنه باغلی بولنان ایپلکی صاغ المه،
طولی یکر می سانتیمتره دن عبارت چبوغک ایپلکنی ده صول
المه آلمش اولسه م، بدیهی وطبیعی در که، صاغ الم، صوله نسبتله
- چبوقلری ضبط ایتک ایچون - بش مثلی قوت صرف ایدر .
اشبو ایکی قوتک جهت متحده ده اولارق یکدیگرینه موازی
اولدقلر نده شبهه یوقدر .

بوسه ودن دولای قارئین کرامه قارشو، کرک بن و کرک صاحب امتیازمز، ایکییز
بردن عفولر دیلرز . تکرار بیانه حاجت یوقدر که سکرنجی نسخده کی مقاله مزی
آکلامق ایچون بونی آدن اول نسخده کی مقاله یی مطالعه ایتک لزومی بدیهیدر .

بوايکي چيوغی - اوج اوجه بتشمک شرطیه - بربرینه یا قلاشديرهلم؛ وذهناً بونلری بربرینه یا پیشدیرهلم . بو تقدیرجه مزبور ایکی چبوقدن طولی بر متره یکر می سانتیمتره دن عبارت اولمق اوزره یالکز بر چبوق حصوله کلیر. بو ایکی چبوغی بربرینه تقریبدن هیچ برشی تبدیل ایتدیکندن، ایپلکوردن هر برینی برر الم ایله طومتغه دوام ایتسه، حصوله کلن یکی چبوق البته حال موازنتده بولنور .

لکن، بووجهله ایکی المی بردن قوللانش نی یوراجغندن، ایسترم که : هیچ برشیء دکیشدیر مکسزین یالکز بر المی قوللا- نایم؛ یعنی، ایکی قوت یرینه بر قوت ادامه ایدیم . ایشته بو ایکی قوت یرینه قائم اولاجق شو اوچنجی قوت، قوتین مزبورتینک قوهٔ محصله سی اولمش اولور . بونک ایچون، یکی چبوغی، وسطندن براوچنجی ایپلک ایله باغلامقلمغ ایجاب ایدر که : بو حالده متجانس الاجزا (*) اولان چبوق کسب موازنت ایتمش اولور . لکن، بر متره یکر می سانتیمتره طولنده اولان اشبو اوچنجی چبوغک وسط نقطه سی، اولجه یکر می سانتیمتره طولنده بولنان چبوغی ضبط ایلین ایپلکدن الی، وبر متره طولنده کی چبوغک وسطنه مربوط ایپلکدن دخی اون سانتیمتره بعد و مسافه ده بولنمش اولور؛ یعنی، اوچنجی

(*) اجزای فردیه سی هر طرفنده علی السویه واقع اولان بر جسمه « متجانس الاجزا تسمیه اولنور . مثلاً، بر دمیر چبوغک وسط نقطه سندن اعتباراً هر ایکی طرفنده مساوی ماده بولنور، یعنی، هر محلنده ثخن بر اولورسه، اوچبوغه « متجانس الاجزا » تعبیر اولنور .

ایپلک بر کیلوگرام ثقلننده کی چبوغه، بش کیلوگرام ثقلننده اولان چبوقدن بش مثل اوزاق واقع اولور .

ایمدی، بر خط مستقیم اوزرینه اجرای تأثیر ایدن جهت متحدهده واقع ایکی قوؤ متوازیه یرینه قائم اولمق اوزره . هر زمان عین جهتهده متأثر دیکر بر اوچنچی قوت انتخابی ممکن اولورکه، اشبو اوچنچی قوتک نقطه تطبیقی . بیوک قوتک نقطه تطبیقنه، کوچک قوتک نقطه تطبیقندن - مزبور ایکی قوتک یکدیگرندن اولان فرقی نسبتنده - دها یقین بولنور . ایشته بو کیفیت فنا شو وجهه افاده ایدیلیر :

« قوؤ محصله نك قوتین مترکینه اولان بعدلری، مزبور قوتلرله متکافیه متناسبدرلر . » شونی ده علاوه مقال ایدهلم که : قوؤ محصله، قوتین مترکین مجموعنه مساویدر .

بوقانون یالکز قوای متوازیه حقنده جاری اولوب بشقه هیچ بریرده واقع اولامز . زیرا، اساساً ایکی پارچه دن عبارت اولان دمیر چبوقلردن حصوله کلن یالکز بر اوچنچی چبوغی ضبط ایتک ایچون، برالی قوللانديغم وقت ظاهر درکه . بوال، مزبور ایکی پارچه چبوغک ثقلته مقاومت و تحمل ایدر ؛ یعنی، اولجه ایکی الک متحمل اولدیغی ایکی چبوغک ثقلتی مجموعنی براله تحمیل ایتمش اولورز .

بوقانونی بیلدکن صکره، بر خط مستقیمک ایکی نهایترینه مربوط قوت، یعنی، ثقلت یکدیگرینه مساوی اولورسه، بونلرک قوؤ محصله سنک نقطه تطبیقی ده خط مزبورک وسطنده بولنه جغنی بز سویلمه دن سزک آکلایه بیله جککزرده شبهه یوقدر .

نصل که بر ترازوی، بواصوله بحق رعایت اولنه رق، اعمال ایدیلیر . شاید بوقانون جزوی نظر اهمیتدن اسقاط ایدیلهرک، یعنی، ترازینک برقولی دیکرندن قیصه جه و فقط قیصه قولنده ماده بالنسبه زیاده جه اولارق ترازوی اعمال اولنسه بو مثللو ترازیلر یا کلهش اولورلر . بونی تفصیلاً ایکنجی قسمده عملیات بحثنده بیان ایده جکمزدن بوراده یازمغه لزوم کورمیز .

ایکی قوه متوازیه نك قوه محصله سنك نقطه تطبیق اوزرینه بیان ایده کلدیکمز مطالعات « فن میخانیکی » ده پک چوق شیلره تطبیق اولنورسه ده بز بوراده یالکز « مرکز ثقلت » تعییننده کی خدمتی سویلمکه اکتفا ایده جکز .

هر جسمك ثقلتی وار . یعنی، هر جسم مرکز ارض طرفندن بر قوتك تأثیر یله جذب ایدیلیر . ثقلتك تعریفی اوزرینه شمدی بیان مطالعه ایدرز . هر نصل شکلده اولورسه اولسون بر جسم تصور ایده لم ؛ جسم مزبورک، متشکل و مترکب اولدیغی اجزای فردیه سندن بهری بر ثقلته مالکدر .

اشبو اجزای فردیه دن بهرینه برر قوتك نقطه تطبیق کی نظر اولنه بیلیرکه، بو قوتلرک تأثیر یله اجزای مزبوره مرکز ارضه طوغری جذب ایدیلیرلر . هر نه قدر شو کوچك قوتلر، مرکز ارضه طوغری متوجه ایسه لرده، مرکز ارض او قدر بعید، شو کوچك قوتلر بیننده کی زاویه لرده او قدر اصغر درکه، قوای مزبوره استقامت لرنی یکدیگرینه موازی تصور ایتمکه هیچ برأس یوقدر .

شمدی، جسم مفروضی تشکیل ایتمکه بولنان اجزای

فردیه نك هر ایکیسی بیتك برر خط مستقیم ایله وصل ایدلدیکنی تصور دن بزی هیچ برشی منع ایدمز . حال بوکه، اجزای فردیه مزبورده دن بهری برر قوت اولدیغدن، برخط مستقیمك ایکی نهایت نقطه سنه برر موازی قوتك تطبیق اولدیغی دعوا . سی ظاهر اولورکه، بونلرک قوهٔ محصله سنی ذهنأ تعین و تصور بزجه قولایدر . ایدی، اشبو قوهٔ محصله نك نقطهٔ تطبیقی ایله جسمك اجزای فردیه سندن دیگر بر اوچنجی بینی برخط مستقیم ایله وصل ایدر، ینه دعوای سابقی حاصل ایلرز .

بو وجهله حاصل اولان ایکی قوهٔ متوازیه نك یرینه قائم اولق اوزره آنلرک قوهٔ محصله سنی تعین ایدر و بومنوال اوزره دوام ایلر سهك، جسم مذکوری تشکیل و ترکیب ایدن بالجهله اجزای فردیه و تعیر دیگرله کافهٔ قوای صغیره نك مجموعنه مساوی یالکز برقوت حصوله کتوریرزکه، اشبو قوت، قوای موجوده نك قوهٔ محصله سی و بونك جسم مزبور اوزرنده کی نقطهٔ تطبیقی ایسه اوجسمك « مرکز ثقتی » اولمش اولور .

چونکه، جسمك هر بر جزؤ فردینه آیری آیری تأثیر ایدن جاذبه قوتلرینه مساوی اولق، یعنی جسمك مجموع ثقتی یرینه قائم اولق اوزره قاعدهٔ فنییه تطبیقاً برقوت حاصل ایتدککه، اوده اجزای فردیهٔ محتوییه تأثیر ایدن قوانك قوهٔ محصله سیدر . ایشته بوسبیه مبنی، اشبو قوتك نقطهٔ تطبیقی جسم مفروضك « مرکز ثقتی » نقطه سنندن عبارت اولمش اولور . تعیر آخرله، بر جسمك « مرکز ثقتی »، بر نقطه درکه، جسمك تکمیل وزن و ثقتی نقطهٔ مزبورده ده تجمع ایدر .

بر جسم نه وضعیتده بولورسه بولنسون، جسم مزبورک مرکز ثقات نقطه‌سی اصلا تبدیل ایتمز . زیرا، بر جسمک مرکز ثقاتنی تعیین ایدرکن، او جسمک وضعیتنی اصلا نظر اعتباره آلامش ایدک . بوندن بشقه، جسمک اساسی اولان قوای صغیره، هر آن مرکز ارض طرفندن جذب ایدلایکندن دائمًا یکدیگرینه موازی اولمغله، بناءً علیه، بر جسمک شکلی، صورت ترکیبیه‌سی دکشمدهکجه جسم مزبورک مرکز ثقاتنی ده غیر متبذلدر .

پک کوزل آما، فعلیاته کیریشه‌جک اولورسه‌ق، جسم اوزرنده غیر مرئی اولان شو مرکز ثقات نقطه‌سنی نصل تعیین ایده بیلیرز؟ شمده‌یه‌قدر مرکز ثقات حقنده تعریف ایده کلدیکمز اصول وقواعد هب نظری، هب ذهنی ایدی . لکن قواعد مذکوره‌بی عمیقانه تفکر وملاحظه ایده‌جک اولورسه‌ق، مرکز ثقاتک بالعمل تعییننده موفوق اولاجغمز شبهه‌سزدر . همده بونک ایچون پک بسیط برواسطه بولا بیاه‌جکز .

هر نصل اولورسه اولسون، بر جسم اله آلام . وفرض ایده‌لم‌که، بوجسمک مرکز ثقاتنی، داخاننده بولنسون، بزجه‌ده معلوم اولسون . شمده‌ی، سز زیرسیکزکه، بزجه نه‌دن معلوم؟ حقکز وار . فقط، علوم ریاضیه‌ده مسائلی اکثریا معلوم فرض ایدرلر، اوکا کوره‌مسئله‌نک تنظیمنه کیریشیرلر . بونک ایچون بزده بوراده جسمک مجهول اولان مرکز ثقاتنی معلوم فرض ایتدک . شمده‌ی، مرکز مجهول شوواسطه ایله بزده معلوم اولاجق .

دقت ایدک!

فرض ایدم که، مرکز ارضدن مرور ایدن خط شاقول
 بو جسمک داخله کیردرک، مرکز ثقلت نقطه‌سندن چسین،
 وجسمک قسم علیاسندن چیسین . بوفرضیاتی آکلادیکز
 ایسه، شو مثلزه دقت بیورک . آکلامقده هیچ کوجک
 چکمزسیکز : برپورتقالی معلقده طوتک ! اوزون بر ایکنه‌نک،
 شاقول استقامتده اولارق پورتقالک آلت طرفدن کیردرک
 اوستندن چیقدیغنی تصور ایله‌یک .

شمدی ایشی البته اکلادیکز . اکر . بوخط موهومک
 مرور ایتدیکی نقطه‌دن، یعنی جسمک نقطه‌ علیاسندن جسم
 مزبور بر ایپاک ایله تعلیق اولنسه، بدیهیدرکه، جسم، بولندیغنی
 وضعیتی اصلا تبدیل ایتمه‌رک طورر : هیچ حرکت ایتمز .
 چونکه، قوتسز حرکت اصلا وقوعه کلز . مادامکه، جسم
 مزبوره تأثیر ایدن کافه قوتلرک یرینه قائم اولمق اوزره قوای
 مزبورده‌نک قوه‌ محصله‌سی جسمه تأثیر ایدیور ؛ و مادامکه
 بوقوه‌ محصله، جهت متقابله‌ده جسمک تعلیق اولندیغنی ایپلکک
 مقاومتیله محو ایدیلیور ؛ بو حالده جسم مزبوری تحریکه هیچ
 برسبب یوقدر . بناءً علیه، جسم وضعیت اصلیه‌سنی اصلا تبدیل
 ایتمز . زیرا، ایپلکک مقاومتی بر قوت‌درکه، جسمک قواسنک
 قوه‌ محصله‌سی کبی شاقول استقامتده مرکز ثقلندن کچور .
 ایکی مساوی قوت، بر جسمه جهت متقابله‌ده تأثیر ایله‌سه،
 جسم مزبورک بهمه‌حال موازنتده طوره‌جغنی بدیهیدر . ایشته
 شوقضیه‌ بدیهیه‌یه، ده‌ها طوغریسی شو متعارفه‌یه بناءً جسم،
 کسب موازنت ایدر .

شو قاعدۀ اساسیه استناداً دیهلم که، مرکز ثقلتندن، ویا
 عین بودیمک اولان، مرکز ثقلتنه مستندا تعلیق اولنمش هر جسم
 وضعیت اصلیه سنی محافظه ایدهرک کسب موازنت ایلمر .
 مار الذکر قواعدی بلله دکدن صکره، یالکز ذهنأ دکل،
 کوزلرمز، اللرمزله ده عملیات سابقه یی اجرایه تثبت ایدلم :
 شمدی شو سطرلری یازمقده ایکن ماصه مک اوزرنده
 بولنان شو اودون پارچه سنک مرکز ثقلتی تعین ایتمک مطلوب
 اولسه، اودون پارچه سنک هر هانکی بر نقطه سنه اولورسه
 اولسون، بر اوفق چیوی چاقارم؛ بو چیوی بی ده بر ایلمک ایله
 باغلار، اودون پارچه سنی بونک واسطه سیله تعلیق ایلمر .
 اول امرده، اودون پارچه سی احتمال که صاغه صوله حرکت
 ایدر؛ نهایت بروضعیت آیلرکه : بو وضعیت ایله کسب موازنت
 ایدهرک ثابت بر حالده قالیر . بو حال بزّه اثبات ایدرکه، ایلمک
 مقاومتی محو اولمشدر .

دیمک درکه، جسمک بالجمله قواسی، ویا قوای مزبوره
 یرینه قائم اولان قوۀ محصله سی، ایلمک استقامتی ایله جهت
 متقابلده منطبق اولمش، یعنی، ایلمک شاقول استقامتنده بولنوب
 بوجهته اودون پارچه سنک مرکز ثقلتندن مرور ایلمشدر .
 اگر، چیوینک چاقیلمش یرندن بر بورغر، ایله ایلمک جهت
 استقامتنده اودون پارچه سی دلینمش اولسه، شبهه یوقدرکه،
 جسمک مرکز ثقلتی بودلیکم اوزرنده بولنور . فقط دلیکم
 اسطوانه شکلنده دلینمش اولدیغی جهته، مرکز ثقلت نقطه سی
 مذکور اسطوانه نك محوری تعین اولنوب تماماً وسطندن مرور

ایدن خط مستقیم اوزرنده بولنور. فقط نرسنده؟ هنوز بیله م.
 لکن، شمدي بونی ده تعیین ایدرک بیله جکم .
 یوقاروده تعریف ایده کلدی کمز عملیاتی تکراراً اودون
 پارچه سنک دیگر بر نقطه سی حقنده اجرا ایدم . یعنی اودون
 پارچه سنک دیگر بر نقطه سنه دیگر بر چوی دها قاقالم و کافی السابق
 عملیات مشروحه یه دوام ایله م . بو ایکنجی ایپلک استقامتنده
 بورغو ایله آچیلایق اسطوانه نك محوری دخی بلا شبهه
 جسمك مرکز ثقلت نقطه سنندن کچر . شمدي، مرکز ثقلت
 نقطه سی اولجه برنجی اسطوانه نك محوری اوزرنده، نومؤخرأ
 ینه ایکنجی اسطوانه نك محوری اوزرنده بولنور . حال بوکه،
 بر نقطه عین زمانده ایکی خط مستقیم اوزرنده بولنسه، نقطه
 مزبورده بو خط لرك بهمه حال نقطه تقاطعنده بولنه جغندن،
 بوبابده جسم مزبورك مرکز ثقلت نقطه سی بورغو ایله آچیلایمیش
 اسطوانه لرك یکدیگری قطع ایتدکری محاده بولنمش اولور .
 محمد نادر

صحنای نوزاد { مابعد }

— ۶ —

— بالذات والده سی سو دیله نوزادك ارضاعی —

۶۰ . — اطفالك، ولادتی متعاقب، درت بش آی یالکز

سود ایله انفاق واعاشه سی لازمدر . سود، طبیعتک تعیین
وتخصیص ایتدیکی اک زیاده مناسب وموافق بر نفقه در.

نوزادک معدده سی وباغر صاقلری چوربالری، نشاسته لی
میکلری اتی هضم ایده جک قوتده دکلدر .
سود نوزادک برطعام حقیقی ومناسبیدر.

۶۱ . — طبیعت وعقل وحکمت والده لک اک کوزل
مرضعه اوله بیله جکلرینی کوسترر .

بوابده اثبات حقیقت ایچون جلد لرله کتابلر نشر ایدلمشدر .
لکن حیفا که قادینلرک همان نصفنک انظار دقتی بو حقیقته
ایلیشامشدر . مدنیت بوکی غرائبی انتاج ایدیور .

عظمت واحتمام و بطائت و کسالته آلیشمش اولان خانملر
چو جقلرینی یانلرندن آیررلر؛ زیر ازحمت ومشقتدن اندیشه ایدرلر .
نزد خانمانسوزلرنده ارضاع موده یه اویمزمش ! احتشام واغترار
اوغرنده هیئت اجتماعیه نک بررکنی اوله جق اولان یاوروجقلرک
هلاکنه سبیت ویرمک نه بیوک اخانترر؟

۶۲ . — بزده ایستاتستیکلر طوتیلامامشدر که بوابده کی
وفیات یازیله بیلسون . استانبولده، دکل بالآخره سود ویرما-
مک، حتی، حین حمده چو جق دوشورمک صنعت وموده حکمنه
کیرمش وعلناً بویولده اجرای حباثت ایدنلر بولنمشدر . (*)

۶۳ . — والده لک وظائفی یالکز تولید دکل بلکه
ارضاع وتربیه نوزاددر . لکن قادینک صحتی مختل اوله رق
سل الرئیه استعدادی وارسه یاخود بنیه وی دیگر برمرضه مبتلا

(*) « اسقاط جنین » اوزرینده ایلروده بحث اولنجه قدر .

ایسه طیب آئی ارضاعدن منع ایلر. والده سنک سودی آرزو صولی اوله رق چوجغه غیر کافی ایسه برسود ننه واسطه سیله ارضاع نوزاده غیرت ایتملیدر .

۶۴ . — قادینلر ایچون اگ فائده لی سعی وعمل مساعیء مادرانه در . ارضاعک حیثیتی تنزیل ایده جکی حتمده کی افکار بسبتون باطلدر . بویولده کی حفظ حیثیت صرف اخانت ومغایر انسانیت ومخالف ادمیت و حیوانیتدر .

۶۵ . — ارضاع خصوصنده او قدر دکری اولیان بر والده نک چوجغنی امزیرمسی یبانجی بر قادیندن دها اولیدر . اورته بر قوت و بنیه ده اولان بر والده نک سودی قوی البنیه برسود آنانککندن چوجغه دها نافعدر .

۶۶ . — فعل تولیددن درت بش ساعت صکره ارضاعه باشلامق اولیدر . حالت مبناده اولان سود یاخود آغز نوزادک قوناقلنمسنی — یعنی ایلك دفعه دفع طبع ایتمسنی تسهیل ایدر ونوزاد بو اصول ایله بر آباق اولی ممه امکه آلیشمغله برابر والده . سنک سودینک ورودینه دخی بادی اولور .

۶۷ . والده یاخود سود والده ، مه لرینک چاتلایوب یارلمسندن احتراز ایچون ، هر امزیرشدن صکره حلمه (مهه باشی) بی اینجه وتمیز بر تولبند ایله سیلمکه دقت واعتنا ایتملیدر .

۶۸ . — بعضاً مهه باشلری چاتلار وممه نک قاعده سننده چیبانلر حصوله کلیرکه غایت وجعنا کدر . باخصوص نوزاد مهه بی آغزینه الدیغنده او قدر وجعلیدرکه ارضاع همان ممکن دکدر . سود ویرلمینجه مهه سود ایله شیشر ، وبوجهته وجع تراید ایلر .

حلمه اوزرینه بر قورساق کچیره رک یا خود قوللودیون
سوره رک صنعی برمه باشی تشکیل اتمک قابلدیر . بر قاج ایکنه دلیکی
ایله دلینمش قورساغک اوزرینه ممه ویرمزدن اول بر از شکر
شربتیی سورملیدر .

صافی یا خود دروننه عسلبند روحی علاوه ایدلمش غلیسرین
چاتلاقلره پک ایوکلیر . (۶۰) غرام غلیسرینه بر غرام عسلبند
روحی (Teinture de benjoin) بویله بر حالده ممه باشنی طوغر-
یدن طوغری یه چوجغک آغزینه ویرمامک اوزره مختلف صنعی
ممه باشلری یامپشلدردر . بونلرک بر طاقی قاووچوقدن یاپلمش ایسه ده
فقطاک ایوسی صرچه دن یاپیلوب اوزرینه بر باش کچوریلاندر .
بو باشلر ایکی قطعه دن مشکلدر : (۱) زیتونی شکلده
بر فانوسدر (۲) قاووچوقدن صنعی بر حالمه در بعضاً آره لرینه اون
بش یکر می سانتیمتر و اوزونلغنده قاووچوقدن بر بوری علاوه
ایدیورلرکه اقتضاسنده بونکله مملر بوشالدیله بیلور . بونک
شفاف بولمنسی دیکر لرینه ترجیحه سبیت ویرمکده در . لکن
صیق صیق تطهیری لازمدر .

۶۹ . — بعضاً سود زیاده کلسیله مملری شیشیرر و شدید
اوجاعه بادی اولور . انک ایچون انلری بوشالتمغه جهدا یتمیدر .
اک قولای بارداق ایله چکمک و یا خود صحتی یرنده برینه
امدیر مکدر . بویابده کوزل بعض آلتلر یامپشلدردرکه (۲۲) ده
بیان اولندیغی اوزره هم وقت حملک نهایت زمانلرنده ممه
باشلرینی میدانه چیقارر و همده زیاده سود ایله طولمش مملری
بوشالدیر .

٧٠ . — ايلك كونلرى مملرى صوووقدن حفظ ايتليدر .
سود على حاله ممدن آقه بيه جكندن كو كسنه برقاچ دفعه قاتلامش
بربز قويمق پك اعلادر .

٧١ . — نوزاد احوال آتیه ده مه امكده صعوبت چكر :
١ — ديل باغنىك (دلجك — لجام) قيصه نغى وديلك
ياپيشقلى امكى منع ايلر . — بو حالده دلجكزى كسمك اچون
برطيبه مراجعت ايتليدر . عمليات پك قولاي و بسيدر .
٢ — مه فنا و يرلمسيه حلمه لسانك آتيله دوداق آرسنه
كيرر — بو حالده كوچك پارمغى چوجغك اغزينه صوقه رق ديلنى
آشاغى به آمليدر .

٣ — مه زياده حجملى اولورسه نوزادك برونى سد و بو
جهتله تنفسى قطع ايلر — مه نك اوزرينه يعنى چوجغك مناخير .
ينه تصادف ايدن محله پارمقارله باصه رق بر اولوق تشكيل ايتليدر
تاكه چوجق راحت نفس آله بيلسون .

٤ — نوزاد غايت ضعيف و نحيف ايسه : لاجل التنيه
آغزينه برقاچ دامله سود داملاقملى ، كمال نزاكتله مهبى آغزينه
و يرمكه چالشملى و حلمه اوزرينه شكر شربتى سورمليدر .
٥ — نوزادك اوشويوب نزه اولمى — (بو بحث ايلروده
موقع مذاكره قونه جقدر) .

٧٢ . — نوزادك آغزينه مه ويرلد كده اموب امه ديكنى
اكلامليدر . انك اچون بر پارمغى چوجغك غر تلاغنه (اموك
= خنجره) قويمليدر . غر تلاغك ترفع و تنزلى مه امديكنه
بر دليل قطعيدر .

۷۳ . — مبداء ارضاعده اوقاتی تعیین ایتماید . هرآن
 وزمان ارضاع فابریقه سنی اتعاب وصیق وصیق هضم ایله وجود
 نوزادی اضعاف ایله . ارضاع زمان وساعتلرینی تحت انتظامه
 آملیدر . یوقسه بی قرار و بلا آرام چوجغه ممه ویرمک
 هضمسزلغه، اسهاله، قیه وقولنجلره بادی اولور .

نوزاد ایکی آیلق اولنجیه قدر هر ساعت ممه ویرمیدر .
 صوک دفعه اولق اوزره نصف الیلدن بر ساعت اول یعنی
 آفرانغه ساعت اونبرده (*) و صباحلین کذا آفرانغه درت
 یاخود بشه طوغری ویرمیدر .

۷۴ . — ایلك كونلری بودرلو حرکت اولنورسه
 چوجق پك كوزل آیشیر . کیجه لری والده یاخود سود
 والده سنك بش التي ساعت استراحتی لازمدر . انك ایچون
 اوقاتی تعیین پك كوزلدر . یوقسه چوجغك اویومسی ایچون
 خشخاش شروبی، کوروکچی اوغلی معجونی، تریاق وعشاقیلر
 معجونی کبی اویوشدیریحی شیلر یدیرمک پك فنادر بناء
 وجودی هدم وتخریب ایله . بعضیلری نوزادك اویومسی
 ایچون برظاقم عجوزه قادینلره مراجعت ایله چوجغك آرقه سنی
 کسدیریورلر . ضعیف ونحیف اولان وقانه احتیاجی بولنان بویله
 بروجوددن قان چیقارمقده نه معنا واردر ؟ بویله برتدیرسز .
 لکه دوچار ایدلمش نوزاد كرك بیچاغك آچیسندن و كرك قانك
 خروچندن بیوك بریورغونلغه وضعفه دوشمسیله بیتاب قالیر .

(*) آفرانغه ساعتی یازمقندن مقصدم ثابت بولندیغنددر یوقسه عادات

افرنجیه رعایت وتبعیتدن دکلدر .

۷۵ . — ایوجه امدکدن صکره نوزادک استراحتدن بشقه
براحتیاجی یوقدر. ممه اره لرنده نوزاد او یانوبده آغلارسه ؟
خفیفجه ایکی اوچ دفعه بشیکنی صاللاملی؛ ینه او یومازسه
قونداق بزترینک ایصلاق اولوب اولمدیغنه باقملی؛ قونداق
ایچون قوللانیلان ایکنه لرك چوجغک جلدینه ایلشامسنه دقت
ایتملی. حالبوکه تجاربدیده اولیان کنج والده چوجغنه هر
آغلایشده ممه ویرر .

۷۶ . — نوزادک منظره سی زحمت و مشتقده بولندیغنی
ایما ایتمزسه (ایلروده بحث اولنه جقدر) ومه ویریلوبده احتیا.
جات غدائیسه سی دفع اولمش ایسه فریاد و او ییلاسی آچاغنه دلالت
ایتمز. و او ییلا قوای سائره ایله نسبتده بر وظیفه طیعیه در .

۷۷ . — نوزادک و او ییلاسنه نه یولده مقاومت ایدیله جکلی
بیلمین، اک کوزل بر سود والده اوله مز .

۷۸ . — چوجق او یویهرق بیور . « او یوسونده بیو-
سون تی » نغماتی دوشونیا ممدن سویلنامشدر . او یقومدتی
اوچ درت ساعتی کچمز ایسه ممه ویرمک ایچون نوزادی او یاند-
یر ماملیدر . ایکی ساعتک بر استراحت هضمک اجراسی ایچون
نوزاده کافیدر .

۷۹ . — چوجغه ویریلن ممه مدتی . — نوزادی طو-
یخه یه وچکیلنجه یه قدر امزیرملی . طویدقده کندی کندینه
باشنی چکر. آرتق امکدن زیاده تبسمه واکنمکه باشلار. بوده
اون اون ایکی دقیقه لوق برمدتدر . بوقاعده مطلق دکلدر،
بعض شرائط ایله تحول ایلر .

۸۰ . — ببضاً مہ امد کد نصرکہ، نوزادک آغزینہ امیدکی سود قولایلغہ کلہ بیلیرکہ بونی قی دن آیرملیدر؛ چونکہ قی غایت شدید حرکات ایله وقوعہ کلیر.

۸۱ . — قی برحال مرضیدرکہ لاجل التداوی طیب حاذقہ لزوم مراجعتی اعلام ایلر .

۸۲ . — نوزادک امیدکی سود صیقجہ آغزینہ کلکہ باشلارسه درحال برسبب مرض اولہ بیلیر .

علامت مذکورہ احوال مختلفہ دہ حصولہ کلیرکہ لاجل۔
التداوی بیلنمسی لازمدر :

۱ — نوزادک کمال حرص وطمع ایله یاخود مہلری زیادہ مملو بولدیغندن سرعتلہ مہ امسی — بو حالہ ہر بر، ایکی دقیقہ آرسندہ مہی نوزادک آغزندن چکملی .

۲ — مہی آغزینہ آلمدن فریاد ایدوب حدت ایتسی — بو حدت لسکین اولننجهیہ قدر بکملی .

۳ — چوقجہ امسی؛ — دیگر مہ ویریلشده طویق شرطیہ اعطا اولنہ جق سودک مقدارینی تنقیص ایتلی .

۴ — غازلرک وجودی؛ — مہ امد کدن صکرہ غازلرک صعود و خروجی ایچون نوزادی طوغری طوتلی .

۵ — دفع طبع ایچون نوزادک زیادہ جہ ایقینمسی — انقباض معتادی دفع واصلح ایتلی (ہندبا شروبی Sirop de chicorée ایلرودہ بحث اولنہ جقدر .)

۶ — قونداغک وجود نوزادی چوقجہ صیقمسی یاخود اللہ طوتلدیغنی وقت قرنی اوزرینہ چوقجہ باصیلمسی — بو ایکی محذورہ قارشو احتیاطدہ بولنلی .

۷ — سودك زياده مغدى اولمسی ؛ بو حالحده عموميتته قرن
آغريلرى ظهور ايلر — هر مه زمانلرى آره سنده كي مدتي
اوزاتملى ؛ برده امزيرلديكي زمان هر ايكي مهي متعاقباً آغزينه
ويرمليدر ؛ چونكه مه دن ايلك چيقتان سود صكره دن كلن سوددن
دها آز مغديدر .

۸۳ . — اوقات مېينه ده مه ويريلر ومطالعات سابقه
نظر دفته آليرسه چوجق كمال صحتته امرار اوقات ايلر .

۸۴ . — مرضه لرك طعامى . — مرضه لر تلذذاته
قاپلميوب تغدى ايجون يمليدر . اعتدال بو بابده كوزه ديله جك
بر نقطه در .

« خوردن برای زیستن و ذکر کردنت »

« تومعتقدکه زیستن برای خوردنت »

۸۵ . — مرضه كرك كندينه وكرك چوجغه مضرتي
اولان هر طعامدن احتراز واجتناب ايتمليدر . مغدى يمكلر
يمليدر . اتله بقاءه وفضوليه كي غازلر حاصل ايدن سبزواتدن
بشقه تازه سبزه لر اكل ايتمليدر .

۸۶ . — سودى نه تزويد ونه تنقيص ايدر هيچ برغدا
يوقدر .

۸۷ . — شراب وسائر مشروبات كئوليه نوزادى
عارضات وخيمه يه القا ايلر .

۸۸ . — يمك يركن والده ياخود سود والدهسى چو-
جغنى امزيرمامليدر . تحفى شوكه ببضيلرى يديكي يمكك
طوغريدن طوغرى يه ممله ره واورادن نوزاده انتقالى ايجون
چوجغنى يمك يركن امزيريور !! پك بوش فكر .

۸۹. — مرضه لره سیر و تنزه لازمدر . کندیلری
مشاق و متاعبدن و انفعالات شدیددن احتراز ایتمیلدر لر و شدیداً
برشیئه منفعل اولمش ایسه لر سکونت بولنجیه قدر مه ویرما .
ملیدر لر — نظافت و طهارته دقت و اعتنا لازمدر . صیق صیق
استحمام ایتمیلدر لر .

۹۰. — اوچنجی آیدنصره نوزاده هر اوچ ساعتده بر
ویدنچی آیه طوغری هر درت ساعتده برمه ویرملیدر .

۹۱. — یدنجی آیه قدر نوزاد والده سنک یاخود سود
والده سنک سودندن بشقه برشی ایله بسلماملیدر . بوزماندن
صکره سود کسیمی وقتنه قدرینه ارضاعه دوام و فقط آتیده
مذکور مواد ایله تدریجاً تغذیسی اکمال و اتمام ایدملیدر .

۹۲. — یدنجی آیده کونده، ایویشمش اولمق شرطیه،
صولی بربولاماج ویرلمکه باشلانیر . بوبولاماجک اساسی اینک
یاخود کچی سودیله برقهوه قاشیغی بغدادی اونی یاخود مواد
آتیه دن عبارتدر : پرنج اونی، آراروت، پتاتیس نشاسته سی،
آرپه ویولاف اونی .

۹۳. — چوجق بونلرک هانکیسندن حظ ایدرسه آنی
ویرملیدر . نفرت ایتسون ایچون براز شکرمله لیدر . درت
بش قاشیقدن باشلاملی و صباحلری یدیرملیدر .

۹۴. — نوزادک یاشی نه قدر کوچک ایسه بولاماجده
اوقدر صولی اوله جقدر — صویرینی طوتار زعمیله چوجغه
طعامدن صکره مه ویرماملیدر .

۹۵. — سکزنجیدن اوننجی آیه قدر چوجغه دائماً

عینی ساعتزده اولق اوزره، برصباح براقشام یدیرملیدر .
بوزمانده ۹۲ ده بیان اولنان اغدیه دن بشقه آتیده مذکور
اطعمه یه مراجعت ایدیلیر : پکسات، شکرلی پکساتلر، تاپیوقا،
وکوزل پیشمش اکمک قابوغی .

۹۶ . — پاسته لر آغر اولدیغندن چوجغه ویرماملیدر .

۹۷ . — اوننجی آیدن سود کیمی زمانه قدر چوجغه

صبح اوکله اقشام اولق اوزره برر بولاماج یدیرملیدر .
یدیریلان ساعتزده دایما بر اولمیلیدر .

۹۸ . — بوزماندن صکره نوزاده یواش یواش و آزر آزر

اوکوز و پلیج اتی صوی. پلیج بودی، قیون کولباصدیسی، تازه
و آز پیشمش یورطه یدیریلور .

۹۹ . — نوزادک احتیاجات حقیقیه سنی نظر دقته آلهرق

اغدیه نك مقدار وطبیعتی انتخاب ایتیلیدر.

۱۰۰ . — علی العموم اطعمه نك یاخود خصوصی

برطعامک افراطی مضردر .

بسیم عمر

سعادتلو غولچ پاشا حضرتلرینک معاون مقتدری

اذکیامزدن محمد طاهر افندی طرفندن هدیه بیورلمشدر،

— شهرزده مقناطیسیت —

قوتلیجه دو یلمش بر تیمور پارچه سنک مقناطیسک تحت تأثیر

ونفوذنده براقلدیغی حالده اخذ ایلدیکی خواص مقناطیسیه یی

خیلی وقت محافظه ایتدیکی چوقدنبرو معلومدر . یوشاق تیمورده بوخاصه مشاهده اولنمز ایسهده دویمه ودوکه تیمورلر الدقلری خاصه مقناطیسیه یی خیلی مدت حفظ ایدرلر . بوکیفیتک تجربه سنه ابتدا ۱۶۰۰ سنه میلادیه سنده ژیلبرن نام ذات مباشرت ایتشدرد . مومی الیه متعدد تیمور چوققلری نی نصف النهار مقناطیسی جهته طوغری ثابت قیلوب بعده چکیج ایله دوکر ایش . بوکونکی کونده مرکز صنایع عد اولنان شهرلرده تیمور ایله انشآت زیاده سیله تکرر ایتدیکی جهته مذکور شهرلرده غایت جسم برقوه مقناطیسیه نک موجود بولندیغی پک سهولته اکلایشیلور . هله تیموردن اولان انشآت متمادیاً مبتلای تزلزل و اهتراز اولدقلرندن خاصه مقناطیسی یی اخذایده چکلری برامر طبیعیدر .

فی الحقیقه بویله در . -- بزبوراده مقناطیسیت مذکوره نک طبیعت وقوتی کوسترمک ایچون بعض تجربه لر اجرا ایده جکر . تجربه لر مزدن استحصال ایدیلان نتیجه لر کره ارضک مقناطیسیتی قوه تأثیریه سنک عظمتی اثبات وبوبابده دها برچوق حقایق رهین بداهت ایدر . آتیده سویلیه جکمز شیرل دها ایو اکلشلمق ایچون شوراسنی دخی ذکر ایده لمکه قطیت مقناطیسیه ایکنه نک متوجه بولندیغی جهت اعتبار اولنمشدر . بوجهته ایکنه نک شماله متوجه اولان اوجی قطب شمالی عد اولندیغی کبی نصف کره شمالینک قطیتی دخی « قطیت جنوبیه » اولمش اولور .

تجربه ایچون ایکنه سی اون سانتیمتره طولنده اولوب آنی

جزئی بر مقدار مقناطیسیتی بیاہ حس ایدہ جک مرتبہ دہ منتظم صورتہ یاپیلان و معدن مہندسلری طرفدن استعمال اولنان یوصاہ قوللانلشدر . ایلك تجربہ نیویورق شہرینک ہوا شمندو . فرلرینک تأثیری اوزرنده اجرا اولنمشدر . بونوع شمندو فرلری ہیچ کورمیان ویاخود صورت انشالرینہ دائر بعض معلومات مطالعہ ایتمیانر ایچون معلومات اولہرق شو قدر سویلیہ لمکہ مذکور شمندو فرک اساسی دویمہ تیموردن معمول ستونلردن عبارت اولوب اشبو ستونلر رایلرک دوشندیکی دیرکلرہ مسند وقاعدہ مقامندہ بولنورلر . ایشتہ بو ستونلر اوزرنده اجرا اولنان متعدد تجربہ لر ایلہ مذکور ستونلرک پک آز استنا ایلہ کاملاً خاصہ مقناطیسیہ نی اقتباس و جملہ سندہ اک آشاغیکیلرک قطب شمالی نی تشکیل ایتدکلری اکلا شامشدر .

اشبو تجربہ شہرک متعدد محلہ لرندہ اجرا اولنوب یکدیگرلرندن اون کیلومترہ دن زیادہ اوزاق بولنان ستونلردہ قطبیتک عینی اولدینی ستونلردہ بالعکس ضعیف اولدینی کورلمشدر . لکن مذکور ستونلردن ہیچ بریسی قسم سفلا سندہ قطبیت جنوبیہ ارانہ ایتماش وحتی دوکمہ تیموردن اولان دیرکلرہ بیاہ جزئی قطبیت شمالیہ مشاہدہ اولنمشدر . تیموردن اولان انشآتک یوقاری طرفلری تدقیق اولندقدہ عمودی ستونلرک دائمی اولہرق مقناطیسی بولندقلری وقسم سفلالرینک قطبیت شمالی نی تشکیل ایتدکلری کورلمشدر . حتی استاسیون بناسنک چاتیسنی حال اولان و دوکمہ تیموردن معمول بولنان دیرکار دخی اشبو خاصہ نی شال بولندیگی کبی یولجیلرہ مخصوص

اولان سالونلردن برنده بولنان دوکمه تیموردن معمول برصو-
 بهده دخی عینی خاصه مشاهده اولمشدر . اون ایکی میلیمتره
 قطرنده تیمور چبوقلردن مرتب چرچیوهلرده دخی بو حالک
 عینی کوریلوب برغاز بوریسنگ اوجی ایسه قطیت جنوبیه یی
 ارئه ایدیور ایدی .

هله ستوندن ستونه قدر کلان انشاآنده کی دیرکلر بدرجه ده
 خاصه مقناطیسیه یی اقتباس ایتمشلر ایدی که مذکور دیرکلرک
 الیاف داخلیه سی قطیت شمالیه یی والیاف خارجیه سی قطیت
 جنوبیه یی ارئه ایدیور ایدی . بنا برین مذکور دیرکلر بر نوع
 اوزون ایکنهلر تشکیل ایتمش اولیورلرکه قطبلری طول جهتنده
 اولیه رق بالعکس عرضری استقامتنده بولنیور . بو کیفیت استا-
 سیون بنالرینی حامل اولان و فقط یوقاریده کی دیرکلر ایله بر
 زاویه تشکیل ایدن ستونلرده دخی مشاهده اولمشدر .

تیمور ویاچلیکدن اولان اجسامک، عرضری استقامتنده
 اوله رق خاصه مقناطیسیه یی اقتباس ایلملری تصور اولندیغندن
 زیاده واقعدر .

ایکنجی بر تجربه بروقلین کپرسی اوزرنده اجرا اولندی .
 تجربه یی اجرا ایدنلر کپری یه نویورق یقاسندن کلوب ساحلدن
 ساحله قدر متمد اولان تیمور قایشلرک ابتدا ایلدیکی محله
 مواصلت ایتدکلرنده ابتدا تجربه ضمننده قایشک سطح اعلاسنی
 انتخاب ایدوب سطح مذکورده قطیت جنوبیه بولدقلری کی
 اشبو تجربه ایله قایشلرک بروقلین جهتنده کی اوجلرک قطیت
 شمالیه یی ارئه ایتدکلری ظننده بولندیلر .

ذوات مومی الیہم تجربہ دہ دوام ایله قایشك وسطنه قدر
 كلهرك وسطنده دخی قطیت جنوبیہی بولدقلىرى كبی بروقلین
 طرفندہ کی اوجی معاینہ ایتدکلىرنده او طرفندہ عینی قطیتی
 بولملىله مذکور قایشده خاصه مقناطیسیه طول استقامتندہ
 اولیوب عرض استقامتندہ اقتباس اولندیغنی کشف ایتدیلر .
 بونك اوزرینه قایشك آلت طرفنی معاینہ ایتدکلىرنده
 هر طرفندہ قطیت شمالیه بولدیلر . بو کیفیت كرك نويورق
 وبروقلین جهتندہ کی اوجلرده و کرکسه وسطده واقع ایدی .
 قایشك خاصه مقناطیسیه یی قطراً شامل اولدقلىرنه آرتق هیچ
 شبه قلمدی .

مرکز استاسیوننده لوقوموتيفلرك حرکتیه متمادیاً تزلزل
 و اهتزاز اوزرنده بولنان رایلر اوزرنده اجرا اولنان تجربهلر
 ایله کیفیت مذکورہ یکیدن میدان ثبوتہ چیقدی . مذکور
 رایلر مقناطیسیت جهتیه پك بیوک برعدم انتظام کوستریورلر
 ایدی . بونلر خاصه مقناطیسیه یه، بسبتون مختلف صورتده
 مالک بولنیورلر ایدی . بروقلین قایشلری کبی، بعضیلرینك
 مقناطیسیتی طول و بعضیلرینك عرض استقامتندہ ایدی . عرض
 استقامتندہ اولانلرده رایك اوست طرفنی پوصله ایکنه سنك
 قطب شمالیسنی جذب ایتدیکی حالده آلت طرفنی جنوبه طوغری
 برجازه ایراث ایتمکده ایدی . ایکنه نك ایکی وضعیتی بیننده کی
 سافه اون سانتیمتردن عبارت اولوب آلتك صحتی اثبات ایلدی،
 ایکنه یوز سکسان درجه انحراف ایتمش ایدی . بوتأثیر اك
 زیاده ایکی رایك مربوط اولدقلىرى نقطه ده کورلدی . تدقیقاتده

ایلرویه وارلدقده ایکنه نك استقامتی اوزرنده اولمق اوزره اعظمی کثافت نقطه لرینک — که ایکنه اوراده تقریباً یتمش التی درجه کوسترمکده در — یکدیگر لرینه مقابل و مخالف اولد. قلمری اکلاشلمشدر، کرک کپرینک و کر کسه هوا شمند و فرینک اوزرنده اجرا اولنان تجربه لر ایله دخی بو کیفیت ثابت اولدی. یکدیگر لرینه مربوط اولمیان بالجمله رایلر و مقابل رایلرک اوجلمری اوزرنده مقناطیسیت خاصه سی وار ایدی .

بوندن صکره تدقیقات شهرک سائر تیمور انشائی اوزرنده اجرا اولندی . پک چوق بنالرک دوکه تیموردن معمول اولان ستونلرک قاعده لری قطییت شمالیه و اوست طرفلری دخی قطییت جنوبیه اراهه ایدیورلر ایدی .

بروقلین کپرینک کمری آلتنده انشا ایلمکده اولان اوفق براوک برکوچک ستوننک کپری استقامتنده اوله رق خاصه مقناطیسیه بی الدینی کورلمشدر .

بوندن بشقه غاز و صو بوریلری مثللو پک چوق شیلرده خاصه مقناطیسیه نك وجودی و قسم علیالرک دائماً قطییت جنوبیه ایله مؤثر اولدینی اکلاشلمش و بنجار واسطه سیله تسخین اولنان بنالر داخلنده بولنان تیمور الاتک قسم سفلالرینک قطییت شمالیه مالک اولدقلمری مشاهده ایلمشدر . ایشته بوکبی دها برچوق مثاللر ذکر و اتیان قابل ایسه ده دنیاده مقناطیسیت خاصه سندن تمامیه بری و محروم هیچ برپارچه تیمور بولنه میه . جغنی اثبات ایچون بو قدر مثاللر کافی عد اولندی .

بونک سببی پک سهولتله اکلاشیلور . کره ارض غایت

جسیم بر مقناطیس اولوب قطب جنوبیسی نصف کره مزك
(نصف کره غربی) التنده بولمقدهدر . بنا برین افقه عمود
اولان هر بر تیمور ویا چلیک پارچهسی قسم سفلاسنده قطیت
شمالیه خاصهسنی ارئه ایدر و مساعد احوالده قطیت مذکورہ
کندیسندہ دائمی قالور . بالادہ ذکر اولنان مثالر بو خصوصی
تمامیہ تأیید ایدر . چونکہ تیموردن اولان انشاآتک جمہسنک
قسم سفلالری قطیت شمالیہنی ارئه ایدیور ایدی .

شمدی کلم بروقلین کپریسنک قایشلرینہ : شوراسنی
بیاملیدر کہ مذکور قایشلر شرقدن غربہ طوغری تمید
اولندقلرندن نصف النهار مقناطیسی ایله برزاویہ قائمہ تشکیل
ایتدکلرندن مقناطیسیت خاصهسنی قطارلری استقامتندہ اولہرق
المشردر .

محمدطاهر

تراجم احوال

اسپینوزا { مابعد و صوک }

اشبو اترك نشرندن صکرہ بولندیغی خانہ بالجملہ اوروپا
ادبا و حکماسی ایچون بر زیارتکاه کسلدیکندن وکلای اجنیہ
ایله، سفرا، حکما، والحاصل تقدیر ایدنلر، تلغین ایدنلر،
ردیہ یازانلر مصاحبندن اکسک اولمز لر ایدی . بو زیارتجیلر
اراسندہ « لاینیج » دخی داخل ایدی . لکن « لاینیج » اسپنوزا

حقنده اصلا شان وصفته مناسب لسان قوللانمدیغی کمال تأسفله
اوقونور .

« لاینیج » کبی برصاحب ذکانک اسپنوزانک مسلك حکیمانه.
سندن، سوء تلقی سائقهسیله، اورکمی البته باعث تأسف اولور.
واقعا « لوق » ک افکار بسیطهسنی بیله اکلایهمدیغی حالده
اسپنوزانک مقاصد عالیهسنی درک ایده مامسنه تعجب اولناملیدر.
بونکله برابر « لاینیج » ایستر اسپنوزانک مرانی اکلاسون
ایستر اکلامسون شوایکی بیوک آدملرک ملاقات ومکالمه لرینی
اوقویانلر طبیعی ممنون اولورلر .

اسپنوزانک یالکز برنجی دفعه اوله رق کمال تأثرندن اوضاع
وحسیاتی اداره ایده مامسی یار وفاشعاری، فلمنک وکلای
مشهوره سندن، « دو — ویت » ک « لاهی » ده عوام طرفندن
وحشیانه بر صورتده قتل اولنمسی اثنالرنده وقوعبولمشدر .

برده اسپنوزانک حیات خصوصیهسنه عطف نگاه ایده لم :
مشار الیه هر نه قدر فقیر ایدیسه ده قلیل اولان واسطه
معیشتندن دیکر لرینک احتیاجاتی ایچون دخی برمقدار شی
صاقلامش ایدی . وفاتندن صکره کاغدلری معاینه اولندقده
برکونلک مصرفی برسوتلی شوربا ایله برمقدار تره یاغی ایچون
تقریباً یتمش پاره یه بالغ اولمش ومصارف فوق العاده اوله رق
پیرا ایچون دخی فضله اونبش پاره ویرمشدر . ینه دیکر برکو.
نده کی اطعمه سی، عادی برشوربا ایله برمقدار قوری اوزوم
وتره یاغندن عبارت اولدیغندن تقریباً الی پاره اشبو مائده
قناعتکارانه سنه کافی بولنمشدر .

هر نه قدر اکثریتاه طعامه دعوت اولنور ایدیسده کندینک فقیرانه « سفره » سنی دیکر لرینک مشعشع سفره لرینه ترجیح ایلدیکندن بونوع دعوتلره اجابت ایلمدیکنی ترجمه حالی مقید لرندن « قوله راس » ذکر ایلور . بر قاج قومشولریله برابر اوجاق باشنده توتون اچرک انلرک اکلاویه بیله جکی شیلره دائر بحث آچر و دائماً اعتقاد وافکار لرینه طوقونه جق ابحا شدن قاجر ایدی . خانه صاحبه سنک چوجقلری اسپنوزایی پک سور و مشار الیه دخی انلره خرده بین ایله اورمچک محاربه لری کوسترر ایدی زیرا کندیسی بو حیوانلرک احوالی تدقیقه و آغلرینک انتظامنی تفتیشه پک مراقلی ایدی .

چوجقلغنده کرچه خسته دکل ایدیسده غایت نازک و مؤخرأ دخی دائماً نحیف برحاله ایدی . تخم ورم تدریجاً و فقط قویاً کوك طوته رق درماتی کسمش و ۱۶۷۷ سال میلادیسی شباطنک ۲۲ سنه سنه مصادف اولان بر بازار کونی ضعف حالی کاله ایردیکندن خانه صاحبی و صاحبه سی بو آنه دکن حقنده کوسترمش اولدقلری خرمته بناء کلیسایه کیتامک ایسته مشار ایسه ده خسته نک طب و نیازی اوزرینه ینه کیتمشلردر . عودتلرنده اسپنوزا بر مقدار کلیساده کی وعظ اوزرینه قونشدی واشتها ایله بر از ات صوی دخی ایچدی . بعد الطعام خانه صاحبلی ینه کلیسایه کیتدیلر ایسه ده یاننده بر دو قنور بر اقمشلر ایدی . فقط عودتلرنده ایش بتمش ایدی . یوم مذکورک بعد الزوال ساعت اوچنده دو قنورک یاننده ترک حیات مستعار ایش و دو قنور ایسه ویزیته پاره سی اوله رق

اوراده بولسان برکوش صاپلی پچاق ایله تره‌پزه اوزرنده بوله بیلدیکی پاره‌لری آلوب کیتمشدر . مشارالیه قرق بش یاشنده ذکا وادراکنک کمالی برزماننده وفات ایتمش و فقط مسلك حکیمانهنده ناقص برشی براقه‌یه‌رق کیتمشدر .

مشار الیهک مسلك فلسفیی خصوصه کلنجه وحدت‌دن بشقه برشی دکل‌در بوخصوص ایچون ترتیب ایلدیکی قضایای منطقیه هر فرد بسیطک وسعت ادراکی داخنده اولدیغندن نتیجه مسلكندن کرچه بعضیلرینی قبول ایلمش ایسه‌لرده قسم کلیسنی فهم و درک ایده‌مدکلرندن رد وجرحه قالمشدر . مشارالیه تحریات حقیقت ایچون بروجه آتی بسط مقال ایلیور: — تدقیق و تحرینک ایکی طریق وازدر، بریسی عامی دیکری فی‌در . بریسی بلا امتحان قبول اولنش اساسلردن تولداید، دیکری کوزل صورتده تعریف اولنش ولایقیله بیلنش اساسلردن تشعب ایدر . بوایکی شق‌دن انجق مؤخرکی معلومات حقیقیه‌یه دلیل اوله‌یلور . وبوطریقک ماهیتی ایسه علوم ریا-ضیه‌دن بشقه برشی دکلدر . فن مذکور هر برماده‌نک آسباب آنیسنی اکلادیغندن طبیعی هر برماده‌نک نه اولدیغنی دخی اکلار . برشیئی اکلامق ایچون اوشینک اشئای سائره ایله اولان ارتبا-طنی ده‌دخی اکلامیلدر بوده انجق قواعد ریاضیه‌یه کوستریله‌یلور . کرچه اسپنوزانک اساس مسلكی مسلك متصوفینک غیری دکلسه‌ده رساله‌مزه درج اولنه‌میان تعریفات حکیمانهنسی افکار عامیانه‌یه ملایم دکلدر . انتها . حسین عون

گوشنم

مسائل سیاسیدن ماعدا هر شیدن بحث ایدر، اون بش
کونده بر نشر اونور رسالدر .

نومرو ۱۰] صاحب امتیاز : بشیر فواد [جلد ۱

اِبْتِیَاتُ

بو آثاری کورنلر شبهه سز دیر
کونشر طوغدی صد حیرت کونشدن
عطوفتو کمال بک افندی حضرتلرینکدر :

قطعه (*)

شو اغاچ چشم عبرته اوریور
یازدهده قیشدهده یشیل طورییور
ظن ایدرسک چن قیام ایتمش
قدرت حقه احترام ایتمش

ممنلی زاده طاهر بک :

بنییم کوردیکم بوشکل غریب

(*) مدالیده زیتون اغاچی ایچون سویلنمشدر

بکا باقدچه بخش حیرت ایدن
اون ییل اول بورسم ایمش شکلم
نه قدر بکره مشم بکا بن

قطعه سی کمال بک افندی حضرتاری طرفندن شو قطعه

ایله تنظیر بیورلمشدر :

(*) بوجهان عالم ترقیدر
آنی او کرن بیقلی رسممدن
دائما عالم کاله یوری
بکره مه تا اولنججه هیچ سکا سن

« قورنه‌ی » دن ترجمه :

— لالندک کونشد عرض ایتدیکی بر نیاز —

ای بنی پرورده ایدوب بیودن، لطاقتمی رشک آور ازهار
ایدن کوکب رخشان ! بکا احسان ایلدیکک شو طراوته، شو
طلاوته برده زینت ثبات علاوه ایتدیکی نیاز ایدرم .

جریان زمان بنی کنندی حامله بر اقیور، اورسه لکدن خالی
قالیور، رنک لطیفمی اوچوریور . یالواریرم، زمانک شو
تعدیسنی منع ایت !

(*) کنجلکرنده چیقاردقلمری بر رسم آرقدسنه بودفعه یزلمشدر .

یکانه جلوه کاهم اولمق اوزره دخی بکا - ژولی - (* نك
پیشانیء نورانیسنی ویر، بنی او کوزل آئننه طاقسون .
حائز اولدیغم لطافته، حسن شهرته بو بهرهء بختیارانه دخی
منضم اولورسه هیچ شبهه ایتم که بتون چیچکلرک ملکه سی
بن اولورم . معلم ناجی

عالم سحر

یاخود

غلیبان حسیات

کونش ایتمزدن اول عالمی مستغرق انوار
او یورکن جمله اشیا خوابکاهمده اولوب بیدار
چیقار سیر ایلم صحرا ودشتی غرقه افکار
زمین و آسمان خوابیده یالکز بن ترنکار
بتون اشیا بکا الهی عرض ایلم او عالمده
چنلر غنجهلر الله دیرلر قلبه هر دمده
جهان ساکت، زمین ساکت؛ طبیعت، آسمان خاموش
طورر بر حزن ایله پیشمده جمله اختران خاموش
بتون اشیا عبادتله خدایه « پر فغان خاموش » (**)
اغازلر طالغلهلر قوشلر چیچکلر قلب و جان خاموش
بتون اشیا بکا الهی عرض ایلم او عالمده
چنلر غنجهلر الله دیرلر قلبه هر دمده

(*) شاعرک محبوبه سی

(**) بو خیال شیخ غالب مرحومکدر .

طولار الله ايله انظار اوکنده زير ايله بالا
 نه علويدر او عالم ای مطالع ايله سن خلیا
 بنی وحدت ایدر اول وحدتی الله استیلا
 طورر پیش نظرده آسمان پیدا و ناپیدا
 بتون اشیا بکا اللهی عرض ایلر او عالمده
 چنلر غنچهلر الله دیرلر قلبه هر دمده
 باقوب سطح بحاره جوش ایدر افکار کوکلده
 خدا کندین ایدر هر موجهده اظهار کوکلده
 اولور اللهه پیدا بیک تجلیزار کوکلده
 آقار صحرای وحدتدن چیقوب انهار کوکلده

بتون اشیا بکا اللهی عرض ایلر او عالمده
 چنلر غنچهلر الله دیرلر قلبه هر دمده

منمنلی زاده
 طاهر

فنون

بر لقمه اکمک تاریخی

اونجی مکتوب
 باغرساق

اولادجغم، امید وارمکه شو کوچک سیاحتمزده ایلر ولدجه
 عقلکز دها زیاده ایرمکه باشلیور . آغزده ازیلوب حل اولنان،

معدده پيشيريلوب يوغريلان وتحميل اولنان ما كولات يوشاق
 و آچيق رنك بر خير حالنه كيردرک، وجودك كافه اقسامنى دولا.
 شديغى وقت بر چوق ضايغاته دوچار اولان قانك بو ضايغاتى
 تضمين ايتمك ايچون، چوق زمان مرور ايتدن بو خيرك قانه
 قاريشه جغنى آكلامغه باشلا ديكز .

فستيق اوزوم ايله دولمش بر طاوق ايكن كيموس حالنه
 كيرمك پك بيوك بر تنزل اوله جغنى دوشونمشسكزدر . بو پكده
 تنزل عد اولنه ماز، چونكه انسان اوله نك طريقى بودر . بزم
 ما كنه مزه داخل اولمق شرفه نائل اولمغه تخصيص ايديلين مواد
 كنديلرينك فستق، اوزوم، طاوق حاللريه اولان مناسبات وارتبا.
 طلرينى اول امرده قطع ايلميدرلر كه ديكر ارتباط و مناسبات
 پيدا ايدى بيلمكه كسب استحتماق ايدى بيلسونلر، نته كم تبديل
 وطن ايتمك ايستين آدم اول امرده اسكى وطنيه قطع مناسبات
 ايلمك مجبوريتنده بولنديغى كى . چن سفر بحث ايتمش اولديغمز
 هانى بر طاقم مواد وار ايديكه بونلر بر طاقم نازلر ايدر، كيموس
 حالنه كچمك ايچون كنديلرينه بر چوق مدت رجا و نياز اولمىنى
 ايسترلر و معدده ي اك زياده يوردقلىرى ايچون بونلره هضمى
 كوچ ديمش ايدك ؛ ايسته بونوع مواددر كه بونارك بر برلرينه
 ارتباط تامه وقويهلىرى بولنديغندن شانلى بر صورتده حاللرينى
 دكيشديرمه نك شرط اصاييسى اولان تحالله راضى اولمق ايسته .
 مزلر ، بر برلرندن آيرلقدن امتناع ايدرلر .

بوكون كوزكرك او كنده اولان منظرده ي، تدقيقات طبيعيه ي
 نه قدر ايلرى كوتورسكز . بوندن بويله هر يرده بوله جقسكز .

قوای طبیعیہ آنجق بر صورتله فعالدر، یعنی دها دوغریسی بزجه معلوم اولان یالکز بر صورتدر . یکیدن یامق ایچون ییقار، وجود بوله جق شیئی مقدا موجود اولان بر شینک پارچه لریله انشا ایدر . خلاصه، تعیر صحیح اولور ایسه، حیاتی ممت ایله اعمال ایدر . بزم معده مزده کوچک مقیاسده وقوعبولان شیر کائناتده بیوک مقیاسده وقوعبولور .

هیئات بشریه بیله بو قانون عمومی به تبعیت ایتک قیدندن آزاده دکلردر ؛ زمانک معده جسمینده کندینی هضم ایتدیر . مه مک اونلر ایچون بر بیوک فائده بی مفید اوله ماز .

بزبونلری براقه لمده بوابه نقل کلام ایدلم . بو کونکی سزه ویردیکم غدایی کندیکز ایچون هضمی کوچ بوله جق ایسه کرده دائما ذهنکزه خفیف شیرلی ویرمه ملیدر . ارالقده بویله چتین شیرله ذهنکزه مشغول اولسنده بر محذور کور میورم .

ایمدی ما کولات کیموس حالنه تبدل ایتدیکی، یعنی شکل و موجودیت اصلیه لرینی دکیشدیر دکلری وقت بواب بونلرک مرورینه مساعدده ایدر .

ایشته اونلر حال ممتده در ! نصل یکیدن حیات بوله جقلمر ؟ بوابک کریسنده اوزون بریول، دها دوغریسی، بر بورو واردر ؛ بو بورو اوقدر اوزوندرکه طولی انسانک بوینک یدی مثیدر ؛ ایشته بونک ایچون اوده بر چوق قاتمرلر تشکیل ایدرک عادتا ایری بر چقین کبی قارنی، یعنی بین الاطبا اطلاق اولندیغی وجهله « بطن » ی دولدیرر . بو حیقینک بر اسمی واردرکه هر کسجه معلومدر : باغرساق ؛ بونی ایکی به تقسیم ایدرلر :

بری معاء رقیق (اینجہ باغرساق) درکہ اینجہ واوزون اولوب چقینک بتون قیریشقلرینی یالکز باشنه تشکیل ایدر ؛ دیکری معاء سمین (ایری باغرساق) اولوب دها قیصه فقط، اسمندن ده اکلا. شلدیغی وجهله، دها ایریدر ؛ گرچه بوباغرساق حقیقت حالدہ دیکرینک امتدادندن بشقه برشی دکل ایسه ده نوعما آریجه بر قسم تشکیل ایدر. صاغ قالجہ نک یقینندن و بطنک اشاغی طرفندن بدا ایدوب معدنک حذاسنه قدر خط مستقیم اوزره یوکسایر واینجہ باغرساغک اوک طرفنده بر دیرسک تشکیل ایدرک معدنک التندن کچدکن صکره صول طرفدن کوودنک اشاغیسنه قدر اینوب اوراده نهایت بولور .

شمدی سز بکا صورارسکز که بو بورونک هر آن یوقاری چیقوب اشاغی اینمکده اولان بر برینه قاریشمش قیریشیقارندن طرفمانه رق کچمک ایچون کیموس نه تدبیرده بولنور ؛ سز بوکا مراق ایتیمک، اونک ایچون هیچ بر کوچاک یوقدر، او ایشی کندی حالته ترک ایدر. هانی برقورد حرکتی وار ایدی که مریده کورمش و معدده بولمش ایدک ؛ ایشته او حرکت بوراده ده موجوددر. عالم افندیله اقتداء مساعده کرله «انبوبه معائی» (باغرساق بوروسی) تسمیه ایده جکم یمک ماکنه مزک براوجندن تاوبر اوجنه قدر بو حرکت حکمفرمادر .

قارنکز جامدن اولوبده باغرساقلرکز چالشمقده ایکن کورلمک ممکن اوله ایدی برچقین تشکیل ایده جک وجهله کندی اوزرینه چور وکلنمش اولان، بر آنده بتون خلقه لرینی حرکت ایتدیر. مکده بولنان بر بیوک قوردی کوریورم ظن ایدر دیکز . سز

بوحرکتک فرقه وارمامشسکزر، حالبوکه بوحرکت عمرکزه باشلامش وآنجق آنک ختامنده تعطیل اولنه جقدر . وجودکز داخلنده، حتی سز اوپور ایکن بیله، هیچ برشی (*) اوپوماز او بر دائمی دستکاهدکه اوراده کیجه کوندوز بلافاصله سزک ایچون چالشیرلر . بوندن بز عبرت آلمیز : اونلر نصل بزم نفعمزه چالیشیورلر ایسه بزده قواعد حفظ الصحه ره رعایت ایدرک اونلری خللدن وقایه ایتمیز ؛ بونلرک فعالیتنه باقهرق تنبلکدن اوتانمیز .

کیموس قلدانمقده اولان بویوله برکره کیردیمی، آرتق اونک ایچون بوراده ثابت قالمق تهلهکسی یوقدر، بلکه سیاحتی پک چابوق اجرا ایلمه سندن چکنمه لیدر : سببی شمدی اکلارسکز . لکن بو حاله برچاره بولندی . بتون یول بویجه وعلی الخصوص ابتدالرنده کیموس اراق اراق الاستیقیتی برنوع پرده لره تصادف ایدرکه مرورینه ممانعت ایدرلر؛ کیموس بونلرک دینه طوپلانوب اونلری ایلری دوغری ایته جک قدر کسب قوت ایتمدکجه بورادن کچه مز ؛ ایشته بو صورتله هر دقیقه حرکتی تأخیر اولنور و بو اثناده راحت راحت غایت مهم برایش کوریلیر .

شوراسنی سزه سویلملی که معده ده تخریب اولنان ما کولاتک مرکب اولدینی موادک کافه سی قائمزه کیرمکه صالح دکدرلر . هانی قالیفورنی ده آتون ارایانلرک . حاوی اولدینی التون ذره لرینی ایچندن چیقاره بیلیمک ایچون، طوز حالنه ارجاع ایتدکری

(*) اویقوده رؤیا کورلمدیکی وقت بینی بر درجه ده قدر استنا ایتمیلیر .

(مترجمک شرحی)

طاشلر یوقی ؟ ایشته بزم ما کولاتمز اوکا بکزر . ما کولاتمز آلتونی قانک مستفید اوله جغی قسمدر : آلت طرفی آتمقدن بشقه بر ایشه یاراماز ؛ بر پارچه اتک بر طباق دولوسی صالاته دن زیاده قارنکزی دویوردیغک سببنی بوندن اکلایه بیلیرسکز . ات آلتون طولو بر طاشدر ؛ صالاته ده ایسه نادراً بر قاق دامار بولنور : بونک معدیه کتیردیکی شیلرک هان کافه سنی آتمق ایجاب ایدر .

ایجه باغرساغک ابتداسنه « اثنا عشر » تعبیر ایدر لرکه بونک عربجه اون ایکی دیمک اولدیغنی بیلیرسکز . بو صورتله تسمیه اولمهنسک سببی ایسه طولنک اون ایکی پرمق قدر اولمه سیدر . ایشته قانه داخل اوله جق مواد بر ایشه یارامیان دیکر لرندن بوراده النیر . بو عملیاتک غایت مهم اولدیغنی ذهنکزده بوله بیلیر . سکز . اکر کیموس بورادن درت نعل کچه جک اولور ایسه آلتون ایچون ایشه یارامیان ماده قاریشه رق دیشاری آتمق تهلهکسی واردر .

معدده توقفدن صکره ماکولات اثنا عشرده ده ارام ایدر . اکر بونک جوارلری غایت الاستیقیتی اولوب آچلمق و بعضاً معدنه ک حجه مساوی بر درجه ده توسع ایتک قابلیت و خاصه سنه مالک اولمامش اولسه ایدیلر طعامدن بر ویا ایکی ساعت صکره وقوعبولان بیوک کچید اثناسنده اثنا عشر ایجه ونارین اولمق حسیلله پک بیوک صقندی چکردی . بو سببه مبنی بعضیلری اونی بر ایکنجی معدده اعتبار ایدیورلر . داخانده وقوعبولان عملیات اهمیتی حسیلله اونک حقیقت حالده او یله بر

نامه سزا اولدیغنی کوستریور . معدنهك ایشنی بو اکالی ایدر
وبونسز هیچ برشی اولماز دینه بیلیر .

اثنا عشرک اوست طرفنده، معدنهك آرقه سنه کزلی، بر
نوع سونکر واردرکه آغزده کوردیکمز سونکره مشاهدیر .
بوکا شایان خنده اولان «پانقره آس» نامی ویرلمشدر . شایان
خنده دیورم، چونکه بو روجه ایکی کله دن مرتب اولوب
«بتونات» معناسنه در ؛ حالبوکه پانقره آس صالحه بزلی نوغندن
بر سونکر اولدیغندن قیر برحقین منظره سی عرض ایدوب اتله
هیچ بر مناسبتی یوقدر . اسمی نه اولورایسه اولسون، بزم
سونکر اثنا عشرله بر کوچك قنال ایله کسب ارتباط ایدوب
کیموس بوراده تراکم ایتدیکی وقت بورایه آغز صالحه سنه
مشابه بون بر مایع دوکر .

پانقره آس قنالک اثنا عشرله برلشدیکی محلك یانی باشنده
بر قنال دها واردرکه اوده بر مایع کتیرر: بو مایع دروننده
صفره اعمال اولنان قره جکردن کلیر ؛ صفره صاری ایله یشیل
اراسنده کریه بر مایعدر که اسمندن سز اوننی طائیمشکزدردر .
ما کولاتک تحولنه بونک پک بیوک بر تأثیری واردر .

صفره ایله قره جکرک اهمیت فوق العاده سی برایی سوزله
آنلری کچمکه مانعدر: کله جک مکتوبمده اونلردن بحث ایده جکم .
سزی بر چوق زمان مراقده بر اقامق ایچون سزه شوراسنی
شمیدین خبر ویردیم که پانقره آس ایله قره جکرک مایع لرینی
کیموس آلیر آماز بونک داخنده آلتون مواد سائرده دن افراز
اولنوب کندی کندینه النمکه باشلار . نصل اولیورده بویله اولیور؟

سزده بوراسنی او کرتمکی درعهده ایدمیه جکمی کمال حجاب ایله
عرض ایدرم. اوراده بر فعل کمیوی وقوعبولیور: بر آز صکره،
سزده بو تعیری اکلاته جغم.

اولاد جغم؛ سز بوکا تعجب ایتمیز، بر پارچه اتله کمیکدن
مرتب اولان وجود انسانی حتمده کی تدقیقاتمزی صوکنه قدر
ایلری کوتوره جک اولور ایسه کدها پک چوق اسراره تصادف
ایده جکمزدن شمیدین بوراسنی بیلوبده اکا کوره داورانمایسکز.
بشیر فواد

مباحث فن ینخانیکی دن (مابعد)

بشجی مبحث

ثقلت . — حرکت متساوی السرعدنک قانونی .

کائناتده، اجسامک کافهسی یکدیگرینی جذب ایدر. و جوهری
زیاده اولان اجسامک جاذبهسی، جوهری آز اولان اجسامک
جاذبهسندن زیاده در. جوهری زیاده اولان جسم دیک، حجم
و کثافتی دفعه زیاده اولان جسم دیمکدر. جسمک جسماتی
اولدیغنی سویلمکه حاجت یوقدر صانیرم. بو تقدیرجه، بر پور.
تقالک حجمی، بر فندق جمندن البته بیوکدر. لکن کثافت
بشقه بر شی در: اجسامی تشکیل ایدن ماددنک آز چوق صیق
اولارق انساجی دیمکدر. برسونکرک انساجی سیرکدر، بو جهته
بر سونکرک کثافتی آزددر. آتونک انساجی غایت صیقدر، بو

سببیدن آلتونک کثافتی چوقدر . کثافتی دیگر صورتله تعریف ایتک لازم کلسه، دیرزکه : کثافت، عین حجه مالک اولان اجسام مختلفه نك حاوی اولدقلری ماده نك مقداری در .

« اجسام یکدیگرینی جذب ایدر » قضیه سی، تجربه یه قیام ایدر سه کز وهله اولی ده سزه بر قضیه کاذبه کورینور . مثلاً، ماصه کزک اوزرنده بولنان شو ایکی ماده، مادام که یکدیگرینی جذب ایدیور، بو حالد بر برینه یاقلاشمه لری ایجاب ایدرکن، ایکیسی ده یرندن بیله قلمدانمیور ؛ غیر متحرک، بولندقلری موقعی محافظه ده ثبات ایدیورلر . بو حال، مذکور جسملرک قوه جاذبه لری، جوهریه متناسب اولدنی جهته، غایت آز اولوب قوه عطالته، هوانک مقاومته، دلک واحتمکاکه ودها بو کبی بر چوق موانه غلبه چالمق ایچون غیر کافی اولمالرندن ایلری کلیر ؛ بر ایلمک واسطه سیله فیل دیشندن بر یووارلق تعلیق ایدوب وجودیکزه تقریب ایدیکز ؛ کوررسیکز که مذکور یووارلق اصلا حرکت ایتمز، چونکه سزک قوه جاذبه کز یووارلنی تحریک ایچون پک ضعیف در ؛ فقط، یووارلنی مرتفع بر طاغک صرب طرفنه یاقلاشدیریکز، کوره جکسکزه مذکور یووارلق در حال استقامت شاقولیه بی ترک ایدرک، طاغه طوغری تقرب ایدر .

کره ارض و سیارات سائرده، کونشی کندیلرینه طوغری جذب ایدرلر سه ده، سیارات مزبورده نك جوهرلری، کونشک جوهرینه نسبتله، اصغر اولدیغندن بونلرک شمس اوزرینه اولان جذب لری غیر محسوسدر . بالعکس سیارات کونش طرفندن کمال قوت و قدرته جذب ایدلمکده درلر . چونکه، کونشک

جوهری سیاراتك جوهرلرینه نسبةً غایت جسم در . اگر سیارات بوجاذبه شمسیه دن بشقه دیگر بر قوتله (قوه عن المركزیه ایله) توازن ایتسه لر، در حال کونشك سینهنه آتیلارق هرج مرج اولور لر . محو اولماز لر، پارچه لایر لر .

آسمانه متعلق شو جاذبه لرك مطالعاتنی علم هیئتته ترك ایدم ده، بز، اصل جر اثقالك اقالیم عمومیه بی داخنده بولنان جاذبه . لردن بحث ایتمکه مشغول اولالم :

کره ارض، سطحی اوزرنده موجود موادك کافه سنی . مرکزینه طوغری جذب ایدر .

بوسبیه منی درکه، هر جسم هیچ بر شیئله طوتیامادینی حالده، خط شاقول استقامتنده، یعنی تمید ایدلسه کره ارضك مرکز ثقلندن مرور ایده جك اولان بر خط مستقیم استقامتنده یره دوشر . غرائبدن دکمیدرکه، بر المانی بولندینی دالدن اسقاطه واسطه اولان عین سبب، بالجه سیاراتی . متعلق اولدقلری کونشك اطرافنده تدویره سبب اولسون ؟ بوسبیه جاذبه عمومیه ویا قوه الی مرکزیه تسمیه اولنوب بونك کشفی . داهی شهرتشار (نوتون) طرفندن وقوعه کمشدر . فنون جدیدنك ترقیات جهاننه مژده رسان اولماسنه باعث اولان شو داهی یکانه ۱۷۲۷ سنه میلادیه سننده (مقبریچ) ده وفات ایتمشدر .

کره ارض، اوزرنده موجود اشیایی کنندینه طوغری جذب ایتمکه ایدسه ده . آنلرك کافه سنی عین قوتله جذب ایتمز . مواد مزبورده دن بهری جوهریله متناسب اولارق، کره ارض طرفندن جذب اولنور تعبیر دیگرله، جوهری زیاده اولان

جسم، جوهری آز اولان جسمدن دها زیاده بر شدتله مرکز
ارض طرفدن جذب ایدیلیر. ایشته اجسامدن بهری اوزرینه
اجرا ایدیلین شو جاذبهیه اجسام مزبورہ نك (ثقاتی) دیر لر .
شو قوانین پیش نظر مطالعهیه آنه جق اولسه، اذهانی
تسویش ایده جك بر ماده کوریلیر . اکثریا (ثقلت)، اجسامده
بولنان بر خاصه مخصوصه اولدیغنه، آنلرده بر قوت بولندیغنه،
اشکال وانساج کبی بر کیفیت خصوصیهیه تبعیت ایجاب ایلدیکنه
ذاهب اولنیور . بوذهاب باطلدر . اجسامك ثقلتلری بر منبعه
مالکدر، فقط بومنبع کندیلرنده دکل، کره ارضدهدر . بریوک
طاشیان آدم : « بویوک بنی یوردی » دیر : یا کلس افاده مرام
ایدیر . چونکه، آنی یوران یوک دکل، مزبور یوکی مرکزینه
طوغری جذب ایدن کره ارضدر .

اگر، ثقلت اجسامك بر خاصه مخصوصه سی اولمش اولسه
ایدی، جسمارك شکل و کثافتلری دکیسه مدکجه ثقلتلرینک ده
تبدل ایتیمه رک ثابت قالمالری لازم کلیردی : بر جسم، طربزونده
قاچ اوقه کلیرسه ارضرومدهده او قدر اوقه کلمک ایجاب ایدردی .
حال بوکه، ایش بویله دکلدر . ایشته، طربزوندن بر اوقه
شکر آلسه کرده، بونی ارضرومه کتوره رک بر ترازینک کوزینه
وضع ایلسه کزینه بر اوقه کلیر . لکن بو کیفیت هیچ بر شی
اثبات ایده مز . زیرا، الکرده بولنان شکر، هر نقدر ارضر-
ومده بر اوقه دن آز کله جك ایدیسدهده، ترازینک دیگر کوزنده
بولنوب درهم دیدیکمز تونج پارچه سی ده عین تأثیر ایله متأثر
اولدیغندن، شکرک ثقلتنک، ارضرومده تناقص ایتدیکنی

آکله یه مازسکنز. بو تجربه کزی کلیکنز دیگر صورتله اجرا ایدیکنز :
 عادی بر ترازوی یرینه یایی ترازوی قوللانیکنز . کوره جکسکنز که
 شکر، طربزونده، ارضرومده کندن زیاده. یایی بوکه جکدر .
 بو تجربه دن آکلارسیکنز که بر جسمک ثقلتی، ارضرومده آز .
 طربزونده دها زیاده جهدر .

غایت کوچوک، حتی شوصوک واسطه ایله بیه تقدیری پک
 مشکل اولان شو تفاوت. طربزونک ساحده اولماسنه، ارضرو-
 مک ساحل بچردن بعید بولماسنه نظراً اشبو ایکی شهرک سطح
 بچردن ارتفاعلرینک مختلف اولماسندن. بو سببیه طربزونک
 مرکز ارضه اولان بعدینک ارضرومک مرکز دن اولان بعدندن
 اصغر بولماسندن نشئت ایدر . کرحه بو ایکی شهر کره ارض
 اوزرندهدر ؛ لکن کره ارضک قوای موجوده سی مرکز
 ثقلته مجتمع اولان اجسامه اورادن تأثیر ایتدیکندن. و بو تأثیر
 ایسه، مسافه لریک مرعاریله متکافیه متاسب اولدیغندن، بناء علی
 ذلک مرکز ارضه قریب اولان موقعده اجسام اوزرینه تأثیر
 ایدن جاذبه، مرکز دن بعید نقاطده کی تأثیر و شدتن زیاده
 اولمق ایجاب ایدر .

شونی ده سو یلمه دن کچمیه لم که : کره ارضک شکل
 حقیقی سی شبه کره، یعنی خط استوا طرفی یاصی. قطبلر جهتی
 باصیق اولدیغندن خط استوایه قریب مواقعده جسملرک ثقلتی،
 قطبلره یقین محالدرده کی ثقلتلرندن دها آذرر . چونکه خط
 استوا طرفلرنده کی نصف قطر لر قطبلر جهتنده کی نصف
 قطر لردن اعظمدر . بو سببیه قطبلرده جسملر زیاده جذب

ایدیلیر . تعبیر دیکرله قطبلرده جسملرک ثقلتی، خط استواده کندن زیاده در . ایشته عالمیره، صحت اوزره موفق اولدقاری بو باصیقاغک مساحه سنه، مارالذکر قانون دلالت ایتمشدر .

بیایر میسکز، کره ارضک وسعت و حجمی تبدل ایتمکسزین بردن بره کثافتی دیکشسه، یعنی شمدی کره ارضی تشکیل ایدن طاش، طوپراق، قوم، صو، ودها بو کبی مواد یرینه کره من کاملاً برالتون کوچه سی کیلیویرسه عجب نه اولوردی؟ آه ! شمدی سز بویله اولمانسی ارزو ایدرسکز آما نه قدر خطا ایتمدیکنزی، بو ارزو کزک حقکرده نه قدر و خیم اولدیغنی بیلسه کز بونی دیله مک دکل، بالعکس بوندن اورکر، تمسیدن درحال فراغت ایدرسکز . «عجائب ! بز، انسانلر آلتونک بو قدر مفتونی ایکن حاضر المزه کیویورسه، بونی ارزودن نیچون استکاف ایدلم ؟» بو سؤالکره ظن ایدرمیسکزکه : آلتونک قیمتی ندرتندندر ؛ کره ارض کاملاً آلتون کیلسه، قیمت واهمیتندن ده دوشر . « جوابیله مقابله ایده جکر ؟ خیر ؛ بیله . مدیکر . باقیکر سببی نه در ؟ کره ارضک جاذبه سی درحال کثافتی نسبتده تذاید ایده جکندن، آلتون کوچه سنه تحول ایتمدیکی کبی ، درحال کثافتی ده، شمدیکنک اون مثل تذاید ایدرکه : بو حالده اوزرنده موجود اجسام، بو کونکی ثقلتلر-ینک اون مثل زیاده برثقلته مالک اولور . ایشته شمدی وجو-دیگری طاشیمغه مقتدر اولان پچاقلریکر، او زمان وجوددیکرک اون مثل بروجودی طاشیمغه مقتدر اولامازلر : مشی وحرکته

دکل، ییلانلر کبی یرلرده سورنمکه بیله کندیگزده طاقت بولا .
 مازسکز . نصل ؟ بویله آلتون ارزو اولنور شیلردنی ؟
 بوندن بر عبرت آلاما کز لازم کلیرکه، اوده شودر :
 فن بیلمینارک صورت ظاهرده هر کس ایچون نافع، خیرلی
 اوله رق دوشونمه لرینه ده اعتماد ایتمک جائز اولاماز . چونکه .
 ایو دوشندیکی ظن اولنان جاهلک فکری، یالکز کندی حقنده
 دکل، بتون انسانلر حقنده او قدر مضر، او قدر مهلک اولورکه
 اولور اولماز شیئه تعمیر و اصلاح ممکن اولاماز .
 آلك سزه بر فرضیات دها : کره ارضمز بولندیغی حالده .
 بردن بره کاملاً منظاردن تشکل ایدیویرسه، عجیانه اولور ؟ آه !
 بو فرضیات ده حقکرده ایی اولماز : او زمان ده، کره ارض
 سزی او قدر آز جذب ایدر، سزده او قدر کسب خفت
 ایدرسکزکه، جزوی بر روزکار سزی، قوش تویی کبی .
 قاپوب کوتورده بیلیر . مراق ایتمکه باشلا دیکز اویله می ؟ قورقمايک !
 بز سزه «ثقلت» نه دیمکر ؟ بونی آکلاتمق ایستدکده اونک
 ایچون بو فرضیاتی پیش نظر مطالعه کزه وضع ایلدک . یوقسه،
 کره ارضک نه آلتون اولاجنی وار، نه ده منظار .
 تعریفات و تفصیلات سابقه دن اکلاشیلورکه : ثقلت، ارضک
 اجسام اوزرینه اجرا ایتدیکی جاذبه تاثیرندن بشقه برشی دکلدر .
 لکن سز دیه جکسکزکه : « مادامکه کافه اجسامی کره ارض کندینه
 طوغری جذب ایتمکده در، نصل اولیورده، مثلاً : بلوتلر،
 بالونلر کبی برطاقم اجسام . کره ارضه تقرب ایده جکلری یرده،
 بالعکس آندن تباعده مائل اولدقلری کوریلور ؟ »

بونی دوشونمکده کی حقکزی هر کس تسلیم ایده بیلیر .
 فقط شونی ده اونو تمایلم که : کره ارض اجسامی جوهر لری
 نسبتده کنديسنه جذب ايدر . شمدي شویوقاروده کی سؤالکرك
 جوانی کندي کنديکزه ويرمک وبونک اسباب موجه سنی
 ایجه اکلامق ایچون : بر منطار طیای بر واسطه ایله ، مثلاً بر
 ایلمک ایله ، بر بوش قابک قاعده سنه ربط ایديکزه ؛ صکره ،
 مذکور قابی صو ایله طولديریکزه . شمدي ، منطاری قابک
 قاعده سنه ربط ایدن ایلمکی کسیکزه . مادام که کره ارض اجسامی
 کنديسنه جذب ایتمکده در ، بو تقدیرجه منطار طیایانک قاعده ده
 قلاماسی ایجاب ايدر ؛ حال بوکه ، عین حجمده صو منطار دن آغر
 اولمق ملبسه سیله ، منطارک اشغال ایتمکی محلی صو اشغال ایتمک
 لازم که جکندن در حال صو منطارک آتته قایارق ، آتی متمادیاً
 یوقاری طوغری ایته رک ، نهایت سطح علیاسنه قدر اصعاد ايدر .
 ایشته بو قاعده بی بلله دکن صکره ، بولوتلرله بالونلر حقنده ده
 بونی تطبیقده کوجاک چکمزسکزه . چونکه اکلارسکزه که ، عین
 حجمده بولنان هوای نسیمی بالون ویابولوتدن ده آغر ویاده
 زیاده کره ارض طرفدن جذب ایلمکده اولدیغندن ، بولنری ،
 آتته طوغری کیره رک ، یوقاری قالدیرر . آک سزه بر مثال ده :
 حیقورجه بر طباق آک ، بونک ایچریسنه ایجه قوم وضع
 ایلمک ، بونک اوزرینه اوافق قورشون پارچه لری ویای بر مقدار
 صاحبه قویک ، صکره طباعی بر آز زمان تحریک ایلمک ؛ بو حالده
 عجباً نه وقوع بولدیغنی کوریرسکزه ؟
 اولجه سطح فوقانیده بولنان صاحبه دانه لرینک طباعک

آلته كجديكى، و آلتنده طوران قوم دانهلرينك اوسته چيقديغى كوريلير . عجيا قوم دانهلرى بلا سبب . بلا واسطه مى يوقارى صعود ايتديلر ؟ خير . قوم دانهلرى كنديلرندن آغرا اولان صاحبه دانهلرى طرفندن زور كورمكه كندى يرلرني قوم دانهلرينه ترکه مجبور اولديلر : يوقارى طوغرى چيقديار .

ايشته بر بالونده طبقى قوم دانهلرينك بولنديغى وضعيت وحالده بولنور . بعض كيمسهلرك نظر تعجب و حيرتاريني جاب ايدجك بر شى وارسه اوده : بر بالون ظرفى و تكنهسى ايله برابر . ايچنده بولنان آدملك آغراغى ده انضمام ايدرسه بالطبع هوادن آغرا بولنمى خاطر سيدر . لکن اول امرده آغرا لنگ نه ديمك اولديغى بيلمك لازم در . طبيعى اكلاشيپير كه . بالون كره ارضى محيط اولان هواى نسيمينك آغرا لغه مالك دكلدر . اويله ايسه نه مقدار هوادن بحث ايديليور ؟ بحث ايتديكمز هوآنك مقدارى . بالونك حجمه مساوى بر حجمده بولنان مقدار هوادر . ذهنلرى بونقطه اوزرينه اقناع ايتك ايچون بالونك حجمدهكى هوا . نك ۶۰۰ متره مكعبى اولديغى فرض ايدلم . بو ۶۰۰ متره مكعبى هوا ۷۸۰ كلو غرام ثقلتنده در . حال بوكه ، بالون هوادن اون كره خفيف برغازله طولو اولديغندن بو حالده ۶۰۰ متره مكعبى هوا ۷۸ كيلو غرام ثقلته مالك اولور . شمدي ، بالونك ظرفى ، تكنهسى و ايسلرى مجموعنك ثقلتنى ۲۵۰ كيلو غرام فرض ايدلم . تكنه سنك ده ايچريسند ۱۵۰ كيلو غرام ثقلتنده ايكي آدمك بولنديغى تصور ايليم . بو تقديرجه ، بالونك مجموع ثقلتنى ۴۷۸ كيلو غرام اولمش اولور كه ، بو ثقات عين حجمده

بولنان هوانك ثقلتندن پك دون اولديغندن بالونك هوا داخلنده بولماسی، طبقی قوم دانه لرینك صاحبه دانه لريله برطباق دروننده بولماسی قبیلندندر .

ایمدی جاذبه ارض اجسام اوزرینه ثابت بر صورتده اجرای تاثیر ایدر . ایشته، جاذبه مزبوره بو وجهله تاثیرینی اجرای ایلدیکی اجسامه بر حرکت ویررکه، بوکا : (حرکت متساوی السرعه) تسمیه اولنور .

ایمدی، ازمنه متساویده مساوی مسافه لر قطع ایدن جسمك حرکته (حرکت متشابهه) تعیر اولنور .

بو تقدیرجه، ساعتده منتظماً اون کیلومتره مسافه قطع ایدن برآراهه (حرکت متشابهه) ایله متحرک بولنش اولور . بالعکس بر جسم، ازمنه متساویده مسافات متساویه قطع ایتمیوبده ازمنه مزبورهده متزایداً مسافات مختلفه قطع ایدرسه : بونك حرکته (حرکت مسرعه) دیرلر . اگر قطع ایدیلن مسافات متناقصاً تخلف ایدرسه : بویله حرکتهده (حرکت بطائنه) تعیر اولنور .

فرض ایدهلمکه : برچوچق، بر دینك ایله اورارق بر چنبر یووارلا سین . مادامکه دینكک برنجی ضربه سی چنبره بر سرعت ویرمشدر، ایکنجی ضربه سی ده بر سرعت ویره جکندن اشبو ایکنجی سرعت برنجی یه ضم اولنه رق، آنی تضعیف ایدر . اوچنجه بر ضربه ایسه، برنجی بی البته اوچ مثلی قیلار و بو منوال اوزره دوام اولنورسه، برنجی سرعت کندینك درت مثلی، بش مثلی ... الخ اولور . اگر چنبر، اثنای مشی و حرکتهده، هوانك مقاومتی، ویولی اوزرنده بولنان بر طاق موادك

دلك و تماشى كې موانعه تصادف ايتماش و چو جقده دينك
 ضربه لرني عين شدتله اجرا ايلمش اولسه، چنبرك سرعتى مار
 الذكر نسبت ايله كسب ترقى ايدجكندده شهبه ايديله مز . بو
 تقديرجه . هر ثانيه ده منتظماً آدينى دكك ضربه لرنيك تأثيريله،
 هر هانكى بر زمان طرفنده كى چنبرك سرعتى ثانيه لرك اعدادى
 ايله متناسب اولور . ايشته (حركت متساوى السرعة) قانونى
 شو تعريف ايدكلكديكمز قانوندن بشته برشى دكلدر .

طبيعتك بو حادثه سنى . احتمال كه هپيمزك باشنه كلش اولديغندن .
 جمله مز طائيرز . ظن ايدرسه م بر يوقوشى قوشارق اينمشكزدر .
 ثقلتمز - كه ثابت بر صورتده اوزر يمزده اجراى تأثير ايدن بر
 قوتدن عبارتدر - سرعتمزي متزايداً ترقى ايتديرر . اويله
 ترقى ايتديرر كه : بر قاچ ثانيه نهايتنده توقف ايتك ايسته مش
 اولسه ق . كنديمزى ضبطه مقتدر اولمايز . بو كيفيت طبق
 چوجك دينك ايله چنبره اورماسى قيبندندر . فقط بوراده
 يالكز بر اختلاف واردر كه . اوده : چنبر ضربات متعاقبه نك
 تأثيريله حركت ايدر ، حال بوكه بزم اوزر يمزده ثقلتمز بر صورت
 متهاديه ده تأثير ايلر .

اشبو تأثير متهادى يي نظردن اصلاً آيرمايه رق مار الذكر
 قانونى ده ا سهولته آكلامق اچون تأثيرات متعاقبه فرضياتى
 اله آلام :

اشبو تأثيرات متعاقبه نك تصور اولنه بيله جك درجه ده
 اصغر بر زمانده ، يعنى ، رياضيونك ديدكلرى كې ، اصغر نامتناهى
 بر زمان طرفنده وقوعه كلكديكى قبول ايدلم . بو صورتده حقيقت

ماده‌دن اصغر نامتناهی بر درجده آیرلمش اولورز که بو باده حقیقه، نه قدر ممکن ایسه، او قدر تقرب ایتمش اولورز . ایشته شو تأثیرات متعاقبه نك آراسی، (واحد قیاسی زمان) تسمیه ایتدیکمز شو اصغر نامتناهی زمانلرله تفریق اولنور .

فرض ایده لم که : بر جسم بر سرعت مترقیه ایله حرکته باشلامش اولسین، و مبدادن حرکته باشلادیغی برنجی واحد زمان ظرفنده هر هانکی بر مسافه اولورسه اولسون ومثلا بر متره مسافه قطع ایتمش بولنسون . شمدی، اگر شو اثناده، قوه مسرعه جسمك اوزرینه تأثیردن بردنبره فارغ اولسه وجسمده اثنای سیرنده هیچ بر مانعیه تصادف ایتمه مش بولنسه؛ بو حالده جسم مزبور حرکته - فقط بر حرکت متشابهه ایله - دوام ایتمش اولور . عجیبا جسم مزبورك سرعتی نهدر؟ ویا عین بو ديمك اولان عجیبا جسم مزبور بهر واحد زمان ظرفنده نه مقدار متره مسافه قطع ایتمش اولور؟ البته ایکی متره . زیرا مبداده جسمك سرعتی صفر ایکن قوه مسرعه نك تأثیریه برنجی واحد زمان ظرفنده بر متره سرعته مالک اولمش وبو زمان نهایتده قوت مزبوره بردنبره تأثیردن چکیلمش ایسه ده جسم، هیچ بر مانعیه تصادف ایتدیکندن ینه سیرنده دوام ایله مش اولد- یغندن بناءً علیه جسمك سرعتی ایکی متره اولمش اولور .

لکن قوه مسرعه هر واحد زمان ظرفنده تأثیردن فارغ اولمایوب جسمه هر بر تأثیرنده بر متره مسافه قطع ایتدیردیکندن بناءً علیه ایکنجی واحد زمان ظرفنده جسم مزبور ۳ متره مسافه قطع ایتمش بولنور . وکذا جسم مزبور ایکنجی واحد

زمان نہایتندہ ویاخود اوچنچی واحد زمان بدایتندہ، قوۂ مسرعہ نك يكیدن تأثیریلہ ۴ مترہ سرعته مالك اولمش اولور . شمدی، اگر جسم. قوۂ مسرعہ نك تأثیرندن قورتیلمش اولسہ، اوچنچی واحد زمان ظرفندہ ۴ مترہ سرعته متحرك اولمش اولوب حال بوکہ قوت دائماً تأثیر ایتدیکندن بناءً علیہ جسمہ ۱ مترہ فضله سرعت اعطا ایتمش اولور . اولہ ایسہ جسم مزبور، اوچنچی واحد زمان ظرفندہ ۵ مترہ مسافہ قطع ایتمش بولنور . اوچنچی واحد زمانك بدایتندہ جسمك سرعته نك ۴ مترہ اولدیغنی یوقارودہ سویلہ مش ایدك . لکن جسمك سرعتی دائماً ترقی ایتدیکندن اشبو اوچنچی واحد زمان بدایتندہ جسم مزبور ۶ مترہ سرعته مالك اولمش اولور . ایشته بو منوال اوزرہ جسمك قطع ایتدیکی مسافات ایله هر واحد زمان نہایتندہ کسب ایلدیکی سرعت محاکمہ ایدلسہ، شو اشاغیدہ کی جدول بولنمش اولور :

۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	واحد زمانلر :
۲۰	۱۸	۱۶	۱۴	۱۲	۱۰	۸	۶	۴	۲	هر واحد زمان نہایتندہ جسمك کسب ایتدیکی سرعت
۱۹	۱۷	۱۵	۱۳	۱۱	۹	۷	۵	۳	۱	هر واحد زمان ظرفندہ قطع ایلدیکی مسافات

اشبو خلاصہ دن ایکی مهم نتیجہ استحصال ایدہ بیلیرز :

برنجیسی . — حرکت متساوی السرعه ده سرعتلر صرف اولنان زمانلرله متناسب در . باقیکر جدولہ : ۳ واحد زمان نہایتندہ جسمك سرعتی ۶ مترہ در . عجبا بو واحد زمانك مثلی بر زمانده یعنی ۹ واحد زمان نہایتندہ جسمك سرعتی

نه اولاجقدر؟ اوچ مثلئ اولاجق . جدولہ مراجعتہ آکلار .
سیکزکہ : ۹ واحد زمان نہایتندہکی سرعت ۱۸ مترہدر .

ایکنجیسی . — حرکت متساوی السرعه ایله متحرک بر
جسمک قطع ایتمش اولدیغی مسافہلر مجموعی زمانلرک مر بعلریله
متناسبدر . شمدی بو نتیجہیہ کورہ باقالم ۷ واحد زمان
ظرفندہ جسمک قطع ایتمش اولدیغی مسافہلر مجموعی نہ قدر
مترہدر . جسمک برنجی واحد زمان ظرفندہ قطع ایتمدیکی
مسافہ ۱ مترہ اولدیغندن ۷ واحد زمان ظرفندہ قطع اولنان
مسافہلر مجموعی ۷ کرہ ۷ یعنی ۴۹ مترہ اولمق ایجاب ایدر .
(چونکہ بر عددک مربعی ، عدد مزبورک کندی نفسیله بر کرہ
ضربندن عبارتدر) ۷ واحد زمان ظرفندہ قطع اولنان مسا.
فات مجموعنک ۴۹ مترہیہ مساوی اولدیغی آکلامق ایچون
بالادہ درج ایدلمش جدولہ مراجعت ایدک . کورہ جکسکزکہ
بومسافہلر : ۱ مترہ ، ۳ مترہ ، ۵ مترہ ، ۷ مترہ ، ۹ مترہ ، ۱۱ مترہ ،
۱۳ مترہدن عبارت اولوب بونلر جمع ایدلدیکی صورتدہ مجموعی
۴۹ مترہ ایتمش اولور . شمدی سزدرسکزکہ : « بوجان صیقیجی
قواعد وتفصیلاتی ویرمکدن نہفائده حاصل ایدہ بیلیرز؟ » بر از
دها صبر ایدک . براقک شو جان صیقیجی قواعدہ بر آز دها
دوام ایدلم . پک چوق سورمز . مراق ایتمہیک . فقط بونی
بیلمش اولیکزکہ : بو قواعددن پک چوق نتایج مفیدہ استحصال
ایتمش اولاجغز . (مابعدی وار) محمد نادر

مواسمک تاثیراتی

قیس

سیارۀ ارض اطراف شمسده سیر و سفرو طی مراحل
ایتدیکی اثناده بر نقطه یه. بروضعیته کلیرکه آفتاب منیرک شعاعات
حیاتجشاسی مسکون اولدیغمز نصف کره یه مائلاً تأثیر و بو
وجهله شتایی تولید ایدر .

هنکام خزان بر موسم حزن افشان اولدیغی کبی شتادخی
موتدن بر نشاندر .

بهار و صیف بر موسم کزین، خریف و شتا بروقت حزیندر.
بر هنکامه سرور و حبور اولان صیف و بهار بر زمان ماتم عد
اولنغه شایان اولان شتا و خریفدن البته دهالطیف اوله جعی اشکاردر.
یر و هوادن تغدی ایله نشووئما بولان اشجار، اوراقدن
معرا قدید شکلنه کیرمش، هر طرفی رواج طیبه سیله تعطیر ایدن
ازهار قوریوب چورومش، زمرد کبی طوپراق طاشه دونمش،
دائماً آقغه مائل صو بیله حرکتسز قاله رق مجراسنده طوکمش.
نعمات طیور ایله عکس انداز اولان اورمانلر شممدی صمت
وسکوته وارمش، یری کفن آسا بیاض قار ستر ایلمشدر .
بز تو صیف شتایی شعرا و ادبایه ترک ایله بوراده برودتدن
توقی و تحفظی ذکر و بیان ایده جکزر .

زمان شتاده یالکزر وجود بشره ایراث ضرر و زیان ایدن
- درجه حرارتک نتیجه تنزلی اولان - هواء بارد اولمیه رق شرق
وشالدن هبوب ایدن ریاح منجمده ایله متحصصل حرکات دائمه

هوایه نك دخی تأثیر کلیسی وارد در. تنفس ایله کجه یابس وراطب
 هواء بارد اعضاء تنفسیه نك وجه داخلیرینی ستر ایدن و اوعیه
 کثیره بی حاوی بولنان جلد رقیقی (غشاء مخاطی) تخریش وقانی
 جذب و دعوت ایله اوراسنی تلهیب ایدر. التهاب، مؤف اولان
 اعضایه کوره اسامیء مختلفه اخذ ایدر: التهاب خنجره، التهاب
 قصبات، ذات الرئه. التهاب اکر برونك ایچروسنه (خفرتین
 انفیتین) منحصر ایسه عادی بر نزله دن عبارت قالیر. لکن
 نتیجه التهاب اوله رق انتفاح و بو وجهله انسداد ایتمش اولان
 انقدن تنفس عذیم الامکان اوله جغندن انسان اغزیله صولومغه
 مجبور اولورکه بو حالده هواء باردك طوغریدن طوغرییه
 اعضاء تنفسیه باطنیهیه موصلتیله اوراسنی التهابلندیره جغنده
 اشتباه یوقدر.

صحتی بر کمال اولان ذوات سالمهیه هواء بارد وراطبک بو
 درجه شدید تأثیری مرئی ایسه، یا اولدن بری آز ویا چوق
 شدتلی بر مرض صدریهیه مبتلا مرضایه ارتق وجه تأثیری
 نه درجه مهلك اولدیغی دوشونیلسون! سل الرئهیه مبتلا
 مرضا خفیف بر برودت ایله متأثر اولورلر؛ موسم شتا آنلر
 ایچون بیوک بر بلادر. اختیارلر ایچونده سرما بر هنکامه
 دهشت افزادرکه چوقلرینی ذات الرئه دن اهلاک ایلر.

هواء بارد وراطب یالکز اعضاء تنفسیهیه تأثیر ایتمز. عموم
 بدنه تأثیر ایدرک روماتیزمی دعوت وایقاع ایلر. مرض
 مذکور اهمیتسز امراضدن دکدر؛ ایو اولوب کچدیکنده بیاه
 وجودی، ذی حیات بر بارومترو حالنه قویارکه هوانك کوچك

بر تبدلی تحف بر احتساس ایله اخبار ایلر؛ یا غمورلی ورطوبتلی
بر موسمه ایقلا، بیلکله سیزلامغه باشلار.

بارد وراطب هوانک عمومی تأثیراتندن بشقه موضعی اوله.
رق تأثیری ده واردر. اکثریال وایق پارمقلری ایله برون
وقولاق کبی قطعات مکشوفه برودتدن متأثر اوله رق کسب
انتفاح و التهاب ایدر. اطفال ونساء، ضعفا ونحفا دائما بو کبی
عارضه لره مبتلا اولور.

برودت شدیده دوران و جولان دمی او درجه تأخیر
و تعطیل ایدرکه اکثریا مهلك بر بایغلق وجودی استیلا ایلر.
اووده، صحرا ده راست کلهرك بو کبی مدهش بر بایغلقه دوچار
اولان یولجی یه یازق! بر آن توقف ایدر و حاجت نومه غلبه
ایده میهرك او یورسه آرتق قالدقه مز: طمار لرنده جریان و جولان
ایدن دم صدرینه هجوم ایدهرك رئه لری احتقان ایتمسیله فعل
تحمضی - یعنی سیاه قانک قرمز یه تحوونی - منع و بو وجهله
موت اختناق تعقیب ایلر.

موسم شتایه متعلق قواعد صحیه - قیش نه قدر سرت
اولورسه اولسون قواعد صحیه یه کوزجه تطبیق حرکت اولنور
ایسه تأثیرات مضره هوائیه دن توقی و تحفظ ممکندر.

قلعه بدنک سلاح برودته اک امنیتبخش است حکام متینی
یو کدر. نحیف البنیه نه قدر اشخاص ضعیفه وارسه جمله سنک ایقندن
باشه یا خود باشدن آیاغه قدر یوک ایله منسوج البسه ایله تستری
لابددر. یوک منسوجانی آره یرلرنده صیجاق هوائی حبس
ایتمسیله وجودی برودتدن حمایه ایلر. کرك فانیلا، کرك چوراب

ییقانه ییقانه سیرکلکنی غائب ایتسیله وجودی اودرجه ایصیتته مز .
صاقولری قاپلامق وپالطولرک کنارینه، با خصوص یقاسنه
کچورمک ایچون کورک زمان شتاده پک ایودر .

لکن بعض کیمسه لر اوده وصیجاق اوپه ایچروسنده
کورک کیورده طیشاریده شیقلق طاسلامق اوزره اوزرینه
یالکز ایجه برپالطو آلیور . بو عادت پک فنادر؛ صحتدن صکره
سوسی نظر دفته المق کرکدر . شدتلی هوالرده یوکن بر بویون
آتقیسی ایو ایسهده بعضیلری کبی اغزی برونی قاپاملیدر . بو
بابده سوسی سونلره چکیه قدر بویونی ستر ایده بیله جک
ایپکن بیوجک بر بویون باغی توصیه اولنور .

برودته تاب آور مقاومت، اولدقچه مغدی و مقوی اطعمه یی
تناوله مداومت ایله اولور .

برودت اشتهایی تزید ایدر؛ بو زمانده وجودک حرارت
حاصل ایدیجی اغدییه احتیاجی شدیددر .

کوزل تربیه لنش و بهار لنش اتلر، نشاسته لی ویاغلی میکلر، ایو
پیشمش بورکلر، شکری یرنده طاتلولر، هپ بوزمان ایچوندر .
صوؤقدن لاجل الحفظ اوده اوپهده آتس قارشوسنده
اوپوروب قورولمق هپسندن ایودر، اوپله دکلی؛ دومانی کوزل
چکر، دروننده اودون یاقیلور بر اوجاق حفظ صحتجه وسائط
تسخینه نك همان هپسنه مرجح ایسهده اصول مذکورک اجرایی
استانبول ایچون چوغه طورر . شمدی اک زیاده قوللانیلان
صوبا ایله مانعالدر . دوکمه صوبالر سهولته ایصینوب سرعتله
صوؤدقارندن، اندنبشقه زیاده یاقیلمسیه قیزاردیغنده حمض فخم

کبی بر ماده سمیه اخراج ایله کلرندن بونلری اصلا قوللانماملی .
 دو قنور (قارره) ۱۸۶۵ ده علوم و فنون اقادمیاسنه محذو.
 رات مسروده بی عرض و بیان ایلمشدر .
 بونک ایچون چینی صوبالر مرچمدر . ایچروسی صیوالی
 دهیر صوبالرکده او قدر ضرری یوقسه ده هوایه مقدار کافی
 رطوبت اعطاسی ایچون اوزرلرینه براز سو قویق ایودر .
 مانغاللراه تسخنده کمورک ایویانمنسی و اوطه ایله متناسب اولمق
 اوزره آتسک مقدارینی دخی نظر دقتدن بر آن دور ایتماملی .
 هر نه اصول ایله تسخین اونورسه اولنسون . اوطه نیک
 درجه حرارتی ثابت قیلملی : آنک ایچوننده اوطه ده دیوارده آصیلی
 بر میزان الحراره بولندیرملی : درجه حرارت ۱۸ : ۲۰ اولملی .
 بعض خانلرک الآن قوللانقلری تاندر پک فنادر . ایاقلری
 غایت حساس قیلهرق بر چوق امراضه مستعد قیلر .
 موسم شتاده ایصنمغه اک قولای بر واسطه سیر و حرکتدر .
 اللرک چاتلامامسی ایچون اغتساله مخصوص صویه بر ایکی قهوه
 قاشینی تیمول (Thymol) ایله آنک فقداننده براز قورشون
 سرکه سی قاریشدریلیر . غلبهلق یرلرده یا تمامیلیر .
 ساعتده آدم باشنه اون ایکی مترو مکعب هوانک لزومنی
 ذهن و فکر دن چیقارماملی .

خاتمه

احوال اسف اشتمالارندن ناشی قواعد صحیه مسروده یه
 تطبیق حرکت ایده میه جک نه قدر اشخاص ضعیفه موجوددر !
 انلر ایچون مانعه فقر و ضرورتدر .

فقر و ضرورت بر قانون طبیعتدر که هر زمانده کوریلمش
وهر وقتده کوریله جکدر .

اصحاب ثروت و اهل ضرورت اولدنبری و ارایدی، شمدن
صکردهده بولنه جقدر . دنیا اصحاب غنا و بیچاره فقرادن هیچ بر
زمان خالی قالمیه جقدر . نوع نبی بشرده ضعیف یاننده قوی،
عقلا یاننده حمقا، قناعتکار یاننده طمعکار، چالشقان یاننده
تذبل کوریلور .

مدنیت هیچ بر زمان بو کبی اختلافاتی بر طرف ایدمه .
جکدر؛ قوت و اقتدار بشر یالکز فقرانک احوال ضروریه سنی
تخفیف و پک چوقلرینک احوال اسف اشتمالی و طالع ناهموارینی
تعیدیلدن عبارتدر .

«تعاونوا...» فرمانی و اخوت اسلامیه نك شانی عجزدیه
معاوتی، مرضایه مداواتی، شرعی اوله رق تسویه حاجاتی، فلا .
کترده و مصابینه امدادی، معلولینی حمایه یه جهد و غیرتی آمردر .
بسیم عمر

صحنهای نوزاد

— ۷ —

— والده سندن غیری بریله، سودننه ممدسیله، ارضاع نوزاد —

۱۰۱ — ارضاع مادرانه یه اك زیاده قریب ارضاع،
سودننه و ساطتیه اولاندر . بناء علیه مادر نوزاد انفاقه مقتدر
دکل ایسه بو صورتی اختیار ایتک الزمدر .

۱۰۲ - یاوروجغنگ انفانی ایچون کوچ بلا برسود انا تدارک ایده بیلن والده چوجغنی اکر بالذات امزیرسه دها آز اضطراب و هیجانہ دوچار اولور . بر شخص مجهولک اسیری اولمقدن ایسه وجودینک بر جزئی اولان چوجغنگ اسیری اولمق هر حالده اولیدر .

۱۰۳ - خانہ مادرانہ یه کلن سود آنا البته لاجل الارضاع کندینه تسایم اولنهرق نوزادی خانہ سنه کتورن سود ننه یه مرجمدر؛ زیرا اوده سود ننه نظارت متمادیه تحتندہ بولندی ریلر ولازمکلن تقید و اهتماده قصور اولنمز .

۱۰۴ - شرائط آیه یی عرض ایدن قادین ایو بر سود آنادر :

- ۱ . ۲۰ : ۳۲ یاشنده اولمی .
- ۲ . بنیه سی قوی، کوکسی ایو نشو ونما بولمش اولمی؛ عضلاتی پلته کبی یومشاق اولماملی .
- ۳ . وجودنده هیچ برلکه، بویننده هیچ بریاره نشانه سی (ندبه)، باشنده هیچ برقابوق بولنماملی .
- ۴ . مملری کوزل نشو ونما بوله رق ممه باشاری متبارز اولمق وصیقیلدیغی حالده فتحات عدیده صغیره دن سود نبغان ایلمک کر کدر .
- ۵ . سودننه (کندی چوجغنگ نفع و فائده سی ایچون) - اک زیاده آتی یاخود یدی آیدنبری، - چوجغنی دیگر برقادین امزیرمکده ایسه یاخود یاوروجغنی وفات ایلمش ایسه اک آز ایکی آیدنبری طوغورمش اولمیدر .

۶ . اغزنده ياره، بره اولميه رق سالم بولمق وديشاري اينجي دانه سي کبي کوزل وديش اتلري کلکوني بررنکده اولمي .

۷ . سودننه عادتني کورماملی، برده حامله قالماملی .

۸ . طبيعت و اخلاقنه کلنجه : حلیمه، صادقه، عاقله و کولر

يوزلی اولمی (مأخذمن اولان کتابلر سود آنانک او قومق بیلمسینی ده شرائطدن عد ایلور !)

۹ . آشینمش اولمی .

۱۰ . صرعه و اختناق رحم دن وبتون امراضدن آزاده

اولمی .

۱۱ . سودی زیاده و خاصیتلی اولمی ؛ هر مه ویرشده

چوجغک قرننه ۸۰ : ۱۵۰ غرام سود کیتلی : بوده چوجغنی ممدن اول و صکره طارته رق بولنه بیلیر. سودک خاصیتلی اولوب اولدیغنی اکلایمق ایچون برچوق تجربهلرده بولنیورسه ده محقق دکلدیر . خرده بین بوکون بو یولده وارد اوله بیاهجک سؤاله جواب ویرمکده در، اک ایو تجربهلره نوزاده سودک صورت تأثیریدر .

۱۰۵ — سود آنا، کندینه و نوزاده متعلق، ۶۷ دن

۱۰۰ نومرولرده بیان اولنان قواعد صحیه یه تمامیه تطبیق حرکت ایتملی .

۱۰۶ — نوزاده، فریاد و وایلاسنی تنقیص و برده مه.

لرک طولغونلغنی کیدرمک ایچون، بی قرار مه ویرمک جائز دکلدیر.

۱۰۷ — یدی آیدن اول نوزاده سوددن بشقه برشی

ویرمک داعی، مضرات و جالب محذورات اولدیغنی کبی چوجغنی

اویالاتمق اوزره بزدن یوماق یاپه‌رق اغزیننه ویرمک بادیء
مخاطراتدر .

۱۰۸ — فعالیتنی لاجل الوقایه سود آنانک او ایشلریله
اشتغالنده وچوجغک بزلینی تطهیرنده هیچ برمحدور یوقدر ؛
حیات جالسه داعیء مضرات عدیده‌در .

۱۰۹ — سود آنانک تبدیلی — احوال معقوله‌ده انجق
برسود ننه‌بی دکشدیرمک جائزدر . چوجق استفاده ایدوب
بیویه‌جک یرده کیتدکجه ضعیفلر وهرمه امیشدنصکره اویویه‌جق
یرده فریاد و فغان ایدرسه سودننه‌نک سودی اولمدیغنه دلیدر .
چوجق او درجه یاشلی اولیه‌رق برقاچ کونلک ایسه تحویل
مرضعه مناسبدر . دها کج — یعنی آلتنجی، سکزنجی آیده —
سودننه‌بی دکشدیرمکدن ایسه چوجغنی اینک سودیله بسلیهرک
سودننه‌نک سودینک قوهء غدائیه‌سنه معاونتده بولنلی .

۱۱۰ — حدت و غضب، خوف و دهشت، حسد
وانتقام و سائره کبی تیقظات عصیه‌نک سودک کیفیتنه تأثیرات
وخیمه‌سی میداننده‌در . لکن بو کبی احوالده سودک صورت
تغیراتی معلوم دکلدر . تغیرات مذکوره بعضاً او درجه شدید
اولورکه سود امن چوجغنی اوآنده اتلاف واهلاک ایلر .

کوز یاشنی (دموع) حاصل ایدن بزلیر (غدهء دمیعه) کبی مهملرک
افعالی‌ده انفعالات و احتراصات وهوساته تابعدر . والده یاخود
سود والده برسبیدن طولانی منفعل اولور وچوجغنه‌ده درحال
سود ویررسه چوجقده در حال اختلاجات ظهوره کلیر . بناء
علیه اوآنده چوجغه سود ویرمک جائز دکلدر .

«تی - راول»، کوچک برخطادن طولای تکییر اولنمش ونهایت دو کیلمش بر بیچاره سودننه نك انفاق وارضاع ایلدیکی چوچقده اختلاجات وقوعه کلدیکنی نقل ایدیور .
 بوارهاو Boerhaave سرخوش بر خاتونک سودینی امش بر چوجغک اختلاجاته طوتیلدیغنی بیلدیریور .
 دها شدید انفعالات واحتراساتده تلف وموت وقوعه کلدیکی کتابلرده مذکوردر .

نه لزومی وار ! حیواناتدهده بویله دکلیدر ؟
 اینک یبانجی برال ایله صاغلدیغنده دها آز سود ویرر .
 خدمتجی اینکی سویوب صایار یاخود اینکجه مجهول برطاقم اشخاص حضورنده صاغر ایسه دها آز سود ویردیکی بالعمل مثبتدر .

۱۱۱ — سودی نه یولده تکثیر اتملی — «..... (۱)
 برقادی نك سودی آز اولدیغنی حالده چوجغنی ارضاعه مطلقا خواهشکر ایسه یاخود بر عارضه ویا انفعالات نفسانیه سببیه سودی تناقص اتمش یاخود بسبتون کسيلمش ایسه سودی کتیرمک اوزره بعض وسائط موجوددر .

وسائط مذکوره «مولد الحلب Galactogènes» اسمیه معلوم ایسهده پک چوق احوالده اعتباردن دوشمشدر . لکن سودک بسبتون قورومسندن وبو حاله اوزاقدن باقمقدن ایسه، ولو نتیجه سز اولسون، مشکوک و فقط بعضا مفید علاجلرله تجربیه ایلمک دها اولی دکلیدر ؟

یرفسلکنی (حشیشه العسرد) کبی برچوق نباتک. لاپه
 حالده مملر اوزرینه قونیه رق. استعمالی توصیه اولمش ایسه ده
 بن یالکر هند یاغی چیقاریلان نباتک یا پراقلرندن استمداد ایلم؛
 شویله که : بر آوچ یا پراغی ایکی اوچ لیترو صوده لاپه حالنه کلنجه یه
 قدر قایناتهرق بعده بونی یکر می درت ساعت قدر بر مدت
 مملر اوزرنده بر اقمش ایلم. بر دفعه. تولیددن سکر کون
 صکره جه، انفعالات نفسانیه مدیه سن سودی کسایلمش بر
 قالدینده بو لاپه سودک جریانته بادی اولدی. سودی آز کلن
 دیگر بر خاتونده دخی عینی نتایججه باعث اولدی. آندن بشقه
 آتیده کی ریبار داخلأ بو باده پک ایودر :

۱	Semence de fenouil	رازیانه تخمی
۱	Ecorces d'oranges	پورتقال قابوغی
۸	Magnésic carbonatée	قار بونیتلی مانیه زی
۲	Sucre	شکر

۱	Semence d'anis	انسون تخمی
۱	Semence de fenouil	رازیانه تخمی
۲	Semence de nigelle	چورک اوتی
۳	Trochisque de craie	تباشیر قرصی
۳	Trochisque d'yeux d'écrev.	ینکج کوزی
۸	Sucre	شکر

بونلردن، کونده ایکی اوچ کرده، ۴ غرام ویریلر. اقسام
 صباح صو ایله آلینر.

کونده ۲ : ۳ گرام کیميون يا خود منقوع حالنده و شربت
شکلنده کونده اوچ قاشیق کچی سدنی (Galega) پک ایودر .
سودک کلسنی بو کبی موادک تاثیرینه می عطف ایتلی یوقسه
چوجغک دائمی صورتده مه امسنه می ؟ ایشته بوراسی کوچ .
اطبادن بری مهله الکتریقله طوقونه رق پک بیوک نتیجه یه
موفق اولمشدر . اطباء سائرده تجربه لرده بولنش و پک کوزل
نتیجه لر حاصل ایتمشدر .

بو اصول اخیر اینکلرک سود ویرمک زمانلرینی وقت
معیندن زیاده تطویل و یکر می درت ساعتده سودک زیاده
مقدارده افراز اولمسنه کوزل خدمت ایتزمی ؟»

وسائط سابقه یه مهلرک، حلمه نك اوزون مدت امیلمسیله،
تحریشنی علاوه ایتلی ؛ حتی اختیار قادینلرده و کنج قزلرده
بو اصول ایله سود کلمشدر . بویله بر اختیار خاتونی طانیرم (*) .
هومبولد (Humboldt) ۴۲ یاشنده بر ادمک کندی چوجغنی
بویله لکله امزیردیکنی یازیور .

— ۸ —

اولا والده می طرفندن امزیرلیدی حالده بالاخره شیشده مراجعت
و بونکله ارضاعده مداومت

۱۱۲ — کبه لک، مهلرک چاتلامسی و بر طاقم چیبانلرک
تشکیلی کبی احوال مختلفه ده — که طیبیک رأی حکیمانسه سندن

(*) یازید ولایتند تابع لورس قزاسنده نیخورلی یقولشه نام قادین قوجه .
سنک وفاتندن اون ایکی سنه صکره برکون طور زنی آووتیق اوزره مه ویرمش
ودرحال سودی کلمشدر .

استفاده الزمدر - وقتندن اول چوجغك سوددن كسيلمسنه
مجبوريت حاصل اولور .

۱۱۳ - وقتندن اول اولان سوددن انقطاع (فطام)
ممکن مرتبه كچجه، آلتنجي يدنجي ايلره طوغري، اولمليدر . بو
حالده چوجغك صحتي يرنده وسائر شرائط صحيه مكمل صورتده
ايسه انقطاع مذکور اكثرى بختيارلغه نتيجه ويرر .

۱۱۴ - ارضاع مادرانه يرينه سود ويرمكه برابر
(۹۱ : ۱۰۰ نومرولرده بيان اولنديغي اوزره) بولاماجلرده
دوام ايتلى .

۱۱۵ - اينك سودى هپسندن ايو : بولنديغي صورتده
كچي ياخود اشك سودى ويريله بياير . سود صاف وتازه وممكن
مرتبه عين حيوانك كي اولمليدر .

۱۱۶ - سود صرچه وطوپراق قابلرده طوپلانوب
حفظ ايديلر، لكن دائما تميز اولمسنه دقت ايتلى .

۱۱۷ - سود ويرمك اچون، امريك شيشه سنى آزدن
آز سكرنجي ياخود طقوزنجي آيه قدر فنجان و طاسه و قاشيغه
ترجیح ايتلى .

۱۱۸ - اك ايو امريك شيشه سى، كرك معدنى اولسون
كرك قاوؤ چوقدن اولسون، لواحقى ممكن مرتبه آز اولاندر .

۱۱۹ - اك بسيط امريك شيشه سى ۲۰۰ گرام سود
اير بر صراحی ايله بونك عنقنده صاف قاوؤ چوقدن ياپلمش
برمه يي حاوی اولاندر . (ايلروده امريك شيشه لرندن بحث
اولنه جقدر) .

۱۲۰ — نهدرلو اولورسه اولسون هرمه ویرشدنصره شیشه نك تطهير وتنظيفه وبوزيلوب تغير ايلديكده تحويلنه چالشمليدر .

۱۲۱ — اسكى بر بزدن ياخوز سونكر دن بر اسطوانه تشكيل ايدرك ممة باشى ياپوب بر اوچنى شیشه اچروسنه صومق مغاير صحت وداعى مضر تدر .

۱۲۲ — يازين صيجاقلرده سودى حفظ اچون قايناقلى ؛ احوال سائرده چوجغه ويرمزدن مقدم چوق قايناقميرق يالكز يوز درجهلى مقياس حرارتك 38° اولمليدر .

۱۲۳ — درجه مذكوره ترفيع ايديلن سودك حرارتى حفظ اچون شیشه نى، چوجغه ويررکن، ال ايله صارمغه غيرت ايتمليدر .

۱۲۴ — چوجق شیشه دهكى سودك كافه سنى امز ايسه باقىسى آتليز . امريك، شیشه سنك صيق صيق صيجااق صوايله ييقانمى لازمدر .

۱۲۵ — نوزاده ويرمزدن مقدم سودك كيفيته ودرجه حرارته باقنى اونوتامليدر .

۱۲۶ — يدنجى آيدو ويريله جك اينك سودينك مقدا . رى چوجنك اشتهاسنه كوره ۱,۲۰۰ : ۱,۵۰۰ غرامدر . هر امريك شیشه سى، كونده يدى سكر دفعه امه جكى حسابيله، ۱۸۰ : ۲۰۰ غرام سودى حاوى اولملى . رقم اخيرى اصلا تجاوز ايتملى — يدنجى آيدو سوده نه شكر علاوه اولنور نه صو .

— ۹ —

ارضاع اشتراکی

« ارضاع مادرانه مع ارضاع صناعه »

۱۲۷ — مادر نوزاد ضعیف و نحیف ایسه یالکزجه ارضاعه مقتدر اولسه ده رضا کوستریله میه جکی معلومدر .
صحتی برکال اولیوب وجودی دوچار ضعف وکلال وعللی موروثه دن کندیسندده موجب خوف برحال اولدینی صورته ده والدنک یالکزجه ارضاعه دوامی فنا و بو حالده ارضاع صنعی یه بالمراجعه امزیک شیشه سندن استمداد واستعانه توصیه کرده اطبادر .

۱۲۸ — احوال سائر آتیه دخی ارضاع اشتراکی نی استلزام ایدر :

۱ . والدنک سودی قیتجه وچوجق ده براز اکولجه وعلی الخصوص ایکیز اولان چوجق لرینی امزیرمکده ایسه .
۲ . مصالح ذاتیه نک وهیئت اجتماعیه وانسیه یه عائد بعض امور شخصیه نک تسویه ورؤیتی، اوقات ارضاع مادرانه بی اضاعه ایدر ایسه .

۱۲۹ — ایلک اوچ آیده چوجنی کونده ایکی دفعه دن زیاده شیشه ایله امزیرماملی .

۱۳۰ — دردنجی آیده بهر یوم اوچ دفعه سود امزیرملی؛ آلتنجی آیه قدر کونده بریاخود ایکی دفعه دها فضله اعطا واجب الاعتنا برنقطه ایسه ده دائمًا ارضاع مادرانه نک دها متعدد وهیچ اولزسه ارضاع صنعی یه مساوی وانکله متناوب اولسی مقتضیدر .

۱۳۱ — ۹۲ و ۱۰۰۰ ده بیان اولندیغی اوزره بالتدریج بولاماچارله تغدیه یه غیرت و بو وجهه فطام قطعی یه قدر دوامه صرف قدرت ایلملیدر .

۱۳۲ — (۱۲۳) ده مباحوث قواعد بودرلو تغدیه ده دخی، صورت مطلقه ده، جاری اولمیلیدر .

۱۳۳ — ولادتک ایلك کونلری چوجغه اینک سودی ویرلدیکی حالده، عمومیتله، صوایله کسیلما میلیدر . اگر شکر علاوه سی ملتزم ایسه — او قدر لازمده دکلدر — سکرلین (sucre de lait) استعمالنی ترجیح ایتملی . طیب حاذقک رای حکیمانه سی استحصال قلمدقجه سوده سائر موادک علاوه سی اصلا جائز دکلدر .

۱۳۴ — دروننه صو علاوه اولمش اینک سودی، صاف وخالص اینک سودندن دها آز حلب نسایه مشابه و مقارندر .

۱۳۵ — خواص و صافیتی، مقدار و کیتی نسا سودینه مشابه اینک سودی واردر . لکن چوجق اوله بیلیرکه بویله بر سوده تحمل ایده مسون . بو حالده دیگر بر اینک سودیه تغدیه سنه سعی ایتمیلیدر .

۱۳۶ — صو علاوه اولمش سود ایله بسلمکده اولان اطفال اصلا طویمز . نه قدر چوق ویریلرسه اولقدر زیاده امرلر . حالبوکه مقدار طعام شدت اشتها یه کوره اولیه رق معدنک قوه هضمیه سنه تابع اولمیلیدر .

۱۳۷ — سوده علاوه اولنمق ایچون صو، لزوم علاوه سی تحقق ایدرسه، غایت صاف و براق اولمی .

سودندن بر مقدارینی شیشهیه صاغه رق صوغومه دن و یرمک هر حالده توصیهیه شایاندر .

۱۴۲ — والدهسی چوجنی مہسیله امزیردیکی زمان امزیک شیشهسیله ده آیشدیررسه بعض احوال موقته ده پک ایشه یارار :

۱ مدتی قصیر ایصتمهسی بر حال (حال حموی) ده ؛

۲ هضمسنزلق یاخود خفیف بر مزاجسنزلق ده ؛

۳ حیضک عودت وورودی که اکثریا صحت نوزادک مختل اولدینی آی باشیلرنده .

احوال ثلاثه مذکوره ده یالکز امزیک شیشهسیله ارضاع دها خیرلیدر .

— ۱۰ —

ارضاع غیر طبیعی

« امزیک شیشهسیله اولان ارضاع »

۱۴۳ — والدهسنک سودی اولمدینی و بر دایه تدارکی ده

ممکن اوله مدینی صورتده نوازاد امزیک شیشهسیله بسنور .

۱۴۴ — بو درلو بر ارضاعک ائاری شهرلرده یاخود

غلبهلق یرلرده علی العاده منحوس و نتیجه حسنه همان غیر

محسوسدر . شهرلرده اکشیه رک بوزیلمش و دروننده خرده بینی

منظارلر پیدا اولمش سوددن هیچ خیر بکننیرمی ؟ بو نوع سود

ایله متعیش یچاره نوازاد معده و باغرساق عفونتندن، قانبور

خسته لغندن و سائردهن هلاک اولوب کیدر .

۱۴۵ — بادیهده دها زیاده حسن نتیجه و یرمشدر، لکن

جزائر کبی ممالک حارده دکل. کویلرده هواء روح افزا و تدارکی اسهل لبن مصفا نوزادک سهولته نشو و نماسنه بادی اولور .

۱۴۶ — ارضاع غیر طبعینک خانه مادرانده یا بالذات والده سنک حمایه شفقتپروریسی یا خود نظارت متمادیه سی تحتنده اجرایی لابدر .

۱۴۷ — دقت متمادیه مادر دن دور و خانه دیکره مهجور نوزاد حقیقه مغدوردر . فقط بو درلو انفاقه مجبوریت حاصل اولورسه مدقمه و تجار بدیده و صاحبه الوجدان و بو خصلته ممتاز الاقران بر قادینه تودیع واحاله جائدر .

حیفاکه نظارت مادرانه دن بعید اولان ارضاع غیر طبیعی، یاش ایله متناسب اولمیان و بو جهته هضم اولنه میه جفی اشکار بولنان بر طاقم موادک اعطاسندن، چوق کره منحوس بر نتیجه منجر اولور .

۱۴۸ — شیشه ایله ارضاعده لازم الاتخاذ قواعد و اصول زیاده بر دقت و اهتمام و مکمل بر انتظام تحتنده (۱۱۵، ۱۳۰) جریان ایتلیدر .

— نه مقدار و نه مدت امزیرمک لازم اولدیغنه کلنجه : بو بابده عادتاً طبیعی ارضاعه توفیق حرکت مطابق حفظ صحتدر : ۸۳،۷۱ — ۱۰۰،۹۰ . لکن نوزاد ضعیف و نحیف ایسه کیجه لری دهها صیق امزیرملی .

۱۴۹ — (۱۳۳، ۱۳۸) ک مندرجاتی بو موقعدهده جاریدر؛ و یریه جک سودک مقدار تقریبی شمدی آتیده بیان اولنور . نوزاد قوناقلامش ایسه شو یولده حرکت ایتلی :

بسلطان (۶۴) دن (۳۳) ی - یعنی یوزده (۴۱) ی وفات اییدیورکه
 بو حالدده وفيات بش دفعه دها زیاده اولمش اولیور . فاعتبروا! ..
 ۱۵۳ - بوبابده اک زیاده مستعمل ومناسبی اینک سودیدر .
 سودک حرارتی یازین ۱۵ وقیشین ۲۰ درجهده اولمیدر .

— ۱۱ —

ارضاع حیوانی

«کچی ایله ارضاع»

۱۵۴ - فطامدن صکرده چوجق بردنبره خسته نیر وتکرار
 ارضاعه، یاخود امراضی سببیه چوجغه ادویه خصوصیه
 (چیوده، اییود کبی) اعطاسنه، لزوم کوینورسه اکثریا ارضاع
 حیوانی یه مراجعت اولنور .

۱۵۵ - مہ باشارینک شکل وجسامتی، سودیک خواص
 وکیفیتی . چوجغه فرط محبتی واطاعت و تسلیمیتی ارضاع حیوانینک
 همان کچی یه انحصارینه سببیت ویرمشدر .

۱۵۶ - بواصولدهده حیوانک تربیه سی و حفظ صحتہ تطبیقاً
 صورت تعیش و تغدیه سی کبی احوال دخی جای دقدر .

۱۵۷ - طیب بودرلو ارضاعه قرار ویردیکی حالدده لازم
 الاجرا قواعد شونلردر :

۱ . یکی طوغورمش و ممکن ایسه اولدن دیگر بر چوجنی
 امریرمش کنج، بیاض وبوینوسسز برکچینک انتخابی .

۲ . چوجنی حیوانک شدت و غضبندن وبو وجهله قضا
 لردن حفظ ووقایه .

۳ . نوزاده سودی طاتدیر ملی تاکه حیوانک مہسنہ رغبت و تمایل کوسترسون .

۴ . امزیک زمانلرینک انتظامی .

۵ . چوجغک اغزینہ ویرمزدن مقدم حیوانک مہسنی تطہیر ایتلی .

۱۵۸ — کچی ایله ارضاع، ایوجہ هضم واستفاده اولندیغی تقدیرده، یالکزجه شیشه ایله اولانه مرجدر .

— ۱۲ —

اویقو

۱۵۹ — چوجغک امزیک زمانلری کچی اویقوسنکده معین اولسی لازمدر . نوم اوقات معینهده اولمیدر .

۱۶۰ — نوزادبشیکنده اویوملیدر، والدہسنک دایہسنک دیزنده یاخود قوجاغنده اویومغه آشدیرلمش ایسه واز کچورتکه غیرت ایتلیدر . چوجق والدہ یاخود دایہسنک یتاغنده اصلا اویودلما لیدر . زیرا پک چوق قضالر ایشیدلمشدر .

۱۶۱ -- چوجق بشیکده کمال استراحت وسکونتله قالیر و اویورسه تغدیه و تربیه سنک منتظم اولدیغنه قناعت حاصل اولور . برکیجه بی فنا کچوررسه مضطرب اولدیغنه دلالت ایدر .

۱۶۲ — نوم، متعدل بر کورلتی اورته سنده وظلمتدن زیاده ضیاء معتدله اولمیدر .

۱۶۳ — یکر می ایلق اولدیغنده کوندز اویقوسنی کسملی زیرا نوم نہاری نوم لیلی بی اخلال ایلر فقط کیجه اویقوسنی اصلا قیصالتاملی .

۱۶۴ — اطفالی دائماً عين طرفه ياتيرمامغه وقونداقلامامغه وچوقه وپاموقلى ايله باشنى اورتمامكه دقت واهتمامده بولمليدر . چوجقارك باشلى اورتيلورسه كوزلجه نفس آله مزلر . ايونفس آله مينجه ايوجه بسلنه مز ، بسلنه مينجه وجودينه تمغاي مصيبت حك اولور .

۱۶۵ — طيب توصيه ايتدجه بشيكي اصلا ايصتيملى ؛ لزوم تسخين تحقق ايلرسه اولخالده صيجاق صوايله ملو طوپراق قابرله ايصتيملى . اويله طوغله و كره ميدى ياخود بر دمير پارچه سنى ايصيدهرق بشيكة قوياملى : زيرا مضرتندن بشقه بشيكي طوشدير مق مخاطره سى واردر .

۱۶۶ — اطفالى ، اويوركن ، پارمقلىرىنى امكندن منع ايتملى . بودرلو برعادتدن چوجغى بسبتون كچورمك ايچون برقاچ كون كوملكنك قوللرئى انكليز ايكنه سيلاه ياريم قونداغه ايليشديرمك كافيدر .

۱۶۷ — طبيك رآى حكيمانه سى استفسار واستحصال اولنقسزىن نوزاده «ادويه مسكنه» اعطا ايلمك پك بيوك تهلكه يى داعيدر . فاعتبروا يا اولى الابصار . (*)

(*) طريق غزته معتبره سنك ۲۹۴ نومرولى و ۴ كانون ثانى سنه ۳۰۰ تاريخلو نسخه سنده فقره آتیه نظر تأسف ايله كوريلشدر : «مولويخانه قپوسى جوارنده معمار عجم محله سنده ساكن م ۰۰۰۰ افندى اپله زوجه سى ۰۰۰ طرفلرندن مخدوملرى درت آيلق ۰۰۰ يه هر نصلسه ويردكارى خشخاش سوء تأتير ايدرك ترك حياتنه سبب اولدقلى تأسفله مستخبردر .»

مطالعه

آه ! نه خطاء جكر سوز ! عائله سنجه الى الابد بر ياد حزين براقان شو جهالت شبهه يوقكه ينه بر عجزوه دهر ك توصيه مصرانه سى اوزرينه وقوعبولشدر . هيچ خشخاش ، آفيون ايله اويون اوينانيرمى ؟

— ۱۳ —

نظافت و طهارت

۱۶۸ — «النظافة من الايمان» قول حکمتیانی بزه هر زمان نظافتك لزوم اجراسنی آمردر . جلدی رقیق و کوچك بر تخریش ایله قزاروب صیرلمسی صیق اولان نوزاده بوقانونی دها زیاده تطبیق پك کوزل برطریقدر .

۱۶۹ — طهارت خصوصنده اك برنجی نقطه چوجغك افراتیله ملوث دوشکی دکشدیروب التنده مدت مدیده برافمامقدر .

۱۷۰ — چوجنی اوقات معینهده دکشدرمکی عادت ایدنملی . بوصوله حرکت اولنمزسه اکثریا قونداق بزلی صیر صیقلام ایصالیر و چوجغك صحتی خللپذیر اولور : آلتی یاش چوجق بلا آرام فریاد و فغان ایلر .

۱۷۱ — تطهیر اول صباحین و ممکن مرتبه وقت ارضاعدن بعید اولملی تاکه فساد هضمی تولید وبو وجهله صحت نوزادی تهدید ایلمسون .

۱۷۲ — تطهیر مذکور، موسم شتاده آتش یاننده ایلیق صویه باطیرلمش غایت میوشاق برسونکر ایله تکمیل وجودی سیاهمکدرکه دائماً وجهدن باشلامق وبو وجهله قطعات سائرهبی سیلوب تمیزلمک کرکدر . بعده میوشاق وقوی بر بزایله سرعتله قوروتیلدر .
(مابعدی وار) بسیم عمر

گولشتر

مسائل سیاسیددن ماعدا هر شیدن بحث ایدر، اون بش
کونده بر شتر اولنور رسالهدر .

نومرو ۱۱ [صاحب امتیاز : بشیر فواد] جلد ۱

اکیات

منمنلی زاده رفعت بك افندینك زاده طبع شعرا پسندانهسی
اولان بر شرقی بروجہ زیر درج و تزیر ایلہ تزین صحیفه شکران
ومسار قنور :

شرقی

آنجه قوینمه مهر جمالی ،
کورندی عید امیدك هلالی ؛
قدح میله، دلم شوق ایلہ مالی .
دکل کوکلم کبی بر لا ابالی،
ملککار امرنیر کورسه بو حالی .
کان ایتسون طوقنمه آه وافغان،
صفادن ساغراولسون پرتوافشان،
ملککار تا سهادہ مست ورقصان .
کلیرمی بر دها آغوشه جانان :
ایکی عمرک اولورمی احتمالی ؟

غزل

پرده ناموسی یاران بر زمان چاک ایتیمک
 جوهر حیثیتی همپایه خاک ایتیمک
 آکلادم سر سویدای دلی عالمده بن
 سز وارک خال رخ دلداری ادراک ایتیمک
 قطره سی تنشیطنه باعث اولور درد اهلنک
 نوش ایدک جام صبوح عشقی امساک ایتیمک
 بر زمان کتم حقیقت ایلمز ارباب دل
 سویلیک الله ایچون بر کیمسه دن باک ایتیمک
 چشم عبرتله باقک کلشنسرای عالمه
 نظره امعانی اما وقف خاشاک ایتیمک

شیخ وصفی

غزل

کوکل نصل آنیر دلستانه آکلادمم
 کوکل نصل ویریلیر بیدلانه آکلادمم
 وفا فروشی شوخانه دنده مضطربم
 بو اضطرابی او آرام جانه آکلادمم
 بیان مقصد ایچون یاره ترجمانم وار
 بلایه باق که آنی ترجمانه آکلادمم

بوفهمه برده شوارباب وهمه باقده آجی
جهانی آکلارم اما جهانہ آکلاددم

آتلمشم ایکی لایفهمک میانه سنه
زمینه آکلاددم ، آسانہ آکلاددم
معالم ناجی

برسرگذشت (مابعد)

۶

بو فصل مخصوص ایله شوراسنی خبر و یرمک ایستیورم که
بشنجی بند ایله باغچهده جریانی تصویر اولنان وقعه نك اشخاصی
بنماه (** دن عبارتدر ؛ طوغریدن طوغری یه بیان ایتیه رک
بویولده حکایه حال ایدیشم تصویرده برطرز حسن انتخاب ایتمک
فکرندن ایلروکلدی .

۷

او وقعه دن صکره اوچ کون مرور ایتدیکی حالده (** نی
بردها کوره بیلمک نصیب اولمامشدی ؛ کندیسندن برخبرده
اله مامشدم ؛ بوتأثیرایله فکرم مضطرب بولندیغندن ، زمانمی اوده
کچیره میهرک دائما مفرح یرلر اراردم ؛ استانبولک ایسه اک کوزل
اک مستنا نقطه سی چاملیجه در .

اوچنجی کونی ، او مدت ظرفنده اعتیاد ایتدیکم وجهله ،

ينه چامليجهيه چيقمشدم . وقت اخشامه قريب ايدى ؛ هوا
 ملكرك صدرندن هنوز چيقمش تنفس كې لطيف ايدى . كونش
 غروبه ميل ايتمش وچهرهسى براز صرارمش اولديغندن
 سمانك زوال عالمندن متأثراً اظهار ايتديكي مأيوسانه برتسمى كې
 كورينيوردى ؛ نوبهارك لطافتى ، قيرده چيچكلرك رايحهسى قلبى
 حال وجده كتيوردى . تهدهكى معهود تر به نك ياننه قدر كيتدم .
 بوغاز ايچنك منظرهسى محبتله كچن حيات قدر لطيف الجريان
 برنهره بکزه يوردى ؛ طبيعت روحه نشئه سنى صاچار ، سما كوكله
 لطافتى ، علويتى ويرردى .

كونش يواش يواش مغربه طوغرى يول المغه باشلادى ؛
 قارشى جهتهدى كې تهلرك زروده سنه تقرب ايدنجه آتش محبتى
 آنديرر بررنك لطيف ايله اطرافى استيعاب ايدلدى ؛ رنكى بتون
 بتون صراردى ، نورشباب ايچنده ورم رنكى تصوير ايتدى ؛ كائناك
 لطافتى بر حزن ايله ممزوج اولدى ؛ روحى حزن ، كوكلى صفا
 استيلا ايدى ؛ (** نك محبتى ايسه بولوحه بدايح اوزرينه كونش
 كې نورينى صاحيوردى . اوكون جمعه وپازارك غيرى اولديغندن
 موقع يالكر ايدى ؛ كز نديكم يرلر بكا تخصيصوص ايدلمش ظن ايدر دم ؛
 طبيعتك اوزمان او موقعه ابذال ايتديكي بدايح لطافتدن حاصل
 اولان انبساط ايله شوقطعه يي سويلدم :

اي طبيعت ! اي ابتسام صفا !
 كوكلى جلوگاه ايتدك هر دم
 كه خيالى نكارمك اولسون
 دل پر انبساطمه محرم .

بو تماشانك تأثیریله مستغرق افکار اوله رق اومه عودت
ایتدم. قپودن کیردیکم زمان ساعت اون ایکی ایدی. اوطه مه
کیررکن (***) اغا - که بنی چوجقلغمدن بری بی-وتمش لالام
ایدی - یانمه کلدی؛ یواشجه قولانمه: «سکا کیزلی برسوزم وار.
حرمه ارکن کیتمه، کیجه اوطه که کله جکم» دیدی. عجیا نه سویلیه.
جکدی؟ عجیا (**). یه دائر می ایدی اکا دائر ایسه نه یولده بر.
حوادث ایدی؟ یوقسه (**). نك بر مکتوبی می کلمشدی؟ ایشته بو
تفکرات ایله بیک درلو اضطراب ایچنده بر قاج ساعت بکلمدم.

وقتا که زمان موعود حلول ایتدی، اغا اوطه دن ایچری
کیردی و برطور تبشیر ایله تبسم ایدرک یانمه کلدی: - بکم براز
بکلمدمسه عفو ایت؛ زحمتکی مکافاتسز براقیه جغم؛ یولوو بر
مقدمه ایله سوزده کیریشه رک دیدی که:

- بیلیرسکز که بن سزی اولادم کبی سورم؛ کچوکلکدن
بری قوجانمده بیوتدم؛ ایکی اولادمک اوچنجیسی ده سز
اولدیکز؛ چهره کزده جزئی بر اثر حزن کورمامک ایچون
هر درلو فداکارلنی اختیار ایدرم.

بن دیدم که:

- ای، لالا، بو مقدمه لری نره یه ارجاع ایده جکسه ک براز
استعجال ایت، زیرا مراقدن چاتلیورم. بنی نه قدر سودیککی
ذاتاً پک اعلا بیلیرم.

- طور بکم صبر ایت، شمدی ایستدیککی ده سویلیه جکم.
یولنده هر درلو فداکارلنی اختیار ایتدیکم بکمی بر زماندنبری

براز محزون کوریور، بنده محزون اولیوردم. بیلیرسک یا: طبعمه برازده تجسس آرزوسی وارد. حرکاتکزه حصرنظر ایتدم، ارکه کزه دوشدم، حاصلی هر واسطهیه تشبثدن چکنمدم. — ارکه مزه می دوشدک؟

— اما او قدر حدتده معنا یوق. براز تانی ایت، سوزمی اکمال ایدیم: واقعا حرکتیم مغایر تربیه در، فقط مضطر قالدیم؛ دوشوندم که طوغریدن طوغرییه بکمه صورسه م، هیچ بر جواب الهیه جغم؛ زیرا، بیلیم نهدن؟ بن سنی بو قدر سودیکم حلاله سزدن اوکا مقابل محرمانه بر معامله کورمیورم. ینه دوشوندم که بکمک بو ایشده بلکه بکا بر احتیاجی اولورده جسارت ایدوب سویلیه میز؛ اگر بن تحری ایدر، تجسس ایدر، اکلا درده کندیسنه سویلرسه م او زمان جسارت بولور، دردینی اچار، بنده بر خدمتده بولنورم دیدم.

— پکی، نتیجه سی.

— نتیجه سنده هر شیئه واقف اولدم.

(**) ایله اولان محبتمزك نه قدر خفی اولدیغنی و او زمانه قدر ملاقاتلر مزك بشقه بریسی طرفندن کورلمسی ممکن اوله میه جغنی دوشونهرک لالانك یا کلش بر شی اکلا دیغنه حکم ایتدم و مستهزیانه دیدم که:

— نه اکلا دک لالا جغم؟.. بنم اکلا یه جق نهم وار؟

— صاقلامه بکم، آرتق بن هپسینی بیلورم؛ دکله ده اکلا تهیم: اکلا دیغمک دلیندی ده کوستره جکم، بو کون پدرکله جامعیه کیتمشیدک؛ او مبارکی بیلیرسک یا، بر کره اودن چیقیمی دنیایی طولاشمدقچه

کلز . التیده جامعدن چیققدق . اون بره قدر کزمدیکمز یر
قلمدی . حالا ایاقلم صیزلایور .

لالانک کودزه لکی موایرک زورنکاغنده کی حکیمندن بیله
زیاده اولدیغندن ، اصل مقصدینه کلنجیه قدر ساعتله سوز
سویله مزسه راحت ایده مزدی : ذاتاً بویله بر وسیله نی کودزه لک
ایتمک ایچون غنیمت عد ایدردی ؛ ینه مرحتندن اولمیدرکه
او کیجه معتادی قدر تطویل کلام ایتیه رک دیدیکه :

— اوزاتمیهیم : اوه کلک ، پدرکز یوقاری یه چیققدی . اشاغی
اینجه شوراده کی قهودنک یاننده بر قادینک بی کورمک
ایستدیکنی خبر ویردیله ؛ یاننه کیتدم بی کورنجه : — سلیم انما
سزمیسکز — دیدی — اوت بنم . بر شیمی سویلیه جکسکز —
دیدم — کوچک بک افندی بی کورمک ایستردم ، قلملرنده بر
ایشم وارده ... رجا ایده جکدم ... عجبا کورمک قابل دکلی ؟
دیدی . قادینک حالی اویله قلم ایشی ایچون رجایه کلان طاقه
بکزه میوردی . هم طارمله یا : سن قلمده برکاتبسک ، سزدن نه رجا
ایده بیلیر ؟ ایتسه بیله سوقاقده می بکلر ؟ بورالری دوشوندم :
بن احقجه کورینورم اما بویله شیلری دوشونورم .

— بیلمزمیم لالاجغم ، بیلمزمییم ؟ بر ازده سوزی
اوزاتمسه ک دنیا ده سنک کی انسان بولمزدی .

— قصورسز انسان اولمز ؛ بکم نه ایسه قادین کنج
برشی ایدی ؛ سوزندن ده چرکس اولدیغی اکلاشیلوردی .
دیمک ایسترم که ... حلاقلرندن ایدی . بن ایشی بیلورم یا ؛
براز کلنمک ایستدم

— الله عشقنه لاله اوزاتمه! نتیجه‌سنده نه اولدی ایسه اونی سویله مراقدن چاتلیورم .

— نهایت اکلادتم که بن ایشی بلیورم، حتی کندیسنی بیله طانیدم . ذاتاً کچوک بک بندن هیچ بر شیئی صاقلامز، دیدم . بونک اوزرینه قادین بر از تانی ایتمک ایستدیسده کوردی که بن او یله یالانجی بوش بوغاز آملره بکره میورم، قوینندن بر مکتوب چیقاردی — الله عشقنه کیمسه یه سویله مه بونی کندیسنه ویر — دیه رک بکا تسلیم ایتدی .

— یا مکتوب نروده ؟

— ایشته بوراده بکم .

مکتوبی جنیدن چیقاروب بکا و یردی . بن همان اچق ایستیه رک ظرفک بر طرفی یرتدمسه ده بر ساعت نبری کودزه لکه قانیمان لالا الی طوتارقینه دیدی که :

— طور بکم او قدر عجبه ایتمه، دها سویلیه جکارم وار .

— کوزلرمله اغزک مشترک دکل یا، بن او قورکن سن ینه

سویلرسک .

— سن بورالینی بیلمزسک بکم : دها جاهلسک (!) . بریسی

مکتوب او قورکن یاننده طور ماملیدر : ایچنده بلکه کدرلی برشی

واردر، بلکه او کدرک تأثیر یله سز دوشونمک ایسترسکرده بن

بولندیغم حالده مانع اولورم، بلکه ... بلکه ... دها بلکه لر پک

چوقدر . سوزمی بتیره می کیده می ده ایستدیکک قدر او قو .

— اما لالاسنده سوزکی بتیر میه جکسک که ... اوف !

— بو مکتوبک جوانی یارین مطلق ایستورلر مش؛ کتیرن

قادین ده سزی کورمک آرزو ایدیور: بازار کونی. یعنی یارین.
چاملیجه ده بکلیه جگمش. ایشته سوزم بتدی بکم، تعجیز
ایتدمسه مکافاتنی ده ویردم.

حریف کوچ حال ایله سوزنی بتیره بیلدی ده هم بن هم
ارباب مطالعه بو هذیانلری دکلمکن قورتلوق. شوراسنی ده
سویلیم که بو محاوره مزنی اختصار ایتمه رک اولدیغی کبی یازیشم
لالایی ارباب مطالعه یه کندی ماهیت و مزیتی ایله توصیه ایتمک
ایستیشمدندر. مکتوب (***) دن ایدی. شو یولده یازلمشدی:

صورت مکتوب

« بکم! بیلیم نه واسطه ایله؟ پدرم بینم زده اولان ماجرای
محبتیه واقف اولمش؛ بکا هنوز برشی سویلمدیله، فقط خبر ایدم که
بر قاچ کونه قدر بنی اوزاچه بریره کوندره جگلمش. منقامک
نرسی اولدیغی بیلمیورم؛ تحقیق ایدرسه م البته سکا اخبار ایدرم.
زیاده یازده بیله جک بر حالده دکلم. یارین سنی کوره جک اولان
(***) تفصیلات ویرر. هر حالده متبصرانه طاور اتملی یز. شورا.
سنی ده اونومه که بن کیده جگم یرده سنی بوله مزسه م حسرتکه
مطلقا اولورم. باقی محبتک باقی اولسون که مدار حیاتمدر. »

بو مکتوب برصاعقه بلا کبی ذهنی پریشان ایتدی. هنوز
تفصیلات آله مدمسه ده جزئی اولان بو خبر اوزرینه اولسون تدابیر
لازمه بی دوشونمک ودها طوغریسی ایشیده جگم کلمات متسلیمانه
ایله قلبه براز انشراح ویره بیلیمک ایچون ینه کوه زه لالانک

جلبنه مجبور اولدم. کندیسنه حالی اکلانجه بندن زیاده تأسفلر ایتمه باشلادی وینه کوهزه لکی اله آلهرق دیدی که :

— زوالی بکم، نه مشکل بر موقعدہ بولنیورسک ! فقط مراق ایتمه. لالاک سنک ایچون هر زحمته کیرر، هر شیننی یاپار ؛ بن بشقه لالاره بکزدیم ؛ محبتک نه اولدیغنی پک اعلا بیلیرم ؛ وقتیه بنده کنج ایدم، بنده سودم : کیجه لری صبا حله قدر اغلادیغم وقت اولوردی. سزی تعیب ایدم. بنم یرمده تدبیرسز بر لالا اولسه ایدی شممدی کیدر ایشی پدرکه آچار، سکا ایلیک ایدیورم ظنیله، تکدیر ایشتدیرردی ؛ فقط بن پک اعلا بیلیرم که اویله تدبیرلر ایشی آرتمقدن بشقه بر نتیجه ویرمز. هم سن چوجوق دکلسک، هر شینه اولدجه عقلک ایرر ؛ مر بیلرک شدتی، حدتی ایسه چوجقلره منحصر اولمایدیر ؛ بیوکلری ایسه نصیحتله، ملایمتله، تدبیر ایله تربیه ایتمایدیر .

لالانک هر درلوغیرتی، همتی دریغ ایتیه جکنه دائر ویردیکی تأمینات کوکللی بر درجه یه قدر متسلی ایده بیلدیسده : عجا جاریه نك ویره جکی تفصیلات نه کبی شیلردر ؛ عجا قزک پدری محبتمزه نصل واقف اولدی ؛ کبی مطالعات او کیجه راحتجه اویویه بیلیمکلمکه مانع اولدی. ذاتاً بومطالعات اولسه ده (** دن آیرلمق فیکرینک حاصل ایده جکی تأثیر - که بنم حسیاتمجه اک لطیف آجیلردندر - قلبمده راحت، حضور بر اقمق قابلمی ؟ هجران !.. نه قدر آجی، بونکله برابر، بعض حسیاته کوره، نه مرتبه لطیف برشیدر ! هجرانه عالم سودانک کیجه سندن مخلوق بر قسم حسیات دنیسه شایان اولور . سود ایچنده هجران نوره

بورنمش برظلمت حیات ایله تزیین اولنمش برمنزارددر. هجران ایله کچن
 سودا تورم ایتمش شبات کبیدر: ماتم لباسی کینمش ملکوره بکزر.
 اک طاتلی کریه لر بو حال ایچنده سیلان ایدر؛ اک لذتلی
 حسیات. کیجه نك ییلدیزلری کبی. او حال ظلمت ایچنده لمعان ایلر.
 حتی دینه بیایر که هجران وصلتک مکمایدر. سویلان قز عالم
 وصلتده انسانک یاننده، اغوشنده بولنورسه: جهان هجران
 ایچنده کوکلنده بولنور. حسیات ایسه وقوعاتدن البته لذتیدر.
 هجران عشقک سیهرنک جلا سیدر: سودا هجران ایله انجلا
 بولور، نته کیم قمر ظلام ایچنده پرتو نثار اولور.

ایشته بوقدر طاتلی وبوقدر آجی اولان حسرت اوکیجه دن
 اعتباراً - ایچنده یشادیغم - عالم محبتی استیلا ایتمکه باشلادی؛
 قراکلق بر ضیا کافئه حواسمی بیدار ایتدی: صباحه قدر
 بر اضطراب ایچنده قالدیم. کونش طوغارکن بر از او یومشم.
 او یاندیغم زمانی موعده ملاقاته کیدمک زمانی کلمشدی.

(مابعدی کلدجک جزوده)

منمنلی زاده
 طاهر

فنون

بر لقمه اکمکک تاریخی

اون برنجی مکتوب

قره جگر

سوکیلی اولادم، شو چرکین بوروده - که بونک ایچنده

طباقده غایت خوش کورینن شیر طانماز بر حاله کلیر و بوراده
کیموس، صفره و پانقراس و بوکا مائل نه کوزه ونهده قولانغه
خوش کلین شیلردن بشقه برشیدن بحث اولماز - مدت مدیده
ارامدن بر آز جانمز صقیلمیورمی؟

نه چاره؟ نافع اولان شیرک همان کافهسی بو قییلندیر.
بو عالمده سزی تعیش ایتدیرن آدملر دائماً اک کوزل آدملر
دکدر، وجود کزده بولنان کوچک عالمده بونک عینیدر.
هم صوکنه یا قلاش-دق، بر پارچه دها غیرت ایدک! اراسی
چوق کچمه دن قان ایله برلشمک اوزره یوله چیقان قسم مغدی یه
یتیشه جکز، یکی ملکلر کوره جکز.

اول امرده سزک صفره فابریقه جیکز اولان قره جکردن
وابتدا بونک اشغال ایتدیکی موقعدن بحث ایدلم.
وجود مزک داخلی، قات تشکیل ایده جک وجهله بری
دیگری اوزرینه وضع اولنمش، ایکی بیوک بوله یه، کوکس
ایله قارنه منقسمدر. بونلر کلیاً مستقل ایکی بیوک دائره اولوب
هر برینک کندینه مخصوص کراچیلری واردر: برنجیسنده قلب
ایله آق جکرلر اوتورر که بونلرک صنعتی یقینده کوره جکز؛
ایکنجیسنده معده و باغ صاقلرله بونلرله هضمه چالشان شیرک
کافهسی اسکان ایدر. بو ایکی قات، بزم اولرده اولدیغی کبی،
معده چوقورینک بر آز اوست طرفنه وضع اولنمش بر دوشمه
ایله یکدیگرندن تفریق اولنمشدر. بودوشمه بیوک، اینجه ویاصی
برات (عضله) اولوب بر تننه کبی وجودک عرضنه لر یلمشدر،
اسمنه «حجاب حاجز» دیرلر. آلك سزه غایت کوچ بر تعبیر

دها ! لکن بآس یوق، هر حالده بونی بلله ملیسکیز، چونکه آق جکر لره کلنجه بوکا زیاده سیله احتیاجز اوله جق . بر کوچک عرب اولدیغکزه پک یازیقدر، زیرا اوزمان بوتعیر سزه پک ساده کورینیدی . بونک معناسی عادتا : « آیرن پرده » دیکدر . بولمه، یاخود دمنکی تعیرم موجبنجه : دوشمه دیدیکمز کبی .

بوسوزلرک هپسی قره جکرک قارنده حجاب حاجزه طاقلمش اولدیغنی بیایدیرمک ایچوندر . بو بیوک بر ذاتدرکه دائره سنک تا یوقاریسندن بدأ ایله کندیغنی هر ایکی طرفدن حمایه ایدن وضع کاذب (یلانجی قبورغه) تعیر اولنان کمیکلرک نهایت بولدیغنی محله قدر صاغ طرفی یالکز باشنه احاطه ایدر . الکز ی اورایه کوتورکز، بونلری بولمقده کوچاک چکمزسکز . هر نه قدر بیوک ایسه ده قره جکر حجاب حاجزه یالکز بر نقطه ده یایشیقدر و آز برشی حرکت ایده جک اولسه ق قارنمزده صاللانیر .

صول طرفه یاتمقدن، علی الخصوص انسان قارنی ایی دولدیردیغنی وقت، خوشلانلما ماسنک قسماً سببی بودر، چونکه ارا به ده او یویان شیشمان بر آدمک ارا به بر پارچه یان طرفه یاتدیغنی وقت کلوب یاننده کی آدمی ازدیکی کبی قره جکرده بتون ثقلتیله معدنک اوزرینه یوکلنرک بونی ازر . بو حالده قره جکر، کویا بر کدی کلوبده معدنک اوزرینه یاتمش کبی، داخلاً عینی تأثیری اجرا ایدر، بوده اکثریا قورقولی رؤیا کورمه کزه سببیت ویرر .

قره جکر، قویو قیرمزیدر . بو غایت ایجه کوچک تخمردن

مرتب بر کومه اولوب بونلرک بریره کلمه سی اولدقچه صیق بر
 بیغین تشکیل ایدر و بونلرک ایچنده ساده کوزله کورلمز بر
 کوچک حجره واردرکه بونک دروننده بزجه فوق العاده اهمیتی
 حائز اولان بر فعل خفياً وقوعبولور . بو فعل غایت ساده
 کورینیر، لکن شمدی یه قدر کیمسه بونی حل ایدمدی .
 سزینه ایجه قولاق و یریکز، ایستر حل اولنسون، ایستر
 اولنسون بوراسی دقته شایاندر، بومسئله یی بر آز یوقاریدن
 طوتدیره جغز .

بن سزه بیکلرجه عمله لردن بحث ایتدم که بونلر وجودمزک
 هر طرفنده دوروب دکلمدن چالیسیر وقانه دائماً : « کتیر،
 کتیر» دیرلر . اگر خاطر کزده قالمش ایسه، بزم یمک یمکلکمزده
 مجرد قانی ایستلن شیلری کتیرمه صالح برحاله قویق ایچوندر .
 انسانک نیچون بیودیکنی اکلامق کوچ بر شی اولمدیغی تسلیم
 اولمشدر . کوچی بلکه انسانک نیچون دهها زیاده بیومه مسیدر .
 مثلاً بر سنه دن بری ییدیکیکز شیلرک هپسینی بر آز حساب
 ایدک . ییدیکیکز بیوک کوچک اکمک، ات پارچه لرینک، سبزه .
 لرک، میوه لرک، پاستالرک کافه سنی بر ماصه نک اوزرینه طوپلامش
 تصور ایدیکز . برسنه ده ایچدیکیکز سودک کافه سنی بر بیوک
 چناغه، چوربالری بر بیوک کاسه یه، ییدیکیکز شکرلر ورچلاری
 بر ایری قاونوسه قوییکز، باقیکز بونلرک هپسی بریره کلنجه
 نه قوجامان بر بیغین تشکیل ایدر . صکره بونلرک، کافه سی وجو .
 دیکیکزه کیرمکه برابر، سزی نه قدر بیوتدیکنی در خاطر ایتمه
 جبالایکز . بو حساب باقیلیرسه کوچک ایشجیلرک بو بیغینک

نصفی وحتى يالکز ثلثی استعمال ایلدکیرینی ، اوست طرفک ایشه یارامیوب آتدیغنی فرض ایتسهک بیله شمدی قاپودن کچرکن اگله کز لازم کلیردی . افندی پدرکز ایچون دها زیاده اولمق ایجاب ایدردی ! اونک ییغنی دها زیاده اولدیغنی حالدده وجودجه هیچ فرق ایتدی .

ایشته بوراسی مراق ایدیله جک بر شیئدر. بحث ایدرم که بوراسنی دوشونمه مش ایدیکز .

پنه لوپ نامنده بریسنی طانیرمیسکز که هومر نامنده برشاعر کندیسینه اشتغال ایتک کبی بر شرفه نائل ایتدیکی ایچون اوچییک سنه دنبری دنیا ده نامی داستان اولمش غایت مشهور یونان قرالاردن اولیسک زوجه سی ایدی ؟ تلماق او قودیکر سه بیله جکسکز . پنهلویک قوجه سی حرب ایتک ایچون بر خیلی زمان دنبری سفره کیتمشدی ، قوجه سی عودت ایلمدیکندن تکرار قوجه یه وارمه سی ایچون بو قادینی تضییق ایدیورلردی . باشی راحت اولمق ایچون هر کون صباحدن آقشامه قدر ایشلمکده اولدیغنی بر پارچه بزک ختامنده قوجه یه وارده جغنی وعد ایتدی . چوق وقت کچمه دن مطلوب حاصل اوله جغنی مأمول اولنیوردی ؛ لکن بو قادین زوجه سنه صادق اولدیغندن صوکنه قدر قوجه سنی بکللمکه قرار ویردرک کوندوزلری یاپدیغنی کیجه بوزیوردی . بزک سنه ده نه قدر ایلر اولدیکنی ذهنکزده بوله بیلیرسکز .

ایشته وجودمزک هر بر قسمی کوچک مقیاسده پنولویک بر بزیدر ، یالکز شو قدر فرق واردرکه بوراده بز بر اوچندن یاییلرکن او بر اوچندن کندیکندینه چوزیلیر . کوچک ایشجیلر

اوه برطرفدن یکی طوغله قورکن، اسکی طوغله لر او برطرفدن ییقیلیر . بو صورتده او یوکسالمکسزین یاپی دائماً دوام ایده . بیلیر؛ بوکا قارشی او دائماً یکی یاپلمش اولور . بعضاً تصادف اولندیغی وجهله یاپی مراقی اولان آدم لر بو یولده بر اوه مالک اولسه لر غایت ممنون اولور لر .

مینی مینی اولادجغم، سزک یاشکزده ییقیلان طوغله کلنلردن برپارچه آزدرد، ایشته بونک ایچون هر سنه برپارچه بویورسکز . افندی پدرکزک سننده نه قدر کلیرسه تمام او قدر دوشر، ایشته بوسببه مینی درکه برسنه ظرفنده هر نه قدر کندی آغرلغنک اوچ مثنی ییش ایسه ده بویینه سابقی وجهله قالمشدر . آغرلغنک اوچ مثنی ییدی دیدیکمدن کندیسنه حقارت ایتمک ایستیورم ظن ایتمک، بن اونی نه پک کوچک آدم فرض ایدیورم نه ده غایت او بور، شوراسنه دقت ایدیکزکه برسنده ۳۶۵ کون وار، برلیتره صو بر کیلوغرم آغرلغنده در؛ دها زیاده سوز سویلمکه حاجت کوره م .

— او حالده بویله دائمی صورتده یقیلمه دن حاصل اولان

انقاض نه اولیور ؟

نه می اولیور ؟ یا کتخدماز ؟ بو بنم سزه سویلدیکم غایت فعال بر قوجه حریفدر . وجوده لازم اولان تکمیل مالزمه بی ویرمکی درعهده ایلدیکی کبی بو وظیفه یه سو پرندیجی باشلیق مأموریتنی ده ضم ایدر . آنجق بو مأموریتده معاونلری واردر . کتخدا هر نردن کچه جک اولور ایسه اوراده ککندیسی کبی دائماً فعال اولان سورویله سو پرندیجیلر طویلانیر . کتخدا قوشارکن یکی

طوغله يي اوزاتديغى صررده كوچك سوپرنديجى اصول ايله اسكى طوغله يي آشروب اوزاغه كوتورر . بو كوچك سوپر . نديجىلارك حكايه سى ده غايت مراق ويره جك بر حكايه در . بر آز صكره بز اونندن ده بحث ايده جكز . بونلر وجودك هر طرفنه يايلمش بر طاقم كوچك قنالردر كه عادتاً اينجه براغ كبي وجودى احاطه ايدرلر . بونلرك كافه سنك بر بريله ارتباطى اولوب محتوي . تلرني نتيجه سننده بر بيوك قناله دوكر . بوده انلرى قانك بيوك مجراسنه آقيدير . بر شهر جسيمك بتون لغملىنك بر آنا لغمنه وبونك بر نهرد آقديغى تصور ايدرسه كز ، اوراده وقوعبولان شى حقنده يك دوغرى بر فكر حاصل ايمش اولورسكز . او نهرك شهرك لغملىنه كيرن شيلرك كافه سنى نتيجه سننده آلوب كوتوردىكى كبي قانده وجودك لغملى حقنده بو وجهه معامله ايدر ، سوپرنديجى باشى اودر .

اي ، قان بونلرى نه ياپار ؟

هاح ! ايشته شمدي قره جكره كلدك .

سو كيلي كتخدا من ايشجيلرينك قوللانمق ايستمدىكى اسكى مالزمه لرى بوشالده جق بر ير بولمقسز ين دائماً جبلرينه قويه جق اولور ايسه ، بونلرك آز بر زمان ايچنده صيقى صيقى دوله جغنى در حال اكلا ديكر . ذاتاً خالق حقيقى ده ، وجودده صاغ وصول طرفده بر طاقم كوچك دبويلردن مرتب كومهلر تهيه ايتدى كه قان آلمش اولديغى نه قدر اسكى انقاز وارسه كافه سنى بوراده براقير ، بو انقاز مذكور دبويلردن بعضاً بر درلو ، بعضاً ديكر درلو چيقار . ايمدى قره جكره حجره لرى تخليه يه مخصوص

اولان دبوئلر میاننده داخلدر . حتی بونلری اک مهم عد
ایده بیلیرز .

قان آشغی کی داره ده، بطنده دیمک ایستیورم، دورینی اجرا
ایلدکن صکره هر طرفدن برلشوب کلوب اکللی بر قناله منصب
اولورکه بوقناله «وریدباب» دیرلر وقانی قره جکره کتیرر . بوقنال قره
جکره کیرر کیرمز، طبق بر آغاجک کو کندن اعتباراً ظهور ایدن
داللی کبی، هر جهته دوغری کیتدکجه بر طاقم شعباته تقسیم اولنور.
اراسی چوق کچمه دن قان کندینی حسابه کلز بر طاقم کوچک
قنالره داغلمش بولورکه بوقناللرک، اک اینجه صاچکزدن بیک کره
دها اینجه اولان، صوک او جلری کلوب قره جکرک کوچک
حجره لرینه دالارلر . بوراده کوزه کورلمز درجه ده کوچک
اولان دامله جقلری ایچریسنه داخل اولدقلری سچلمز درجه ده
کوچک دبوئلرده اوزرلرنده بولنان سوپرننتینک بر قسمنی ترک
ایدرلر (نصل؟ اوراسنی بیله میورز) . بعده بودامله جقلر بر طاقم
کوچوک قنالردن کچرکه بونلر، طبق بر آغاجک داللی
کودره یه دوغری اینرکن بر برلریله برلشدکلری کبی یکدیگریله
تلاقی ایدوب صوکنده یالکز بر بیوک قنال تشکیل ایدر وقان
جبلری بوشانمش، یکیدن اجرای وظیفه یه مهیا اولدینی حالده
بورادن چیقار . سز شمدی بکا دیرسکزکه :

— لکن بوقانک سوپرننتیلرینک حکایه سی بنم نه ایشمه یارار؟

سز بکا صفرادن، ما کولاتک تحویلی ایچون الزم اولان مایعدن
بحث ایده جکدیکنز؛ وعدکز موجبجه باغرساق بوروسندن
حیقمق ایچون بزم اکا احتیاجمز وار .

صبرسنز یا ورو جغم، بنم سزه نقل ایتدیکم شی صفرا
 حکایه سیدر، بوراده شایان حیرت اولان شیده بودر. بر یغین
 سو پرنیتیدن بر طاقم لزوملی اشیا حصوله کتیره رک سواق
 سو پرنیتیلری سایه سنده میلیونر قزانش، طو پدن کلیتلی
 پچاوره آیش وریشی ایدن، آدم لری بلکه ایشتمش سکر در .
 قره جکر وجودک پچاوره جی باشی سیدر . بزم ایچون غایت
 قیمتلی اولان صفرای قانک سو پرنیتیلریه اعمال ایدر . صفرا،
 حسابه کلین کوچک دبویلرده، قان دامله جقلرینک بر اقمش
 اولدیغی تورتی دن بشقه بر شی دکلدر . باقیکنز بونه درجه حکیمان
 ترتیب اولنمش و خالق مخلوق اتنده بر طاشله ایکی قوشی نصل
 اور یور !

شمدی صفرانک شجره سنی و قره جکرک ایکی وظیفه سنی
 بیلورسکنز ؛ قره جکر سو پرنیتیلرینی آلدیغی ایچون قانک، صفرا
 ویردیکی ایچون کیموسک ولی النعمتیدر ؛ هر ایکی حالده ده
 اوجوز برولی النعمتدر، چونکه هر نه آلیورسه اونی تامیله اعاده
 ایدیور . بنم باشلوجه سزه آکلامق ایستدیکم شی بوراسی ایدی :
 آلت طرفی قولای .

صفرا کوچک حجره لرده چوق دورماز . سوسلندکن
 صکره بوده قانی کوتورن قنالر کبی یکدیگریله برلشان قنالر
 واسطه سیاه چیقار . بونلرک هپسی کلوب بر بیوک قناله تلاق
 ایدرلر ؛ بو قنال قره جکرک تامیله یاننه وضع اولنمش بر کوچک
 کیسه ایله کسب ارتباط ایدرکه هضمار ارده سنده احتیاط اولوق،
 صکره احتیاج مس ایلدیکی وقت اثنا عشره بولجه آتمق ایچون

صفرا کلوب بو کیسه ده طوپلانیر . آشجیکز بر طاوغی آیتلادیغی وقت «اود» تعیر ایتدیکی یشیله مائل کوچک کیسه یی سویلیک ده سزه کوسترسون ؛ آشجی بونی دلامکه زیاده سیله دقت ایدر، چونکه شاید دلینه جک اولور ایسه ایچندن آجی برصو چیقارکه طاوغه مستکره بر طاد ویرر. ایشته بو، موضوع بحشمز اولان، صفرا کیسه سیدر : اوده دائماً قره جکرک یاننده اوله رق بولنه بیلیر و احتیاط صفرانک دائماً اوراده موجود اولدیغنه دائر قناعت حاصل ایده بیلیر سکز .

وجود مزده بر طاقم کوچک تلغرافلر واردرکه عادی تلغرافلر دن ده از یاده حیرتی موجب اوله جق بر صورتده بتون خبرلری وجودک بر اوچندن او بر اوچنه ایصال ایدرلر، بر کون اولوب بونلرک ده تاریخی کوره جکر. بونلر واسطه سیله قره جکرک کوچک کیسه سی کیموسک اثناعشره دخولندن آن واحده خبردار اولور و در حال صفرای کندینه تودیع ایدن و اثناعشره ملاقی اولان قناله اعاده ایدر، بو قنالك اسمنه «مجرای صفرا» دیرلر. بر طرفدن قره جکرده خبر آلدیغندن فعلنی تشدید ایدر و صفرا اثناعشره کور کور آقغه باشلار ؛ بوراده پانقره آسدن کلن آقندی ایله، مریج ایله طونجه نك ادرنه ده برلشدیکی کبی، برلشیر. بو صورتله برلشدکن صکره ایکی مایع کیموسک اوزرندن آقوب ایچریسنه نفوذ ایدرک هر طرفنی ایصلادر و بو آندن اعتباراً، مقدا سو یلدیکم وجهه، باغرساق بوروسنک فعلی ختامپذیر اولور. قانه صالح اولان مواد الویرشلی اولمیانندن تفریق اولنور: آرتق بر ایشه یارامیان قسمی

باغرساقدن دیشاری چیقارمه دن بشته یاپیه جق بر شی قالماز .
واقعا بونار بورو اولدیغی ایچون هر طرفاری قبالی ایسه ده سز
مراق اتمه یك اوکاده بر چاره بولنور .

سزی ترک ایتزدن اول کندمی بر عذاب وجدانیدن
قورتارهیم . صفرانک ایچنده نه اولدیغی وقانک قره جکرده
براقدیغی سوپرنتیلرک نه نوعدن اولدیغی سزه سویلمدم، لکن
مادام که شمدی یه قدر لزومی نسبتنده اعتبار کورمین کتاب
حیاتی او قویورسکز، بوراسنی ده بیامه کز مناسبدر .

اولادجغم، سزی الکزدن طوتوب کافه خفایای طبیعتک
مداخله سی اولان بونجه عجائباتک ایچندن کچیرمک، بونلرک
هر برلرینی بولدیغمز محله ایضاح اتمک پک کوچدر. بونلرک
هپسی ال اله ویروب، روزکارک بر نفسنده هپ بردن قباران
دکزک دالغهلری کبی، برلکده یوررلر.

آق جکرلردن قونشدقن صکره تکرار قره جکرده بحث
ایده جکر .

اون ایکنجی مکتوب

کیلوس

خانم قیز، بو کون باشلانغج اولمق اوزره بر یکی کله ایله
طانشه جغز . مع الممنونیه بن سزی بو کلفتدن ازاده اتمک

ایستردم، چونکه نه کوزلدر، نه ده کوزل ترتیب اولمش؛ نه چاره که المدن کلز .

وجودمزك اقسام مختلفه سنه آد طاقان ذوات مجهوله نك معده دن حیقان خمیره اولدجه کولنج « کیموس » نامنی و یردکلرینی بیلورسکلز . بز بوندن ایجه بحث ایتدک، سزده او کړندیکلز . غالباً بونک پچی خوشلرینه کیتمش اولملی که بونک خلاصه سنه، کیدوب قان ایله برلشه جک اولان قسم نافعنه، اسم تخصیص ایتمک ایجاب ایتدیکی وقت جزئی بر تعدیل ایله ینه بولغته مراجعت ایتمشلر؛ بزم : ما کولاتک آلتونی، دیدیکمز شیئه « کیلوس » دیدیلر . بولکله بی نصل بکا او کړتدیلر ایسه بنده سزده او یله جه سویلیورم .

کیلوسی باغرساق بوروسندن چیقارمق ایچون بر واسطه اولدیغنی سزده خبر ویرمشدم . بو واسطه پک ساده در . کچن سفر بحث ایتدیکلمز کوچک سوپرندیجیلردن قوجه بر طابور ایجه باغرساغک بویجه، علی الخصوص اثناعشر جوارنده بیکلرجه کوچک قناللر باغرساغک زارینی دلر وداثما صورتده آچیق آغزلر کی کیلوسی شکل ایتدکجه امرلر؛ بونلره « اوعیه کیلوسییه » نامی ویرلمشدر .

باغرساغک ایچریسنده بر طاقم الاستیقیتی پردهلر بولنوب کیموسک یولنی کسدکلرینی وبونی هر حالده توقفه مجبور ایلدکلرینی سویلمشدم . حتی بونلر او درجه چوق وایچرودن باغرساق بوروسنی تفریش ایدن دری او قدر قیرشیلر، بو کنتیلر پیدا ایدر که بونلر بر بیوک ماصه نك اوزرینه اوج اوجه یاییله جق

اولسه لر ؛ لاقول، سزجه معلوم اولان وخارجا وجود كزى ستر ايدن، ديكر درى قدر برير قاپلار لر . ايسته اوعيه كيلوسيه بو قيرشيقلرك، بو كنتيلرك كافه سنك اراسندن كچهرك بو وجهه كيموس خميرك تا قلبكاهنه قدر واصل اولور، اك عاجز بر كيلوس دامله سي بيله بونلرك الندن يقاي قورتاره مز . بونلر اودرجه كوزل چاليشيرلر كه فعل تطهير، خمير ايرى باغرساغه واصل اولمازدن، بر خيلى زمان اول اجرا اولمش بولنور وايرى باغرساغك مدخانى سد ايدن وكچلدكن صكره عودته ممانعت ايدن قايويي كيموس زورلديغى وقت كيلوس بر خيلى مسافه قطع ايمش بولنور . كيلوس اصول ايله كوچك قناللره صوقيله رق وتدريجا طرفمانغه دوام ايدر ك كنديسنه انتظار اولنان قلبه دوغرى يوله قوييلير .

اي آلت طرفى نه اولور ؟

آلت طرفك تاريخى يوقدر . بو بر ايشه ياراميانلرك طالعى، دها دوغرىسى، مجازاتيدر . بر آنده هم فكراً وهم بدناً تنبل اوله رق بر شى حاصل ايمكسز ين بو عالمدن كچن آدملر حقنده بو وجهه معامله اولنور . بونلر لزومسز وموجب حجات يوك اولدق لرنندن وقت مرهونى كلنجه طبيعت بونلرى سينه سندن دفع و طرد ايدر، ايسته بو قدر، آرتق اونلردن كيمسه بحث ايمز . لكن جمعيت بشريه نك حيات مشتركسنه نه قدر آز اولور ايسه اولسون حصه مصيبه سي ويرن؛ انسانلرك سلاله دن سلاله يه دور و ترك ايلدكارى ميراث عمومى يى بر كشف واخترع، نافع بر اصول، بر كوزل مثال، دوغرى بر فكرله تزئين ايلين ؛

بر حقیقتك غلبه چالمه‌سنه، مظفر اولمسنه چالشان؛ بر حقسنزلنی میدانه قویان، بر کینی تسکین ایدن، بر قلبده تحصیل واستقامتک نار مقدسنی علوریز ایدن آدم، کندیسندن مستفید اولان، عالمدن بویله چیقماز. هر زمانده وهر ملکده فعال اولان آدم‌لر اراسنده غائب اوله‌رق دائمًا کتابلر نامنی ذکر ایتسه‌لر بیله ینه کندیسی تاریخ بشرک عمله‌لرندن بری اولدیغندن، ایستر نامی ذکر اولنسون ایستر اولنماسون، بوتاریخ اونک تاریخیدر.

بز شمدی شو مرد کیلوسک قدرینه تابع اولالم که وجودی بسلیه جک بر حالی کسب ایتدی وهله بر دامله‌سی قلبه‌مزی ضربانه کتیرن، عضولرمزی تغدیه ایدن، بینمزک الیافنی حرکت ایتدیرن قانه تحول ایده‌جکدر. دیکرینه کلنجه، اونی کندی حالنه ترک‌ایده‌لمده سوکنده بر نتیجه اولمیان یولنه دوام ایتسون. اول امرده سزه شوراسنی سویلیه‌یم که کیلوس باغرساقدن چیقدیغنی وقت تقریبا سوده مشابه‌در. بویاض و برپارچه یاغلی بر عصاره (صو) در که یاقندن بوکا باقدیغنی وقت بر مصل لبن (شورتقه) منظره‌سنی عرض ایدر؛ بونک ایچنده اصغر نامتناهی بر چوق کرده‌لر، یعنی غایت کوچک یوارلقلر یوزر. اهل مراق، هر چه باد آباد هر شیئی بیلیمک ایستین آدم‌لر، دیلرینک اوچنی بوکا دو قندیر دیلر، محظوظیتکیزی موجب اولور ایسه بونک طوزلیجه بر طعمی اولدیغنی سزه خبرویره بیلیرم. شو بولندیغنی حالده، بویولده‌افاده مرام ایده‌بیلیرسه‌م، شمیدین دوغمش برقاندیر؛ آنجق تشبیه‌مزه دوام ایتک ایچون، بودها تربیه کورمامشدر. قانک کافه عناصری شمیدین بونده

موجوددر، آنجق قارما قاریشق برحالده. بنا برین بونار تفریق اولنه ماز. شاشیله جق شلردن بریده یکی دو غمش اولان بوقانک تربیه سی، کندینی سوق ایدن قناللرده. یالکز باشنه حصوله کله سیدرکه بونک سببنی بن سزه ایضاح ایدم. چونکه بوده وجود مزده کزلیجه وقوعه کلان خفایای متعدده دن بریدر. یولده عناصری کسب انتظام ایدر، کندی کندیلرینه طوپ طوپ آریلرلر. خلاصه کیلوس اوعیه کیلوسیه لردن حیقدیغی وقت بونلره داخل اولدیغی زماندن زیاده قانه مشابهدر. نصل اولوب ده بویله اولدیغی صورت صحیحده سو یلمک ممکن دکلدر. حتی بیاضانی بیاه شمیدن کل پنبه سی بررنک کسب ایتدی وشو ائاده بونی هوا ایله تماسه کتره جک اولورسه ق. گویا مشاهدی ایلریده نه اوله جغندن خبردار اتمک ایستورمش کبی. خفیفجه قیرمزیشدیغی کوریلیر.

بزم بتون سو پرندیجیلر مزک یکدیگریله برلشهرک بر بیوک قنالده نهایت بولدق لرینی دها اولدن بیلیرسکز، بوقناله: « قنات صدری » اطلاق اولنور. کیلوسک سو پرندیجیلری دیگر رفیق لری کبی بورایه واصل اولورلر، و بیچاره دوستمز کندینی بوراده، دیگر لری ایچون کندینی فدا ایدن آدلاره واقع اولدیغی کبی، برارالق وجودک بتون کوپکی ایله قارشمش بولور. لکن بو موقت بر فلاکتدر. بر قاچ آدم صکره قنات صدری بونلرک هپسنی بردن قلبک یقیننده اولان بر وریده دوکر، قان ایسه کندی مالنی طانیمقده کوچلک چکمز.

سوکیلی اولادم، بوراده تار یخمزک برنجی قسمنک صوکنه کلدک . یمک کندینی بسله مکدر یعنی وظیفه سنی ایفا ایده بیلیمک ایچون محتاج اولدینی موادی وجودک کافه اقسامنه ویرمکدر دیمک ایسترم . بو موادی آغز خام بر حالده آلیر، باغرساق تربیه وقان توزیع ایدر .

تربیه وتهیه نک تاریخندن صکره طبعی توزیعک تاریخی کلیر . برنجیسنه «هضم» تسمیه اولنور . ابتدالرنده ما کولامتزک، کوزه کورنمز، بیکلرجه محبسلرنده کزلی اولان کیلوسک تاریخی اولوب باش پارمقله شهادت پارمغی اراسنده باشلر وباغلرندن چوزلدکن، حیات معائیه نک ایمیکلرندن کچهرک تمیزلنوب اندکن صکره قانه قاریشوب تازه حیات ویردیکی زمان قنات صدری ده نهایت بولور .

ایکنجیسنه دوران دیرلر . بوده وجودک ایچنده بردائره رسم ایدرک، یعنی دائماً دولاشدینی یوللردن تکرار کچهرک، قلبدن چیقوب ینه کری دونه رک، بورایه کیردکن صکره ینه چیقارق علی الدوام دور ایدن وموته قدر دائماً بو صورتله دوام ایدن قانک، شودورمق دیکلنمک بیلیمیان قوشیجینک، تاریخیدر .

حکایه ایتمش اولدیغمز تاریخ هضم بر اوجندن دیکر اوجنه قدر برمشکلاته اوغرامقسزین دوام ایدر .

نقل ایده جکمز تاریخ دوران دیکر بر تاریخ ایله قاریشیرکه بونلر اساساً بر برلرندن آیری اولمقله برابر برینی نقل ایدرکن دیکرینی تفریق ایتمک ممکن اوله ماز .

دوغریسنی ایستر ایسه کز قان ایکی دائره رسم ایدر :

برنجیسی بیوک بردائره درکه او جلدن قلبه، قلبدن او جلره کیدر؛
ایکیجیسی بر کوچك دائره درکه آق چکرلردن قلبه، قلبدن آق
چکرلره کیدر. آق چکرلرده قان دوران ایدرکن بوراده تنفس
ایتدی کمز هوایه تصادف ایدر و بو محله قان ایله هوا بیننده
تصوری ممکن اولیان غایت غریب شیلردن بری وقوعبولورکه
بونسز قان وجودی بش دقیقه بسلیه مز . بوکا «تنفس» نامی
ویرلمشدرکه بونک نه دیمک اولدیغنی ایضاحه حاجت یوقدر .

هضم، دوران، تنفس، بو اوچ تاریخ بریره کله رک بر تاریخ
تشکیل ایدرلر : اغتدا، یعنی بسانمه فعلی .

ابتدالرنده سزی مظنن الفاظ ایله اورکوتهمک ایچون
«یمک» دیدیکم شی بوایدی؛ شمدی عالم اولغه باشلا دیغمزدن
عالملرک قوللاندیغنی کلماته آشمایز، علی الخصوص بو کله لر پکده
توحشی موجب اوله جق درجه دکل ایسه لر .

کله جک سفر دورانی کوره جکر و قلب ایله باشلا یه جغز،
هضم خصوصنده معده، یعنی خانه صاحبی نه قدر اهمیتی حائر
ایسه دورانده قلبکده او قدر اهمیتی واردر . قلب پک بیوک
بر ذاتدر، بن بونی سزه او کرتمکه محتاج دکلم . اک جاهلر بیله
بونک نامنی حرمتله یاد ایدر و تار یخنک نظر دقتکزی جلب
ایده جکنه شمیدین امینم .

سزده بنم کبی میسکز، سوکیلی اولادم؛ سزی بورایه قدر

ایصال ایلیدیگمدن، و برحدودک کنارنده اوتوران یولجی کبی
 کیره جگمز یکی ملکک قاپوسنده آرام ایده بیلمکدن کندمی تمامیه
 مختیار حس اییدیورم . بیلمکسزین استعمال ایتدیکیکز او
 کوچک وجودک داخلنه سزی کوتورمک ایچون الکزدن
 طوتدیغم کوندن بری نه قدر مسافه لر قطع ایتدک ! شمدی یه
 دکن نه قدر شیر او کوندک و خاطر و خیالکزه کلیان دها
 او کر نه جگمز نه قدر شیر وار ! سزه معلومات و یرمک خصو.
 صنده کی ارزومه . قلبمده سزک ایچون حس ایتدیکم محبته کونمه مش
 اولسه ایدم، اوکه باقنجه همان دهشت ایچنده قاله بیله جگمی
 بیلورمیسکز؟ آدملری سومک، بیوک برقوتدر، مطلوب مرتبه
 صریح اولیان بعض ایضاحات ایچون مشکلاته اوغرایوب دور.
 دیغم زمان روحک منور اولمه سیچون یقینده بیدار اوله جق
 بر روحک ایچنده او یومقده اولدینی او کوچک کولر یوزی
 کوزمک اوکنه کتیرمک کفایت ایدیور .

دوغریسنی ایسترایسه کز، بن یالکز سزک ایچون چالشمیورم.
 جمله مز بر برمزی دوشونمک ایچون ریوزنده یز؛ ذکا کزی تنویره،
 کوزل حسلری قلبکزه الهامه جهد و اقدام ایتدیکم اثناده،
 شاید املمه موفق اولمق کبی بر سعادتته نائل اولورسه م، ایلریده
 سزکده بویله بر خدمتده بولنه رق مستفید ایده جکیکز دیگر
 ابنای جنسمی دوشونیورم . بویله بر خدمتده بولنمیدر، دکلی؟
 یالکز کندی نفسلری ایچون یاشامیان و کچرکن بو عالمده برشی
 یراقان آدملرک میاننده بولنمی برکون اولورده التزام ایدرسکز.

بکا اعتماد ایڈیکز، مؤخرأً بوکیلوس تاریخی سزک ایچون بوشه
 کیتمز ایسه بوکونکی کونمزی کوزل صرف ایتمش اولورز .
 بشیر فؤاد

مباحث فن میخانیکیه

بشچی مجتهدن مابعد

یوقاریده بیان ایدهکلیکمز ایکی قانوندن آتیدهکی اوچ
 کیفیت استنتاج اولنور: صرف اولنان زمان، قطع ایدیلم مسافه،
 کسب اولنان سرعتدن بری معلوم اولسه دیگر ایکیسی استخراج
 اولنه بیایر .

مجربه ایدهلم، باقالم استخراج ایده بیایر میز . اول امرده
 صرف اولنان زمانک معلوم اولدیغنی فرض ایدهلم : بوده بش
 ثانیه دن عبارت اولسون، عیجا بو زمان ظرفنده کسب اولنان
 سرعت ندر؟ مادام که برنجی ثانیه نهایتده کسب ایدیلم
 سرعت ۲ متره در؛ ۵ ثانیه دهکی سرعتک ۵ کره ۲ متره دن
 عبارت اولاجنی درکاردر . بو تقدیرجه، ۵ ثانیه ظرفنده کسب
 ایدیلم سرعت ۱۰ متره اولمش اولور .

قاعدده — صرف اولنان زمان معلوم ایکن سرعتی بولوق
 مطلوب اولسه، زمان مذکوری اراهه ایدن عددی، برنجی
 واحد زمان ظرفنده جسم متحرکک کسب ایتدیکی سرعتی
 کوسترن عدده ضرب ایتمک لازمدر .

ینه، زمان معلوم ایکن قطع اولنان مسافه لر مجموعی عجیا نه مقدار متره دن عبارت در ؟

سبقت ایدن قانونلردن ایکنجی قانونه نظراً، مادام که برنجی واحد زمان ظرفنده قطع ایدیلن مسافه ۱ متره در ؛ ۵ ثانیه ظرفنده قطع ایدیلن مسافات مجموعی ۲۵ کره بردن یعنی ۲۵ متره دن عبارت اولمش اولور .

قاعده ۰ — حرکت متساوی السرعة ایله متحرک بر جسمک، صرف اولنان زمان معلوم ایکن، قطع ایدیلکی مسافه لر مجموعی بولمق ایچون زمان مربعی، یعنی، زمانی اشعار ایدن عددک کندیسيله ضربندن حاصل اولان عددی، برنجی واحد زمان ظرفنده قطع ایدیلن مسافه یه ضرب ایتمک کافی در .

شمدی، سرعتی معلوم فرض ایدلم . سرعت ۱۶ متره اولسون . بو حالده عجیا بر جسم، بر قوه مسرعنهک تحت تأثیرینه دوشدیکي آندن اعتباراً ۱۶ متره سرعت کسب ایدنجه یه . قدر مرور ایدن زمان نه دن عبارت در ؟ مادام که بو جسم برنجی واحد زمان ظرفنده ۲ متره سرعت کسب ایتدی، ۱۶ متره سرعت کسب اتمه سی ایچون ۱۶ ده قاچ ایکی وارسه اوقدر واحد زمانک لازم اولدیغی آشکاردر . ۱۶ ده ایسه ۸ عدد ۲ اولدیغندن بناء علیه جسم مزبورک ۱۶ متره سرعت کسب اتمه سی ایچون ۸ واحد زمانک گذران ایلمه سی ایجاب ایدر . قاعده — بر جسمک سرعتی معلوم ایکن نه قدر زماندن بری حال حرکتده بولندیغنی بیلمک ایچون، جسم مزبورک سرعت معلومه سنی ارائه ایدن عددی، برنجی واحد زمان

نهایتندہ کی سرعتی اشعار ایلین عدد اوزرینہ تقسیم ایتک
اقتضا ایدر .

سرعت معلوم ایکن جسمک قطع ایلدیکی مسافات مجموعی
عجبا نہ مقدار متره در ؟ بر کره، شمدی تعریف اولنان قاعده
موجبجه زمان استخراج اولنور . زمان معلوم اولدقن صکره
آرتق مسافات مجموعی ده بوندن اول تعریف و بیان اولندیغی
اوزره پک قولای تعیین ایدلمش اولور .

شمدی، فرض ایدلم که : جسم متحرک قطع ایلدیکی
مسافات مجموعی معلوم اولسون . وبالفرض مسافاة مجموعی ۶۴
متره دن عبارت بولسون . عجبا بو مسافه لر مجموعی قطع ایتک
ایچون اقتضا ایدن زمان نه قدردر ؟ ایکنجی قانونمز موجبجه،
برنجی واحد زمان ظرفنده قطع اولنان ۱ متره مسافه نك ۶۴
متره مسافه یه نسبتی، ۱ مربعنک مجهول اولان زمان مربعنه
نسبتی کبی اولاجنی بدیهی در . بوراده همان هر مکتبده تدریس
اولنان علم حسابک تناسب ثلثه قواعد ونظریاتی بیلیمک الزم در .
بو مسئله ده : «هانکی عدددرکه : کندینه ضرب اولنسونده
حاصل ضرب ۶۴ عددینه مساوی اولسون ؟» ملاحظه سی
مسئله یی حله کافی در .

بو تقدیرجه، آرانیلان عددک ۸ عددندن عبارت اولدیغی
اشکاردر . چونکه ۸ دن بشقه هیچ بر عدد یوقدرکه کندینه
ضرب ایدلسونده ۶۴ عددینی حاصل ایله سین . بوسبیدن جسم
متحرکک ۶۴ متره مسافه قطع ایته سی ایچون ۸ واحد زمان
صرفنه احتیاج کورونور .

قاعدہ — قطع ایدیلن مسافہ معلوم ایکن، صرف اولنان زمانی بولمق ایچون، مسافہ معلومه بی ارانہ ایدن عددی، برنجی واحد زمان ظرفندہ قطع ایدیلن مسافہ بی اشعار ایلین عدد اوزرینہ تقسیم ایدہرک، حاصل اولاجق خارج قسمتک جذر مربعی آلمق ایجاب ایدر .

قطع ایدیلن مسافہ معلوم ایکن سرعتی بولمق ایچون اول امرده زمانی استخراج اتمہلی وزمان معلوم اولدقدن صکرہ یوقاروده تعریف و بیان اولندیغی اوزره سرعت مجهولہ بی بولمالیدر .

شمدی، شو بیان ایدہ کلدیگمز قواعدی خارجه تطبیق ایدہلم . لکن اولجه شونی اخطار ایدہلمکہ : سهولت اولمق اوزره بوآنہ قدر زمانک واحد قیاسیسی کیف مالتفق فرض ایتدیگمز کبی جسم متحرکده برنجی واحد زمان ظرفندہ قطع ایلدیکی مسافہ بی ۱ متره اولمق اوزره قبول ایلدک . حال بوکہ، ایلریدہ زمانک واحد قیاسیسی برثانیہ آلاجغمز کبی، حرکت متساوی السرعه، ثقلته یعنی جاذبہ یه عائد ايسه، بو حالده ثانیہ اولی ظرفندہ جسم ساقطک قطع ایلدیکی مسافہ نک ۴,۹۰۴ متره دن عبارت اولدیغی بالتجربه اثبات ایدہ جکز .

بو کیفیت بوآنہ قدر بیان اولنان قواعدی اصلا تبدیل وتغیر ایدہ مز هر واحد زمان ظرفندہ ویاخود هرثانیہ نہایتندہ کسب اولنان سرعت ایلہ قطع ایدیلن مسافاتی یکنظرده انظار. مزه عرض ایدن وبوندن مقدم درج ایدیان کچوک جدول هر حالده صحیح در . شو قدر وارکہ : جدول مزبورک صوک ایکی

ستوننده محرر ارقامدن بهرینی ۴۰۹۰۴ عدی ایله ضرب ایتک
اقتضا ایدر. بوتقدیرجه، ۷ نجی ثانیهده حال سربستیده سقوط
ایدن جسم ساقطک قطع ایلدیکی مسافه ۱۳ کره ۴،۹۰۴ ویا
۶۳۰۷۵۲ متره دن عبارت در. زیرا، ۷ نجی ثانیه خذاسنده
وصوک ستونده ۱۳ رقمی محرردر. ۷ ثانیه ظرفنده قطع ایدیلن
مسافه لر مجموعی ایسه ۴۹ کره ۴۰۹۰۴ ویا خود ۲۴۰۰۲۹۶
متره در. چونکه صوک ستونک باشندن باشلایه رق ۱۳ رقمه قدر
هر برقم ۴۰۸۰۴ عددیله ضرب اولنوبده حاصل ضرب لر جمع
ایدلسه ویا خود دها قولای اولمق ایچون ستون مزبورک باشندن
۱۳ رقمه قدر (۱۳ رقمی ده برابر) اولان ارقام جمع ایدیلیرده
حاصل جمع اولان ۴۹ عددی ۴،۹۰۴ عددی ایله ضرب
ایدلسه حاصل ضربک ۲۴۰۰۲۹۶ متره دن عبارت اولدیغی
بیانمش اولور.

شمدی سزکله، درینلکنی بیلیمک ارزوسنده بولندیغمز،
برقیو ویابر اوچوروم باشنه کیده لم؛ بوقیونک ایچنه برطاش
آتالم؛ بو طاش بر حرکت متساوی السرعه ایله متحرک بولنور.
ایشته قیونک قعرینه واصل اولور اولماز مزبور طاشک حاصل
ایده جکی کورولتی، قیونک قاچ متره عمقی اولدیغی بزه بیلدیرر.
باقیکز نه قدر سهولتله حساب ایده جکز: یانمزده بولمناسی الزم
اولان بر ثانیه لی ساعتله باقار طاشی المزدن صالیویریرز. قیونک
قعرینه واصل اولوبده طاشک حاصل ایتدیگی کورولتی بی
ایشیتدی کمز کبی، طاشی براقدیغمزله کورولتی بی ایشیتدی کمز
زمانه قدر گذران ایتمش اولان ثانیه لری تعداد ایدرز. فرض

ایده لم که تعداد ایتدی کمز ثانیه نك مقداری ۸ در . اشبو ۸
 عددینی تربیع ایدرز، یعنی کندی نفسنه ضرب ایلرز : ۶۴
 عددی حاصل اولور . ایشته بو ۶۴ عددینی ۴،۹۰۴ عددی
 ایله ضرب ایتدی کمز کبی : ۳۱۴،۸۵۶ عددی حاصل اولور که
 قیونک ویا اوچورمک عمقی ۳۱۴،۸۵۶ متره دن عبارت اولمش
 اولور . نصل ؟ بسیط بر ساعت اعانه سیله تعیین مسافه خوشه
 کیتمز می ؟ (صوکی کله جک جزوده)

محمد نادر

مواسمک تاثیراتی

صوک بهار

بر زمان بدیع اطلاقه سزا اولان فصل ربیع کچد کدن
 وموسم صیف لطیف کیرد کدن صکره هنکام خزان ایریشور .
 خزان زوال وفنانک بر تمثال مجسمیدر . بهار وصیفده بر منظره
 روح افزا آلمش اولان نباتات ارتق حد کماله ایرمش وزوال
 وفنایه یا قلاشمشدر .

وادیلر، صحرالر، اورمانلر کسوه ماتملرینه بروتمکده وهواده
 اسکی لطافت و طراوتی ضایع ایتمکده در .

صیف وابتداء خریفده موجود بوکوزل رنگلر خزانده
 صولمغه، صرارمغه باشلار . نباتاتک اعضاء تنفسی اولان وآره
 صره باد نسیم ایله اهتزاز ایتمکده بولنان یا پراقلر ارتق ریج بارد

وهواء غير مطرده كردنداده تسيميت اوله رق دال و بوداقدن جدا، واديلرى املا و بوجنه محو و فنا اولمقدهدر .

بو سقوط اوراق پك چوقارينه داعى وهم و مراقدر .
لكن زوال و فنايى ايا اتمكده اولان بو منظره حقيقه جالب نظر و دقتدر . هر لحظه ده تمنى موت ايدن بر مختزده بو زمان قسوتى تماشا ايله موتى پيش نظرنده تجسم ايتدير درك بر درجه تسلى بولور . چونكه ماتم طبيعى تماشا ايله ماتم خزن انكيزينى فراموش و بوجهنه حيران قاهره رق خاموش اولور .

صوك بهارده زراع ثمره سعينك مكافاتنى كورر . بونجه مشكلات ايله تر لاسنى سورمش، تخمى صاحمش اولان اهل زراعت بو زمانده مساعيسنى طوپلايه رق « اكن بجر » قول حكمتبيانى بالفعل و « بر كوى چفتجيلرينك ايتديكى خدمتى بر دولت ابراز ايدمز ؛ بر معمور چفتلكك هوايى تطهير ايله حفظ صحتجه حاصل ايتديكى فائدهنى بر قاچ اجزاخانه حاصل ايدمز (*) » كلام عاليسنى بالتجربه تصديق و اثبات ايدر .

صوك بهار يازك حرارتنى، قيشك برودتنى جامع بر موسمدر .
ابتداء خريفده حرارت، نهايت خزانده ايسه برودت مترايددر .
موسم خريفده هوالر معتدل اولور و راطب اولميه رق مهما امكن يابس بولنورسه سنه نك حفظ صحتيه موافق اك كوزل بر موسمى اولمش اولور .

اجرايى تأثيرده اولان حرارت دفعه برودته تبديل ايتمز ايسه امراض التهابيه همان ظهور ايلمز وهواء نسيميده سبح

(*) كال بك افندى حضرتلرينكدر .

وتموج ایتمکده اولان مخمرات وحوینات مضره، تأثیراتی او بر موسملرده اجرا ایتدکلرندن، محو وهلاکه یوز طوتار .

هواده حویناتی وار؟ اوت . واقعا انسان کورمدیکی شیئی (بعضیاری ده کوردکلرینی!) انکاره پک مائل ایسهده عقل انسانک بیوک کوزی اولان خردهبین اثبات مدعایه حاضر وآمادهدر . کورینمز، طوتیلمز، شفاف اولان بر هواده - که بونجه عصرلر طیور وحشراتدن بشقه برشیء کورینمامشیدی - خردهبین بوکون بزه، بلا ارام حرکت وتموج وهرجهته سیر وسفر ایتمکده بر بشقه عالم کشف ایلمشدر . بر دامله صوده طورطیار، نقیعیلر، یوصونلر بولندیغی کبی طوپراغه یقین اللمش اولان هوانک کوچک برحجمندهده خردهبین ایله انقاض نباتات وبویله بر محله یشار، نشوونمابولور، تکرر ایدر انواع حوینات کوریلیمکدهدر . بوکون موسیو پاستور و طرفکیرائی نوع بشره مسلط اولان امراضک اسبابی تخمرات وتعضاته بادی مخلوقات مدهشیه عطف ایلمکدهدر . لکن صوک بهارده بطا . قلقلردن تصعد وتخر ایتمکده اولان انخره نك مضرتی زیادهدر . چونکه : یازک حرارتی بطاقلقلردهکی صویک قسم کلیسنی تخر ایتدیردیکندن بطاقلغک دیننده موجود چامور واجسام عضویه بوزمانده طوغریدن طوغری یه حرارت وضیاء شمسه عرض وجود ایلر .

صوک بهارده بر طرفدن خام میوه لرك کثرت اکلیله جهاز هضمینک اضعافی، دیگر جهتدن انخرهء مرزغیه نك کثرتی بطاقلقلره جوار محللرده ساکن اهالی بی پک فنا ازعاج ایتمکده وحیاتلرینی

بر حال هولنا که القا ایلمکده در . بیچاره اهالی بی قرار صیتمه یه طوتیلور و بو جهته کیجه و کوندز بی تاب و توان قله رق تعجیز اولور؛ لکن سببی ده کندیارنجه مجهول قالور . بویه بر محله طالانغی (طحال) بیومامش همان هیچ کیمسه یوقدر ؛ بعضاًعضو مذکور او قدر بیور که بتون بطنی استیلا ایدر .

وطنمزده بعض یرلرده (*) حصر و شایقه ایچون ایجه ساز چیقار . اهالی بوناری تربیه ایتک اوزره کوندز کونشده قورودیر و کیجه ایسه یاتمده اولدقلری قولبه لره آلیر . بویه قولبه لرده یاتمده اولانلر، عادتاً بر مرض مستولی یه طوتیلمشار کبی، هپ برلکده حماء متقطعه یه کرفتار اولورلر . بو یولده بر خوابگاهک مضرتی کندیلرینه مهما امکن افهامه چالیشیلمش ایسه ده بر طرفدن پاره قزانق هوسی، دیگر جهتدن جهالت و فقرالق بلاسی حالا «اسکی طاس اسکی حمام» در .

صوک بهارده بالعکس هوالر راطب و حار کیدرسه ایلک بهارده حکم سورن امراض مستولیه نک یکیدن ظهور ایتسی مأمولدر . ابتداء خریفده طبیعتک بر محصول قیمتداری اولان میوه لر صورت معتدلانه ده اکل اولنمزسه شدتلی اسپهالره بادی اولور . بعضاً بو درلو اسپهالر قولرا علت مده شه سنی خاطره کتوره جک قدر شدید اوله بیلر . فقط قولرانک اعراض و علائی بشقه در .

صوک بهاره متعلق قواعد صحیه — محذورات مسروده یه

(*) ارناؤدلغک قسم جنوبیسی .

مقابل صوك بهار اكثرى بر زمان تعطيل واستراحت، بر وقت سير و سياحتدر .

سنه نك مواسم سائرسنده زياده جه اشتغالات عقليه ده بولنه رق او يوشمش اولان طلاب و شاگردانك بو زمانده استراحتلى، تنزهلى، حركتلى حفظ صحته لاجمدر . چونكه : ذهن ايله وجودى بر آراهيه قوشيلمش بر چفت بار كيره تشبيه ايتملىدر كه آراهيه نك صورت منظمه ده حركتى حيوانلرك بر اياقده كيتملىرینه وابسته در . ذهنى وجودسز قوللانمق - يعنى رياضات بدنیه رعایت ایتیه رك اشتغالات عقليه ده بولنمق پك مضر در . كذا وجودى ذهنسز يورموقده ايوشىء دكلدر : زمان عتيقدين قالمش اولان پهلو ان هيكلارینه ممكن اولسه ده عطف نظر ايتسه ك باشارينك وجودلريله نسبتسزلكنى كوريرز . بونلرك حماقتى تاريخ كوستريور : هپسى عقلسزلقارينك قربانى اوليوردي . انسان نه صاف بر حيوان، نه خالص بر روحدن عبارتدر ؛ بلکه روابط قويه ايله مربوط و دوام ارتباطى حياتله مشروط اولان وجود و روحدن متشكلدر . وجود ايله روح ارسنده اهنك و موازنت بولنملى كه صحت و عافيت و بالنتيجه حيات دوام ايلسون .

اطباى مشهوره افرنجدن (بروسه) حالت نزعده شو سوزله تكميل انفاس ايلمشدر : « بن بندنصكره سزه اوچ حكيم براقيورم : صو، حركت و رياضات، حميه » . مباحث مذكوره دن اكلاشيليور كه حركت و رياضات باخصوص بو زمانده پك نافع و لازمدر . شهرده انواع مفرو .

شات وسائر لوازم احتشامات ایله مزین کاشانه‌یه کویده حفظ
صحتیه مطابق بر اقامتکاد هر حالده مرجحدر . چونکه اوته‌ده
عطالت وسفاهت، بریده ایسه فعالیت وقناعت اجرای احکام
ایتمکدهدر .

دکز حاملرینک موسمی بوزماندهدر . لکن بونلرک هر
کسه فائدهسی یوقدر دموی مزاجده اولانلره مضردر .
انسانک یوواسی، مسقطی اویدر . انسان اوراده ظلمت
رحمدن تخلیص کریبان وینه اوراده نچه موته تودیع جان ایلر ؛
بناء علیه بتون عمرینی کچوردهجکی بویله بر اقامتکاهی حفظ صحتیه
موافق انشا ایلمک لازم دکلیدر ؟

استانبولده، همان عمومیتله، اولرک انشاسی حفظ صحتیه مغایردر .
اوطه‌لری تکثیر ایتمک فکرینه اتباعاً خانه‌نک آلت قاتنه اوطه‌لر
یاپیورلر . ایشته بوندن اوک آتندن هوا جریان ایده میور،
جریان ایده‌مینجه رطوبت بلاسندن قورتیلنه‌میور ؛ خانه‌نک آلتی
بوش اولمی و ممکن مرتبه هر اوطه‌یه کونش کیرملی . بطاقلقلرک
تأثیراتی بوزمانده شدید اولدیغندن هر خصوصده توقی واجتناب
کر کدر . انک ایچون صباح طلوعدن اول، اخشام غروبندن
صکره طیشاریده بولناملی . برده ایچیله‌جک صولره دقت ایتملی .
میودلرک کثرت اکلندن حصوله کلن اسهاللرک اوکنی الملی ؛
آنک ایچون ده مختلف قابضات وباخصوص « تحت آزوتیت
بیزموت » توصیه اولنور .

خلاصه صوک بهارده وجودی تحریک و طاغیرک و او دلرک هواء
صافسیله انفاس وانفاق ایتملی تاکه وجود هر موسمدن شدید

اولان شتانیك برودتنه، رطوبتنه، اعتدالسرلغنه مقاومت ایلسون.
 حکماء مشهوره دن «سیسه رون» حفظ صحت اوزرینه
 افکارینی شویولده نتیجه لندیردیکندن بزده آنک فکر حکیمانہ.
 سیله بومبحثه ختام ویریرز:

«انسان صحتی، مزاجنی کوزل مطالعه و کندوسنه مفید
 ومضر اولان اشیایی درک وملاحظه ودائماً تلذذاتدن مباحثت
 واغدیہ خصوصنده افراطدن بجانب ایدرک صنعت طبه مراجعت
 ایله، محافظه ایدر.»

بسیم عمر

صحتنمای نوزاد (مابعد)

۱۷۳ — برمرض مستولی اجرای احکام ایلدیکنده وجود
 نوزادی برار راقی دهها ایوسی برقهوه قاشینی Thymol علاوه
 اولمش صو ایله سیلمک ایودر؛ چونکه بونلر انسجه بی مخمرات
 مضره دن بالوقایه تقویه ایلر.

۱۷۴ — التنجی هفته یه طوغری چوجغک اللری ایله یوزینی
 دائماً تمیز طومغه جهد ایتملی. مربع بر بزک گوشه لرندن برینی
 طوپلایوب ایصلا تددنصکره بورننک وقولاقلرینک ایچنی تمیز.
 ملی. قولاغه زنه ار هلال صوقاملی.

۱۷۵ — کوزوقولاق حقیقه غایت معتنا اعضادر. نوزادک
 کوزلری اکثریا صوؤق ایله متأثر اوله جغندن زیاده جه چیاقلنور؛
 بو حالده هر صباح ایلیق صوایله یواشجه سیلمک کرکدر. هوا

ایو اولدیغنده کوندوزین چوجنی چیقاروب کزدیرمک فائدهلی اولدیغندن موقدن معمول اینجه بریچه ایله یوزینی اورتملیدر ؛ چونکه یوزینی هوانک برودتندن، ضیانک شدتندن حفظ ایلر . قولاغک ایچنی تمیزلمک ایچون او ایله صو ایله . باخصوص صووق صو ایله شیرینغه ایتمک اصلا جائز دکلدر ؛ قولاق پرده سنی عفونتشدیرر .

۱۷۶ — چوجغک تپه سنی و صاچارک هنوز بیتمهک باشلادیغنی محالری دایما غایت تمیز طومغه صرفقدرت ایتملیدر . نوزادک باشنده تروتوز ایله قاریشیق قابوقلر حصوله کلیرسه بر از زیت واقتضاسنده سائر موادی بعدالاطلا ایلیق و صابونلی برصو و آیرق کوکندن یاپیامش کوچک بر فورچه ایله قابوقلری قالدیرملیدر .

۱۷۷ — کونده درت بش دفعه چوجغک قونداق بزلیرینی دکشدرملی ، فقط کیجه دکشدریمکه الیشدیرماملی ؛ جلدنده قیرمز یلق و بعض چاتلاقلر ظهوره کلیرسه دها صیق دکشدریملی .

۱۷۸ — هر قونداق دکشدریشه ملوث اعضایی و خصوصاً اعضاء تناسلیه یی ایلیق صو ایله تطهیر ایتملی و اوزرینه نشاسته و دها ایوسی بالدیری قره (Lycopode) توزی اکلیدر .

۱۷۹ — همان هر قونداق دکشدریشه نوزادی حالی اوزره برمدت برافلی ، تاکه کمال حریتله اتش قارشوسنده قوللرینی ایاقلرینی اویناتسون .

۱۸۰ — بشنچی آیدن بدأ ایله هیچ اولمز ایسه اقشاملین بجاقلرینی آیروب قباتلری آلتندن لازملینک اوزرنده طوتهرق

..... آلسدیرمق قابلدر . لکن ال ایله اعضاء تناسلیه بی
تخریش ایتمامکه دقت ایتملیدر .

۱۸۱ — بانیولر — عمومی صورتده غسل افعال ووظائف
جلدییه بی صورت مکملهده حفظ ووقایه وهرزمان عضو مذکوره
التصاق ایدن موادی رفع وازاله ایلر کوزل برواسطه در .
چینقودن یاپیلمش بانیولقلر پک مناسبدر . نوزاد، صو ایچرو .
سنده بش اون دقیقه دن وایکی یاشنه کیرنلر دخی یکر می دقیقه دن
زیاده براقیلماملی .

۱۸۲ — هفته ده ایکی دفعه دن زیاده بانیویاپیلماملیدر؛ صویک
درجه حرارتی ثابت و میزان الحرارة ایله معین اوللی : موسم
شتاده ۳۲ (سانتیگراد) موسم صیفده ۲۷ درجه . صویه کپک
علاوه اولنورسه چوجق پک سهولتله تطهیر ایدیلر .

۱۸۳ — نوزادک احوال صحیه سنه و مزاجنه کوره بودرلو
بانیولره بعض خواص دوائیه ویرمک قولای وهمده اوجوزدر :
نوزاد براز عصبی و صبرسز ایسه بانیوسنه قوتلی براخلامور
چیچکی منقوعی علاوه ایدرلر . بنیه سی نازک، مزاجی لنفائی
(بلغمی) ایسه نوزادی جوز یا پراغی صویبی ایله بانیو ایتملیدر .
هفته ده ایکیدن زیاده بانیو یاپماملیدر، زیرا چوجخی ضعیفلتیر .

۱۸۴ — چوجق، بانیویه آشدقدن صکره، پک چوق محظوظ
اولور؛ بو حالده بانیونک ایچنده اللره کوزلجه طوتیلمسنه یا خود
Hélène - Julienne قوشانغی اسمنده بر قوشاق ایله بانیونک
کنارینه باغلامسنه دقت ایتملی تاکه نوزاد بانیونک ایچنه بسبتون
طالمسون .

۱۸۵ - چو جق بانیودن چیقارلدقدنصکره سرعتله قو-
ردیدیلیمسنه دقت واهتمام ایله جـادک بتون التوالرینی، قولتق
التلرینی، قاصیقلرینی پرنچ اونی ایله پودرالامق وبشیکنه کوزلجه
یاتیرهرق اورتمک لازمدر .

۱۸۶ - هر ساعتده بانیو یاپیله بیلورسه ده نوزادک سکونت
واستراحتی ایچون اقساملری ده اولیدر .

۱۸۷ - صوڪ ممه ایله بانیو ارسنده هیچ اولمزسه ایکی
ساعتک برمدت براقلی .

۱۸۸ - نوزاد ایچون ماء بارد دروننده بانیو پک مهلك
وعادتا موتی موجبدر .

۱۸۹ - اوؤمق - نوزادک قوللرینی بجاقلرینی وبلنی یوشاق
برفانیلا ایله اوؤمق فائده لیدر . منغال اوزرینه آتیلمش بر پارچه
عسلبنددن یاخود آردج تخمدن چیقان انخره یه طوتیلمش بر
فانیلا ایله دلک غایت نافعدر .

۱۴

سیر و تنزه

۱۹۰ - شهرلرده اقامت وتولد ایدن چوجقارک سیر و تنزه
حفظ صحتک اک مهم مسائندندر . نظافت و طهارت قدر و آندن
دها زیاده لازم اولان قاعده اطفاله صاف هوا تنفس ایتدیرمکدر .
یاغمورلی وغایت بارد هوادن ماعدا سائر ایامده سیر و تنزه

وجود نوزادك نشو و نما سینه بادی اولور . کونش، معتدلانه،
اطفاله الزمدر .

۱۹۱ — « کونش کیرمیان محله اکثری مرض کیرر » قول
حکیمانه سی عین حقیقتدر . چونکه کونش آلمیهرق ظلمتده
قالان محلمرده راخیطیزم (قانبور عاتی)، صراجه (داءخنازیر)،
ورم (سل الرئه) ظهور وتولد ایدر .

۱۹۲ — امراضدن و فئا هوادن ماعدا چوجغک سیر
وتنزهنه مانع هیچ بر حال یوقدر . چوجنی خانه داخلنده او طه
ایچروسنده کزدیرمکدن او قدر برفائده متصور دکلدر .

۱۹۳ — موسم صیفده سکزنجی و موسم شتاده اون دردنجی
کوندن — کوزل بر هواده اولوق شرطدر — مقدم چوجنی
طیشارییه چیقارماملی .

۱۹۴ — اثنای سیر و تنزهده نوم اطفالک خلیپدیر اوله جغندن
خوف واحتراز ایتاملیدر؛ زیرا اطفال حین سیرده راحت
اویودینی کبی هیچ بریرده اویومز .

۱۹۵ — سیر و تنزه اوکله ایله ایکندی ارسنده ایدر؛ موسم
صیفده صباحندنده بر ایکی ساعت استفاده اولنور .

۱۹۶ — اطفالک حین سیرده کوزلجه کینمسی شرطدر .
زیاده صؤوق و یاغمورلی بر هواده اخراج جائز دکلدر .

۱۹۷ — ایکنجی یاخود اوچنجی آیده چوجق بریصدق
اوزرنده یاتدینی حالده کزدیریلور . بونک ایچون دو قور دیدو
قامیشدن بر سبت طرزنده و پرومنوز (promeneuse) اسمی
محتنده منتظم برقونداق اعمال ایلمشدر . صکره لری نوزادی

والدهسى قوچاغنه الهرق كزديرر؛ دها ايلروده قوللر اوزرنده
طاشينيرلكن بل ميكنك، بوينك اكر يلما مننه دقت و اعنتا كر كدر.

۱۹۸ — بعضاً اطفال سنجه ايلر واديكي — يعنى بريا خود ايكي

ياشنده اولديغي حالدده يورويه مزلر. بوده ياراخي طيزم خسته لغندن
يا خود بل ميكنك و سائر دنك اورسانم سندن ايلر و كلير. بو
حالدده وجودك نشو و نماسي تاخر و توقف ايده جكندن حركت
لازمدر. يوقسه يتاقدده اقامت مضر در.

احوال مذكوره ده چوجني قوللر اوزرنده طاشيمق جائز

اوليه رق لاستيقدن بر «صيچرانه جق» د (sautoire élastique)
تعليق ايملي كه خفيف بر تپمه ايله چوجق كسب ترفع و عقينده
تنزل ايلسون.

۱۹۹ — كوچك آرابه لر اطفالي طاشيمق يورغون لغندن

يك چوقلريني قورتايرر. احوال آتیه ده انجق استعمالی جائزدر:

۱. مستوی اراضی اوزرنده.

۲. كوزل بر هواده، لطيف بر موسمده.

بو حالدده شرائط آتیه ره رعایت لازمدر:

۱. موسم شتاده اطفال شدتلي نزه لره دوچار اوله جغندن

جوجق لری اصلا آرابه ره قويمایلی. (اوطه ایچروسنده اولور

ایسه نه ضرری وار؟).

۲. قالدیرم یا خود غیر مستوی بریر اوزرنده استعمالی

جائز دکلدر؛ زیرا هوا نه قدر ایو اولورسه اولسون چوججك

یا جمله اعضایی تزلزل ایدر.

۲۰۰ — تزین ایچون اکثریا بویله آرابه لره بویا اور ییورلر؛

لکن بوبویالر اکثری قورشون مرکباتندن و بونک ایسه مضرتی درکار بولندیغندن آنلری قازیمیلدر .

۲۰۱ — چوجنی سیر و تنزه ایچون اوطه دن چیقارمه دن مقدم، ممر و جریان هوایه وضع ایتمکسزین، آحیق بر پنجره اوکنده هوایه وضیایه آشدیرملی.

۱۵

قید صحت نوزاد : وزن

۲۰۲ — نوزادک صحت و عافیتده بولندیغی منظره خارجه سندن استدلال و استنتاج اولنورسه ده بوبابده اک کوزل واک طوغری دلیل وزندر . چوجنک مقدار کافی ممه امه بیلدیکنی و امیدیکنی سوددن استفاده ایده بیلدیکنی محقق کوسترن واسطه وزن نوزاد در .

اطفالک صحتیه پک چوق اوغراشان و بر لسان ستایشله ذکره شایان اولان دو قوتور بوشو Bouchut دیورکه : «دایه لرك لزوم تبدیلینی صورت محققده تعیین ایچون اک مکمل دلیل ورهبرم وزن اطفالدر» .

۲۰۳ — وزن حقهده اعتقادات باطله و بوتدیر احسن علپهنده کی افکار سقیمه بی تمامیه رد و جرح ایتک اول امرده مقتضیدر . دها تلفظ و ترکیب کلماته غیر مقتدر اولان نوزادک تفتیش و تشخیص صحتی ایچون اطبايه اک کوزل دلیل (وزن) در .

۲۰۴ — الك بسیط وهر کیسه نك تحمل ایده بيله جکی ترازوی

شو وجهله در :

اوطه قپوسنك اوستنده کی دیركك اورته یرینه قوتلیجه بر چنكل صوقلی؛ چنكله یایی کوچك بر ترازوی طاقلی؛ — ترازوی اوزرنده کی ارقام اوزانی ارائه ایلر — ترازینك چنكله دهده قامشدن برسپتك كوشه لرینه مربوط درت عدد صاعلم ایپك مجموعنی باغاملی . سپتك طولی ۷۵، عرضی ۴۰. كنارلرینك یوكسكلکی ۱۵ سانتیمتر و اولمیدر . بوسپتی تجارتده کی ترازیلارك (یوقاریدن اصلی دكل) كفه لرینه وضع ایله ده وزن قابلدن .

(بوشو)، میزان نوزاد اسمنده قادران و ابره لی كوزل بر

ترازی ایجاد ایتشدنر .

۲۰۵ — بش آیلق اولنجیه قدر چوجنی هر سگنر كونده بر،

بعده هر اون بش كونده، دهها صكره لری آیده بر اولچمیلی .

۲۰۶ — نوزادی ممه ویرمزدن اول و كوزلجه تنظیف

و تطهیر ایتدك دن صكره اولچمیلی .

اولا البسه نوزادك ثقلتی بیامك بعده ملبوس و موزون

اولان نوزادك ثقلتمدن اولكنی طرح ایتك لازمدر . سپت

و ایپلری یالگنر بر كره وزن كافیدر .

اوزانی كمال دقت و اهتمام ایله بر محله قید ایتلی .

۲۰۷ — نوزاد حین تولدنده وسطی اوله رق ۲ کیلوغرام

۲۵۰ غرام ثقلتمنده در . ۷،۶،۵ کیلوغراملق اطفال كوریلیمشدر .

قابله مشهوره (مادام لاشابل) بردفعه التی کیلوغراملق چوجق

رؤیت ایتشدنر . دیگر جهتدن بر بچق ایکی کیلوغرام ثقلتمنده

کوریلمشدر. فقط بونقصان وزن یاوالدهسنگ مریضه بولمسنندن
یاخود چوجغک وقتندن اول طوغمسنندن ایلرو کلشدر .
عمومیتله ارککلر قیزلردن، برقاچ دفعه طوغوران قادینلرک
چوجقلری ایلاک طوغرانلرککنندن دها آغردر . ثقلت اطفال
ابوینک بنيه وصحتی، طول وقامتی ایله متناسبدر . نحیف ولنفائی
وفقیردم قادینلرله ازدواج ایدن ضعیف ارککلرک چوجقلری
غایت کوچرکدر .

چوجغک وزن وثقلتی سکر کون نهایته قدر تزايد ایتیوب
بلکه تناقص ایدر؛ بوده چوجغک دفع طبع (قوناقانمق) وافراغ
بول ایتسنندن وسائردهن ایلرو کلیر .

چوجغک، بش آینه باصینجهیه قدر هفتهده وسطی اولهرق،
ثقلتی ۱۵۰ غرام تزايد ایدر . بشنجیدن آلتنجی آیه قدر ثقلت
نوزاد ولادته کینک ایکی مثلیدر. اون ایکی آیدنسکره ۹ کیلو
غرامه چیقار . (صوکی کلهجک جزوده)

بسیم عمر

گوشش

مسائل سیاسیددن ماعدا هر شیدن بحث ایدر، اون بش
کونده بر شر اولنور رسالدر .

نومرو ۱۲ [صاحب امتیاز : بشیر فواد] جلد ۱

ایبایات

شعر امزدن عبد الکریم ثابت بک افندینک بر تصویر
دلپذیر لسانندن اوله رق سو یلدکری ایبات دلنشیندر که شاعر
مومی الیهک علو اقتدار ادیبانه سی ذاتاً معلوم ومع مافیہ شو
معلومیاتک ایبات مذکوزہ ایله برقات دها رهین وضوح اوله جغی
امر مجزومدر :

تصویر لسانندن :

باق نه علوی هیتم ! نظاری حیران ایلم .
بر تجلیدر بو حسن ، ارواحی لرزان ایلم .
یوقیدر ، دقت ایڈک ، حسنم سماویلر قدر ؟
خلقتم بر نوردر ، دنیایی رخشان ایلم .
آسمانیلرده سیر ایتسون بو قدسی نورمی ؛
عالم بالایی ده محکوم نیران ایلم !
کیمدر انکار ایلمن انظار وجدان سوزمی ؟
بر نکاهمه آنی بالله قربان ایلم .
حسنمی ، ای ناظرون لوح ، انکار ایتیمک !
پیشکاهمه طورک ، دعوا مه بر هان ایلم .

پك نكاه انداز لوح بی هالم اولمیک :
 برق حسنم بی سکوندر . دهری سوزان ایلرم .
 عبد الکریم ثابت

« برقاچ قهقهه »

— قهقهه چو جقاغمزده او قویوب او قویوبده غرابت
 مندر جاتنه حیران قالدیغمز خرافات کتابلرنده مدار مقال عجیب
 المأل اولان اشخاصدن برینک اسمیدر . قهقهه ملعونی هر کس بیایر .
 بو حریفه قهقهه دینلمسنک وجهی او کتابلرده کوستریلوب
 کوسترلمدیکی خاطر مده قالماش . بس بللی چوق کولمک معتادی
 اولدیغی ایچون بو نامی آلمش .

— قهقهه ترجیع و تکرار ایله ، یا خود شدتله کولمک معناسنه در .
 « یقال قهقهه اذا رجع فی ضحکه او اشدت ضحکه . » سرعت و تلاش
 ایله یورمک معناسنه ده کلیرمش . « یقال قهقهه فی السیر بمعنی
 هقهق . »

عثمانلی ادباسنک ایکنجی معناده اولان قهقهه بی آغز لرینه
 آلدق لری یوقدر . بری چیقوبده انسانده طبیعی اولان معلوما
 تفر و شاق هوسیا به بو قهقهه غریبه بی استعمال ایدجک اولسه
 آنلرجه مهیج قهقهه اولور .

بر زمان او یله بر هوسکار احباسندن متشکل بر جمعیه
 یازدیغی دعوت تذکره سنده « آذینه کیجه سی » تعیرینی قوللامش
 ایدی . جمعیتده آذینه هانکی کونک اسمی اولدیغنی بیان

بولندیغندن لغات عثمانیه یه مراجعت اولغوش ایسه ده بو کله یی
 آلمدیغی جهتله صاحب تذکره نك مرادی هانکی کیجه اولدیغی
 آکلاشیله میوب هر کسه بیاغی حدت کلش. حتی بونلردن بریسی
 طایانه میهرق « مبارک! آذینه کیجه سی دیه یازمق صانکه نه دیمک
 اوله جق؟ بو کوزه دک دکل ده نه در؟ شوئی بابا ک دینلجه یازده
 هر کس آکلاسون. شمدی بزسنک اویکه هفته نك هانکی کیجه.
 سنده کله لم؟» دیه چیقشمش ایدی.

ایکنجی معنایی افاده ایدن قهقهه آذینه یه ده بکزه مز. چونکه
 آئی بولمق ایچون لغات عثمانیه دن بشقه «خمیسه پنجشنبه دیندی
 یوم جمعه آذینه» مصراعنی حاوی اولان تحفه وهی ده کفایت
 ایتمز. قاموس قارشدرمق لازم کلیر.

— قهقهه صباحلین آچیلوب آقشام اوستی قاپانق معتادی
 اولان وبر واسطه اعتلا بولدیغی حالده طیرمانوب چیقان معهود
 چیچکک نامیدر.

معنالی اسمارک و وضعده حکمت آرانه بیله جکنه نظراً بونده ده
 سبب تسمیه آرانه جق اولورسه پک قولای بولنه بیلیر. بو باده
 مذکور چیچکک حین انکشافده آلدیغی شکه دقت ایتمک
 کفایت ایدر. قهقهه پرور دلبر لر کبی دهنکشا اولدیغی کوریلنجه
 بوکا نه دن قهقهه دنیلدیکی در حال کشف اولنور.

بوکا قهقهه دینلر اولدجه حسن طبیعته مالک آدماردر.
 بر طاق عوام ایسه بیچاره چیچکه چادر، بوری کبی قابا قبا
 اسمار ویرمکده درلر.

بو شکوفه متعالی یه « جانباز» ده دیناسه پک یاقیشقسز

دوشمزدی . زیرا ایپ اوزرنده پک کوزل یورر . روزگار
اسدکجه قیرناق قیرناق اوینامقدن ده کری قالمز .
کیجه صفاده بو استعداد تعالی اولدیغندن قهقهه یی سومز .
زوالی یه حسد بیله ایدر . بوندن ناشیدر که قهقهه نك عکس
حرکاتی الترام ایله صباحاین مستور بولنورده آقشام اوستی
منکشف اولور .

بو حال قهقهه یه اسناد اولنهرق « کیجه صفایه او حسد
ایدیورده آنک خلافتنه حرکته بولنیور . « دینیه مز : هیچ
اعالی حساد اسافل اولمغه تنزل ایدرلمی ؟

قریم خانلرندن جلادت و حصافته مشهر اولان « غازی
کرای » بر عجم جنکنده اسیر دوشمکه بر قلعه ده حبس ایدلمش
ایدی . مؤخرأ اطلاق ایچون دولت ایرانیه طرفندن بعض
شروط درمیان اولننجه مشار ایله او یله بر طاق قیود آلتنده
قازانیله جق آزاده لکه بویله اسارتی ترجیح ایتمکده بولندیغنی
انبا ایچون شورباعی بی انشا ایلمشدر :

« تابوده غم وشادی و حرمان بوده »

« زین کونه گذشته تا که دوران بوده »

« ما تجر به کردیم که در ملک شما »

« راحت همه در قلعه وزندان بوده »

ایشته او قلعه نك آدی ده قهقهه در .

قهقهه ده محبوساً شعر سویلین یالکز غازی کرای دکلدیر .
ترکانیه زماننده کیلان ایله مازندران و طبرستانک حکمرانی
و سادات سخنورانک مشار بالبنانی اولان « احمد خان کیلانی »
شاه اسماعیل صفوینک اوغلی شاه طهماسب دورنده قلمرونجه

نائل استقلال تام اولمش ایکن نصلسه صفویه علیپنده بر مساک
طوتدیغندن شاه طهماسب عسکر سوقیه کیلانی تسخیر واحمد
خانی اسیر ایدرک قلعه مذ کورده ده حبس ایلمش ایدی .
خان مشارالیه شاه طهماسبک ارتحالندن صکره ینه حکومت
کیلانه نائل اولمش ایسه ده مؤخرأ شاه عباس دورنده بعض
اسبابه منی عراق عرب فرار واوراده عزم دارالقرار ایتشدر .
قهقهه ده محبوس ایکن آتیده کی رباعی بی سویلیوب شاه
طهماسبه کوندرمشدر :

« از گردش چرخ واژ کون میکریم »

« از جور زمانه بین که چون میکریم »

« باقد خمیده چون صراحی شب وروز »

« درقهقهه ام ولیک خون میکریم »

شعرادن بری ده آکا شورباعی ایله مقابله ایلمشدر :

« آن روز که کارت همکی قهقهه بود »

« »

« امروز درین قهقهه باکرید بساز »

« گآن قهقهه رانتیجه این قهقهه بود »

معلم ناجی

ادیب معجز بیان شاعر فردوسی زبان استاد محترم سعادتلو
اکرم بک افندی حضر تلرینک زمزمه ده مندرج بر شعر عالیترینه
عاجزانه یازدیغم تشطیردر :

ایری طورمه عاشقکدن عمر خندانم بنم

اکرم — هیچ بر دم سنسنز اولمق ایستمنز جانم بنم

حسنکی کوردم سن اولدک قبلکاه جان و دل — طاهر

- ۱ — اولدی کویا تاب حسنک نور ایمانم بنم
 نور ماهی منطفی ایتمز لیاک ظلمتی — ط
- ۱ — جورک اولمز کاسر شوق فراوانم بنم
 بشقه بر لذت بولور طرز عتابکدن کوکل — ط
- ۱ — راحت ایتمز محنتک کورمزسه وجدانم بنم
 ایسترم قارشمده طورسون ده خیالک ای نکار — ط
- ۱ — متصل عالمده ایتسون کریه چشمانم بنم
 آتشم اولسون ده سودای جمالک سودیکم — ط
- ۱ — راضیم یانسون مؤبد قلب سوزانم بنم
 حال زارمدن شکایت ایتم ایلر سه م اکر — ط
- ۱ — حالدن دوشسون فزون حال پریشانم بنم
 موت طوتسون دامنم خسران کریبانم بنم
- ۱ — ترک ایدر سه م عشقکی ای مهر تابانم بنم

دیگر منظومه

همیشه درلو اذا وجفا ایدر اظهار
 اینین وناله مه رحم ایلمز فلک غدار
 آردی دونیء طالع نکار جانمدن
 او درد ایله اییدیور دیده اشکلر ایثار
 توجه ایتسه کوکل قبلکاه آماله
 فلک مساعده ایتمز نه سخت بختم وار
 امان امان نهیه کلدم بو دهره بن هیهات
 سعادت اولمدی بردم دل حزیمه یار

منمنلی زاده
 محمد طاهر

فنون

صحتنمای نوزاد مابعد

۲۰۸ - جدول آتی اوزان و ائقال اطفالی ارانه ایلرکه

مراجعت ایچون اهم والزمدر :

هر کونده کی تزیاید غرام	هر آیده کی تزیاید غرام	هر آی نهایتنده کی وزن و ثقلت غرام	ولادت
		۳,۲۵۰	۱
۲۵	۷۵۰	۴,۰۰۰	۱
۲۳	۷۰۰	۴,۷۰۰	۲
۲۲	۶۵۰	۵,۳۵۰	۳
۲۰	۶۰۰	۵,۹۵۰	۴
۱۸	۵۵۰	۶,۵۰۰	۵
۱۷	۵۰۰	۷,۰۰۰	۶
۱۵	۴۵۰	۷,۴۵۰	۷
۱۳	۴۰۰	۷,۸۵۰	۸
۱۲	۳۵۰	۸,۲۰۰	۹
۱۰	۳۰۰	۸,۵۰۰	۱۰
۸	۲۵۰	۸,۷۵۰	۱۱
۶	۲۰۰	۸,۹۵۰	۱۲

۲۰۹ - سکنزنجی آیه طوغری چوجنی بر اخاللی یاخود

قالینجه بر اورتو اوزرنده یره براقه رق اللرینه بویاسز
اویونجقلر ویرملی .

۲۱۰ — چوجق امکلمکه باشلادیغنده هم البسه سنی طوتمق
همده بجاقلرینک حرکته خلل کتورمامک ایچون بزدن
کوچک بر قورسه، یلک (قادینلرک کیدکلری جهنم عذاب
یلکلری دکل) کیدیریلورسه ایو اولور ؛ لکن بونک یموشاق
اوله رق ارقه دن ایلیکلنمش و ممکن مرتبه بول اولسی قواعد
صحیه دندر .

۲۱۱ — چوجقدها درت ایاق سورینوب طوردینی حالد
قیصه بر انتارینک وایاغنده کوزلجه اویغون یوکدن بر پوتینک
لزومی درکاردر .

۲۱۲ — انتارینک اوزرینه وطنمزده یابدقلری کبی هان
قولتق آلتلرندن صیم صیقی بر قوشاق باغلامق تأثیرسز اولدیغندن
ترکی اولیدر . برده چوجقلرک بجاقلری اره سنده اوقه لرله
بزلر صیقیشدیروب وجودلرینی قالدیره میان بچاره معصوملره
بر اوقدردها اغرلق ویرمک ودها یموشاق اولان بجاقلرینی
اگریده رک معترضه شکلنده براقق روای حقمیدر ؟

۲۱۳ — چوجنی حالنه براقلی، قالقسون کزسون ؛ لکن
بر کره یوریمکه باشلادیمی اوجاق وصو با اطرافنه قورقیلق
ونردبان و پجیره اوکلرینه ده پارما قلق قویمق تداییر مستحسنه دندر .

۲۱۴ — قوشاق ایله قولتقلرندن طوتوب قالدیره رق
یاخود تکرلکلی بر آرابه یه صوقه رق چوجنی زمانندن اول
ایاقلری اوزرینه باصدیرمق ایو بر شی دکلدر .

- ۲۱۵ — چوجق يوريمکه باشلاديني زمان روبه سندن
طوتهرق ياخود بر مندر کنارينه براقهرق معاونتده بولمايدر .
- ۲۱۶ — چوجني يالکز برقولندن طوتهرق اصلا قالدير .
ماملي : معاذ الله اويناق يرندن چيتمق مخاطره سي واردر .
بناء عليه قولتق التارندن يقالامق اوليدر .
- ۲۱۷ — چرکس کلاهي کبي يصدقلي تاکيلر چوجني
باشنک اوريلوب برده نسنندن اولدجه حفظ ايلر .

— ❦ —

۱۶

چيچکدن تحفظ

—

- ۲۱۸ — چوجني چيچک کبي بر مرض مهاکدن وقايله وحمايه
ايچون ولادتدن اوچ درت آي صکره واکر چيچک خسته اني
او محله مستوليانه اجراي احکام ايديبورسه دها ارکن آشيلا مق
مرحه . انسانيه . ديانة الزمدر .
- ۲۱۹ — اطفالي هر موسمه آشيلا مق قابلدر . مع هذا
زياده صؤوق وزياده صيچاق زمانلري مستثنا طوتمق دها اوليدر .
عمليات ظن اولنديني قدر کوچ بر شي دکلدر . اکثريا چوجقلرک
اويقوسني بيله اخلال ايتمز .
- ۲۲۰ — آشينک صاغلام بر چوجقدن آلمسي لازمدر .
علل ساريه نك آشي ايله انتقالي معلومدر .

۲۲۱ — آشینک اوستندن دیکر . برینه آشیلامق اوزره ایرین (قیح) آلمق ایچون طیبه، جراحه، آشی مأمورینه مساعده ایتملی . چونکه بو حرکت چوجق ایچون ایواوله رق یاره بی زمانندن اول قوریتیر . لکن وطنمزده آشی آلمق فنا اولدیغی فکر باطلی حکم سورمکده درکه بو حاله بحق تأسف اولنور .

۱۷

دیش چیقارمق : تسنن

۲۲۲ — چوجق والده یاخود سودننه سی سودیله کچنمکده ایکن بالاخره مستقلانه امرار حیاته الزم اولان اعضایی تهیه واحضار ایلر . اعضایی هر کون اکتساب فعالیت وچکه لری اسنان ایله کسب زینت ایدر . لکن بو فعل طبیعی نادراً وجعسز وقوعه کلیر . دیش چیقارمق اطفال ایچون بر بحر اندر . بچاره چوجق فریاد و فغانده بولنور . بو اغلاش افعال حیاتیه نك وقوعی - یعنی دیشلرک خروجه باشلادیغی - ایما ایدر . پارمقلرینی بی قرار اغزینه کتورر .

۲۲۳ — دیش چیقارمه دن مراد دیشلرک تشکل و تجسمیله تاجما اولملرندن و اثنای خروجده توالی ایدن اعراضدن عبارتدر . ایکی دفعه دیش چیقاریلیر : برنجی دفعه ده یکر می عدد اولمق اوزره پینر یاخود سود دیشلری دنیلان اسنان موقته ظهور ایدر . ایکنجی دفعه ده پینر دیشلری یرینه اسنان ثابته قائم اولور .

بزم بوراده بحث ایدہ جگمز ایلاک دیشی چیقاریشدر .

۲۲۴ — اون دردنجی (لوئی) وخطیب مشهور (میرابو) کبی

اوک دیشلیله طوغمشار مستننا اولمق اوزرد اسنانک ظهوری، همان عمومیتله، آلتنجی آیه طوغری قبول اولمشدر .

اولا آلت چکهک اورتهددی اوک دیشاری. اون بش کون صکره اوست چکهده کی اسنان متقابله. دها صکره یاک اوک دیشلری . دها چوق صکره لری کویک دیشاری ظهور ایلر: لکن ضعیف و خسته مزاج اولان اطفال بالطبع بوقاعده دن خار جدر . آتیده کی جدول اسنانک زمان ونظام ظهورینی کوسترر:

۷ دن ۸ نجی آیه طوغری	۴	اورته اوک دیشلری
۷ : ۹ » »	۴	یان اوک دیشلری
۱۷ : ۱۸ » »	۴	کویک دیشلر
۲۰ : ۲۴ » »	۴	برنجی آزی دیشلری
۲۴ : ۳۴ » »	۴	ایکنجی آزی دیشلری

۲۰

۲۲۵ — دیشلرک خروجی بعضاً سریع. بعضاً ایسه غایت

بطیدر . لکن یکدیگرینی ولی ایدرک خروج ایدن دیشلرک وقت ظهورلری اره سنده دائماً بر زمان سکونت واستراحت واردر .

۲۲۶ — چوجنی آشیلامق، سوددن کسمک، یوله چیقارمق

یاخود چوجغک طعامنی دکشدرمک ایچون ایشته بو زمان

سکونتدن استفاده ایتلیدر؛ یوقسه دیش چیقاررکن بوکی احواله
تصدی لازم دکدر .

۲۲۷ — دیشلرک خروخی تسهیل مقصدیه چوجقلره
ویریلان فیل دیشندن، صرچه دن یاخود معدندن اویونجقلردیش
اتلریله مدت مدیده تماسده بولندقلرنده انلری قاتیلاشدیروب
عادتا ناصر باغلالاته جغندن تسنی تصعب ایدر. اکلنجه طرزنده
اویونجاق مقامنده چوجغک انه ختمی کوکی ویرمک پک ایودر.
استانبولده قادینلر دیشلرک سهولته خروچی ایچون چوجقلری
صیق صیق هماملره کتورمکی والنه بر باش صوغان ویرمکی
لازم عدایدیورلر وحتی بولزومی اودرجهیه واردیریورلرکه
بعض صافدل قادینلر : انه سنده حمام پارهسی یوغیسه تدارک
ایچون هر درلوو سائطه مراجعتی واونده صوغان یوقسه قومشودن
دیلنمکی تجویز ایدیورلر . فسبحان الله ! بو زمانده اکثر
اطفالک مبتلا وبالاخره بر چوغنک هلاک اولدقلری اختلاجاتی
دیش چیقارمق سببندن قانک باشه بر مقدار هجومه عطف
ایدیورلر . بوفکر میدانده ایکن طوتوبده چوجغی باخصوص
جهنم کی اولان بزم هماملره (*) کتورمکده نه معنا واردر ؟ یا

(*) حاملرک علیهنده بونتمقلغمه بانیورک مضرقی طرف کیراندن اولدیغ
اکلاشلسون. بانیور اختلاجادن تحفظ ایچون برواسطه کرانبهادر. حتی بفراط
دیورکد : ایلیق بانیور اطفالی اختلاجادن حفظ ووقایه ایدر . وجودلرینک
نشوغاسنی تسهیل وجلده برلون لطیف اعطایلر؛ لکن بزم دوزخ آسا حاملرمن
هیچ بر زمان چوجقلر ایچون ایو برشی دکدر . حاملرک زیاده اولان
حرارتلریند برده قادینلرک حمام آنلری کی سکز اون ساعت جامده قالمی
زمانی علاوه ایدبله جک اولسه فئالق بسبتون میدانه چیقار .

چو جغك النه صوغان و يروب انى لش كې قوقومتغه و كوزلرندن
ياشلىر كتورتىمكه نه دىنور ؟ ...

۲۲۸ — ديش چيقارر كن كرك موضعى و محلى و كرك
عمومى و علا قوى و قوعه كلان عوارض و علائى احوال
طبيعیه دن عد ايله قیدسز اتمده بولمق پك فنا بر اعتقاد باطل در.

۲۲۹ — ديش اتلرى اندفاع اتمكده اولان اسناندن يوقارى
ايتىلدىكچه غايت حساس اولور و ذروء اسنانه مصادف محلى كوندن
كونه بياضاشور . اويقودن محروم دائما محزون . او كسورك
ايله مضطرب و حماء ايله محترق اولان زواللى چو جوق اغلار ،
اغديه يي رد ايدر و پك چوق كر دلر محنت و مشقتى و وجع
و كدرينى تسليت بخش اولان ابن مادرانه سى ارتق تسكين
ايدمز اولور . ديش چيقارر كن چو جوغك اغزنده نيم بر
التهاب حاصل اولورسه ديش اتلرى اوزرينه بال علاوه ايدلمش
خطمى صوينه بر پارچه پاموق باطيره رق سورملى . ديش اتلرى
اوزرينه آيوا چكر دكندن يا پالمش سوبيه يا خود عسل وردى
(كل بالى Miel rosat) و يا خود اوتوز درهم اعشارى خطمى
شروبي دروننه اون طامله افيون روحى طاملا دلش بر مخلوطدن
سورمليدر . اكر لسان اوزرنده و دوداق وينا قلك ايچ طرفلر نده
پامو جق تشكل اتمش ايسه هر كون انلك اوزرينه بر شاب
پارچه سيله طوقونملى .

خلاصه مدققه بر والده ديش چيقارر كن چو جغك اغزينه
صيقتى سود صيقار ؛ زيرا سود بو زمانده اغزك آتشنى الور .

۲۳۰ — عمومی وعلا قوی اولان عوارض طیبیک

ورودینی استلزام ایدر :

قی، اسهال، انقباض، نزاله، کوزلرک جراحیتمه سی، قولاقلرک سیلانی، اختلاجات ؛ بوکبی عوارضی اصلا نظر دقت واهمیتدن دور ایتمالی .

اختلاج ایچون یالکز شونی ذکر ایدم : بو عارضه دن تحفظ ایچون دیش اتلری اوزرینه بال وزغفران توزندن عبارت بر مخلوط سورمک و بجاقلر اوزرینه خردال کاغدی کزدیرمک ایودر .

۲۳۱ — دیش چیقاررکن چوجغک یوزنده حصوله کلهرک

سود قابوقلری (croutes de lait) دنیان چیانمی یاره لره فائده لی کبی نظر ایتمک عین حماقتدر .

۲۳۲ — بومثلو یاره لری سرعتله محو ایتملی ؛ آنک ایچون ده

چوجنی قاشیمقدن منع ایدرک کونده بش آلتی دفعه ایلیق خطمی مطبوخی ایله ییقایوب اوزرینه دایما غایت قوری اون اکملیدر .

۲۳۳ — کرک دیش چیقارکن ظهوره کله جک عوارضه

کرکسه دیشلرک صورت انتظامنه دقت واهتمامده بولنلیدر . « آدم، بودیشار موقتدر، اهمیتی یوقدر » : دیوب کچمک لازم دکلدر . پینر دیشلرینه ثابت دیشلر قدر وانلردن زیاده اهمیت ویرملیدر ؛ چونکه چوجق دیشلرندن زحمت چکرسه - ایوجه بسنه مز بسنه مدیکی کبی عضویتی اوزرینه بر تمغای مصیبت

حك اولنور . خلاصه ديشلر (*) هر زمان جالب نظر اهميتدر !
صحت اينه مسعوددر عالمده هر انسان
صحت اوله مز اولسه هر صحت انسان

—•••••—

۱۸

فطام : سوددن کسمه

۲۳۴ — فطام کلمه سندن مراد چو جغی سوددن کسه رك
ديكر اطعمه ايله انفاق ايلمكدر .

۲۳۵ — بر چو جغك سوددن كسيلمسى اچون قاعده لايتغير
يك يمكه قادر اولسى و طرز اكل و شربى بيالمسى — يعنى مقدار
كافى ديشلره مالك اوله رق تدریجاً اغديه سائردي يه بيالمسيدر .

۲۳۶ — والده سنك يا خود سودننه سنك بر مرض وخيمه
ابتلاسى مستثنا اولمق اوزره ارضاع اون ايكي آيدن اون سكره قدر
دوام ايتلى ؛ ودها اوسى چو جق درت كوپك ديشلرينك ظهورندن
اول كسيلمامليدر . ارضاع غير طبيعى ايله بيودلمش اطفال دهها كج
كسيلمليدر . ديشلرى چيقمقده اولان اطفالك دوچار اولديغى
آلام واضطراب آنجق والدهسى سوديله تسكين اولنور و چو جقملر
انكه تسلى بولور . درت عدد كوپك ديشلر چيقدقدن صكره
ديكر درت عدد آزی ديشلرى قاليركه آنلرده اكثر يا پك قو .

(*) ديشلر اوزرنده زياده معلومات المق ايستيان نواته « ديشلر ك حفظ

صحتي » نامنده كى اثر عاجزى بي توصيه ايدرم .

لا یلقاه حیقار لر . ابن سینانک قولنجہ ارضاع طبعینک مدتی ایکی سنہ در (*) .

لکن ارضاعی چوق اوزاتمغہدہ کلز ؛ زیرا بالاخرہ سوددن کسمک کوچاشدیکہ کبی اطفال دخی یاشی ایله مناسب اولمق اوزرہ اعذیہی بولہ مدیغندن پک فنا زحمت چکر و بنیہ سی دە آرزو اولنمہ جق بر حالہ کیرر .

۲۳۷ — چوجق قوی بر بنیہ دە ایسه هر موسمده سوددن کسپاہ بیلور ؛ قورقیلورسہ ایلاک و صوک بہار بکلنور . اطفالہ صالحین بر صورتده مستولی اولان امراضک اجرای احکام ایلدیکہ بر زمانده سوددن کسمک جائز دکدر .

۲۳۸ — چوجنی سـوددن کسمک قرار و یردکده شو صورتلہ حرکت ایتملی :

اولا والدہسی کیجہ لری ممہ و یرمیہ رک یرینہ بر فنجان ایلیق سود و یرملی . چوجق هر نقدر بر چوق تظامده بولنور . سہدہ قولاق اصماملی . بر قاچ کون صکرہ سود یرینہ شکرلی صو و یرملی و نہایت کیجہ نفقہ سنی بسبتون کسملی . کوندزده ممہ زمانلرینی اوزاتہرق و بو زمانده چوجنی کرکی کبی ییہ جکہ آلسدیرہرق بر کون بسبتون کسیونرملی .

چوجق والدہ سنک ممہ سنی ایستمکده اصرار ایدرسہ ممہ باشنہ آجی و تأثیرسز برشی ومثلا سولفاتو محلولی ، صاری صابر صوی سورملی ؛ اولخالده چوجق ممہی اغزینہ آور آلز فریاد و فغان ایله در حال ترک ایدر .

مهنگ اطرافنی ڪورڪ وسائره ايله صاردرق چوجنی
قورقتمق ايو برشی دکدر .

۲۳۹ — چوجوق کوزلجه يمک يمکه باشلا ديغنده يمک
زمانارینی برانتظامه قومیق لازمدر: ايلک طعام «قهوه التي»،
زوالی ساعت ايله آتی یاخود سکزده. یازین دها ارکن، صباحلین
اوللی . يمک سود یاخود ات صویي ايله امک یاخود شهریهلی
وات صویي ايله یاپيلمش بر چوربادن عبارتدر .

ایکنجی طعام «قوشلق»، اون برده (زوالی) یاخود زوالده.
طعام، چوربادن یورطه دن (*) بالقدن و فقط قوری اولمامق
شرطیاه اتدن - (چوجغک پینر دیشلری تماماً چیقمش ایسه)
سبزهدن، خفیف طاتلولردن، میشلردن مرکب اوللی - مشرو -
بات ایچون اعلا براق وخالص صو کافیدر .

اوچنجی طعام «ایکندی يمکی»، ساعت اوچده. براز امک ايله
رچادن یاخود چقولاتادن دها ایوسی قوری امکدن عبارتدر.
چوجغک انه برپارچه امک ویردکی هم قوشار هم یر .
دردنجی طعام «اقشام يمکی»، ساعت التي یاخود یدیده،
ایکنجی طعام کبی .

۲۴۰ — اطعمه نک کیت و کیفیتی جالب نظر دقتدر. چوجغک
معدده سنی مغدی اولیان شیلرله طولدیر مقده معنا یوقدر . غایت

(*) یورطه نک چوجقلرده صولجان یاپه ییلدیکی اعتقاد باطلی قادینلراره -
سند حکم سوردیکندن چوجقلره اصلا یورطه ویرمز لر . نه بوش فکر!
یورطه آز پیشدیکی زمان پک چابق هضم اولور کوزل و مغدی بر غدادر .
یورطه البتد یراصه دن مبارک کره ویزدن وسائر سبزهدن دها ایودر. صولجان
یورطه یاپمز؛ صولجانلر اکثری فنا سولرک شربندن ایلر و کلیر .

معتدلاً نه استعمالنده شکرک بر محذوری یوقدر . اطفاله طوز
الزمدر .

۲۴۱ — اطعمه واغدیة آتیه کوچک بریاشده کی اطفاله غیر
مناسبدر : چوق پیشمش یورطه، پاصدیرمه وصوچوق، مدیه،
استاقوز، منطار، لخنه، فاصولیه، خام میوه لر، بهارات، بادم
وعقیده وسائر طاش کبی شکر لر، چای، قهوه ومسکرات .

۲۴۲ — سوودن کسیلان اطفالک صحتلرینه پک کوزل
دقت ایتملی . نظافتی دائماً کوزدهد رک بانیویه دوام وسیر وتنزهنه
اهتمام ایلملیدر .

۱۹

حفظ صحت حواس

۲۴۳ — حاسه ماسه یاخود لامسه دیکر حواس — یعنی
طویغولر کبی برعضوه مختص اولیهرق تکمیل جلدده منتشردر .
بعض اعضا دخی بو حسدن حصه داردر .
لیکن جلدده بعض محللرده حاسه ماسه پک ایلوکیتمشدر:
«انامل» تعبیر اولنان پارمقارک اوجاری بو باده پک زیاده
حساس اولهرق اجسامک شکلنی، قوامنی، درجه حرارتنی پک
قولایلقله تعیین ایدر . اشیایی اخذ وضبطه مأمور اولان
الارک بویله نازک حس ایله محسوسیتی انسان ایچون نه درجه
نافعدر !

حاسه مذکورده نک تمامیت ومکملیتی جلدک نظافتنه بر چوق
امراضدن توقی ومجانبتنه وابسته در (۱۶۲) .

۲۴۴ — حاسه ماسه هر نه قدر ولادت ایله برابر بتون وجود اوزرنده حدکالده ایسه ده او چنجی و یادر دنجی آیه طوغری، باش پارمق دیکر لریله قارشو قارشویه کله بیلدیکی زمان، انجق اللره برشیء اله بیلمک ممکن اوله بیلور .

۲۴۵ — چوجق اللریله اشیانی آله بیلمک استعدادینه مالک اولدیغی زمان باش پارمغنی او قدر قوللانمز : دیکر پارمق لره قارشو یردق آرادینغی و المق ایستدیکی شیء قارمه قاریشیق ایدر . بناء علیه چوجغه بو خصوصده ایدیله جک معاونت و دلالت انجق المق ایستدیکی اشیانی بر طرفدن باش پارمغنی و طرف مقابله دن دیکر پارمق لری ارسنه آله بیلمسنی تسهیلدر .

۲۴۶ — معلومات خارجیه دن بی بهره اولان چوجق اشیا حقیقه معلومات ابتدائییه بی انجق حاسه لامسه ایله اکتساب ایدر . تقریباً التی هفته لق اولان بر چوجق اشیانی اللریله یوقلار و سکرنجی هفته ده آنلره کوز کزدریر .

۲۴۷ — عضو بصر کوزدر؛ دیکر لرندن ده ا مهم و الزمدر . بو بابه قواعد صحیه ۳۰، ۴۲، ۵۰، و ۱۶۷ ده بیان اولمش اولدیغندن انلره اعتنا ایله برابر تدابیر و مواد اتیه بی ده نظر دقتدن دور طوتماق اقتضا ایدر :

۱ . چوجنی مختلف جسامت و بعدده بولنان اشیایه باقغه الشدیر مق .

۲ . چوجنی آن واحده قرانلقدن زیاده بر آیدیناغه آیدینلقدن زیفیری بر قرانغه کتور مامک .

۲۴۸ — کوزلره عارض ومستولی اولان کافه امراضی
در حال تداوی ایتلیدر (قولاقلرده بواهمیتی ویرمک لازمدر).

حس سمعک خدمتی، وظیفه سی، فعلی هوانک بالجه
اهتزازات صوتیه سنی جمع واصل عضو سامع اولان دماغه
نقلدر. بویله کوچ بر ماموریتی درعهده ایدن عضوده کوزکی
نازکدر. هوانک بو اهتزازاتی ثمره سیدرکه صوت کیت کیده
بزه قدر واصل اولور. بین العوام قولاق تعیر اولنان قسم
(صیوان الاذن) سرت و معدنی بر صفیحه کبی ذی الاهتزاز
اولدیغندن امواج صوتیه بی اخذ و قولاق دلکنه سوق ایدر.

بو بابده لازم الاجرا قاعده عضو سمعک نزاکت و صحتته
خدمت، قبا و مکرر کورلتی و پاطر دیلردن و کسکین و اینجه
سسلدن مجانبتدر و تاکیه باغاریله قولاقلری اورسه له مامک
وصیقماق کرکدر.

۲۴۹ — حاسه ذائقه نك مقری فم و آنی تشکیل ایدن
اعضادر (لسان)!

حس مذکورى حفظ و وقایه ایچون آغزی یاقه جق
شیلردن، بهاراتک کثرت استعمالندن و سائردهن اجتناب ایتلیدر.
آغزی پامو جق استیلا ایلدیکنده سرعتله تداوی ایتلی.

۲۵۰ — چوجقارک آره صره آغز لینی معاینه ایلمک
لازمدر. دیشاری پک صیق نظر تدقیقندن کچورمک و هر صباح

انلری ایلیق صوده ایصالدلمش بر ایخجه بز ایله تمیزلمک اقتضا ایدر (*).

۲۵۱ — اغزک اوزرنده، بر ایلو قره قولی کبی وضع اولنمش اولان برون یالکیز تنفس ایتدیکمزهوانک دخولنه مختص بر قپو خدمتنی کورمز؛ دهها نازک بر مأموریتی بوهوانک، حین مرورنده، خواصنی اکلامق؛ خالصیت و صافیتنی والحاصل بر ماده حیاتیه دینمکه سزا اولان بو سیامک برانده موتی انتاج ایده بیلهجک عناصر مهالکینی حاوی اولوب اولمديغنی تصدیق و تحقیق و تفریق ایلمکدر. بونک مأموریتی اطعمه یه ده شاملدر. براز شبهه عارض اولان اطعمه یی اغزه کتورمدن برومزه کتورمز میز. ایشته برونک بو خاصه سی مقری بولندیغنی حس شامه یه عائددر. بویله بر حس نازکی وقایه ایچون برونک ایچ طرفلرینه عارض اولان امراضدن وبالخاصه نزله دن مجانبت و حین اقتضاده مداوات ایتلیدر.

۲۵۲ — النان نفسک بروندن کیرمسی لازم اولدیغندن اغزله صوؤق هوا ادخال ایدن چوجقده نزله لر و بوغازا غریلری ظهور ایده بیلور. برونک طیقانمسی (نزله دن چوجغنی دولایی) مه امکان منع ایلر.

۲۵۳ — چوجغنی برون طیقانمسنندن قورتاره بیلمک ایچون برنجی هفته دن اعتباراً برونی اتی الذکر صورتله تمیزلمکه باشلاملیدر:

(*) کوزلره عاند حفظ صحتدن معلومات سائره وکامله المق هوسنده اوللره جب کتبخانه سی میانده نشر اولنان «کوزلرک حفظ صحتی» نام اثر عاجزی یی توصیه ایدرم.

برونده بولنان پیسلکار کندی اغرلقریله اقه بیلمک اوزره
چوجق اوطوردیلور ویادیك طوتیلور؛ بعده اصول ایله اغزی
قیانور و ایکی پارمق ایله برون دلیکاری مکرر اولمق و اوزون
سورمه مک اوزره قیانوب آچیلور .

۲۵۴ - تربیه نوزاد - چوجغنی امزیرمکی عار و عیب عد
ایده رک رد ایدن والده محترمه ! یالکز چوجغنک صحت ماده سنه
ایراث ضرر ایتمز؛ منبع ذکا و عرفان اوله جق اولان بویله بر
وجود نازکتری ذاتاً تربیه دن نقصان اولان برینه حواله ایتمکه
تربیه مغنویه سنی دخی اخلال ایتمش اولور . طبیعت والده دن
یالکز چوجغنک تربیه ماده سنی طلب ایتمیوب بلکه تربیه مغنویه .
سنی ده مصرانه ارزو ایلر . بو شرط داخلنده طفل آنجق او
ابوینک محصولی، خانی؛ او سلسله نك بر نسل صحیحی عد
اولنور . اطفال ابوینک اوصاف و عادتنی حائر اوله رق قانلری
قانی، اتلری اتی اولدیغی کبی معناده قلبی، روحی انلرک قبلیرینک
آینه سی اولمق لازمدر .

۲۵۵ - چوجق ایلروده کوردیکی، ایشیتدیکی احوال
و اصواتی اطواز و حرکات ولقردی ایله تکرار حاصل ایتمکه
چبالار . والده سنی طانیر واکا تبسم ایلر . قولاغنه کلن کله لری
پهلمکه دینلی اجبار ایدر .

یدنجی و سکزنجی ایده نوزاد ارتق عقلی کلماتی تلفظه بداء
ایدر؛ ابتدا همان حروف صوتیه دن مرکب اولان بابا انا
کلماتی سویلر .

حروف هجانک ترکیبی نوازاده پک کوچ کلیر؛ انک ایچون

همان کنديلرينه مخصوص بر يولده تلفظ ايدرلر ايسه ده اوکارنده کلماتی طوغری سويلمليدر .

ترکیده غایت کوچاک چکدکاری حروف حجاب شونلردر:
ق ايله ك حرفنی چوجقار ت کبی تلفظ ايدرلر: قهود، قوش، قومش یرینه تافه، توش، تومش؛ کدی، کوشك یرینه تدی توشت .

غ حرفنی د کبی تلفظ ايدرلر: قارغه. قوربغه، غاز یرینه تالده، تولبده، داز .

ر حرفنی بشنجی والتنجی ایه قدر و بعضاً دها صکره لری بيايه پك کوچکله ول حرفنی کبی تلفظ ايدرلر .

لکن لقرديلری تمامی تامنه سويلمکه و کوزل تلفظ ایتکه ایشدیر ملی ولقرديسینی یاریم براقديرمامغه چالشميليدر . ان اول اوکره ديايه جك شی کندی وجودنده بولنان شيلرك ومثلا اياق وال وسايره کبی اعضانك اساميسيدر .

۲۵۶ — آتی یدی ایدن اولی چوجغك ايو وفنا اوزرينه بر معلوماتی یوقدر . يالکز شونی اکلامغه باشلارکه کنديسنه يساغ ايدیلان شيلر فنا ومساعده ايدیلنلر ايو ایش .

۲۵۷ — چوجقاری اورکوتک وقورقوتق پک بيوک خطادر . بو خطاسببیه چوجقارک شکل وهيئت-لرنده بر چوق چيمسز لکلر ظهوره کله بيلير .

۲۵۸ — بعض چوجقارک مبتلا اولدقلری شدت حدتی تسکین ایده بيلمک اوزره یوزلرينه زور ايله بر ايکی داماه صوؤق صو سرييلور .

۲۵۹ — خلاصه نوزادك تربيه سنه غایت اهمیت ویرملى در.

۲۰

۲۶۰ — چوجق خسته لنديغى زمان دقت واحتياطى

تضعيف اهم امور دندر: زیرا چوجقلرده خسته لق هر نه قدر سرعتله شفاياب اولمغه ميال ايسهده ديگر جهتدن كسب شدت ووخامته مساعدر.

۲۶۱ — بلا افاته وقت طبيي چاغرمليدر؛ خسته چوجقك

سير وتزهنه، بانيوسنه، اطعمه سنك جنس وعددينه متعلق عاداتى تغيير وتحويل طبيك راي حكيمانه سنه منوطدر.

۲۶۲ — ايديله جك برنجى سوال وتفتيش صحت نوزادك

بويله خليلير اوليشى ييه جكنك شرائط صحيه موافق اولوب اولمديغيدر.

۲۶۳ — بر طرزده ياخود پارچه پارچه جلدك قرمزى

بر رنك (ولادتك ايلك كونلرى مستنادر) عين زمانده كوزلرده موجود اوله رق جلدك ثباتلى صارى بر رنك ايشى كسب شدت ووخامت ايديه بيله جك امراضى ارانه ايدر.

۲۶۴ — كوزلك چقورلنسييله برابر يوزك ودوداقلرك

سريعاً وهان ان واحدهه صولوقاغنى باغرساقلرده اهميتلى بر مرضه دلالت ايدر.

۲۶۵ — چوجقك فر ياد وواويلاسى اكثرى اضطراب

ووججى ايا ايلر و بو ذهاب، چوجقك هر حالى، هر خصوصى دائره انتظام ومكملتده جريان ايلديكى حالده، پك طوغريدر:

۲۶۶ — زیرا احتیاجاتی تسویه اولندقدنصکرده زحمت
واضطرابخی شکایتدن بشقه بر ایش قالمز .

۲۶۷ — بویله بر حالده لازم الاجرا تدبیر وحرکت
قونداغنده کی بر ایکنه نك وجود نازکترینه باتیشی بوکی
مصرانه فریاد و فغانك سببی اولدیغنی تفتیش و تجسس در .

۲۶۸ — اللرینك وایاقلرینك حرکات متمادیه سیله مترافق
ودفع طبعدن یاخود یلك خروچندن صکرده کسب توقف و تقاطع
ایدن و اوایلر قولنجلردن ایلری کلیر .

۲۶۹ — اوچنجی یاخود دردنجی آیه طوغری فریاد
و فغانلر کوز یاشرلیله ترافق ایدر . دموع خسته لقلردن زیاده
حدت و شدتده دها صیقدر .

۲۷۰ — فریاد و فغانده بر ضعف کوریلور و چوجق
هر دقیقه تکرر ایتمک اوزره اینجه بر سس ایله یاخود بوغوق
بر صدا ایله اغلارسه و عین زمانده چوجغك و جهنده تغیر
رؤیت اولنورسه درحال طبیی دعوت کرکدر .

۲۷۱ — رنکی صولمش و میزملشمش اولان برچ-وجق
دوداقلرینی ایصیرر، واللرینی وایاقلرینی دتره ده رك حرکت
ایتدیرر و باشنی صاللایه رق او یومق و راحت ایتمک اوزره بر طرفه
صوقولمغه جبالارسه ایصیتمه سی اولدیغنه شبهه قالمز .

۲۷۲ — ایصیتمه (حما) زماننده یوزك بردنبره قزاروب
عقینده صولمه سی احتمالاتك دلائل یقینیه سندندر .

۲۷۳ — تصویری، خیالی بر شیدن قورقه‌رق چکیلان
یاخود طومغه چبالیان ویاخود فراری ارزو ایدن چوجغک
بمرض دماغی‌یه ابتلاسندن خوف اولنور .

۲۷۴ — ایصیتمه‌سی اوله‌رق برون قنادلرینی بالتوسیع
تنفس ایدن چوجق صدرندن مضطربدر .

۲۷۵ — ایصیتمه و تنفسده عسرت ایله مترافق اوکس-و-
رکده، بلا اضاعه وقت طیب چاغریلمزسه، چوجغک حیاتی
بر حال هولناکه القا ایدر .

۲۷۶ — براز چوچقه اولان هراسهال ادویه مخصوصه
ووسائط سائره ایله درعقب قطع اولمایدیر : اکثریا سودنه‌یی
تبدیل یاخود ارضاع زمانلرینی یکدیگرندن تبعید ایدرک برحال
انتظامه تحویل اسهالك اوکنی آلیور .

۲۷۷ — چوجق معاذالله اختلاجه طوتلدیغنده درعقب
اوستنی باشنی صویوب وجودینی اوومق، تازه بر هوایه وضع
ایله یوزینه‌صوسرپمک، انکلیرملح طیارینی sel volatil anglais
قوqlتمق تدابیر لازمه‌دن ودائی صورتده برطیبه خبر ویرمک
امورمه‌دندر .

۲۷۸ — خسته‌لقارده اولدیغی کبی بر قضاظهورنده درعقب
طیبه‌استخبار کیفیتله مومی‌الیهی دعوت بهمه‌حال لازمدر . لکن بویله
بر زمان ایچون اوده بعض اجزا وادویه بولندیرمق فائده‌دن خالی
دکدر . طیب اوده بولدیغی علاجلردن استفاده ایله او‌آنده
مداواته باشلار .

اوده کی اجزاخانه — آتیده اسامیسی مذکور ادویه واجزایی
جامع اولی: ۲۲ درجده مایع نشادر روحی Ammoniaque،
۳۰ گرام . — بوجکلك، صوقسنه وزهیرلی حیواناتک
ایصیرمسنه پک نافعدر (کوزلری صاقینملی) .
کافورلی اسپرتو Alcohol camphré، ۳۰۰ گرام — بره لری،
اغریلر ایچون ایودر .

لولیه ور Lelièvre نامنده بری عادی کتن تخنی کاغد طرزنه
صوقشدرکه اسمنه لولیه ورك لاپه سی (Ctuplasmes) دینور. بوندن
۱۲ کاغد . — قولنجلرده، اسهالده بطن اوزرینه قویلی .
بونک اوزرینه طیبک رأی صورلمدقچه نه افیون روحی ونه ده
لاودانوم قویق اصلا جائز دکلدر .

مرهم Cérat، ۳۰ گرام . — یارده لری، چاتلاقلری، وپهلوان
یاقیرندن اچیلان یارده لری تیمار ایتمک ایچون .

پورتقال چیچکی صوی Eau de fleur d'oranger، ۱۵۰
گرام . — بوندن بر ایکی قهوه قاشیغی براز ایلیق شکرلی صو
ایله قاریشدره رق ایچیر یلورسه کوچک چوجقملرك قرن
اغریلرینه پک ایوکلیر .

اتر Ether، ۲۰ گرام . — بودوائی یالکز طیب استعمال
ایتملیدر .

غلیسرین Glycerine، ۶۰ . — دوداق، ال، ممه یاریقلر.
ینه پک ایودر .

عرق الذهب Ipécacuanha، ۱۰ پاکته منقسم ۵ گرام . —
کذا بونیده طیب قولانه بیلور .

گرچلی مرهم Liniment oléo-calcaire، ۲۰۰ گرام .-
 بومرهم (۱) قسم کرچ صوبی ایله (۸) قسم زیتون یاغندن مرکب
 بر مخلوطدر . یا نقلر اوزرینه سوریلهرک اوزری و اتقا - یعنی
 چیریشلی پوق - ایله ستر اولنور .

فوق قلور حدید Perchlorure de fer، ۲۰ گرام .-
 قانی دیندیرمک ایچون پک موأثردر : لکن قوللانلمق ایچون
 یاریسنی صو ایله کسدیرمک و کوزلره طوقوندرمق تدابیر
 لازمه دندر .

انکلیز ملح طیاری Sel volatil anglais، ۲۰۰ گرام .-
 بایغلق ایچون ایودر .

آرنیکا (او کوز کوزی) روحی Teinture d'arnica، ۲۰۰
 گرام .- صو ایله کسیله رک ازیلمش و بره لشمش یاره لره سورمک
 ایچون پک ایودر .

خردل کاغدی Sinapismes Rigollot، بر قوطو .

پهلوان یاقیسی Vésicatoires d'Albespeyres، بر طومار .
 عادی یاقی - صارغیلر - تفتیک و بز - و اتقا، یعنی
 چیریشلی پوق .

ادویه مذکوره بردولاب ایچنه قونه رق آناختار آلتده
 بولندرمق اهمدر .

ادویه کوزل قبانیر شیشه لر دروننده حفظ اولنملی، شیشه لرک
 یافته لری بولنمیدر .

هندبا شروبی Sirop de chicorée، عرق الذهب

شروبی Sirop d'ipécacuanha کبی بعض شرو بلرده بولندیرملی؛

لکن بعض شروبلر پک چابق بوزلمغه میالدر. انک ایچون دائماً یوقلملی . هندبا شروبی انقباضی دفع ایچون قوللانیلیر؛ چوجقلره بر ایکی قهوه قاشیغی مقدارندذ ویریلیرسه قی کتورر. اوصاف میاه . — صویک براق. قیشین معتدل، یازین سرین، رایحه سز، طعمی خوش اولسی لازمدر. صابونی پختیلا تمسزین صابونی کوزجه کو پورته رک ایریتملی وسبزه واتک طبخنه ده الویریشلی اولمی . مواد عضویه نی اصلا حاوی اولماملی .

دوقتور بسیم عمر

صوک

{ مباحث فن میخانیکیه }

آتجنی مبحث

حرکت متساوی البطائه - رقااص

سرعتی متساویاً تناقص ایده رک حرکت ایدن جسمک حرکت کتته، «حرکت متساوی البطائه» تسمیه اولنور .

بواردده بحث ایده جکمز حرکت متساوی البطائه دن مقصد، بر مانع عارضی ایله جسم متحرک حرکت کتته خال کتیرن قوتک ویردیکی حرکت اولیوب منتظماً و متمادياً جسمک حرکتی تنقیص ایدن بر قوتک حاصل ایتدیکی حرکت در .

کره ارضه تقرب ایدن اجسام اوزرینه ثقلت ویاخود جاذبه قوه مسرعه اولمق اوزره تأثیر ایتدیکی کبی کره ارضدن

تباعده ایتمکه اولان اجسام اوزرنده ده حرکت متساوی البطاعه حاصل ایتمک اوزره تأثیر ایدر . واشبو جاذبه ارضک صورت تأثیریه سی ایکی جهته ده بر در . مثلاً، بر جسمه بر سرعت مطلوبه بی اعطا ایتمک ایچون ۶ ثانیه مرور ایتمش ایسه، سرعت مزبورده بی محاو ابطال ایچون دخی جاذبه نک ۶ ثانیه بر مدتله جسمک اوزرینه تأثیر ایلمسی ایجاب ایدر . بر جسم بر ارتفاع معلومدن سقوط ایتمک ایچون نه مقدار زمان گذران ایلمش ایسه، مزبور ارتفاعه صعود ایتمک ایچونده عین زمانک مرور ایلمسی اقتضا ایلر . اگر جسم مزبور اثنای سقوطنده، بهر ثانیه طرفنده ۱، ۳، ۵، ۷، ۹ متره مسافه قطع ایتمش ایسه اثنای صعودنده دخی: ۱، ۳، ۵، ۷، ۹ متره مسافه قطع ایدرک، بعده عین ارتفاعی تکرار ایتمک ایچون، اصغر نامتناهی بر مدت توقف ایدر؛ صکره ینه سقوطه بدأ ایدرک بهر ثانیه طرفنده متعاقباً مارالذکر مسافه لری قطع ایتمک اوزره یره دوشر . لکن بوراده هوانک جسم اوزرینه مقاومتی بختدن خارج طوتارق بیان مرام ایلدک ایسه ده، هوانک جسم اوزرینه آزچوق مقاومتی اولدیغندن بناء علیه جسمک سقوط ایتدیگی ارتفاعه، صعود ایدرکن عین نقطه یه واصل اولامیه رق بر مقدار آشاغی بر نقطه ده توقف ایتسه سی طبیعیدر .

شوکیفیتی ایچه افهام ایچون صو فسقیه لرینی مثال اولارق قارئنه عرض ایدم : صویک بولندیغی خزینه نه ارتفاعده ایسه، اولسبتده بر سرعته مالک اولاجغندن، فسقیه دن فیشقیرمغه باشلادیغی زمان دخی خزینه نک بولندیغی ارتفاعه قدر واصل

اولماسی طبیعی ایکن صویک کړک کچدیکی بوریلره دلك و احتكاك ایتمه سندن، وکړک هوانک مقاومتته اوغرامسندن صو ستونی ارتفاع مزبورده قدر واصل اولامایوب آندن برخیلیجه آشاغیده توقف و صکرده یاغموور شکلنده حوضه نزول ایدر .

صویک چیقمش اولدیغی ارتفاعی حساب ایتشار، حوضک سطح علیاسندن اعتباراً صوخزینه سنک بولندیغی محله قدر اولان ارتفاعک تقریباً اونده طموزینه مساوی اولدیغی بولشاردر .

حرکت متساوی البطائه اعطا ایدن قوته بر مثال دها آرایلم:

مثلاً او طور دیغمز اوطنک طاوانه بر ایپک اصالم . بو ایپاکک بوش قالان او جنبه ده بر جسم ثقیل و مثلاً بر قورشون یو وارلغی تعلیق ایدلم . حصوله کتیردیگمز شو او فاجق جهیز، کندینه هیچ بر حرکت ویرلمدیکی صورتده، بزده استقامت شاقولیه یی، یعنی هم یو ارلغک هم ده کړه ارضک دفعه مرکز لرندن مرور ایدن خطک استقامتی ارائه ایلر . اشبو جهیز، مزبور استقامتی کوسترمک خدمتده قوللانیایرسه بو حالده بوکا (شاقول) تعبیر اولنور . اکر شمدی بیان ایددجگمز ایشلرده استعمال ایدیلیرسه، بو صورتده جهیز مزبورده (رقاص) اطلاق ایدیلیر .

اشبو رقاصک یو ارلغنه بر خفیف ضربه اورسه ق و یا خود استقامت شاقولیه دن بر آز انحراف ایتدیرسهک، بولندیغی وضعیتدن انحراف ایددجگمزن و حال بوکه ایپاکک او جی واسطه سیاه بر نقطه ثابتیه ربط ایدلمش اولدیغندن بناء علیه، یو ارلق بر خط مستقیم اوزرنده حرکت ایددجک ایکن، تعلیق اولندیغی نقطه ثابتیه، مرکز اولمق اوزرده، بر دایره قوسی اوزرنده حرکته باشلار .

یو وارلغه ویریلن ضربه نك شدتنه کورده ده رسم ایده جکی قوسك نهایتنده یو وارلق بر مقدار توقف دن صکره، ثقلتی حسبیه بر حرکت متساوی السرعة اوزره، مزبور قوت سقوطه باشلار. شاقول استقامتنه کلدیکی حالدده طورماز چونکه جسم حرکت متساوی السرعة ایله متحرك در. اورادن قوسك مقابل جهتنه بر حرکت متساوی البطائه ایله صعود ایدر؛ فقط یو وارلق مثلاً اوکجه استقامت شاقولیه نك صولنه طوغری حرکت ایتمش ایسه صاغنه طوغری حرکتنده رسم ایده جکی قوس بالطبع دها اصغر در. زیرا ایکنجی دفعه، جسم حرکت متساوی البطائه اعطا ایدن بر قوتك تحت تأثیرنده حرکت ایتمشدر. ینه، اورادن نزول واستقامت شاقولیه بی کچهرک دیگر جهتیه صعود ایدر و بو منوال اوزره یو وارلق استقامت شاقولیه نك صاغ وصول جهتنده متعاقباً یکدیگرندن اصغر قوتلر اوزرنده اجرای رقص و حرکت ایلر. ایمدی شو ایکی قوسی قطع ایتمک اوزره یو وارلغک اجرا ایتمدیکی حرکتیه (حرکت رقصیه) تسمیه اولنوب بر حرکت رقصیه اجرایسه رسم اولنان قوسه دخی (سعه رقص) تعبیر ایدیلر. هوانك مقاومتی حسبیه حرکات رقصیه، سعه رقصی تنقیص ایدرک اجرا اولندیغندن بر زمان کلیرکه: جسم آرتق حرکت رقصیه، اجرایسندن فارغ اولارق وضعیت شاقولیه ده توقف ایدر. بوراده نظر حیرته چارپاجق بر شی وارسه اوده: حرکات رقصیه نك کافه سنك مساوی مدتده اجرا اولماسیدر. بو کیفیت ایسه، یو وارلغک اقواس عظیمه نی سرعت عظیمه ایله قطع ایتمه سندن ایلری کلیر. بالعکس، حرکات رقصیه، سعه نی

تنقیص ایدرسه، اشبو اقواس دخی کچوله جکندن یووارلق
 بونلری سرعت صغیره ایله قطع ایتمش اولور .
 هرته قدر عین رقاصک حرکات رقصیه سنک مدتلری
 یکدیگرینه مساوی ایسه ده طوللری مختلف رقاصلر حقیقده
 بوقاعده جاری دکدر .

بربنانک قبه سنه تعلیق اولنمش بر آویزه فرض ایده لم .

اشبو آویزه حقیقه بررقاص تشکیل ایدر .

هرنه سببیه اولورسه اولسون، مزبور آویزه تحریک ایدلسه
 درحال بعد مجروده حرکات رقصیه اجراسنه باشلار . بر آدم
 ثانیه لی ساعتنه باقوبده حرکات رقصیه دن بهرینک ۸ ثانیه امتداد
 ایتدیکنی کورمش اولسه، و برده آویزه مرکز ثقلتنک سطح
 زمیندن ارتفاعنک ۱۰ متره اولدیغنی بیلسه مزبور آدم قرار
 ویررکه : سطح زمیندن قبه نک ارتفاعی ۷۳,۶۰۳ متره در .
 یعنی ارتفاع مذکور یتمش اوچ متره، آلتی یوز اوچ میلیمتره در .
 عجائب ! عجا بو آدم ساخرمی ؟ خیر، باقیکز بو ارتفاعی
 نصل تعیین ایتدی : بو آدم بیلورکه : طوللری مختلف اولان
 رقاصلرک حرکت رقصیه لری زمانلرک مربعاریله مبعسوطاً متناسب
 در . بوندن بشقه بو آدم، بولندیغنی عرضده برثانیه ظرفنده
 برحرکت رقصیه اجرا ایدن رقاصک طولی نه مقدار متره اولمق
 ایجاب ایتدیکنی ده بیلور . فرض ایده لم که : بو آدم پارسده
 بولسون . پارس عرضنده برثانیه ظرفنده برحرکت رقصیه
 اجرا ایدن رقاصک طولی ۰,۹۹۳۸ متره در . ایشته بومعلوماتی
 حائر اولو آدم مراد ایتدیکی قبه نک ارتفاعی شو وجهله تعیین ایدر :

« برثانیه نك مربعی ینه ۱ در؛ سکز ثانیه نك مربعی ۸ کره ۸ یعنی ۶۴ ایدر . ایدی آویزه نك نقطه تعلیقندن مرکز ثقلته قدر اولان بعدومسافه ۶۴ کره ۰,۹۹۳۷ متره اولمق اقتضا ایدرکه اوده : ۶۳,۶۰۳ متره اولور . حال بوکه، سطح زمیندن آویزه نك مرکز ثقلته اولان بعدومسافه ده ۱۰ متره ایدی . بوصولته اشبو ۱۰ متره ۶۳,۶۰۳ متره یه ضم ایدرک قبّه ارتفاعنك ۷۳,۶۰۳ متره دن عبارت اولدینی تعین ایدر . »

ثقلات قوانینه دائر آدیغکز شو معلوماتدن البته ذوقیاب اولمشسکزدر . سزه بوندن اول برقیونك عمقی نصل بولندیغنی اوکرتدیکی کبی شمده ده برقبه نك ارتفاعنی نه وجهله تعین اقتضا ایتدیکنه دائر سزه معلومات ویردی .

شمده پارسده ثانیه ده بر حرکت رقصیه اجرا ایدن رقاددن بحث ایلدک . عجیبا مذکور رقاد سائر محللرده ده ساریعی، یوقسه ده بطیمی حرکت ایدر؟ لیکن اولجه شونی اکلایالم که : رقادک یو وارانی وضعیت شاقولیه دن انحراف وتباعد ایتدیکی زمان آنی ینه وضعیت مذکوره یه کترین قوت نه در؟ بوقوت شبهه سز ثقلات یعنی جاذبه ارضدر . ایدی ، مادام که مرکز ارضه تقرب ایتدکجه بوجاذبه تدايد، و مرکز مزبور دن تباعد ایلدکجه جاذبه ده تناقص ایدیور؛ بوتقدیرجه، رقاد ساحل مجرده، پارسده کندن ده ساریع وبرطاغ اوزرنده دخی پارسده . کندن ده ببطی بر صورتده حرکت رقصیه سنی اجرا ایلر . بو کیفیت بالتجربه ثابت در . ایشته شواحواله نظراً ، حرکات رقصیه نك مدتی کره ارض اوزرنده تفاوت مختلفه نك ارتفاعلرینی تعینه

خدمت ایدر . خط استوادن تباعد ایدلجکه حرکات رقصیه مدتنک تناقصی کوزلمکله ککره ارضک قطبلا جهتنک باصیق اولدیغنی آ کلامشلا، واشبو باصیقلق هر نه قدر ارضک قطرینه نسبة پک جزئی برشی ایسه ده ینه بونی رقص معرفتیله حساب ایلمشلا درر . شممدی . شو عرض ایدل کدی کمز مثال . قوانین حرکت مطالعه سنک نه درجه اهم والزم اولدیغنی بزده اثباته کافی دکلیدر ؟ بو قوانین یالکز ماکنه اعمال ایدنلره و آناری ایساته جک اولانلره لازم دکلیدر . بونلره الزم اولدیغنی کبی . جغرافیا فننه دخی پک بیوک خدمتلا ایتشددر . هله، عام هیئت بنای عالیسنک اساس متینی قوانین حرکت اولمشدر که . بو سببه منی علم مذکوره (جبر اثقال سماوی) نامی ویرلمشدر .

یدنجی مبحث قوتلرک تقدیری

قوتلر یکدیگرینه نسبة اعظم واصغر اولا بیلیرلر . مادامکه هر شیده اولدیغنی کبی، قوتلرده دخی، یکدیگرینه نظرآ، اعظمت واصغریت موجوددر ؛ بناء علیه، قوتلر تقدیر ومسا-
حیه صالح ومستعدد درلر . قوت دیمک سبب دیمکدر . نصلکه، بر سبب یالکز حاصل ایتدیگی آثار ایله حکم اولنور ؛ قوت دخی حصوله کتیردیگی آثار ایله تقدیر ومساحه ایدیلیر . لکن بر قوتک تقدیری ایچون آنک حاصل ایتدیگی آثار کوزلجه نظر تدقیقندن کچیرمک اهم والزمدر .

بر آدمی کوررسیکنز که، اوموزلری اوزرنده ایکی چوال
 بغدایی طاشیه بیلیر؛ بر دیکری ایسه یالکز بر چوالی نقل ایده.
 ایده بیلیر. سز ظن ایدرسیکنز که برنجی آدم ایکنجیدن ده
 قوتلیدر. فقط، بوراده احتمال که پک چابوق حکم ویردیکز.
 چونکه، (خمزه) لغنه حکم ویردیکز بو آدم اوموزلری اوزرینه
 وضع ایتدیکی ایکی چوال بغدایی، آلدینی محلدن یکر می خطوه
 قدر بر مسافیه آنجق ایصال ایده بیلیر؛ حالبوکه، آنک رفیقی
 فی الواقع بر چوال المش ایسه ده فقط بو چوالی بر کیلو متره
 مسافیه نقل ایدر. بو ادم، البته برنجیدن ده زیاد ایش
 کورمشدر. بو تقدیرجه، بر قوتی تقدیر ایچون، آنک رفع
 ایتمکده ویا نقل ایله مکده اولدینی شینک یالکز ثقلتی نظراعتباره
 الماملیدر؛ او شینک ثقلیتله برابر، رفع اولدینی ویا نقل ایدلدیکی
 ارتفاع ویا مسافیه ده حسابه قاتماملیدر.

لکن ایش بو قدرله ده بیتمیور؛ یعنی بر قوتک تقدیری
 ایچون یالکز ثقلت ایله مسافیه کافی دکلدرد. فرض ایده لم که،
 ایکی ادم، براغرلقده بولنان ایکی چوال بغدایک برینی بری،
 دیکرینی دخی او بری براوک ذخیره انبارینه، عین محلدن نقل
 ایتسینلر. «مادام که عین ثقلتی عین مسافیه نقل ایتدیلر، بو
 ادملرک قوتلری مساوی در» دیه محاکمه ایده رک حکم قطعی
 ویرمکده عجله ایتمه یکنز.

هر شیده حکمی براز تائی ایله ویرمک موافق عقل در
 ظن ایدرم.

فی الواقع، بو ایکی جمال عین ثقلتی عین مسافیه نقل

وايصال ایتشلر سده، فقط بونلردن بری بو ایشی بش دقیقه ده
دیگری اون بش دقیقه ده کورمش اولدیغندن بناء علیه برنجی
حمال ایکنجیدن هر حالده ده قوی در .

واقعا سز دیرسیکزرکه، بونلر نتیجه ده عین خدمت کور-
دیله . بنده سزی تصدیق ایدرم . فقط، برنجی ادم، مراد
ایتمش اولسه ایدی، ایکنجی ده یاری یوله کله دن بر دیگر
چوالی الوب نقل ایده بیلردی . بو جهته ایکنجی ادم برچوال
نقل ایدنجیه قدر بر یکی آنک ایکیسنی ویا اوچنی نقل ایده رک
رفیقنک کورمش اولدیغی ایشک، عین زمان طرفنده، ایکی ویا
اوچ مثالی کورمش اولوردی .

حاصلی، بر قوتک تقدیری ایچون، غلبه اولنان مقاومت،
قطع ایدیلن مسافه، بو مسافه نك قطعی ایچون صرف اولنان
زمان : ایشته بو اوچ شیئک مطلقا حساب قاتیلما سی اهم
والزمدر .

شمدی مهم اوله رق سویلنه جک برسوزمز قالدی که، بونی
نظر دقتدن هیچ بر زمان اوزاق طوتمالرینی قارئین کرامه
توصیه ایدرز .

معلومدر که، بر شیء اولچمک، شیء مذکور جنسندن کیف
مالتفق انتخاب اولمش لایتغیر بر مقدار ایله او شیء مقایسه
ایله مکر . ایشته بو انتخاب اولنان شیئه (واحد قیاسی) دیر لر .
مثلا، بر یولک طولنی ویا علی العموم هر هانکی بر مسافه یی
اولورسه اولسون، اولچمک ایچون متره دنیلن بر طول معین
انتخاب اولمشدر که، اشبو طول معین بالجمله طوللرک (واحد قیا-

سیسی) در. بو قیلدن اولارق، قوتلری تقدیر و مساحه ایتمک ایچون دخی غیر متحول بر قوتک انتخابی اقتضا ایتدی که، سائر قوتلر، معین اولان اشبو قوته نسبت ایدیلهرک تعین ایتسینلر. واحد قیاسی اعتبار اولنان قوت، ثانیه واحده ظرفنده بر کیلوغراملق ثقلتی بر متره ارتفاعه قالدیره بیان قوت درکه، بوکا: (کیلوغرامتره) نامی ویرلمشدر.

بعض کره، قوتلری نسبت ایتمک ایچون، کیلوغرامتره یرینه ۷۵ کیلوغرامتره بی اشعار ایدن و بر (بارکیر قوتی) تسمیه اولنان واحد قیاسی قوللانیلیر که، اشبو قوت، ۷۵ کیلوغراملق ثقلتی ثانیه واحده ظرفنده بر متره ارتفاعه قالدیرابیلن قوتدن عبارت در.

عجبا بو ۷۵ عددینی قوللانمقده نه حکمت وار؟ تجار ماکنه لری یکی ایجاد اولندیغی زمان آناری باشلیجه معدن او جاقلرندن کمور اخراج ایتمک ایچون قوللانیرلر و کوریله جک ایشک مقدارینه کوره ایجاب ایدن عادی بارکیرک عددینه نظراً ۲۰، ۳۰، ۴۰ بارکیر قوتنده ماکنه دیرلر ایدی. ایدی، اشبو ماکنه لرک ثانیه واحده ظرفنده ۲۰، ۳۰، ۴۰ کره ۷۵ کیلو-غرام کموری بر متره ارتفاعه قالدیردیغی تعین ایتشیدی. ایشته قوی بر بارکیرک قوتی بوندن عبارت ایشه ده، فقط بر بارکیر استراحته محتاج اولوب حالبو که بر ماکنه. استملدیکی تقدیرده، بلا ارام و بلا فاصله کیجه و کوندز ایشاتیله بیله جکندن یوز بارکیر قوتنده بر ماکنه یرینه یوز حقیقی بارکیر قوللانمقده و یا بو ذهابه مالک اولمقده خطای عظیم وارد در. چونکه یوز بارکیر

قوتنده بر ما کنه نك كوره بيله جكي بر ايشی اوچ يوز عادی بار.
 کیر انجق كوره بیایر .
 بر قوتده تقدیر مساحه ایچون انتخاب اولنه جق واحد
 قیاسینك شرط اساسی غیر متحول اولمقدر . حالبوکه قوتلرک .
 یوقاروده بیان اولندیغی اوزره، انتخاب اولنان واحد قیاسیسی
 بو قاعدهیه غیر موافق کوروندیکی اجلدن خطا ظن اولنور .
 زیرا، بوندن اول کورمش ایدک که بر کیلوغرام ثقتی بر طاغ
 باشنده معین بر ارتفاعه قالدیرمقله ساحل مجرده ینه عین ثقتی
 عین ارتفاعه قالدیرمق ایچون صرف اولنه جک قوتک بر اولمدیغی
 کبی خط استوا و قطبلردهده بو باده بر تخلف واردر . واقعا بو
 پک طوغریدر . لکن بو تخلف او قدر اصغر . او قدر جزئی درکه
 بونی بلا محذور ترک ایدرک ثقلته یعنی جاذبه ارضه بر قوت غیر
 متحواله نظریه باقمق جائز اولور .

مباحثه

مباحث فن میخانیکیه سرلوحه سیاه یازا کلدی کمز مباحثک
 نظریات قسمی بوراده رسیده حد ختام اولمشدر . اشبو نظری
 قسمنک قواعد محتویه سی نظر تدقیقندن کچیره بیایر، و کوزلجه
 ملاحظه ایدیلیرسه فنا، یعنی ادله قاطعه ایله، تحقق ایدرکه قوت
 ایله ماده یکدیگرندن غیر قابل انفکاک یعنی برینی، دیگری
 اولقسزین تصور ایتک مستخیل الامکاندر .
 ایشته فن ما کنه نك شو قسم نظری سندن بروجه معروض

بر فکر مستقیم حاصل ایدلیدیکی کبی بوندن بشقهده حسابک
یالکز اعمال اربعه اساسیهسی بیلندیکی حالدہ صورت ظاہرده
حلی پک مشکل کورینن مسائل طبیعیهنک بر خیالیسی سهولتہ
حل واستخراج اولنیور .

بوندن صکرہ، فن مینحانیکیہنک تطبیقات و عملیات جہتی
قالمشدر کہ بونکده یقین وقتده شکلریاہ برابر نشر ایدہجکی
وعد ایدرم .

شوراسی اغرب غرائبدندر کہ انسانلرک بر چوغی، بر
چوق منافع مادیہی جامع اولان آثار فنیہ و حکمیہی بوکبی
مطالعہدن او قدر متلذذ اولمازلرده قامت سروبلند، تیر مژگان،
ملسکر سمدہ تبسم ایدیور، یوق شیطانلر هوادہ جرید اوینا.
یور کبی اوہام وخیالات شاعرانہ مطالعہسنہ کال تلذذہ قویو.
لورلر . بو حال، عالم حقیقت ایچندہ یاشایان انسانلری داغدار
تأسف ایدرسدہ، بالجملہ احوال وافکار سقیمہی کال صلحپر .
وری ایلہ تصحیح وتعدیله واسطه یکانہ اولان «فن» قوه غالبہ
وعظیمہسی، ترقیات سریعہسی سایہسندہ شو اوہام وخیالات
شاعرانہ ایلہ اشتغالدن هر کسی تنفیر ایدہرک آنک یرینہ جدیات
وحقایق ایلہ اشتغالہ هر فردی سوق وتشویق ایدہجکدر .

محمد نادر

صوک

بکریلک

می نص قاطع رب حی ایله نهی اولنمش بر شی اولدیغی
 ودائماً داخل زمرة مستان ونشاط افزای بزم رندان اولانلرک
 الام وامراضه وبر چوق اکداره گرفتار اوله جقلری درکار
 بولندیغی حالده مسکراته ینه بو قدر ابتلا نهدن ایلری کلیور ؟
 بکریلک اختیاری بر اسارت، ارادی بر جتندر . بگری
 عنان حریتنی مشروبات کئولیه نک ید ظالمانه سنه تسلیم وسفالت
 وسفاهتی اختیار و تکریم ایلر . بکریلک اسارت وجدان ومخرب
 بناء انساندر .

بکریلک بادیء کراحت وداعیء نفر تدر .

بکریلک مزیت انسانیه یی تنزیل وفقر وسفالتی جلب وتزید
 ایلر بر خالق قبیحدر .

بکریلک سن رشده نسواندن زیاده ذکورده وخصوصا
 سفیل وسرکردان وتربیه سی نقصان اولانلرده نمایاندر .

زمره عیاشین لایفاحون اکثریا جمعیت بشریه نک درکات
 اسفلنده رونموندر . دهها حال بدویت ووحشتمده بولنان ملل
 وقبائلده بکریلک دهها زیاده تأثیرات مهلاکهنی کوسترمکده در .
 افریقا زنجیلرینک برقدح راقی ایله نسوانی مبادله ده بولندقلری
 کورلمشدر .

بکریلک برداهیه دهیا وبربلای بی انتهدرکه اسلحه ناریه دن
 دهها مدهش بر صورتده یالکز اشخاصه دکل بلکه اولاد واحفاده ده
 تأثیرینی اجرا ایلر .
 بکریلک بطائت وکسالتده وفسق فجورده امرار اوقات

ایدنلرده کثیردر . ملول، مفتور، مایوس اولانلر اکثریاسفالت
وسفاهتله متسلی وانک ایچونده راتییه ملتجیدرلر .

بکریلک اصحاب غنادن زیاده فقراده کثیردر . بکریلک اقالیم
شمالیهده چوقدنبری عادت حکمنی آلمش ووراثت طریقیه
اجداددن اولاده، اولاددن اخفادده کچمکده بولنمشدر .

بکریلک احوال وعلاماتی . — « لیس الخبر کالعیان »
قاعدہسنجه میخورک وجه مکروهی معلومدر . سوقاقلرده
سورینن وهر ایدیده آیغی قایوب چامورلر ایچنده یوارلنن
بکریلر پک کورلنر دکلدر .

راتی وشرابی ایچه ایچه بدلالشمش، یوزی قپ قرمزی
پانجاره دونمش، برونی پاطایجان هیئتنی آلمش، صاحبیری پریشان
ودائماً شفهکشای هذیان متلون طورلی بکریلری کیم طانیمز ؟
بو منظره کریهه خارجییه ایله برابر داخله اختلافات
عضویهده میدانه کلیر .

بکریلک دائماً مبتلا اولدیغی کیفعیاشانه قوتنی، حافظهسنی،
حماکمهسنی والحاصل بالجمله ملکات عقلیهسنی ازاله ایلر .
بری بری اوستنه ایچیلان کئول قسماً اعضاده، انسجهده
توقف ایله تدریجاً انلری تغییر و تحویل ایلر . عضلات، عظام،
غدهلر، اعصاب زمانندن اول احواله شحمیهیه دوچار اولور .
دماغک اوتهسی بروسى تمیع ایدنجهیه قدر تلین ایلر ؛ بناء علیه
ضعف عقل، تزلزل اعضا، اختلاجات، عنانت ظهوره کلیر .

اختیارده اولدیغی کبی بکریدهده قوه زندکانی کسب بطالت
وضعف ایلر ؛ شعله حیات تدریجاً انطفایه میال ایسهده کئول
بران ایچون حیاتی ایقاظ و آئی انطفادن منع ایدر .

حاجت شرب بڪرينڪ دماغنده بر صورت آمرانده
 حڪمفرمادر؛ انڪ ايجون بچاره متصل طولدروب ايجر. هرچه
 باداباد ديهرك ضايع ايلديكي قوت وشدتي كئولده بولمق ايجون
 بيقرار ايجر وسم مدهش ده مضار و خساريني ايفايه جهد ايلر.
 بالظهلسان براغاجك داللري كبي ملكات ومدركات عقليه
 بربريني متعاقب دوشهرك محو اولور.

كوزلر كورمامكه، قولاق ايشتامكه، اللر صيجاغني صوؤغني
 حس ايشتامكه باشلار. ارتق نه رايجهدن اثر قالير. نه ده
 لذندن. قوؤ نطقيه اكلاشيلماز اولور. حرڪات دائره امكاندن
 چيقار، اللر بر شي طوته مز. اويوشمش قالمش ومعطل بركتاه
 حالي المش بكري ارتق حيوانيتك صوك درجهسنه كلهرك نهايت
 نزول وفلج عمومي ايله هلاك اولوب كيدر.
 چاره. — درجه اوليده اوكي انه بيلرسه نه اعلا! يوقسه
 ايلرولرسه:

« چون مخبط شد اعتدال مزاج »

« نه عزيمت اثر كند، نه علاج »

ايجن ايجر وايجه جكدر. نه قانون، نه اخلاق بو حاله
 بر مانع قويدر. مجازات قانونيه، اخطارات عقليه، دلائل
 مبرهنه، كلم كلم لاينفع قيبيلندن. بڪرينك صماخ غفلتنشاننه وورود
 ايده مز؛ چونكه ايجك فكريندن واز كچه مز. زيرا بڪرينك
 صندوقه دماغني كالاي عقل ودانشدن تهيدر.

نتيجه. — حرمتي حكمة منقول وكثرت استعمالنده كي
 مضرتي دلائل مقنعه ومثبه ايله معلوم ومعقول اولان مسكراتك

دوام و کثرت استعمالی و هوا غذا ماء درجه سنده وجوده
 نافع و لازم اولدینی ادعاسنده بولناناری کورمک جداً تأسفه
 شایاندر .
 دوقتور بسیم عمر

ناصر علاجی

تجارتده پک چوق ناصر علاجی صاتیلمقددر ؛ فقط
 بونلرک پک آز لرینک فائده سی واردر .
 بو یولده کی ترتیلرک اک ایوسی «قوللودییون» و ساطیتاه
 «حامض سالیسیلق» ک التصاقنه خدمت ایدندر که جلدده سورلدیکی
 حالده وجع پیدا ایتمکسزین قوریدیر .
 آتیده کی ترتیبی طی بر غزته (*) ده کوردم :

۱	Acide salicylique	حامض سالیسیلق
— ۰,۵۰	Extrait alcoolique de Connabis indica	اسرارک خلاصه کئول
— ۲	Alcool à 90 degrés	۹۰ درجه ده کئول
— ۲,۵۰	Ether à 62 degrés	۶۲ درجه ده اتر
— ۵	Colloodion élastique	الاستیق قوللودییون

بر موجب صنعت بر مخلوط یا پهرق اغزی ایوجه قانمش
 بر شیشه ده حفظ ایتملی .

صورت استعالی پک بسیطدر .
 کوچک بر فورچه بی یا خود کبریتک او جنی مایعه باطیره رق
 ناصر اوزرینه کرات ایله طوقنملی و بو عملیاتی بر هفته قدرهر
 ایکی کونده بر تکرار ایتملی؛ بر قاچ کون صکره ناصر پارماغک
 خفیف بر تضییقی ایله یا خود ایاقلری بیقارکن سهولتله قالقر .
 دوقتور بسیم عمر

برنجی جلدك فهرستی

رساله مزك اقسام مختلفه سنده اثری بولن نرك اسامیلری الفبا صره سیله ترتیب
اولنوب هبت تحریریه دن اولان نرك اسملریك آلت طرفنه برر یلدیز اشارتی
وضع اولنمشدر .

ادبیات

صحیفه		
۹۸	اکرم بك افندی	
		منظومه
۲۴۱	حسین موجی افندی	
۲۴۲		تبریک
		اعتلا
۱۹۴	سزایی بك افندی	
		زمرمه
۲۴۶	شفقت افندی	
		استدعای مرحمت
۳۳۷	ش. سامی بك افندی	
		کج ندامت
۵۰	شیخ وصفی افندی	
۲۹۰		غزل (صورك، ردیفلی)
۴۸۲		مطالعہ
		غزل (ایتمیک، ردیفلی)
۱۰۲	عبدالحق حامد بك افندی	
		زمانه آب
۵۲۹	عبدالکریم ثابت بك	
		تصویر لساندن
۲۲۳	فضلی نجیب افندی	
		شعرو موسیقی

صحیفه

کمال بك افندی

قطعه

۲۳۲

محمود جلال الدین پاشا

غزل (ندیمه نظیره)

۱۴۵

بو دخی

۱۹۳

مصطفی عزمی بك *

سعی و عمل

۱۰

معلم ناجی افندی *

ای شهوار! ... طور!

۳

ارشاد

۵۰

اسیر حرب

۱۰۴

سربالین جانانده

۱۴۶

غزل (آهم نهان؛ ردیفلی)

۲۰۰

(ده لیل)ك بر منظومه سی

۲۴۹

قهрман حقیق کیمدر .

۲۸۹

وداع (کوتهدن ترجمه)

۵۳۸

لالدنك کونشد عرض ایتدیکی بر نیاز

۴۳۴

غزل (آکلاده م؛ ردیفلی)

۴۸۲

بر قایح قهقهه

۵۳۰

منمنلی زاده رفعت بك افندی

شرقی

۴۸۱

منمنلی زاده طاهر بك *

زمنمه

۴

بر لوحه

۵۱

توحید

۱۰۵

طلوع شمس

۱۰۸

بر حزین تماشا

۲۰۱

بر چیچک

۲۰۷

بر کوزل عالم

۲۵۰

صحیفه

۲۵۳

۴۸۳ ۲۸۷ . ۳۴۳ ، ۲۹۱

۳۸۶

۴۳۵

۵۳۳

بر مکتوب

بر سرگذشت (رومان) :

اعتبار

عالم سحر یا خود غلیان حسیات

اکرم بک افندینک بر شعریند یازمش تشطیر

فنون

بسیم عمر بک *

مواسمک تأییری : ایلیک بهار ۳۲ — یز ۱۳۰ . ۱۴۷ — سوک

بهار ۵۱۴ — قیش ۴۵۷

صحتنامه نوزاد ۳۱۶ . ۳۴۹ ، ۴۱۳ . ۴۶۲ . ۵۲۰ . ۵۳۵ — سوک

۷۲

کوز بر فوطوغرافمی ایش ؟

۲۶۴ . ۲۲۴

هضمه دائر قواعد صحید

۴۰۲

دماغک نصف کرتینی وظیفه جدمربوطیدر ؟

بشیر فواد بک *

بر تقیمه اکملک تاریخی : ۲۲ ، ۷۵ ، ۱۱۷ ، ۱۵۱ ، ۲۱۰ . ۲۷۴ ،

۳۰۳ ، ۳۵۷ ، ۳۹۱ ، ۴۳۶ . ۴۹۱ (هضم بخشی تکمیل)

محمد طاهر افندی

۴۲۳

شهرلرده مقناطیسیت

محمد نادر افندی *

۵۲ . ۱۳

کونش :

مباحث فن میخانیک ۱۰۹ ، ۱۶۵ ، ۲۰۴ ، ۲۷۰ ، ۳۱۱ . ۴۰۴ ،

۳۶۵ ، ۴۴۳ ، ۵۰۹ ، ۵۵۷ — سوک

مصطفی عزمی بک *

علمه ثروت : ۶۶ ، ۱۲۵ ، ۱۵۹ ، ۲۱۹ ، ۲۵۹ ، ۳۲۶ ، ۳۷۱ ،

۳۹۹ (آلت طرفنک رخصتی استحصال اولندمدی) .

تاریخ

ش سامی بک افندی

۱۷۱

۱۷۹

مدنیت سابقه

مدنیت جدیده نک امم اسلامیدیه نقلی

تراجم احوال

حسین عونی افندی *

- برناردن دو سن پیر: ۴۰، ۸۳، ۳۶، ۸۵ (صوڪ) .
اسپنوزا: ۲۳، ۲۸۳، ۳۳، ۳۷۸، ۲۹ (صوڪ) .

متنوعه

احمد راسم افندی

۲۳۸

دکز فنارلری

۲۳۹

تحت انجر کی

بسیم عمریک *

۵۶۹

بکریک

۵۷۲

ناصر علاجی .

بشیر فواد بک *

۸۷

سودن علاج

حسین عونی افندی *

۴۸

سیاه یاغور

مصطفی عزمی بک *

۲۴۲

علولر ایچنده برترن

MAIN STACKS

